

ŠLECHTA A KARDINÁLOVÉ

6. DÍL

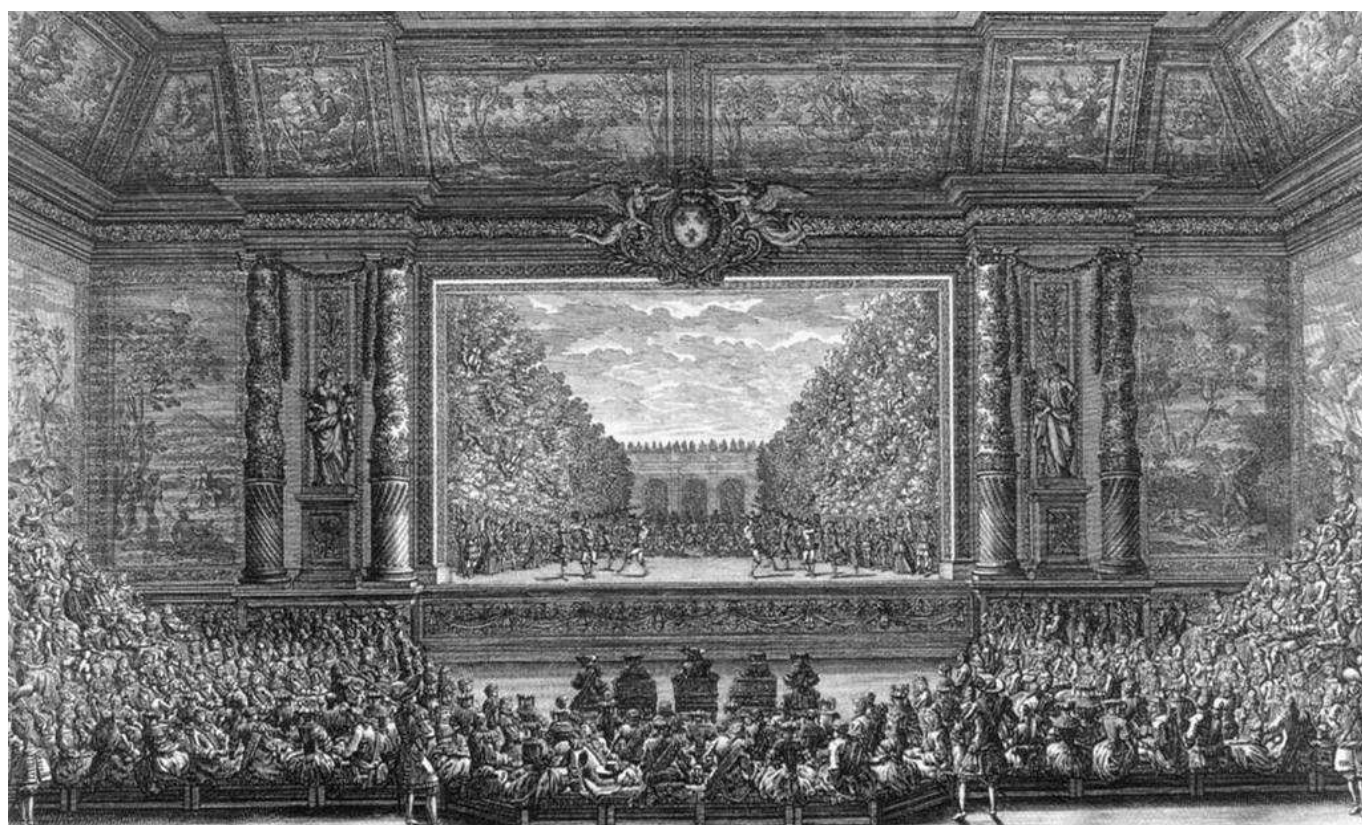
V PRAZE 2012

ING. RADKO SÁBLÍK

OBSAH

OBSAH.....	3
ČTYŘICÁTÁ SEDMÁ KAPITOLA	4
ČTYŘICÁTÁ OSMÁ KAPITOLA	43
ČTYŘICÁTÁ DEVÁTÁ KAPITOLA	79
PADESÁTÁ KAPITOLA	110
PADESÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA	134
PADESÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA	162
PADESÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA	191
PADESÁTÁ ČTVRTÁ KAPITOLA	221
PADESÁTÁ PÁTÁ KAPITOLA	243

Královský zámek v Saint-Germain-ae-Laye

ČTYŘICÁTÁ SEDMÁ KAPITOLA

DOMÁCNOST HRABĚTE DE GODILLE

Hrabě de Godille se po pěti dnech nepříjemné cesty cítí značně rozlámaný. Vrací se ze zámku Besiere, kam deportoval matku svého přítele markýze de Almare. Ač má nádherný a pohodlný kočár, ani ten nedokáže eliminovat nástrahy cest poznamenaných stále ještě panující zimou. Než definitivně zastaví před domem v Paříži, musí vykonat ještě cestu do Saint-Germain-en-Laye, kde vyhledá kapitána Françoise de Guitaut, velitele královny gardy. Původně chtěl nechat tuto návštěvu až na další den, na poslední chvíli své rozhodnutí změnil. Gardisté se vrátí do kasáren již tohoto večera a kdyby on přišel až zítra, mohl by jeho zdržení brát starý kapitán jako projev neúcty. Za začínajícího soumraku je tak nucen urazit další kilometry navíc. Chlad se opět výrazně připomene, jeho skloubení s únavou nepřináší žádné potěšení pro koně, jezdce ani cestující v kočáře.

Královský zámek se před jejich příjezdem dávno ponořil do tmy. Kočár s doprovodem královských vojáků vjede bez překátek až na nádvoří. K radosti pana de Godille je velitel královny gardy přítomen a přijme ho neprodleně. Mladík mu velmi stručně vyličí, jak s poručíkem de Montebre splnili králův rozkaz a pochvalně se zmíní i o chování hraběnky de Besiere. Ale zároveň naznačil své obavy, zda její vstřícné chování není jen přetvářka.

„Nemylte se, pane hrabě,“ řekne přesvědčivě pan de Guitaut, „Pan de Montebre je sice mladý, ale naprosto spolehlivý.“

„Nijak jsem nechtěl pana poručíka zpochybnit,“ řekne rychle Armand, „Naopak, jeho jednání bylo vt dy naprosto příkladné.“

„Pane hrabě, při vhodné příležitosti sdělím Jeho Výsosti splnění jeho rozkazu. Vypadáte dost zbědovaně,“ dodá s lehkým pousmáním starý voják.

„Není divu, pane hrabě,“ pokrčí rameny pan de Godille „Dost jsem se v poslední době nacestoval,“ dodá s jistou ironií v hlase.

„Pane hrabě, těšilo mě. Určitě se znovu setkáme, snad budeme oba opět ve službách Jeho Výsosti,“ odvěti Francois, snad v narážce na jeho předchozí působení Armanda ve službách kardinála

Richelieua, ale v jeho hlase necítí mladík t ádný projev negativních nálad, naopak, starý kapitán s ním jedná s respektem.

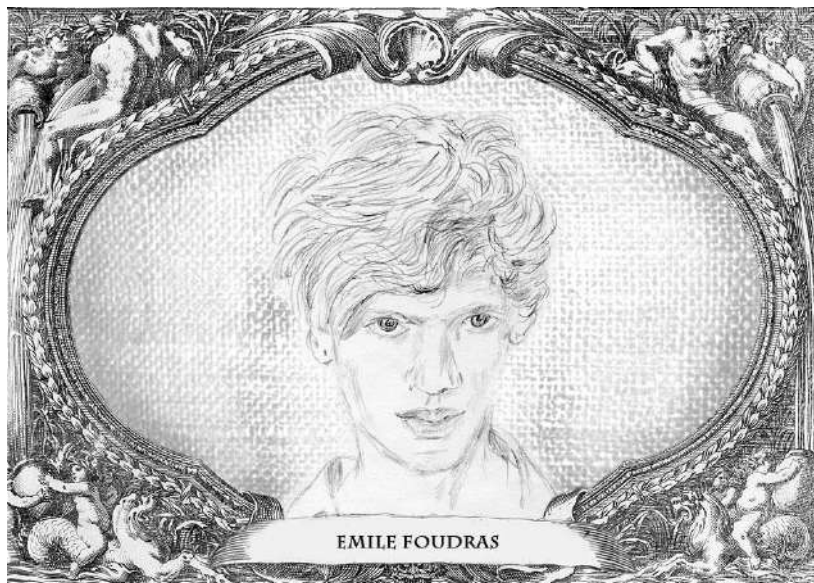
„Pane hrabě, mohu říci to samé,“ odvěti proto pan de Godille s úklonou, „Snad bude mých služeb třeba i v budoucnu. Bylo mi velkým potěšením se zase setkat s tak skvělým vojákem a šlechticem.“

Rozloučí se ve vzájemné shodě a Armand může dát konečně pokyn ke k ýt enému návratu domů. Vyčerpání je patrné na všech jeho služebnících, během jeho jednání dokonce Emile v kočáře usnul, zabalený v převlečníku, pouze zavřené oči mu vykukují. Probudí ho až trhnutí kočáru, když kočí Lucas pobídne zmoť ené a chvějící se koně k dalšímu pochodu.

Domů dorazí až před půlnocí. Většina služebnictva je již dávno na lůžku, co také dělat za dlouhých zimních večerů a nocí. Hromotluk Simon, který jako dveřník spí nejbliž e, uslyší klepání, vpustí hraběte a Emileho dovnitř, zatímco další služebníci se domáhají otevření stáží. Simone k jejich nemalé radosti nejprve zajde vzbudit Tissota, teprve pak vyjde do mrazivé ulice odemknout.

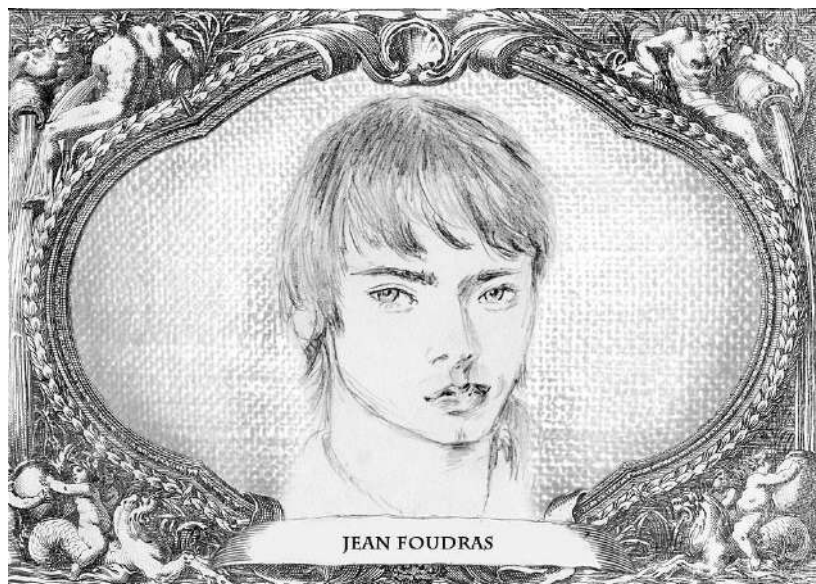
Probuzený tajemník začne létat po baráku. Naopak Emile se odpotácí do komůrky za svým bratrem a padne na lůžko jak podt átý. Zabalí se do deky, chvílku se klepe zimou a potom usne. Ani se skoro nestačí pozdravit s Jeanem, který mťourající hledá za mihotavého svitu svíčky své oblečení. Pochopí, že jeho služeb bude potřeba, neboť ho Maurice dost nešetrně vzbudil.

Správcí se zakaboní obličej, když v komůrce spatří pouze mladšího z Foudrasů, nikoli však Dujardina.

Proto bez zaklepání vtrhne do kamrlíku Marie a najde ji na lůžku propletenou s Quidem. Oba usnuli vyčerpání nejen celodenní prací, ale také projevováním vzájemné náklonnosti.

Neurvale vzbuzení zamračeným Mauricem se rychle zakryjí příkrývkou a tváří se provinile. Na svůj věk, kdy teprve minulý měsíc Quido oslavil patnácté narozeniny, se má věru čile k světu. O čtyři roky starší kuchařka však je s urostlým jinochem nepochybně spokojená, ostatně se ujala aktivně role učitelky, která ho zasvěcuje, a to velmi ochotně a svědomitě, do všech tajů lásky.

„Pán se vrátil, tak se neválejte pod peřinou a koukejte se rychle voblíknout. Je nutný se postarat vo koně a kočár, to si vem na starost ty, Quido.

Taky je nutný všechny nakrmit, vo to se postaráš ty, Marie,“ poroučí Tissot.

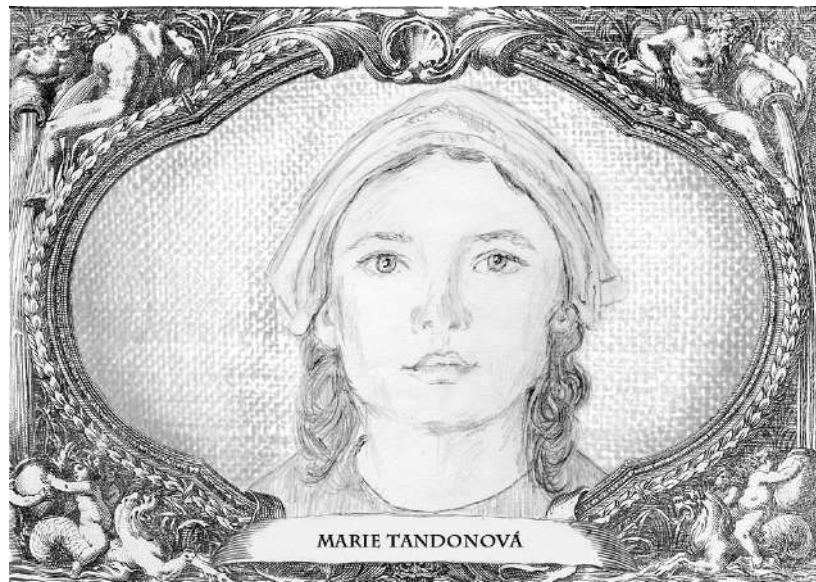
„Jistě, pane Maurici,“ vyskočí z postele Dujardin a začne se oblékat, zatímco Marie počká, ať nabroušený tajemník opustí místnost, aby i ona na sebe nasoukala oblečení.

Hrabě de Godille dopadne do křesla ve svém salóнку, sám si nalije trocha vína, ale potřeboval by spíš něco na zahřátí. Proto pošle svého tajemníka, který záhy přikvačí, aby mu nechal víno svařit a ochutit. Když se s vyřádaným nápojem Tissot vrátí, přikáží mu se posadit.

„Maurici, nějaký novinky?“ zeptá se pán unaveným hlasem.

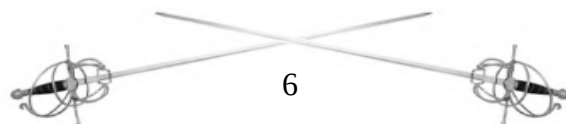
„Ne, pane hrabě, všechno při starém. Co se týká domu, je všechno v naprostém pořádku.

S panem Louventem jsem se sešel dvakrát, ale žádná zajímavosti. Všichni se asi ještě neprobudili ze zimního spánku. Jednou jsem také navštívil pana markýze de Almare, ale jen krátce, spíš aby se neřeklo, neměl jsem mu moc co říci. Ptal se na vás pan baron de Taille a chtěl vás pozvat na oběd. Chystají se s mantelkou na svůj zámek, ale ať tak asi za měsíc. Slíbil jsem, že ho po vašem návratu navštívím a domluvím vám s ním schůzku. Rovněž vás chtěl pozvat pan Coiffier na nějakou hostinu, ale ta už proběhla, takže asi nic. Mluvil jsem také se Suzanne, takže madam ví o vaší cestě. To je asi tak vše, co jsem v tuto chvíli schopen říci.“

„Co pan markýz de Almare? Je v Paříži?“

„Pokud vím, tak ano, ačkoli se schází stále s panem Mazarinem. Alespoň mi to říkal, pane hrabě, budete se ho ale asi muset zeptat sám.“

„Přesně to mám v úmysl učinit, Maurici. Teď se jen trochu najím a půjdu si lehnout. Jsem pořádně unavenej, dneska jsme si opravdu dali pořádně do těla. Zítra budu spát do oběda. Ty ale musíš zajít hned brzo ráno do paláce Almare, ještě dříve, než pan markýz odjede a domluvit mi s ním schůzku. Potřebuji s ním mluvit co možná nejdřív.“

„Jak si přejete, pane hrabě.“

„Myslíš, že by ses mohl taky vidět se Suzanne?“

„Nevím, pane hrabě, ale mohu to zkusit. Viděl jsem se s ní během vaší nepřítomnosti jenom jednou, bylo těžké se s ní vůbec potkat, je nějaká divná. Snad ji nějak najdu, aniž bych vzbudil podezření.“

„Tak se o to pokus. Rád bych se brzy viděl s její paní, rozumíš?“

„Rozumím, pane hrabě. Cesta byla jistě dlouhá ...“

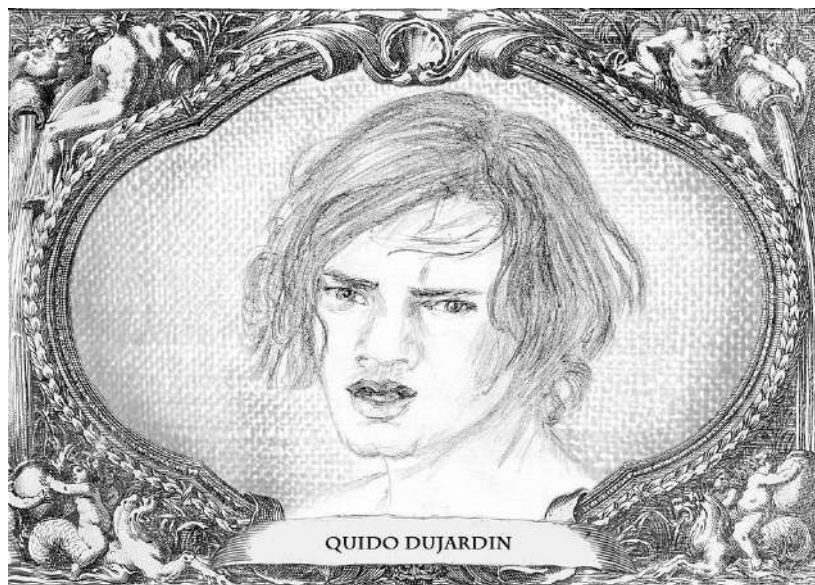
„Nejde jen o to,“ mávne pan de Godille znaveně rukou, „Mám ji rád. Což ale asi tobě vykládat nemusím.“

„Jak to myslíte, pane hrabě?“

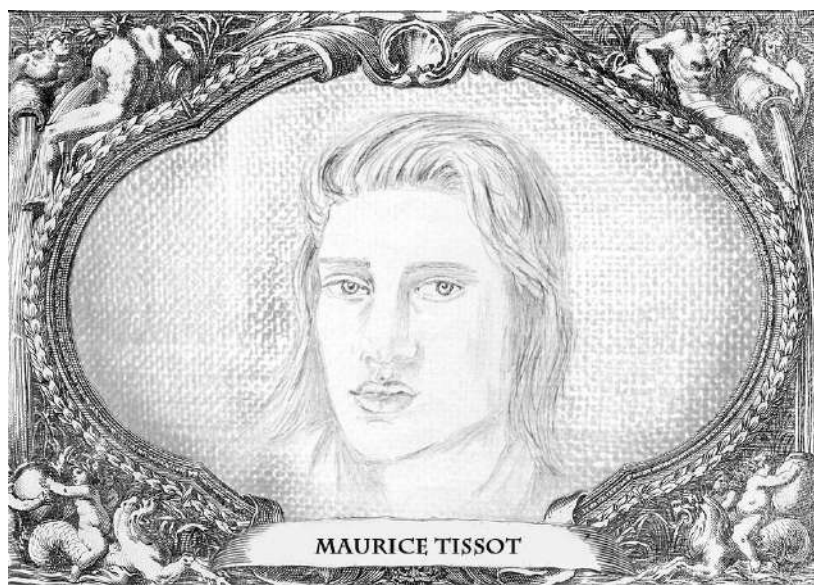
„Myslím na tvoji Nicolet.“

„Vy jste na ni nezapomněl, pane hrabě?“ zatváří se radostně tajemník.

„Ne, naopak, měl jsem teď hodně času vo všem možným přemýšlet. Něco s tím uděláme, ať vyřídím svoje záležitosti. Poslouchej, mám nápad. Kdyby ses nemohl sejít se Suzanne, tak zajdeš za markýzem de Cavarlene a jen mu oznámíš, že jsem se vrátil do Paříže, svůj úkol jsem splnil a jeho tchýně je na zámku Besiere. Tím bude jasný, že jsem zpátky. Rozumíš?“

QUIDO DUJARDIN

MAURICE TISSOT

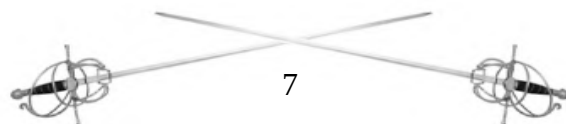
„Ano, pane hrabě,“ přikývne tajemník, vlastně poprvé před ním pán vyslovil jméno své milenky, byť vlastně prostřednictvím jejího podváděného manžela. Sluha sám je z jeho vztahu nesvůj, jeho pán si zahrává s ohněm, ale střetí se cokoli poznamenat. Podvádět jiného šlechtice už samo o sobě může mít neblahé důsledky, ale proč si zrovna musel vybrat manželku švagra svého nejlepšího přítele? Kdyby jejich tajemství prasklo, nastane pořádný mazec.

„Děje se něco, Maurici?“ vytrhne ho z rozjímání netrpělivý hlas pána.

„Nikoli, pane hrabě. Pokud ji nemáte dalších rozkazů, tak vám nechám

přinést jídlo a pak vám pošlu Emileho, aby vás odstrojil.“

„Jídlo ať mi přinese Marie nebo Jean, ten mi také může pomoci se svléknout. Emileho nech spát, určitě už zase upadnul do limbu.“

„Asi byl hodně unavený, pane hrabě.“

„Pořád je unavenej. Kdopak mi ho asi doporučil?“ rýpne si šlechtic.

„Já, pane hrabě. Ale asi byste na něj měl být přísnější, pane hrabě.“

„Náhodou jsem s ním v poslední době docela spokojenej. Ale ta cesta mu dala zabrat, tak ho nech a pošli mi sem jeho bratra.“

„Jak si přejete, pane hrabě, jdu se podívat, zda už je jídlo pro vás nachystané.“

„Maurici,“ zastaví ho pan de Godille, „ať se s tím Marie moc nepárá. Ať mi klidně pošle něco studenýho, těším se hlavně na postel.“

„Pane hrabě, zařídím, abyste měl jídlo okamžitě,“ ukloní se tajemník a doslova vyběhne ze salónku.

Trvá dobrou hodinku, než se dům zase ponoří do tmy a ticha, jeho pán už drahnou dobu spokojeně oddychuje ve své ložnici. Poslední se vrátí do své komůrky Quido a Jean, kteří ošetřili koně a také odstranili nánosy bláta z kočáru. Jeho vyčištění dokončí až zítra. V tichosti se odstrojí a zalezou pod pokrývku, Emile trochu přerývaně oddechuje, už delší dobu vůbec neví o světě.

Pan de Godille odhadl svůj spánek dobře, probudí se kolem půl dvanácté. Je sice odpočatý, ale rozlámaný a malátný, což je i důsledek dlouhého spočinutí v limbu. Nicméně si zavolá Emileho, který ho lehce opláchne vodou a pomůže mu obléknout si volnější domácí šaty. Snídaně je pro dnes vypuštěna, místo toho se jít těší na pořádný oběd. Všimne si, jak se jeho osobní sluha lehce chvěje.

„Co je s tebou, Emile?“ zeptá se.

„Nevím, pane hrabě,“ zachraptí chlapec, „Necítím se nějak dobře. To asi tou zimou během cesty.“

„Nemáš nakonec horečku?“

„Asi ano, pane hrabě, ale já to zvládnu.“

„Jestli máš horečku, tak řekni Marii, ať ti udělá nějakou lektvar z bylinek a běž si lehnout. Tvoji práci na čas převezme tvůj bratr. Kolik mu je let?“

„Třináct, pane hrabě, je o dva roky mladší.“

„Anebo mi sem pošli Quida. Ten bude lepší. Ty si běž lehnout. Kdyby se ti přitížilo, tak se nestyd' říct a zavoláme doktora, aby se na tebe podíval.“

„Doktora? Pane hrabě, jen jsem trochu prochladl. Nic to není. Doktor by stál moc peněz a pan Maurice by se na mě zlobil.“

„Copak, dostal si od Maurice vynadáno?“

„Nic se nestalo, pane hrabě.“

„Opravdu ne?“

„Pan Maurice je na nás hodný, i když přísný. Jsem mu vděčný, že nás doporučil do vašich služeb, pane hrabě. Nechtěl bych přijít o místo.“

„Zdá se, že jsi měl se svým náročným bratrancem dneska rozmluvu, co?“ podívá se hrabě přísně na svého osobního sluhu, který najednou neví kam s očima.

„Pane hrabě, já si nestěžu!“

„Říkám snad něco takovýho? Tak co se stalo?“

„Pane hrabě, je to moje chyba. Ráno mi nebylo moc dobře a nějak pomalu jsem vstával. Když se pan Maurice vrátil domů, tak vrazil do pokoje a dost mi vynadal. Ale pane hrabě, já se budu snažit,“ zatváří se chvějící hoch nešťastně.

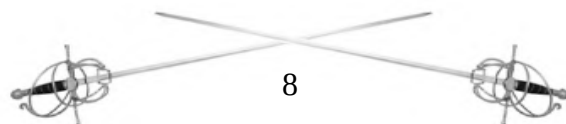
„Emile, všiml jsem si, jak se snažíš. Běž už za Marií, nech si udělat něco na zahřátí a pak se jdi vypotit. Tohle je můj příkaz, jasný?“

„Ano, pane hrabě. Ale pan Maurice ...“

„Ten není tvoje starost. Splň, co jsem ti nařídil a neodmlouvej!“

„Ano, pane hrabě,“ odšourá se s omluvami chlapec z pokoje, je skutečně malátný a jeho tělem začíná prostupovat horečka.

Pan de Godille se posadí k bohatě prostřenému stolu a s velkou vervou se pustí do konzumace nabídnutých a lahodně vonících dobrot. Oběd si skutečně vychutnává, nikam nespěchá, kať dé třetí sousto

zapíjí malým douškem vína a tím si vřdy znovu příjemně naladí chuťové buňky. Nakonec už je tak nasycený, že jen smutně zírá na hromady pokrmu, které ho sice lákají, ale které už není schopen přijmout. Na zavolání přiběhne Quido, sklídí ze stolu, respektive ponechá jen nějaké zákusky a pošle dle rozkazu za pánem domu jeho tajemníka.

„Maurici, posad' se,“ rozvalí se Armand do křesla ve svém salóнку.

„Jak si přejete, pane hrabě,“ přijme nabízené místo Tissot, v posledních měsících hodně dospěl. Vypadl teď starší, než na svých devatenáct let.

„Maurici, musíme toho hodně probrat,“ začne zeširoka pán domu, „ale napřed mi řekni, jak si dnes pochodil.“

„Pane hrabě, za panem markýzem jsem pro jistotu vyrazil ještě před svítáním, abych ho zastihl doma. Stihl jsem ho jen tak tak. Odjít děl právě do Saint-Germain, ale měl by se určitě zase večer vrátit. Slíbil, že hned po svém návratu sem pro vás pošle kočár, aby vás mohl uvítat ve svém paláci. Nevěděl však, v kolik hodin to bude, možná až pozdě večer. Ale určitě se s vámi chce ještě dnes vidět.“

„Dobře. Něco dalšího?“

„Bohužel, pane hrabě, Suzanne jsem neviděl. Ale udělám, co jste navrhl, odpoledne zajdu za panem markýzem de Cavarlene, vyřídím mu vaše pozdravení a předám mu váš vzkaz.“

„Tak dobře. Pokus se ale nějak zařídit, abyste se se Suzanne setkali a domluvili nám schůzku, rozumíš?“

„Udělám vše, co bude v mých silách. Máme svůj způsob dorozumívání, věřím, že až se vaše ... až se ta ctěná dáma dozví, že jste se vrátil, pošle zítra na smlouvané místo svoji komornou.“

„Máš snad nějaký pochybnosti?“ podívá se pan de Godille ostře na svého tajemníka, ten ztuhl a je plný rozpaků.

„Já, pane hrabě?“

„Tváříš se nějak kysele.“

„Nikoli, to se vám jen zdá, pane hrabě.“

„Neřči. Poznám to na tobě!“

„Pane hrabě,“ nenachází vhodná slova Tissot, „nerad bych u vás vzbudil nevoli. Mám jen obavy, pane hrabě. Váš vztah s vaší dámou trvá už moc dlouho a takový vztah je velmi obtížné udržet v tajnosti.“

„Děje se snad něco?“ zpozorní šlechtic.

„Nikoli, Excellence. Prosím, pane hrabě, nezlobte se na mě. Mám jen obavy o vás, pane hrabě. Obavy, co by se stalo, kdyby se to provalilo.“

„To se nikdy nesmí stát, Maurici. Nikdy! Musíme být nesmírně opatrní!“

„Já vím, pane hrabě. Já jsem jak hrob, to mi můžete věřit. Ale znáte to, náhoda, někdo si může náhodou něčeho všimnout, dát si to do souvislostí ... z toho mám strach, Excellence. Daří se vám, pane hrabě, byla by škoda, kdyby se něco nějak zvrtilo.“

„Maurici, nesejčkej!“

„Já o tom nechtěl mluvit, pane hrabě.“

„Tak toho radši necháme,“ ukončí třaskavé téma Armand, bohužel má jeho tajemník pravdu, ale nedokáže si představit ukončení svého vztahu s Andreou. Nikdy nikoho nemiloval jako jí a přes naznačené riziko jeho touha převažuje nad rozumem. „Vraťme se raději k našemu domu. Prej si ráno vynadal Emilemu.“

„Ten kluk si stěží oval?“

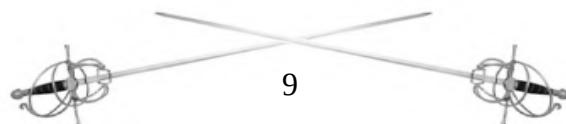
„Ten kluk se klepal jak vosika, Maurici! Copak nepoznáš, když je někdo nemocnej?“

„Nemocný? Možná trochu nastydnu.“

„Možná. Anebo to může být horší. Určitě má horečku. Nařídil jsem mu, aby si šel lehnout. Jeho povinnosti, než se uzdraví, převezme Quido.“

„Jak si přejete, Excellence.“

„Dohlédni na něj. Pokud by se mu přitížilo, můžeš zavolat doktora. Vypadal špatně už v kočáře. Mohl by dostat zápal plic a umřít.“

„Tak hrozné to snad nebude, Excellence. Je mladej, prostě jen trochu nastydl.“

„Maurici, ty za něj zodpovídáš. Ke všemu je to přece tvůj bratranec! Pokud mu bude hůř, máš moje svolení zavolat a zaplatit doktora. Rozumíš?“

„Ano, pane hrabě. Je od vás šlechetné, jak se staráte o zdraví svých sloužících.“

„Jsem rád, že tohle říkáš. Když už mluvíme o sloužících, tak jaký na tebe kdo dělá dojem? Je všechno v pořádku, neulejvá se někdo?“

„Nemohu si stěžovat.“

„Trochu víc podrobností, pane tajemníku,“ není pán s odpovědí spokojený.

„Jak si přejete, pane hrabě. Ti tři, které jste dostal od pana Coiffiera, myslím Lukase, Matyase a Simona menšího, tak na ty mohu říci jenom samou chválu. Mají svoji úroveň, nestraní se práce a nejsou namyšlení. Určitě byste je měl ve svých službách udržet, ať vyprší ten rok, na který vám je pan Coiffier propůjčil. Podle všeho se jim tady taky líbí, tak by neměl být problém je udržet. Záleží samozřejmě na vás, pane hrabě, ale toto je můj názor.“

„Beru na vědomí. Co další?“

„Simon větší, tedy náš dveřník, tak ten je poklad. Neodmlouvá, sílu má jak býk, cokoli se mu řekne, tak bez odmlouvání udělá. Sice toho sám moc nevymyslí, ale to mužná vůbec není na škodu. Bratři Emile a Jean ... u nich jsem trochu zklamaný, myslel jsem, že budou více k práci. Ne že by se nesnažili, ale mohli by víc. Víím, doporučil jsem je, ale ne vřdycky se člověk trefí.“

„Doporučuješ je propustit?“

„Ať tak snad ne, Excellence,“ řekne rychle Tissot, „V domě je dost práce. Ale jen říkám, že se nepředřou.“

„Moc nás nestojej.“

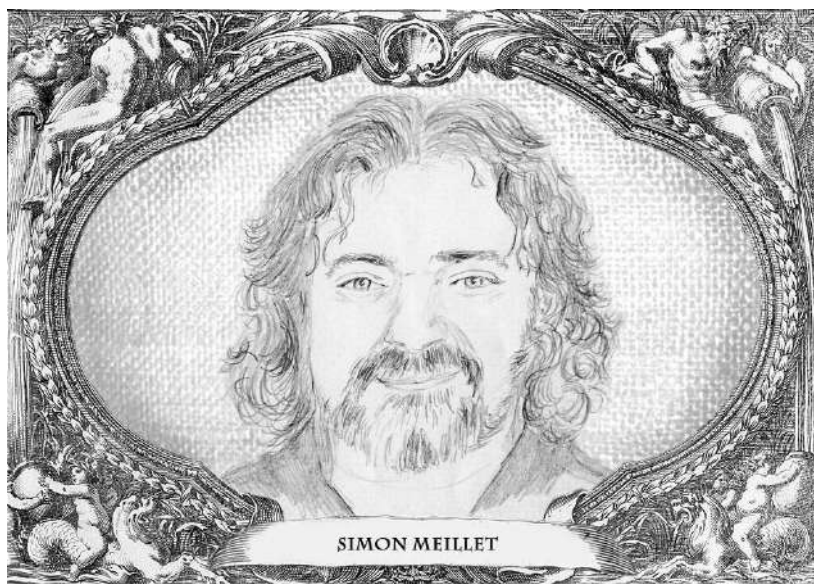
„To je pravda, pane hrabě. Co se týká Marie, v ní máme v kuchyni další poklad.“

„Jen abysme nepotřebovali poklad na zaplacení materiálu pro její kuchyni.“

„Strava není zadarmo, pane hrabě. V domě je teď i s vámi deset strážníků. Ale služebnictvo jí podstatně střízlivěji než pan hrabě, to ujišťuji. A jelikož nemáme moc návštěv, výdaje zase nejsou tak hrozné.“

„Dobrá. Co Quido?“

„Quido?“ protáhne tajemník, „To je zvláštní kluk. Určitě ze všech tady nejchytřejší, co se týká práce, tam se mu nedá také nic vytknout.“

„Ale? Cítím v tvém hlase nějaký ale.“

„Tak já to řeknu rovnou, pane hrabě. Nelíbí se mi, že se spustil s Marií. Je mu teprve patnáct a místo ve svém kamrlíku tráví noci v její posteli. Nevím, zda takový vztahy mezi služebnictvem ...“

„Opravdu čilej kluk. Jejich vztah nějak poznamenává jejich práci?“

„To se říct nedá, Excellence, oba pracují dobře. Ale nezdá se mi jejich chování, tedy nevím, jestli je to vhodné ...“

„Vhodný z jakýho důvodu, Maurici? Marie je hezký děvče, Quido urostlej a pohlednej kluk, tak není divu, že k sobě našli náklonnost. Když jejich vztah nemá vliv na jejich práci,“ pokrčí rameny pan de Godille.

„Jak myslíte, pane hrabě. Budu je sledovat a kdyby se jejich miliskování projevilo na jejich přístupu k jejich povinnostem, tak bych navrhoval jejich hřešení řešit. Jen jsem považoval za nutné na jejich chování upozornit, pane hrabě, abyste věděl, co se děje ve vašem domě.“

„Maurici,“ rozesměje se šlechtic, „nejsem jejich zpovědník, abych řešil jejich hříchy. To ať si vyřeší s ním. Vůbec, když už o tom mluvíme, jak jste na tom po týhle stránce?“

„Snažím se, aby všichni pravidelně chodili na mše a aby všichni chodili pravidelně i ke zpovědi. Ale přímo je nekontroluji. Párkrát jsme šli společně, pane hrabě. Aby nás nikdo nepomluvil, však víte, pomluvy jsou nejhorší, bylo by špatné dostat se do řečí.“

„Máš pravdu, někdy i já starost o svoji duši zanedbávám,“ pousměje se Armand, který nikdy nebyl příliš zbožným, byť je upřímně věřící. Ale své společensky požadované povinnosti k Bohu vykonává více kvůli řečem, než z hlubokého vnitřního přesvědčení. Však už jako mladý ho za jeho postoj k naplňování víry mnohokrát abbé Furray peskoval. On mu vždy oponoval, jedna věc je věřit v Boha, druhá plnit přísné požadavky církve.

„Vy jste pán, pane hrabě,“ pousměje se Tissot.

„V tom s tebou naprosto souhlasím. Probrali jsme všechny, zbýváš už jen ty.“

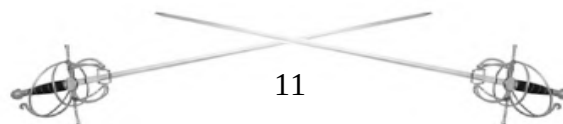
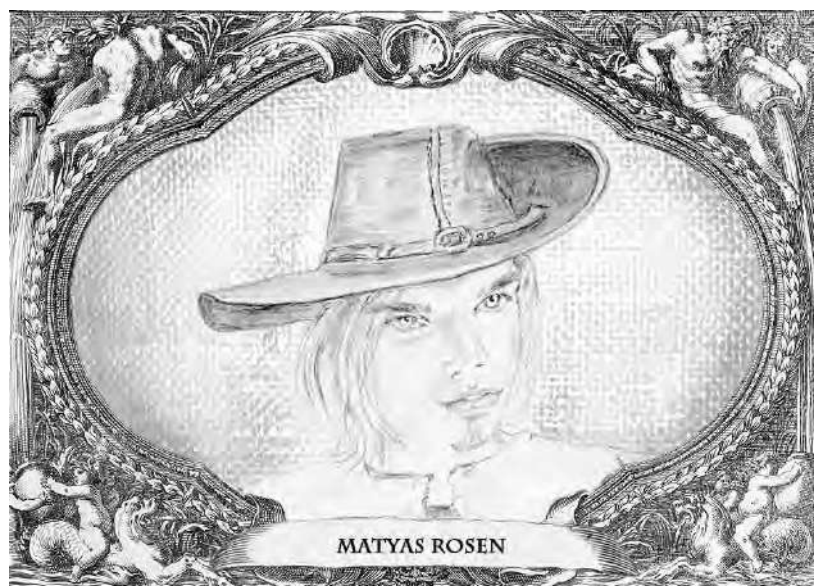
„Já, pane hrabě? Co chcete slyšet?“ znejistí tajemník.

„Tvoje funkce ti jde k duhu, mile jsi mě překvapil. Co říkáš?“

„Já jsem velmi spokojený, pane hrabě. Ale vy musíte rozhodnout, jak si plním své povinnosti. Dělán co mohu.“

„Děláš co můješ?“

„Excellence, když jste tady nebyl, tak jsem se sešel s panem Coiffierem. Ten mi navrhl, abych se začal trochu vzdělávat v oblastech obchodování, práva a tak podobně. Nejsem na tom po této stránce zase tak úplně nejlíp. Doporučil mi

nějakého muže, který by za mnou občas docházel, kdy by mi vysvětloval některé věci. Abych se v tom lépe orientoval.“

„Kdo ho bude platit?“

„Jak jsem pochopil, jde o pozornost od pana Coiffiera. Asi v souvislosti s předpokládanými společnými obchody. Měl jsem tu nabídku odmítnout, pane hrabě?“

„V žádném případě. Takový znalosti ti můžou být jenom k užitku. Ten pan Coiffier je skutečně k nezaplacení, co?“

„Nepochybně. Je pravda, pane hrabě, vy jste mu hodně pomohl, ale on nám to bohatě vrací. Ale ani on nebude škodný, je pravý obchodník a dokáže ze všeho najít nějaký zisk. Měl jste skvělý nápad, pane hrabě, zasvětit ho do vašich obchodů s panem Juanem.“

„Líbí se mi tvůj přístup, stejně jako tvůj zájem se dozvědět něco dalšího.“

„Není to jednoduché, pane hrabě, starat se o dům, a teď ještě i o obchodní aktivity. Musím se vám přiznat, měl jsem z toho dokonce obavy. Vezměte si třeba vašeho správce na vašem panství Leandera. Ten je nejen chytrý, ale také se hodně naučil od pana abbého. V tom mám já dost nedostatků. Svěřil jsem se s tím i panu Coiffierovi, když jsme spolu hovořili o další spolupráci. A on mi navrhl toho učitele, pokud ho tak mohu nazvat.“

„Tudle si navlíknul chytře, ty mizero,“ rozesměje se pan de Godille, „Ale plně ti tvoje záměry schvaluju. Jak jsme na tom s penězi? Vycházíš s tím, co pravidelně měsíčně dostáváš?“

„Jen tak tak, pane hrabě. Vlastně, pokud mám být upřímný, Excellence, tak mi skoro nic nezůstane. Když zaplatím výlohy na chod domu a na služebnictvo, zbude pár sou tak na pár džbánků vína a malou večeři.“

„Chceš říci, že si svoji výplatu nedáváš?“

„Jsem spokojený, mám co potřebuji, Excellence. Ale bohužel mi skoro nic nezůstane, což ale v tuto chvíli není až tak podstatné,“ uhne pohledem Tissot, má strach, aby hovorem o penězích svého šetrného pána nenamíchnul.

„Maurici, mluvíš pravdu?“

„Pane hrabě, přísahám, pro sebe jsem si zatím nic nenašetřil. Dal jsem něco málo rodičům, ale už před delší dobou. Vlastně vyťívám z dárku, který mi dal pan Coiffier po záchraně svojí dcery. Snažím se, aby tady všechno klapalo. Moc si vátím místa, které ve vašem domě zastávám.“

„Co děláš s penězi, které by ti dle naší dohody měly patřit?“

„Většinou padnou na provoz, jen sem tam jsme si vyrazili s Augustem, myslím tím sluhu pana markýze de Almare. Ale většinou platil on, já jen někdy málem přispěl. Ale teď má nějakou lásku, proto se téměř nevidáme. Pane hrabě, nechtěl bych, aby moje slova vyzněly jako stěťování. Mám se tady dobře, oblečení, ubytování, stravu. Mohu poroučet vašemu služebnictvu, jsem správcem vašeho domu, vaším tajemníkem. To je moc pěkné postavení, které mi poskytuje pro mě dříve nemyslitelné místo ve společnosti. Mohu chodit jako pán.“

„Tohle je pravda, Maurici, být mým tajemníkem není malý úřad. Nebo správcem. Ale i ty pro sebe občas něco potřebuješ.“

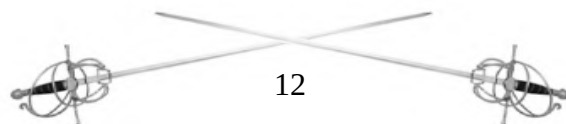
„Pane hrabě, jsem spokojený,“ odvěti znovu značně nervózní Tissot, nechápe, kam tento rozhovor směřuje. Ví o velké spořivosti svého pána a jeho řeči bere s velkou nedůvěrou. Proč se pořád ptá na peníze? Má snad dojem, že ho okrádá? Nebo rozhazuje zbytečně?

„Jak myslíš. Ale abych ukázal dobrou vůli, Maurici, taky abych ti naznačil, jak si všímám tvý práce,“ pokračuje pan de Godille v rozmarném tónu, „tak ti dám něco málo na přilepšenou.“

„Jak to myslíte, pane hrabě?“

„Zbyly mi nějaký peníze, které jsem měl na cestu na Besiere. Tak ti z toho něco dám,“ vysvětlí svůj záměr šlechtic a jeho sloužící na něho nechápavě a podezřívavě kouká. Buď si z něj dělá pán legraci, nebo je v tom nějaký skrytý význam, který nechápe. Anebo má taky horečku, jako Emile.

„Podívej,“ hrábne Armand do váčku, který vytáhne ze svého oblečení, „Jsou tady nějaký pěkný nový louisdory, tak tady máš, ber.“

Tissot jen zírál, jak mu do dlaně dopadá jedna mince za druhou, celkem patnáct louisdorů, bratru sto padesát liber. Opravdu velmi štědrá pozornost. Pán bude asi opravdu nemocný. Ten však váček s úsměvem schová, nesvěří se, že jemu zůstal několikanásobek, pan Burdain ho vybavil na cestu opravdu velkoryse. Něco navíc, jak řekl, dělá pořádnou sumičku, s tou pokryje náklady na domácnost hezky dlouho.

„To je jen pro mě?“ zeptá se Tissot nedůvěřivě.

„Jen pro tebe, Maurici. Schovej si je, propij je, dej je rodičům, dělej si s nima co chceš. Ale nedávej nic z nich do domácnosti, na tu dostaneš jiný peníze. Pokud jich je málo, tak jejich navýšení probereme a něco ti přidám. Co koukáš tak vyjeveně, stalo se něco?“

„Nikoli, pane hrabě.“

„Vypadáš divně. Něco se ti snad zase nelíbí?“

„Naopak, pane hrabě. Velmi se raduji ze své odměny, teď dokonce uvaťujete o navýšení rozpočtu na domácnost. Já jen ...,“ zarazí se správce.

„No, cos chtěl říct?“

„Pane hrabě, prosím, nezlobte se. Jen jsem překvapený, jak jste dnes štědrý.“

„Ach tak, ty mě vlastně považuješ za lakomce.“

„Pane hrabě, Excellence, tohle jsem nikdy neřekl!“

„Ale myslíš si to. Nechme toho, snad jsem ti dnes ukázal dobrou vůli. Vraťme se raději k tobě. Je něco nového s Nicolet?“

„S Nicolet? Ne, není. Když se minule pan hrabě zajímal o mou Nicolet, tak jsem jí napsal, ale odpověď ještě nepřišla. Tak nevím. Naznačil jsem jí, jestli by neuvaťovala o moťnosti našeho společného života.“

„Takhle přesně si to tam napsal?“

„Tak přímo ne, pane hrabě. Jen v náznacích, aby se nepolekala. Pane hrabě, myslíte si, že bych skutečně mohl někdy zajet na zámek Prieu?“

„Moťná ano, ale až později. Kdo se mi ale pak bude starat o dům?“

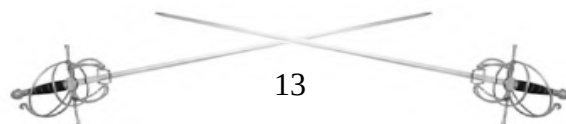
„Máte pravdu, pane hrabě,“ posmutní Tissot, „taková cesta je na dlouhou dobu, ta není na dva dny. A taky, jak by se na mě asi díval pan hrabě de Prieu a jeho vaťená choť? Nepustili by nakonec na mě psi? Je to všechno moc těťké, pane hrabě.“

„Maurici, slíbil jsem ti pomoc. Já nedávám sliby do větru. Popřemýšlíme, jak bysme to narařičili, aby ses mohl o Nicolet ucházet a nerozzlobit její paní. Taky uvidíš, co ti napíše, pokud ti teda vůbec napíše.“

„Moc vám děkuji, pane hrabě,“ trochu se rozjasní tvář zamilovaného mladíka, kterému však jeho láska kromě pár nádherných chviliek za zámku Prieu přináší jen samé souťení.

VYŘČENÉ OBAVY Z BUDOUCNOSTI

Kočár markýze de Almare se objeví před domem hraběte de Godile kolem deváté hodiny večerní. Do domu vstoupí s velmi váťným výrazem kapitán Roth, jehoť pověřil markýz dopravou svého přítele do svého paláce. Nemusí čekat dlouho, neboť šlechtic je již nachystán. Jelikoť bude mít stejný odvoz i zpátky, vyrazí zcela sám.

Roth usedne do kočáru k přepravované osobě, další jeho čtyři vojáci klušou na koních jako doprovod. Po celou dobu jízdy, jeť však vzhledem ke vzdálenostem obou obydlí není tak dlouhá, panuje v kočáře naprosté ticho. Voják má za úkol dovézt vzácného hosta v pořádku, ne se s ním bavit.

Setkání obou mladých šlechticů je velmi srdečné, je patrné na první pohled, jak moc k sobě našli cestu a jak k sobě mají blízko. Náladu jim zlepšuje vyřešený problém, kdy se minimálně na čas zbavili hraběnky de Besiere. Posadí se v salóнку, kde mají zajištěné soukromí, zahájí popíjení vína a družnou konverzaci. Host vyličí po pravdě průběh celé cesty, chování matky hostitele a také své zjištění ohledně panství Besiere, které v současné době z rozhodnutí Richelieua, samozřejmě potvrzeného králem, bylo dáno do správy markýze.

„Ještě jednou vám musím poděkovat, příteli,“ opakuje se pan de Almare, „Poskytl jste mi znovu velkou službu. Odhalil jste úklady mé matky, ochránil jste s nasazením vlastního života rodinu mého správce a teď podstoupil náročnou cestu v nepříjemných povětrnostních podmínkách. Jsem vaším velkým dlužníkem.“

„V řádném případě. Vy jste mi zařídil audienci u krále, nikdy bych nevěřil, že ho kdy spatřím. Zvláště teď, když se mu nevede dobře. Nebo se něco změnilo?“

„Bohužel, pokud ano, tak jen k horšímu. Už jsem ho pár dní neviděl, zase dostal záchvaty, ulehl na lůžko a téměř nic nejí. Podle pana Julese pozře za den několik lžic slepičí polévky, ale ani tu jeho útroby neudrtí. Mám o krále velké obavy, jeho tělo stravuje samo sebe.“

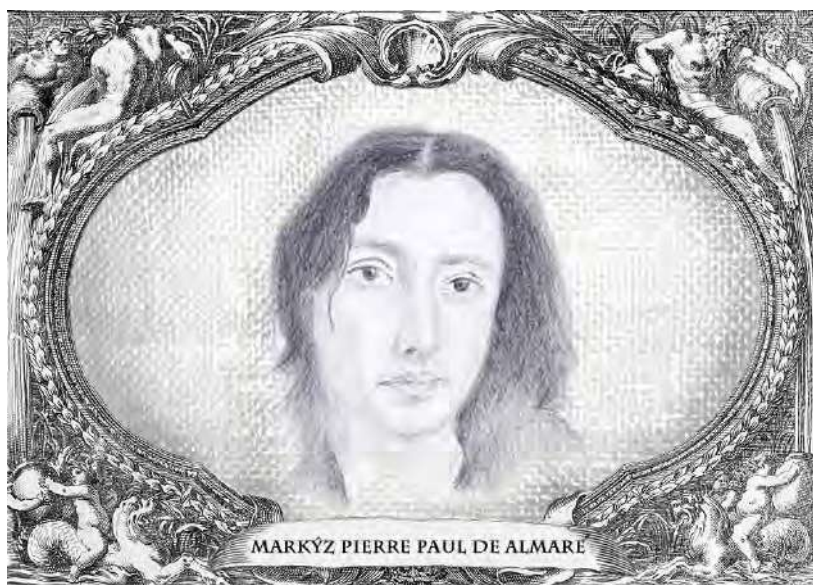
„Samo sebe? Jak tohle kruci myslíte?“

„Král téměř nic nejí nebo spíše nic neudrtí, řije jen z podstaty, tedy z vlastního těla. A masa či tuků na něm povážlivě ubývá, je vyhublý, jeho stav se zase zhoršil. Přitom prý stále sní o vedení vojska v Pikardii proti španělskému nepříteli. Naprosto nemožná myšlenka, ale snad mu jeho víra dodává sílu.“

„Jak dlouho můžete vydržet?“ zeptá se posmutnělý hrabě.

„Moc dlouho ne. Pokud se jeho stav výrazně nezlepší, nejvýše pár měsíců. Ale stále je ještě naděje, už párkrát mělo Jeho Veličenstvo smrt na jazyku a vylízalo se ze zoufalého stavu. Ovšem nikdo neví, co se děje v jeho vnitřnostech, zda je ještě možné jejich zhojení.“

„Bylo by velmi nepříjemný, kdyby, nedej bože, měl král zemřít.“

„Máte pravdu, bohužel, hned v několika směrech. V první řadě pro naše království, však víte, v Paříži se již slétávají havrani, aby se pustili do porcování kořisti. Tou nemá být nic jiného než celé království. Všichni vyčkávají, ale nepochybně si opatřují nejčerstvější zprávy o králově zdraví. Jejich oddanost a zdrženlivost je pouhá přetvářka.“

„Asi ano, ale princové opravdu žádnou činnost nevyvíjejí, alespoň pokud špehové pana Louventa mají oči otevřené a uši nastražené.“

„Pokud král zemře v brzké době, nastane zmatek. Zatím se stále nevyjádřil, jak by si představoval případné regentství. V prosinci minulého roku z něho sice svým výnosem vyloučil svého bratra Gastona, ale ten se chová jako vyměněný. Oddaný a milující bratr. Jako by tolikrát nezradil Ludvíka a celé království. O dalších princích nemluvě, také budou chtít do správy státu mluvit. Tedy spíše se budou chtít přitížit na výnosech. Sama královna je rovněž nevyzpytatelná.“

„Viděl jste taky královnu, když teď chodíte do Královského paláce s Mazarinem?“

„Viděl, ale jen velmi letmo a zdálky. Neměl jsem tu čest se s ní setkat. Ale dvakrát jsem doprovázel pana kardinála, když s ní hovořil. Viděl jsem i malého Dauphina, ač mu ještě není ani pět let, tvářil se velmi důležitě. Chudáci královské děti, celý život podle protokolu,“ vyjádří markýz svůj soucit s údělem následníka trůnu.

„Hned bych s nimi měnil,“ usměje se Armand, ale pak se vrátí k otázce, která ho zajímá daleko víc, ze zjištěných důvodů, „Jak si stojí Mazarin?“

„Obdivuji ho,“ přizná Pierre, „Dokážete opravdu naprosto přesně vystihnout, co se od něho očekává. Úslušný, zdvořilý, pracovitý, ale také vtipný a šarmantní. Viděl jsem letmý pohled královny, kterým na něj popatřila. Jen krátce, podvědomě, ale já v tom pohledu četl spíše náklonnost než cokoli jiného. Ačkoli je vlastně pohrobkem kardinála de Richelieu, se kterým královna celý svůj život na francouzském dvoře vedla tichou válku.“

„Má Mazarin vůbec šanci, pokud král umře?“

„Ptáte se zcela zjištěně nebo vás zajímá i osud království?“

„Pokud mám být upřímný, a mezi námi můžu,“ odvěti s lehkým zaváháním pan de Godille, „tak se ptám zcela soukromě. A zjištěně. Obdivuji vás, jestli myslíte na celý království, ale mě zajímají především moje zájmy. Vsadili jsem na Mazarina oba, příteli, takže mám starost, zda přetrvá případnou brzkou smrt krále. Však víte, proč se ptám. I vaše matka něco naznačila, lehce by se mohlo stát, že bysme přišli nejen o své styky.“

„Co máte na mysli?“

„Představte si případ, kdy významnou roli budou hrát některý princové. Vaše matka je milenkou vévody de Vendome, jejich rodinnou přítelkyní. Jistě nezapomene usilovat o výměnu rolí, vás někde internovat a jí svěřit váš majetek do správy. A co já? Náš rod už jednou téměř o všechno přišel, sice nevím přesně proč a jak, ale sám víte, co jsem měl před dvěma roky. Co kdyby někoho napadlo, že to, co mi dal Richelieu, bude chtít vrátit? Ale z čeho bych měl brát? Taky by mi mohli všechno vzít, nemyslíte?“ vysvětlí hrabě svoje obavy zcela otevřeně.

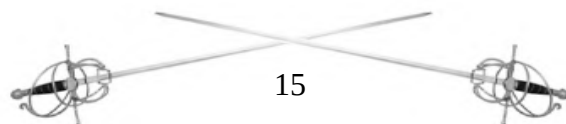
„Samozřejmě mě takový nejčernější scénář také napadl,“ pokývá hlavou pan de Almare, „Zpočátku jsem se snažil se s panem Julesem příliš nevázat. On je ale chytrý a dal si malou podmínku, sice ji vyslovil velmi zaobaleně, ale vyslovil. Pokud chci pomoci v záležitosti mé matky, musím si s ním svým způsobem zadat. Stalo se. I já mám obavy. Pokud se k moci dostanou princové, budou samozřejmě mít zájem o majetek. A kde jinde ho vezmou, pokud ne u bývalých služebníků kardinála de Richelieu respektive teď kardinála Mazarina?“

„Hrome, tohle musíte být pořádně nebezpečný,“ lehce pobledne Armand, taková souvislost ho ještě nenapadla, přemýšlel o pomstě a ne o pouhé vypočítavosti, což mu přijde ještě nebezpečnější.

„Neztrácejte hlavu, milý příteli,“ pokusí se ho uklidnit markýz, „Jeho Výsost stále žije a kardinál Mazarin se má pěkně k světu. Mihotá okolo obou Veličenstev v šíleném tempu.“

„Jen aby mu jeho podbízení bylo něco platné.“

„Máme přeci jen jednu výhodu.“

„Jednu výhodu?“

„Pokud by nastal rozkol a o svoje se začali hlásit jednotliví princové, dokáží oni táhnout za jeden provaz? Dokáží se dohodnout? V takovém případě můž e dojít i k občanské válce, kdy se buď vytvoří dvě rovnocenné strany nebo, což taky nevylučuji, bude proti sobě stát dokonce několik mocenských skupin.“

„Co z toho vyplývá pro nás?“

„Pokud by k této nešťastné situaci došlo, jednotlivé skupiny budou hledat spojence. Museli bychom zvát it, ke komu se přidat. Máme jisté vazby na vévodu d'Orleans přes našeho společného přítele, i já jsem si jiť sám vytvořil některé známosti. Jsem navíc spřízněn s rodem de Condé, mohu hledat pomoc tam. S vévodou de Condé i jeho chotí vycházím velmi dobře.“

„Pravda, v tom máte velkou úvahu. Zapomínám, vť dyť vy patříte skoro k nim. Ale hrome, říkáte občanská válka?“

„Takový vývoj bych si opravdu nepřál, mohl by znamenat rozpad království, nepřítel by na nás mohl zaútočit ze všech stran. Habsburkové by mohli některé skupiny využít, však víte, jak se chtěli zbavit kardinála Richelieu a s kým jednal pan de Cinq-Mars, králův bratr, princ de Bouillon. Předtím princ de Soissons. Ale také další, do spiknutí byli zapleteni členové rodů de Vendomové, de Condé. Ti všichni byli ochotni proti vlastnímu králi pouť it vojska jeho nepřátel. Kdoví, jak by se nám teď vedlo, kdyby svá spiknutí nezpackali.“

„Moc dobře mi po těle není. Moťná dřív by mě takový starosti tak netiťily, ale získal jsem díky Richelieuovi majetek a mám vo něj strach. Co kdyby se provalila moje pomoc třeba při odhalení spiknutí pana de Cinq-Mars? Sám jste řekl, kolik princů do spiknutí bylo zapletených, a to jste ještě zapomněl zmínit královnu,“ říká Armand a mráz mu přejede po zádech, když si vzpomene na svoji úlohu v bitvě u La Marféé. O té snad naštěstí téměř nikdo neví.

„Příteli, chápu vaše obavy, ale když o nich budete stále přemýšlet a souťit se, nic tím nezískáte. Snaťme se zachovat si chladnou hlavu a pozorně sledovat, co se odehrává. Máme obrovskou výhodu, kterou si moťná ani neuvědomujete, pracuje pro nás váš pan Louvent a jeho lidé. My budeme vědět mnohé dříve, než k událostem dojde.“

„Sakra, v tomhle máte pravdu. Ještě ťe jsem ho získal.“

„Pan Louvent byl váš opravdu mistrovský tah, najmout si část špehů z rozpadlé sítě kardinála Richelieu a. Pokud vám na ně nedá kardinál Mazarin peníze, rád je budu platit ze svého.“

„Zatím mi opravdu nic nedali, ačkoli mi hrabě de Chavigny příspěvek slíbil.“

„Prostředky, které vám dal na můj příkaz pan Vincent. stačily na pokrytí jejich nákladů?“

„Zatím máme zapláceno, ale sám jste říkal, jak pana Louventa a jeho lidí potřebujeme. Moťná bysme si ho měli víc předcházet,“ vycítí hrabě naději zase pro sebe něco vytřískat.

„Příteli, peníze nejsou problém, když mi je moje matka neodnesla ze sklepení. Promluvte si znovu s panem Louventem, zeptejte se ho, zda něco nepotřebuje, dejte mu správnou motivaci v podobě plného měšce. U mě je vť dy připravený.“

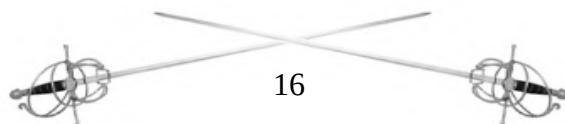
„Určitě s ním promluvím a budu ho motivovat. Máte pravdu, budu mu muset vyplatit zálohu na další období, pokud se nemýlím půjde o částku asi šest tisíc liber, moťná ale měl nějaký mimořádný výdaje ...,“ přemýšlí nahlas pan de Godille, činí tak s naprosto chladným kalkulem, očekává nabídnutí peněz k uhrazení nákladů na činnost vyzvědačů. Nemýlí se.

„Jak jsem řekl, peníze nejsou ťádný problém. Postarám se, aby vám pan Vincent připravil v nejbliťších dnech potřebnou částku. Říkáte šest tisíc liber zálohu za práci? Na kolik odhadujete jejich případné další výdaje?“

„O tom bohuťel nemám ťádné tušení.“

„Tak pět tisíc liber?“

„To je mnoho, tolik určitě nebude pořadovat. Řekl bych tak tisíc, dva tisíce liber. Vť dyť vlastně kromě odhalení příprav na loupeť téměř nic nezjistili,“ říká pan de Godille, cítí se trochu trapně, vť dyť už dostal zálohu pro své špehy na rok dopředu a teď vlastně chce další peníze. Ovšem pokud by uspěl, nevypáčená suma mu zůstane v jeho tajné skrýši v loťnici.

„Odhalení plánu mojí matky mi ušetřilo statisíce. Rozhodně si svoji odměnu zaslouží. Příteli, nechám vám připravit a také k vám domů dopravit patnáct tisíc liber.“

„Patnáct tisíc? To je opravdu moc,“ zvolá Armand, bojí se, aby nevypadal jako kořistník. Nemůže si pomoci, na jedné straně má černé svědomí, na druhé se snaží zajistit si pro sebe co nejvíce prostředků.

„Není. Do celkové částky počítám pět tisíc liber mimořádné odměny za jejich odhalení připravované loupeže. Když budeme štedří, zavážíme si je pro další dobu. Mám neblahé tušení, přáteli, jejich služby budeme brzo zase potřebovat.“

„Jak myslíte,“ pokrčí rameny hrabě a v duchu si sobecky počítá, kolik mu asi zůstane pro sebe. Jeho přístup není úplně správný, ale byl by hloupý, kdyby se bránil. Vždyť i on sám osobně pomohl zachránit svému příteli opravdu statisíce, co je ve srovnání s tím pár tisíc ... Jemu pochopitelně Pierre peníze nabídnout nemůže, ale když mu něco zbude z peněz například na cestu či na špehy, nikdo se po nich jistotně ptát nebude.

„V nejbližších dnech vám bude zmíněná suma doručena,“ odvětlí Pierre, který si pochopitelně moc dobře uvědomuje, kolik už zůstalo jeho příteli za nehty. Ale Armand nemá stálý příjem a již mu poskytl opakovaně skvělé služby, proto ho bez mrknutí oka svým způsobem vydrťuje. Má-li být stejně pragmatický jako jeho přítel, taková investice se mu již významně vyplatila.

„Děkuji, všechno s panem Louventem vyřídím. Ale ještě mě teď něco napadlo, vy jste byl vlastně kněz a sloužil u Otce La Tonneliera, faráře od Saint-Eustache.“

„Ano, občas se s ním vídám.“

„Měl nedávno takový divný řeči, já se totiž někdy scházím tajně s panem Louventem v jeho kostele. Chtěl asi něco vědět, nabízel spolupráci. Taková přízeň církve taky není k zahzení, pokud by se věci vyostřily.“

„Vím o této schůzce, příteli. S panem farářem se nadále stýkám, hovořil jsem s ním.“

„Hovořil? Neurazil se? Možná jsem nebyl dvakrát přívětivější ...“

„Nebojte se, příteli,“ usměje se pan de Almare, „Pan farář je rozumný muž. Navíc není jediný z kléru, se kterým udržuji přátelské vztahy. V církevních kruzích mám i další své známé. Církev je velmi silný spojenec nebo nepřítel, o tom nemůžete být pochyb. Papežský stolec nemohl přijít Richelieuovi v posledních letech jeho života na jméno, hlavně od doby, kdy vypukla otevřená válka se Španělskem. Vztahy se přiosťřily od doby, kdy spolu válčili o Valletinu. Po jeho smrti se o něm papežský nuncius vyjadřoval velmi hanlivě, takové mám zprávy.“

„Pane Bože, všechno je tak zašmodrchaný, kdo se v tom má vyznat,“ povzdechne si pan de Godille.

„Ale příteli, právě propletené vztahy jsou na politice nejhezčí,“ zasměje se Pierre, „Kvůli nim mě diplomacie láká. Obrovské předivo vztahů, různých zájmů, tajných a diskrétních jednání. Kdy se nepoužívají zbraně, ale chytrost vyjednávat, snaha získat spojence, přechytračit druhé. Najít slabiny soupeře a využít je.“

„Tehle způsob řešení pro mou hlavu není. Mám rád přímý a jasný řeči. Všechny ty kličky a náznaky, v tom aby se čert vyznal.“

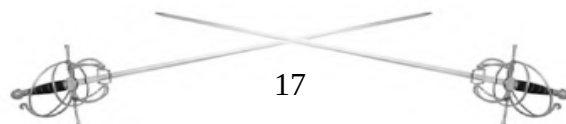
„Nikdo vám nic takového nevnučuje, příteli. Musíme však zůstat ostražití. Naštěstí jste dopravil mojí matku hodně daleko, proto nám minimálně na čas jeden závažný problém odpadl. Jejímu strážci, vámi zmiňovanému mladému panu poručíkovi, se dá věřit.“

„Pan de Montebre je nepochybně spolehlivý, sám pan kapitán de Guitaut mě o jeho schopnostech a věrnosti ubezpečil. Vůbec se mi ale nelíbilo přetvařování vaší paní matky. Její vstřícnost, její předstíraný pochopení.“

„Jistě má své plány. Co její další služebníci? S ní odjeli jen dva.“

„Další zůstali v Paříži. Zeptám se na ně pana Louventa. Mohli by nám snad nějak škodit? Když mají svoji paní tak daleko?“

„Nevím, možná dostali jen za úkol vše sbalit a za čas přijedou za ní. Ale jsem nedůvěřivý.“

„Dobře děláte! Já také hraběnce nevěřím ani slovo. Kromě jejích skrytejších výhrůžek. S panstvím Besiere můžete být spokojenější, vedou to tam dle mého dobře. Včetně toho hostince, který je zároveň nevěstincem i lichvářským doupětem.“

„Prostituce a lichvařina?“

„Přesně tak,“ rozesměje se teď Armand, „Příteli, když teď vlastně spravujete Besiere, tak vy vlastně provozujete lichvu a nevěstinec. Vida, takhle jsem vo tom ještě nepřemýšlel,“ znovu se dá do smíchu.

„Tak si hlavně své poznatky nechte pro sebe,“ netváří se právě nadšeně Pierre, „Ovšem pak se není co divit, jak velký majetek moje matka nahromadila za roky pravděpodobně obdobného hospodaření. Logicky počítá výsledky svého podivného hospodaření zpátky. Já bych jí většinu klidně i dal, přemýšlel jsem o tom. Kdyby ale získala zpět svoje bohatství a mohla s ním disponovat, byla by ještě nebezpečnější,“ naznačí své myšlenkové pochody.

„Vylučujete v budoucnu vzájemnou dohodu? Abyste všechny spory v rodině urovnali?“

„Teď mi radíte nebo se ptáte?“ podívá se pan de Almare zkoumavě na svého přítele.

„Nedovolil bych si vám nic radit. Jenom nahlas uvažuju. Sám jste mluvil o možný brzký smrti krále, pak se můžete stát všelico. K tomu spor s vaší matkou, která vám půjde po krku, to není nic příjemného. Napadlo mě, jestli by přeci jen nebyla lepší nějaká přijatelná dohoda.“

„Nemyslete si, příteli, uvažuji stejně jako vy. Zapomenout na všechno, co se stalo a pokusit se uzavřít smír. Jen se obávám ceny, kterou bych musel zaplatit. Jakákoli dohoda by pro ni asi byla málo. Nejprve bude chtít své cennosti ze sklepení. Pak ji napadne se zajímat také o tento palác. A nakonec možná i panství po mém otci. Nevím, možná se mýlím, ale nevěřím jí. Je neuvěřitelně hrabivá.“

„Hrabivá asi bude, ale možná by se spokojila s rozumným dílem, kdyby si mohla koupit jiný palác, třeba by pak přestala uvažovat, jak vás o všechno zase obrát.“

„Budu o vašem návrhu uvažovat,“ odvětlí Pierre, ale moc přesvědčivě jeho slova nezní.

„Vy jí stejně nemůžete odpustit, co vám kdysi provedla.“

„Nevím, možná. Nejde jen o mě. Sice tvrdí, že za smrti mého otce stáli jiní, ale jak tomu mám věřit? Jak mám věřit jejím slovům o jejím zájmu o mou osobu, když mě nechala takovou dobu jako nalezenec? A co udělala po návratu z Anglie? Vždyť kvůli ní zemřelo několik dalších lidí!“

„Naprosto s vámi souhlasím,“ pokývá hlavou pan de Godille, „Jen jsem přemýšlel o vaší nelehké situaci. Je sice teď dost daleko od Paříže, ale jistě si najde způsob, jak udržovat styk s vévodou de Vendome a bude mít dost času vymýšlet další plány. Nechci vás strašit ani znepokojovat, ale sám jsem plněj obav. Co jste mi řekl o králi a princích, mě rozhodně neuklidnilo.“

„Uvidíme, co se dá dělat. Ale pojďme se bavit o příjemnějších věcech,“ navrhně změnu tématu markýz.

„Asi máte pravdu, je zbytečný si dělat starosti předem. Vyhledám pana Louventa a pokusím se ho ještě více motivovat. Nemá cenu teď řešit něco, co ještě nenastalo. Ať se objeví těžkosti, tak se s nimi budeme muset vypořádat. Jaký příjemnější věci máte na mysli?“

„Co takhle například pár drbů od dvora? Přeci jen má moje přítomnost u pana kardinála své výhody, nacházím se blízko pramene a ledasco zaslechnu.“

„Drby? Pikantnosti? Tak to si nechám líbit,“ rozvalí se v křesle Armand a naznačí, že je jedno velké ucho.

NÁVRHY ANGELIKY D'SAUSSIER

Ve stejnou dobu, kdy spolu klábosí markýz de Almare a hrabě de Godille, koná se i další válečná porada v jim nepřátelsky nakloněném táboře. V pronajatém domě nedaleko kostela Saint-Eustache se v nyní osiřelém předpokoji ložnice hraběnky de Besiere sešla Angelika d'Saussier a pan Geofri d'Holfene. V domě už je klid, přestože zde zůstalo veškeré najaté služebnictvo. Pan d'Holfene se po odjezdu hraběnky přistěhoval a přivlastnil si i její ložnici. Osobně dohlíží nad chodem domácnosti, ale především má možnost sprádat plány s právě přítomnou krasavicí a důvěrníci své bývalé milenky.

Geofrimu se podařilo prodat dva menší šperky, které mu před časem svěřila hraběnka a tak si zajistit dostatečné množství financí, aby mohl jak udržovat dům, tak zajišťovat podmínky na naplnění plánů ohledně sledování dětí hraběnky. Snaha proniknout do jejich domácností přímo přes postel je také tématem jejich rozhovoru.

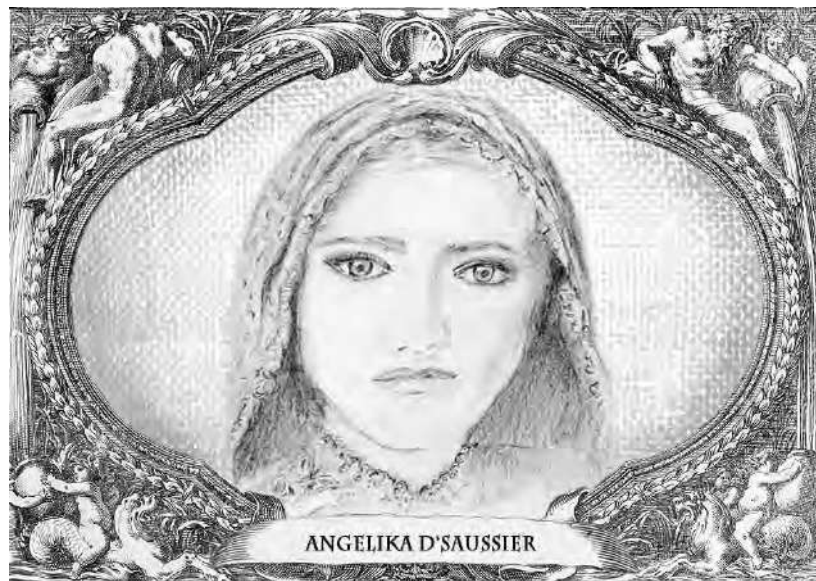
„Zatím se všechno vyvíjí velmi dobře,“ tváří se spokojeně Angelika, „Co se týká docela pohledného Augusta, tak ten je přímo posedlej dostat mě do postele. Naopak si před ním hraju na upejpvku, abych ho ještě víc navnadila. Můžu ho však dostat tam kam chci, kdy se mi namane.“

„Obdivuji tvůj smysl pro detail,“ usměje se pan d'Holfene.

„Děkuju za poklonu. Větší problém je s Markem. Ne že by se nesnažil, už se párkrát s komornou markýzi de Cavarlene sešel. A vede si dobře. Ale Suzanne je taková chudinka, řekla bych, že by ho už ráda v sobě ucejtila, ale má nějaký zábrany nebo co. Takže u ní nás čeká ještě hodně práce.“

„Jak její ostýchavost chcete zlomit?“

„Mám už jistěj plán, který vám řeknu pozděj. Co je však důležitý, tak už jsme z nich něco vytáhli. Auguste je ukecaněj dost, pořád něco mele, ale většina toho jsou nesmysly. O svém pánovi mluví taky, ale vředycky jen velmi hezky. Tak jsem jeho hru přijala a rovněž markýze chválím. Jak se mi líbí jeho vystupování, jaký má vybraný chování. Přitom se snažím, aby mi řekl nějakou pikantnost z jeho soukromí.

Vím už například, že si to rozdává se svou služkou. Ale nejde o nic zajímavého. V poslední době chodí

často za Mazarinem a asi také pronikl ke králi. Vodtud fouká vítr, kterej vodnesl paní hraběnkou do internace na Besiere.“

„Jsem stejného názoru. Ale nic z toho proti němu nemůžeme použít, abysme ho zdiskreditovali. Nějaká slučka v posteli, tu má kdekdo. Lepší by bylo, kdyby tajně zahýbal s nějakou vévodkyní, pak bysme mohli vyvolat skandál. Popudit proti němu někoho významného.“

„O takovém vztahu zatím nic nevím. Ale nevylučuji ho, markýz de Almare je opravdu okouzlující. Musí nutně přitahovat všechny ty poběhlíky, co si hrajou na poctivý manželky, ale sní o tom jediném, jak takový zajíčky dostat pod sebe nebo na sebe,“ hovoří ona velmi otevřeně, ale on se nad jejím slovníkem nijak nepohoršuje.

„Co víme o synovi hraběnky?“

„Nic podstatného. Je velmi chytrý a dokáže si získat lehce přátele. Vystupuje velmi elegantně a zdvořile, slušebnictvo ho miluje, protože je k nim laskavej. Ačkoli působí jako velmož, tak se chová dobře i k obyčejnějším služákům. Umí prej taky dobře mluvit, takže mu asi všichni zobají z ruky. Ačkoli má peněz hodně, tak zbytečně neutráčí, přesně tak, aby dal najevo svoji důstojnost, ale zároveň ho nikdo nemohl nařknout z rozmařilosti.“

„Angeliko, koho mi tady popisuješ? Je snad nějaký světec?“

„Tak světec určitě není, rád se napije, hlavně s tím svým přítelem hrabětem de Godille a taky miluje ženský tělo. Auguste naznačil, že dokáže pěkně řádit, jak ho má rád, tak z něj udělal i prvotřídního milence. Nevím kde, ale jak jsem pochopila, má někde tajný hnízdečko lásky, kam si vodí návštěvy, který nemají být spatřeny, když s nima souloží.“

„Konečně první zajímavá zpráva. Zkus zjistit, kde se schází se svými milenkami, pak kdo jsou jeho milenky a jestli se dají použít proti němu. Abysme trochu narušili jeho sebejistotu. Musí se cítit jako vítěz, matku nechal odklidit na zámek Besiere, má všechny její peníze. Určitě bude méně pozorný a obezřetnější.“

„Tak na to bych nespolehala. Auguste říkal, že do paláce přišli další vojáci, který si najal pro svou ochranu. Když opouští palác, tak ho doprovází malá armáda.“

„To vím, o svou bezpečnost se stará velmi dobře,“ pokývá on hlavou.

„Teď je skoro vyloučený toho mladíčka poslat na věčnost.“

„Angeliko, víš přece, že nic takového hraběnka nechce.“

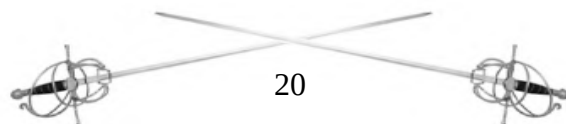
„Nechce?“ usměje se ona ďábelsky, „Podle mého by možná takový řešení jako krajní možnost připustila. Jedna rána dýkou, trochu přiměsí do jídla a je po problému. Sice by toho pohledného mládence bylo škoda, ale umírá tolik hezkejších a mladejších lidí na různé choroby. Kdyby se namíchalo něco vhodného, tak si toho nikdo ani nemusí všimnout.“

„Angeliko, teď mluvíš vážně? Navrhuješ ho zavraždit? Je synem hraběnky.“

„Jejich vztah rozhodně neoplývá mateřskou nebo synovskou láskou,“ odvětila pohrdavě.

„Ne abys dělala něco bez mého svolení. Dobře víš, jaký poprask byl kolem návštěvy sklepení, za co byla vlastně hraběnka internována. Kdybysme se pokusili o něco, co navrhuješ, a kdyby ten pokus nevyšel, mělo by to pro nás všechny nedozírný následky.“

„Ale kdyby vyšel, tak se všechno vyřeší.“

„Angeliko, před pár dny jsem se vrátil z Bastily. Nemám zájem se tam vrátit nebo se dokonce seznámit s katovým mečem. Takťe žádný neuvát enosti.“

„Pane d’Holfene, já jen tak uvažuju. Nic nechystám, na druhou stranu, kdyby se naskytla příležitost, byl by hřích ji nevyužít. Hraběnka o ničem ani vědět nemusí, prostě by byly její starosti vyřešený. Určitě by nám byla vděčná a jistě by nám naši snahu vynahradila, ať by se dostala zpátky ke svému majetku. Jistě by nám takovou boťi prozřetelnost nevyčítala.“

„Angeliko,“ znervózní on, „opakuju ti, nedělej nic bez mého svolení. Nemůžeme si dovolit další neúspěch.“

„Buďte klidnej, nic bez vašeho svolení neudělám. Neť bych se k něčemu takovému odhodlala, tak bych vás požádala o souhlas a taky o radu.“

„Jak by sis něco takového vůbec představovala?“

„Sama nevím. Kdyby se mi podařilo přes Augusta proniknout do jeho blízkosti, mohla bych mu třeba něco přimíchat do jídla. Kdybych zjistila, kde se schází se svejma milenkama a třeba je tam méně chráněnej, mohl by si tam na něj počkat nájemnej vrah. Neštěstí se stanou, nikdo by ho nemohl spojit s jeho matkou, která je na hony vzdálená.“

„Můžeme si takovou možnost nechat pro krajní případ, nebo kdyby se skutečně naskytla mimořádná příležitost. Ale rozhodně se nesmí jednat o ukvapený čin, kterej nakonec nevyjde a stáhne nás všechny ke dnu. V tuhle chvíli je tvůj úkol jinej. Zjisti co se dá o jeho domácnosti a všechno mi řekni. Společně se rozhodneme, jak dál postupovat!“ řekne on velmi důrazně a podívá se přímo do jejích svědných očí.

Ona vydrťí jeho pohled, nasadí vyzývavý výraz, hraničící snad ať se sváděním postaršího šlechtice. On však má zcela jiné myšlenky, ačkoli ho její nádherná postava přitahuje. Ale z jejích černých úvah mu běhá mráz po zádech, jako by v ní viděl kopii své bývalé milenky z mladých let.

„Udělám, jak si přejete,“ řekne ona prostě.

„Angeliko, mluvila o Markovi a Suzanne. Chtěl jsem napřed mluvit s tebou o samotě, protože Mark nemá o mnoha souvislostech žádný tušení.“

„Mark je takovej zamilovanej trouba,“ zazní v jejím hlase neskrývané pohrdání.

„Můžeme vám ale hodně pomoci.“

„Já vím a podle toho s ním jednám. Myslí si, jak jeho paní hraběnku ukřivdili a snaží se. Asi aby svůj úkol co nejrychleji naplnil a už s ní zase mohl být v posteli. Ale dohlížím, aby nic neuspěchal. Zpracovávám ho každý den, vtlučám mu do hlavy, jak záslužnou věc pro paní hraběnku dělá. Ten trouba na všechno skočil a zobe mi z ruky. Není ale lehký pořízení, ani s ním, ani s tou pokryteckou a upejpavou komornou.“

„Jak jsou vlastně spolu daleko?“

„Vona je do něj zamilovaná, vo tom není pochyb. Nemá moc volnosti, má málo času pro sebe. Ale určitě nalezneme způsob, jak je dát dohromady. Svoji paní má ráda, je její důvěrníci a zná její tajemství.“

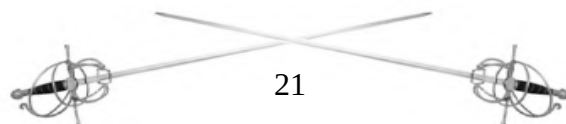
„Má ale markýza vůbec nějaký tajemství?“

„Pane d’Holfene, viděl jste paní markýzu a jejího muže? Von je takovej trubec, ten ji přece nemůžeme uspokojit. To je vidět na první pohled. Musela by být svěťice, aby se s tím smířila. V Paříži má tolik příležitostí si všechno vynahradit. Divila bych se, kdyby neměla nějakýho milence.“

„Teď ale jen hádáš.“

„Hádám, ale jsem ochotná na svůj odhad vsadit cokoli. Markýza je neobyčejně atraktivní žena, společenská, vyzývavá. Její manžel je zapšklej strejda. Jejich sňatek byl určitě z rozumu a ne z lásky. A v takovém případě musí hledat jinde, co jí doma není schopen ten človíček poskytnout. Vsadím se s vámi vo co chcete, že má milence.“

„Nevsázej se a radši zjisti, kdo jím je. Nezachovala ke své matce nejlíp a její manžel paní hraběnku rád nemá. Řekla mi o jeho jednání. Vždycky na ni prej koukal skrz prsty. Takťe kdyby se objevil mileneček, pořádně se jejich aféra provalila, splnil by skandál svůj účel. Jednak by oslabil

spojenectví dětí proti matce a zároveň by znamenal sladkou pomstu za jejich chování v poslední době. Ublít it jakkoli markýzi de Cavarlene by určitě paní hraběnce způsobilo radost.“

„Dělám co můžu, to mi věřte. Ale musíme bejt trpělivý, abysme nevzbudili podezření. Už na Augustovi a Suzanne pracujeme skoro dva měsíce, teď nic nesmíme zkazit.“

„V tom ti dávám za pravdu. Říkalas, že máš nějaký plán, jak tu věc uspišit, ale přitom nevzbudit jejich podezření.“

„Mám. Chci k tomu využít tenhle dům.“

„Tenhle dům? Není to nebezpečný?“

„Proč? Nikdo ho s paní hraběnkou nebude spojovat, ani Auguste ani Suzanne tady nikdy nebyli, neví, kdo tady bydlí. A i kdyby, paní hraběnka je daleko a my tu hlídáme její domácnost. Co je na tom, když jsme si s Markem v Paříži našli někoho, do koho jsme se bláznivě zamilovali?“ nahodí ona opět svůj ďábelský úsměv.

„Budiž. Co chceš udělat?“

„Zkusím domluvit schůzku, na který bysme se sešli ve čtyřech a zatáhli ty dva sem. Tady by se jim dostalo po čem Auguste touží a Suzanne ve svém nitru, když svoji chuť na Marka nechce dát ta pokrytecká potvora otevřeně najevo. Stačí se ale podívat, jak se na Marka dívá a není třeba nic dodávat. Moťná se jen bojí si vo to říct,“ zasměje se ona drsně.

„Spoléhám na tvoji ženskou intuici, Angeliko. Nezapackej to, byla by škoda po takový době přijít o moťnost dostat se blíž k tajemstvím dětí paní hraběnký.“

„Už budeme brzo hotový. Ať je sem dostaneme, vodvedeme s Markem dobrou práci.“

„Dobrou práci,“ ušklíbne se on nad pouťitým výrazem.

„Co je na mejch slovech špatnýho? Pracujeme přeci v zájmu paní hraběnký, ne? Te se přitom můžeme pobavit, že to nemusí bejt vůbec nepříjemný, to už je druhá věc. Ať jim nabídneme trochu tý lásky, určitě nad nimi získáme převahu.“

„Tvůj plán je dost prostej.“

„Vysvětlila jsem jen začátek mého plánu,“ zatváří se ona hrozně důležitě a tajuplně.

„Tak se pochlub, jak má pokračovat.“

„Uděláme tady naše tajný hnízdečko lásky a oni si sem navyknou chodit pro potěšení. Přitom z nich budeme tahat rozumy. Jednoduchý, ale účinný.“

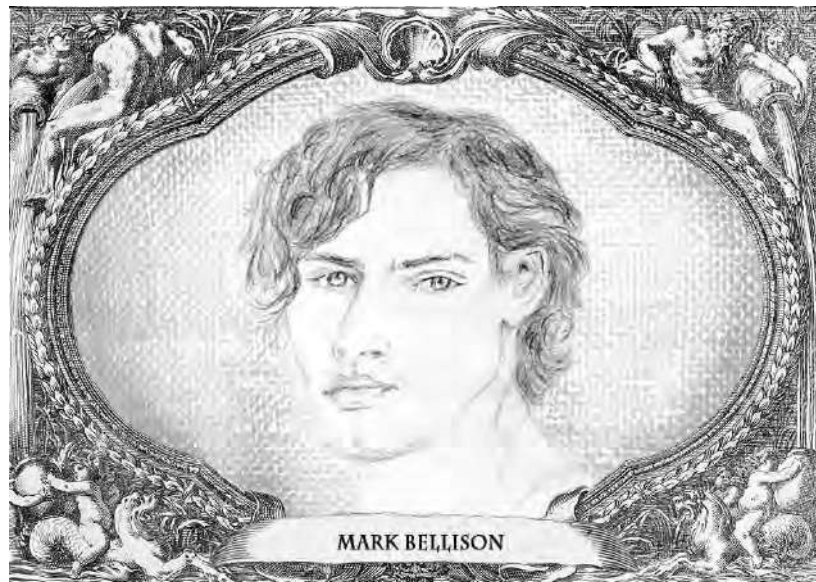
„Snad máš pravdu. Mám si promluvit s Markem?“

„Nevím, moťná by bylo dobře ho sem pozvat, aby se necítil vodstrčenej. Chudák jeden hloupej, pořád smutný za paní hraběnkou.“

„Tak ho sem zavolej,“ nařídí jí.

Ona přikývne a opustí místnost. On se dívá na dveře, které za sebou zavřela a přemýšlí o jejích slovech i jednání. Je bezesporu okouzlující, ale má černou duši. Bez váhání by byla schopná nechat zabít markýze de Almare, jen aby jí vraťda vynesla uznání a výhody u paní hraběnký. S lidmi si pohrává bez nejmenšího soucitu. Když o ní přemýšlí, musí si přiznat, jak moc ho přitahuje a zároveň odpuzuje.

Zatouťí se s ní pomilovat. Jistě by nebyla proti, kdyby jí ze soulože kynul nějaký prospěch, svoje tělo bere jako nástroj, který ji dopomůže k výhodám. Ale kdyby se stala jeho milenkou, mohlo by se všechno ještě více zkomplikovat. Ale je tak nádherná a jistě dokáže mu i poskytnout rozkoš....

Jeho hříšné myšlenky jsou přerušeny, neboť se ona vrátí zpátky v doprovodu pokleslého Marka Bellisona. V očích mladíka pan d'Holfene čte smutek za svojí milenkou, smutek, o kterém před chvílí Angelika tak pohrdavě mluvila. Marion si dokázala muť e vtýdy ochočit, sám by mohl vyprávět, jak si ho uvázala, neť zmoudřel a prohlédl.

„Chtěl jste prý se mnou mluvit, pane,“ řekne mladík zdvořile.

„Ano, posad' se, Marku,“ ukáťe mu šlechtic a dočasný pán domu na řidli, „Vzpomínali jsme s Angelikou na paní hraběnkou a také se bavili, jak bychom jí mohli pomoci. Jsem rád, ře ses rozhodl zůstat v Paříři a pátrat po příčinách jejího nešťestí.“

„Bylo pro mě tět kě zůstat, pane,“ přizná Bellison, „Udělám ale všechno, abych pomohl paní hraběnce k návratu do Paříře.“

„Vím o tvé oddanosti a chválím tě za ni. Paní hraběnka ti jistě taky bude velmi vděčná, pokud společně přijdeme na to, kdo proti ní spiknutí zosnoval.“

„Všechno je hrozně nespravedlivé. Ona musí být někde o samotě, kdoví, jak je tam o ní postaráno, jestli jí není zima a smutno.“

„Zima jí asi nebude,“ pousměje se Geofri, když se mu vybaví útulný a krásný zámek Besiere, „Smutno určitě ano. Paní hraběnka patří do společnosti a ne za zapadlé venkovské panství.“

„Přejete si, pane, abych ještě něco udělal? Jsem připravený na cokoli, co paní hraběnce pomůťe.“

„Stačí co děláš, Marku. Je strašně důležitě získat si důvěru komorné paní markýzi de Cavarlene a pak postupně zjistit, co se děje za zavřenými dveřmi jejich domu. Kdo je tím zlým našeptávačem, který poštal děti proti matce.“

„Zjistím, co chcete vědět, pane. Za kařdou cenu,“ procedí mladík mezi rty a dá tím najevo své bezmezné odhodlání. Čím dříve jeho práce skončí, tím dříve se přiblíří doba, kdy zase sevře svou milovanou paní v náručí a potěší se s ní v její lořnici.

„Marku, moc na tebe spoléhám. Musíš být ale trpělivý a opatrný. Další moťnost nedostaneme, proto musíme být úspěšní. Řeknu paní hraběnce, jak usilovně si pomáhal řešit její záleřitosti,“ říká šlechtic s naprosto vářnou tváří, aby i těmito slovy podpořil odhodlání svého nástroje při osnování intrik proti dětem hraběnky de Besiere.

SMUTNÁ ZPRÁVA PRO VÉVODU DE VENDOME

Den po svém jednání s Angeliku d'Saussier a Markem Bellisonem má pan d'Holfene sjednanou návštěvu v paláci Vendome, který se nachází rovněť nedaleko kostela Saint-Eustache a patří mocnému rodu spřizněnému se samotným králem. V současnosti v něm přebývá padesátiletý vévoda César de Vendome, jeho velmi zbořná jednapadesátiletá manřelka Francoise de Lorraine, jejich devěťadvacetiletá dcera slečna Elizabeth de Vendome, a jejich sedmadvacetiletý syn vévoda Francois de Beauford, Jeho bratr, a prvorozený syn Césara, jednatřicetiletý vévoda Louis de Mercouer, přítomen není, neboť si plní své povinnosti u královského vojska

Pan d'Holfene je přijat v salónku společně otcem i synem. Podobnost obou muť ů je zjevná, oba se mohou pochlubit hřmotnými postavami, poněkud křupanskými rysy, které však nikterak nesniřují jejich významné postavení ve společnosti.

Vévoda César de Vendome je nemanřelským synem krále Jindřicha IV. a jeho milenky Gabriely d'Estres a jeho legitimita proběhla rok po jeho narození. Dostal do vínku vévodství vendomské při svém zasnoubení ve svých čtyřech létech s Františkou Lotrinskou, dcerou vévody de Mercouer. Obdrřel rovněť vladařství v Bretořsku a ve svých šestnácti létech byl zařazen mezi plnohodnotné prince.

Jako nevlastní bratr Ludvíka XIII., s nímř ho v dětství poutaly přátelské vztahy, si dělал nároky na francouzský trůn a byl tak trochu zneuřit intrikámkami v čele s vévodkyní de Chevruse, jeť zle našeptávala i dalším, včetně královny. Se svým bratrem se César de Vendome zapletl do spiknutí

markýze de Chalais proti Richelieuovi, při němž chtěl markýz vlastnoručně krále zavraždit. Po odhalení spiknutí byl vévoda i s bratrem zatčen. Zpočátku ho věznili ve Vincennes, když se však zřekl vladařství v Bretoňsku, byl propuštěn a vypovězen. Nejprve se uchýlil do Holandska a později do Anglie, kde jako na smilování čekal na smrt kardinála Richelieu, za jehož žití by se nikdy do Francie navrátit neodvážil.

Jakmile však kardinál zavřel naposledy oči, okamžitě zavelel k návratu a hned se začal dožadovat revize svého procesu a očištění svého jména. Jeho snaha je úsměvná, protože o jeho vině nemůže být pochyb, ovšem paradoxně ze snahy koruny zachovat pomyslný smír mu kynou velké šance v procesu uspět. Zatím se jeho záležitost vyvíjí velmi nadějně, ačkoli ještě konečné rozhodnutí nepadlo.

V Anglii se vévoda de Vendome seznámil s hraběnkou de Besiere, která využila všech svých ženských předností a zkušeností, aby se stala jeho tajnou milenkou. Na veřejnosti sice vystupovala jako přítelkyně rodiny, nicméně mnohým zasvěceným je jasné, že vztah pána domu a této atraktivní čtyřicátnice překračuje běžné přátelské parametry.

Přítomný syn Césara vévoda de Beauford se stačil zapletl do spiknutí markýze de Cinq-Marse, po jeho odhalení chytře uprchl za otcem do Anglie, aby se vyhnul případnému postihu. Nyní se oba vrátili do svého nádherného paláce v Paříži, aby v klidu a míru sledovali dění u francouzského dvora. Nemůže být pochyb o jejich snaze zasáhnout v případě smrti krále před plnoletostí jeho následníka do chodu země. I proto zatím vystupují velmi zdrženlivě, alespoň na veřejnosti.

Pana d'Holfene přijmou přátelsky, neboť se ohlásil jako posel od hraběnky de Besiere. Vévoda de Vendome zatím netuší, co postihlo jeho milenkou, dostal jen vzkaz o jejím náhlém odjezdu a vše mu snad vysvětlí právě dnešní host. Před synem nemusí mít žádné tajnosti, ačkoli o jeho vztahu k hraběnce nikdy nemluvili, tuší pan de Beauford která bije, pouze předstírá nevědomost. Ostatně právě přetvářka je vlastnost, která ve vysoce urozených kruzích má své pevné místo.

Host se představí jako dlouholetý přítel hraběnky de Besiere a zároveň jako její posel. Dostane se mu možnosti předstoupit před oba prince v salóнку, kde mohou nerušeně hovořit. Pan de Vendome prozíravě propustí slůžebnictvo, nikdo z nich tak nemůže zaslechnout nic z jejich rozhovoru.

„Pane d'Holfene, dle vašeho vyjádření jste dlouholetý přítel naší dobré přítelkyně. Odkud se vlastně znáte?“ zeptá se na úvod pán domu a v jeho hlase nejde přehlédnout jistý nádech nespokojenosti či podezřívavosti. Ačkoli je hraběnka jeho pouhou milenkou, kterou pečlivě tají před okolním světem, ve své povýšenosti si činí na ni veškeré nároky.

Host žárlivý pohled vycítí a v duchu se pousměje. Kdyby tak ten starý kozel věděl, že mu parohy nasazuje obyčejnej sluha, jenž je o pětadvacet let mladší a s tělem urostlým a pružným, to by teprve asi vyváděl. Zatváří se však velmi vážně, když odpovídá na tento dotaz.

„Seznámili jsme se už před velmi dlouhou dobou, monseigneur,“ povzdechne si teatrálně, „Navíc jde o velmi smutnou historii.“

„Dlouhá a smutná historie, pane? Nezdá se, že by nás čas naháněl. Rád si ji vyslechnu, abych věděl, kdo mi přinesl vzkaz od naší drahé přítelkyně,“ odvětlí César hlasem, který nepřipouští odmítnutí.

„Jak si přejete, monseigneur,“ lehce se ukloní Geofri, v duchu přemýšlí, do jakých podrobností má zacházet, „Smutné je, že jsem jako mladý a hloupý šlechtic podlehl vábení kardinála Richelieu a dal se do jeho služeb. Tam jsem se potkal s hraběnkou de Besiere, kterou tehdy vydírali a nutili ke spolupráci. Snažil jsem se jí pomoci a tak jsme se sblížili.“

„Sblížili?“ nelíbí se vévodovi vůbec tento slovní obrat.

„Stali jsme se přáteli. Ale opravdu už hodně dávno, monseigneur, uplynulo více než deset let. Oba jsme byli nakonec kardinálem Richelieuem zrazeni. Já před sedmi roky, vlastně už před osmi, jsem byl hrubě uražen a napaden jedním naprosto nicotným a ničemným šlechticem a nemohl jsem jinak, než tasit meč. V následném boji jsem ho zabil. Kardinál se mi za mé služby odvděčil vskutku královsky, poslal mě na více než sedm let do Bastily. Vyšel jsem až před pár týdny, stejně jako pan maršál de Bassompierre.“

„Vy jste byl posledních sedm let v Bastile?“ uklidní se trochu pan de Vendome, důvod ťárřit na svého hosta se rázem stává menším.

„Zavření pana d'Holfene jsou důsledky výmyslů toho rudýho pokrytce,“ řekne s neskrývaným odporem v hlase pan de Beauford, „Šlechtic, který brání svoji čest a svoje právo, skončí ve vězení jako nějaký darebák. Hanba takovým nařízením, hanba Richelieuovi, který neměl o cti ani potuchy!“

„Jsem rád za váš náhled, monseigneur,“ podívá se na mladého vévodu vděčně host, „Měl jsem obavy, aby vás můj pobyt ve vězení ve vašich očích nepoškodil.“

„V žádném případě,“ odvěti rychle Francois, jehož naopak přečin proti nařízení o zákazu soubojů zaujal, „Vždyť i můj otec byl tou rudou kreaturou vězněn, byli jsme vyhnáni, okradeni, potupeni. Kolik urozených a skvělých mužů skončilo díky tomu darebákovi ve vězení nebo na popravišti.“

„Máte pravdu, sám bych jich mohl jmenovat desítky.“

„Vraťme se však k naší záležitosti,“ vloží se do rozmluvy opět César, „Vy jste po svém propuštění hraběnkou de Besiere vyhledal?“

„Ano, monseigneur,“ odvěti pan d'Holfene, kterého tento směr vyzvídání vůbec netěší, „Potádal jsem ji o pomoc, protože jsem byl sice propuštěn, ale všechno mi kdysi bylo zabaveno a nic mi nebylo vráceno. Ocítl jsem se tak ve velmi nepříjemném postavení.“

„Od paní hraběnky bylo šlechetné, že se vás ujala.“

„Nepochybně, po tolika letech, kdy jsme se neviděli,“ zdůrazní raději znovu host dlouhé odloučení, „Ani ona však na tom není nejlépe, i ona byla vyhnána a přišla o práva disponovat svým majetkem.“

„Vím o tom, však jsme se v exilu potkali.“

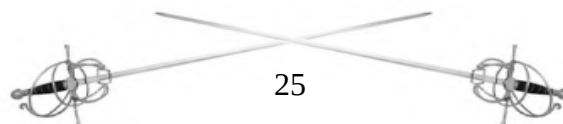
„Vyprávěla mi o vás, monseigneur, velmi hezky a často,“ pokusí se zalichotit Geofri a podle výrazu velmože mu záměr vyjde.

„Měl jste mi vyřídit nějaký vzkaz,“ přejde pan de Vendome konečně k věci.

„Bohužel, monseigneur.“

„Proč bohužel, pane?“

„Paní hraběnka de Besiere byla bohužel na rozkaz krále nucena odjet na své panství Besiere v Borgogne, kde se má v následující době zdržovat.“

„Coťe? Co je tohle zase za svinárnu?“ neudrží se milenec, uvědomí si, jak daleko se teď nachází jeho přítelkyně.

„Monseigneur, její vyhnanství je pravděpodobně dílem jejího syna markýze de Almare a nového králova oblíbence kardinála Mazarina.“

„Zatracenej Ital. Co ten s tím má společného?“ zbrunátní tvář pána domu.

„Pokusím se vám případ vysvětlit, monseigneur. Paní hraběnka poťádala o navrácení práv nad svým majetkem a nad věcmi, které si přivlastnil její syn. Bohužel ten se však spojil se svou sestrou markýzou de Cavarlene a rozhodli se matky zbavit. Pomohl jim v tom Mazarin, který markýze de Almare odvedl za králem a společně si u něho vydupali vyhnání paní hraběnky.“

„To je sprostárna, pane.“

„Bohužel, souhlasím, ale nedalo se nic dělat.“

„Proč nepřišla za mnou? Pokusil bych se zasáhnout.“

„Návštěva u vás nebyla dost dobře možná, monseigneur. Králův vyslanec ji ještě téže noci, co král své rozhodnutí vydal, dopravil v doprovodu gardistů Jeho Veličenstva na zámek de Besiere.“

„Byla tedy zatčena? Chtějí ji z něčeho obvinít?“

„Neřekl bych, nebyla zatčena a asi ji ani nechtějí veřejně obvinít. Komu se bude král zodpovídat ze svého rozkazu. Samozřejmě by si mohli nějakou záminku najít, ale spíše se rozhodli všechno udělat v tajnosti.“

„Je to podraz.“

„Souhlasím, monseigneur.“

„Měl jste přijít hned, pane!“ zatváří se rozzlobeně vévoda.

„Nechtěl jsem na vás naléhat a také paní hraběnka mi kladla na srdce ...“, odmlčí se host, aby zvýšil dramatičnost následného vyjádření.

„Co vám říkala?“

„Monseigneur, paní hraběnka myslela na vás. Měla obavy o vaše zájmy. Mohl byste se jí pokusit zastat a tím si zhoršit vlastní postavení. Proto mi nařídila, abych za vámi nechodil hned, ale až po nějaké době.“

„Drahá hraběnka“, zatváří se sklesle pan de Vendome, „Chudák, je lifrována někam na kraj světa a přitom myslí na mě, aby mi neuškodila. Je to vzácná žena, pane.“

„Souhlasím s vámi, monseigneur.“

„Co s tím ale uděláme, pane?“

„V tuto chvíli asi nemůžeme dělat nic.“

„Nic? Nic?!“ vybuchne teď pan de Beaufort, „Copak si král můž e jen tak zatýkat přátele rodiny de Vendome? Copak si tohle můž e nechat líbit? Tohle je jasná urážka, otče!“

„Zachovej chladnou hlavu, synu“, zamyslí se pán rodu, „Pan d'Holfene má bohužel pravdu. Nemůžeme si teď dovolit otevřeně vystoupit proti králi.“

„To se máme nechat urážet? Já jeho příkaz беру velmi osobně!“

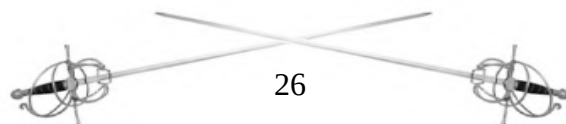
„Ludvík možná ani neví celou pravdu, kdoví, co mu našeptali.“

„No a co? Tak si má líp vybírat, s kým mluví. Ten darebák Mazarin je stejnej lump jako jeho předchůdce Richelieu. Zmetek jeden, s ním bude potřeba brzo zatočit.“

„Važ slova, synu!“ okřikne ho otec přísně a trochu nervózně se zadívá na svého hosta.

„Monseigneur, přede mnou nemusíte mít obavy“, pochopí Geofri, co se honí v hlavě vévody a pokusí se ho uklidnit „Já jsem zcela na vaší straně a plně s vaším synem souhlasím. Ale pravdu máte vy, monseigneur, v této době by bylo krajně nevhodné pohněvat si krále. Jeho zdravotní stav není právě dobrý ...“

„Je to urážka naší rodiny, všichni vědí, že paní hraběnka je naší přítelkyní, patří k našemu domu!“ trvá si tvrdošíjně na svém Francois.

„Musím si všechno promyslet!“ zatváří se nazlobeně pan de Vendome a zpraťí syna přísným pohledem, ten raději zmlkne, i když je hluboce přesvědčen o své pravdě, „Kdo je její syn? Co je to za syna, že jde proti matce?“

„Markýz de Almare, syn z prvního manželství. Dlouho pobýval mimo Paříž, pak se ujal svého dědictví, ale ani tento majetek mu nestačí. Chce pro sebe všechno, přemluvil i svoji sestru, aby se také postavila proti matce. Je velmi nebezpečný mladík, vypadá pěkně, je chytrý, umí se dobře vyjadřovat. V poslední době chodí často ke králi společně s Mazarinem. Moťná se králi zalíbil.“

„Vy myslíte ...“, zarazí se César a lehce pobledne.

„Nevím, monseigneur. Víte, co se říkalo o panu de Cinq-Mars. Moťná se mýlím, ale markýz de Almare je opravdu pohledný mladík, moc hezký ...“

„Ještě to tak, aby se objevil nový pan de Cinq-Mars, teď, když Ludvík mele z posledního!“ neudrtí se pan de Vendome a dost nepokrytě vyjádří své obavy.

„Těťko by králův nový vztah zašel tak daleko,“ odvěti pan d'Holfene spokojeně, semínko podezření zasel a jak se zdálo, padlo na úrodnou půdu.

„Nepřinesl jste nám dobré zprávy, pane,“ konstatoval suše César.

„Je mi moc líto, monseigneur, že právě já musím být tím poslem špatných zpráv. Snad se brzy vše změní a taková nehoráznost, jako bylo vyhnání paní hraběnky, už nebude moťná. Paní hraběnka přijala svůj osud velmi velkomyslně, nijak se nezpěchovala. Nechtěla ještě více zhoršovat danou situaci. I ona však pevně věří, že zase brzy uvidí vás, monseigneur, a vaši rodinu. Pořádala mě, abych vám od ní vyřídil vřelé pozdravy a její velký smutek, protože bude tak dlouho odloučena od vaší vzácné společnosti,“ hovoří Geofri zaníceně.

„Bohužel, mám teď skutečně svázané ruce,“ sklopí poražený hlavu pan de Vendome, „Ale také pevně věřím, že nebude trvat dlouho a poměry se změní. Mám značně důvěryhodné zprávy o zdravotním stavu Jeho Veličenstva. Není dobrý.“

„Také jsem zaslechl podobné zvěsti, monseigneur.“

„Vydáte se v brzké době za paní hraběnkou?“ zeptá se její současný milenec.

„Nevím, monseigneur, v současné době se snažím přijít na to, kdo stojí za celým tím spiknutím proti paní hraběnce. Zda skutečně markýz de Almare nebo ještě nějaký další našeptávač. Ale jsem odhodlán se vydat za paní hraběnkou, jakmile budu vědět něco nového. Také ji musím dovést další služebnictvo. V doprovodu gardistů odjela pouze s jedním sluhou a komornou.“

„Jen s jedním sluhou a komornou?“ zhrozí se César, „Tohle už je téměř týrání! To tak spěchali, aby ji odvezli pryč?“

„Bohužel, monseigneur, přišli v noci a ještě před rozedněním vyrazili na cestu.“

„Chudák hraběnka. Co to je vůbec za místo, kam ji odvezli?“

„Jde o zámek Besiere, nedaleko Dijonu. Zdělila ho po svém druhém muži, který ji před drahnou dobou zemřel,“ odvěti pan d'Holfene, aniž by dodal, že na předčasném skonu hraběte měl svůj nemalý podíl.

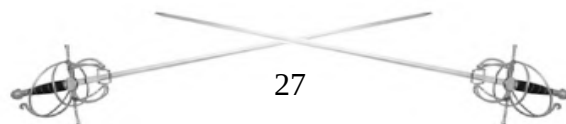
„Nejde o nějakou zříceninu?“

„Nikoli, monseigneur, sice jsem na zámku Besiere byl jen jednou asi před deseti roky, ale jde o velmi útulný zámek, velmi dobře zařízený. Jistě tam bude mít paní hraběnka pohodlí.“

„Alespoň tak. Poslyšte, pane, neměli bychom ji poslat nějaké služebnictvo, má vůbec dostatek peněz? Pokud bych mohl pomoci, tak mluvte.“

„Monseigneur, paní hraběnka po této stránce určitě nestrádá. Něco jiného je, jak se chudák cítí v takové dálce od Paříže a daleko od všech, které má ráda,“ dodá Geofri a významně se na svého hostitele podívá. Ten pochopí a zatváří se přátelsky. Už přestal na hosta žárlit, přeci jen je dost sešlý, působí ušlápnutě, jistě by nikoho takového nemohla obdivovat.

„Pane, pokud by se cokoli změnilo, musíte za mnou okamžitě přijít. Dám pokyn a budete v mém domě kdykoli přijat. Sám nepovažuji za vhodné teď nikoho za paní hraběnkou poslat, ale ať byste jí vzal její věci a služebnictvo, moťná bych po vás poslal krátký lístek.“

„Lístek? Nedoporučoval bych nic písemného, přeci jen jsou s ní stále královi vojáci.“

„Pane!“ zrudne zlostí pan de Beauford, „Můj otec můž e napsat dopis komu chce a nikdo mu v tom nemůž e bránit!“

„Psát dopis jistě nikdo vašemu otci bránit nemůž e, monseigneur, ale je vhodné, aby královi lidé a tím pádem následně také král věděl, že váš otec udržuje korespondenci s osobou, která upadla do jeho nemilosti? V této době?“

„Pane, my jsme páni de Vendome! I my jsme z královské krve!“ zatváří se nepřátelsky mladý vévoda, ale starší šlechtic jeho hrozivý pohled přejde se shovívavým úsměvem. Taková horkokrevnost či výbušnost není dobrým znamením v předpokládaném brzkém boji o moc v království. V té bude naopak zapotřebí zdrženlivost a delikátní jednání.

„Nechtěl jsem vás urazit, monseigneur,“ řekne jen krátce a tiše.

„My víme, pane d'Holfene,“ odmítne synovu radikálnost otec, „Jste v našem domě vždy vítán. Máte pro nás ještě nějaké další zprávy? I když se už málem bojím zeptat.“

„Nikoli, monseigneur, vyřídil jsem vše, co jsem měl,“ zavrtí hlavou host, sám spokojený s vývojem a výsledky své návštěvy. Rod Vendome je na jejich straně a naopak, markýz de Almare získal mocného nepřítele. Vyhodnotí svou misi jako úspěšnou.

STAROSTI HRABĚTE DE GODILLE

Hrabě de Godille a markýza de Cavarlene se sejdou jako obvykle v jejich tajném hnízdečku lásky, u její přítelkyně, jejíž totožnost mu doposud zůstává neznámá. Andrea působí poněkud zamlkle, ale milostné hrátky jako by její napětí odsunuly do hloubi její duše. Ať když zase leží vedle sebe, ledabyly zakryti jen lehkou bělostnou pokrývkou a různě propletení, vrátí se do její tváře ustaraný výraz.

„Děje se něco, drahá?“ natočí se on malinko na bok.

„Ne, nic, proč se ptáš?“

„Zdáš se mi dnes nějaká smutná. Stalo se snad něco?“

„Všechno je v pořádku.“

„Manžel? Tuší snad něco?“

„Honoré? Ne, alespoň doufám. Je hodnej, ale nemožnej. Tak nespolečenskej. A taky velmi usedlej, jako by nebyl schopnej pořádně projevit svou lásku ke mně. Má mě rád, to vím, ale ...“

„Ale? Zanedbává tě?“

„Ze svého pohledu asi ne, ale co mi poskytuje, mi nemůž e stačit.“

„Pochopil jsem. Ale nic netuší.“

„Ne, nic, toho bych si všimla. Proč se ptáš? Máš snad nějaké zprávy ...“, zpozorní ona.

„Nevím nic, co by tomu nasvědčovalo. Jen mám takovej divnej pocit, v poslední době. Ale nesouvisí to přímo s námi. Před pár dny jsem mluvil s tvým bratrem a měl takové divné poznámky. Dost mě tím vyděsil.“

„Vyděsil? Co říkal?“

„O tom, co se děje u dvora. Král asi opravdu umírá a všichni vyčkávají. Pokud si kardinál Mazarin neudrtí svoje postavení, mohli by se mně některý pomstít. Pak svoje slova sice zlehčoval, ale i tak jsem

dostal strach. Donedávna jsem toho moc neměl, ale teď, když jsem si koupil zpátky některý pozemky, začal s přestavbou sídla“

„Zase tak důležitější nejsi.“

„Nejsem, ale kardinál Richelieu se mi štědře odměnil za moje služby. Tvůj bratr naznačil, že by se jeho bývalí nepřátelé, tedy mnozí princové, mohli pokusit sebrat jeho bývalým služebníkům to, co od něho dostali. Tak by třeba mohlo někoho napadnout, že by mi to všechno zase chtěli vzít.“

„Armande, tolik toho zase nemáš. Naopak jiný, například příbuzní Richelieua, si nahrabali opravdu dost. Děláš si zbytečný starosti. Ani po tobě nevzdechnou.“

„Pokud jim moji osobu někdo nepřipomene.“

„Někdo nepřipomene?“

„Řeknu ti rovnou, co mě trápí. Tvoje matka cestou na Besiere vedla divný řeči. Prej mě varuje v dobrém, ale já její slova cítil spíš jako výhrůžky. Mám obavy, aby se mi nepokusila pomstít. Překazil jsem jí loupež a ještě ke všemu jsem ji odvezl pryč z Paříže. Chovala se sice mile, ale mě nedokázala svojí přetvárkou zmást,“ sdělí jí své velké obavy, na které stále myslí už několik dní.

„Mám ze všeho taky nepříjemnej pocit,“ svěří se pro změnu ona, „Nejsem si jistá, jestli jsem se zachovala správně. Přeci jen, starala se o mě celej život, sice mi moc lásky neprojevila, ale byla mojí matkou a měla jsem všechno. Nezachovala jsem se nakonec hanebně, když jsem se k ní otočila zády?“

„Otočila zády? Sama si slyšela jejího kočího, slyšela si, co chystala. Je normální, aby chtěla nechat zabít těnu a její dvě malý děti? Když její bratr nepodlehne jejímu vydírání?“

„Určitě ne. Ale je úplně správný, když si Pierre ponechá všechny její peníze? Nešlo se nakonec přeci jenom dohodnout? Bylo nutný dát krále, aby ji internoval?“

„Tohle tě trápí?“

„Ano, tohle mě trápí. Ty ji nenávidíš, protože ji viníš ze smrti svého přítele, i když se její vina nikdy neprokázala. Ale pro mě je stále mojí matkou. Musela se cítit hodně zrazená, když jsem se postavila proti ní.“

„Andreo, udělalas dobře. Třeba ji odloučení zklidní, uvědomí si, že už nemůže všechno, jako když nad ní držel ochrannou ruku Richelieu. Možná pochopí sama, že se má s váma dohodnout.“

„Dohodnout? Ty ji neznáš. Jen jsme ji zbytečně rozdrátili. Máš pravdu, určitě její milý chování k tobě bylo jen přetvárkou. Moje matka nezapomíná na ty, kteří ji ublížili.“

„My jsme jí neublížili. My jsme se před ní jen chránili,“ zaprotestuje on.

„To je jedno, důležitý je, co si myslí ona. A ona je přesvědčená o naší zradě. Jak se podívala na mého manžela. A jak na mě! V jejích očích jsem četla vztek, ale taky velký zklamání, protože jsem nezůstala na její straně. V tu chvíli jsem měla divnej pocit. Na jednu stranu jsem z ní měla strach, na druhou mi ji bylo hrozně líto. Zůstala úplně sama.“

„Úplně sama? Sama určitě není. Má milence, vévodu de Vendome. Vrátil se k ní i pan d'Holfene, který jí pomohl odstranit druhýho manžela.“

„Ale ani jeden s ní teď není na Besiere.“

„Není, ale nevěřím, že by se nedokázala zabavit.“

„Armande, stejně je mi ze všeho smutno. Mám Pierra ráda, ale ona je stále moje matka. Mám ráda tebe, ale ani to nic nemění na tom, že je moje matka.“

„Zlobíš se na mě, že jsem pomáhal tvému bratrovi?“

„Zlobit se na tebe? Nesmysl,“ řekne ona rychle, „Armande, miluju tě, což dobře víš. Všechno kvůli tobě riskuju, jen abych mohla být s tebou. Tyhle chvíle jsou moje nejšťastnější, na každou naši schůzku se těším jak malá holka.“

„Naše tajný dostaveníčka jsou velkým rizikem. Neměli bychom se na čas přestat scházet?“

„Přestat scházet? Tohle bys chtěl?“ podívá se na něj ona zkoumavě, v jejích očích je možná čistý strach z následné odpovědi.

„Já ne. A ty?“ opětuje teď on zkoumavý pohled.

„Ani já. Je nebezpečí našeho prozrazení větší?“

„Není, proč taky. Jenťe někdy můž e stačit obyčejná náhoda,“ zopakuje teď on nevědomky slova svého sluhy, pak si to uvědomí a mráz mu přeběhne po zpocených zádech.

„Budu si dávat ještě větší pozor. Ale nechci tě ztratit, Armande. Doma mám potěšení jen ze svého Henriho. Manťel je hodnej, pozornej, milující, ale je s ním hrozná nuda.“

„I v posteli?“ ujede mu, hned své otázky lituje, ovšem už je pozdě, vyřčená slova nelze vzít zpět.

„Bohuťel, i při milování. Snaťí se, ale je bez vášně. Snad něťný, aspoň se snaťí, ale někdy mi připadá, ťe se je se mnou v posteli jen z povinnosti. Jako by ...,“ nedořekne ona, ale on se neodvátí na spolknutá slova zeptat.

„Andre, miluju tě, udělám všechno, abysme se mohli scházet. Vím, naše jednání není správný, je dokonce nebezpečný. Ty můž eš ztratit svého manťela, kterej je moťná nudnej, ale má tě rád a poskytuje ti domov. Já mohu ztratit přátelství tvýho bratra,“ dodá on smutně, chce skončit, ale nakonec pokračuje, „Po smrti Henriho de Taille je tvůj bratr můj jedinej skutečnej přítel. S ním se cítím dobře, on mi rozumí, chápe mě. Dost dlouho jsem se nemohl smířit s tím, ťe mu musím o nás lhát, vlastně podvádím jeho důvěru ve mně. Ale už jsem si zvykl.“

„Uť se opravdu chováš moudře,“ usměje se ona na něho a lehce ji zatrne při vzpomínce, jak se málem prozradil na jedné slavnosti.

„Snaťím se. Andre, mám strach, co bude dál. Král umírá, moťná to nebude trvat dlouho. Bojím se toho, co přijde. Co když získá velký vliv vévoda de Vendome? Co když mu pak bude našeptávat tvoje matka? Co bude pak?“ přitulí se k ní.

„Armande, nemysli teď na nejhorší. Král je naťivu a Mazarin, se kterým jsi ty i bratr zadobře, si získává stále větší vliv. Alespoň mi tohle Pierre říkal, a já jeho odhadu věřím,“ přitulí se k němu.

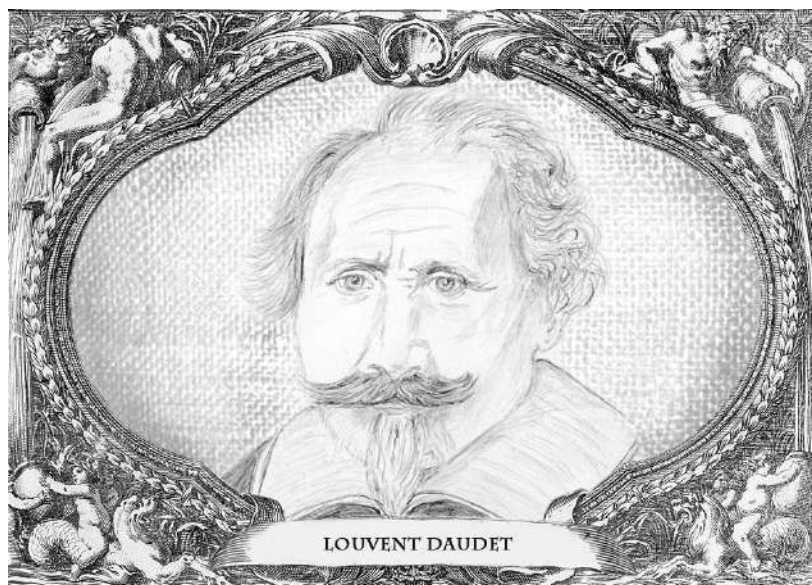
Před krátkou chvilkou odbilo osm hodin večerních a hrabě de Godille se blíťí ke kostelu Saint-Eustache. Ustrojen v nenápadných šatech, s kordem po boku a čelící nepříjemnému větru přidřťováním tmavého pláště pod bradou. Za pár minut se setká s panem Daudetem, aby s ním probral jeho další činnost. Ale na svého velitele špehů teď nemyslí. V hlavě se mu stále ještě honí odpolední setkání se svou milenkou markýzou de Cavarlene.

Zavrzení dveří od kostela hraběte vytrhne ze vzpomínek na odpolední schůzku. Uvědomí si, ťe místo aby vzpomínal na vůni jejího těla, na chvíle rozkoše, patlá se v jejich rozhovoru o budoucnosti a o její matce. Ještě aby ta stará a zákeřná potvora vstoupila mezi ně, napadne ho a zachvěje se.

V tu chvíli už ve skrytu tmy vchází do kostela Saint-Eustache postranními dveřmi, které mu jako obvykle otevřel mladý bratr Joseph. Bezmyšlenkovitě sluťebníka boťího následuje do komůrky, kde ho povstáním a úklonou uvítá pan Louvent. Záblesky světla z jedné malé prskající svíčky je promění ve dva stíny, které se sešly k tajnému rozhovoru.

Daudet začne, velmi krátce, stručně a výstiťně popíše několik svých zjištění, jedná se však o naprosté maličkosti z domácností jednotlivých princů. Nic, co by stálo za pozornost. Působí vyrovnaným dojmem, jeho klid má blahodárny vliv na stresovaný organismus mladého šlechtice.

„Takťe jako obvykle vůbec nic,“ zhodnotí pan de Godille trochu netaktně zprávu a kdyby nebyl obličej jeho špeha ve tmě, spatřil by nepatrný náznak nevole.

„Pane hrabě, není mojí vinou, že se touto dobou všichni chovají umírněně,“ řekne agent pevně, v jeho hlase ale i nepřítis zkušený mladík s nasloucháním druhým, musí postřehnout výčitku.

„Jistě e ne. Tak jsem svoje slova nemyslel.“

„Pane hrabě, moťná se vám zdá, že peníze do mě a mých lidí vložené jsou pro vás vyhozené,“ dokončí svoji myšlenku zvěd.

„Tak to v řádným případě,“ odvětí rychle šlechtic, který si ať teď plně uvědomí, jak jeho slova vyzněla, „Je tomu přesně naopak. S vámi mluvím otevřeně, proto mohu říci následně. Před pár dny jsem se o vás bavil s panem markýzem de Almare. Oba hodnotíme vaši činnost jako velmi důležitou a její význam bude asi v dalších měsících ještě stoupat. Právě o tom jsem s vámi chtěl mluvit.“

„Taková slova rád slyším, pane hrabě. BáI jsem se, zda nebudete nespokojený, protože moje sdělení nemají v tuto chvíli velkého významu.“

„Pane Louvente, kdyby nic jiného, zabránil jste se svými lidmi zločinu v paláci pana markýze. Jen za to si všechny vyplacené odměny zasloužíte. Jistě není vaší chybou, když mezi nejvyšší šlechtou panuje klid před bouří. Jsem naopak rád, že vaše zprávy jsou takový, jaký jsou.“

„Klid před bouří, pane hrabě? Máte nějaké indicie o připravovaném úkladu či spiknutí?“

„Tak bych to nenazval, moťná jsem se opět neobratně vyjádřil. Pane Louvente, bohužel zdravotní stav Jeho Veličenstva je více neť neutěšenej. Jasně řečeno, král umírá. Jeho nemoc se prohlubuje, je téměř vyloučenej obrat k lepšímu. Tělo krále je už jen troskou. V nejbližší době můžete dojít k nejhoršímu.“

„O zdravotním stavu krále se mluví ve všech významných domech,“ přikývne špión, „Většinou ale ne tak, jak by se slušelo na věrné poddané krále. Mnoho z nich vkládá velké naděje právě do jeho nemoci. Většina z jeho nyní skrytých nepřátel a rivalů je zdrťenlivých, občas se však někdo podřekne i před cizíma ušima. Tak se jejich výrok dostane i ke mně. Mnozí jsou již netrpěliví, král stále neprojevil svoji vůli o budoucím uspořádání, tedy svoji vůli ohledně regentství.“

„O tom se mluví?“

„O tom se šušká všude, pane hrabě. Proto jsou ale také všichni naprosto zdrťenliví a snaží se králi dokázat svoji loajálnost. Jejich snaha je trochu úsměvná, vřdyť ho většina z nich už tolikrát zradila. Většině z nich oklestil jejich pravomoci, rozboural hradby jejich sídel, odebral jim jejich moc. Jeho mozek by musela choroba naprosto zatemnit, aby zapomněl na jejich zrady.“

„V politické situaci se, jak se zdá, vyznáte,“ pokusí se o úsměv pan de Godille, ačkoli mu rozhodně do smíchu není.

„Pane hrabě, politice já nerozumím. Nevím nic o diplomacii, o tajných ujednáních, ale pouřívám obyčejný rozum. Za dlouhé roky, co jsem sloužil kardinálovi de Richelieu, jsem se seznámil s mnoha závažnými okolnostmi a snad i tím trochu poznal povahu jeho nepřátel. Když je nyní kardinál de Richelieu mrtev, ti samí velmoťové spatřují nepřitele v králi. On jim stojí v cestě, aby jejich moc opět vzrostla. Jsem přesvědčený, že kdyby byl zdravý a byl předpoklad, že bude dlouho naživu, snažili by se získat výhody zpět různými úskoky, intrikami, spiknutími. Protože však vědí, že králův život visí na vlásku, zachovávají zdrťenlivost a snaží se vypadat jako jeho věrní poddaní. Coť rozhodně nejsou.“

„Naprosto s vámi souhlasím. Právě o tom jsem s vámi chtěl mluvit, pane Louvente. Vlastně o více věcech, tohle je ale jedna z nich.“

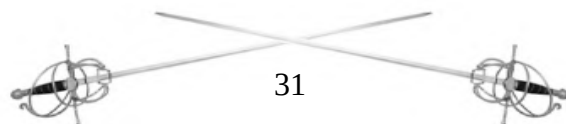
„Prosím, pane hrabě, jsem připraven vyslechnout vaše rozkazy.“

„Nejde o rozkazy, pane Louvente,“ zavrtí hlavou šlechtic, „Jde o vás a o vaše lidi. A o další taktiku vaší činnosti.“

„Pane hrabě, nerozumím přesně, co se mi snažíte naznačit.“

„Pane Louvente, já i pan markýz de Almare jsme s vašimi službami velmi spokojeni. A tím pádem i pan kardinál Mazarin. Tohle jsem vám chtěl říci. Dostal jste před nějakou dobou zálohu na svoji práci, chci s vámi mluvit o další záloze na další měsíce a taky o odměně za pomoc při odhalení loupeže v paláci Almare.“

„Taková slova se vskutku příjemně poslouchají, pane hrabě.“

„Pane Louvente, dohodli jsme se na částce čtyři tisíce dvě stě liber za půl roku pro vaše lidi a zaplacení zvláštních výdajů navíc. Nyní jsme v polovině období, za které jste dostal zaplacení. V nejbližší době vám tedy vyplatím další zálohu. Nárokujete nějaké zvláštní výdaje?“

„Nikoli, vše jsme pokryli z peněz, které jste nám již poskytl. Vlastně se toho tolik ani nedělo, spíše jsme se snažili proniknout ke sledovaným osobám a najít vhodné zdroje v jejich blízkosti.“

„Oceňuji vaši zdrtěnlivost, pane Louvente. Domluvíme se, kdy vám mám předat peníze na další období a rovněž tak mimořádnou odměnu od pana markýze de Almare.“

„Mimořádnou odměnu?“ pozvedne obočí agent, vnitřně potěšený, navenek klidný jako vřdy.

„Ano, pan markýz mě poťádal, abych vám vyslovil za vaše služby uznání a je připraven je vyjádřit rovněž penězi.“

„Pan markýz je velmi laskavý a uznalý.“

„Ano, pane Louvente. V nejbližší době budete mít připravenou částku osmi tisíc liber.“

„Osm tisíc?“ nedokáže velitel špehů přes své skvělé sebeovládání úplně skrýt radost, taková částka pro něj a jeho lidi rozhodně velmi významná.

„Ano, zdá se vám suma jako přiměřená odměna?“

„Nepochybně, pane hrabě, nepochybně. Dokonce velkorysá odměna, vřdyť vlastně dostaneme skoro dvojnásobek!“

„Částka navíc je pozorností od pana markýze. Snad se vám vyplatí s námi spolupracovat.“

„O výhodnosti naší spolupráce nepochybuji,“ usměje se nepatrně Daudet.

„Když jsme tedy domluveni o penězích, mohu snad pokračovat dále,“ usmívá se daleko více pan de Godille, vřdyť z obnosu, jeť mu byl poukázán od jeho přítele, mu zbylo pro sebe sedm tisíc liber. Ale necítí řádné velké výčitky, však si také něco zaslouží. Coťpak neriskoval svůj řivot? Jeho přítel odměnil zvědy, a jak ho zná, dal tučné bolestné zraněným gardistům a ještě mnohem více rodině zabitého Montaliveda. Tak proč by on měl zůstat zkrátka? Nabídnout mu něco přímo by bylo urážlivé, takto získání významné částky nikoho nebolí a spokojeni budou všichni. Teď však musí své zvědy úkolovat dále. „Pane Louvente, začneme nejprve osobními záležitostmi. Jak jistě víte, dopravil jsem paní hraběnkou na panství Besiere, tak nám vlastně na čas jedna starost odpadla.“

„Pane hrabě, nejsem si zcela jistý skončením této záležitosti,“ oponuje zvěd.

„Z čeho vychází váš názor?“

„Stále sledujeme dům paní hraběnkou. Zůstalo v něm její služebnictvo. Ale o tom jistě víte. Navíc se do domu nastěhoval pan d'Holfene, přítel paní hraběnkou. Zůstali v něm její další slouřící, kteří se motají kolem domácnosti pana markýze de Almare i paní markýzi de Cavarlene.“

„O čem teď mluvíte?“ zeptá se stísněným hlasem šlechtic a jen díky tmě není moťné zpozorovat jeho zblednutí.

„Pan d'Holfene bydlí v domě, který si pronajala paní hraběnkou. Zůstalo v něm veřkeré služebnictvo, především pak slečna d'Saussier, která se občas stýká s některými slouřícími v obou domech.“

„Plánujíte snad útok na markýze nebo jeho sestru?“

„Otevřenému útoku nic nenasevěďčuje. Spíš jen vyzvídají. Hledá moťnost, jak získat svoje uši a oči v domácnostech obou vašich přátel.“

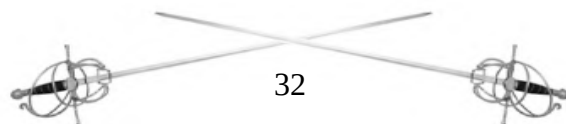
„Je vaše podeřzení váťné?“

„Nevím. Ale týká se sluhou pana markýze Augusta a komorné markýzi slečny Suzanne. Ale o tom jsem se vám zmínil již před časem,“ upozorní Daudet.

„Máte pravdu,“ vyděsí se Armand. Copak Bastien, od něho se asi moc nedozví, ale Suzanne, ta ví o jejich tajných schůzkách s Andreou!

„Pane hrabě, vím jen, ře se s nimi pákrát sešla, víc nic. Asi se s nimi snaží spřátelit. Máme ji nadále sledovat?“

„Bezpochyby. Chci vědět, jestli něco nechystaj. Mám o tom říci paní markýze a panu markýzovi?“

„I o tom jsme již jednou mluvili, pane hrabě. Záležet na vás, pane hrabě. Jestli takový krok ale uděláte, z pravděpodobných opatření pochopí druhá strana, že je sledujeme.“

„Jaký je váš názor, pane Louvente?“

„Já bych ještě vyčkal, pane hrabě. Vy znáte oba sloužící, dá se jim věřit?“

„Pokud vím, tak ano. Ale znám je jen od vidění, nic víc.“

„Pane hrabě, já jsem vám svoje poznatky sdělil, vy rozhodněte, jak s nimi naložíte. Jaké postavení mají oba sloužící, kolik toho vědí a zda by mohli být nějak nebezpeční, kdyby se je slečně d'Saussier podařilo získat pro své plány. O kterých však nic nevím.“

„Oba zmínění sloužící jsou v nejbližší blízkosti pana markýze i paní markýzi.“

„Pak je možná celá věc vát nější. Nepředpokládám úmysl přes ně přímo ublížit ...“

„Ublížit?“ téměř vykřikne pan de Godille, protože ho napadne něco hrozného.

„Pane hrabě, možná vše zveličuji, ale musím vás varovat a poukázat na rizika, abych si své peníze zasloužil. Jak jsem pochopil, probíhá spor o velký majetek. I když jde o děti a matku, musím uvažovat o všech možnostech, ačkoli se mohou zdát naprosto nesmyslné. Stačí však pár kapiček jedu ...“

„Pane Louvente, to je hrozný, co říkáte!“ zhrozí se mladík.

„Pane hrabě, je velmi málo pravděpodobné, aby matka zašla ve sporu s dětmi do takové krajnosti. Naopak, téměř něco takového vylučuji. Ale zmínit jsem i tuto možnost musel.“

„Udělal jste velmi dobře. Mám teda oba varovat?“ zopakuje šlechtic svoji otázku.

„Pane hrabě, nemohu vám jasně odpovědět. Když tak učiníte, bude slečna d'Saussier varována a asi začne hledat jiné vhodné osoby. Nebo své činnosti zanechá. Když tak ale neučiníte, můžete z obou sloužících něco vytáhnout. Nebo je získat do služeb své paní. Víte jakým způsobem se pokusili donutit ke spolupráci správce pana Vincenta.“

„Nevím, co mám dělat,“ řekne sklesle Armand.

„Tak si vše v klidu promyslete, pane hrabě. Dle mého zatím šlo jen o zdvořilostní setkání, na těch posledních byl ještě jeden mladík z domu paní hraběnky. Možná se je pokusí svést a tak získat svůj zdroj.“

„Svést je? Jako z nich udělat svoje milence? Tedy milence a milenku?“

„Pane hrabě,“ objeví se na tváři agenta nepatrný úsměv, „takový způsob je velmi účinný.“

„K něčemu takovému ale ještě nedošlo, nebo snad ano?“

„Nic tomu nenasvědčuje.“

„Tak tedy ještě vyčkáme. Kdybyste ale upozoroval nebezpečné rozvinutí jejich vztahu, musíte mi dát ihned vědět. Pokusil bych se taktně své přátele varovat,“ sdělí své rozhodnutí šlechtic skleslým hlasem, další brouk bude hlodat v jeho hlavě. Vždyť Suzanne ví moc dobře o jeho a markýzině tajemství! Kdyby něco prozradila, mohla by druhá strana vše zneužít! Musí si další postup ještě pořádně rozmyslet.

„Co se týká pana d'Holfene, ten navštívil palác Vendome.“

„Šel si stěžovat k vévodovi?“

„Nevím, proč tam šel, ale můžete se domýšlet. Vévoda de Vendome je milencem paní hraběnky, jejich setkání tomu nasvědčují. Dá se tedy předpokládat nelibost vévody nad internací jeho milenky.“

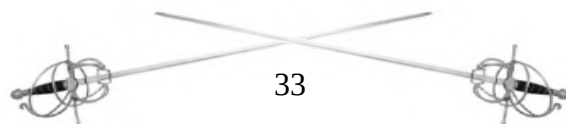
„Určitě. Otázkou je, zda s tím bude chtít něco udělat.“

„Netuším, pane hrabě. Vévoda sám nemá své záležitosti urovnané, mluvím o událostech, kdy se on i syn zapletli v minulosti do spiknutí, očekávám spíše z jeho strany zdrženlivost. Zvláště v době, kdy je na tom král velmi špatně a spekuluje se o jeho brzké smrti. Pravděpodobně si nebude chtít ohrozit své vlastní zájmy, proto jeho intervenci ve prospěch milenky nepředpokládám. Jen by veřejně na jejich vztah upozornil.“

„Asi máte pravdu. Ale to neznamena, že by nebyl vášním nepřitelem.“

„Nepochybně jím můžete být, pane hrabě, zvláště, jestli v dohledné době jeho význam vzroste,“ doplní Daudet a plně vystihne obavy svého společníka na tajné schůzce.

„Nepotěšil jste mě,“ povzdechne si pan de Godille.

„Těšit vás, pane hrabě, není mým úkolem, za takové projevy mě neplatíte. Mým úkolem je vás varovat a to jsem učinil. Na druhé straně, co se týká dalších princů, už v úvodu naší schůzky jsem vám řekl o jejich vyčkávání. Z jejich strany asi v nejbližší době nehrozí žádná intriky. Ani proti panu Mazarinovi, ačkoli se jim jeho přítomnost u krále líbí čím dál tím méně. Ale zase, lze tak soudit jen z občasných narážek, asi nehodlají proti němu vystoupit. Pravděpodobně spoléhají na královnu.“

„Na královnu? Můžete mi svoje poslední slova vysvětlit?“

„Pane hrabě, jde jen o moji úvahu, vycházející se znalostí z předchozích intrik a spiknutí. Královna byla téměř vždy na straně nepřátel kardinála Richelieua, pokud jejich spiknutí přímo nepodporovala. Král si ve svém okolí ponechal všechny bývalé jeho spolupracovníky, na čele s panem Mazarinem. Všichni se domnívají, že ať král zemře, tak se královna s něčím takovým nesmíří.“

„Není ale jistý, kdo by měl vykonávat funkci regenta.“

„Pane hrabě, ať již bude regentem kdokoli, královna jako matka následníka trůnu bude významně ovlivňovat všechna rozhodnutí. O tom se dá těžko pochybovat. Ať již bude jmenován regent či nějaká rada, královna bude mít významné slovo.“

„Oni pana Mazarina z tohoto pohledu považují za odepsaného člověka?“ zeptá se Armand a zamrazí ho v zádech. Jeho zítky se nejeví vůbec v růžové barvě.

„Říkám jen svůj názor, pane hrabě. Mohu se mýlit, neznám mnohá tajná jednání u králova dvora, ačkoli i tam nám pár našich uší a očí zůstalo. Nejsem ani politik, ani diplomat. Jen jsem řekl, co mi vyplývá z našich pozorování.“

„Pane Louvente, v souvislosti s tím, co jste řekl, je vaše činnost velmi důležitá. Ačkoli ani vy nemáte jistotu, zda zdroj vašich příjmů vyhraje v předpokládaném boji o moc.“

„Dal jsem vám své slovo, pane hrabě, vzal si vaše peníze. Jsem tedy zcela ve vašich službách, dokud se nedomluvíme jinak. Možná v budoucnu některé moje sdělení mohou pomoci panu Mazarinovi, aby se jeho předpokládaný černý osud nenaplnil. Něco o něm vím, a na rozdíl od pairů, bych si nikdy nedovolil podcenit jeho schopnosti.“

„Z vašich zkušeností mu tedy dáváte naději?“

„Pane hrabě, do mých povinností nepatří věštění. Z toho, co vím v tuto chvíli, nemohu vyslovit žádný podložený soud. O osudu jednotlivců mohou rozhodovat maličkosti. Také skutečnost, kdo bude skutečně vykonávat regentství a jaký osobní vztah bude mezi ním a panem Mazarinem. Nebo nakolik silná klika se vytvoří proti bývalým spolupracovníkům kardinála Richelieua. Třeba i jedno nevhodné slovo, který někdo významný vezme jako osobní urážku, může zcela změnit veškeré předpoklady.“

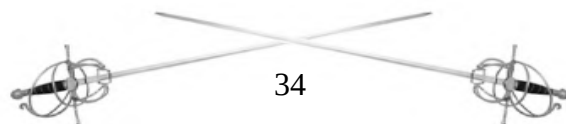
„Pane Louvente, nečeká nás vůbec lehká doba.“

„Pane hrabě,“ odvěti špión s naprosto kamennou tváří, „sloužil jsem kardinálu de Richelieu dlouho, ale nepamatuji si na jediný okamžik, kdy by byla doba klidná. Vždy byl nějaký nepřítel, který usiloval o větší moc, o pomstu, o zničení pana kardinála. Pokud se zdánlivě nic nedělo, znamenalo to jen, že protivník sbírá síly.“

„Váš budoucnost neznepokojuje?“

„Zvykl jsem si, pane hrabě. Když jsem dokončil první úkol, kterým jsem byl kdysi pověřen, tehdy ne zcela dobrovolně, tak jsem očekával ukončení svých služeb. Pak ale přišel další úkol, ještě jeden. Asi jsem prokázal dobré služby, dostal jsem na starost další lidi a časem jsem dostával i samostatné úkoly. Už se špiclování stalo pro mě samozřejmostí, součástí mého života. Zůstával jsem v ústraní, nestěťoval si, ale tajně snil o zcela jiném způsobu života. Jenže co bych pak dělal? Když kardinál de Richelieu zemřel, očekával jsem konec. Pak jste ale přišel vy, pane hrabě. Vidíte, opět pokračuji.“

„Rozumím vám, máte svoji práci. Vy můžete přijít pouze o svoji práci, i když o tom pochybuju. S vašimi zkušenostmi si ji vždycky najdete, například já nebo i pan markýz de Almare bysme vás kdykoli vzali do vlastních služeb. U nás je to ale jiný. My můžeme přijít o majetek, o panství, můžeme být vyhnaný ze země, internovaní. Proto mě nenechává klidným, co bude dál. Zvláště, když se objevila hraběnka de Besiere, která jistě udělá všechno proto, aby se nám pomstila. Můžete mít velmi silný přímluvce, pokud král v brzké době zemře.“

„V tom vám musím dát za pravdu,“ odvěti Daudet bez nejmenších emocí, „Pane hrabě, když někdo získá nějaké postavení a majetek, tak se už navždy bude bát, aby o ně nepřišel. To jsou moje další zkušenosti. Za ty roky jsem zažil mnoho chvil, kdy někteří ze spolupracovníků kardinála de Richelieu, i on sám, bojovali o holé přežití. Však víte, naposledy ho chtěl nechat zavraždit pan de Cinq-Mars, i když už byl kardinál vášně nemocný. Jsem rád, že nemusím být na vašem místě, pane hrabě.“

„Opravdu? Vy nemáte žádné obavy o svoji bezpečnost?“

„Tu jsem měl mnohokrát, pane hrabě, když jsme byli zapleteni do ošklivých záležitostí. Ale já jsem jen služebník, nemám žádnou moc a jen trochu majetku, na který jsem si našetřil. Proto nemám zase tak moc co ztratit. Jak jste sám řekl, mé zkušenosti se mohou vždy hodit.“

„Pane Louvente, spoléhám na vás, jak v záležitosti paní hraběnky de Besiere, tak naší společné budoucnosti. Nevěřil bych nikomu. Jsem v Paříži jen krátce a poznal jsem zatím dost málo. Ale co jsem zjistil během spiknutí markýze de Cinq-Mars, tak to mi stačilo. Buďte opatrnější, ale pokuste se zjistit co nejvíce o záměrech těch nejvýznamnějších princů.“

„Pane hrabě, věřte mi, nezhálíme! Ale protivníci pana kardinála Mazarina jsou velmi zkušenými intrikány. Jediná výhoda pana kardinála je jeho skutečná schopnost, zatímco u princů převládá jejich sebestřednost a nadutost. U některých i omezenost. Jestli král zemře, nečeká nás jednoduchá doba, ale to, co se stane, my dva nijak výrazně neovlivníme. My můžeme pouze napomoci tím, že váš favorit dostane co možná nejlepší zprávy o úmyslech či konání svých protivníků. Hlavní ale bude stejně muset udělat sám. Záležet na něm, jak se dokáže prosadit v boji o moc, jestliže Jeho Veličenstvo v brzké době zemře.“

„V tom jsme zajedno. Kdy se znovu sejdeme?“

„Pokud něco závažného zjistím, nechám vám vzkaz a navrhnu schůzku. Buď přímo s vámi nebo s vaším šikovným tajemníkem.“

„Říkáte šikovným?“

„Pane hrabě, mám docela dobrý odhad na lidi, váš tajemník Maurice je velmi schopný muž, na svůj věk i dostatečně rozvážný. Vybral jste si dobře.“

„Takový hodnocení rád slyším, pane Louvente. Rozmyslete se, jakým způsobem si převezmete svoje peníze. Můžete se domluvit právě s Mauricem, dám mu pokyny a vaše peníze,“ zvedne se pan de Godille.

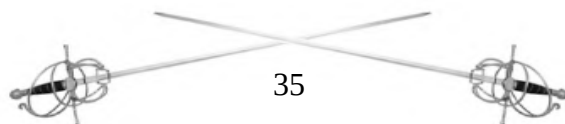
„Děkuji, pane hrabě, udělám vše, abych vám podával ty nejlepší a nejčerstvější zprávy,“ rychle povstane i agent a zdvořile se ukloní.

PŘÍJEZD LEANDERA A NEMOC EMILEHO

Hrabě de Godille pohlédne z okna. Pozdní odpoledne pomalu ale jistě přechází do večera, začíná se smrákat a v salóncu se objevují první stíny. Podobné se objevují i v myšlenkách mladého šlechtice. Ten sleduje houstnoucí tmu za oknem svého pokoje a jako by s ní na něj přicházela ještě větší tíseň. Ani včerejší schůzka s milenkou nedokázala jeho starosti rozptýlit a setkání s Daudetem je ještě posílilo.

Kromě obav z pádu Mazarina a nastolení vlády náladových a všehoschopných princů, se přidávají starosti ohledně komorné jeho milenky. Jestli se opravdu sloužící hraběnky snaží tuto mladou dívku svést a lapit do svých osidel, mohlo by mu hrozit nebezpečí. Nejraději by o jejich plánech ihned řekl Andree, aby na svoji služebnou dohlédla, ale jak svůj záměr uskutečnit? O další schůzce se dozví právě přes Suzanne, která bude hovořit s Mauricem. Alespoň toho mu snad nikdo nesvádí. Ať půjde na další schůzku s markýzou, bude si muset dát obzvláště pozor, zda ho někdo nesleduje. Prozrazení jejich tajemství by dalo hraběnce do ruky mocnou zbraň, kterou by je mohla účinně vydírat. Nic takového se nesmí stát.

Ozve se zaklepání a po svolení vstupu se objeví postava Tissota. Pán domu na něj pohlédne a uvědomí si, že vlastně už sedí téměř ve tmě. Nikdo ho asi nechtěl rušit a nerozžehl svícný.

„Pane hrabě, máte návštěvu,“ promluví temná silueta u dveří.

„Návštěvu? Kdo přišel?“

„Jistě budete potěšen. Jde o muť e a přijel zdaleka.“

„Maurici, neřertuj se mnou, nemám dnes dobrou náladu,“ zavrčí pan de Godille, „A nech zapálit svíce, copak nevidíš, že je už tma?“

„Jistě, pane hrabě. Pošlu sem Jeana.“

„Jeana? Co je vlastně s Emilem?“

„Pane, nechtěl jsem vás znepokojovat, ale je to s ním vážné. Dostal vysoké horečky a byl u něho dnes zase doktor. Má strach, aby neměl zápal plic.“

„Muť e umřít?“

„V krajním případě ano. Doktor se zastaví ještě večer, zatím mu Marie přikládá něco na čelo a dává mu nějaký lektvar, aby se horečka srazila. Doktor mu taky pustil žilou, aby špatná krev odešla. Ale je mladý, tak by snad měl vydržet. Ale ...“

„Už je těch špatnejch zpráv nějak moc,“ zlostně praští šlechtic do opěradla židle.

„Snad vás vaše návštěva rozptýlí, pane hrabě,“ řekne Tissot a zmizí.

Kluk jeden daremná, nakonec mu neřekl, kdo přijel. Zdaleka? Kdo by tím neznámým mohl být? Dveře znovu vrznou, ale objeví se Jean a začne zapalovat svíce. Přitom mu dopadne odlesk plamenů na tvář a hrabě spatří vlhké šmouhy. Počká, až sluha dokončí svůj úkol, pak si ho zavolá k sobě. Jeho oči jsou plné slz, které si následně rozmazal po tváři a ani pořádně neusušil.

„Jeane, tys plakal?“ zeptá se pán přímo.

„Omluvám se, pane hrabě,“ začne si hoch rychle otírat rukávem tváře.

„Kvůli Emilovi? Tvůj bratr je mladej a silnej ...“

„Pane hrabě,“ vytrysknou sluhovi znovu vodopády z očí, „Když von tam jen tak leží a chroptí. Už ani nemluví, jen se třese a celej hoří.“

„Doktor se o něj postará. Dostane se mu nejlepší péče, to ti slibuju. Šetřit na něm nebudeme, pokud bude potřebovat nějaký léky, tak je koupíme.“

„Děkuju, pane hrabě,“ brečí chlapec dál, „Jen aby mu to pomohlo. Mám strach, pane hrabě, asi už brzo umře. Pane hrabě ...“

„Co chceš?“ zeptá se Armand laskavě, vlastně si ani na nemocného sluhu nevzpomněl, nezeptal se na něj, ani se na něj nešel podívat. Přitom určitě jeho stonání souvisí s jejich cestou na Besiere.

„Pane hrabě, napadlo mě, jestli by vám nevadilo, kdyby přišel otec s matkou ...“

„Muť ou přijít, to je samozřejmé. Muť ou tady bejt, jak dlouho budou chtít. A pokud budou chtít tady přespat, tak jim najdi místo.“

„Děkuji, pane hrabě. Mohu už jít?“

„Jdeš za ním?“

„Ano, pane hrabě, pokud něco nepotřebujete.“

„Jen běž. Tak se tam zastavím,“ dodá pan de Godille, ale to se již kouká na záda chlapce, který se rozběhne dolů za svým nemocným sourozencem.

Snad jde jen o prochladnutí, ještě aby ten kluk chytil nějakou nemoc a zamořil jim dům, napadne náhle šlechtice. Ale takovou věc by mu snad doktor hned řekl. Už by ho nepřekvapilo nic, hraběnky se sice zbavili, ale její slugebnictvo tady rejdí dál, král umírá, teď ještě, aby mu v domě propukla nějaká nakažlivá choroba.

„Pane hrabě, váš host,“ ozve se ode dveří, oslovený pozvedne zrak a tvář se mu přeci jen rozjasní. Spolu s Tissotem tam totiž stojí Leander Brizeux, správce jeho panství z Anjou. No jistě, jaro už se hlásí o slovo a určitě s ním bude chtít mluvit o zahájení prací. A samozřejmě taky o penězích. Ale taková vydání ho nezlobí, vždyť tím zvelebují staré rodové sídlo.

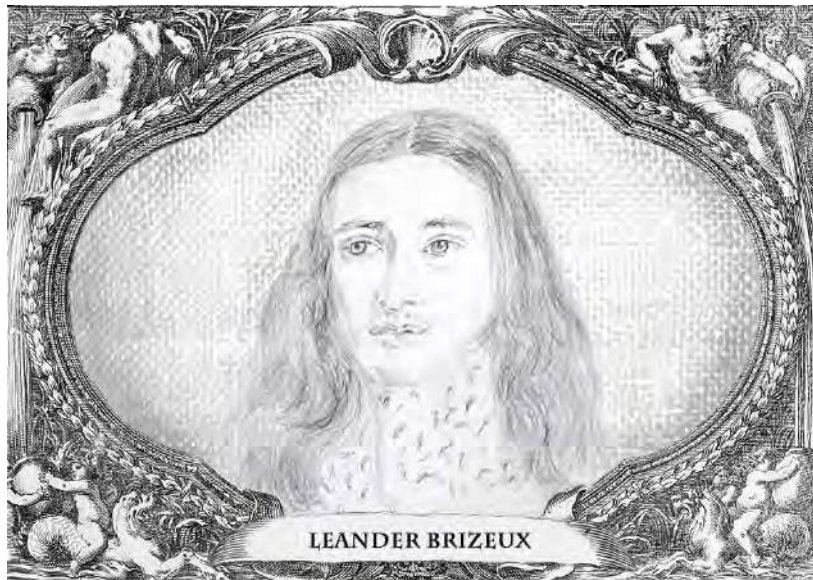
„Leandere, rád tě vidím,“ mluví Armand pravdu, zapomene, že správci kdysi vykal, „Maurici, přines něco k jídlu a pití. Pak s námi zůstaneš, konec konců jako můj tajemník musíš slyšet taky zprávy z Godille.“

„Pane hrabě,“ ukloní se způsobně Brizeux, kterému za měsíc bude teprve osmnáct let, ale vypadá starší. Asi starosti, moťná tvrdé dětství způsobilo, že vyspěl hodně brzy. Už je z něho skutečný muž. Je oblečen do prostých cestovních šatů, asi i unavený a ušpiněný, ale v jeho očích přes únavu zůstávají plaménky.

„Posaď se,“ ukáže mu šlechtic na křeslo u stolu, „Tak co je nového v Anjou? Co zima?“

„Zima byla těžká, ale zvládli jsme ji. I když ještě úplně neskončila, tak snad to nejhorší je za námi. Všichni jsme se na ni dobře připravili, včetně vašich poddaných i nájemců. Určitě jim prospěla práce na vašem sídle, pane hrabě, protože si vydělali něco peněz, za které si mohli koupit zásoby. Něco jsme jim zaplatili i v naturáliích, pomohli s otopem. Proto moc lidí nezemřelo, ať asi na tři starší a už nemocné. Bohužel také pár dětí, většinou už před zimou neduživých. Ale děti umírá stále hodně,“ dodá omluvně.

„Přetijou jen ty nejsilnější. Co biskup a farář?“

„S panem biskupem udržuji velmi přátelské vztahy. Dokonce nám už jmenoval faráře,“ říká správce důležitě, je však přerušen příchodem Maurice, který vydal potřebné pokyny a rychle se vrátil. Na pokyn pána domu si také přisedne.

„Tak my máme faráře? Kdo jím je?“

„Pan biskup jmenoval našim farářem Otce Leona. Je mu necelých třicet let, nevím, zda je o něm vhodné takto mluvit, ale asi je pořádný suchar. Neusměje se, je akurátní, ale ke svým ovečkám se chová přiměřeně slušně. Určitě u nich má respekt.“

„Hm, aby nám nepřinesl více škody než už itku. Spory s farářem bych na svém panství nechtěl. Jak vůbec přistupuje k otázkám víry? Některý představitelé církve věří víc svému měšci než Bohu,“ zamyslí se nahlas Armand, jeho slova nevystaví církvi dobrou známku a svědčí i o jeho smýšlení.

„Otec Leon je jezuita.“

„Jezuita?“ zakaboní se tvář pána domu ještě více, „Bůh nás ochraňuj. Víte, co všechno tady jezuiti napáchali? Nechali dokonce zavraždit i krále Jindřicha IV., otce současného krále Ludvíka!“

„Pane hrabě, tento zločin se jim nikdy neprokázal,“ lehce oponuje Brizeux, když však uvidí odmítavý pohled šlechtice, rychle pokračuje, „Otec Leon je dle mého pevný ve své víře, ale nezdá se být fanatikem. Určitě se o své svěšené duše bude starat dobře a bude i ochoten naslouchat vám, pane hrabě.“

„Jen aby,“ zatváří se otráveně pan de Godille, zprávy z domova nezačaly dobře, „To jste mu tak rychle opravili faru? To nás asi stálo peněz, co?“

„Nikoli, pane hrabě,“ usměje se správce, „Faru opravíme až teď na jaře. Ubytoval jsem faráře v komnatách, které již byly opraveny na vašem zámku.“

„Zámku? To se hezky poslouchá,“ přeci jen se trochu rozjasní tvář šlechtice, „Tak von si užívá na mém hradě?“

„Nedá se říci užívá, pane hrabě, Otec Leon je velmi střdmý v jídle i pití. Snad ani na těle nemá žádný tuk, je vyhublý, vytáhlý, uzavřený.“

Hrabě se chystá něco peprného poznamenat, naštěstí vejde Quido s Marií a přinášejí jídlo a pití. Pochopili, že panstvo pojí v salónku, proto neprostírali v jídelně, pouťují i odkládací stůl, aby mohli vše přinesené zanechat na místě. Quido také naplní poháry vínem, poté i se svou milenkou s úklony odejdou

a ponechají pána domu s jeho tajemníkem a správcem u večeře samotné. Však kdyby něco potřebovali, tak se jistě ozvou. Oni dva jsou stejně myšlenkami u horečkami suťovaného Emileho.

„Co ty, Leandere, stále bydlíš u abbé Furraye na Taille?“

„Nikoli, pane hrabě, také jsem se již přestěhoval na vaše sídlo. Mohu tak lépe na všechno dohlížet. Mistr Arnaut zařídil několik komnat, v nich šlo přetít i zimu. Ostatně i on tam strávil hodně času, i když čas od času pobýval v Angers, přeci jen se práce v zimě hodně pozastavila.“

„Tomu rozumím,“ pokývá hlavou Armand, pak ukáže na plný stůl, „Nuže, moji věrní správci a tajemníci, pusťte se do jídla, ať máte dost sil mi dál dobře sloužit,“ dodá a sám jde příkladem. Zvláště Brizeux se nenechá dvakrát pobízet, na cestě mu hodně vyhládlo. Na chvíli se rozhostí ticho, ale opravdu jen na chvíli, „Kdy hodláte obnovit práce?“ zeptá se zámecký pán s plnou pusou.

„Brzy, pane hrabě,“ polkne rychle správce, málem mu zaskočí, lehce se zakucká, slzy mu vystoupí do očí, nechtěl nezdvořile odpovídat s plnými ústy a takhle to dopadlo, „Vlastně už se s některými pracemi uvnitř začalo, ve sklepení a něco v křídle hradu,“ souká ze sebe s obtížemi.

„Neudus se mi, Leandere,“ zasměje se šlechtic, „Nemám zájem hledat nového správce. Asi budeš chtít na ty práce peníze.“

„Bohužel, pane hrabě, bude třeba zakoupit materiál a zaplatit pracovníky. Vyčerpал jsem většinu hotovosti, samozřejmě jsem vám přivezl naprosto přesné vyúčtování všech výdajů.“

„To probereme později. Počítám s vydáními, ale koukej dohlédnout, aby se utrácelo s rozumem. Třádný plýtvání, rozumíš?“

„Pane hrabě, o to se snažím neustále.“

„Budeme muset zajistit dopravu peněz. Já teď odjet nemůžu, tak ti buď budu muset zajistit nějaký doprovod, nebo to musíme vymyslet jinak.“

„Mohu něco poznamenat, pane hrabě?“ ozve se Tissot.

„Můžu eš. Tak mluv.“

„Pan baron de Taille se přeci chystá brzy se svou ženou odjet na svůj zámek. Ten by mohl přivést vaše peníze, které teď máte uloženy v Paříži i ve finančním domě.“

„Dobřej nápad, sice jsem chtěl požádat pana de Seinges, aby mi dal nějaký vojáky, ale máš lepší nápad. Pan baron určitě bude cestovat s pořádným doprovodem a dobře mi na moje peníze dohlídne. Kolik budeš chtít?“ vyřkne šlechtic otázku, po níž se správce začne evidentně ošívat.

„To je těžké říci, pane hrabě,“ odpovídá hodně nejistě, „Mistr Arnaut už má rozvržené práce, je třeba začít co nejdříve. Musím ho krotit, potřebujeme obdělávat půdu, připravit osev, zkulturnovat louky a opravit starou vinici, co jste loni na podzim koupil. Není toho málo a počet rukou je omezený. Kromě práce na vašich pozemcích se musí starat o ty svoje, aby přežili.“

„Chápu, nečeká tě lehká práce. Pan architekt by měl nejraději všechny naše poddaný pro sebe, ty zase bys je nejraději viděl na polích. Musíš vobojí nějak vhodně skloubit, spoléhám na tebe.“

„Mám už postup promyšlený, pane hrabě, ačkoli už teď vím, jak se s mistrem Arnautem pořádně zhádáme. Ale když neustoupím, zajistím obě. Tedy práce na opravě vašeho sídla i na vašich pozemcích.“

„Tak neustupuj, ale pamatuj, na přestavbě hradu mi moc záleží.“

„Já si váš zájem uvědomuji, pane hrabě. Stále na stavbu myslím. Mluvil jsem s panem abbé i panem Achilem, oba jsou schopni nám půjčit za velmi malou mzdu několik pracovníků. Další se dají najmout v Angers. Dělán všechno, aby náklady byly co nejmenší, pane hrabě,“ dodá Brizeux, přičemž zamlčí, že správce Ronsarde na pokyn markýze de Almare tajně přestavbu hradu podporuje, a to jak lidmi, tak finančně. V některých případech zajistil Ronsarde dodávky stavebního materiálu či nějakého nábytku zdarma, respektive ze zdrojů svého pána. Což se však nemá nikdy hrabě dozvědět, všichni tři správci, kteří jsou zasvěceni, se museli zavázat mlčením.

Panu Ronsardovi rozhodnutí jeho pána nevádí, pokud takové pouštění žilou neohrožuje panství Almare a není na úkor odváděných peněz jeho pánu. Abbé Furray se s potěšením jezdí dívat na vzkvétající panství svého žáka Armanda i na úspěšnou činnost jeho mladého správce, svého odchovance. A Brizeux by musel být na hlavu padlý, aby takovou výpomoc pokazil tím, že by nedokázal držet jazyk

za zuby. Markýz tak nepřímě a tajně splácí dluh, který se domnívá mít u svého přítele za prokázané služby. V účetnictví se tyto prostředky nikdy neobjeví, tyto výdaje si vede Leander tajně na jiných účtech. K jeho cti nutno podotknout, že se sedí do posledního sou.

„Kolik tedy?“ zopakuje otázku šlechtic.

„Na práce do podzimu dle našich výpočtů bude stačit třicet tisíc liber.“

„To je polovina všeho, co mám,“ konstatuje suše pan de Godille.

„Však také bude dokončena do léta veškerá přestavba starých částí a udělány zemní úpravy pro novou přístavbu a pro zahradu.“

„Kdy budete chtít ten zbytek?“

„Někdy na konci léta a či začátkem podzimu by měla vzniknout hrubá stavba. Ta by přes zimu vymrzla a na jaře dalšího roku by byla dokončena. Alespoň dle plánů mistra Arnauta.“

„Jemu se plánuje, když nemusí platit,“ povzdechne si Armand poněkud teatrálně, ale nijak nerudně. S vydáním veškerých svých úspor na rekonstrukci hradu počítá.

„Pane hrabě, rozhodně neplýtváme,“ podotkne vcelku zbytečně Brizeux.

„Kdy budete chtít zbytek?“

„O tom jsme ještě nemluvili, ale asi bude třeba v září dalších dvacet tisíc liber a za posledních deset tisíc liber z plánovaných výdajů by se dokončily práce na jaře příštího roku. Dle mistra Arnauta by do podzimu příštího roku měly být všechny jeho plány uskutečněny. S výjimkou druhého patra nové přístavby.“

„Druhé patro se rozhodně v nejbližších letech dělat nebude, pokud vůbec někdy.“

„Pane hrabě, nevím jak vhodně vyjádřit své pocity,“ ovládnou mladého správce opět rozpaky a částečně emoce, „Kdybyste viděl, jak se na vašem panství všechno mění! Je to taková nádhera, pane hrabě. Nikdy vám nebudu moci dostatečně projevovat vděčnost, za moji nost se na tom podílet.“

„Ale to je omyl, Leandere,“ zavrtí hlavou pan de Godille a obličej Brizeuxe se poněkud protáhne úlekem, zda neřekl něco nevhodného, „Ty se na tom nemáš co podílet, ty tomu musíš velet! Jen a jen ty jsi zodpovědný, že všechno dopadne dobře. Jeden zájem nesmí zhatit druhé, nesmíš naložit na naše poddaný a nájemce tolik, aby jejich remcání nepřešlo v rebélii. Vo ty není nikdy nouze! Dohlídneš, aby pan architekt dodržel termíny a neplýtvat penězi. A taky dohlídneš na nového faráře, nebude se nám příliš koukat pod pokličku a nebude se snažit plést do věcí, který mu nepřísluší. Zapomněl jsem snad na něco?“

„Asi ne, pane hrabě,“ usměje se lehce správce, pochopí, jak jsou slova míněna.

„Tak se mi zdá, Leandere, abys nelenil a hned po večeři vyrazil zase zpátky,“ rýpne si Tissot.

„Ach, náš pan tajemník,“ obrátí zrak na druhého mladíka jejich pán, „Asi máš málo práce, Maurici, když máš čas vtipkovat. Však já se postarám, aby ses ani ty nenudil.“

„O mé vytížení se staráte neustále, Excellence,“ neztratí glanc Maurice, teď si menší impertinenci můžte dovolit, hraběti se výrazně zlepšila nálada, myšlenky na vzkvétající majetek odsunuly všechny jeho starosti do pozadí.

„Drzoune! Leandere, zítra jsme s Mauricem pozváni na oběd k baronovi de Taille, bude tam asi i jeho tchán a další hosté. Půjdeš s náma. Pak se rozhodneme, jak naložíme s přepravou peněz. Maurici, dávám ti půl hodiny, abys Leandera ubytoval. Pak se zase sejdeme tady a budu chtít podrobnosti o jednotlivých pracích. Moji ná se taky podívám na účty. Ne že bych ti nevěřil, ale abych měl představu, co který věci stojí.“

„Jak si přejete, pane hrabě. Vy na nás počkáte zde? Mám vám nechat něco přinést?“

„Nic nepotřebuju, zajdu se podívat na Emila a pak se sem vrátím.“

„Osobní sluha pana hraběte je hodně nemocný, moji ná má zápal plic a moji ná umírá,“ řekne Tissot, když uvidí překvapený výraz v obličeji Brizeuxe.

„To je mi líto, vřdyť je ještě chlapec,“ nasadí zkormoucený výraz správce.

„No právě. Je takovej houťvička, trochu ho vofoukne a sklátí se do postele,“ odvěti vstávající tajemník, ale za příkrými slovy lze poznat obavy o život svého bratrance.

Oba mladí služebníci opustí salónek a krátce po nich vyjde i pán domu. Důstojně kráčí dolů po schodišti směrem ke komůrce, kde leží jeho nemocný sluha. V chodbě k ní vedoucí od vestibulu je poněkud živo, Marie, Quido, Simon, Lucas a také dva neznámí ve středním věku, v prostém ale vkusném a čistém oděvu. Asi rodiče maroda, napadne Armanda.

„Pane hrabě, velice děkuji za starost o mého syna,“ promluví muž tichým hlasem plným bolesti a potvrdí správnost úvahy.

„Není zač. Jak se mu daří?“

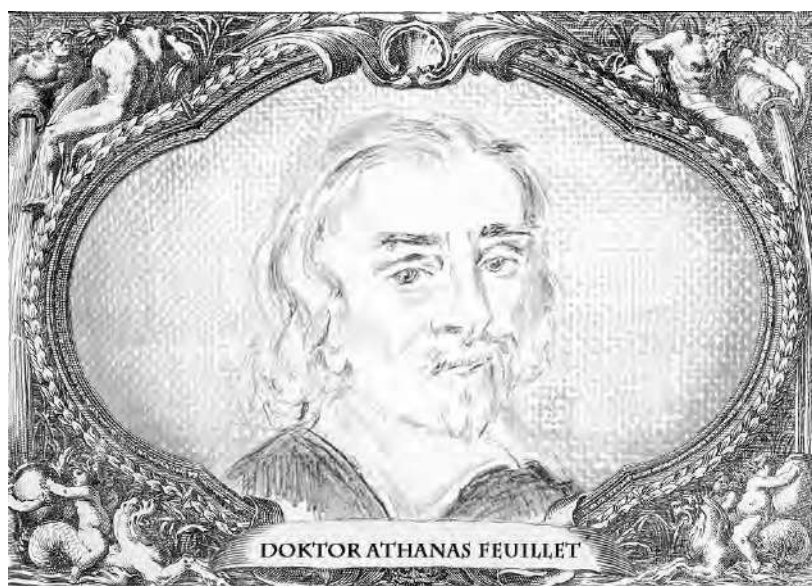
„Je s ním doktor a Jean.“

„Podívám se tam,“ učiní pár kroků pan de Godille a vstoupí do zatuchlé komůrky. U jednoho ze tří lůžek, ostatně o mnoho víc nábytku se tam nevejde, klečí Jean a nad nemocným se sklání doktor Athanas Feuillet. Hrabě mu pohlédne přes rameno a spatří zsinanou tvář svého sluhy, který nyní leží na zádech, odkrýlý do pasu, jeho kůže je orosena potem. Jeho tělo se zřetelně chvěje.

Na svých necelých patnáct let vypadá Emile urostlý, ale teď tam leží stvoření podobné uzlíčku hadrů. Jeho střapaté vlasy jsou zplihlé, oči zavřené, přerývaně a nepravidelně oddechuje, z úst mu vychází sípání. Chudák kluk, ten je teda opravdu zřízenej, napadne šlechtice.

„Jak to s ním vypadá?“ zeptá se, když lékař oddálí své ucho z mírně se vzdouvající hrudi stonajícího.

„Nic moc, pane hrabě,“ ukloní se zdvořile doktor, „Ty ozvěny na plicích se mi nelíbí. Je taky hodně zesláblý. Věděl bych možná o něčem, co by mu mohlo pomoci, ale nejsem si jist, zda s tím budete souhlasit.“

„Oč jde?“

„Mám jistý lék, takový prášek, který se dá sehnat. Jenže se používá jen u významných osob. Moc lidí o tom vůbec nic netuší, ale my tady v Paříži, tedy někteří z nás, o něm něco víme.“

„Vůbec vám nerozumím,“ praví po pravdě pán domu.

„Pane hrabě, mám něco od jezuitů, nemračte se, je to lék, řádné modlitby,“ přelétne úsměv po tváři felčara, „Myslím, že ho přivezli odněkud ze zámoří. Dokážou ale pravé divy, zvláště srazit horečku.“

„V čem je tedy problém?“

„V jeho ceně. Vlastně si ho můžou dovolit jenom panstvo. A možná ne všechno.“

„Kolik stojí?“ zachmuří se šlechtic.

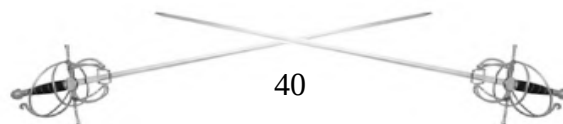
„Cenu léčby neumím odhadnout, ale půjde o desítky liber. Možná bych mu musel lék podat opakovaně, aby splnil svůj účel. Ale jsem schopen vašeho sluha léčit klasickými metodami a mám i další přípravky.“

„Je jeho stav skutečně vážnej?“

„Ano, nezastírám. Ten hoch je na pokraji smrti a neumím odhadnout, na kterou stranu se jeho stav v nejbližší době převáží. Udělám, co budu umět, abych ho přetáhl na stranu života, ale rozhodně vám jeho záchranu zaručit nemohu.“

„Kdybyste mu dal ten drahej lék?“

„Určitě by měl větší naději. Ale ani tak vám nic nemohu slíbit. Nechtěl bych, kdybyste se k takovému velkodušnému činu rozhodl, a on přesto zemřel, abyste mě pak obviňoval ze zbytečně vyhozených peněz.“

„Kdy se musím rozhodnout?“

„Teď, pane hrabě. Už dnešní noc může být jeho poslední, ale i když ji přetáhne, vyhráno mít nebude. Dostalo se mu výborné péče, jinak by už byl mrtvý.“

„Musím se tedy rozhodnout hned,“ říká si spíše sám pro sebe pan de Godille.

Pohlédne na rozpalené tělo svého sluhy, na jeho lehce se zdvíhající hrud' bez jediného chloupku, na jeho vpadlé tváře. Vždyť je ještě dítě, umírající dítě. Pak jeho zrak sklouzne na jeho bratra Jeana, který klečí u postele, vlastně spíše sedí na patách a nyní zvedá k hraběti své uplakané oči. Jeho psí pohled rozhodne.

„Dejte mu, co uznáte za vhodné, pane doktore,“ řekne šlechtic, „Peníze nejsou rozhodující. Náklady na léčení uhradím.“

„Pane hrabě, pane hrabě,“ obejmě nohy svého pána mladší z Foudrasů, aby poděkoval za sebe i za bratra.

„Nech toho, Jeane, slyšels doktora. Ani ten lék nemusí pomoc,“ snaží se ho jemně odstrčit pan de Godille, v duchu si již nadává za své rozhodnutí. Utrácení nekřesťanských částek pro svého sluhy, když navíc ani neví, jestli mu tím pomůže, je hrozná pitomost. Ale ač vydává každou libru s velkou trýzní, nedokáže říci ne. Sám si v mládí vytrpěl hodně a tyto zkušenosti mu zůstávají. Možnost zachránit život chlapce převládá nad jeho šetrností.

„Pane hrabě, jste nejlepší pán,“ blekotá hoch u jeho nohou.

„Už jsem ti řekl, abys toho nechal,“ uchopí Armand s rozpaky Jeana jemně v pod paždí a vlastně ho usadí na postel vedle bratra. Pohlédne do jeho uplakaných očí, ve kterých se objeví jiskřičky naděje a vděčnosti. „Je přece samozřejmé, že nenechám tvého bratra umřít, pokud je naděje ho zachránit.“

„S tím nemohu souhlasit, pane hrabě,“ zavrtí hlavou Feuillet a s trochou překvapení, ale i úctou pohlédl do tváře šlechtice, „Znám málo tak urozených mužů, jako jste vy, pane hrabě, kteří by byli ochotni dát tolik peněz pro léčení svého sluhy. Vlastně nevím, jestli znám alespoň jediného. Bůh vaši ušlechtilost jistě vidí a oplatí vám ji.“

„Tím si nejsem jistej,“ ujede panu de Godillemu, ale rychle pokračuje, „Zůstane to ale jen mezi náma, nechci, aby mě měli za blázna. To bude asi účet, co?“

„Nebude malý, pane hrabě,“ pousměje se lékař, „Samozřejmě se o vaší velkodušnosti nikomu zmiňovat nebudu, přesto vám musím za sebe vyjádřit svůj obdiv a úctu. Snad tomu chlapci vaše rozhodnutí pomůže. Mám toho léku nepatrně u sebe a seřenu ještě další. Budu se mu věnovat s maximální péčí, pane hrabě, to vám slibuji. Přece se nenechám zahanbit.“

„Tak se snažte, doktore.“

„Podej mi lžici a sklenici vody,“ obrátil se felčar na Jeana, který vyskočí, jako by ho vystřelila pružinka a chvátá splnit příkaz. Pan de Godille se ještě jednu podívá na nemocného, vypadá opravdu hrozně, snad ví ten mastičkář, co dělá a nebude z něj tahat peníze zbytečně. I když slova díky od bratra nemocného i jeho ošetřujícího mistra medikuse ho potěšila. Vyjde ze dveří a potichu je zavře.

„Jak to s ním vypadá, pane hrabě?“ zeptá se Marie.

„Špatně,“ odvětví oslovený a zoufalý tlumený ženský výkřik ho upozorní, že si nepočínal příliš taktně. Udělá tedy dva kroky k matce svého sluhy, s jistými rozpaky na ní pohlédne, „Paní, stav vašeho syna není sice dobrý, ale lékař dělá, co umí. Má ode mne příkaz, aby učinil vše, co by pomohlo vašeho syna vyléčit, bez ohledu na výši nákladů. Nemusíte se bát, léčbu vašeho syna uhradím. Můžeme se jen modlit, aby byl dost silný a svůj boj zvládl.“

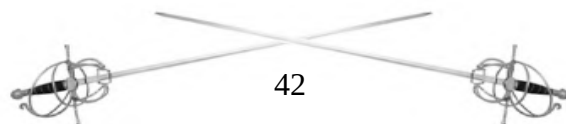
„Pane hrabě, děkuji vám,“ pokusí se mu zoufalá matka políbit ruku, ale on s ní rychle ucukne.

„Pane hrabě, děkuji vám za celou rodinu i za svého syna,“ řekne se slzami v očích otec nemocného.

„Budu se za vašeho syna modlit,“ vyrazí ze sebe Armand rychle, kývne hlavou na pozdrav a spěchá zpátky do svého salónu. Nezařil v životě moc projevů vděčnosti a neumí si jich užít. Naopak se při nich cítí nesvůj. Ale ani tak mu nemohou uniknout vděčné a asi i obdivné pohledy dalších

slouřících, zvlářtě poté, co vydal své prohlášení o úhradě jakýchkoli nákladů na léčbu. Mořná nakonec nepůjde o vyhozené peníze, ať už to s Emilem dopadne jakkoli.

ČTYŘICÁTÁ OSMÁ KAPITOLA

POCHYBNOSTI

Návštěva hraběte de Godille, jeho tajemníka a správce u barona de Taille splní svůj účel. Oběda se zúčastní asi třicet vátých hostů s manželkami, včetně tchána domácího pána. Dům, blížící se spíše menšímu paláci, je již hotov, většinou zařízen podle přání paní baronky Gabriely. Ta jen září, jako by všechny její útrapy z minulého roku byly zapomenuty. Ale pravda je poněkud jiná, jsou pouze překryty štěstím a pozorným a milujícím manželem zatlačeny do pozadí.

Ovšem tam někde uvnitř, v hloubi jejího podvědomí, všechna prožitá hrůza zůstává. Její komorná Julie Creuzová se také zotavila z hrozné rány na hlavě, ale zranění zanechává trvalé následky. Trpí častými prudkými bolestmi hlavy a lehce zadržává. Občas jako by zapomněla, kde je, naštěstí takové

stavy netrvají dlouho. Nic by však nemohlo přimět Gabrielu, aby se jí vzdala, někdy se dokonce zdá, že ne komorná se stará o svou paní, ale přesně naopak. Vzhledem k dostatku jiného služebnictva není problematická Julie žádnou překáškou bezvadně fungující domácnosti.

Hrabě a baron se domluví na přepravě hotovosti nutné pro financování dalších prací na rekonstrukci hradu Godille, jež odveze novomanžel příští měsíc, kdy se chystá odjet na svoje panství. Baron se na odjezd těší jak malý kluk. Zákeřní útočníci mu zabránili projít na svém zámku svatbu, takže v Anjou vlastně od zasnub nebyl a od nich uplynula už pěkná řádka měsíců. Pravda, dříve na své rodinné sídlo nezavítal i daleko delší dobu, ovšem tehdy v něm vládl jeho bratr. Od chvíle, kdy byl zavražděn, jako by se obnovilo jeho pouto se zámek a rodištěm. Ale i Gabriela, k jeho velké radosti, neskrývá svoji touhu projít jaro a léto v Anjou. O tom, jakou tam bude hýčkanou zámeckou paní, nemůže být pochyb.

Brizeux v následných dnech probere se svým pánem podrobně veškeré záležitosti ohledně panství Godille, podrobnostmi ho často nudí, ale bohužel má špatnou vlastnost, nedokáže vyprávět poutavě, nýbrž pouze stroze řečí faktů a čísel. V nich se dobře orientuje, ale až příliš zachází do detailů, místo aby vyzdvihl jen nejpodstatnější skutečnosti. V každém případě odjít dí spokojen, pochválen a s příslibem brzkého doručení potřebné hotovosti.

Stav Emileho se začne zlehka zlepšovat, léčba doktora Feuilleta zabírá. Horečky ustupují a za dva dny od největší krize zase začne komunikovat s okolím a přijímat tekutou stravu. Jean září jak sluníčko a jeho rodiče přijdou děkovat hraběti. Ten si musí vyslechnout smršť chvalozpěvů, zvláště, když jim jejich druhý syn zde sloužící sdělil, k čemu se vlastně hrabě uvolil. Ten raději přikáže Mauricovi, aby s doktorem vyřídil vše potřebné, skutečnou výši účtu se dozví až později a jen nad ní sraští čelo. Záchrana osobního sluhy ho přišla skutečně pěkně draho. Ovšem dobrý skutek mu už nikdo neodpáře a jeho účinek může vycítit i v pohledech dalších sloužících.

Den po odjezdu správce Brizeuxe se Armand opět sejde s Andreou. Jejich vášeň je stále neopouští, toutž po svých tělech stejně intenzivně jako na začátku jejich vztahu. Mladík poskytuje své milence rozkoš, kterou u usedlého manžela vskutku najít nemůže. A kterou před ním hledala u občasných známostí. Ovšem předchozí zálety měla vždy plně pod kontrolou. Nyní si ke své hrůze uvědomuje, jak ji vztah s mladým hrabětem stále více pohlcuje. Je čím dál tím obtížnější předstírat milující manželku. Ve chvílích milostných hrátek upadají oba do transu, naopak po nich přichází kruté procitnutí. Po vyvrcholení se jim navracejí chmurné myšlenky, spjaté s realitou a nutností své city bedlivě skrývat. Nejinak tomu je i tentokrát. Oddychující, stále zůstávající v objetí a nasávající vůni zpoceného těla jeden druhého, se jim připomenou starosti všedních dnů.

„Andre, musím ti něco říct,“ začne on nejistě, ona se na něj tázavě podívá, „Ne, netýká se to nás, i když vlastně ano.“

„Mluvíš v hádankách, drahý.“

„Vzpomínáš na společnici tvé matky, jistou slečnu Angeliku d'Saussier?“

„Ano, velmi krásná mladá žena, asi dvakrát jsem ji spatřila, moje matka ji přijala do služeb už před odjezdem do Anglie.“

„Víš o koho jde.“

„Ano, vím. Co ta má co dělat s náma?“

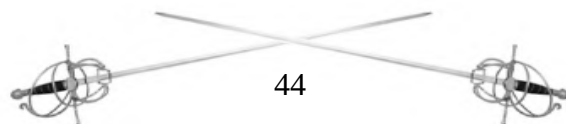
„S náma přímo nic. Ale ještě s jedním sloužícím se motaj kolem osobního sluhy tvého bratra Augusteho a bohužel taky kolem tvé komorné Suzanne,“ řekne on s velmi vátou tváří.

„Jak tomu mám rozumět?“

„Sám nevím, co mají za úmysly. Ale tvoje matka odjela jen se dvěma sloužícími a všechny ostatní tady nechala. Včetně pana d'Holfene, pokud ti jeho jméno něco říká.“

„Aby ne, býval kdysi milencem mé matky, nahradil mého otčíma hraběte de Besierre, když zemřel. Vlastně částečně už za jeho života. Už jsem byla dost velká, abych výměnu matčiných partnerů pochopila. Nikdy se mi moc nelíbil.“

„Ted' bydlí v domě, kterej si pronajala tvoje matka. Jsou s ním i další sloužící, včetně Angeliky. Mám obavy, že se snaží nějakým způsobem zapůsobit na Augusta a Suzanne.“

„Jak tohle všechno víš?“ podívá se na něj ona podezíravě.

„Andreo, pracoval jsem pro kardinála Richelieua a poznal různé lidi. Prostě to vím, nemůžu zacházet do podrobností.“

„Ty je necháváš sledovat? Hlídat? Co vlastně děláš? Pro koho pracuješ?“

„Andreo, nemůžu ti sdělit nic bližšího. Ale věř mi. Váhal jsem, jestli ti mám o tvý komorný říct. Ale nakonec jsem se rozhodl. Musíš o ní vědět. Domlouváme si schůzky přes Mauriceho a Suzanne, proto oni o nás bohužel všechno vědí.“

„Všechno snad ne.“

„Museli by být hluchý, slepí a naprosto tupí, aby nepochopili, o co jde. Kdyby pan d'Holfene získal Suzanne do svých služeb, jedno jak, mohla by pro nás znamenat katastrofu.“

„Já Suzanne naprosto důvěřuji, je mi absolutně oddaná. Nepřipadá v úvahu, aby mě zradila. Co tvůj Maurice?“

„O něm nemůže být pochyb. Jenže okolo toho se táhá Angelika nemotá. Ten miluje jen svoji Nicolet.“

„Nicolet?“

„Ano, komornou hraběnky de Prieu. Ale to je vedlejší. Andreo, nic Suzanne neříkej, ale dej pozor, aby se náhodou nezapletla se služebnictvem tvojí matky. Nevím, co chtějí dělat, ale nic dobrého z toho nekouká. Nevěřím, že by se do ní jen tak zakoukal nějaký sluha tvojí matky.“

„Armande, nejsi už poněkud moc podezřívavej? Nevím čím se vlastně zabýváš, i když to tak trochu tuším. Při spiknutí markýze de Cinq-Mars jsi měl tajný posláný, cestoval si, pak byl tady v Paříži, tak náš vztah vlastně začal. Taký jsi získal někde dost peněz, asi taký nebyly jen za tvoje krásný oči.“

„Vyzvídáš, ty jedna špiónko,“ pokusí se on zlehčit situaci, „Komu vlastně sloužíš? Královu bratru? Nebo rodině de Condé, tvým příbuzným? Či snad pánům de Vendome?“

„Neutahuj si ze mě,“ vyjádří ona nespokojenost, „Mluvíš nepěkně o mojí komorné, přitom mi nechceš říct, jak a co si vlastně zjistil.“

„Ale vřdyť ti všechno říkám,“ zavrtí on jakoby nechápavě hlavou, „prostě se kolem tvojí komorný motá Angelika a ještě jeden prej pohlednej sluha tvojí matky. Jestli jde jen o náhodný přátelství, tak sním svůj klobouk. Za jejich snahou musí něco bejt.“

„Kdo ti o nich řekl?“

„Andreo,“ povzdychne si on, „když už musíš znát podrobnosti, nechal jsem sledovat dům tvojí matky. Tak jsem odhalil její připravovanou loupež u tvého bratra i vydírání jeho správce. Znáám prostě pár lidí, který jsou schopný takový věci zjistit. A ty mi teď řekli o tvojí komorný.“

„Mě taký necháváš špehovat?“ nadzvedne se ona na lůžku, trochu ho odstrčí a její výraz rázem vůbec není přátelský, natož milující teny.

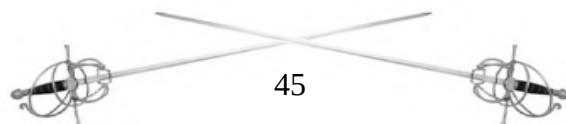
„Proč bych to dělal? Ani o Suzanne by se nikdo nedozvěděl, kdyby se kolem ní nemotala Angelika. Víš co, tak na všechno zapomeň,“ řekne on náhle a v jeho hlase je znát nevole, „Když Suzanne věříš, je všechno v pořádku. Sama dobře víš, proč z ní mám strach. Kdyby se tvá matka o nás dozvěděla, mohla by nám pěkně zavařit.“

„Armande, jsem velmi opatrná a dávám si velkej pozor. Kdyby sem někdo přišel, tak v domě skutečně najde moji přítelkyni a ta mi potvrdí, že sem za ní chodím. I můj manžel ji zná, občas k nám přijde na návštěvu. Proto mu není nápadný, když u ní trávím dost času. Co je špatného na dámských odpoledních dýcháncích?“

„Na těch nic, pokud zadním vchodem do toho domu nechodí milenci přítomných dam.“

„To je sprostý, Armande!“

„Andreo, nezlob se,“ políbí ji na rty, ale ona se odtáhne, „Snažím se jen bejt opatrněj. Víám už, čeho jsou lidi schopný. Jsem v Paříži necelý dva roky a za tu dobu se mě už pokusili několikrát zabít. Poprvé hned po mém příjezdu, pak málem třikrát na přání pane de Guilmant a jeho přísluhovačů a nakonec teď měl podobný choutky kočí tvojí matky. Vzpomeň si, co provedli baronce de Taille, teda když ještě nebyla baronku. Lidi jsou zlí a já se nás jen snažím chránit!“

„Vidiš, teď přiznáváš, kolikrát jsi byl v ohrožení života. A předtím jsi vtýdicky říkal, že ti hrozilo jen nepatrný nebezpečí! A kdoví o čem dalším si mi ještě vůbec neřekl.“

„O nebezpečí jsem nechtěl mluvit. Jen jsem ti chtěl vysvětlit, že mám dost důvodů lidem nedůvěřovat. Ale nechme už toho, o Suzanne víš a jestli jí naprosto důvěřuješ, děj se vůle Boží. Už o ni nebudeme mluvit.“

„Kdyby její schůzky pokračovaly, dozvíš se o nich?“ zeptá se ona s jistým váháním, poskytnutá informace ji začíná vrtat v hlavě, sice jak nepatrný červík, ale už se v mozkové kůře usadila a nejde vystřadit.

„Určitě.“

„Suzanne věřím, ale máš pravdu, mohli by ji třeba zneužít. Nebudu ji nic říkat, ale kdyby ses domníval, že se jí snaží někdo nějak ovlivnit, tak mi to povíš.“

„Slibuji. Ale už dost o Suzanne, přece si nebudeme kazit naše společný chvíle. Je jich tak málo a jsou tak krátký,“ začne ji prsty jemně dráždit prsní bradavky a líbat na krk. Ona si chvíli hraje ještě na chladnou, ale dlouho nevydrží. Ovine ho svými nohama a silně ho na sebe přitiskne.

Udobří se, po dalším čísle se ještě k celé záležitosti vrátí. Ona se pokusí z něho tahat rozumy, ale on odpovídá hodně neurčitě. I z toho mála, co je ochoten sdělit, však ona pochopí, že její milenec rozhodně nemluví do větru. Ze schůzky tak odjíždí poněkud nervózní. Až časem ji dojde, o jak nebezpečnou hru se jedná, pokud nejde o mýlku a opravdu někdo vyvíjí u její komorné.

O možnost jejich schůzky na čas přerušit nepadne ani slovo, oba o podobné alternativě v duchu přemýšleli, ale ani jeden neřekl své úvahy nahlas. Jejich touha po sobě je větší než logické argumenty o nebezpečnosti jejich počínání.

PONĚKUD KRUTĚ VYJÁDŘENÁ NABÍDKA K SŇATKU

Pan de Godille se do svého domu vrátí za soumraku. Přijde po svých, na milostné schůzky pokaždé chodí pěšky a oklikou. Vždy se několikrát zastaví a pozoruje okolí, zda ho snad někdo nesleduje a nakonec vklouzne zadem vchodem pro služebnictvo do domu přítelkyně jeho milenky a po umetené cestičce vystoupá až do jejich hnízdečka lásky. Podobně opatrně si počíná i při návratu.

Doma ve vestibulu již přešlapuje nervózně Tissot, nepochybně se nemůže dočkat jeho příchodu. Armand pohlédne tázavě na svého služebníka, aby mu vysvětlil důvod svého rozrušení.

„Pane hrabě, máme velmi vzácnou návštěvu,“ říká tajemník s vyvalenými očima.

„Kdo přišel? Nebo ho zase přede mnou budeš tajit?“

„Přijel pan hrabě de Prieu, pane hrabě.“

„Pan hrabě de Prieu? Tak to je opravdový překvapení. Kde je?“

„Čeká na vás už dobrou hodinu ve vašem salónku. Postarali jsme se o něj.“

„Říkal něco?“

„Vlastně nic neřikal. Jenom chce s vámi mluvit. Upozornil jsem ho, že nevím přesně kdy přijdete, ale do soumraku byste se měl vrátit. Tak řekl, že na vás počká. Dostal jídlo a pití, neodvažoval jsem se ho však rušit.“

Šlechtic přikývne a zatímco Quido odnáší jeho klobouk a plášť, on stoupá po schodišti do svých prostor. Nejprve váhá, zda se nemá napřed převléci, z důvodů menší nápadnosti si na schůzky bere šaty, se kterými by se jistě ve společnosti neproměňoval. Ale pak si uvědomí, že by na něj host musel čekat další dlouhé minuty a tak zamíří rovnou za ním.

Přivítají se jak starí přátelé, obejmou se a posadí ke stolku. Následuje asi čtvrt hodinové povídání o poměrech na de Prieu a naopak v Paříži. Tak se host dozví, jak hraběnka de Besiere zlobila a byla poslána na své panství v Borgogne, aniž by byly sděleny přílišné podrobnosti zdůvodňující tento krok, naopak

hostitel se neopomene zeptat na zdraví manželky hosta. Narození potomka rodu Prieu je dle doktora Valentina Perrina otázka týdnů.

„Vlastně jsem se vypravil do Paříže svým způsobem z donucení své drahé paní,“ řekne s úsměvem na tváři pan de Prieu.

„Copak, nechce vás snad mít u porodu?“

„Ne, ne, určitě se stihnu včas vrátit. Ale jak je v pokročilém stádiu těhotenství, je stále více náladová, každá maličkost se jí dotkne. A v poslední době se velice trápí kvůli svojí komorné.“

„Kvůli svojí komorné? Vy jedete do Paříže kvůli komorné svojí ženy?“ vyvalí oči Armand.

„Úsměvné, že? Ale kdybych za vámi nejel, tak bych s Marion nevydržel. Představte si, hraje si na ochránkyni své Nicolet. Ta je v poslední době jak tělo bez duše. Tedy v poslední době se její chování ještě zhoršilo. Její soužení trvá téměř dva měsíce, vlastně od doby, co jste nás opustili po naší

svatbě. Tušíte už, odkud vítr fouká?“ zasměje se host.

„Už asi ano,“ rozesměje se i hostitel, „Můj sluha se chová podobně. Ale příteli, proboha, nutit svého muže, aby cestoval v takovém nečase do Paříže jenom proto, že se její komorná trápí. Panebože.“

„Jsme obětí našich žen,“ rozesměje se znovu Henri, pak trochu zvatí a pokračuje ve vysvětlování svých pohnutek, jež ho dovedly k tomuto neobvyklému rozhodnutí, „Víte, jde o ty ženské věci. Mezi námi si to můžeme říci. Prostě to Nicolet nedostala a tak se obávala, že asi bude těhotná. Doktor se na ní na naléhání manželky podíval a potvrdil její březost. Pane hrabě, ten váš uličník před necelými dvěma měsíci přivedl komornou mojí manželky do pořehnaného stavu!“

„Jste si jistý?“

„Já ne, ale doktor ano, snad svému rozumí, já se v jeho oboru nevyznám. Ale všechno jeho tvrzení nasvědčuje. Vyšetření komorné se odehrálo před pár dny, od té doby Nicolet už jenom brečí. A jak je má manželka taky precitlivělá, tak brečí s ní. Uznejte, v takovém případě není cesta do Paříže ať tak nepříjemný řešení.“

„Pak se vám nedivím,“ rozesměje se znovu pan de Godille.

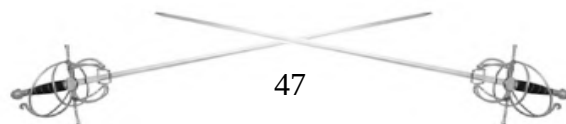
„Svěřil se vám ten váš hřebeček s tím, co prováděl na mém zámku s komornou mojí ženou?“

„Ale ano, vřdyť on je na tom podobně. Tedy ne že by mu taky rostlo břicho, ale je taky jak tělo bez duše, smutný za ní. Dokonce jí snad napsal, ani nevím, jestli se ten jeho dopis dostal ať k vám.“

„Přivezli ho. Příteli, podívejte, kam jsme to dopravovali. Naši sloužící si dopisují a já jsem kvůli nim vyhnán z tepla domova do nepohody na cestách. Kdyby moje chování zjistili moji sousedé, začali by pochybovat o mém zdravém rozumu. Ale řeknu vám přímo, pro někoho jiného bych něco takového neudělal. Jenže ti dva, naše Nicolet a váš Maurice, nám hodně pomohli, když jsem byl ještě držen ve vězení. Jejich pomoc si asi uvědomuje i má žena a cítí se jim za ni povinována vděčností. Má trochu pravdu, ačkoli svou péči přehání, to si zase můžeme mezi sebou říct. Přeci jen jde jen o naše sloužící.“

„Souhlasím s vámi a nevyházím z údivu. Kvůli nim jste podstoupil dlouhou cestu. Chápu, pro klid v domácnosti asi cesta ať tak bezvýznamná není,“ pokývá hlavou Armand, „Co s tím ale chcete dělat?“

„Jaké postavení má u vás Maurice?“

„Maurice je mým tajemníkem. Teda tak zní oficiální název jeho úřadu. Ve skutečnosti se stará o tenhle dům jako jeho majordomus, je svým způsobem mým důvěrníkem, vyřizuje některý moje záležitosti. V Paříži je po mně druhou nejvýše postavenou osobou v mé domácnosti,“ vysvětluje funkci Tissota pan de Godille a pátravě se přitom na svého hosta dívá.

„Je pro vás téměř nepostradatelný.“

„Každý se dá postrádat, ale za něho bych sháněl náhradu jen velmi obtížně, protože je zasvěcený do mých někdy i delikátních záležitostí. A za druhý, ani von by hned tak nenašel tak výhodnou práci. Je přece jen kluk z ulice, a i když jeho rodina je slušná, nemá žádnou velkou majetek, o nějaký urozenost nemluvě už vůbec.“

„Jak jsem předpokládal.“

„Promiňte, příteli,“ lokne si vína Armand, „jsem z vašeho vysvětlení stále celý vyjevený. Nechápu, jak můžete pan hrabě jet z Evreux až do Paříže jen proto, že komorná jeho manželky je v poťehnaném stavu.“

„Máte pravdu, moje konání je asi opravdu k nevěře,“ usměje se potouchele pan de Prieu, „Ale přesto vám říkám pravdu. Nicolet mě teď přirostla k srdci. Začínala u ní jako služebná, rodinné poměry má podobný jako váš Maurice. Její rodina je nemajetná, ačkoli slušná. U mé ženy sloužila mnoho let, přišla ještě jako dívka. V době, kdy jsem byl prohlášen za mrtvého, vlastně byla jedinou blízkou osobou mé ženy v domě toho darebáka pana de Guilmant. Má žena k ní velmi přilnula a i když je neurozená, tak se ze služby stala komorná a blízká osoba mé ženy. S vašim Mauricem mě teď také hodně pomohla, když jste odhaloval spiknutí toho darebáka proti mně. Všechny tyto okolnosti je třeba mít na paměti.“

„Přesto všechno, je jenom služebná.“

„Souhlasím s vámi, ačkoli moje žena to tak asi necítí. Proto vás ještě jednou žádám, abyste si všechno nechal pro sebe, abych nebyl ve společnosti pro smích.“

„Diskrétnost vám samozřejmě slíbím, přesto si představte, jak by se asi tvářili jiní šlechticové, kdyby se jim náš dnešní rozhovor donesl! Dva jejich kolegové se sešli, aby řešili vztah svých sloužících. Chtěl bych vidět jejich obličej,“ rozchechtá se naprosto nevázaně pan de Godille.

„Já bych je radši vidět nechtěl,“ směje se stejně srdečně Henri.

Rehtají se několik minut, než se zakuckají a začne je pobolívat bránice. Pak svoji dobrou náladu spláchnou mocnými doušky vína a zakousnou se do studených kousků různých dobrot z tácu.

„Tak co s tím, příteli? Vaše manželka by asi také nerada přišla o svoji komornou,“ zeptá se trochu vášnějším hlasem hostitel, byť mu stále okolo koutků úst cuká.

„Tohle jsem neřekl. Poslouchejte, co ten váš Maurice, má v Paříži někoho?“

„Myslíte nějakou ženu? Asi si občas vyrazí a smočí, ale žádnou vášnou známost nemá. Naopak pořád vzdychá po té vaší Nicolet.“

„A co vy? Měl byste něco proti tomu, kdyby se s Nicolet oženil?“

„Já? Ani náhodou, dokonce bych to tomu uličníkovi přál. Ale jejich manželství by bylo divný, přeci jen z Paříže do Evreux není pár minut jízdy.“

„Máte pravdu, není. Maurice bydlí u vás?“

„Samozřejmě. Ale k čemu ten váš výslech? O čem vlastně mluvíme?“

„Hrome, příteli, tak teď už jsem skutečný dohazovač,“ rozchechtá se znovu host, pak s pochechtáváním pokračuje, „Co kdybych vám sem našel Nicolet šoupnul?“

„Šoupnul? Nicolet? Sem?“ vyrazí Armand ze sebe se smíchem, „Vy se jí chcete zbavit, co?“

„Ale ne, ačkoli si představte, jak se mi bude potloukat po zámku s břichem stále větším, zanechávat za sebou potoky slz a já budu muset poslouchat moji ženu, jak ji lituje. Zajistil jsem už kojnu, mám další chuť k dítěti, Nicolet není jediná komorná. Co se týká mě, tak já ji klidně budu postrádat. Má žena její odchod opláče, ale za čas se uklidní a bude ráda za svůj dobrý skutek a ta malička bude šťastná.“

„Tak takhle to je! Vy jste se rozhodl, že mi tu březí samičku nakvartýrujete sem!“

„To to trvalo, neť jste můj záměr pochopil,“ zvolá návštěvník a oba šlechtici se dají zase do hurónského smíchu. Jak smyslů zbavení opakují některá slova ze své předchozí rozmluvy a řehtají se jak dva blázni.

„Tak souhlasíte?“ zeptá se po chvílce pán nevěsty.

„Ale souhlasím, dům je velké a můj e tady bydlet bez problémů. Ěenská ruka se nakonec bude hodit, pokud ji ten uličník zase, hned co vrhne, neobtěká.“

„Co Maurice? Bude souhlasit?“

„Ten? Ten se zblázní radostí.“

„Zavoláme ho a řekneme mu náš návrh?“

„Zavoláme. Ale příteli, nemůj e mít všechno tak jednoduchý. Navrhuju si ho pořádně vychutnat. Budeme dělat hrozně zlý pány, musí lítat hromy a blesky, aby se aspoň chvílku bál,“ navrhně pan de Godille.

„Proč ne, jen ale, aby nás nepokouknul.“

„Tak se snať te. Nemazlete se s ním!“

„Jak myslíte. Konec konců, oplodnil ji pod mou střechou, darebák jeden. A já mu na vaše přání ještě dal samostatnou místnost, aby se tam mohli pářit. Jsme to ale povedená dvojice pánů, už jen chybělo, abysme jim k tomu svítili a radili mu, jak má zasouvat!“

„Jak je vidno, poradil si i bez nás,“ konstatuje suše pán ěenicha a znovu se začnou oba smát.

Pan de Godille počká ještě chvíli, neť se jim podaří nasadit váťné výrazy, coť zabere celkem tři pokusy, pak otevře dveře a křikne jméno svého tajemníka. Ten postává nedaleko, slyší jak je v salónku veselo, proto ho poněkud zarazí úsečný tón, kterým je povolán. Vstoupí neprodleně, najde oba hraběcí synky rozvalené v křesle, ale jejich výrazy nejsou vůbec přívětivé. Mračí se ať běda.

Pusa mu spadne, pohledem tēká z jednoho na druhého a ještě více ho mate jejich zaryté mlčení, přitom ho probodávají nic pěkného nevěstíciými pohledy.

„Maurici! zařve nakonec Armand, „Ty darebáku!“

„Pane? Excellence?“ vyvalí sluha oči a zbledne.

„Co tak čumíš? Tušíš, proč je pan hrabě de Prieu tady?“

„Tady? Nevím, pane hrabě,“ zasípe tajemník.

„Tak ty nevíš, ty čuně? Tak mu to řekněte, příteli, řekněte mu, co provedl!“

„Takť e ty nevíš?“ vezme si slovo vyzvaný, hovoří stroze, úsečně a jeho předstíraná zloba vypadá opravdu jako skutečná, „Před dvěma měsíci jsem tě přijal na svém zámku jako tajemníka mého přítele. Jedl si s ostatními správci a důleťitými osobami od jiných šlechticů. Přidělil jsem ti místnost, abys měl pohodlí. A jak ses mi odměnil? Jak? Tajně ses scházel s komornou mé ěeny, bez našeho svolení si s ní smilnil pod mou střechou! To si dělal.“

„Pane hrabě, já ...,“ je jít zsinálý Tissot, tohle skutečně nevěstí nic dobrého.

„Pane hrabě, pane hrabě,“ opakuje zlobně pan de Prieu, „Teď budeš zdvořilej. Ale co na mém zámku? Válel ses tam s komornou mý ěeny. A co víc! Nejen ses s ní válel, ale ještě si jí vyrobil parchanta!“

„Parchanta?“ podívá se nechápavě plísňěný na oba pány, „Nicolet je ...“

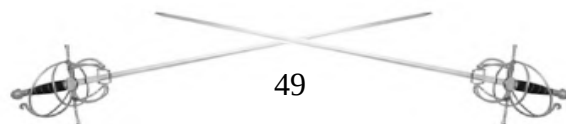
„Doktor podezření potvrdil, ty lumpe, komornou mý ěeny si vobťěkal, ty darebáku. Udělals jí parchanta!“

„Pane hrabě, já ...,“ zatočí se Tissotovi hlava, vytuší obrovské problémy.

„Příteli,“ vloťí se do rozhovoru pan de Godille, „stalo se to pod vaší střechou, takť e podle práva máte pravomoc rozhodnout. Můj sluha hřešil na vašem pozemku a tedy podléhá vašemu rozsudku. Provinil se proti boťímu přikázání, ale také proti vaším právům. Nemohu ho chránit, můj e si ho odvést a rozhodnout, co s ním.“

„Tohle právo mi radši nedávejte, hrozně se zlobím.“

„Přesto je váš, příteli. Odjede s vámi na Prieu a vy nad ním vynesete rozsudek. Co vlastně s takovými smilníky děláte?“

„Co s nima děláme? Pěkně je vykastrujeme, aby už nikdy nemohli žádnýho parchanta zplodit! A tu těnskou vyťenu do stájí a toho zmetka, co se jim narodí, tak ten tam bude s ní,“ vykládá nesmysly host, ale vyděšený Tissot ve svém rozpoložení ani na chvíli nezapochybuje, že má na něco takového právo, tváří se, jako by již cítil ostrý předmět v rozkroku. Představa, jak jeho milovaná stoluje s dobyt看em, a ještě s jeho dítětem na ruce, ho zasáhne stejně krutě, téměř se zapotáčí. Vzpomene si, jak rychle se pan de Prieu vypořádal s lupiči, jak je nechal všechny rovnou oběsit, včetně jednoho chlapce. Strach ho zcela ochromuje.

„Kdy odjít dítě, příteli?“

„Zítra ráno, za svítání!“

„Dobře, tak si Maurice sbalí a pojede s vámi. Hrome, budu si muset hledat nového správce domu. Čert aby ho spral. Už ho taky nechci vidět. Když ten zákrok přetáhne, necháte ho tam taky poklízet ve stájích? Nebo kydat hnůj?“ mluví naprosto bezcitně Armand, jako kdyby pro něho jeho tajemník byl jen kus ušpiněného hadru, který vymění za nový.

„Proč ne, když nedostane otravu krve nebo přitom nevykrvácí, tak ho tam nechám.“

„Děkuju, co bych taky s takovým mrzákem tady dělal. Tak na co ještě čekáš, zmiz a jdi se sbalit. A ať tě ani nenapadne utíkat, pak bych tě nechal zatknout a skončil bys jako Bertrand na náměstí de la Creve!“

Tissot se přes příkaz, vyřčený hrubě a krutě, ani nepohne. Celý svět se mu hroutí. Jeho milovaná Nicolet s ním čeká dítě, což asi rozlítlo hraběte de Prieu. Proto si přijel vyťádat jeho potrestání. Co to jen provedl! Chudák Nicolet, jak tam s ní asi budou nakládat?

Proboha, mohou být tak necitelní? Za všechno, co pro ně kdysi on a Nicolet vykonali? Přece není možné, aby se tak zachovali. Taková krutost. Vždyť jim oba tak dobře sloužili. Ani zrnko vděčnosti, ani nástin soucitu a pochopení. Jsou ale páni, ti mohou všechno. Kdo se zastane nějakého sluhy? Taková krutost snad ale nemůže být pravda, ale jejich výrazy, ne, oni svoje slova myslí vážně! Alespoň Nicolet ale musí nechat být!

„Pane hrabě!“ vyrazí ze sebe.

„Co je, ty rošťáku? Neslyšels, co sem ti řekl?“ vyjede na něj Armand.

„Pane hrabě,“ padne na kolena Tissot před pána jeho milenky, „Milost, pane hrabě!“

„Milost? Tvoje jednání je urádkou pro můj zámek! Navíc si připravil moji ženu o její oblíbenou komornou. Už ji celá nazlobená vyhnala!“

„Pane hrabě, potrestejte mě, ale ji nechte být. Neublížte jí a tomu dítěti!“

„Ale, že by se objevily otcovské pudý?“ zasměje se pan de Prieu, ale jeho hlas zní strašně cynicky, spíše jako odporný výsměch.

„Pane hrabě, budu vám nadosmrť sloužit, budu dělat tu nejhorší práci, jakou budete chtít, ale neublížte Nicolet.“

„Já snad někomu ublížuju? Já jsem jí snad vyrobil parchanta? Já jsem se snad choval urádlivě? Já jsem zneuctil něčí pohostinství?“ odpovídá velmi tvrdě Henri.

„Pane hrabě,“ poklesne Maurice na paty, z očí se mu vyvalí slzy, vypadá, že snad v nejbližším okamžiku vypustí duši.

„Tak co, příteli, myslíte, že už to stačilo?“ obrátí se na svého hostitele talobce.

„Vypadá, že už má dost. Příteli, mám obavy, jestli jste mu smilnění tak neznechutil, ať se mu už nikdy strachy ani nepostaví,“ odvětí pan de Godille.

Oči obou šlechticů se setkají, pak spočinou na nešťastném tajemníkovi, po dalším vzájemném pohledu se už jejich majitelé neudrtí a vyprsknou znovu smíchy. Řehtají se, jako by se jim podařil geniální kousek, zatímco zdrcený a brečící budoucí otec sedí na patách jak hromádka neštěstí, jak odsouzenec vteřiny před popravou. Ani se nepohne, jen zírá na dva cynické tvory, kteří ho šmahem odsoudili a teď z toho ještě mají radost.

„Tak, Maurici,“ uklidní se trochu Armand, „přestaň už tady předvádět zkamenělinu a koukej vstát. Anebo ještě líp, koukej se posadit sem k nám.“

Týraný mladík zvedne oči plné slz, nechápe už zhola nic. Co po něm chtějí? Chtějí ho ještě mučit nějakým rafinovanějším způsobem? Ani se nepohne.

„Tak to vypadá, příteli, že jsme to sehráli lépe, než ti nejlepší herci královského divadla. Podívejte, není von nakonec mrtvej? Vždyť se vůbec nehejbe,“ pochechtává se pan de Prieu.

„Sohráli ... nerozumím ...“, vypraví ze strnulých rtů Tissot.

„Maurici, ty uličníku jeden,“ řekne již mírným hlasem jeho pán, „Copak ty sis vát ně myslel, že tě pošlu na Prieu, aby tě tam zmrzačili?“

„Takže to všechno ... pane hrabě ...“, rozbřečí se zcela regulérně budoucí otec.

„Příteli, nepřehnali jsme to trochu?“ zeptá se host a zatváří se provinile.

„Však si malou lekci zasloužil. Tak Maurici, koukej už vstát a posad' se tady k nám. Tak rychle, přeci tě nebudu zvedat.“

Jako ve snách se sluha zvedne, vrávoravým krokem se došourá ke křeslu a dopadne na něj jako balík slámy. V hlavě má chaos, nejprve mu hrozí vykleštěním a vyhnáním do chléva, teď ho nutí, aby si s nimi, šlechtici, sedl k jednomu stolu. Rezignovaně zírá před sebe, ať už si s ním dělají, co chtějí.

„Maurici, tak se už prober. Copak si nepochopil, že si z tebe jen utahujeme?“

„Utahujete, pane hrabě?“ podívá se Tissot smutně na svého pána, ty oči jsou však plné těch nejstrašlivějších výčitek, „Takže to všechno ... jen pro vaše pobavení ... to s Nicolet ...“

„Tak prr, to zase ne,“ zasáhne Henri, „Pokud má doktor svůj diplom právem, tak budeš skutečně otcem. Už dva měsíce nosí Nicolet v těle plod vašich hrátek, který jste prováděli během méj svatby.“

„Tak je to pravda,“ řekne nešťastník tiše.

„Zdá se. Tena by měla poznat, když čeká dítě.“

„Co s námi uděláte, pane hrabě?“ zvedne své smutné oči a pohlédne na muže, který má rozhodnout o jejich dalším osudu.

„No, určitě tě nenechám vymiškovat, co kdyby chtěla Nicolet další dítě.“

„Další dítě ... nepotrestáte nás teda?“

„Maurici, tak se už probud'!“ zvolá teď pan de Godille, „Copak si ještě nic nepochopil? Ty se koukáš na pana hraběte de Prieu, jako kdyby tě chtěl skutečně zmrzačit! Přitom bys mu měl líbat ruce! Je tak šlechetnej, on i jeho manželka! Kdo jinej podstoupí tak dlouhou cestu, aby řešil následky vašich milostných radovánek!“

„Pan hrabě de Prieu ... přijel do Paříže kvůli nám ... kvůli tomu ... aby mi řekl, že budu otcem?“ valí oči Tissot, ovšem zděšení nemizí, naopak.

„Taky. Ale především přijel, aby se důsledky vašich hříchů vyřešily.“

„Vyřešily. Jak vyřešily?“

„Jediným možným a správným způsobem,“ řekne teď Armand vát ně, „Ale co, my už jsme se stejně dohodli, takže ty uděláš jen to, co ti řeknu. A běda, kdybys chtěl protestovat.“

„Co mám udělat, pane hrabě?“ zeptá se sluha zcela rezignovaně.

„Pojedeš skutečně s panem hrabětem. Kdy odjít dítě?“

„No, zítra ráno určitě ne, pár dní se v Paříži zdržím, navštívím nějaké přátele, odpočinu si, pobavím se. Tak za tři, čtyři dny se budu vracet.“

„Výborně. Maurici, tím získáš dost času, abys tady připravil vhodnou místnost.“

„Připravil místnost? Pan hrabě bude bydlet u nás nebo ...“

„Mohl by, pokud má zájem.“

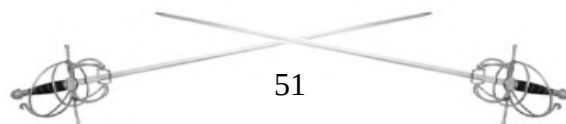
„Není třeba, ubytování jsem si zajistil. Budu u svého souseda, pana markýze de Cavarlene. Vlastně už tam jsem ubytovaný,“ usměje se Henri.

„Nechápu, jakou místnost ...“, blekotá Tissot.

„No přece pro nevěstu, ne, ty tupče.“

„Pro nevěstu ...“

„A proč si myslíš, že s panem hrabětem pojedeš? Přeci proto, aby sis sem přivezl svou nevěstu. Domluvili jsme se. Budete bydlet tady v domě ...“

„Pane hrabě ...“ zalíjí se znovu oči sluhy slzami, tentokrát však z jiných důvodů.

„Vidíš, ty ses koukal na pana hraběte de Prieu jako na svého kata, přitom on po domluvě se svou ženou sem přijel, aby se mnou domluvil vaši svatbu!“

Tohle již je na mladého sluhu skutečně moc. Zakryje si rukama obličej, přerývaně dýchá a snaží se uklidnit. Krutě si s ním ti dva pánové hrají. Jen tak, pro svou zábavu, zneužívají takových vátných věcí. Ale myslí teď svoje slova vátně, nebo jde jen o další součást jejich zábavy? Téměř se bojí na ně pohlédnout, natož zeptat.

„Maurici,“ uslyší hlas svého pána, „Ty nemáš radost, že si můžeš přivést svoji milou a navíc budoucí matku svého dítěte a žít s ní tady? Myslel jsem, že se budeš tedy tvářit úplně jinak.“

„Pane hrabě,“ zvedne mladík svoji tvář pokrytou rozmazanými slzami, „to s tou svatbou je pravda?“

„Ty snad pochybuješ vo tom, co říkám?“

„A není to zase jen taková hra? Neutahujete si znovu ze mě? Pane hrabě, já už ničemu nevěřím. Pane hrabě, prosím, už dost. Řekněte mi, prosím, co se skutečně má stát.“

„Maurici, ty uličníku jeden, copak mě vopravdu tak málo znáš? Vlastně bych se měl skutečně zlobit, že si myslíš, že bych dovedl být tak zlej. Jestli to ale chceš slyšet ještě jednou, tak ti to zopakuju. Tvoje milenka Nicolet čeká tvoje dítě a pan hrabě a paní hraběnka de Prieu jsou tak laskaví, že svolili, aby odešla z jejich služby a šla za tebou do Paříže. A já jsem svolil, aby tady bydlela s námi a neť porodí a ať porodí, bude pracovat v naší domácnosti. Jako paní správcová. Tohle už je svatosvatá pravda, žádná legrace. Tak už mi věříš, nebo ti to mám dát písemně?“

„Pane hrabě, tak je to opravdu pravda? Skutečně se budu ženit?“ objeví se po dlouhé době ve sluhových usazených očích jiskřičky, jeho výraz se začíná rapidně měnit.

„Je to pravda, Maurici,“ přidá se Henri, „Jen jsme tě chtěli trochu vytrestat. Za tvou neobratnost, díky které jsi Nicolet přivedl do poťehnaného stavu. Nebudeme jí bránit, aby odjela sem za tebou, uvolníme ji ze služby. A manželka se rozhodla, že jí dá i něco málo do začátku, nějakou výbavu, takové malé věno za její dlouholeté dobré služby. Tvůj pán byl natolik velkorysý a souhlasil s našimi návrhy. Přijme ji do svých služeb a umožní jí tady žít s tebou.“

„Nevím, jak mám poděkovat,“ těká pohledem tajemník z jednoho hraběte na druhého.

„Děkovat nemusíš, ale musíš se o Nicolet a svoje děti dobře starat. Určitě časem přijdou další a vy budete dobrá rodina. Nicolet je hodné děvče a zaslouží si dobrého manžela. Coť bys mohl být, ačkoli si ještě mladý, získal si u svého pána velmi dobré postavení.“

„Tak já se budu skutečně ženit. Tak já budu opravdu otcem,“ opakuje si pro sebe Tissot, jako by stále ještě nemohl uvěřit. Z naprosté beznaděje, způsobené krutou komedií obou šlechticů, je najednou plný euforie. Vlna štěstí ho vynáší z příkopu zoufalství až na vrchol.

„Maurici, zamysli se nad tím, kde budete bydlet. Místa je tady dost. Zda tvůj pokoj půjde předělat, budu souhlasit, abyste si vzali ještě jeden. Ty seš tady správcem, tak najdi řešení. A abych nebyl nařčený, že jsem méně velkomyslný než můj přítel pan hrabě de Prieu, když on dá své nevěstě malé věno, já ti zase nechám vystrojit svatbu. Nic velkého, ale důstojnej obřad pro majordoma hraběcího domu,“ dokončí svoji velkorysost pan de Godille a oči jeho tajemníka se znovu zalíjí slzami.

Náhle zapomene již na jejich krutou hru, naopak, jako by se zastyděl, jak před malou chvílí o nich zle smýšlel. Přitom oba šlechtici prokázali neskutečné dobrodiní, za které jim s Nicolet nikdy nebudou moc být dost vděční. Není ale schopen dalších slov, nicméně jeho slzy radosti a vděčné pohledy vypovídají o jeho současném duševním rozpoložení.

„Tak, pane ženichu,“ praví mírným a veselým hlasem Henri, „Zajistěte si nějaký kočár a taky doprovod, musíte si v něčem svoji nevěstu odvést. Aby jela v pohodlí a neutrpěl její plod. Určitě dám vědět, kdy budeme odjíždět.“

„Jistě, pane hrabě, budu nachystaný,“ řekne rychle Tissot.

„Maurici,“ usměje se spokojeně pan de Godille, jehož třetí, jehož krutost si ale nepřipouští, mu vyšel a nakonec se u něj dostaví slastný pocit z dalšího dobrého skutku, „Nech nám sem ještě přinést

víno, zatím můžеш vo všem přeměřšlet. My si s mým přítelem ještě chvilku popovídáme, pokud bude souhlasit.“

„Bude souhlasit, nikam nespěchá,“ usmívá se i pan de Prieu.

Tissot spíše vypluje než vyjde ze salónku na chodbu, stále vstřebává své velké štěstí. Otře si rukávem mokré tváře, takhle se před služebnictvem nemůže objevit. Vstoupí do vedlejší místnosti a před zrcadlem se trochu upraví. Teprve pak vyjde na schodiště, dýchá přerývaně, chce se mu křičet radostí. Na schodech málem vrazí do Dujarduina, vlastně ho vůbec nezaregistroval.

„Děje se něco, pane správce?“ zeptá se Quido zdvořile, ale ustaraně, Maurice vypadá, jako by ani nebyl duchem v tomto domě.

„Děje se něco?“ zopakuje nesmyslně Tissot otázku, pak pohlédne do tváře hochy a svou roztáhne úsměvem od ucha k uchu, „Budu se těnit, Quido!“ téměř vykřikne v euforii, „Ale nikomu zatím ani muk! Je to tajemství!“

PLÁNY ANGELIKY D'SAUSSIER

Pan d'Holfene si natáhne znavené nohy na druhou sesli, na té první se vzepře do opěradla, aby se protáhl. Něco málo pojedl, poté si zavolal Angeliku d'Saussier. Nachází se v předpokojí své ložnice, už si zvykl užít pohodlí tohoto domu. Nepředstavuje žádný zázrak, ale oproti létům v přítomnosti smutné a šedivé kopky Bastily pro něho změna neskutečná. Ovšem pokud si chce blahobyť udržet či ještě rozšířit, je nutné pomoci své bývalé milence hraběnce de Besiere, aby se dostala zpátky ke svému majetku. Což znamená zvrátit rodinný boj se synem a dcerou v její prospěch. Čas plyne a nic se neděje, což se mu hrubě nelíbí.

Angelika vpluje do pokoje s elegancí sobě vlastní, její vnady, jimiž dokáže okouzlit snad každého muže, se jí natrásají. Upře své nazelenalé oči na postaršího šlechtice, pak se ladně posadí na sesli nedaleko něho. Chvilku se pozorují bez jediného slova, on obdivuje její krásu, ona přemýšlí, jaký by jí mohlo přinést užitek, kdyby si s ním něco začala. Její milenec Edmond Lame odjel s hraběnkou, proto nemůže vyžít jeho služeb pro ukojení svých potřeb, pociťuje stesk po mužském těle. Ovšem tělesná schránka šlechtice, jež na ní upírá své žádostivé oči, ji nijak nezaujme. Kdyby však z tělesného styku mohla mít užitek, neváhala by mu podřet ani chvilinku.

„Nějak se nemůžeme pohnout z místa,“ řekne on suše.

„Nemáte tak úplně pravdu,“ projeví ona nesouhlas s vysloveným názorem.

„Ne? Tak jak jste pokročili, víme něco bližšího?“

„Něco bližšího? Sám jste říkal, abychom nic neuspěchali. Te jsem vám nic neřekla, neznámá nutně nulový pokrok. Naopak, v nejbližších dnech už dojde na můj plán. Přímou v tomto domě.“

„Opravdu? Můžеш mi svůj záměr nějak přiblížit?“

„Proč ne, nechtěla jsem vás zatěžovat podrobnostmi. Jsme už domluveni, pozítří se sejdem u nás v domě. Nic nesmí naši schůzku pokazit, stejně bych vám o ní řekla a požádala o pomoc, aby můj plán vyšel.“

„Už si o něm mluvila, Angeliko. Možná je na čase mi říci podrobnosti.“

„S Augustem jsem na dobré cestě, ten by byl schopen se na mě vrhnout přímo na ulici. Domluvila jsem se s ním a on mi dokonce pomohl přemluvit Suzanne, abysme se sešli tady v domě. Má jít o odpolední svačinu, dohodla jsem se na tom s oběma.“

„Souhlasili? Nebude jejich nepřítomnost nápadná v jejich domech?“

„Asi ne. Auguste má skoro pořád přes den volno. Markýz de Almare téměř každý den odchází časné z rána a vrací se až pozdě večer. Jeho s sebou nebere.“

„Chodí stále s Mazarinem za králem?“

„Nevím, jestli se přímo stýká s králem, ale za Mazarinem jezdí. Tohle se já ale nedozvím, protože co dělá jeho pán přes den Auguste neví a teďko se mu s tím bude jeho pán svěřovat. Jen co zaslechne

v náznacích nebo podle toho, jaké má markýzi připravit šaty, s kým se ten má sejít. Jestli chcete vědět něco bližšího, co dělá markýz v Královském paláci, musíme se pokusit najít někoho, kdo tam má přístup.“

„Proč bysme to dělali? Je jedno, jestli chodí markýz za králem nebo ne. Pro nás tohle význam nemá. Nemám teď možnost najít osobu, která by mně donášela z takových míst. Možná bych si na někoho vzpomněl, ale stálo by mě to moc úsilí a žádný užitek z toho pro nás nevidím. Zaměřil bych se na markýzu, stále mi leží v hlavě tvůj postřeh, že musí mít milence. Věřím tvojí intuici. Tím bychom mohli jak ji, tak jejího manžela hodně zranit, kdysme na něco přišli.“

„Ale ani zprávy od Augusteho nejsou k zahoezení,“ poznamená ona, rozhodně se nechce vzdát láskování s mladým sluhou, po pravdě se už těší, až se stane jejím milencem. Pohledný mladík, asi i zkušený milovník, jí určitě přinese zpestření pobytu v Paříži.

„Nemám nic proti tomu ho využívat,“ usklíbne se on, jako by vycítil, na co mladá žena myslí, „Přesto komornou Suzanne považuju za osobu, na kterou bych se víc zaměřil. Pokud zná tajemství svojí paní, tak by se mohla podřeknout nebo byste z ní tajemství její paní mohli jinak vytáhnout.“

„Myslím na ni pořád. Ale nejde nic uspěchat, je fakt upejpavá a naléhání by všechno mohlo zhatit. Musíte mi buď věřit, nebo si zjištění jejich tajemství zařídit jinak a sám,“ nenechá se ona jen tak peskovat.

„Vida, vida, naše krásná dračice ukazuje zoubky,“ nenechá se vyvést z míry ani on, „Angeliko, řekni mi raděj, zjistila jsi něco, když se tolik věnuješ Augustovi, něco o milenkách markýze?“

„V současné době nic, podle něj jeho pán využívá služeb své služtičky a žádnéj vztah s jinou urozenou dámou neudrží. A v poslední době se hodně věnuje službě pro Mazarina. Ale já se nevzdávám, já jeho tajemství časem odhalím.“

„Kde nic není, ani smrt nebere,“ poznamená on suše.

„Pochybuji, určitě zatouží po něčem lepším, než je služka,“ zavrtí ona hlavou.

„Vraťme se k markýze. Jak teda Mark postoupil s její komornou?“

„Všechno je na dobré cestě. Poznám na ní její city, určitě se do něj zamilovala. Mark mě překvapil, něco v něm nakonec bude, dokáže dělat zamilovaný oči, chová se galantně, dává jasně najevo, jak moc mu o ní jde. Jeho snaha zabírá, jsem si jistá.“

„Jak si představuješ svůj plán?“

„Pozítří odpoledne si tady uděláme malej dýchánek. Potřebuji ale na odpoledne volnej dům, aby se nám tady nikdo nemotal. Půjdeme nejprve do druhýho patra, tam se uskuteční malá svačinka. Já potom nenápadně odvedu Augusta sem a využiju vedlejší ložnice.“

„Tak to prr. Chcete se válet v mojí posteli?“

„Však ji potom necháte převlíknout, když bude potřísněná. Ale musím sem, aby měl Mark k využití můj pokoj. Je blíž jídelně a tak bude mít snazší práci. Auguste za mnou poběží třeba na kraj světa, natož jen o patro níž.“

„Tohle se mi vůbec nelíbí.“

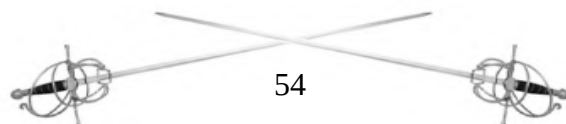
„Pane d'Holfene, nemůžete být tak přecitlivělejší. Stejně vám ta postel původně nepatřila, válela se tam paní hraběnka dost často s Markem. Až se večer vrátíte, bude vaše lůžko zase v bezvadném stavu, to vám mohu slíbit.“

„Válela se tam s Markem. Hezky mluvíš o své paní,“ pokará ji, ale dosáhne jen pohrdavého úsměvu na její tváři, „Budiž, co bych pro naši věc neudělal. Tak pozítří říkáš. Snad je skutečně svedete a zase pokročíte o kousek dál.“

„Ano, ale neslibujte si od té schůzky zázraky. Ale uděláme další důležitý krok. Mohu se taky na něco zeptat?“

„Proč ne. O co jde?“

„Pane d'Holfene, uznávám vaše zkušenosti, ale víte skutečně, co chce paní hraběnka? Neměl byste za ní zajet a poradit se s ní? Její vyhnanství nebude krátký a bylo by dobrý, kdybysme s ní udržovali styky.“

„Ty se mě chceš zbavit? Abys tady mohla poroučet sama?“

„Vy jste nějaké podezřívavej. Spolu ale můžeme hovořit otevřeně. Oba sledujeme stejný cíle, stejnej prospěch. Ale navzájem odlišný, takťe můžeme být spojenci.“

„Co ty víš, co já chci?“

„Není to tak těžký uhádnout,“ usměje se ona a pohlédne na něj svýma zelenýma očima, jako by se jimi snažila proniknout do jeho nitra. „Vrátil jste se z vězení a nemáte nic. Nejde vám už ani tak o postavení, chcete získat nějaký peníze na stará kolena.“

„Nejsem zase tak starej.“

„Tohle jsem neřekla. Ale už vám nejde o získání vlivu, kdy byste třeba chtěl získat nějaké úřad. Řekněte sám, jestli jsem blízko pravdě. Podle mého odhadu se spokojíte s přiměřenu odměnou, za kterou si koupíte nějaké menší dům a budete mít dostatek peněz, abyste si tam v klidu žil. Možná s nějakou mladší ženou, kterou přilákají vaše peníze.“

„Poslouchej, tohle nezní tak špatně. Proč s tím začínáš?“

„Z prostýho důvodu. Celou dobu, co jste tady nebyl, jsem byla jedinou důvěrnicí paní hraběnky já. Ráda bych, aby se tenhle stav v budoucnu zase vrátil. Jak jsem pochopila, pouze chcete paní hraběnku využít pro svůj prospěch a pak už vás nebude zajímat.“

„Nepovídej. Ty jsi jasnovidka?“ tváří se on docela pobaveně, ačkoli přesně neví, kam ona svým povídáním míří.

„Nejsem jasnovidka, ale přemýšlím.“

„Dejme tomu, že by na tom něco pravdy bylo. Co chceš?“

„Pomůžu vám, abyste dosáhl svého, aby vám paní hraběnka dala dostatek peněz, abyste si mohl žít až do konce života bez starostí. Ale já zase chci, abyste mi potom nechal volný pole pro moje zájmy.“

„Už začínám rozumět. Chceš se po hřbetu paní hraběnky vyšplhat hodně vysoko.“

„Pane d’Holfene. Stejně jako vy nemám moc majetku, v mých je žilách taky urozená krev. Nemám ale zájem skončit jako obyčejná žena, která uloví nějakýho bezvýznamného šlechtice, kterej je snad dobře zaopatřený. Chci proniknout do vyšší společnosti a tam najít svoje místo. Mám co nabídnout, abych zaujala významný urozený muž.“

„Na tohle určitě máš,“ přejede on zálibně pohledem po jejím těle.

„Tak vidíte. Nejde mi ani tak o peníze, i když o ně taky. Musím mít nakonec tolik, abych byla zajímavá partie, ale chci získat vliv, moc. Pochopila jsem, jak paní hraběnka postupovala, když byla mladá. Dokázala hodně, než se to před dvěma toky zvrtilo.“

„Opravdu dokázala dost,“ zasměje se on, „Budeš se muset činit. Vztít si velice urozenýho markýze, který bohužel brzy zemře a ty budeš moci spravovat jeho majetek. A už mít v posteli připravenýho dalšího neméně dobře zaopatřenýho hraběte. A taky milence, jejichž služeb budeš moc využívat. Například takovýho, jako jsem byl já, nebo později další, naposledy asi důstojník kardinálovy gardy. Přitom počítám jen vztahy, který trvaly delší dobu, kdybych měl uvádět, s kým v zájmu svých zisků skončila v posteli, došli bychom k velmi zajímavému číslu.“

„Opravdu velmi pestřej život. Škoda, že se pak náhle objevil dědic po markýzi de Almare. Do té doby nic nechybělo, paní hraběnka měla moc dobrý styky a velký vliv.“

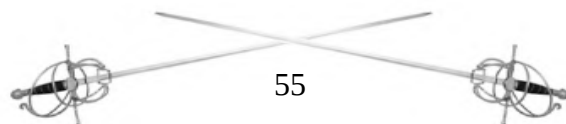
„Jen se jí vrátilo, co v mládí zasela,“ poznamená on a ona v jeho hlase vycítí jistou trpkost.

„Vy se asi na paní hraběnku zlobíte, že vám tehdy nepomohla.“

„Určitě mohla udělat víc a nejen ona. Takovej nýmand, myslím ten, co jsem ho zabil v souboji. Zato jsem šel do vězení, jen proto, že šlo o moji soukromou věc. Když se jednalo ... ale ty ze mě taháš rozumy. Tvoje snaha se mi vůbec nelíbí.“

„Mýlíte se, já vám chci pomoc a nabízím vám svoje spojení. Abysme si navzájem podporovali svoje záměry.“

„Myslíš jak využít paní hraběnku?“

„A co je na tom? Ona zase využívá nás. Nebo snad ne? Nepomohl jste jí v minulosti dost? Nezasloužíte si teď zase něco získat na oplátku? A já chci mít budoucnost, po který toužím. Na tom taky není nic špatného.“

„Když se na to díváš takhle, tak jistě ne. Co se týká paní hraběnky, tak ta celej život nedělala nic jinýho, neť využívala jiný. A všemi moťnými i nemoťnými způsoby. Přes postel, vydíráním, oboustranně výhodnýma dohodama. Ale za vším vťdy musel bejt její prospěch.“

„Tak vidíte, neděláme nic špatnýho. Chci, aby mi pomohla získat postavení a vliv. Proto nepotřebuju, abyste se mezi nás pletl. Ale respektuji vaše potřeby a ať budou uspokojený, s čímž vám nabízím pomoc, stáhnete se do ústraní.“

„Ty jsi ale potvora. A co když na tvoji nabídku nepřistoupím? Co když budu mít zájem zůstat po boku paní hraběnky i nadále?“

„Jako co?“

„Co myslíš tím jako co.“

„Jak to říkám. Jako co zůstanete po jejím boku? Jako její lokaj? Jako její milenec asi tět ko,“ řekne ona poněkud krutě.

„Co ty o tom víš. Znáš se s Marion už hodně dlouho ...“

„Pane d’Holfene,“ řekne ona téměř soucitně, „víte, že mám pravdu. Hraběnka má za milence vévodu de Vendome, protože pro změnu po jeho zádech se chce vyšplhat zpátky na výsluní společnosti. A aby uspokojila svoje ženský touhy, má svýho mladýho zajíčka v podobě Marka. Jednomu drťí, aby z toho měla prospěch, druhému dává pro svoje potěšení. Koho chcete nahradit?“

„Angeliko, jsi krutá bestie!“

„Pane d’Holfene, mám pravdu nebo ne? Vťdyť vy ani neuvažujete o tom se jí znovu vetřít do postele. Pochopil jste, že tam už pro vás není místo. Jestli vás nevyhnala po vašem návratu z vězení, pak jen z důvodů jejího současného špatného postavení, protože vás potřebuje. Ale ne jako milence. Ponechte mi později paní hraběnku, abych i já mohla dosáhnout svýho.“

„Oceňuji, jak se dokáťeš otevřeně vyjadřovat. Co vlastně ale chceš? Nepochopil jsem, jak bych ti mohl překáťet. K tomu, abys šplhala směrem do postelí urozených markýzů, vévodů nebo dokonce princů, přeci moje přítomnost nevadí.“

„Nevadí, ale chci, aby se paní hraběnka zase výhradně radila se mnou, abych byla její jedinou důvěrnicí a ona mi na oplátku pomáhala. Vaše dlouhodobá přítomnost mi by byla na škodu. Není v tom nic osobního, pane d’Holfene, ale chci využívat paní hraběnku pro sebe.“

„Angeliko,“ rozesměje se on naprosto upřímně, „konečně jsem tě pochopil. Myslíš si, že dokáťeš nejprve ovládnout paní hraběnku, aby ti poskytla co chceš. Proto ti tady vadím. Dala sis ale moc obtíťnej úkol! Nemáš téměř naději ho splnit. Jsi určitě hrozná potvora, vypočítavá, lstivá, máš krásný tělo a řádný svědomí. Ale neznáš paní hraběnku dobře. Nenašel se nikdo, kdo by ji dokázal využívat, kdo by si ji dokázal zkrotit, koho by měla skutečně ráda a hodlala pro něj něco udělat. Když někomu pomáhala, tak jen pro svůj následnej prospěch. Využívat paní hraběnku,“ znovu se srdečně rozesměje, „to bych chtěl vidět. Angeliko, nepřeceňuj svoje síly nebo budeš velmi zklamaná a velmi tvrdě dopadneš z oblak na zem.“

„Pane d’Holfene, děkuji za varování. Zapomínáte však, i paní hraběnka stárne, v posledních letech se jí daťí stále méně. Obětovala jsem jí už téměř tři roky svýho řivota, musela trávit rok a půl v té puritánský a vlhký Anglii. Umím bejt trpělivá, ale nejsem naivní husa. Nikdy jsem si nemyslela, že bych byla pro hraběnku něčím jiným neť její sluťebnicí, kterou bez mrknutí oka odkopne, když už její sluťby nebude potřebovat. Ale nechte na mně, jak si zaváťu paní hraběnku, aby pochopila, že bez mojí přítomnosti bude jen poloviční. Aby pochopila, že mě potřebuje. A abych ji neopustila, musí taky něco udělat pro mě. Proto vás tady nechci, abyste mi moji hru nekazil.“

„Jsi velmi sebevědomá. Nebojíš se, že o našem rozhovoru Marion řeknu?“

„Nebojím, co byste z toho měl. Pokud by vám vůbec uvěřila, stejně byste nic nezískal. Když si ale navzájem pomůťeme, můťeme mít prospěch oba.“

„Na tvých slovech něco můž e být. Jenť e zapomínáš na dvě věci. Abysme mohli paní hraběnkou vyuť ít, potřebujeme ji v plný síle, tedy s jejím vlivem a taky s jejími penězi. Ani jedno v tuhle chvíli nemá, na to nezapomínej.“

„Myslím na to stále a jsem připravená udělat všechno, abych ji pomohla navrátit jak její vliv, tak její peníze. Pane d’Holfene, nejsem vůbec hloupá nána, nějaká samička, která jen tupě nastavuje svůj klín šlechticům, aby dosáhla svýho. Mám všechno velmi dobře promyšlený, celý roky pozorně sleduju paní hraběnkou a učím se. Poznala jsem její vztahy s mnohými důležitými osobami a pochopila jsem. Paní hraběnka zná mnohá tajemství, který se dají dobře vyuť ít. Zvlášť v době, která přijde.“

„V době která přijde? Na co zase narát íš?“

„Mnohokrát jsem s paní hraběnkou hovořila o poměrech u dvora a byla velmi pozorná posluchačka. Král hnije a shnije stejně jako před ním Richelieu. Nebude už ť ít dlouho. Pak nastane správná chvíle, kdy se musí vrátit paní hraběnka na výsluní a já se musím objevit s ní. Ale ne jako její komorná, ale jako její přítelkyně, kterou představí ve společnosti. Pak už bude záleť et na mně, abych vyuť ila svých předností.“

„Angeliko, asi jsem tě podcenil. Co jsi ale ochotná udělat pro naplnění svých snů?“

„Nerozumím otázce, pane d’Holfene.“

„Ptám se, kam ať jsi ochotna zajít, abys naplnila svoje tuť by.“

„Není ť ádná hranice, udělám cokoli, abych uspěla.“

„Cokoli? Jsi ochotná sáhnout i ke krajním prostředkům?“

„Pane d’Holfene. Ptáte se na mé odhodlání, pak tedy vězte, udělám všechno, abych svůj záměr naplnila. Nebudu váhat odstraňovat jakýkoli překáť ky jakýmkoli způsobem. Nejprve musím zajistit, aby se paní hraběnka znovu vrátila do společnosti a získala svůj bejvalej vliv. Zároveň, aby získala majetek. Udělám všechno proto, aby jí v tom nikdo nepřekáť el. Je mi jedno, zda jde o její děti. Pro mě představují překáť ky, které je potřeba odklidit z cesty. Když neustoupí sami buď dobrovolně nebo pod nátlakem, tak jsem odhodlána je odklidit jakkoli,“ odpovídá ona a její nazelenalé oči svítí hrozným plamenem. Není v nich ani stín soucitu s nepřáteli.

„Jsi ochotná nechat například markýze de Almare zavrať dit?“ vysloví on hroznou otázku.

„Kdyť takovej postup bude nutnej,“ pokrčí ona rameny, odpověděla bez zaváhání.

„Je syn paní hraběnkou, nezapomínej!“

„Však ona také nemá moc zábran. A kdyby přece, ani se nemusí dozvědět, proč se tak stalo. Nehoda, náhoda, nepřítel mezi odpůrci kardinála Mazarina.“

„Angeliko, teď si hraješ opravdu s ohněm. Dokud tady ale budu já, tak veškerý kroky budeš napřed probírat se mnou. Jsem daleko zkušenější, nepodlehnu bláznivým pokušením.“

„Uť jsme o tom mluvili nedávno. A právě proto chci, abyste po dosať ení svých cílů odešel. Nemám zájem s vámi bojovat, ale pokud budu muset ...“

„Teď mi vyhroť uješ?“ podívá se na ni zpytavě.

„Vůbec ne, jen hovořím o vzdálenější budoucnosti. V tuhle dobu potřebuje paní hraběnka sluť by nás obou a my potřebujeme paní hraběnkou, abysme naplnili svoje zájmy. Paní hraběnkou s významným vlivem a paní hraběnkou bohatou. Naše spolupráce je prospěšná. Nemusíte mít obavy, neplánuju ť ádný kroky, který by nás mohli ohrozit. Jen se snať ím připravit půdu pro náš další útok. Markýz de Almare vyhrál bitvu, ale nevyhrál válku. Uhájil peníze svojí matky, nuť e, připravme se na lepší past. Nesmíme ji zase zpackat, jak se to povedlo Hornému. Kdyby už tehdy dala paní hraběnka na mě, moť ná by všechno dopadlo jinak.“

„Tvoje řeč zní rozumně. Jen ale abys dodrť ela, co tu slibuješ.“

„Dodrť ím, protože je to v mém zájmu.“

„Zkusím ti věřit. Jakou roli si přidělila mně ve svých plánech?“

„Roli člověka, kterej mi můť e dobře poradit. Kterej můť e udrť ovat vztah mezi vévodou de Vendome a paní hraběnkou, aby neochladl. Budeme jeho rodinu potřebovat, byla by škoda, kdyby dlouhá

práce paní hraběnky na vévodovi díky jejímu vyhnanství přišla nazmar. Podle toho, jak se naše přípravy na další útok budou vyvíjet, podle toho jistě sám osobně naleznete vhodný uplatnění.“

„Jsi rozenej vojevůdce, Angeliko,“ rozesměje se Geofri, najednou získává na zelenookou dračici jiný pohled. Tědná prostoduchá samička, ale opravdová mrcha bez nejmenších skrupulí. Hraběnka si našla dobrou společnici, však taky vrána k vráně sedá. Dokonce by se konečně i Marion mohla spálit, pokud Angelika bude vytrvalá a minimálně stejně bezcitná jako její současná paní.

Má pravdu, hraběnce roky přibývají a čas nezastaví ani silné vrstvy líčidel a vodopády voňavek. Naopak Angelika kypí zdravím a ať získá i zkušenosti intrikovat, můž e být opravdu nesmírně nebezpečná pro kať dého, kdo se jí postaví do cesty. Zvláště pokud najde spojence mezi významnými šlechtici. Coť by pro své nesporné tělesné vnady mohla.

„Pane d’Holfene,“ usměje se krasavice mile na svého spojence, „jsem si jistá, ť e si můž eme bejt navzájem hodně už itečný. Jste jedinej, s kým jsem takhle otevřeně hovořila, z toho můž ete poznat, ť e opravdu hodlám využ ít vaše zkušenosti a vaše rady. Uvědomuju si, jak dlouho jste byl po boku paní hraběnky, znáte mnohá tajemství a asi i vhodný lidi, na který se obrátit, pokud budeme jejich služ by potřebovat.“

„Budu si na tebe dávat pozor,“ řekne on napůl vát ně a napůl v ť ertu.

„Pane d’Holfene,“ vrátí se ona ještě k jedné z předchozích myšlenek, „návštěvu paní hraběnky jsem myslela vát ně, ale ne, abych se vás zbavila. Je potřeba zjistit, jakou tam má volnost, měla by napsat či poslat ústní vzkaz vévodovi de Vendome, aby ten mohl později přichystat její návrat. Ať nadejde vhodnej čas a jeho vliv zesílí.“

„Nebráním se návštěvě paní hraběnky na jejím zámku. Ale ať později.“

„Na co chcete čekat, pane d’Holfene?“

„Třeba, ať se nám podaří nějakým způsobem rozbít spojení mezi dětmi paní hraběnky. Ať se nám podaří vrazit klín mezi sestru a bratra nebo pozici některého z nich oslabit. Kdysme kohokoli z nich zatáhli do nějakýho skandálu, byla by to voda na náš mlýn.“

„Moť ná jsou vaše úvahy správný, ale můž e trvat měsíce, neť se nám podaří nějakým způsobem najít slabá místa jejich dětí. Tak dlouho čekat nelze.“

„Tak proč nejedeš za paní hraběnkou ty? Já už jsem starej, sama si mi můj věk předhazovala a cestování v takový počasí, proto už musím mít pořádněj důvod,“ nalije on čistého vína, sednout do kočáru a trmáčet se mnoho dní do Borgogne a to samé pak zpátky, není jako zaskočit do paláce nedaleko a popovídat si s vévodou de Vendome.

„Bude-li to nevyhnutelný, tak cestu za paní hraběnkou podstoupím,“ řekne ona chladně, slova o nepříjemné cestě považ uje za irrelevantní výmluvu, „Ale pak musíte ohlídat Marka, aby nevypadl ze své role,“ dodá.

„Zvát ím tvůj nápad, moť ná bych se do dvou tří týdnů za paní hraběnkou rozjel, i kdybysme neměli ť ádný dobrý zprávy.“

„Moudrý rozhodnutí,“ usměje se ona a jejich pohledy se střetnou. Oči staršího šlechtice hovoří o únavě, její naopak o tryskající energii, ale také o tvrdosti, s jakou je odhodlána jít za svými sny.

MARKÝZ DE ALMARE, KRÁLOVNA A KRÁLOVSKÉ DĚTI

Markýz de Almare vstane jako v poslední době obvykle brzo ráno, lehce posnídá a ve svém kočáře vyrazí do královského paláce v Saint-Germain-en-Laye. V ulicích Paříž e je ještě pusto, tma stále nepřišla o svoji nadvládu. Kopyta koní doprovázejících švýcarských vojáků pod vedením kapitána Rotha tepají dlať bu či nánosy zmrzlého bahna. Cestu na zámek využ ívá šlechtic k utřídění svých myšlenek, coť vzhledem ke vzdálenosti mezi jeho a královským palácem je dostatečně dlouhá doba.

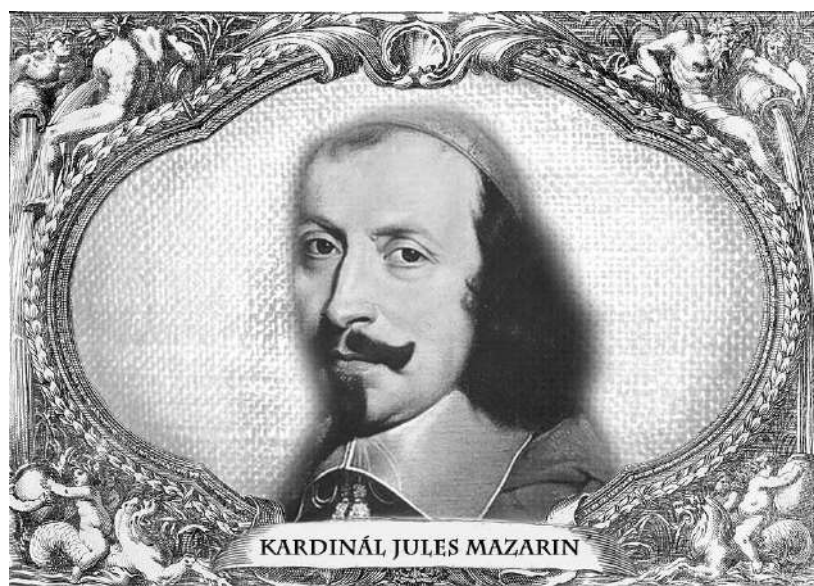

Nakonec se dostal do situace, které se delší čas úspěšně bránil. Intriky jeho matky ho donutily přijmout nabídku Mazarina na uťší spolupráci, bez toho by se mu nepodařilo zajistit její internování daleko od Paříže. Ovšem na druhé straně se významně zapletl se stranou představovanou kardinálem Mazarinem a dalšími pohrobky kardinála Richelieua. Moc dobře si je vědom, jaké riziko pro něho takové přimknutí se k jedné straně představuje. O to pozorněji sleduje počínání italského diplomata, jeho vzrůstající vliv na obě Veličenstva ho částečně uklidňuje. Opačně naopak působí zprávy o zhoršujícím se zdravotním stavu krále.

S Mazarinem uť delší dobu za králem nebyl, Jeho Výsost leťí bezvládně na lůžku a nevýslovně trpí. Choroba vnitřností ho deptá jak fyzicky, tak psychicky. Nedůstojnost nemoci, neschopnost udržet stravu, bolest těla. Stále zvrací, začíná odmítat léky doktora Bouvarda, jen šestkrát denně polkne tři lťice slepičí polévky. Takové množství stravy ale není ani na přeťití. Také se dvakrát stěhuje, nejprve do půlnočního křídla Starého paláce, odkud je moťno dohlédnout na věťe baziliky v Saint-Denis. Trochu kruté, když právě v ní odpočívají jeho předci a jiť se tam chystá místo i pro jeho ostatky. Druhé stěhování ho nasměruje do obrovského sálu, z nějť naopak můťe spatřit údolí Seiny a v dálce nevyzpytatelné město Paříť.

Mazarin se vladaře snaťí státnickými záleťitostmi obtěťovat co nejméně, s velkými obavami pozoruje trosku chvějící se v posteli. Teď, když se mu podařilo získat jeho přízeň, když překonal úskali odchodu Richelieua, se mu jeho smrt hodí do jeho hry nejméně. Zoufale potřebuje čas, aby své postavení více upevnil, aby získal větší vliv na královnu, aby připravil podmínky pro vhodné uspořádání země v jistě nevyhnutelném období regentství. Ani ten nejbáznivější snílek či optimista nemůťe předpokládat, ťe se Ludvik XIII. doťije plnoletosti svého následníka.

Markýz de Almare toho dne nedojede ať do Saint-Germain-en-Laye, ale ve třetině cesty před cílem se setká s kočárem převáťejícím kardinála Mazarina. Ten si náhodou povšimne dopravního prostředku svého spolupracovníka, nechá zastavit a poťádá, aby si mladík přesedl k němu. Společný zbytek cesty na zámek jim umoťňuje spolu bez obav hovořit, aniť by je mohly zaslechnou cizí uší. V královském paláci zůstává Mazarin velmi opatrný, sám má dost zkušeností s tím, kdo všechno donášel kardinálu Richelieuovi. Nemůťe tušit, kam se třeba i náhodně vyslechnutý rozhovor dostane, komu ten zdánlivě nezaujatě se tvářící lokaj, komorný, komorná, pátě donáší.

Padne pár zdvořilostních frází, přičemť pan de Almare nedá nijak najevo překvapení nad pozvánkou k přeseďnutí do kardinálova kočáru.

„Pane markýzi, dnes hodlám navšťívít královnu, moťná se naskýťá vhodná příleťitost vás Jejímu Veličenstvu představit.“

„Být představen královně? Stalo se tak jiť asi třikrát.“

„Byl jste představen jako můj spolupracovník?“

„Nikoli. Poprvé při mém uvedení ke dvoru při oficiální audienci před celým dvorem, později asi dvakrát loni v létě při návšťevě slavností v královských zahradách. Ale nikdy jsem neměl moťnost s královnou nějak déle hovořit.“

„Dnes bych vám mohl krátký rozhovor umožnit.“

„Budu poctěn. Jdete s královnou projednat státnické záležitosti?“

„Nikoli, jde pouze o zdvořilostní a přátelskou návštěvu. Mám s sebou pár dáreků pro její děti, čas od času jim něco přinesu,“ usměje se prelát.

„Dobrá taktika, kať dá matka jistě ocenit pozornost pro své děti.“

„Vaše vyjádření znělo velmi nehezky, pane markýzi,“ zatváří se naoko pohoršené kardinál, ale úsměv na jeho tváři svědčí o jiném rozpoložení mysli. „Naštěstí nás nikdo nemůže slyšet. Mám hodně starostí, pane markýzi. Král je na tom se zdravím opravdu velmi špatně. Podrobně jsem konzultoval jeho zdravotní stav s doktorem Bouvardem. Nedává mu už žádné naděje.“

„Jak dlouho ještě?“ zeptá se Pierre stísněným hlasem.

„Pokud nedojde k nějakým náhlým komplikacím, tak pár měsíců. Podle pana Bouvarda se Jeho Výsost již podzimu nedočká. Musel by nastat zázrak, ale i na ten je jeho tělo asi již příliš vyčerpané.“

„Je si král blízkosti své smrti vědom?“

„Jestli si je svého umírání vědom? Pravděpodobně ano, možná se však utěšuje planou nadějí, že se ještě jednou vzpomene, jako se ostatně stalo několikrát, kdy jeho stav vypadal obdobně beznadějně. Představte si, před pár dny se byl schopen sotva pohnout, ale přesto znovu zopakoval svoji touhu stanout v čele vojsk v Pikardii. Je přesvědčen o uzavření míru v brzké době a chtěl by předtím dosáhnout ještě jednoho vítězství v čele svých vojsk.“

„Pravděpodobně by chtěl před smrtí být ještě jednou se svými vojáky. Vždy velmi miloval vojsko, pokud je mi známo.“

„S vaším názorem souhlasím. Dokonce bych řekl o hodně víc, než mnohé prince, své pokrevné příbuzné,“ pokývá hlavou a zatváří se potměšile Mazarin.

„Divíte se, Eminence?“

„Nikoli. Vojáci mu byli vždy věrní, nikdy ho nezahladili, ctili ho. Zatímco všichni ti velmožové jen připravovali jeden úklad za druhým. Jeho nástup k moci začal vynucenou vraždou pana de Concini a pak už byl jen stálým bojem o udržení si svého vlivu. Nejprve s matkou, pak s bratry, vlastním i nevlastními, dalšími pairy. Určitě bylo málo chvil, kdy nemusel král a jeho věrný pomocník kardinál de Richelieu odolávat úkladům.“

„Přesto dosáhli vítězství, takovou moc jako má nyní Ludvík, neměl doposud žádný král.“

„A za pár měsíců může být velké dílo zničeno,“ zachmuří se obličej prelát.

„Paříž je plná velmožů, kteří čekají na svou příležitost. A objeví se asi i další.“

„Určitě. Vraťme se však ke králi. Ptal jste se, jestli si uvědomuje vážnost svého stavu. Mám z toho obavy, stále nerozhodl, jaká je jeho vůle ohledně regentství. Naštěstí v Pikardii převzal vojska mladý vévoda d'Enghien, i na moji přímluvu. Vlastně svým způsobem váš bratránek. Věřím mu, musí dát rozložené vojsko do pořádku, protože král k němu nikdy nedorazí. Přes svoje touhy.“

„Tušíte, jak by si král představoval rozdělení moci po své smrti? Jistě se bude chtít vyhnout vnitřním rozbrojům a možné válce mezi jednotlivými klany či skupinami.“

„Nemám. Z toho jsem již nespím, ale stále váhám, jak ho na tuto nutnost taktně připravit. Získal jsem si jeho důvěru, nemohu o tom začít mluvit, mohl by se domnívat, že tím chci získat výhody pro sebe a své spolupracovníky.“

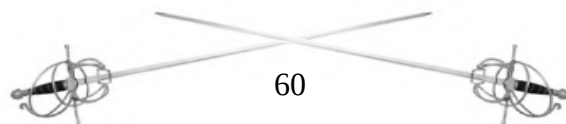
„Souhlasím s vašimi obavami. Bude potřeba hodně taktu, abyste podobnou otázku nastolil. Nemohl by vám pomoci doktor Bouvard?“

„Doktor Bouvard?“ pozvedne se zaujetím obočí Jules.

„Jako jeho hlavní lékař by mohl králi taktně naznačit, že je čas se zamyslet na usprávnání království po jeho odchodu.“

„Zajímavý nápad. Zkusím mu něco v tom duchu naznačit, ale tak, aby ani on nepocítil nátlak. Mohl by mi pak více uškodit než prospět.“

„Vaše Eminence jistě na něco přijde,“ pousměje se mladík.

„Regentství je jen jeden problém, bohužel jsou i další významné,“ povzdechne si Mazarin, „Výrazně se změnili poměry na španělském dvoře, potom co sebrali moc vévodovi de Olivarez. Starosti mi také dělá vývoj v Anglii. Nepotřebujeme tam žádné nepřátelské aktivity. Přitom se zdá, že král Karel má dost velké problémy, když se proti němu otevřeně staví nejen parlament, ale bohužel i mnozí významní příslušníci šlechty. Nejradikálnější je parlamentní frakce, v jejímž čele stojí jistý pan Oliver z rodu Cromwellů.“

„Z vašich dokumentů, které jste mi laskavě umožnil prostudovat, jsem se o tomto muži něco dozvěděl. Také jsem se snažil podrobně prostudovat rozložení sil. Vůbec není vyloučené, že přivrtenci parlamentu ve své rebelii proti králi uspějí. Pak mohou krále Karla donutit k mnoha významným ústupkům. Bojíte se v takovém případě možná změny politiky, která by byla nepříznivě nakloněna Francii?“

„Karel je spojen s francouzským královským rodem přes svou manželku, Ludvíkovu sestru Jindřišku. Ovšem tento svazek nás nesmí zmást. Navrhl jsem, abychom tajně vyslali posly k představitelům jeho opozice, včetně pana Olivera, chápete doufám, proč jsem tak učinil,“ podívá se kardinál zkoumavě na mladíka.

„Předpokládám,“ usměje se Pierre, který pochopí otázku jako zkoušku jeho orientace v politické situaci na ostrovech a bystrosti jeho úsudku, „Chcete vzít v potaz všechny možnosti. Když vyhraje král Karel, tak je z našeho pohledu vše v pořádku, s ním naše království udržuje vztahy a v poslední době i smír. Ačkoli možná je tak vstřícný jen díky jeho vlastním starostem. Ale pokud nabude vrchu jeho parlamentní opozice, není na škodu znát názory jejích hlavních představitelů, či se případně vetřít do jejich přízně, aby byli vstřícně nakloněni naší politice. Aby se nespojili s našimi nepřáteli a neoslabovali nás nutností řešit další ozbrojený konflikt. Nebo aby politicky, penězi či dokonce vojskem nepodporovali naše nepřátele.“

„Velmi dobře,“ zatváří se spokojeně Mazarin.

„Pokud budu upřímný, nijak zvlášť se mi takový postup nelíbí, nejsem nakloněn rebelům. Ačkoli si dle mého mnohé problémy způsobuje král Karel sám svou zvláštní politikou,“ vyhne se taktně markýz slovu chybnou politikou, přeci jen je anglický král hlavou pomazanou.

„V politice respektive diplomacii není mnoho místa na pocity. Politika je o možném a nemožném, o chytrém jednání, ve kterém předejdeme našim nepřátelům. Rozumíte mému postupu?“

„Pouze se dohaduji vašich záměrů. Pan Oliver a další představitelé anglického parlamentu nejsou zatím bráni mnoha dvory za osoby vhodné k jednání. Rebelové proti panovníkovi, podporovat jejich snahy jako způsob jak oslabit protivníka je jedna věc, ale jednat s nimi o případné budoucí spolupráci, je věc jiná. Mohl by být nepříjemným příkladem pro revoltu i v jiných královstvích.“

„Zajímavý názor. Pokračujte prosím, pane markýzi.“

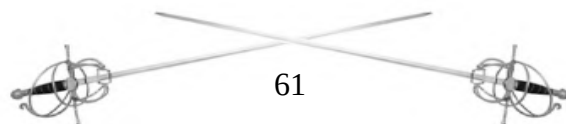
„Pokud získá parlamentní opozice vliv, jednání s ním a jeho přivrtenci se stejně nevyhneme. Co když to samé napadne naše nepřátele? Pokud nepřátelé krále Karla zvítězí, stane se král pak jen loutkou v jejich rukách. Oni pak budou mít na paměti, kdo je již během boje s králem bral vřetě. Neznám jejich povahu, ale mnozí podobní trpí velikašstvím, jsou nevyzpytatelní a lehce se dají ovlivnit, když je někdo šikovný a využije jejich slabé stránky. Ovšem opravdu neznám pana Oliver ani další významné členy parlamentní opozice, abych mohl říci, jací jsou lidé a co by mohlo mít účinek při jednání s nimi. Jen nahlas uvažuji.“

„Velmi dobře uvažujete, pane markýzi,“ zatváří se navýsost spokojeně Jules, „Budete si vaše názory pamatovat, pokud by byla vhodná doba vašich názorů využít.“

„Vaše poslední slova mají skrytý význam?“ zvedne mladík svůj zrak a spočine pohledem na usměvavé tváři preláta.

„Domníváte se, že by moje slova mohly mít nějaký zašifrovaný význam?“

„Snažím se učit diplomatické řeči, Vaše Eminence. Možná ale vidím i něco, co ve skutečnosti není.“

„Co vás při mých slovech napadlo?“ zeptá se kardinál a je vidět, jak hodně je zvědavý na odpověď.

„Vaše Eminence, možná bude znít můj odhad troufale, ale jako bych za vašimi slovy slyšel určitou výzvu. Pokud nastane vhodná doba, kdy budete moci svůj záměr s jednáním s parlamentní opozicí v Anglii uskutečnit, bude potřeba za nimi poslat tajné vyjednávače. Moje předchozí odpovědi vám možná naznačily moji vhodnost stát se jedním z kandidátů na taková jednání,“ odpovídá bez zaváhání pan de Almare. Hovoří s kardinálem rád, vyzařuje z něho vzdělanost a cit pro diplomacii, ačkoli si o jeho způsobech realizace politických záměrů můžeme myslet své.

„Pane markýzi,“ odvěti Mazarin s vátým výrazem ve tváři, „když by mi dal Bůh možnost, abych měl vliv na taková rozhodnutí. Pokud by se tak stalo, věřte mi, budete jedním z mých nejlepších tajných emisarů. Vaše postřehy, ač mnoho zkušeností nemáte, jsou nebývale přesné.“

„Bude mi ctí. K takové době však vede ještě velmi dlouhá a trnitá cesta.“

„Trnitá cesta, obrovské úsilí a trochu štěstí. I štěstí někdy potřebujete. Vida, vjíždíme už do paláce. S vámi cesta utíká, asi budeme muset jezdit společně častěji. Pane markýzi, nejprve půjdu navštívit Jeho Výsost, proto se nakrátko rozloučíme. Ale neť půjdu za Jejím Veličenstvem, vyhledám vás. Nemohu říci, kdy se tak stane, do té doby budete muset vyčkávat.“

„Rád na Vaši Eminenci počkám, vátím si příležitosti, které se mi dostává.“

„Jen aby vám nakonec moje služba nebyla na škodu, však vy mi dobře rozumíte,“ poznamená kardinál.

Čekání je dlouhé, ale markýz de Almare se baví pozorováním pohybu v zámku. Setká se s pár známými, se kterými prohodí několik slov, vždy však jde o zdvořilostní a nic neříkající fráze. I když si již mnozí povšimli jeho časté přítomnosti v blízkosti Mazarina v poslední době, většina tomu nevěnuje až tak velkou pozornost. Samozřejmě, najde se i několik vypočítavců, kteří se řekli, co kdyby ten mladík získal v budoucnu větší vliv, pak je rozumné s ním být zadobře. Ale většinu doby stráví sám a snaží se z výrazů, chůze, či postávání dvořanů usuzovat na jejich charakter.

Královna očekává milého a usměvavého Mazarina usazena do křesla, své dvě děti po svém boku, Ludvíkovi je čtyři a půl a jeho bratrovi pak dva a půl roku. Oba jsou oblečeni do krásných šatů, jejich dětské výrazy však oficialitám protokolů neodpovídají. Jako by ťalovaly, co jsme komu my kluci udělali, že jsme nuceni se tvářit tak strojeně a dodržovat velmi drsná pravidla, byť bychom si chtěli hrát. Zvláště malý Ludvík se dívá velmi přísně, jako by vůbec nebyl dítětem. Markýz de Almare v duchu oba polituje, jeho zrak lehce zavádí o královnu i dvě její dámy stojící opodál, paní de Brassac a paní de Lancas. Obě představují důležitost samu.

Markýz zůstane stát u dveří, kardinál Mazarin přichvátá ke královně, hluboce se ukloní Jejím Veličenstvu i jejím dětem. Začal mluvit o velké radosti, že je všechny vidí zdravé a spokojené, dovolí se královny, aby mohl jejím synům předat malé dárky. Nejde o nic cenného, ale protřelý prelát ví, jak mnohdy maličkost udělá dítěti větší radost, než honosné dary. Však si také s treťou začne mladší z bratrů hrát, Ludvík však zachová důstojnost, poděkuje za dar a zpraťí sourozence pohledem, kterým mu naznačuje nevhodnost jeho počínání, není správné se nechat dárkem unést. Mladší z bratrů se zatváří

zklamaně, ale přestane a upře své posmutnělé oči na preláta, který se nakrucuje před jejich matkou a mele samé lichotky. Podle všeho však královně nejsou protivné, naopak, s úsměvem pozoruje elegantní tvář kardinála. Je velmi galantní, zdvořilý, ale ne podlézavý. Dokáže přesně vystihnout, kde je ona hranice, kdy se z galantnosti stává směšnost.

„Pane kardinále, dnes jste přišel s doprovodem. Ten mladík, který je s vámi, je markýz de Almare?“ využití vhodné příležitosti královna a položí otázku, na kterou se chystala již delší dobu. Občas pohlédla na krásného šlechtice, který s pokorným výrazem postává u dveří rozsáhlé komnaty a čeká, až bude vzat na vědomí.

„Ano, Vaše Veličenstvo. Pana markýze de Almare jsem získal do diplomatických služeb Jeho Výsosti. Je velmi vzdělaný mladý muž, velmi urozený a s vybraným chováním.“

„Vzpomínáme si na něj. I na jeho otce. Přiveďte nám ho ukázat, ať s ním můžeme promluvit,“ sdělí svoji vůli panovnice, tedy rozhodnutí, na který prelát čeká.

Pokyne rukou svému spolupracovníkovi, jenž svým osobitým způsobem dojde až k Jejímu Veličenstvu a velmi elegantně učiní zadost všem protokolům. Na vyzvání se postaví vedle kardinála, hlavu lehce sklopenou, ale ne příliš. Královna se zalíbením spočine na jeho štíhlé postavě i krásné, ale oduševnělé tváři.

„Pane markýzi, jsme rádi, že vás opět vidíme. Znali jsme vašeho otce. Slyšeli jsme na vás hodně chvály, nejen od zde přítomné Jeho Eminence.“

„Vaše Veličenstvo, slova Vaší Výsosti mě zahanbují. Mnoho jsem zatím nedokázal. Je mi velkou ctí smět pozdravit Vaši Výsost a i vaše urozené a krásné syny.“

„Prý se stále věnujete vlastnímu vzdělávání, kterému dáváte přednost před zábavou. Jde o chvályhodný přístup. Povšimněte si, Ludvíku, urozeného pana markýze de Almare, který nezanedbává svoji výchovu. Dobře ví, jaký pro jeho budoucí činnost budou mít význam znalosti nabyté učením.“

„Vaše Veličenstvo, má snaha o poznání nezaslouží takové chvály. Zatím jsem pouze na začátku, zvláště v oblasti diplomacie jsem pouhopouhým žákem, učedníkem. Naštěstí mi Jeho Eminence dává lekce, které jsou pro mě nesmírným přínosem.“

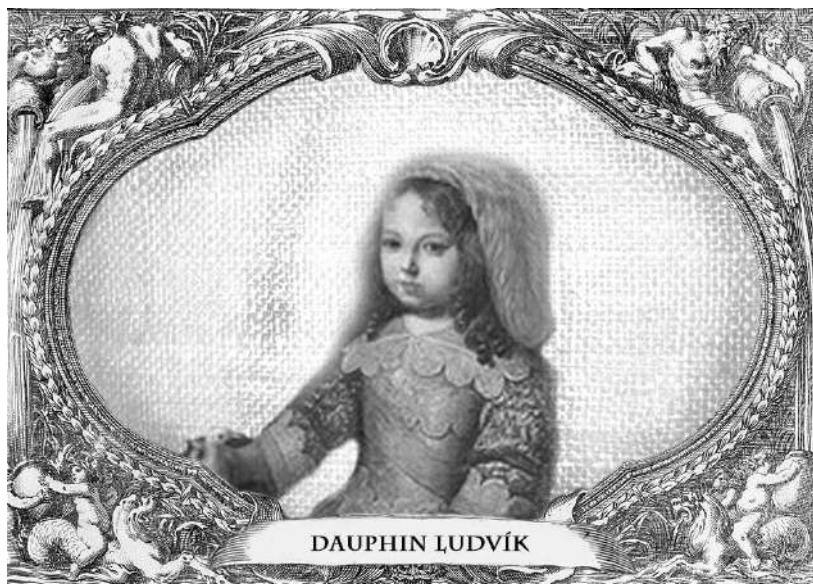
„Vaše Veličenstvo, pan markýz za námi bude chodit častěji? Bude nás něco učit?“ zeptá se náhle Dauphin. Zatím ještě nemá své stálé učitele, ty dostane dle zvyklostí až dosáhne sedmého roku věku. Doposud je tak říkajíc v péči žen, především své matky a komorných.

„Pane markýzi, asi jste mého syna zaujal,“ rozhostí se přívětivý výraz na tváři královny.

„Je to pro mě velká čest, Vaše Veličenstvo. Jsem velmi potěšen, Výsosti,“ obrátí se s další úklonou a milým úsměvem Pierre na následníka trůnu, „Já sám se musím teprve učit, uplyne ještě dlouhá doba, než budu moci někomu předávat své poznatky.“

„Vaše skromnost, pane markýzi, vás zdobí,“ uslyší mladík hlas královny a rychle obrátí svůj zrak směrem k ní.

„Panu markýzi se dostalo výborného vzdělání v angerském klášteře,“ využití příležitosti pochválit svého spolupracovníka Mazarin, „Nejen ve vědách teologických, ale také v dalších vědních oborech.“

Samostudium historie a diplomacie, jakožto i cizích jazyků, je výbornou průpravou, aby pan markýz mohl v budoucnu posloužit našim zájmům při jednání s našimi přáteli i nepřáteli.“

Dauphin Ludvík a jeho bratr Monsieur

„Cizí jazyky? Kterými vládnete, pane markýzi?“ zaujme tato informace královnu.

„Pan kardinál přehání jako vždy. Jsem pouze ve stádiu učení, neměl jsem možnost svoje znalosti vyzkoušet jinak, než se svými učiteli,“ odvětlí solidní španělštinou pan de Almare, „Nejlépe ovládám latinu, ještě trochu znám anglicky a něco málo německy.“

„A velmi dobře španělsky,“ odpoví Anna ve svém rodném jazyce, nedokáže zastřít, jak jí tato milá pozornost potěšila. Mladík se jí začíná líbit čím dál tím víc.

„Omluvám se, ale jistě Vašemu Veličenstvu můj přízvuk a má výslovnost přijde úsměvná.“

„Zbytečná skromnost, pane markýzi. Jaký je váš názor, pane kardinále?“

„Souhlasím s Vaším Veličenstvem,“ odpoví i prelát španělsky, měl dost příležitostí si jazyk procvičovat během studií v Madridu. A později při různých jednáních.

„Potěšil jste nás, pane markýzi,“ vrátí se královna do francouzského jazyka, očkem pohodí po obou dvorních dámách, které vše bedlivě sledují. Ještě že už nemají komu donášet, před pár měsíci by se o tomto malém porušení protokolu dozvěděl do pár hodin Richelieu.

„Matko, vy pana markýze zkoušíte?“ zeptá se Dauphin a vyvolá úsměvy na tváři všech přítomných.

Anna Rakouská se svými syny

„Pan markýz, Ludvíku, mi ukázal své dovednosti v jiném jazyce. Je potěšitelné, když tak mladý a urozený muž nezanedbává svoji výchovu. Všiml jste si, Ludvíku?“

„My také ne,“ odvětlí dítě s trochou vzdoru, ale stále s velmi vážnou tváří, od prvních dní svého života vedené zachovávat i v ranném mládí důstojnost postavení následníka trůnu, „Pan markýz nám také něco přinesl?“

Nečekaný dotaz všechny zaskočí, především na tváři mladíka se objeví ruměnek studu. Nevinná, ale logická otázka, mu způsobí velké rozpaky. Ovšem i královně, která vycítí její nevhodnost, ale nepovažuje za možné pokárat syna v přítomnosti šlechty. Také Mazarin zůstává stranou, se zájmem pohlédne na zrudlého markýze, jak se vypořádá se záludností dětské přímosti.

„Jsem velmi zahanben, Výsosti,“ odvětlí pan de Almare, který se rychle vzpamatuje, ačkoli se cítí velmi trapně, „Netušil jsem, že se mi dnes dostane té nevýslovné cti, být Vaší Výsosti představen. Proto přijmete mou omluvu a zároveň slib. Při nejbližší příležitosti svou chybu napravím. Pokud mi ještě po mém tak nevhodném chování bude dovoleno za Vaší Výsosti přijít.“

„Přijímáme vaši omluvu,“ řekne Ludvík s výrazem takové důstojnosti, ať tím mladíkovi vyrazí dech. Jak neuvěřitelné v jeho věku.

„Vaším odpuštěním jste mě učinil velmi šťastným, Výsosti. Vaše velkomyslnost mě dojíká a ještě více zahanbuje. Slibuji vám, Výsosti, vše napravím.“

„Jistě se vám brzy dostane příležitosti, pane markýzi,“ usměje se s pochopením královna, skoro jakoby by omluvně na šlechtice pohlédne.

„Děkuji, Vaše Veličenstvo.“

„Ludvíku,“ obrátí se královna na svého syna, „měl byste ukázat panu markýzi některé ze svých dárků, které máte rád. Paní de Lancas vás doprovodí i s vaším bratrem. My zatím s panem kardinálem probereme důležitě státnické záležitosti.“

„Jak si přejete, matko,“ odpoví Dauphin důležitě a podívá se na markýze, jako by mu pohledem poroučel vykonat příkaz královny.

„Bude mi ctí, Výsosti,“ odvěti Pierre, zaskočený průběhem audience. Ve snu by si nepředstavil, jaké se mu dostane pocty.

Paní de Lancas s úklonou přijme svou roli průvodkyně a odvádí oba prince i s markýzem do jiné komnaty. Tam na ně čekají nejen hračky, ale také další děti, které zpřijemňují budoucímu králi a jeho bratrovi dětství. Malý pan de Brienne a baculatý hrabě de Vivonne. Markýz de Almare je zprvu upjatý a zaskočený, ale nakonec se své role ujme s naprostým přehledem. S dětmi se baví jako s dospělými, ale tak, aby mu dobře rozuměly. Vypytává se na funkce jednotlivých hraček, nechává si předvádět, jak s nimi zacházet, pochválí zručnost především Dauphina. Čas pro všechny najednou přestane zcela existovat.

Nakonec se s nimi Pierre posadí v místnosti na zem a všichni se zaberou do vzájemné hry. Ani si nepovšimnou, když do místnosti vstoupí královna v doprovodu Mazarina. Oba chvíli beze slov sledují mladíka obklopeného zaujatými dětmi, jak s naprostou vášní bere jejich hru. Na tváři obou příchozích se objeví spokojený úsměv. Dva kroky směrem k hrající se skupince způsobí hluk, který nezůstane skryt markýzi. Když si uvědomí, kdo je v místnosti, rychle vyskočí.

„Promiňte, Vaše Veličenstvo,“ vysloví s hlubokou úklonou omluvu.

„Zdá se, pane markýzi, že jste si získal pozornost všech,“ odvěti královna, „Budu vás ale muset vytrhnout z vašich her, protože je čas ukončit vaši návštěvu.“

„Výsosti, bylo mi potěšením a děkuji Vaší Výsosti. Vaše Výsost mě naučila tolika novým věcem,“ ukloní se pan de Almare směrem k Dauphinovi, který přijme pochvalu s vášní tváří, ale je patrné, jak moc ho potěšila.

„Ludvíku, rozlučte se s panem markýzem,“ pokyne synovi královna.

„Pane markýzi, těšilo nás,“ řekne veledůležitě budoucí král.

„Já děkuji, Výsosti, za čas, který jste mi tak velkomyslně věnoval,“ ukloní se znovu mladík, pak provede obrat směrem ke královně a vysekne další poklonu, „Vaše Veličenstvo.“

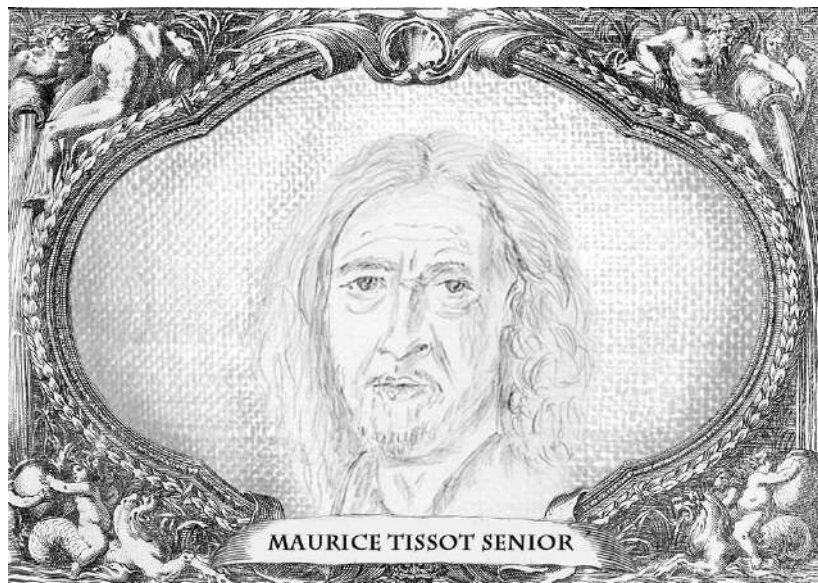
„Bude nám potěšením, pokud vás opět uvidíme,“ usměje se na šlechtice královna.

Oba muž i vykonají pozdravy dle protokolu a opustí královskou rodinu i s jejími malými přáteli. Na tváři obou je patrné uspokojení, když kráčejí prázdným sálem směrem k východu.

„Udělal jste na královnu dobrý dojem, pane markýzi. A zaujal jste budoucího krále. Což není za takovou krátkou dobu málo,“ nakloní se mírně k šlechtici Mazarin a pošeptá mu pochvalná slova se šibalským výrazem svá slova téměř do ucha.

MAURICE TISSOT ZVĚSTUJE RADOSTNOU NOVINU

V domě hraběte de Godille nastane boří dopuštění. Ne, netýká se pána domu, ale jeho devatenáctiletého tajemníka, mladíka, který během roku a půl zaznamenal bleskovou kariéru. Od sluhy, který měl pomáhat hraběti s oblékáním, se vypracoval až na jeho důvěrníka, správce pařížského domu a tajemníka. Ač nepříliš vzdělaný, uplatnil svůj selský rozum a čipernost a chytil příležitost za pačesy.

Maurice Tissot pochází z chudé rodiny. Jeho otec stejného jména se narodil v roce 1606 v Paříži, stejně jako jeho matka Margareta, pouze o rok později. Přivedli na svět postupně pět dětí, z nichž tajemník hraběte je nejstarší a jeho sestra Anna, jako třetí v řadě, zemřela na úplavici v šesti letech. Zůstali mu ale stále tři sourozenci, sedmnáctiletá sestra Margareta, čtrnáctiletý Etienne a třináctiletý Victor. Všichni tři jsou v jediném pronajatém pokoji, otec pracuje v pekárně, matka se stará o děti, občas si přivydělává opravou oděvů a praním prádla.

I z výše vyřčeného vyplývá, že úspěch jejich nejstaršího syna Mauriceho se rovná téměř zázraku. On však na svoji rodinu nezapomíná. Jakmile má možnost něco málo přidat do rodinného rozpočtu, činí tak bez velkého přemáhání. Nejvíce pomohla částka, kterou dal mladíkovi pan Mallet po nalezení své dcery. Což umožnilo celé rodině vylepšit jak její rozpočet na rok dopředu, tak nakoupit nové povlečení, oblečení, boty a opravit nábytek v jejich skrovném bytě.

Když už mluvíme o rodinných poměrech mladého tajemníka, je dobré zmínit další příbuzenské svazky spojené s domem hraběte de Godille. Sestra jeho otce Emilie Tissotová si vzala za manžela Emila Foudrase a postupně se jim narodily čtyři děti, z nichž Emile a Jean pracují zásluhou svého bratrance Mauriceho v domě hraběte, desetiletý bratr Blaise a nejmladší osmiletá Clémence zůstávají pod ochranou matčiny sukně. Bydlí o patro níž než Tissotovi, jejich majetkové poměry však jsou podobně nuzné.

Maurice sice dělal oheď na Quida, tedy rozkázal o jeho svatbě s Nicolet pomlčet, ale za chvíli už o ní vědí všichni. A je to kupodivu sám pan tajemník, který novinu všem vyzvoní. Jeho štěstí nad chystaným životním krokem je příliš velké, než aby dokázal udržet své tajemství ve svém nitru. Za krátkou dobu už mu gratuluje veškeré sluhůvstvo.

V noci mladík skoro nespí. Znovu se navrácí k rozhovoru s oběma šlechtici a až teď mu dochází, jak krutou hru s ním sehráli. Hodně černý humor, spíše však jeho velké a cynické ponížení. Může se na ně však zlobit, když mu jejich skutečné rozhodnutí přivede po jeho bok milovanou Nicolet? Když ona dostane do manželství výbavu od pana hraběte de Prieu a když oba získají azyl v domě pana hraběte de Godille, který se jim dokonce uvolil vystrojít svatbu? Na jeho pána, který tak převrací každou drobnost, jde o čin skutečně velkomyslný. Musí chtít nechtě šlechticům odpustit chvíli, kdy se cítil naprosto zničený. Vždyť mu vzápětí způsobili neskutečnou radost.

Hned druhý den se vrhne do práce, proleze celý dům a hledá vhodný prostor, kde by mohl být se svou ženou a po nějakém čase i jejich potomkem. Řešení je nasnadě, pokud s ním však bude svolný i pan

hrabě. Celá polovina domu v prvním patře je volná, služebnictvo spí v přízemí, včetně něho. Pravda, v malých komůrkách, ale vměstnají se tam. Navíc by uvolnil jednu místnost, kterou si usurpoval pro sebe.

Velmi opatrně přednese svůj nápad panu de Godille, ten však k jeho nesmírné spokojenosti jen mávne rukou a dá souhlas. Tissot málem skáče radostí. On, kluk pekařského mistra, bude spát v ložnici po baronu de Taille. A v brzké době i se svou ženou! Skoro se musí štipnout, aby se ujistil, že neprožívá jen nádherný a neskutečný sen.

Již po obědě začne organizovat úpravy v obou místnostech, ve skříních zůstalo ještě něco z původních věcí pana de Taille, ne všechno si odnesl s sebou do nového domu. Nechá věci sbalit a schovat ve sklepě, nepovažuje za taktní odnést je původnímu majiteli. On je sice již nebude nikdy chtít, ale vyhodit je či si je přivlastnit mu přijde nepřijatelné. Nařídí také generální úklid a přemýšlí, jak zkrášlit komnaty, jež si přivlastnil. První je předpokojem ložnice, ve druhé bývalý majitel domu přespával. Vybavení zůstalo na vysoké úrovni, určitě více než dobré pro správce domu a jeho manželku.

Jeho práce přeruší příchod pana Malleta, který se zastavil na kus řeči. Ani nevěděl, zda bude doma hrabě de Godille, spíše mu chtěl nechat vzkaz s pozváním na oběd, jehož se zúčastní také jeho zeť s manželkou. Styky mezi rodiči nevěsty a novomanželů se staly častějšími s blížícím se datem odjezdu nedávno oddaného páru na zámek Taille. Pak budou návštěvy daleko obtížnější.

Jelikož je hrabě přítomen, přijme pana radního a u vína začnou klábosit. Pan Mallet se zmíní o některých obchodních plánech, které chce s panem Montavidem realizovat a pochvaluje si, jak se mu již podařilo pro jejich společníka a oficiálního zástupce jejich podnikání získat certifikáty opravňující ho provozovat některé obchody v Paříži. A jak už pracuje na tom, aby mohl získat zajímavé zakázky. Než se tak ale stane, uplyne ještě hodně vody. Hrabě ho poslouchá se zájmem, ale ten by byl nepochybně vyšší, kdyby v dohledné době bylo možno počítat již s nějakým konkrétním ziskem. Stále vše probíhá v oblasti plánování a skutečný výsledek, tedy cinkající mince v jeho městci, zůstávají v nedohlednu.

Tissot je nechá obsloužit a až na závěr návštěvy je sám přizván. Hrabě se totiž měšťanovi zmínil, jaké novinky se chystají v osobním životě jeho mladého tajemníka. Radní se pak rozhodl mu pogratulovat a učiní tak velmi srdečným způsobem.

„Velice vám děkuji,“ září štěstím mladík.

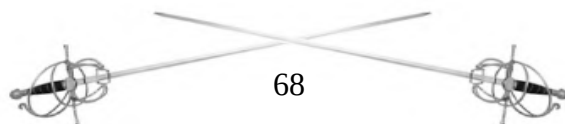
„Poslouchejte, pane tajemníku,“ řekne s vátou tváří host, „Pokud byste potřeboval nějakou pomoc s přípravou svatby, obraťte se na mě. S radostí vám vyjdu vstříc.“

„Jsem velmi potěšen, pane Coiffiere,“ ukloní se hluboce snoubenec, „Vlastně jsem zatím ani neuvažoval, jak obřad připravit. Pozitíří teprve odjít dím s panem hrabětem de Prieu na jeho zámek, abych si svou nastávající přivezl do Paříže.“

„Ať nastane vhodný čas, tak nezapomeňte na moji nabídku. Svatba by se neměla odkládat, zvláště když vaše láska nezůstala bez nejkrásnějších plodů.“

„Máte pravdu,“ zardí se Maurice.

„Slíbil jsem mu svatbu vystrojit,“ odkašle si pan de Godille, jeho mysl zaplní náhle obavy, aby radní nechtěl uspořádat příliš honosnou slavnost a on ji dle svého slibu nemusel zaplatit. Všeho s mírou, už tak dostal ten kluk víc, než si zasloužil.

„Z vaší strany jde o šlechetné gesto,“ pokývá hlavou Mallet.

„Rád bych měl svatbu jen v úzkém rodinném kruhu,“ řekne tiše Tissot, pochopí přesně zamračení svého pána a po svých slovech zaznamená i jeho pochvalný pohled.

„Chápu, není třeba dělat okázalá gesta, aby bylo štěstí dovršeno,“ souhlasí obchodník.

„Kdybych však směl pozvat vás a vaši rodinu, bylo by mi nesmírnou ctí,“ vyhrkne mladík v obavách, aby se měšťan neurazil.

„Rád přijímám, pane Maurici,“ odvětlí radní s přívětivým výrazem, „Domluvme se tak, ať se vrátíte se svou nevěstou, přijdete společně k nám na návštěvu a tam vše probereme. Rád uvidím vaši nastávající. Jsme přeci obchodní společníci,“ dodá stále s vátou tváří a mladíkovi se roztáhne tvář radostí. Osobní pozvánka od tak bohatého a vlivného pařížského obchodníka je pro něho velkou ctí.

Pan Mallet odejde, Maurice ho vyprovodí až ke dveřím. Pak se vrátí za svým pánem, aby si vyslechl další příkazy. Nejsou žádné, hrabě čeká nudný večer, jelikož nemá žádný program. Mladík se dovolí, zda by mohl odpoledne odejít a vrátit se až pozdě večer.

„Copak, už začínáš slavit?“ podívá se na něho zpytavě jeho pán.

„Přímo ne, ale jsem domluvený s Augustem, sluhou pana markýze de Almare. Chceme zajít na pohárek. Potom bych se chtěl zastavit doma, ještě o mé svatbě nic nevědí.“

„Nemám nic proti tomu,“ řekne pan de Godille, přesto se mu jemně zachmuří tvář, „Poslouchej, s Augustem jdete jen na pohárek? Nebo tam taky budou nějaká děvčata? Pamatuj, už nejsi volnej, máš závazky vůči své nastávající,“ dodá, ale myslí na zcela něco jiného. Vzpomene si na slova pana Daudeta, jak se kolem Bastiena točí důvěrnice hraběnky a ulekne se, aby nezačala do svých sítí chytat také jeho služebníka.

„Pane hrabě, jde jen o jeden či dva pohárky. Občas si s Augustem vyjdeme, jen tak, sami dva. Ale jestli se vám naše schůzka nelíbí, tak ji zruším.“

„Nemám nic proti několika pohárům vína. Ale slyšel jsem, jak dokážete pořádně bujaře oslavovat. Já jen, abys to nepřehnal a neskončil v posteli s nějakou poběhlicí. Co kdyby se to pak tvoje nevěsta náhodou dozvěděla?“

„Nic takového nehrozí, pane hrabě,“ ulekne se teď Tissot, ještě aby tak Nicolet vykládal, že si s Augustem občas vyrazili z kopýtky.

„Klidně se běť pochlubit, jak Augustovi, tak rodičům. Nepotřebuju tě. Na dalším se domluvíme zítra ráno,“ řekne blahosklonně Armand, pak se trochu rozpačitě na sluhu podívá a pokračuje, „Co se týká svatby s Nicolet. Je rozumný, že ji chceš uskutečnit jen v rodinném kruhu. Můj slib platí, ale nemůžes si myslet, že ti vystrojím svatbu jako nějakému baronovi.“

„Pane hrabě, nemusíte mít obavy. Nemám peníze na to, abych uspořádal i menší oslavu a když jste se uvolil mi umožnit důstojnou svatbu, budu velmi šetrný. Jen prostý obřad a potom slavnostní oběd pro několik pozvaných hostů bude dostatečný.“

„Tvoje rodina je ale dost rozvětvená, přijde i pan radní ...“

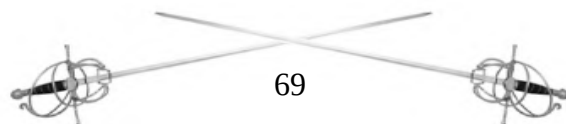
„Pane hrabě,“ zatváří se nešťastně Tissot, „taky jsem na to myslel. Většina mojí rodiny je z poměrů, které nejsou právě nejlepší. Pokud však přijde pan Coiffier, tak se oslava zkomplikuje. Jak ho mám pozvat mezi nás? Možno bych mohl udělat dvě oslavy, co myslíte?“

„To se ptáš ty mě? Dvě oslavy? A nebudeš chtít slavit třeba celej měsíc? Každý večer s někým jiným?“

„O oslavy mi vůbec nejde, pane hrabě. Jen bych uspořádal oběd pro vznešenější hosty a naše rodiče, pokud přicestují i rodiče Nicolet. A třeba večer bych se sešel s dalšími příbuznými, už jen na vysloveně rodinné oslavě. Co myslíte, pane hrabě, neurazí se někdo?“

„Jak mám tohle vědět? Poslouchej, na tohle máš čas. Cestou na zámek Prieu a zpátky budeš moc přemýšlet do aleluja. Já tě jen chci upozornit, abys pamatoval, že oslava může být důstojná, ale přiměřená našim možnostem.“

„Pane hrabě, budu mít vaše slova na paměti. Nemusíte se obávat, budu se snažit, abychom utratili co nejméně, ale aby se nikdo neurazil. Když už mluvíme o mé svatbě, mám ještě jednu prosbu. Kdyby na

ni chtěli dorazit rodiče Nicolet, mohli by bydlet pár dní ve vašem domě? Postaral bych se, aby vám vůbec nepřekáží, abyste o nich vůbec nevěděl.“

„Pokud tady nebudou na dlouho a pokud vůbec přijedou. Ono Evreux není za rohem. Ale proč ne, v prvním patře je místa dost a za mnou stejně žádný významný návštěvy nechoděj,“ odvětl s neskryvanou trpkostí v hlase pan de Godille, cítí se odstrčený, opuštěný.

Vlastně si nemá ani s kým popovídat. Baron de Taille ho občas pozve, ale věnuje se výhradně své ženě. S markýzem de Almare se vídají také jen občas. A s nikým jiným se vlastně nestýká. Jistě, tajné schůzky s milenkou, jenže jejich frekvence a nepravidelnost mu přináší více bolestného čekání než potěšení.

„Velmi vám děkuji, pane hrabě. Odejdu za hodinu, kdybyste ještě něco potřeboval ...“

„Tak se postará Quido. Co Emile, jak vypadá?“

„Už dobře, bude brzo v pořádku. Je ještě hodně zesláblý, ale to se spraví. Pane hrabě, zachránil jste mu život, bez těch léků by zemřel, i pan doktor to říkal.“

„To je hezký,“ usměje se trpce pan de Godille, „Připadám si jak mesiáš. Jednomu sluhovi platím nekřesťanský peníze za léky, dalšímu se chystám vystrojit svatbu, jednoho přítele vytáhnu z Bastily, druhému zachráním nevěstu, dalšímu drtím od těla jeho matku. Vlastně dělám jen samý dobrý skutky. Zajímalo by mě, co z toho vlastně mám.“

„Vděčnost mnoha osob, pane hrabě,“ řekne tiše Tissot.

„Vděčnost? Kdyby se tak alespoň někdo postaral o mě, abych se tak hrozně nenudil,“ povzdechne si šlechtic, pak se jen usměje na svého tajemníka a pohybem ruky ho propustí.

Kolem půl šesté odpoledne zasednou Maurice Tissot a Auguste Bastien ke stolu v hospůdce nedaleko paláce markýze de Almare. Navštěvuje ji střední vrstva, nejčastěji však studenti. Tomu odpovídá i nastavení cen. Oba mladí přátelé svým věkem dobře zapadají do místní klientely, oba slušně oblečení, ale oproti ostatním hostům daleko tišší. Najdou si místo v koutku, kde se mohou bavit, aniž by je výrazněji rušil ryk vycházející z hrdel návštěvníků, kteří do sebe již obrátili nejeden džbán. Chvilku se baví jen tak, ale Maurice poposedává na židli, touží se pochlubit svému kamarádovi s velkou novinou. Čeká jen na vhodný okamžik, aby ohromující zpráva vyzněla co nejlépe. Nakonec vyjde situace, kdy mu Bastien začne líčit, jak má novu známost a věří, že zítra dojde k jejímu naplnění.

„Já už budu mít asi brzy jiný starosti,“ povzdechne si naoko Maurice.

„Jiný starosti? Copak, že bys už netoužil po ženě? Nějaká nemoc nebo co?“

„Nemoc? To ne. Ale už brzo se všechno moc a moc změní.“

„Vůbec nevím, vo čem to meleš. Co se jako změní? Co se s tebou děje?“

„Se mnou? Vůbec nic. Jen se ti snažím říct, že mě čekají úplně jiný starosti, než se snažit dostat do postele kdejakou holku, kterou potkám.“

„Tak za prvé, ta moje Angelika není kdejaká holka, to bys ji musel vidět. To je prostě kus, jakých v Paříži moc nenajdeš. Tohle není žádná cuchtá z ulice. A za druhý, neharáš ti v hlavě? To jako vstupuješ do kláštera, nebo co? Dal sis slib čistoty? Nebo ti vonemocněl?“

„Ani jedno ani druhý,“ usmívá se jak měsíček Tissot, „Pamatuješ na Nicolet, se kterou jsem se scházel na zámku Prieu?“

„Nicolet? Na zámek Prieu si pamatuju, tam to bylo výborný. Díky tomu tvému pokoji sem si už il, vostatně ty taky, ne? Klátils jí tam, jak to jen šlo, nebo ne?“

„Tak vzpomínáš na Nicolet?“

„Jo, vzpomínám. A taky na tvoje slzičky, když si jí tam musel nechat. Však už ses mi párkrát vyplakal na rameni. Snažil sem se ti nabídnout pomoc se sehnáním náhrady, ale tos raděj vzdychal a vzdychal, místo abys našel jinou, se kterou bys na ni zapomněl. Tak co pořád máš s tou Nicolet?“

„Jen počkej, ať se taky skutečně zamiluješ. Ať ti na nějaký ženský bude skutečně záležet. Ať pro tebe nebude jen další z řady, kterou chceš dostat.“

„Maurici, s tebou je to asi vopravdu vážný. Tys to ještě nevzdal? Ty tu komornou Nicolet vopravdu miluješ? Je mi tě líto, když je tak daleko. Jak dlouho chceš ještě tesknit? Podívej se vokolo, co je tady krásnejch ženskejch. Jsi pěkný kluk, navíc seš dobře zajištěnej, tak si najdi nějakou náhradu.“

„Já nechci hledat nějakou náhradu. Teď už vůbec ne.“

„Co zase meleš? Jaký teď už vůbec ne? Co se vlastně děje?“

„Nicolet je v pořehnaným. Budeme spolu mít dítě!“

„Coťe? Tys ji tam ... ty moulo, to sis zavařil. Co s tím budete dělat? A ví to jistě, vť dyť to není tak dlouho ... a vůbec, jak ses to dozvěděl?“ chrlí své otázky Bastien.

„Jednoduše. Řekl mi o jejím pořehnaném stavu pan hrabě de Prieu. Osobně.“

„Vosobně? Tys byl ... ne, von musel přijet do Paříže. Co tady dělá?“

„Přijel mi oznámit těhotenství Nicolet,“ odvětlí Tissot a když uvidí výraz neskutečného údivu, začne líčit průběh návštěvy, byť chvíle, kdy ho oba šlechtici smažili ve vlastní šťávě, takticky zmíní jen letmo. Když skončí s vyprávěním, zírá na něho Bastien jak vyoraná myš a ještě otevřenou pusou.

„Jak vidíš, čeká mě vopravdu jinej život. Už nebudu běhat za holkama, když budu mít svoje jistý doma. Nicolet mám vpravdu rád, takťe toho vůbec nelituju,“ prohlásí šťastný snoubenec.

„To jsou věci,“ vrtí hlavou zaskočený Auguste, „Uvědomuješ si, že už budeš pořád uvázaný k jedný ženský a tomu dítěti? Že už budeš vť dycky muset myslet nejdřív na ně? Kolik je ti let? Co sis už il? Teď, když máš takový moť nosti, jako tajemník pana hraběte.“

„Mám ji rád, ničeho nelituju.“

„Jak myslíš. Konec konců, maň elství neznamená, že by sis občas nemohl smočit jinde,“ ušklíbne se Bastien, který jen ztěžka nabývá rovnováhu.

„Nemám v úmyslu bejt Nicolet nevěřej.“

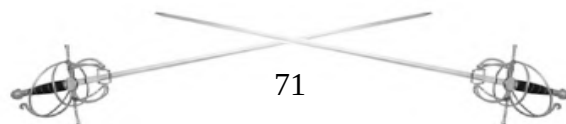
„Teď. Počkej za nějakou dobu. Pořád to stejný. Jen si to už ij, dokud tě Nicolet bude bavit. Jednou si to povíme. Ale řeknu ti, máš z pekla štěstí. Tohle sem ještě neslyšel, aby dva šlechtici domlouvali svatbu nějakému sluhovi ... já vím, pane tajemníku. Ale pořád seš jen jejich slouha. Jo, získal si podstatně víc neť já, já jen skutečně posluhuju. Ale podívej, mám daleko víc peněz neť ty, stačí udělat na markýze smutný voči a von řekne, pan Vincent zařídí a dostanu mimořádnou odměnu. Ty seš správce a dostáváš míň neť já. Není tohle divný?“

„Moťná mám míň,“ zachmuří se nad vyřčenou skutečností Tissot, „Ale uvědom si, já jsem správcem domu a ostatní, mnohem starší sloužící, mě musej poslouchat. Občas chodím na návštěvy k takovým bohatým a významným pánům jako je pan Coiffier a ..., ale raději nic,“ zarazí se tajemník, málem se podřekl o tajných obchodech hraběte, na kterých by měl mít svých pět procent podílu.

„Já ti tvoje štěstí přeju, Maurici, už ij si ho. Staň se usedlým maň ílkem. Však vono tě to za čas přejde, ať na tebe bude dorážet obtloustlá maň elka a kolem dokola řvát kupa dětí. Ty si nepochybně vyrobíš, při své šikovnosti. Já ale určitě eště nechci pod čepec, já si chci pořádně už ít.“

„Děkuji za blahopřání,“ ušklíbne se Tissot.

„Není zač,“ odvětlí jízlivě Bastien, pak však pozvedne pohár a zvesela dodá, „Taková zpráva se musí pořádně zapít. Doufám, že máš dost peněz.“

„O peníze nejde,“ zalže pan tajemník, ačkoli má jako vždy hluboko do kapsy, „Ale dneska se oslava vůbec nehodí. Jednak musím zajít za rodičema, ty ještě vůbec nic netušíš a pak se musím vrátit za panem hrabětem, který se mnou chce něco projednat. Slíbil jsem mu, že se vrátím v rozumnou dobu. A střízlivej. Nemůžeš si dovolit ho teď naštvat, když nás nechá bydlet v domě a ještě slíbil zaplatit svatbu.“

„Jen jestli se nevymlouváš.“

„Rozhodně ne, slibuju ti, ztrátu mojí svobody pořádně zapijeme. Ale ne dneska.“

„Když jinak nedáš. Jenom nezapomeň, že pro ně nejsme vůbec nic. Můžeš se chovat třeba i slušně, ale jsme pro ně jen sluhové. Můžeš si nechat říkat tajemníku nebo správce, ale pořád jsi jenom sluha hraběte. Využívá tě, ale nikdy tě nebude brát vážně. Pomůže ti, když se mu to hodí. Podívej na sebe, co pro svého hraběte všechno děláš a kolik ti zas to dává. Nikdy nebudeš nic než sluhou.“

„Možná. Ale víš jak říjou moji rodiče? Já teď mám práci, jakou mi může všichni dokola závidět. Možná nebudeme mít nikdy na rozhazování, třeba si časem něco našetříme.“

„Možná. Ale nikdy s tebou nebudou jednat jinak než se sluhou. Nedělej si naděje, že se staneš pánem. Možná budeš moc poroučet pár jinejm ubohejm sluhům, ale pán z tebe nikdy nebude. Nikdy se z tebe nestane urozená osoba. Anebo takový ty zazobaný šmejdi, co si na vostatních nahrabali a chovají se podobně jako šlechtici. Ale ani ty voni neberou, přestože mají peníze víc než voni ty urozený krve. Anebo si nakonec taky nějaký titul koupíš!“

„Však ty si taky moc stěžovat nemůžeš. Máš se jak prase v řiti, skoro nic neděláš, dostáváš královskou výplatu a jen se flákáš a běháš za řenským.“

„To jo, ale dobře vím, kde je moje místo. Nedělám si žádný naděje, že budu něco víc.“

„Ale já přece taky ne. Jen chci říci se svou řenou a dětma aspoň trochu důstojně. Nic víc.“

„Já jen abys nebyl pozdějc zklamanej,“ pokrčí ramena Bastien a pozvedne pohár.

„Zbytečná starost. Ale už dost vo mně. Ještě ses nepochlubil, co je zač tvůj nověj vobjev? Říkals, že se jmenuje Angelika. Co dělá? Je hezká?“

„Taky pracuje u nějakého šlechtice nebo šlechtičny, asi jako komorná, snaží se dělat tajemnou, asi aby mě víc rozrajcovala. Zbytečně, už se na ní celej třesu. Je skutečně nádherná. Kdybys viděl ty její zelený voči, ty její prsa. Takovou řenskou sem ještě neměl. Mohla by bejt klidně dáma, to se nedá vypovědět, musel bys ji prostě vidět.“

„Bud' kecáš, nebo si z tebe utahuje vona. Kde bys k takový nádherný řenský přišel? Taková přeci není pro vobyčejnýho sluhu, ne?“

„Jakej vobyčejnej sluha? Dovol? Jsem přece chlap, mám svoje kouzlo, umím si řenský získat. Dobře víš, že s tím žádněj problém nemám. Někdy ti ji ukážu, abys viděl, jak vypadá dáma.“

„Už se těším. Kdy s ní na to vlítneš?“

„Zejtra, už sme domluvený. Bude mít nějaký volnej dům nebo co. Bud' panstvo nebude doma, nebo nevím, kam mě pozve. Řekla to jasně, eště musíme vydrťet do zejtrka. Ale poznám jí to na těch jejích vočích, že už po tom taky touží. Přiznám se ti bez mučení, už se nemůže dočkat,“ dodá Bastien a zatváří se zasněně.

„Auguste, ty ses taky zamiloval,“ vyprskne smíchy Tissot.

„Blbost. Jen ji chci dostat, chci jí mít, chci to její nádherný tělo. Vo nějaký lásce nemůže bejt ani řeč. Voběma nám jde vo to samý, chceme si pořádně užít, parádně si zašukat. To bude nádhera, když na to jen pomyslím ...“ zasměje se Bastien a pohlédne významně do svého rozkroku, aby naznačil, co s ním dokážou udělat jen myšlenky na okouzující Angeliku.

Vydrťí se spolu bavit a navzájem se špičkovat ještě dobrou hodinku. Auguste pije hodně, Maurice se drtí zpátky. Čeká ho ještě návštěva u rodičů a do domu hraběte se nemůže vrátit příliš podnapilý, mohla by utrpět jeho důstojnost. Ačkoli by asi všichni pochopili, má přeci tisíc důvodů se dnes opít.

Maurice Tissot přijde za svými zploditeli kolem osmé hodiny. Přinese s sebou dvě láhve vína, nepříliš drahého, ale nejde ani o žádný patok. K tomu zabalenu studenou vepřovou pečinku. Vydal

všechny peníze, které mu zbyly, protože Auguste zaplatil jen část útraty, ačkoli vypil aspoň třikrát tolik co on.

Rodiče i všichni tři sourozenci jsou jeho nenadálou návštěvou překvapeni. Chystali se už ulehnout, především otec musí brzo ráno vstávat. Ale rozžehnou znovu světlo, jen jednu svíčku, protože i na tom šetří, sesednou se kolem stolu, Maurice rozbalí pečinku a rozlije víno. Zvláště jeho dva mladší bratři se do masa pořádně pustí. Nevede se jim v poslední době tak špatně, od chvíle, kdy je začal pan tajemník podporovat, ale rozhodně si vyskakovat nemohou.

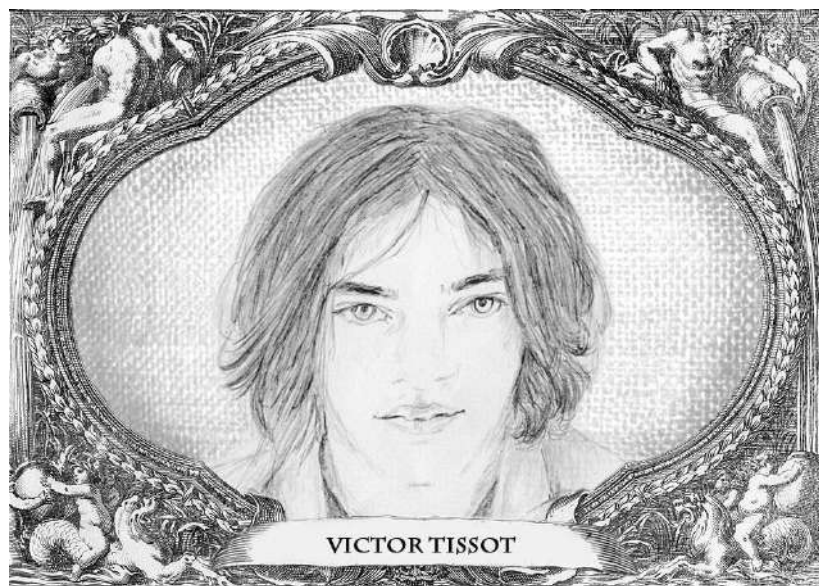
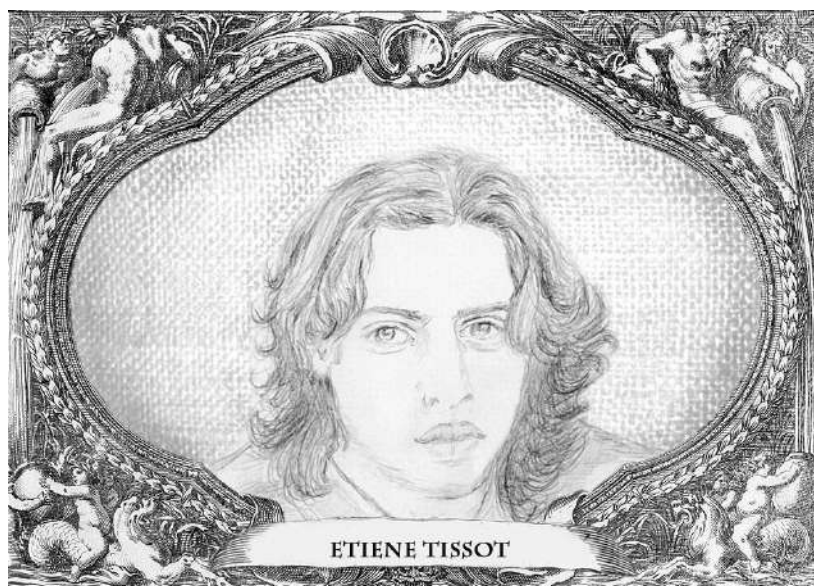
Maurice se na rodinnou sešlost dívá se smutkem v očích a zapřísahá se, pokud získá z plánovaných obchodů nějaké peníze, postará se o rodiče i své sourozence. Zatím jim však mnoho nabídnout nemůže, protože hrabě ho skutečně platí mizerně a peníze od pana Malleta jít pro rodinu částečně využít, něco si ale schovává na případné horší časy.

Jeho rodina ho však v poslední době vidí jinak, pro ně je teď pánem, má krásné šaty, titul správce a tajemníka, což ho v jejich očích staví hodně vysoko.

Dnes na něho pohlíejí zpytavě, jeho nečekaná návštěva musí mít určitě skrytý význam. Už jen přinesené víno napovídá, že nepřišel jen na kus řeči. Ale čekají, ať jim důvod své večerní návštěvy sdělí sám. On ještě chvíli otálí, dokud není jedna láhev dopitá a pečinka nezmizí docela.

„Mám moc důležitou věc, kterou vám chci říct,“ odkašle si a oči všech se na něj uprou, „Nebudu to protahovat, budu se ženit!“

Překvapení, jeť svým prohlášením způsobí, je více než značné. Především rodiče a sestra Margareta vyvalí oči, oba mladší bratry nechá jeho prohlášení klidnými. Alespoň jejich výrazy odpovídají takovému tvrzení.

„Ženit se? Proboha, Maurici, koho si chceš vzít?“ vysouká ze sebe matka.

„Budu si brát Nicolet, komornou paní hraběnky de Prieu. To je ten pan hrabě, co jsme mu byli s panem hrabětem de Godille na svatbě začátkem února. Nedaleko Evreux,“ dodá.

„Nedaleko Evreux? Kde je tvoje Nicolet?“ zatváří se vyděšeně otec.

A tak milému panu tajemníkovi nezbude nic jiného, než začít podrobně líčit historku s příjezdem hraběte de Prieu do Paříže. Podá ji bez svého psychického mučení, zato další výbuch emocí způsobí zpráva, že s Nicolet čeká dítě. Vrcholem všeho je, když vysvětlí,

že kvůli jemu a Nicolet přijel pan hrabě de Prieu do Paříže. To už nemohou pochopit vůbec.

„Proboha, Maurici, kde na svatbu vezmeme peníze?“ ozve se s praktickou poznámkou matka.

„Peníze?“ nasadí výraz suveréna a musí svůj příběh dokončit, od svých minulých pánů dostane nevěsta výbavu věnem a jemu jeho pán na vlastní náklady vystrojí svatbu. Sice malou, ale určitě moc pěknou. Rovněž se pochlubí, jak už mu pan hrabě de Godille schválil dvě místnosti, které si v jeho domě vybral.

„Maurici, mám takovou radost, kvůli tobě,“ rozpláče se paní Tissotová, „Maurici,“ obrátí se pro změnu stejným jménem na manžela, „máme šikovného syna. Vypracoval se až na správce a tajemníka pana hraběte a našel si jistě pěkné a hodné děvče. A z nás bude dědek a bába!“

Rodinná sešlost by se asi protáhla dlouho do noci, kdyby jejich úspěšný syn předčasně veselí neukončil. Vymluví se na své povinnosti a umožní především svému otci, aby se vyspal, než nastoupí do rachoty v pekárně. Domů si vykračuje zvesela, studený vzduch ho probere. Nevypil za večer mnoho, přesto víno v hlavě cítí. Bez úhony dojde k domu, jemuž správcuje. Zaklepe na dveře objektu, který bude domovem pro jeho budoucí rodinu.

MILOSTNÉ HRÁTKY V DOMĚ HRABĚNKY DE BESIÈRE

Auguste Bastien, Angelika d'Saussier, Suzanne d'Fouguier a Mark Bellison se sejdou na tržišti ještě před domluvenou druhou hodinou. Každý přijde sám, každý z jiné strany, Mark i Angelika neprozradí, že patří do stejné domácnosti, ostatně se jich na toto nikdy nikdo neptá. Přivítají se rozpačitě, na Bastienovi je vidět velká touha, naopak na Suzanne značná nervozita. Slečna d'Fouguier již není pannou, o svoji nevinnost přišla před rokem při náhodné a krátké známosti, avšak později došla velkého zklamání. Angelika je královnou situace a Mark se tváří sebevědomě, i když velmi něžně a pozorně.

Aniž by kdo tušil přesné souvislosti, mezi oběma páry panuje nerovnost. Jak v třilách Angeliky, tak Suzanne koluje urozená krev, Auguste je obyčejný kluk pařížského třídního, přítele hostinského Misquona, tímto způsobem se přes hraběte de Aboa dostal do služeb markýze de Almare. Mark pochází z měšťanské londýnské rodiny.

Obě dámy nezdůrazňují svůj původ, jejich cílem není hledání tenicha. Suzanne je polichocena zájmem pěkného Marka, který se představil jako syn obchodníka z Anglie, který je poslán do Paříže na zkušenou, než převzme řízení otcových obchodů. Vystupuje jako pravý gentleman. Angelika si obtočí štěstivého Augusta kolem prstu, jejím zájmem je především nalezení způsobu, jak proniknout do domácnosti jeho pána, ale na druhé straně pohledný a světácký mladík jí docela imponuje. On v její přítomnosti málem slintá, jen se ona na něho trochu vyzývavě usměje.

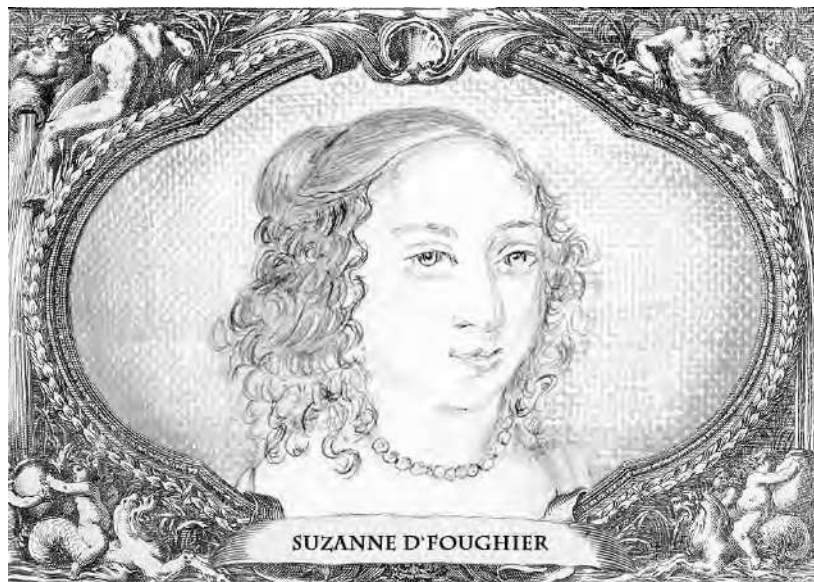
Všichni si od dnešní schůzky slibují to samé, ovšem každý se zcela jinými pocity. Auguste přímo šílí po okamžiku, kdy skončí se svou milou v posteli. Nepociťuje stíravou lásku, ale prahne po dalším milostném dobrodružství, soustředí se výhradně na své tělesné potřeby. Ačkoli ho jeho partnerka uchvacuje, rozhodně se z jeho strany jedná daleko více o řeč těla než srdce.

Angelika bere předpokládaný sexuální akt jako povyražení, ale především způsob, jak si ještě více k sobě připoutat mladého sluhu. Z celé čtveřice jako jediná jedná s naprosto chladným kalkulem, vše pro ni je pouhá hra v jejím plánu, ačkoli s příjemnou zápletkou v podobě pohledného mladíka, a jak doufá, snad i v zkušeného v oblasti milostných hrátek.

Mark již pocítuje příznaky abstinence, je zvyklý uléhat s paní hraběnkou a teď následuje již poměrně dlouhý půst. Ovšem nijak netouží právě po ženě, která se mu na dnešní den nabízí. Ačkoli se tváří jako zamilovaný studentík, ve skutečnosti stále teskní po své paní, dnešní den bere především jako další krok na cestě se s ní opět vidět a spočinout na lůžku vedle ní. Stačí vřdy dvě nebo tři slova hraběnky, jeden její pohled a je zcela její.

Suzanne se skutečně do Marka zamilovala, jako jediná z celé čtveřice nemá žádný postranní úmysl. Již jednou se spálila s pohledným mladíkem, studentem ze Sorbony, který ji nejprve psal milostné básně, ovšem jen co se spolu pomilovali, jeho zájem výrazně ochladl. Asi se jen pochlubil kamarádům dalším svým úspěchem a šel dobývat další ženské srdce. Přesněji řečeno, další ženský klín. Proto je nejistá, zda ji nečeká podobný osud i s pohledným a urostlým anglickým kavalírem. Touží po něm, ale zároveň se bojí mu podlehnout.

S výše popsány pocity dorazí všichni na domluvenou schůzku, každý však své zájmy a pocity co nejvíce skrývá ve svém nitru a navenek ukazuje jen takovou tvář, která se od něho čeká. Auguste předstírá zamilovanost a zdrženlivost, Angelika okouzlení, Mark neskonalý zájem a Suzanne se snaží skrýt svoje obavy.

Chvilku se procházejí a tlachají, teprve potom zamíří k domu pronajatému hraběnkou de Besiere. Nikdo jim nevstoupí do cesty, proto bez nejmenších problémů vyjdou do druhého patra, kde již je v jídelně nachystána svačina. Na třech tácech vkusně připravené očerstvení, broušené číše, ovoce. A taky láhve vína, z jedné Mark neprodleně rozlije do čtyřech sklenic červený mok.

„Tohle je dům tvojí paní?“ zeptá se Bastien.

„Auguste, znáš jedno přísloví?“ ukáže mu Angelika nádherné bělostné zuby, jimiž ho již brzo chystá schramstnout, „Kdo je zvědavěj, bude brzo starej. Nemusíš vědět všechno.“

„Snad se tolik nestalo. Jen jsem chtěl vědět, kde jsme. Co když se tady někdo objeví?“

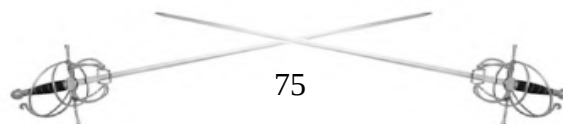
„Nikdo se tu neobjeví. Ať do večera je tento dům jen pro nás,“ odvětlí významně slečna d'Saussier a chopí se číše. Ostatní ji následují. První přípitek, po něm se posadí ke stolu, pokračují v bláznivém tlachání, které však má jediný význam, připravit dobrou pohodu pro následné chvíle věnované lásce.

Čas se vleče pomalu a přitom rychle, podle toho, z čí pohledu na něj je nahlíženo. Například Augustemu připadá, že se docela zastavil. Okamžik, kdy dojde k očekávané události, ne a ne přijít. Snaží se zachovat si chladnou hlavu, ale jeho pohledy, jimiž svléká a objímá objekt svého zájmu, jsou ať úsměvné. Angelika by si ho již dávno odvedla, jejím cílem však je usnadnit další práci Markovi, potřebuje, aby také Suzanne roztála a ztratila svůj ostych.

„Auguste, nechtěl bys něco ukázat?“ zeptá se konečně slečna d'Saussier a mladík by nejraději vyskočil radostí a zařval kladnou odpověď.

„Velmi rád, o co se jedná?“ odvětlí místo toho způsobně.

„Mám pro tebe dárek. Ale o patro níž, pokud mě doprovodíš.“

„S největší radostí,“ zvedá se Bastien pomalu, ač by nejraději vyrazil úprkem.

„Omluvte nás, za chvíli se vrátíme,“ otočí se Angelika k druhému páru, všichni však ví, co její slova znamenají. Máte volné pole působnosti, my si jdeme užívat jinam. Nervózní záchvěv v obličeji Suzanne intrikánku nepotěší, ale Mark se tváří sebevědomě, snad danou situaci zvládne.

Slečna d'Saussier a nadřtený pan Bastien sejdou po schodišti do prvního patra a vstoupí do předpokoje ložnice. Jen za nimi zaklapnou dveře, začne se mladík po své společnici sápat, nejraději by ji strhnul na zem hned za nimi.

„Měj trpělivost,“ odstrčí ona jeho chlipné pařáty, ale udělá tak zároveň s šarmem i velitelským pohledem, že ani nezaprotěstuje. Má ho naprosto ve své moci, naprostá převaha nad mladým mužem ji ještě více vzruší. Ovládat někoho ji činí vždy velké uspokojení.

„Jistě,“ svěsí on ruce zklamaně, nedovolí si však ani pípnout.

„Tak pojď dál, slíbila jsem ti přece překvapení,“ naznačí mu směrem k druhým dveřím, jeť záhy otevře a on spatří rozestlanou postel, vedle ní na stolku láhev vína a pár drobných pamlsků na tácu. „Jak se ti tahle místnost líbí?“

„To je pro nás?“ podívá se on na ni žádostivě.

„Na celé odpoledne, až do večera. Spokojenej?“

Přikývne, jeho oči mluví jasnou řečí, ale po předchozím zpráčení se neopovazuje zahájit jakoukoli aktivitu, jako by ustrnul a čekal na povel. Ona se k němu přiblíží sama, přejede mu prsty po tváři, přiblíží i jeho hlavu ke svému obličeji a nastaví ústa k polibku. On se nenechá pobízet. Ona mu dovolí si chvíli užívat, pak se odtaáhne a mírně ho odstrčí. On svěsí ruce podél těla a nechápavě se na ni podívá. Co zase dělá špatně?

„Neodložíme si?“ zeptá se ona s vyzývacím úsměvem.

On neodpoví, chvíli zaváhá, pak ze sebe začal rychle strhávat oděv, zatímco ona ho s úsměvem pozoruje a sama se pouze pomalu začne rozepínat. Trvá jen chvíli, než před ní stojí jen ve spodkách, pohlédne na ni, jak vyzývací, ale pomalu odhaluje své vnady. Odkládání svršků v jeho případě bylo dílem okamžiku, bez skrytého významu, zatímco v jejím podání se rovná zahájení milostné předehry. Ladné pohyby a postupné odkrývání těla na mladíka zapůsobí.

„Copak, proč si přestal?“ sjede mu ona pohledem po trupu až k místu, které se mírně vydouvá. „Máš důvod něco skrývat?“ dodá provokativní otázku, na kterou on reaguje odložením posledního dílu svého oděvu. Ona se zatváří spokojeně, ale pak se jí zableskne v očích a se šibalským úsměvem pokračuje v provokacích, „Docela hezký, ale doufám, že se ještě trochu pochlapíš.“

Připadá si před ní jak učedník, ale toho ona chce dosáhnout. Ovládat, ponížovat a pak milostivě připustit.

„Pomůž mi?“ zeptá se ona již láskyplným hlasem a nabídne mu svá záda, aby jí pomohl se taky zbavit oděvu. Nenechá se dlouho pobízet a začne usilovně pracovat na jejích šatech. Ona mu nijak jeho roli neulehčí, nechá ho trápit se všemi těmi šněrováními. Ruce se mu třesou nedočkavostí, což mu ještě komplikuje boj s nepoddajnými tkaničkami.

Konečně se před ním objeví v celé své kráse. Skoro se mu zastaví dech, přejede po jejím těle a nakonec se střetne s jejíma zelenýma očima, které ho vyzývají k akci. Přesto zaváhá, jako by byla bohyně a on se bál jí dotknout. Pohledem ho probudí k životu, on popustí uzdu své vášně. Nechá ho být, jako by chtěla zjistit, co v mládenci je. Zmocní se jí rychle, trochu agresivně, nedočkavě, bez zbytečných průtahů. Celý akt proběhne až příliš rychle, zpocený na ní zůstane ležet, oddychuje a pak se na ni trochu provinile podívá.

„To už je jako všechno?“ zeptá se ho ona se zdánlivě nevinným pohledem a pak se rozesměje, když uvidí jeho zkroušený výraz, „Já tě jen tak popichuji,“ dodá, „Je potřeba si všechno vychutnat, Auguste, nesmíš být tak hr.“

„Zlobíš se?“ zvedne on svůj smutný zrak, tak se na tu chvíli těšil a pak je vše tak rychlé odbyté. Chápe, nenaplnil její očekávání.

„Nezlobím, miláčku,“ přitulí se ona k němu, v očích jí jiskří, „Ještě je před námi celé odpoledne. Ale teď to necháš na mně, souhlasíš?“

„Jak na tobě?“

„Musíme si lásku víc vychutnat, ne dělat všechno tak rychle, láska má mnoho podob.“

„Ale to já přece vím,“ zatváří se on dotčeně, „Jenže já po tobě tak toužím, že jsem ... chápeš ...“

„Rozumím ti,“ zavře mu ona ústa polibkem, „Naleju ti skleničku,“ dodá.

Zatímco Angelika a Auguste řeší svůj problém, kdy on se udělal až příliš rychle a bez zvláštních nejtostí a ona zůstala neuspokojená, Mark se Suzanne pokračují stále v konverzaci v jídelně. On má také připravenou komůrku hned vedle, kde na ně čeká rozestlané lůžko, ovšem má obavu z její plachosti. Proto zůstává zdrženlivý a spokojí se jen s drobnými dotyky a povídáním. Mluví zaníceně o své domovině a ona ho pozorně poslouchá.

„Asi jsi hodně zcestovalý,“ neprotestuje ona proti jeho ruce na své.

„Ne tolik, kolik bych si přál,“ zavrtí on hlavou, „Musím se hodně naučit, abych byl úspěšným obchodníkem.“

„Jak dlouho se chceš zdržet v Paříži?“

„Nejsem ničím vázán, kromě případu, kdybych tu našel osobu, pro kterou by mělo význam zůstat v Paříži delší dobu,“ udělá na ni zamilované oči.

„Ovšem nakonec stejně odejdeš,“ řekne ona smutným hlasem.

„Možná,“ pokývá on hlavou, ale raději rychle pokračuje, „Také bych se nemusel vracet sám. Moje budoucí žena bude v Anglii velmi vřelou dámou.“

„Pak bude šťastná bytost,“ pohlédne mu zpřímá do očí. Miluje ho, přesto neuvažuje o možnosti stát se jeho manželkou. Ale stojí o jeho lásku, bez ohledu, co bude následovat za dlouhou dobu. Jen se obává, aby ji nechtěl pouze získat a pak už o ni neztratil zájem. Ale jeho pohled je tak milý, tak čestný, jeho oči svědčí o skutečném citu. Velice se jí líbí, pohledný, urostlý a galantní. Bojuje v ní touha a opatrnost, kterou se naopak on snaží zlomit.

„Auguste a Angelika se asi hned tak nevrátí,“ poznamená ona, více pro sebe, než pro něj.

„Asi ne,“ připustí on, znovu ji položí svoji ruku na její a pohlédne jí zpřímá do očí, „Suzanne, mám tě rád a také bych byl rád s tebou jako je Auguste s Angelikou. Ale nikdy bych si na tebe nedovolil naléhat. Jestli si chceš jen povídat, zůstaneme tady a počkáme na naše přátele.“

„Ty mě opravdu miluješ?“

„Suzanne, miluji tě. Neudělám nic, co by sis ty sama nepřála.“

„Velmi jsem se zklamala ... není to tak dávno ... jen mě využil a pak zmizel. Marku, vím, ty jsi jiný, ale mám strach ... nezlob se,“ mluví ona nerozhodně, zrak sklopený.

„Suzanne, jsem šťastný ve tvé společnosti. Moc si tě vážím, nikdy bych ti neublížil. Jestli ještě nejsi připravená, nebudu na tebe nijak naléhat. Jsem ti ... hledám vaše vhodná slova ... mluvím vaši řečí sice celkem dobře, ale ne vždy nacházím ty nejvhodnější slova, abych jimi vyjádřil, co k tobě cítím.“

„Mluvíš moc dobře po našem,“ pochválí ho, „Kde ses tak dobře naučil?“

„Sloužil jsem v Anglii v rodině šlechtice déle než rok,“ zalže a ve svých lžích pokračuje, „Otec chce, abych poznal různé způsoby práce, než převezmu jeho obchody. Zpočátku jsem byl zklamaný, ale teď už ho chápu. Získal jsem mnoho zkušeností, seznámil se s mnoha lidmi. V Paříži jsem našel tebe, Suzanne. Mám tě skutečně rád a udělám vždy, co si ty budeš přát.“

Ona neodpoví, pouze na něho láskyplně pohlédne. Stále v ní probíhá tvrdý vnitřní boj, její přirozenost ji nutí podlehnout, rozum ji velí odolat. Ovšem když je Mark tak krásný, tak přitažlivý a ona tak hrozně touží po něm. Jak dlouho dokáže ještě odolávat? Neměla by odejít, jak jí radí obezřetnost? Anebo vytrvat a oddat se mu, jak si vyžaduje její srdce i řeč těla?

Dá si ještě další pohárek, cítí, jak ji víno stoupá do hlavy, snad způsobí ochabnutí varovného hlasu v ní. On mezitím tválá, ale spíše než naslouchání jeho slovům pozoruje jeho ústa, na který by chtěla vtisknout polibek. Rozumí, je zdrženlivý kvůli ní, ale náhle jí jeho zdrženlivost začíná vadit. Přemýšlí, jak

mu naznačit, že by se větším důvěrnostem nebránila. Snad porozumí jejímu pohledu, snad pochopí skrze její ruku, kterou stále svírá ve své. Nakloní se k ní a jejich rty se setkají. Je rozhodnuto.

Přesto uplyne ještě značná doba, než se přemístí do vedlejšího kumbálku a na loži zpečetí svůj vztah. On se projeví se jako něžný mileneček, však je také vycvičen skutečnou odbornicí, o čemž ovšem spokojená komorná nic netuší. Naopak, vše přičítá opravdové lásce mezi nimi, o které už vůbec nepochybuje.

On vstane, donese jí skleničku vína, přičemž ona pozoruje jeho zteplou postavu. Jak je krásný, uvědomí si a málem se jí zastaví dech. Teď už ale patří jí, jeho srdce, jeho mysl a také jeho svalnaté tělo, domnívá se ve své naivitě.

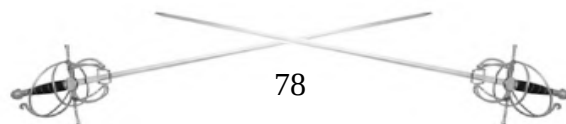
Naopak Mark jen s obtížemi skrývá své uspokojení. Jednak vybil svůj nahromaděný sexuální náboj a za druhé dostal ostýchavou komornou tam, kde ji potřebuje mít. Dokázal dobře zahrát milujícího muže a projevil se jako dobrý svůdník. Jeho mužské ego těší i zjištění, nakolik dobře dokázal dívku uspokojit v roli milence. Musí jí však dát ještě čas, než se stane jeho okem v domácnosti markýzi de Cavarlene.

Nelení ale ani dvojice o patro níže. Angelika se ujala vůdčí role a Auguste přepuštění aktivity své milence rozhodně litovat nemusí. Zpočátku se cítí trochu hloupě, ale výsledek její činnosti mu vše vynahradí. Dokáže z něj dostat to nejlepší, nutí ho projevit jeho touhu, ale rovněž tak dokáže vycítit, kdy by mohlo dojít k jeho vyvrcholení a polevením oddálit tento stav, aby mu následně připravila ještě slastnější prožitky. Samozřejmě i sama sobě, poskytne mu svoje nádherné tělo k milostným hrátkám, ale využívá i jeho průnost a mladost, pohrává si s ním a způsobuje si potěšení a následně i uspokojení.

Augustemu se zvedne nálada, tentokrát byl jejich akt daleko lepší. Začne vtipkovat, do obličeje se mu vrátí úsměv. Třvatlá hlouposti, ale ona ho nechává. Přiznává mu svůj úspěch a zahraje na strunu jeho ješitnosti. Ale ani na okamžik nad ním nepřestává mít navrch, stále je jen loutkou v jejích rukách a ona tahá za nitky jak nejlepší principál.

Toho dne nedorazí vůbec k otázkám, které by se týkaly domácností markýze de Almare či markýzi de Cavarlene, pouze jejich služebníci sami párkrát něco zmíní, ale nic z oblasti, které vyzvědače hraběnky de Besiere zajímá. Nicméně jsou zřetelně dál, domluví se i na dalších schůzkách a když se později v již setmělé ulici Paříže loučí, oba jejich protějšky se tváří navýsost spokojeni.

Angelika a Auguste se rozejdou nedaleko domu, v němž dnes prožili tak slastné okamžiky. Což je logické, vždyť patří jejím pánům. Mark doprovodí galantně Suzanne až k domu markýze de Cavarlene, čímž jí zbaví nebezpečí z obtěžování, kdyby musela jít kus cesty sama a ještě má čas prohloubit jejich sblížení. Suzanne vpluje do domu jak náměsíčná, Mark je zcela jiná sorta než onen studentík před rokem. Mark je muž a ona se konečně cítí jako skutečná žena.

ČTYŘICÁTÁ DEVÁTÁ KAPITOLA

NEČEKANÁ NÁVŠTĚVA Z BRETRANĚ

Hrabě de Aboa se vrátí notně znaven od vévody d'Orleans až po deváté hodině. Původně se chtěl ještě zastavit za svoji dcerou, ale zdržel se déle, než předpokládal. Odpolední dýchánek se protáhl a jen obtížně se mohl vymluvit a ze společnosti odejít. Nakonec byl rád, když se králův bratr nerozhodl protáhnout rozveselenou společnost až do rána. Což by sice nikomu z přítomných, zvyklých hýřit a flámovat ostošest, nakonec tolik nevadilo, ale hrabě se cítí dnes skutečně znavený. Moťná je trochu nastydlý a proto i menší bolest hlavy a nulová nálada na řádění u dvora vévody d'Orleans.

Geoffi se již zcela ponořil do víru pařížské společnosti, zúčastňuje se nejen mnohdy bezuzdného řádění u králova bratra, ale také dochází na další slavnosti, objeví se i v paláci Rambouillet, dává o sobě vědět na dalších dýcháncích. Díky svému společenskému vystupování, bystrosti, ale i schopnosti lichotit,

se stává oblíbeným hostem, který na sebe strhává pozornost jak pánů, tak především mnoha dam. Ve svých bez pár dní devětatvaceti letech, nepostrádá životní zkušenosti, ale stále si uchovává mladistvý elán. Jeho vtipné a poutavé vyprávění, schopnost v pravou chvíli vtipně zareagovat, dát k dobru příhodný drb, to vše ho svým způsobem činí okouzlujícím.

Přesto se trochu změnil. Nepřestává využívat své intelligence, aby se vetřel do přízně mocných, neztrácí nic ze svých intrikánských schopností, ale přeci jen jeho život již není permanentní flám. Dost často zajíždí do domu vdovy Anny Vilbortové a zůstává tam mnohdy až do rána. Těší se nejen ze stále sličné a oddané měšťanky, ale také z jejich dcery Anny, které již je více než půl roku a utěšeně roste jako z vody. Své dítě doslova zbožňuje.

Do salónku, ve kterém složil své znavené kosti, vstoupí jeho sluha Nicolas Misquton. Vidí ho rád, už aby mu připravil lůžko, spánek je jediný, po čem v tuto chvíli touží. Vyřkne své přání, přesto mladík zaváhá, proto k němu zvedne tázavě zrak.

„Pane hrabě,“ říká Misquton s rozpaky, „nerad vás ruším, ale již několik hodin na vás čeká návštěva. Ten mladík dorazil zdaleka a chce s vámi mluvit. Slíbil jsem mu ho vyrozumět, jakmile dorazíte.“

„Mladík? Zdaleka? Šlechtic?“

„Ano, pane hrabě. Prý ho velmi dobře znáte. Mohu ho uvést?“

„Kde je teď?“ zachmuří se pan de Aboa, přeci jen se mu chce spát. Co mu může nějaký mladý šlechtic chtít? Je snad poslem a přivádí mu zajímavé zprávy? Te by se zase začalo něco dít?

„Pane hrabě, je kousek od vás. Nechci na vás naléhat, ale asi byste ho měl skutečně přijmout,“ zatváří se z pohledu pána nějak divně sluha.

„Jak se jmenuje?“

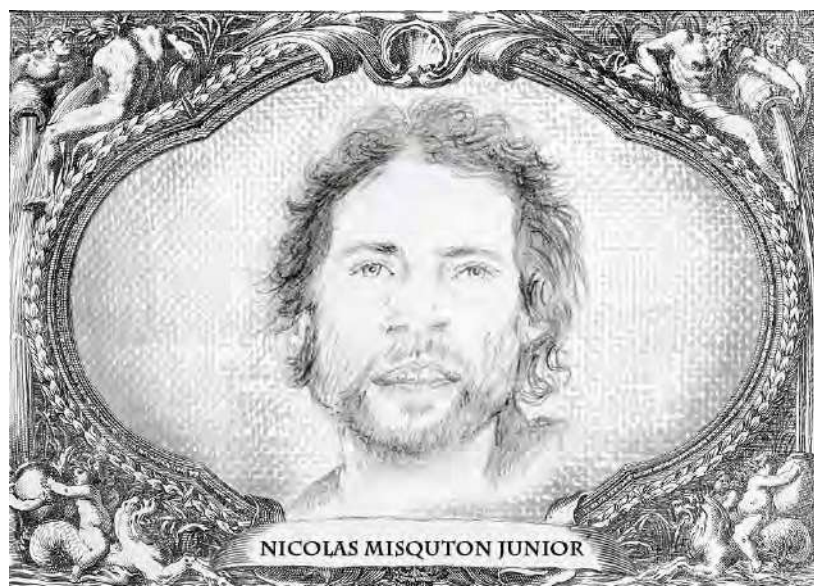
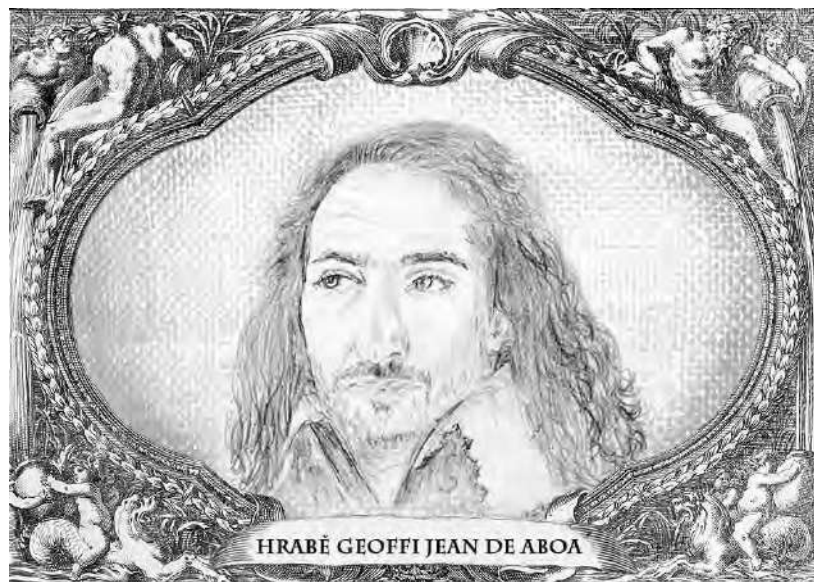
„Prý vám své jméno řekne sám. Ale je velmi elegantní a má vybrané způsoby.“

„Nicolasi, copak se děje? Je to celé nějaké podivné,“ podívá se na usmívajícího se sluhu Geoffi, ten poťouchlý výraz se mu vůbec nelíbí.

„Pane hrabě, mohu urozeného mladého pána uvést?“ zopakuje dotaz Misquton.

„Tak dobře, přiveď ho sem. Snad mě dlouho nezdrtí, protože jsem hodně unavený. Snad bude mít alespoň nějaké zajímavé zprávy, když už tak naléhá na přijetí.“

„O tom nepochybuji, pane hrabě,“ ukloní se sloužící se šibalským úsměvem a vyjde ze salónku. Hrabě mezitím povstane a zkontroluje si svůj oděv, ještě se nestačil dát odstrojit, je tedy vhodně oblečen pro přijetí hosta. Rozhlédne se kolem. Kolik už tajných návštěv tento nenápadný salónek v nenápadném

domě s vyhlášeným hostincem U Bílé růže zažil. O jak důležitých věcech se tady mluvilo. Ovšem naposledy už před více než rokem, kdy se připravovalo tak hrozně zpackané spiknutí markýze de Cinq-Mars.

Sluha znovu vstoupí a za ním se hrne mladík ve věku šestnácti let, středně vysoký, s protáhlejším, ale krásným obličejem, hubené, spíše však šlachovité postavy, jeho tmavé oči srší energií a vykazují bystrost a inteligenci.

„Filipe!“ zvolá radostně hrabě.

„Geoffi!“ vykřikne stejně srdečně host.

Vzápětí oba muži spočívají v objetí. Bratrském objetí, neboť návštěvník je mladším synem stejného otce i matky. Nicolas se spokojeně usmívá, jak se mu podařilo svého pána překvapit.

„Z tebe už je pořádný kus chlapa,“ poplácá starší bratr mladšího po ramenech.

„Vždyť mi taky už v září bude sedmnáct,“ odvěti pyšně mladíček.

„Skutečně, jak ten čas letí. Pamatuji si tě jako takovýho skrčka a teď tohle. Jak se daří matce?“

„Vcelku dobře, sice přes zimu trochu stonala, ale dostala se z toho. Doktor říkal, že už je zase zdravá jako řípa. Moc tě pozdravuje a lituje, že se někdy nepodíváš domů. Na náš zámek.“

„Domů?“ protáhne Geoffi s trochou nostalgie v hlase, „Však víš, jak málo jsem tam za poslední roky byl. V Paříži se stále něco děje, Bretaň je tak daleko. Ale co ty, kde se tady bereš?“

„Domluvil jsem se s matkou, už je nejvyšší čas, abych taky zvedl kotvy. Vlastně mám už meškání. Souhlasím ale s tebou, Nantes je od Paříže hodně daleko a ve srovnání s ní se tam zase tak moc neděje. Ostatně přivátím od matky dopis, ať si ho budeš chtít přečíst, tak ti ho dám.“

„Samozřejmě si ho rád přečtu. Stále se nemohu z toho překvapení vzpamatovat. Jaký už jsi kus mužského, Filipe. Ale není za tvým příjezdem něco jiného? Není něco s matkou?“ ulekne se náhle hrabě.

„Ne, nic za tím není. Matce se skutečně daří dobře. Jen si myslím, že je čas vyrazit a začít dobývat svět. Jako se to prý daří tobě,“ podívá se mladík na bratra zkoumavě.

„Jak se to vezme,“ odvěti pan domácí s trochou trpkým úsměvem, vzpomene si na nedávné měsíce vyhnání, ovšem tato etapa jeho života už je zapomenuta, je zpátky i se svým ochráncem vévodou d'Orleans a v plné síle. Však ještě nebylo vyřčeno poslední slovo.

„Nicolasi!“ uvědomí si pán domu velmi suché přijetí sourozence, „Okamžitě nám přines nejlepší víno, které má tvůj otec ve sklepě. A taky nějakou pečínku. Musíme s bratrem přece jeho příjezd zapít!“

„Jak poroučíte, pane hrabě,“ ukloní se sluha, ostatně podobný příkaz tušil a již se v kuchyni pracuje na pozdní večeři pro oba šlechtice.

„Pojď si sednout,“ vyzve Geoffi bratra, „Jaká vlastně byla cesta? Jak si přijel?“

„Mám svůj vlastní kočár a služebnictvo,“ řekne Filip pyšně.

„Vlastní kočár a služebnictvo? Kde tě Nicolas ubytoval?“

„Hned tady vedle tebe. Už jsem tady několik hodin, ale zakázal jsem mu, aby ti řekl o mém příjezdu. Chtěl jsem tě překvapit.“

„Tvůj záměr se ti vyšel dokonale.“

„Všiml jsem si, jak si zíral. Díkybohu už jsem tady. Ta cesta nestála za nic, zima, drnkalo to hrozně, samá nuda. Ani na zastávkách nic moc povyražení. Doufám, že tady se to změní.“

„Filipe,“ podívá se teď starší bratr zkoumavě do rozzářené tváře mladšího, „co si vlastně od svého příjezdu slibuješ?“

„Tohle probereme později,“ odvěti mladík nejistě, „Nejprve mi řekni, jak se vede tobě? Jsi u dvora krále? Prej se mu daří špatně, všude se o tom mluví.“

„Trochu moc otázek, ale dlužíš mi odpověď na tu moji předchozí. Co si od svého příjezdu do Paříže slibuješ?“

Nutnosti odpovědět mladšího z pánů de Aboa ušetří vstup Nicolase, kterého následoval jeho bratr Philibert. Oba přinášejí v košíku láhve vína, kromě toho však mnoho krásně vonících dobrot na dvou tácech. Ošatka s pečivem nemůže chybět. Naskládají všechno na stůl, Nicolas poté nalije do dvou broušených číší víno. Pohlédne na pána, zda má nějaké další rozkazy, ten však sloužící pohybem ruky propustí.

Hrabě si přitukne s bratrem na shledání a přitom si ho zkoumavě prohlíží. Už je opravdu kus chlapa, stejně vysoký jako on, sice asi až moc hubený, ale pohledný. Taky možná dost divoký, s trochou nostalgie si vzpomene sám na sebe v jeho věku. Jistě si představuje, jak si bude v Paříži užívat. O tom nemůže být pochyb, vzhledem k jeho tělesným proporcím a jistě i schopnostem, by mohl mít šanci se prosadit ve společnosti. Jistě také počítá s tím, že mu v tom starší bratr pomůže.

Filip se tváří skutečně šťastně, jeho bezstarostná povaha nepřipouští jiné myšlenky, než radost nad shledáním se starším sourozencem, ke kterému vždy vzhlídl jako ke svému vzoru a touží být jednou minimálně stejně úspěšný jako on. S výjimkou vojenské kariéry, po té nijak nebaží. Spíše po plných salónech obdivovatelek, po bujaré zábavě a zářivé kariéře. Trochu je zklamán domem, ve kterém bratr žije, ale je natolik chytrý, aby svůj pocit nedal najevo. Možná se však jedná jen o zastírací manévr, aby se zde mohly konat tajné schůzky a možná taky tajné orgie, namlouvá sám sobě.

„Jestli tě dobře chápu, chceš zůstat v Paříži?“ zeptá se starší sourozenec.

„Chápeš mě dobře. Rozhodl jsem se jít do světa. Vlastně jsem už docela meškal, většina odchází z domova už v patnácti. Ale jen jsem vo tom promluvil, matka se hroutila, nadávala, plakala a spílala mi zároveň. Nechtěla mě vůbec pustit, jako bych byl její hračkou nebo co a nechtěla vo mě přijít. Znáš ji, pořád něco mlela ... říkala, tak jsem byl nucen zůstat. Ale konečně k tomu došlo. Počítám s tvou pomocí, na začátku, máš určitě mnoho přátel, mnoho známých. Můžeš mě představit ve společnosti, v tom na tebe spoléhám.“

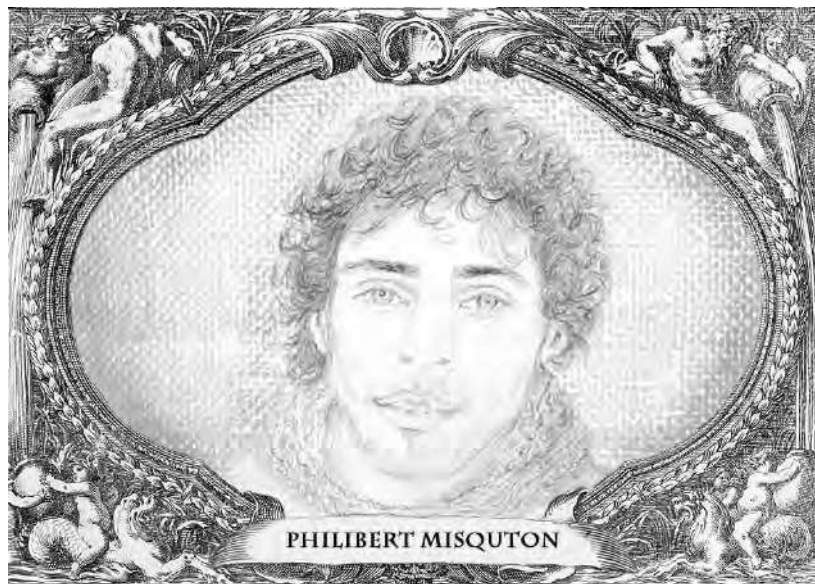
„Logické přání, ale není zase tak jednoduché. Co například peníze?“

„Něco mám s sebou, matka respektive správce mě vybavili. Nejsme přece řádní chudásové, ty máš svůj příjem jistě a já na začátek taky něco mám. Počítám ale později s podporou z domova. Možná bys mi taky tady mohl něco zajistit, co by hodilo nějaký ten zlatáček.“

„Něco zajistit,“ rozesměje se Geoffi, „Něco zajistit, aby to hodilo nějaký ten zlatáček. Milej zlatej, takovejch je vás tady hromada. O úřad nezavádíš, navíc pro řádný nemáš předpoklady. Jedině snad tě umístit ke dvoru nějakého velmože.“

„Však ty už něco vymyslíš,“ odvěti bezstarostně Filip.

„Jak se zdá, jsi se všim hned hotový. Teď je v Paříži trochu nejasné, co se bude brzy odehrávat. Král je na tom špatně a dle zaručených a důvěryhodných zpráv umírá. Brzo se strhne asi pořádná mela,

bude se řešit, kdo se chopí regentství. Mořná se pak budou rozdělovat nějaké úřady, ale s něčím takovým pro sebe nepočítej. Ani kdyby všechno dopadlo pro nás dobře.“

„Co znamená pro nás dobře?“ zpozorní mladík.

„Však časem pochopíš. Jestli král brzo zemře, což se asi stane, tak bude někdo muset vládnout místo jeho malého syna. Tomu je necelých pět let, proto půjde o dost dlouhou dobu, než se bude moct ujmout sám svých povinností. Dost dlouhá doba, aby se mnozí pořádně zajistili, jestli mi rozumíš. Zuby si brousí kde kdo. V Paříži je teď houf různých princů a každý má svým způsobem legitimitu požadovat něco pro sebe. Jenž e nebudou uspokojeni všichni, právě o výsady se asi bude brzo bojovat.“

„Bojovat? Bude válka?“

„Válka? Myslel jsem boj spíše obrazně, ačkoli ani válka se nedá vyloučit. Ale pravděpodobně se bude bojovat v zákulisí, budou se hledat vhodní spojenci, bude se intrikovat, utvářet společenství. Když zmizel ze světa d'ábel Richelieu a teď za ním půjde i král, otevírá se cesta k prosazení mnoha dalších.“

„Tomu rozumím. Na koho jsi vsadil ty, bratříčku?“

„Na koho jsem vsadil? Co pouťíváš za výrazy?“

„Však mi dobře rozumíš,“ napije se zhluboka Filip a na tváři se mu objeví povýšenecký úsměv, naznačující schopnost jeho autora pochopit dobře zákulisí u dvora, „Určitě máš svého favorita, kterej by mohl uspět. Kdo jím je?“

„Neztrácíš čas a hned jdeš k věci.“

„Je na tom snad něco špatného?“

„Ve své podstatě není. Už delší dobu jsem velmi dobře zapsán u králova bratra vévody d'Orleans.“

„Já si to myslel. Ten má velký šance, vť dyť je králův bratr.“

„Má i nemá. Je zde královna, rod Condé, Vendome, Guise, ale také mnoho pohrobků kardinála Richelieu a na čele s Mazarinem. Ty také nelze podceňovat. Klika, co zbyla po kardinálovi, zastává vysoké úřady a má na rozdíl od mnoha princů také skutečné schopnosti.“

„Bude to asi pěkně zajímavá mela, ne?“

„Asi nechápeš, o co všechno jde. Filipe, nejde o hru, kdy poražený odejde a zítra ke stolu usedne znova. V mnoha případech se už poražený nezvedne anebo mu návrat na výsluní můž e trvat roky. Ale o tom si promluvíme později.“

„Slibuju, budu pozorným posluchačem.“

„Jistě budeš. Ale teď se budu zase trochu ptát já. Jaká je situace na Aboa?“

Následuje více než půlhodinová beseda, ve které se hrabě dozví podrobnosti z jejich rodinného sídla. Nepatří rozhodně k boháčům, ale na druhé straně se jim nevede špatně. Panství mají udržované, bez dluhů, bez nutnosti prodávat jeho části k zalátání děr v rodinném rozpočtu. Jejich matka prostřednictvím správce udržuje tvrdý režim, šetrnost projevuje na každém kroku, málem přichází do řeči jako skrbík.

V závěru zprostředkované exkurse na panství v Bretani se rozhodne mladší z bratrů představit svému sourozenci své služebnictvo. Když mu Geoffi na jeho nápad kývne, což učinil pro jeho neodbytnost, nechá Filip nastoupit trojici mužů do salónku. Přijdou velmi spořádaně, hluboce se hraběti klaní.

Dvojice vykonává zároveň roli kočích, lokajů a strážců mladého pana de Aboa. Jde o pořádně rostlé chasníky něco přes třicet let, oba si vydobyli ostruhy v armádě. Jejich zarputilý výraz jen dokresluje schopnost postarat se o bezpečnost mladého šlechtice. Jmenují se Francois Lomiare a Leonard Colande.

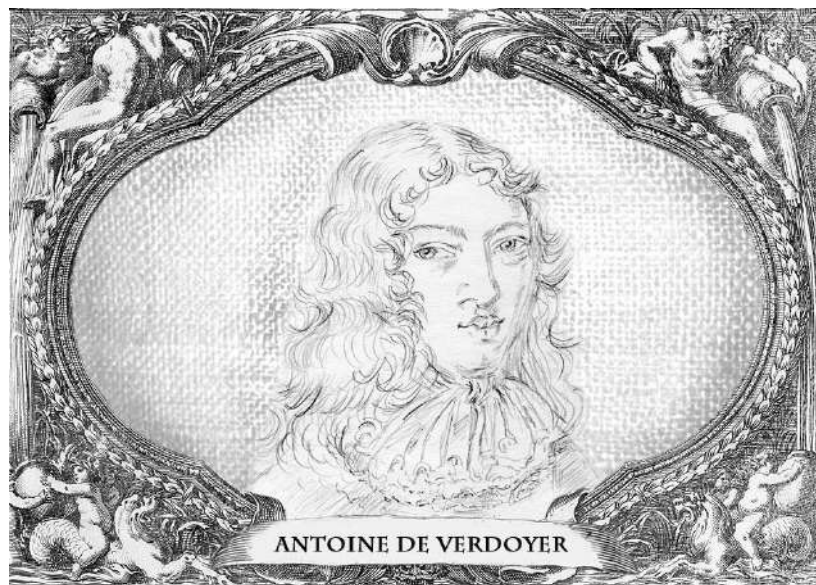
Třetí služebník je zcela jiného ražení. Jde o světlovlasého, poměrně vytáhlého a pohledného chlapce, kterému do šestnáctých narozenin schází půl roku. Na svůj věk je ale poměrně urostlý, kdo ho zná lépe, můž e přidat i další charakteristiky, tedy zručný, inteligentní a líný. Práce se bojí jako čert křít e, zato podporuje veškeré ztřeštěné nápady Filipa. Je jedním z mladších synů místního šlechtice a ten ho dal do služeb k hraběnce de Aboa, která ho následně přidělila jako páte pro svého mladšího syna.

„Pan Antoine de Verdoyer, můj podkoní,“ představí ho pan de Aboa mladší svému bratrovi, kterému přeběhne úsměv po tváři. Tak přímo pan podkoní, to se podívejme. Z očí kluka kouká lotrovina, asi si budou s Filipem dobře rozumět.

„Rád jsem poznal tvoje služebnictvo,“ řekne místo odsudku páté Geoffi, „Ale teď je zase pošli pryč, Filipe, máme si ještě dost co povědět ve zbytku večera.“

Jeho bratr přikývne, velkopanský pokyne svým třem sloužícím, kteří s hlubokými úklony odkráčejí. Snad jen mladý pan de Verdoyer spočine svým zrakem na pánu domu déle, než by se slušelo. Ale jeho zvědavost je zapříčiněna vyprávěním Filipa o svém bratrovi, ze kterého učinil osobu velkého významu u dvora krále. Mladý Antoine je tak zaražen místem, kde hraběte našli, představoval si, že bude žít v paláci obklopen houfem sloužících. Místo toho bydlí v části baráku s hospodou a i když je jeho příbytek vkusně zařízen, je zoufale malý. Taky služebnictva moc nespátřil, dokonce snad slouží i zároveň jemu a v hospodě. Idealizovaný obraz významného dvořana utrpěl velké trhliny, ale stalo se tak i v očích Filipa.

Oba sourozenci se baví dobře další hodinu, přičemž Filip se nijak nešetří v popíjení vína, jeho nálada se brzo dá nazvat rozvernou. Geoffi na něho hledí s obavami, postarat se o takový živel nebude vůbec jednoduché. Kolem jedenácté hodiny ho pošle spát, vymluví se na únavu. Předtím ale požádá o dopis od matky. Což mu bratr neprodleně přinese. Domluví se na společné snídani, při které proberou další záležitosti.

Filip se vrátí do pokoje, který mu Nicolas přidělil. Jde o relativně větší místnost, ve které nechal syn hostinského připravit ještě přistýlku pro pana podkoního. Další dva sluhové dostali kamrlík odpovídající jejich postavení, ale nestěť ují si, jsou na podobné zacházení zvyklí. Dotáhnou si do něj dvě láhve levnějšího vína z hospody a potichu popíjejí.

„Tohle je nějaký divný bydlení, pane,“ neodpustí si poznámku pan de Verdoyer, když mladý pan de Aboa za sebou zavře dveře.

„Nechte si své poznámky, Antoine,“ zavrčí na něho Filip, ač se s pátetem kamarádí a vymýšlejí spolu lotroviny, většinou mu vyká, aby zvýraznil odstup pána a jeho podkoního.

„Pane, já jen, myslel jsem ...“

„To já taky, ale všechno má svůj význam. Můj bratr mi něco prozradil, ale o tom vám nemohu nic říct. A nezevlujte už tak a koukejte mě začít odstrojovat,“ rozpačí ruce pan de Aboa, aby mu bylo možno svléknout oděv.

„Nechcete si raději nechat košili a kalhoty, pane? Zdá se mi tu poněkud zima.“

„Zima? Vám je zima? Mně teda ne.“

„Asi vás hřeje víno, který jste do sebe nalil. Ale varuji vás, ať vyprchá, tak ...“

„Nespekuluj pořád. Asi si málo přiložil,“ zavrčí Filip a nechá se vysvléknout úplně. Pak hupsne pod pokrývkou. Antoine ještě srovná jeho věci, přiloží zнову do krbu a teprve pak začne se svým vlastním odstrojováním. Dostal slamník hned vedla lůžka svého pána, takové spaní se ho velmi dotklo, ale nechce prudit hned první den. Zůstane však ve spodkách, košili si svlékne, aby mu pán nenadával do bab. Pak sfoukne svíčku a zachumlá se do přikrývky.

„Začne nám zcela jinej život, Antoine,“ uslyší hlas Filipa.

„Jen aby, pane. Zatím se o nás moc nepostarali, na zámku ...“

„Antoine, přijeli jsme nečekaně, uvidíš, všechno se brzy vysvětlí a zlepší. Ale Paříž, dovedeš si představit, co nás tady všechno čeká? Tady je skutečněj život, Paříž není žádný Nantes.“

„Však tam taky nebylo špatně, pane. Věděli jsme, kam se zajít pobavit, kde na nás čekaj otevřený náruče, ale tady?“

„Všchno přijde, chce to jen čas. Uvidíte, drahý pane Antoine, bratr se vynasnaží, abych se dostal brzo do společnosti. Pak už se o všechno postarám sám.“

„Jak myslíte, pane. Jen aby se o vás bratr skutečně postaral.“

„Jen se neboj, ty se pořád koukáš jenom na jeho bydlení. On ale musí zachovávat různá tajemství, má tajný schůzky a tady je daleko míň nápadnej než v nějakým paláci,“ vymýšlí si pan de Aboa, „Něco vám ještě řeknu, ale nikomu ani muk. Je dobrým přítelem králova bratra, sám se mi k tomu dnes přiznal. Pomáhá mu v mnoha záležitostech. Takovejch, který musej zůstat naprosto utajeny. Chápeš?“

„Snažím se, pane,“ zavrčí pan de Verdoyer a převrátí se na nepohodlném slamníku. Je navyklý na daleko lepší lůžka a kromě tlačícího slamníku těmito podmínkami trpí i jeho ego. Zakládá si na svém šlechtickém původu a teď tady leží jak nějaký obyčejný podomek. I z tohoto důvodu nemá moc chuti konverzovat, ovšem Filip, posilněný vínem, dostane zrovna povídavou. S velkým sebezapřením musí jeho podkoní setrvávat v rozhovoru, reagovat na všechny možné i nemožné poznámky svého pána ještě drahnou dobu.

Hrabě de Aboa si po odchodu bratra povzdechne. Nemůže zastřít potěšení nad jeho příjezdem, zároveň se mu objeví na čele i vrásky. Velké sebevědomí Filipa, rychlá a silná konzumace alkoholu a zkrešené představy o životě ve velkoměstě, nebude s ním mít lehkou práci. Lokne si z poháru a rozloží zapečetěný dopis. Ani Filip si ho neodvážil otevřít, ačkoli byl jistě zvědavý, co do něho jejich matka napsala. Její kostrbatý a neforemný rukopis pozná její prvorozený na první pohled.

„Drahý Geoffi,

asi se divíš co vidíš. Postarej se o Filipa. Jsou s ním starosti. Musel pryč z domu, proto za tebou jede. Donutila sem ho. Musíš ho zvládnout.

V poslední době flámuje v Nantes, honí ženský podivný pověsti. V tom mu sekunduje ten další holobrádek. Dala sem mu ho, aby se staral, ale dělej vylomeniny voba. Pije, flámuje, smilní.

Taky už měl hádky v Nantes. Dokonce se poprali a málem pobily. Varovaly mě že se na něj někdo chystá. Nechala sem ho hlídat. Ale zase utekl. Jen služebnictvo zabránilo, že ho minimálně neztloukli. Taky nějaký šlechtic tvrdil, že mu běhá za ženou. Moc špatný. Musel pryč z domu, takže jede za tebou.

Geoffi, spoléhám na tebe. Postarej se o bratra. Potřebuje pevnou ruku. Dej pozor, aby zase něco neprovedl. Taky ten Antoine to je taky ptáček. Darebák to je. Potřebovaly by voba výprask. Ale ty je zvládneš. Ti věřím.

Doufám že dopis nerozlepil. Pokud ho čteš, tak asi ne. Geoffi, měj se dobře. Mám tě ráda. Přijed' se někdy podívat domů. Ještě než umřu.

Tvá milující matka, hraběnka de Aboa

Hrabě s dojetím odloží list. Celá matka, vždy nenáviděla psaní dopisů, když k tomu je nevyhnutelnými okolnostmi donucena, snaží se být vždy velmi stručná. Tento text však nechtěla asi nechat psát správce, je až příliš osobní. Má ale pravdu, kdy byl naposledy za ní? Ani se nepamatuje. Přitom by jí rád ukázal svou dceru, bohužel by asi jeho vztah s vdovou Vilbortovou odsoudila. Chtěla by ho mít tenáto s dámou odpovídající jeho stavu a pak by jistě uvítala kupu dětí.

Co se týká Filipa, odhadl ho dobře. Chudák matka, svůj záměr ale moc nedomyslela. Byly s ním problémy v Bretani, kde pravděpodobně jezdil řídit do Nantes a do okolí, tak ho pošle do Paříže. Její

rozhodnutí má asi takovou logiku, jako by chtěla zabránit manželce nevěře svého chotě a od jeho milenky ho odeslala do harému. Jistě, předpokládá, že ho zvládne. Ale jak? To ho má přivázat k posteli?

Věděl by, jak ho uklidnit, poslal by ho na nějaký čas sloužit do armády. Ano, mohli by ho zabít, ale tam by se srovnal. U vojska se pochopitelně také hýří, ale vybil by se způsobem, který je přijatelný. Kdyby svoji vojenskou kariéru přetřel, mohl by se vrátit. Určitě o mnoho zkušenější a vybouřený. Ostatně stejný postup zvolil otec s ním. Kruci, připadá si spíš jako otec Filipa, než jeho bratr. Je o třináct let starší. Hrome, nečekají ho lehké časy. Ale Filip je jediný sourozenec a jeho povinností je se o mladšího bratra postarat.

TĚŽKÉ CHVÍLE SLUHY AUGUSTE BASTIENA

Hrabě de Godille se vrátí ze setkání s panem Daudetem velmi zneklidněn. Dozvěděl se o schůzce, která se konala v domě hraběnky de Besiere a jít se zúčastnili její dva sloužící, jmenovitě její komorná Angelika a nějaký sluha, kterého si přivezla z Anglie. Což by nevadilo, kdyby dalšími osobami sedánku nebyl Auguste a hlavně se Suzanne. Z jejich dostaveníček nekouká nic dobrého, jasně si uvědomuje vážnost situace.

Do salónku vstoupí Quido a přinese mu něco na zub. Na klasickou večeři chuť nemá, objednal si jen drobnosti. Dujardin od rána převzal povinnosti Maurice, který odcestoval v zapůjčeném kočáře v doprovodu hraběte de Prieu. Jeho tajemník si jede pro svoji nevěstu a zatím se tady objevují samé komplikace. Teprve teď si povšimne pohublých postav ve dveřích, jeť se neodvážila bez vyzvání vstoupit. Patří Emilemu, který se pomalu zotavuje ze silného prochladnutí, doprovázeného vysokými horečkami. Vlastně utekl hrobníkovi z lopaty, holomek jeden. Pokyne mu rukou, hoch na stále nejistých nohách vratkým pohybem dojde až ke stolku.

„Jak se zdá, už ses uzdravil,“ řekl mu Armand na uvítanou, snaží se být milý, ale v souvislostech s jeho starostmi zní jeho hlas chladně.

„Pane hrabě, už je mi mnohem lépe,“ odvětil sluha tichým hlasem, i ten vypovídá o jeho vyčerpání.

„Měl by asi ještě ležet, pane hrabě,“ ozve se nejistým hlasem Quido, „Kdyby ho tady takhle viděl pobíhat doktor, určitě by se zlobil. Trval však na tom, že za vámi musí přijít.“

„Má ještě ležet? Tak Emile, proč porušuješ nařízení doktora?“ zeptá se pan de Godille přísně.

„Pane hrabě, já ..,“ ztratí najednou rekonvalescent řeč, stojí jak hromádka neštěstí, zírá na svého pána a není schopen říci ani slovo.

„Tak Emile, co se děje? Když doktor nařídil, že máš ležet, tak jeho příkazy neporušuj!“

„Ano, pane hrabě,“ skloní hlavu Foudras.

„Pane hrabě,“ zasáhne Dujardin, „Emile za vámi přišel, aby vám poděkoval. Doslechl se o vaší velkomyslnosti, kdy jste uhradil jeho léčbu. Nechtěl jsem ho pustit, ale on trval na osobním poděkování. Jak se zdá, ztratil řeč.“

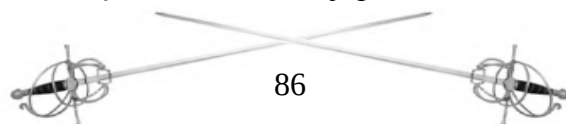
„Říká Quido pravdu, Emile?“ zeptá se méně přísně Armand.

„Ano, pane hrabě,“ přikyvuje hoch, pak rychle udělá dva kroky směrem k šlechtici, padne před ním na kolena a uchopí ho za ruku, „Pane hrabě, Excellence, moc vám děkuju.“

„Stalo se, Emile. Vstaň, není třeba klečet. Poděkovals a teď si běž lehnout, ať nakonec není ta léčba zbytečná. Tak alou do postele.“

„Ano, pane hrabě,“ chystá se vstát hoch, pak však znovu uchopí ruku svého pána a v očích se mu objeví slzy, „Pane hrabě, řekli mi ... kdybyste mi nezaplatil drahou léčbu, byl bych už mrtvej. Pane hrabě, já vám tak špatně sloužil, stále jsem vás zlobil a vy jste mi zachránil život. Pane hrabě, nevím jak vám mám poděkovat. Jste moc hodný pán.“

„Emile, děkování už bylo dost, už stačilo. Běž si lehnout, ať se uzdravíš úplně a můžешь nastoupit na své místo. Quido se už určitě těší, ať začneš dělat svoji práci. Je tak, Quido?“

„Jistě, pane hrabě. Emile, tak pojď.“

„Pane hrabě, moc vám děkuju,“ vyhrknou znovu klečícímu klukovi do očí slzy, uchopí ruku šlechtice a políbí ji. Ten ji chce nejprve vytrhnout, ale nakonec neucukne. Emile není žádný zázrak, jako sluha spíše horší než lepší, ale vděčný je jak zatoulané štěně, když se ho někdo ujme. Vždyť i při tomto poděkování málem selhal, kdyby mu na pomoc nepřišel Dujardin.

„Emile, jdi zpátky do postele. Quido, odveď ho. Díkybohu se už začínáš uzdravovat,“ hledá vhodná slova pan de Godille, nemá moc nálady na projevy díků, ale snaží se být vlídný. Bratry Foudrase mu doporučil Tissot jako své příbuzné, ale tentokrát možná šlápl trochu vedle. Může ale být na toho chudáka kluka tvrděj? Což ho možná štvě víc, než jeho nekvalitní práce.

Sluhové odejdou, hrabě si dá sklenici vína a začne usilovně přemýšlet, jak vyřešit celou situaci. Nedá se nic dělat, musí znovu varovat markýze de Almare a markýzu de Cavarlene. Oba musí vědět, co provádí jejich slugebnictvo, jak se bratři se slugebnictvem jejich matky. Možná jejich snaha o vyzvídání nebude mít žádné výsledky, ale ti dva by mohli mnohé vyť vanit.

Quido se vrátí a šlechtice odstrojí. Pan de Godille nemůže dlouho usnout a stále přemýšlí, jak ukončit začínající komplikace s aktivitami Angeliky a jejího společníka. Copak markýz de Almare, tomu všechno bez problémů řekne, ale co Andrea? Posledně reagovala hodně podrážděně, přitom ale komorná zná jejich výbušné tajemství. Kdyby ho z ní vytáhli, budou mít v ruce mocnou zbraň, mohli by je vydírat. Vymýšlí způsoby, jak nejvhodněji své milence informaci předat, dokud ho přeci jen únava nezdolá a on neusne.

Na večer se objedná u markýze de Almare. Pan Burdain slíbí poslat pro něho kočár, jakmile se jeho pán vrátí. S Andreou má schůzku za další dva dny, snad se do té doby nic nepříhodi. Naštěstí je pozván na oběd k panu Malletovi, kde přijde přeci jen na jiné myšlenky. Jedná se o oběd soukromý a pracovní, radní s ním diskutuje zamýšlené obchodní plány. Jimi je hrabě uchvácen, pokud by alespoň něco z nich vyšlo, přinesou jim nemalé zisky.

S markýzem de Almare se v jeho paláci sejde až v devět hodin večer. Posadí se ke stolku v salóнку, přituknou si vínem. Hostitel je očividně unavený, ale ve velmi dobré náladě. Host má naopak pocity přesně opačné, čilý jak rybička, ale plný starostí. Proto nechodí dlouho kolem horké kaše a vyloží i karty na stůl. O Suzanne pomlčí, ale o Augustových aktivitách vyličí vše.

„Co je Angelika vlastně zač?“ zachmuří se tvář markýze.

„Bohužel, nemohu příliš sloužit. Je v domácnosti u vaší matky už několik let, sloužila u ní ještě před jejím vyhnáním do Anglie. Víc nevím, snad jen, že je prej velmi krásná, svůdná. Jaký však má záměry, jak je skutečně nebezpečná, tak to opravdu nevím.“

„Zůstala v Paříži, aby pro mojí matku vyzvídala?“

„Co jiného bych měl předpokládat? Vaše matka odjela pouze se dvěma sloužitými. Ve svém pronajatém pařížském domě ponechala všechno zbylé slugebnictvo, kterému vládne pan d'Holfene. Však víte, o koho jde. Angelika se motá okolo vašeho sluhy už dlouho, ale v posledních dnech jejich vztah asi dostal nový rozměr.“

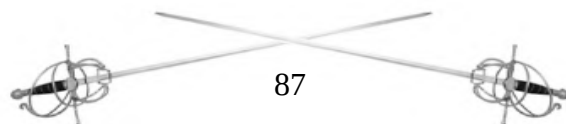
„Kvůli schůzce v domě mé matky?“

„Příteli, co tak asi bude dělat pohlednej mladík s krásnou dívkou několik hodin v domě? Drtí se za ruku a povídají si? Možná taky, ale Angelika určitě vašeho sluhy svedla. V posteli by mohl vyť vanit některý vaše tajemství, pokud je zná,“ vysvětlí pan de Godille svůj pohled na klíčící problém.

„Auguste moc o mých tajnostech neví, i když ... Co navrhujete udělat?“

„Záleží opravdu na tom, zda vám může být jeho vztah s Angelikou nebezpečnej. Nebo lépe řečeno, jak moc vám může být nebezpečnej. Jednak z něj můžete vytáhnout něco, co by bylo lepší ponechat v zapomnění. Například o vašich tajných schůzkách, o kterých Auguste ví. Ještě větší nebezpečí by mohlo vzniknout, kdyby ho zcela ovládla. Přes něj by mohli dostat až do vaší blízkosti. Co vy víte, jak ho nakonec můžete vydírat. Má přístup do vašich komnat, jste k němu otočen zády, je v blízkosti vašeho jídla, nalévá vám víno ...“

„Příteli! O čem teď uvažuete? Mohli by ho snad využít dokonce k ohrožení mého života?“

„Byl by to první případ, kdy by sluha zavraždil svého pána?“

„Vy mě děsíte,“ přeběhne markýzovi mráz po zádech.

„Asi ano, ale musím zvažovat každou možnost. Ať se zdá sebevíc přitažená za vlasy. Vy se musíte rozhodnout, já vás varoval,“ zopakuje teď Armand slova svého špeha.

„Co mi radíte udělat?“

„Věříte svému sluhovi?“

„Zatím jsem neměl žádný důvod o něm pochybovat. Auguste je sice trochu do větru, otočí se za každou sukni, ale nemohu si na něj stěžovat. Svoji práci zastane dobře. Jsem s ním spokojený a zvykl jsem si na něho. Jen nerad bych o něj přišel.“

„Pak vám doporučuji si s ním velmi vážně promluvit.“

„Chcete být u našeho rozhovoru?“

„Mohl bych, ale nepovažuji to za nutný. Jen bych vás požádal, nezmiňujte se mu v žádném případě o tom, jak jsme jeho zálety zjistili. Nesmí se dozvědět o sledování domu a služebnictva vaší matky. Vymyslete si nějakou historku, jak jste se dozvěděl o jeho vztahu s Angelikou. Jako budoucí diplomat jistě naleznete vhodný způsob,“ zasměje se hrabě, ovšem jeho příteli do smíchu vůbec není. Nyní je on tím, kdo má dokonale zkaženou náladu.

„Udělám, co říkáte. Ať dneska odejdete, přijde mě Auguste odstrojit. Přitom si s ním promluvím.“

„Je mi líto, asi jsem vám zkazil vaši pohodu.“

„Opravdu jste mi ji zkazil,“ odvětlí s trpkostí v hlase pan de Almare a pokývá hlavou, „Dokonale, příteli. Přitom jsem měl jen samé radostné myšlenky, spojené s mojí zítřejší schůzkou.“

„S vaší zítřejší schůzkou?“

„Spíše s audiencí ... ale počkejte, něco vám ukážu. Zajímá mě váš názor,“ vstane od stolku markýz a odkráčí do vedlejší místnosti. Vráti se za pár minut, v ruce drží podlouhlou věc podobnou pistoli. Předá ji svému příteli k posouzení.

„Nádherný, pro koho je?“ pozvedne překvapením oči pan de Godille, v ruce drží dřevěnou maketu pistole, ale umě nazdobenou tak, že připomíná skutečnou pozlacenou zbraň. Mistrovské dílo. Nádherná hračka. Srdce vojáka v hraběti zaplesá, co by dal v dětství za takový prezent. S čím on všim si hrál na vojáky, s čím všim kosil nepřátele. Mnohdy musel stačit jen zahnutý klacek. Díkybohu dost brzo se mu dostaly do rukou skutečné zbraně.

„Maketa, kterou držíte v ruce, je dárkem pro krále, tedy budoucího krále, malého následníka trůnu,“ řekne Pierre, potěšený příznivým zhodnocením hračky svým hostem. Vzhledem k překvapenímu obličeji hraběte musí vyprávět o své návštěvě u královny, o svém trapasu s dárkem a následné hře s královskými dětmi.

„Opravdu neleníte. Přízeň budoucího vladaře začínáte budovat už téměř od kolébky,“ zhodnotí Armand aktivitu svého přítele po svém.

„Sám jsem byl překvapen, jakého přijetí se mi dostalo. Pan Jules mi opravdu posloužil dobře. Královna byla velmi příjemná a oba princové ... poslyšte, příteli, je mi těch dětí líto. Všude kolem nich hlídači protokolů, vť dyť i jejich hraní má svá pravidla. Budoucí král mluví pomalu jako dospělý a ono mu není ani pět let. Chudák.“

„Chudák? Vzhledem k tomu, co ho v budoucnu čeká, bych byl taky rád takovým chudákem. Jdete zítra zase za královnou?“

„Ano, byl jsem vyzván. Oficiálně jdu navštívit mladého Ludvíka, abych mu mohl předat slíbený dárek. Prý se na něj ptal. Nevím, nakolik je toto pravda, ale snad se mu bude hračka líbit. Ukazoval mi dřevěnou mušketu, kterou dostal od svého strýce Gastona, zaujala ho, tak jsem nechal vyrobit tuhle dřevěnou pistolku.“

„Pokud je v tom dítěti něco z vojenské krve jeho otce, jistě ho váš dárek potěší. Docela vám závidím, příteli. Trávíte čas v blízkosti Mazarina, navštěvujete krále, královnu, budoucího krále ...,“ povzdechne si pan de Godille, v jeho hlase je patrné rozčarování.

„Krále jsem už delší dobu neviděl, nedaří se mu dobře a tak téměř nikoho nepřijímá, pokud audience není bezpodmínečně nutná. Za královnou a jejími dětmi jdu podruhé. A s panem Julesem zase tak často nejsem, spíš s dalšími úředníky, pomáhám jim s přípravou dokumentů pro pana kardinála, čteme a třídíme depeše, případně k nim sdělujeme stanoviska. Mě zmíněná práce docela baví, vás, pokud si dobře pamatuji, taková činnost spíše nudila.“

„Nudila, nudila, ale co mám teď? Vlastně vůbec nic. Nikoho nezajímám. S panem de Chavigny jsem mluvil naposledy ... to už je doba, s Mazarinem ani už nevím. To bylo řečí, jak budu mít na starosti jeho ochranu, jak se bude se mnou radit. Ve skutečnosti nic. Párkrát jsem se byl podívat na jeho gardu, pozdravit pana de Seiges, zašermovat si s ním. To je tak všechno. Neznám horší věc, než je nuda, to mi věřte.“

„Mohu pro vás něco udělat? Nějak vás rozptýlit? Nevěřím ale, že by na vás pan Jules zapomněl, jen považuje asi za lepší, když zůstanete ve skrytu. Jestli král zemře, což se jeví nevyhnutelné, tak určitě zase váš význam vzroste. O tom jsem přesvědčen.“

„Neradostnej předpoklad. Mám jen tak sedět s rukama v klíně a čekat na další smrt.“

„Takto vyslovená souvislost opravdu nezní pěkně. Ale tak se více bavte, chodte do společnosti. Jestli potřebujete otevřít nějaké dveře, pokusím se. Příteli, velice mi pomáháte a já sám se vám vůbec nevěnuji. Jsem ale od rána do večera pryč z paláce ...“

„Probůh, nic vám nevyčítám, naopak, raduji se z vašich úspěchů. Jen jsem si potřeboval postěťovat, to je tak všechno,“ usměje se pan de Godille.

Setrvají v rozhovoru asi ještě půl hodiny, než se hrabě zvedne a nechá se odvést zpět do svého domu. Markýz zůstane chvíli sedět v salóncu a se zamračením přemýšlí o slovech svého přítele. Problém okolo jeho osobního sluhy ho zaskočil.

Nařídí Augustovi, aby ho přišel odstrojit. Místo něho však do ložnice vběhne dotčená Marietta, vyšpulí své rtíky a spustí stavidla své výmluvnosti. On ji zpraťí pohledem i slovy, ona se rozpláče.

„Milosti, dnes jste mi slíbil, že vás odstrojím já a budu zahřívat vaši postel. V poslední době mě odbýváte. Vy už vůbec nemáte rád svou malou Mariettu!“ vzlyká.

„Nemáš pravdu,“ odvětlí on podráť děně, „Jen si potřebuju promluvit s Augustem.“

„Jestli je pro vás lepší v posteli Auguste než Marietta ...“

„Co proboha plácáš?“ vyjede na ni, „Jaký Auguste v posteli? Nikdy tam nespočinul. Jen mě odstrojuje! Co meleš za nesmysly?“

„Za nesmysly? Když dá šlechtic přednost krásnému chlapci před hezkou komornou...“

„Marietto! Dost těch nesmyslů, nebo jim nakonec ještě někdo uvěří! Auguste je jen sluha, nic víc! Zato tobě se dostalo velkých privilegií, které zneužíváš!“

„Milosti, řekněte mi to otevřeně. Mnozí velmožové spávají se svými mladými sloužitci, berou si na lůžko své hochy. Jestli je tomu tak, pochopím vás a budu jen v koutku truchlit. Jestli ale nemáte potěšení z mladých chlapců a přesto mě odmítáte, musím se ptát proč. Asi jsem ošklivá, nežádoucí a asi to nepřetřiju,“ pokračuje ona ve svých provokacích, vidí, jak tím svého pána zlobí.

„Ty ses zbláznila!“ vykřikne on na ni, „Občas jsem unavený a nechci s tebou kaťdý večer spát, o nic jiného nejde, a ty ze mě hned děláš sodomitu! Ještě takový věci někde vykládej, ty huso, abych se

dostal do problémů! Jestliže nepřestaneš, nechám tě zpráskat a vyhnat! Ne, pak bys určitě všechno někde vykládaka. Nechám tě odvést na loď, nechám tě odvést někam na druhou stranu světa, prodat do harému nejstrašnějšímu ze strašných sultánů!“

„Pane bože!“ spráskne ona teatrálně ruce, přičemž se snaží, aby všechny její přednosti vynikly. Nepodezírá markýze z lásky ke stejnému pohlaví, pouze využívá mužnosti, aby se s ním mohla hádat a ať ho její záchvaty omrzí, aby ji vzal do své postele.

„Teď odejdi a pošli sem Augusta.“

„Tak přece mám pravdu,“ rozhalí si ona svoji hrud', objeví se její nádherné vzdouvající se prsa, povytáhne si suknici, aby ukázala co mužná nejvíce ze svých stehů, „Jaké neštěstí. Jaká změna. Dáváte přednost ploché hrudi před mojím kozičkama, chlupatým nohám před mojí jemnou kůží. Kyj před mojí studánkou!“

„Ty jsi buď opilá, nebo jsi zešilela,“ podívá se na ni on pln zloby, pak mu dojde její hra a rozesměje se, „Jsi ty ale potvora, Marietto, co všechno uděláš, jen abys mohla ke mně na lůžko!“

„Netoužíš tedy po těle Augusta?“

„Však dobře znáš odpověď. Proto nemusíš dělat takové scény.“

„Ale Milosti, jaký je důkaz? Kolik dní už jsem nesměla spočinout na vašem lůžku?“

„Marietto, jsi ničemnice. Brzo ráno vstávám, mám důležitá jednání, vracím se pozdě večer, jsem unavený. Pak nemám ani moc chuti se milovat, ani s velmi krásnou komornou. Ty z mé únavy hned děláš drama a žádáš si důkazy.“

„Jen jestli si něco nenalháváte, Milosti. Jste dlouho mezi samými muži, mužná jste zase po nich zatoužila. Jste unavený? Každý pořádný chlap, když má mužnost, tak ji využije. Třeba si svůj stav ani neuvědomujete, mužná vás už ženy nepřitahují.“

„Jsi rozený diplomat,“ začne se on smát, „Ale musím uznat, máš pravdu. Když tě tak pozoruji ... mužná by nebylo na škodu, kdybys v noci vklouzla do mé postele.“

„Mohu vás odstrojit? Mohu zastoupit Augusta?“

„Tak dobře, když jinak nedáš,“ pokývne hlavou, přeci jen odhalené vnady zapůsobily na jeho chtíč, „Počkej na mě v ložnici, ale předtím mi sem pošli Augusta. Musím s ním mluvit.“

„Jenom mluvit? Abyste se nevysílil, víte jak jsem náročná,“ poznamená ona se šibalským úsměvem ale i radostí ve tváři, zase dosáhla svého a dnes v noci bude spát po boku svého pána.

„Zmizni už, nebo si svoje přání ještě rozmyslím,“ houkne on na ní, ale úsměv mu z tváře nezmizí.

Marietta v rychlosti opustí místnost, aby zavolala Augusta, potom se urychleně přesune do ložnice svého pána. Přiloží do krbu a svlékne se. Rozloží se na jeho lůžko, vyzkouší si několik poloh, aby co mužná nejvíce i tímto způsobem podpořila chuť mladého šlechtice na sex s ní. Jejich vztah je založen výhradně na něm, nedělá si žádný jiné naděje. Za poskytování svého těla má výsostné postavení v domácnosti a mužná v budoucnu dostane i slušnou odměnu, ať se jí markýz nabaží. Zároveň ale má mladého pána ráda, je něžný a velmi dobrý milenec, dokáže jí uspokojit a ona jeho rovněž. On se tak nemusí honit za neznámými ženami, když mu ona poskytne, co jeho tělo plně energie potřebuje.

Marietta nakonec nalezne polohu svého těla, se kterou je spokojena. Položí si hlavu na polštář a čeká na jeho příchod. Jen aby se nezdržel s Augustem dlouho, začíná se jí dělat husí kůže.

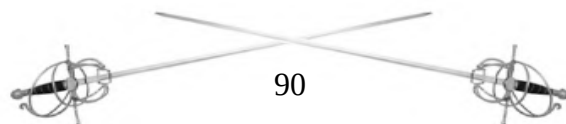
Bastien mezitím vstoupí do salónu a zdvořile se ukloní. Pochopil, proč sem vběhla Marietta, ale nijak se na ní nezlobí. Čím více práce zastane ona, tím méně zbývá na něj. Markýz sluhovi pokyne, aby přistoupil blíž, on tak učiní v očekávání jeho příkazů.

„Auguste,“ začne šlechtic s vátou tváří, „jsi můj sluha už téměř dva roky. Sloužíš mi docela dobře, i když se nepředřeš. Dokonce znáš i některá má malá tajemství. Jsi součástí mé domácnosti, musíš se podle toho chovat.“

„Stalo se něco, Milosti? Někdo si stěží oval?“ vyvalí Bastien oči, nemá ani tušení o svém provinění. Ustaraná tvář pána ho zarazí a mate. Co měl provést? Nepomluvil ho někdo? Třeba ta mrcha Marietta?

„Tím si právě nejsem jistý, Auguste. Víš, kdo je paní hraběnka de Besiere?“

„Jen zběhň, Milosti. Viděl jsem ji zde. Je vaší matkou.“

„Ano, Auguste. Nepohodli jsme se a ona byla z nařízení krále odeslána na zámek Besiere v Borgogne. Ovšem neodjela se všemi sloužitými, některé tady ponechala. Určitě se nesmířila se svou porádkou ve věci sporu o rodinný majetek a přemýšlí, jak mi uškodit.“

„O tom nemám tušení, Milosti.“

„Tak teď už o tom víš. Mořná bude chtít zneužít některé moje sloužití, aby se dostala k tajemstvím z naší domácnosti nebo dokonce se pokusí podplatit některé mé sloužití, aby s ní spolupracovali. Něco takového nemohu připustit. Rozumíš mi?“

„Snažím se, Milosti. Co však s tím mám já společného?“

„Víc než si myslíš, Auguste. Znáš Angeliku?“ vystřelil pan de Almare otázku a zkoumavě se na sluhu podívá, tomu poklesne brada a zbledne.

„Angeliku?“

„Ano, Angeliku, ženu prý velmi krásnou. Tak znáš ji?“

„Jednu Angeliku znám, Milosti, ale ...“, zachvěje se Bastien.

„Tak je to pravda. Doneslo se mi o tvé návštěvě v jistém domě. Kde jsi byl s Angelikou dost dlouhou dobu. Dovedu si představit, co jste tam dělali.“

„Ale Milosti, Angelika ...“

„Tvoje Angelika je komorná či přímo důvěrnice mojí matky, paní hraběnky de Besiere. Jmenuje se slečna d'Saussier, pochází z urozené krve. Dům, ve kterém jste hřešili, patří mojí matce!“ dokončí své obvinění šlechtic.

„Milosti, vy si myslíte ...“

„Myslím si, milý Auguste, že tě Angelika zneužívá. Jsi mým osobním sluhou a proto tě svedla. Což jí asi vzhledem k tvé prostopášnosti nedělalo velký problém.“

„Milosti, jste si jistý?“ zesíná sluha, tímto zjištěním dostává vztah s Angelikou zcela jiný rozměr. Domníval se být lovcem, zatím sám byl jen lovnou zvěří. Přesto se zdráhá uvěřit, „Nejde o nějaký omyl, Milosti? Nespletl se někdo, kdo vám o nás vykládal?“

„Jsem si naprosto jistý. Ti, co vás náhodou viděli, Angeliku i tebe dobře znají. Díky této šťastné náhodě jsem se o tvých záletech dozvěděl i já. Auguste, cos ji doposud vyťvanil? Něco z mého soukromí?“ zeptá pan de Almare poměrně tvrdě.

„Milosti, stále nemohu uvěřit,“ málem se mladíkovi podlomí kolena, „Seznámil jsem se s ní už před delší dobou. Všechno, co říkáte, je pravda. Znáš Angeliku, je taky velmi krásná. Nedávno jsem s ní byl skutečně v nějakém domě, ale nevěděl jsem, že patří vaší matce. Ani toho moc nevím o vašich sporech. Myslěl jsem si, že jsem si namluvil nádhernou dívku, neměl jsem tušení, komu sloužím.“

„Já ti věřím. Vykládal jí něco o naší domácnosti?“

„Snažím se vzpomenout, řekl jsem jí, kde pracuji, ale pane markýzi, jen jsem vás chválil.“

„Není podstatné, jestli jsi mě chválil nebo pomlouval. Neříkal si jí třeba o nějakých tajemstvích? O mých tajných schůzkách v Domě tajemství? Něco o mých přátelích?“

„Nic takového, moc jsme o vás nemluvili,“ zalže Bastien a udělá se mu nevolno, vzpomene si, jak vychvaloval svého pána i jako dobrého milence, už vlastně ani pořádně neví, co všechno jí naznačil či přímo vyťvanil.

„Budu ti muset věřit. Chápeš ale, do čeho ses připlétl?“

„Jsem si vědom, za jakýho jsem asi pitomce,“ procedí mezi zuby zhrzený milenec, „Jestli se mě ta potvora skutečně pokusila využívat, tak mi všechno vysvětlí. Hned zítra ji vyhledám a ...“

„Auguste, o tom, co uděláš, si teprve promluvíme,“ zarazí sluhu Pierre, „Vážíš si mořnosti u mě sloužit?“

„Milosti, vy mě za to chcete vyhodit?“ vyděsí se upřímně Bastien.

„Nevím, co mám dělat, Auguste. Jde o spor o značný majetek a mé vztahy s matkou jsou nepřátelské. Ty jsi často v mé blízkosti. Znáš některá moje tajemství a kdybys podlehl jejich svodům a přidal se k nim, mohl bys mi ublížit.“

„Milosti,“ objeví se v očích slouřícího slzy, „Nevyhazujte mě, prosím. Napravím svou chybu. Váš ím si sluř by u vás.“

„Jak ti mám věřit? Jak si mám být jistý tvou věrností? Co když tě Angelika navede, abys mi vrazil dýku do zad?“

„Dýku do zad ...“, vyvalí oči sluha.

„Mořná trochu přeháním, připouřtím, ale všechno je v dneřní zlé době mořné. Lidem, kteří se pohybují v mé blízkosti, musím naprosto věřit. Tebou si ale už nejsem jistý.“

„Milosti,“ sklopí hlavu Bastien, usilovně přemýřlí, jak se dostat z prekérní situace, do níř ho zavedl jeho chtiř a svůdná slova jeho současné milenky „vůbec nechápu, co se stalo. Nevěděl jsem, ře Angelika patří k vašim nepřátelům. Nikdy na mně nic nevyzřídala, nikdy mě o nic nepořádala. Jen jsme se přátelili a před pár dny se stali i milenci. Povař oval jsem ji jen za normální slouřící a další řenou, se kterou ... však mi rozumíte, Milosti. Teď bych měl kvůli takovému nevinnému dobrodruřství přijít o místo? Taková hrozná směla?“

„Zatím po tobě skutečně mořná nic nechtěla. Ale co za pár dní? Co budeř řvatlat, ař s ní budeř zase smilnit? Nevyzradíš něco z tajemství, které ses v mém paláci dozvěděl? Nedokáře ře zbláznit svojí krásou natolik, ař nakonec, jen abys jí mohl zase mít, uděláš pro ni cokoli?“

„Milosti, snař ím se pochopit vaše obavy, ale já bych vás přece nikdy nezradil! Mám vás rád. Vaše představa, Milosti, ře bych snad mohl ohrozit váš řivot, je naprosto šílená,“ klesne teď Bastien na kolena, oči má vodové, hrozící ztráta výborného místa můře změnit jeho řivot výrazně k horřímu, „Milosti, potrestejte mě, nechte mě zbiřovat, jestliře to považujete za nutný, zavřete mě do sklepa a nechte mě tam třeba měsíc jen o vodě, ale nevyhazujte mě. Nikdy jsem neudělal nic, čím bych vám ubliřil. Nikdy nic takového neudělám.“

„Auguste,“ odvěti pan de Almare mírným hlasem, ve kterém se mísí smutek s nejistotou, „velice rád bych ti uvěřil. Ale vyplatí se mi takto riskovat? Vřdyř jakou roli v mé domácnosti v poslední době zastávář? Lehce se tvých povinností zhostí Marietta. Vřdyř já ře vlastně nepotřebuji. Vyplatí se mi vůbec brát na sebe takové obrovské riziko? Obávat se, zda nakonec nepodlehneř okouzlení proradnou řenou a nezradíš mě? Není lepší ře vyhnat a být bez starostí? Anebo se ře raději zbavit, abys mě ani nemohl ohrořovat, ale ani nemohl prozradit nic z toho, co jsi se už dozvěděl?“

„Zbavit? Jak zbavit?“ zvedne v úleku své usazené oči sluha.

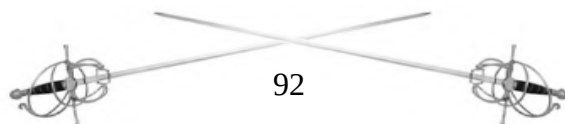
„Zbavit se někoho lze různým způsobem, Auguste. Jak se zbavujeme nepohodlných svědků? Třeba se jim stane nějaká nehoda. Někaké neřtěstí. Nebo je pán nechá odvést někam hodně daleko, na druhou stranu země a třeba naverbovat do vojska. Nebo prodat do otroctví.“

„Vy byste ... byl ... schopen ... mě ... nechat ... zabít?“ vyřtí ze sebe s děsem ve tváři jednotlivá slova Bastien.

„Auguste, uvědom si, kdo jsi ty a kdo jsem já. Buduji si svojí kariěru, stýkám se s ministry, kancléři, v poslední době s králem, královnou, následníkem trůnu. Ty jsi jen obyřejný sluha, když zmizíš, kdo se na tebe bude ptát? Tvoji příbuzní? Lehce jim něco namluvíme. Mořná jsi utekl s nějakou řenou. Nebo se nalezne tvoje bezduché tělo. Stávají se nehody v pařitřských ulicích tak málo? Flámoval si, jako obvykle, vracel ses domů v noci, přepadli ře a stalo se neřtěstí. Mám snad ohrořovat svojí kariěru, svůj majetek a mořná i svůj řivot ohledy na nějakého sluha?“ mluví Pierre s tvrdou logikou, ale také s nebývalou krutostí. Přitom jeho slova znějí bez nejmenřího vzruření, bez nejmenří zloby, ale také jakéhokoli náznaku soucitu.

„Milosti ... vy přece nejste takovej ... takovej krutej ...“, zatmí se sluhovi před očima, markýř svá slova snad skutečně myřlí vášně. Co se ale diví? Nevykládal sám nedávno Mauricovi, jak se na ně jejich pánové dívají? Jen jako na osoby méněcenné, pořřadné. Jak by mohli srovnávat svůj řivot s jejich?

Znovu pohlédne do tváře svého pána. Klid v ní se zračící ho ještě více vyděsí. On se nezlobí, on jen uvařuje o nejvýhodněřším řeření. Z jeho pohledu má jeho kariěra a jeho majetek cenu daleko vyšří než řivot dvaceti sluhů. Děřivé zjiřtění.

„Auguste, přemýšlím, co ti mám říci, jak ti vysvětlit můj postoj a nevyhnutelné, co musím učinit. Moje matka a její nohsledové nedávno vydírali pana správce, vyhrožovali mu smrtí jeho rodiny. Byli připraveni svoji hrozbu splnit. Jen díky statečnosti mého přítele se tak nestalo. Poslali zloděje do mého domu, byli jimi ti muž i, co jsme před časech chytily. S mojí matkou jsme svedli první boj o majetek, byli v něm i mrtví. Nejen zloděj, který byl zastřelen při loupeži v mém paláci. Na moji žádost byla moje matka internována, přímo z rozkazu krále. Možná se mi bude chtít pomstít. Ty bys mohl být jejím nástrojem, kdyby tě Angelika ovládala. Jde o tajné rodinné záležitosti, velmi tajné.“

„Milosti, proč mi o tom všem povídáte? Proč mi říkáte takové hrozné věci o své vlastní matce? Protože už je nikomu neřeknu?“ zakvílí Bastien.

„Auguste, jak mám vědět, že tě taky už nevydírají? Nebo si tě už nekoupili? Mám opravdu tolik riskovat, kvůli jednomu sluhovi? Co bys udělal na mém místě? Přemýšlej, jak by ses zachoval v mém postavení?“

„Milosti ... já přece nejsem zrádce,“ dere se mladíkovi z úst, jeho hlas zní vyděšeně, výraz v jeho očích lze jen stěží popsat. Jako by nemohl uvěřit slovům, která vycházejí z úst jeho pána. Znějí tak bezcitně, mluví tak lhostejně o lidském životě. O jeho životě. Přitom ale má pravdu, což je na všem nejhorší!

„Možná nejsi zrádce, Auguste, ale kdo mi tvoje tvrzení zaručí? Auguste, rád bych ti uvěřil, ale jsem na vašich pochybách.“

„Milosti, vy to myslíte opravdu vážně?“ chvěje se klečící svedený sluha, v očích stupňovaný děs. Svého pána vůbec nepoznává. Přece by něco takového nikdy neudělal.

Ovšem když teď o všem přemýšlí, polévá ho horko. Vždyť on má pravdu. Zmizení jednoho sluhy si nikdo nevšimne a i kdyby. Kdo by se odvážil obvinít tak urozeného muže, který má tak vysoce postavené známé? Když nechá zabít svého sluhu, neštěkne po něm ani pes. Z pohledu markýze nemá opravdu cenu riskovat. Zná některá jeho tajemství a když ho umlčí navždy, bude mít jistotu, že o nich nikomu nebude vykládat. Jenže se hrozně mýlí! Ale jak mu jeho omyl dokázat?!

Panebože! Co se z krásného milování s Angelikou vyklubalo. Zdá se mu, že slyší hluk, skoro se bojí obrátit ke dveřím, kde možná spatří své vrahy, kteří ho přišli umlčet. Jde ale jen o klam jeho těže z zkušeného vědomí, nikdo se neobjevuje. Cítí na zádech studený pot a mrazení.

„Vstaň, Auguste,“ poručí mu tvrdě pan de Almare, pak mu pohlédne zpřímá do jeho vyděšených očí, „Neodpověděl si mi, Auguste. Co bys udělal na mém místě?“

„Milosti, zbavil bych se takového sluhy,“ hlesne Bastien, pak však zvedne bojovně hlavu, „Ale kdybych věděl, že mu můžu uvěřit, tak bych ...“

„Mohu věřit? Co když tě budou vydírat a abys zachránil někoho blízkého, tak obětuješ mě?“

„Milosti, to bych nikdy neudělal.“

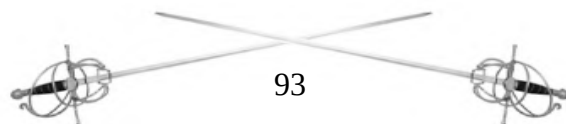
„Snad, pokouším se ti uvěřit. Ale stejně jsi pro mě nebezpečný.“

„Milosti, udělám co budete chtít, prosím,“ řadoní mladík, chování jeho pána v něm navodilo atmosféru hry o život, musí přesvědčivě zdůvodnit, proč pro něho nepředstavuje žádné nebezpečí. Nebo skutečně vejdou nějaký zakuklení muž i a ... raději nedomýšlet. „Milosti, přece jsem vám dobře sloužil, sám jste to řekl. Tak mě na čas zavřete někde ve sklepě, abyste měl jistotu, že nikomu nic neřeknu. Přece není nutné se mě hned zbavovat.“

„Na jak dlouho tě mám zavřít? Stejně tě pak buď budu muset pustit nebo se tě zbavit. Proč tedy nevyhnutelné protahovat?“

„Milosti, to přece nejde, jen tak se někoho zbavit. Jsem přece člověk, jsem ještě mladej, nikdy jsem vám neublížil,“ zalijí se oči mládence znovu slzami, dojíká sám sebe, slzí nad obrovskou nespravedlností a bezprávím, jeť se chystá jeho pán spáchat.

„Auguste, tvůj případ je zapeklitá věc. Mám tě opravdu rád a nečiní mi potěšení ti ublížit. Ale sám sebe mám ještě raději. Dost dlouho jsem čekal, než jsem se stal, kým jsem nyní. S velkým úsilím jsem si vydobyl své postavení. Kvůli jednomu sluhovi bych o všechno měl přijít? Sám jsi mi odpověděl, také by ses takového člověka zbavil.“

„Milosti,“ uchopí Bastien svého pána roztřesenou rukou za rukáv, „Milosti, udělám, co budete chtít. Nikdy v životě bych vás nezradil. Mám vás rád, Milosti, jste dobrým pánem. Vždycky jste byl na mě hodnej. Vy byste nedovolil, aby mi někdo ublížil. Vy ne. Jenom proto, že máte nějaký podezření. Vy ne,“ chytá se jak tonoucí stébla poslední naděje sluha.

„Auguste, abych si udržel své postavení, jsem připraven udělat mnohé. Jestli jsi mě zradil, prodal mě, nebo jsi jen podlehl tělu Angeliky a jsi jí ovládnut, nezaváhám a budu tvrdý. Řekl jsem ti, že tě mám rád. Mluvím pravdu. Velmi mě mrzí nutnost s tebou řešit tak ošklivý problém. Co myslíš, kolik mě bude stát, aby mě tě zbavili? Aby tě zítra našli někde pohozeného v zapadlé uličce Paříže s podříznutým krkem nebo probodnutým srdcem?“

„Asi mnoho ne, Milosti.“

„Určitě jen nicotný zlomek ve srovnání s majetkem, o který svádíme boj já a moje matka. Nicotný peněz z mého majetku. Jak dlouho mi bude trvat, než na tebe zapomenou?“

„Milosti, neříkejte prosím tak krutá slova, prosím.“

„Ptám se tě ještě jednou, Auguste, jakou cenu má tvůj život z mého pohledu a z pohledu, co všechno bych mohl ztratit, kdybys mě zradil?“

„Milosti,“ pohlédne Bastien do bezcitných, naprosto neznámých očí svého pána, nikdy takový výraz u něho nespatriil, „můj život pro vás nemá žádnou cenu,“ hlesne tiše, ale v jeho pohledu je tolik lítosti a tolik obvinění. Vše se ale odrátí od chladných očí šlechtice, který zrak neskloní, ani před tak velkými výčitkami. Sluha sklopí hlavu, cítí hroznou beznaděj. Cítí se jako to nejposlednější stvoření na světě. Nikdy mu nikdo nedal tak pocítit, jaké nic vlastně je.

„Tak si moje slova dobře pamatuj, ty uličníku!“ zaslechne sluha jakoby z dálky hlas svého pána.

„Milosti,“ zvedne Bastien svůj zrak, zdá se mu, že poslední slova šlechtice zazněla v jiném tónu než předchozí. Nebo si jen něco namlouvá a hledá naději tam, kde není? „Milosti, dáte mi ještě příležitost vám dokázat, že jsem tím nejspolehlivějším služebníkem? Necháte mě žít?“ ptá se zoufale. Doslova visí na rtech muže, jež mu tak precizně vysvětlil svou naprostou moc nad jeho osudem.

„Auguste, neměl jsem nikdy v úmyslu tě nechat zabít,“ řekne pan de Almare stále bez emocí, ale ta jediná věta je balzámem na rozdrásanou duši jeho sluhy, „Ale ne každý jedná jako já. Například Angelika a její paní by nezaváhali ani chvíli. Uvědom si, oni chtěli nechat zabít synovce pana správce, kterému je teprve deset let. Vyhrožovali panu správci smrtí jeho neteře i sestry, jen aby ho donutili ke spolupráci. Díky panu hraběti de Godille ...“

„Milosti, já raději nechci nic slyšet ...“,“ dívá se zoufale slouňící, má strach z dalších tajemství.

„Do všeho jsi byl zatažen náhodou,“ pokračuje vágním hlasem markýz, „Určitě si tě vyhlédla, protože jsi můj osobní sluha. Ty jsi asi nebyl moc těžký příklad, svedla tě velmi rychle, nemám pravdu?“

„Milosti, já vůbec nic netušil. Angelika je tak nádherná, až jsem se sám divil, proč tak nádherná žena, která vypadá jako dáma, by mohla mít zájem o takového sluha jako jsem já,“ zpytuje své svědomí mladík, mluví rychle, snaží se projevit dobrou vůli, zmírněný strach mu navrácí výřečnost, „Myslel jsem si, kdoví jak nejsem svůdce. Já blbec. Přitom jsem jen tý čenský nalítnul. Už si to uvědomuju. Udělám co budete chtít, Milosti, klidně jí zakroutím krkem.“

„Zakroutíš jí krkem? Po mně chceš, abych ti neublížil a sám jí zakroutíš krkem?“

„Já mám jen vztek, Milosti.“

„Jenom na ni?“

„Hlavně na sebe, Milosti,“ vrací se barva do tváře sluhy a i jeho hlas se přestává tolik třást, v jednu chvíli měl skutečně pocit, že nadešla jeho poslední hodinka a on opravdu skončí ve stoce s podříznutým krkem, „Jsem hlupák, Milosti. Tak jsem si namlouval, jak jsem Angeliku okouzlit, jak jsem dobřej ...“

„Tvé ego utrpělo, s tím se budeš muset smířit,“ usměje se poprvé lehce pan de Almare, „Naštěstí máš hodného pána, který tě nenechá zapíchnout, nenechá tě ani zmrskat, ani zavřít ve sklepě o chlebu a vodě. Moje náhoda dělá velkou chybu, ale já ti věřím. Tys mi nechtěl ublížit a snad takový úmysl nebudeš mít ani v budoucnosti.“

„Děkuji vám, Milosti, děkuji vám. Já jsem nemohl uvěřit, že byste se tak změnil ...“

„Skutečně? Svoje vyděšení jsi jen předstíral?“

„Ne, Milosti,“ skloní teď Bastien hlavu, „Měl jsem opravdu strach, že bych mohl umřít. Přišlo mi to strašně nespravedlivé, ale z vašeho pohledu ... proč byste měl věřit obyčejnému sluhovi, kterého, jak jste sám řekl, vlastně ani nepotřebujete?“

„Auguste, kdy se máš zase s Angelikou sejít?“ přejde Pierre skrytou výčitku v předchozích slovech svého sloužícího.

„Sejít? Už se nikdy nesejdeme.“

„Naopak.“

„Jak, Milosti? Kdyť pracuje pro vaší matku, kdyť vám chtějí ublížit?“

„Auguste, já jsem ti uvěřil, nechám tě u sebe ve službě a nijak tě nepotrestám. Ani se tě nezbavím, což by opravdu bylo nejjednodušší řešení, jak jsme si vysvětlili. Ale moje odpuštění nebude zadarmo. Budeš mi muset skutečně dokázat, že ti mohu věřit a ty jsi mi oddán.“

„Milosti, já vám nerozumím. Asi je toho dneska večer na mě moc. Nejprve mi říkáte, že mě necháte zabít, pak mi odpouštíte, teď zase, že to budu muset dokázat. Milosti, co po mně opravdu chcete?“

„Správná otázka, Auguste. Chci po tobě velice těžkou službu. Dokážeš se přetvařovat? Dokážeš před Angelikou hrát jejího oddaného milence?“

„Vy chcete ... vy chcete, abych předstíral ...“, zarazí se Bastien, kterému začíná docházet úmysl jeho pána.

„Tušíš správně. Budeš předstírat. Nic se vlastně nezměnilo. Náš dnešní rozhovor se neuskutečnil.“

„Tohle bude velmi těžký, Milosti. Hrozně jste mě vyděsil, měl jsem skutečný strach.“

„Trocha strachu není na škodu. Alespoň budeš mít na paměti, jak se máš chovat.“

„Na dnešek nikdy nezapomenu, Milosti, já si v jednu chvíli opravdu myslel, že dneska umřu,“ přizná se Bastien.

„Kdybys sloužil v domě mé matky, ale možná i v domech jiných urozených pánů, mohl by tě takový osud potkat. Já ale prožil dvacet let v klášteře a ještě jsem neztratil soudnost ani lidskost. Měl bych se asi zlobit, jak rychle jsi uvěřil, ale na druhé straně, možná si teď budeš dávat větší pozor, s kým lezeš do postele.“

„Budu, Milosti, budu. Ale Milosti, vy jste byl tak přesvědčivej ... ale jinak, Milosti, bohužel, máte naprostou pravdu. Můj život, stejně jako životy mně podobných, nemají pro pány jako vy žádnou hodnotu. Jsme pro vás úplný nic ... naštěstí Vaše Milost je výjimkou,“ dodá Bastien rychle.

„Coť je tvoje štěstí, Auguste. Ke všemu tě mám opravdu rád, zvykl jsem si na tebe a nechtěl bych za tebe hledat náhradu. Dokážeš se před Angelikou přetvařovat?“

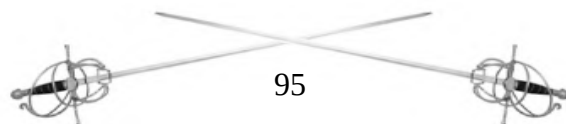
„Nevím, Milosti, po pravdě nevím. Předstírat před Angelikou, dělat, že nevím, jak mě napálila, to nebude snadný. Milosti, nechci vám lhát, asi váš úkol nezvládnou. Angelika mě určitě prokoukne.“

„Možná,“ připustí Pierre, „Ale určitě můj nápad zkusíme. Rozhodně jí nesmíš ale vykládat nic z mé domácnosti a už vůbec nic o Domě tajemství. Říkej si co chceš, ale jen obyčejné věci. Budeš předstírat, jak moc jsi do ní zamilovaný. Je prý krásná, tak ti hrát okouzleného milence nepochybně nebude činit problém.“

„Tím si právě nejsem jist, Milosti. Nevím, jestli dokážu hrát takové divadlo. Nejsem tak výborný herec jako Vaše Milost, vředyť já už cítil nůž na krku! Milosti, možná na ulici dokážu hrát komedii, ale ať skončíme v posteli ... rozumíte mi, Milosti?“

„V posteli pozná co?“ zasměje se poprvé srdečně za celý rozhovor markýz, „Auguste, považ uješ se za svůdníka a nepochybně za výborného milence. Máš příležitost si své schopnosti ověřit. Všechno bude jako před naším dnešním rozhovorem, ale ve skutečnosti se všechno změní. Ne ona z tebe, ale ty z ní budeš tahat rozumy.“

„Jsem vašim vyzvědačem?“

„Přesně tak. Přinejhorším tě prokoukne, pak zmizíš a přerušíš s ní styky. Do té doby se pokusíme využit její předstírané lásky k tobě.“

„Jak si přejete, Milosti.“

„Auguste, ještě jedno ti ale řeknu,“ praví teď vášním hlasem šlechtic a položí sluhovi ruku na rameno, „Sice jsem tě opravdu ani na chvíli nechtěl nechat zabít, ale zase tolik jsem neřertoval. Dej si velký pozor, aby tě nelapila do svých sítí. Abys nepodlehl jejímu kouzlu. Auguste, kdybych zjistil, že jsi mě oklamal a zradil, ujišťuji tě, pak nebudu mít slitování. Mám tě opravdu rád a mrzelo by mě, kdybych ti musel ublížit. Jestliže ale zradíš, už ti nikdy neodpustím. A stane se, co se musí stát.“

„Milosti, já vás nikdy nezradím.“

„Věřím ti, Auguste. Ale ještě jedno musíš vědět. Kdyby tě snad chtěli jakkoli vydírat, okamžitě mi o jejich vyhrožování řekneš a já tě ochráním. Tebe a třeba celou tvoji rodinu. Máš můj slib, rodině pana správce se také nic nestalo, ačkoli byl dokonce ohrožen život mého přítele, pana hraběte de Godille. O věrné sloužící se dokážeme postarat. Ale musím znát všechno, nesmíš mít ve vztahu s Angelikou přede mnou žádná tajemství. I zamlčení maličkosti bych považoval za zradu. Rozumíš mi?“

„Rozumím, Milosti,“ přikývne Bastien, „Milosti, děkuji Vaší Milosti za důvěru. Dokážu Vaší Milosti, že se rozhodla správně.“

„Auguste. nebudu se ani zlobit, když tě prokoukne. Pak mi o svém selhání hned řekneš a přestaneš se s ní stýkat.“

„Jak si přejete, Milosti.“

„Auguste, nikomu ani slovo o našem dnešním rozhovoru. Jde o tajemství mezi námi dvěma.“

„Slibuji, Milosti.“

„Auguste, poslední věc. Zasvětil jsem tě do svých moc ošklivých tajemství. Jelikož tě nenechám sprovodit ze světa, jak ses obával, jsi teď také ty jejich nositelem. Jsi mi nyní ještě blíže, než jsi mi byl před krátkou chvílí. Jsi mým skutečným důvěrníkem. Uvědomuješ si svou roli?“

„Důvěrníkem ...“, zbledne znovu sluha.

„Ano, kromě Domu tajemství a nějakých lechtivých dobrodružství, víš teď také ošklivé podrobnosti o mé rodině. Něco jsi se jistě dovítbil, ale mnohé souvislosti ti unikaly. Alespoň vidíš, jak ti bezmezně důvěřuji, když jsem ti je sdělil a přesto tě posílám za tvou krásnou vyzvědačkou.“

„Milosti, nikdy bych ...“

„Auguste, běž už. Na mě čeká ještě jedna drtíkatá služebná,“ usměje se spiklenecky šlechtic.

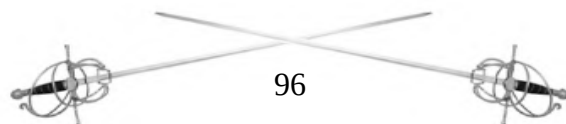
„Milosti,“ ukloní se Bastien, pak zvedne hlavu a dodá, „Děkuji.“

Sluha vyklouzne ze salónku, zavře za sebou dveře a ztělka se o ně opře. Podívá se na své ruce, zřetelně se mu třesou. Asi mu jeho pán skutečně nikdy nechtěl ublížit, pouze mu chtěl nahnat strach. Což se mu povedlo opravdu dokonale. Kristepane! Nevědomky se zapletl do nějaké podivné rodinné války, o které neměl ani tušení. Asi ona válka souvisí i se správcem, který moc nevychází a stále ho hlídají vojáci. I s masakrem v Saint-Denis, odkud přivezli správcovu rodinu a zraněné gardisty. Hrůza! Až nyní si začíná uvědomovat i další souvislosti.

Těžce se ho také dotýká zjištění, jak ho nádherná žena, ve skutečnosti proradná mrcha, využíla. Dělal na něj zamilované oči a přitom ho chtěla jen získat pro své plány. Kvůli ní se ho mohl markýz zbavit. Jak se ale o jejich vztahu vůbec dozvěděl? Nesleduje je nakonec? Bude si muset dávat dobrý pozor, takový rozhovor jako dnes, už nechce nikdy zažít. Zvolna vykročí ke schodišti, potřebuje se něčeho napít, něčeho hodně ostrého.

Má mnoho o čem přemýšlet. Ale dostal parádní lekci. Jeho pán mu dokonale ukázal, jaké nic je oproti němu. Jak bezvýznamný je jeho život. Být na jeho místě nějaký prchlivý šlechtic ... raději nedomýšlet. Na lehce chvějících se nohách vykročí k místu, kde se nachází pálenka.

Pan de Almare si sám nalije ze sekretáře víno. Ani on se necítí nejlépe, vědomě ponížil mladého sluhu, který mu naopak vědomě nikdy neublížil. Pouštěl na něho hrůzu, ale sám sebe se nyní ptá, kam až by byl v této rodinné přiochoten zajít? Co kdyby ho sluha skutečně zradil? Nedokázal by pak skutečně nařídít, aby navždy zmizel? Či krev koluje v jeho žilách? Mění se pomalu nebo naopak rychle?

Nahnal Augustovi strach, ale jestli je Angelika zkušená a nebezpečná, můž e mu pořádně zamotat hlavu. Moť ná ho už za ní neměl posílat. Ovšem on nechce, aby se tak rychle dozvěděla o svém odhalení. Snad sluhu dostatečně postrašil a on se bude mít na pozoru.

Otevře dveře do ložnice a jeho zrak padne na již prokřehlé nahé tělo Marietty, jak vyzývavě, s roztaženými nohama, spočívá na jeho lůžku. Usměje se. Ona je skutečně pěkná potvora, ví jak na něj. Ještě chvilku ho komorná nechá kochat pohledem, potom čiperně vyskočí a cupitá k němu, aby ho odstrojila. On se nechá svléknout a odvést na lůžko. Snad při milování přijde na jiné myšlenky.

ŠŤESTÍ I ŽAL KOMORNÉ SUZANNE D'FOUGUIER

Hrabě de Godille a markýza de Cavarlene leží vedle sebe na posteli, nazí a spokojení s předchozími milostnými hrátkami. Jako už mnohokrát. Stále pro ně je jejich styk plný vášně, zdaleka se neokoukali, stále se těší na své krátké schůzky, jeden na druhého.

Mladík už dlouho přemýšlí o způsobu, jak své milence povědět o její komorné. Markýzi de Almare oznámil pletky jeho sluhy bez problémů, u jeho sestry se stírá pochybnostmi. Ona má svoji komornou ráda, věří ji. Ovšem přejít takovou důležitou informaci nemůž e. Suzanne se jim stává stále více nebezpečnou a pokud si hrozbu Andrea neuvědomí, vystavuje je oba velkému riziku. Prozradit jejich tajemství můž e komorná i náhodou, bez zlého úmyslu, aniž by si svoji chybu třeba i uvědomila.

„Andrea,“ vypraví ze sebe ztěžka, nepodívá se na ni, zrak upřený do nebes postele, „musím ti bohužel něco říct. Moť ná se budeš zlobit, ale zjistil jsem, že se tvá komorná schází se sluhou tvé matky. Nejen schází, pravděpodobně jsou i milenci.“

„Co se zase stalo? Z čeho zase Suzanne obviňuješ?“

„Já tvoji komornou neobviňuji, ale musíš o jejím vztahu vědět. Ve službách tvé matky pracuje anglický mladík, přijel s ní z ostrovů. Prý vysokej, urostlej, pohlednej. Točí se kolem tvojí Suzanne a v minulých dnech strávili celý odpoledne v domě tvojí matky. V domě, kde teď vládne pan d'Holfene. O tom, proč mladá komorná a mladá sluha jdou do domu a jsou tam celý odpoledne, asi není třeba moc přemýšlet. Jejich setkání se uskutečnilo v době, kdy jsme i my měli schůzku. Komorná s tebou nejezdí, má asi volno a využívá ho k milostným hrátkám s Markem. Tak se anglický mládenec jmenuje. Moť ná jsou spolu i teď.“

„Raději se ani neptám, jak ses o nich dozvěděl.“

„Zeptat se můž eš. Dům tvojí matky a pana d'Holfene moji lidé sledují. Ale o sledování jsem ti říkal už minule. Andrea, mám ze všeho velmi nepříjemný pocit. Suzanne ví o nás dvou.“

„Armande,“ podívá se ona na něho, nemá důvod se přetvařovat, v její tváři tak lze číst jak ve slabikáři, napsané velkým písmem, jak je jí nastolené téma nepříjemné. „Suzanne je moje komorná, je z urozené krve, sice hodně vzdálená, ale příbuzná. Je ale taky žena a jestli se zamilovala do nějakého mládence, nelze se jí divit.“

„Skutečně se nelze divit lásce dvou mladých lidí. Shodou náhod ten mládenec slouží tvojí matce a vodí si tvoji komornou do domu, který si tvoje matka pronajala. Zkus si představit, co by se stalo, kdyby mu prozradila něco o nás. Kdyby se dozvěděli o našem vztahu. Měli by nás v hrsti, mohli by nás vydírat, využívat nás v boji proti tvému bratrovi. Anebo o nás říci tvému manželovi.“

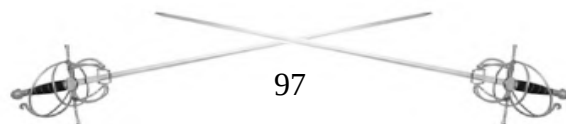
„Třeba jde jen o náhodu.“

„Sama svým slovům nevěříš.“

„Co po mně chceš?“ podívá se na něj, leží teď na boku, nadzvednutý trup na lokti levé ruky, on stále na zádech, nicméně jejich pohledy se setkají.

„Sám nevím, co s tím dělat. Měla by sis se Suzanne promluvit, zjistit, co za jejím vztahem skutečně vězí. Upozornit jí, aby si před tím chlapem dávala pozor na jazyk, když už za ním musí běžet.“

„To bych mohla,“ připustí ona.

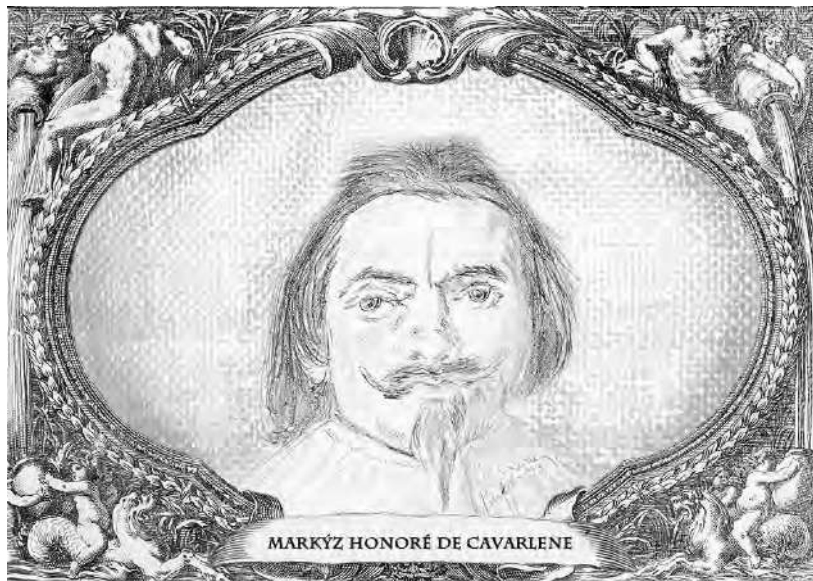
„Je tu ještě jedna moť nost, jak jejich vztah smést elegantně ze stolu.“

„Jaká moť nost?“

„Ona je z urozený rodiny. Ten mladík je ale jen obyčejnej sluha. Není vhodný, aby takovej vztah přetrval. Mohla bys nad tím projevít pohoršení, rozmluvit jí ho, případně jí najít nějakýho ťenicha, který by splňoval potřebný předpoklady. Nebo jí ho alespoň slíbit,“ navrhone on jiné řešení.

„Zamyslím se nad tvým návrhem,“ odvěti ona, z jejího hlasu však on vycítí, ťe ani ona jiť nebere celou záleť itost na lehkou váhu. Coť ho potěší. Dost dobrý důvod nepříjemné téma opustit a věnovat se daleko příjemnějším záleť itostem, kvůli kterým tolik riskují a potajmu se scházejí.

Markýza de Cavarlene dorazí domu se setměním. Její první cesta vede za manť elem, se kterým se uvítá a pár slovy zhodnotí odpolední dýchánek u přítelkyně. Prohodí pár drbů, které se však dozvěděla jinde, aby dala schůzce zdání opravdovosti, markýze však něco takového zajímá pramálo. Druhým místem, kde se Andrea zastaví, je pokoj jejího syna, jehoť jiť uloť ila jeho chůva do postýlky. Přesto ještě nespí a s matkou se radostně přivítá. Teprve pak zamíří paní domu do svého budoáru, zavolá si komornou Suzanne, aby jí pomohla se převléknout. Jelikoť se okolo motají ještě dvě služebné, jen slečnu d’Fouguier potajmu pozoruje. Zdála se jí skutečně trochu jiná, více sebejistá, blať ený výraz v jejím obličeji vypovídá o jejím pozitivním rozpoľ ení duše.

Domácnost markýze de Cavarlene je velmi konzervativní. Vše má svá přesná pravidla, na které pán domu velice dbá. Služebnictvo musí být důsledné, dodř ovat veškeré pravidla, nálada v domě je spíše ponurá. Ťádné výstřední projevy se zde netrpí. Velmi se dbá na zboť nost, návštěvy mší, zpovědí. Pokud by vstoupil do tohoto uzavřeného světa poměrů neznalý návštěvník, musí na něj padnout tíseň. Nedá se v ť ádném případě říci, ťe by markýz byl zlý, zapšklý. Jen lpí na rodinných tradicích, hierarchii hodnot a jeho velkým snem zůstává pobyt na jeho zámku, daleko od radovánek a především přetvářky Paříť e. Něco takového však nemůť e své ť eně udělat, ona naopak miluje dýchánky, večírky a obecně co největší společnost, tím by jejich vztah utrpěl. Markýza i služebnictvo na oplátku respektují klid pána domu a jeho snahu o spořádanou rodinnou atmosféru.

Markýza je jiť převlečená, služebné odešly, ale svoji nejmilejší komornou zadrť í. I vzhledem k jejímu vzdálenému příbuzenskému vztahu a šlechtickému původu s ní zachází jinak, bere ji spíše jako důvěrnici a přítelkyni, neť obyčejnou komornou. Však také ona ví o různých záletech své paní a dokonce je pomáhá organizovat a krýt. Jejich vztah je zaloť en jak na vzájemné důvěře, tak svým způsobem i na vzájemném respektu. Nyní ji Andrea poť ádá, aby se posadila naproti ní. Zde mají soukromí, sem bez vyzvání rozhodně nikdo nevstoupí a nehrozí, ťe by jejich rozhovor někdo vyslechl.

„Suzanne,“ začne markýza a nesnať í se skrýt rozpaky, „musím s tebou musím probrat jednu důleť itou záleť itost, důleť itou pro tebe. Musím ťe poť ádat, abys mě velmi pozorně naslouchala.“

„Stalo se něco, paní markýzo?“ zeptá se komorná, v jejím obličeji zůstává klid a mír, vůbec nemá tušení, jak nepříjemný rozhovor ji čeká.

„Suzanne,“ pokračuje Andrea váť ným hlasem, „jsi víc moje důvěrnice a přítelkyně, neť moje komorná, ačkoli do takové role jsi byla přijata. Máš se v našem domě naučit způsobům chování, abys následně mohla být provdána za vhodného ťenicha a stala se dobrou manť elkou a matkou.“

„Jsem vám vděčna za vše, co pro mě děláte, paní markýzo,“ odvěti slečna d’Fouquier, v jejím hlase již zazní náznak úleku, spojený s předchozími slovy.

„Jsem s tebou velmi spokojena. Jsi pěkná a slušná mladá dívka, před necelými dvěma měsíci jsi oslavila sedmnácté narozeniny. Asi bychom se měly společně zamyslet, jak se porozhlédnout po vhodném ženichovi pro tebe.“

„Chcete mě provdat?“ nedokáže dívka skrýt úlek.

„Tento slib jsem dala před léty, kdy jsem tě vzala do služby, tehdy ještě jako roztomilou dívenku. Teď však jsi již žena a máš vhodný věk na vdávání.“

„Paní markýzo, ještě přeci nejsem vůbec stará.“

„Stará určitě nejsi,“ zasměje se paní domu, „ale již jsi připravena na roli manželky a matky. Nebude jednoduché najít vhodného ženicha, ale promluvím s manželem a za tvé dobré služby ti jistě poskytneme menší věno, které zlepší tvoje vyhlídky.“

„Vy se mě chcete zbavit, paní markýzo?“

„Zbavit? Suzanne, jak tě něco takového vůbec mohlo napadnout! Naopak, mám tě velmi ráda a myslím na tvé dobro a také na slib, který jsem dala. Copak ty bys nechtěla manžela, rodinu, být sama paní domu?“

„Já nevím, paní markýzo. Ještě jsem o tom nepřemýšlela.“

„V tom případě máš nejvyšší čas. Zkusím se poptat svých známých, zda by nevěděli o vhodném ženichovi pro hezkou a urozenou slečnu s menším věnem.“

„Dáte mě nějakému starému šlechtici?“

„Proč zrovna starému? Jsou i synkové z dobrých rodů, kteří mají smůlu a nenarodili se jako první v pořadí. Pokud se budeme snažit, někoho vhodného ti nalezneme.“

„Kdy by měl sňatek být, paní markýzo?“ špitne slečna d’Fouquier otázku, zdrcená slovy své paní.

„Nemám tušení, jen jsem ti chtěla oznámit zahájení mé snahy najít ti manžela. Tváříš se ale nějak zkroušeně, předpokládala jsem u tebe radost.“

„Paní markýzo, jsem vám velmi vděčná, jak se staráte o moji budoucnost. Ale vaše slova mě zaskočila, nejsem na svatbu připravena. Vůbec jsem s něčím takovým nepočítala.“

„Opravdu? Dívky v tvém věku již touží po společnosti mužů, touží se provdat a mít vlastní domácnost. Bude mi líto, když už tě nebudu mít vedle sebe, ale tvoje budoucnost je pro mě důležitější než tvoje výborné služby, které mi poskytuješ.“

„Paní markýzo, jsem vám moc vděčná. Omlouvám se, pokud neprojevuji dostatečnou radost, jsem však skutečně překvapená. Vůbec mě nenapadlo, že bych od vás měla odejít a založit vlastní rodinu.“

„Tvá cudnost tě šlechtí a ještě zvyšuje tvoje naděje nalézt vhodného manžela. Spolu můžeme mluvit otevřeně, jako žena se ženou, protože ty již jsi skutečná žena, Suzanne. Mnozí pánové si potrpí, aby jejich nevěsta byla ještě panna a oni budou prvními, a jak doufají, také posledními muži, kteří budou mít privilegium a právo učinit tě šťastnou,“ pokračuje Andrea a při posledních slovech bedlivě komornou pozoruje, neunikne jí úlek v její tváři i zrudnutí. Ačkoli si o jejím výrazu myslí své, předstírá dále, že věří na její čistotu.

„Není třeba se červenat, Suzanne,“ pokračuje v skoro mateřském duchu, „láska k muži patří k životu a přinese ti i mnohá potěšení. Chápu, stydíš se o milování mluvit, ale je pro mě velmi důležité, abych mohla s mužnými ženichy mluvit o tvé nevinnosti.“

„Paní markýzo, já nevím, co mám říci,“ vypraví ze sebe komorná.

„Není třeba nic říkat, chápu, jsi překvapena. Zatím jsi nepoznala naplnění lásky mužem, ale až se tak stane, přinese ti milostný akt velké potěšení. Povšimla jsem si, jak jsi k mužům zdrženlivá, líbí se mi tvůj postoj. Tvá ostražitost, s jakým bráníš své panenství, je chválná.“

„Paní markýzo,“ odvěti služebná, jako by chtěla něco říci, pak jen svěsí hlavu.

„Suzanne, děje se snad něco? Nejsi snad s mým rozhodnutím spokojená?“

„Ne, paní markýzo, jsem vám velmi vděčná. Jenže ... já ... paní markýzo ...“, zakoktá se slečna d’Fouquier.

„Suzanne, uklidni se. Manželství je krásná věc a spočinut v objetí muže také. Nemusíš se projevů lásky bát, sama zjistíš, jak moc tě dokáže muž učinit šťastnou. Za tvé panenství si tě navíc bude velice vážit.“

„Madam, já ... já vám musím něco říci!“ vyrazí ze sebe komorná.

„Mluv, Suzanne, jsem připravena tě vyslechnout. Mluvíme zde o tvé budoucnosti, o tvém celém budoucím životě. U tak závažného rozhodnutí máš právo na mnoho otázek a já ti je trpělivě budu zodpovídat. Mám tě ráda a chci, abys byla šťastná, abys našla hodného muže, stala se matkou, spokojenou paní v domácnosti. Abys poznala lásku muže se vším, co k tomu patří.“

„Paní markýzo, asi by nebylo vhodné mluvit o mém panenství,“ vypraví ze sebe dívka s velkými rozpaky.

„Drahá Suzanne, na panenství není nic špatného,“ chlácholí ji paní de Cavarlene, předstírajíc stále nepochopení důvodu, proč tak nečinit. „Naopak, tvá nevinnost je hodná obdivu. V dnešní době, kdy se mnohé dívky dokážou spustit kde s kým. Ale mladá a krásná šlechtice, která si dokázala ubránit svoje panenství, ta rozhodně není k posměchu, ale je hodna vysoké úcty.“

„Paní markýzo, vy se mýlíte.“

„Nemýlím, Suzanne, věř mi. Známu muže a jejich ješitost, jak jsou šťastní, když mohou být prvními, když vědí, že jsou jedinými muži v životě ženy. I zklamání, když u nějaké poběhlice zjistí, že svou čistotu jen předstírala a před nimi se pářila s jinými.“

„Vy mi nerozumíte, paní markýzo,“ objeví se v očích komorné slzy.

„Co se děje? Je třeba se radovat, ne plakat.“

„Paní markýzo, nevím, jak vám to mám říci,“ zvolá nešťastná slečna d'Fuguier, zoufalá, s jakou umanutostí se markýza upnula k jejímu panenství, netušíc, že její paní vše dělá s naprostým záměrem a o její nevinnosti si myslí své.

„Suzanne, nemusíš se bát se mnou hovořit otevřeně. Domluvili jsme se na tom, je tak?“

„Ano, paní markýzo.“

„Co tě trápí? Proč ty slzy?“

„Paní markýzo, já už nejsem panna,“ špitne skoro neslyšně komorná.

„Už nejsi panna?“ zopakuje paní její slova tak nahlas, ať se slečna d'Fouguier zděšeně rozhlédne, připadá jí, jako by její obvinění bylo vykřičeno po celém domě.

„Ano, paní markýzo.“

„Jak je to možné? Ničeho jsem si nevšimla. Vysvětli mi, co se stalo,“ nařídí Andrea přísným hlasem.

„Paní markýzo, stalo se tak už téměř před rokem. Byl student a moc milý. Jenže když se to stalo, tak ..., krátce na to o mě ztratil zájem.“

„Krátce na to? Byli jste spolu vícekrát?“

„Jen dvakrát, paní markýzo.“

„Dvakrát! Suzanne, ty jsi vlastně hrozná hříšnice. A já tě měla za tak nevinnou,“ předstírá rozhořčení paní de Cavarlene, „Vyzpovídala ses? Bylas u zpovědi, aby ses očistila ze svých hříchů?“

„Ano, paní markýzo.“

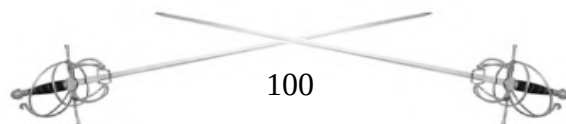
„Když ten student zmizel, co bylo pak? Táhly další milence?“

„Ne, madam, ať ...,“ zarazí se dívka.

„Suzanne! Musíš mi říct pravdu! Musím vědět všechno, abych svými slovy nenapáchala více škody než užitku. Mluv a po pravdě mi všechno řekni. Ale už si nevymýšlej!“

„Ano, paní markýzo,“ skloní komorná hlavu, hlas její paní nepřipouští další vytáčky a ona na ní je závislá, bez její pomoci skutečně dobré partie nedosáhne. Co by si počala, kdyby na ni paní domu zanevřela. Stala by se rázem opuštěnou, bez prostředků. „Paní markýzo, celý rok jsem nechtěla nic s mužem mít, cítila jsem se zrazená, pošpiněná. Ale v poslední době se objevil velmi pohledný mladík ...“

„Pohledný mladík? Kdo je? Doufám ne další zvrhlý student, který má jen jediný cíl. Svést tě a pak se s tím chlubit svým kamarádům v hospodě. Třetovat na tvůj účet.“

„Není žádný student,“ zavrtí slečna d’Fouguier hlavou, „Je z Londýna, v Paříži je na zkušenou, jeho otec je vážený obchodník a on jednou také bude.“

„Obyčejný měšťanský syn?“ řekne paní de Cavarlene s velkým opovržením, které zasáhne zamilovanou dívku hluboko v srdci.

„Není obyčejný. Jeho otec je významný londýnský obchodník,“ zopakuje dívka.

„Není z našeho stavu,“ zavrtí hlavou Andrea, „Ty si zasloužíš lepší partii. Suzanne, už si mu dovolila, aby získal přístup do tvého klína?“

„Paní markýzo, Mark je opravdu jiný, než předchozí student. Je milý, pozorný, slušný a čestný. Má mě skutečně rád, to poznám.“

„Jsi hloupá husa, Suzanne,“ zavrčí otráveně paní domu, pro změnu její milenec měl pravdu, její komorná se spustila skutečně se sluhou její matky.

„Paní markýzo, prosím za odpuštění. Já mám Marka ráda a on mě taky.“

„Opravdu? Co o tom mládenci víš? Co dělá v Paříži?“

„Paní markýzo, pracuje u nějakého významného muže, získává zkušenosti.“

„Jak se jmenuje? Víš vůbec, kde bydlí? Jak vypadá?“

„Mark, nevím, kde přesně bydlí. Je moc hezký, vysoký, silný, má krásné světlejší vlasy a nádherné modré oči. Jeho oči nelžou,“ nechá se slečna d’Fouguier unést popisem svého milého.

„Suzanne, jsi skutečně hloupá a zase si nalítla. Víš ty, kdo je ten tvůj syn významného londýnského obchodníka? Copak si tak slepá? Tys neviděla, když za mnou přijela moje matka, kdo její kočár doprovázel? Kdo stál na stupátkách?“

„Paní markýzo, já vám vůbec nerozumím,“ zbledne komorná.

„Protože jsi naivní husa,“ utrhne se na ni paní de Cavarlene, „Matka mi představila svoje služebnictvo. Mezi ním byl lokaj, kterého si přivezla z Londýna! Jestlipak víš, jak se ten obyčejný sluha jmenuje? Jak se jmenuje sluha, vysoký, urostlý, světlolvasý? S modrýma očima? Shodou okolností Mark!“

„To není mužné,“ zesíná tvář slečny d’Fouguier.

„Poděkuj Bohu, Suzanne. Díkybohu jsem se s tebou dala do hovoru, jinak bys zase provedla nějakou hloupost. Já tady přemýšlím, jak ti najít vhodného ženicha, který by odpovídal tvému původu a zajistil ti budoucnost a co ty? Spustíš se nejdříve s nějakým chlípným studentem a potom se sluhou mé matky. Taková ostuda, kdyby se o tvých prostopášnostech někdo dozvěděl, pak můžes na dobrého ženicha zapomenout. Už tak mu budeš třeba vysvětlovat, proč jsi poutitá. Proč už nejsi panna.“

„Paní markýzo, vy se mýlíte. Musí se jednat o jiného Marka.“

„Suzanne, kolik si myslíš, že po Paříži běhá světlolvasých modrookých Marků z Londýna? Tucty? Opravdu obrovská náhoda, že zrovna podobného sluha má moje matka.“

„Madam, já nevěřím, že by mi lhal,“ zalijí se komorné oči slzami. Obvinění jejího milence z klamání je pro ni hroznou ranou.

„Suzanne! Mysli na svou budoucnost. Copak si chceš zničit život?“

„Paní markýzo, on je tak milý ...“

„A dobrý v posteli, co? Kdoví, kde se milování naučil, kdoví, jaké tady získává zkušenosti,“ odvěti paní de Cavarlene naprosto bezcitným hlasem, plným opovržením, „Suzanne, dokážu tě pochopit. Jsi žena a podlehla si pěknému mladíkovi, který ti namluvil spoustu nesmyslů. Něco takového se může stát, nemáš ještě s mužem mnoho zkušeností. Ale musí vztah s ním okamžitě skončit!“

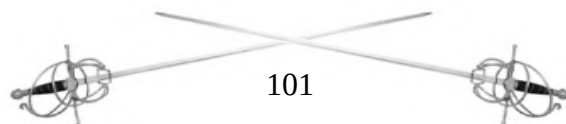
„Paní markýzo! Já ho miluju,“ zakvílí komorná, hlavu skloněnou, po lících se jí řinou slzy.

„O to hůř, když ti ten darebák popletl hlavu.“

„Musí mi všechno vysvětlit. Musí mi ...“

„Suzanne! Ty jsi skutečně praštěná! Copak neposloucháš, co ti říkám? Chceš si zničit život kvůli nějakému obyčejnému sluhovi? Dobrá, mužná je hezkej, mužná je milej, mužná ti to dokáže v posteli dobře udělat. Ale s ním nemáš žádnou budoucnost!“

„Paní markýzo, prosím ...“

„Suzanne!“ zvýší hlas Andrea, pak si však uvědomí, že plačící dívka je nositelkou mnoha jejích tajemství, proto změni výraz, uchopí svoji komornou za ruku a pokračuje přátelsky, „Suzanne, vť dycky jsem tě brala jako svoji přítelkyni, důvěrnici. Chci ti opravdu pomoc. Ale musíme si navzájem věřit. Nechci ti ublížit, ale i ty se musíš snažit.“

„Paní markýzo, já nemůžu uvěřit, že by mě tak obelhal. Dívala jsem se mu do očí, když mi o všem vyprávěl. Tolik toho říkal o Londýnu, o otci, o svých plánech.“

„Možná ti tak úplně nelhal, Suzanne. Třeba je jeho otec v Londýně skutečně obchodník, on vstoupil do služeb mé matky, ta s ním byla spokojená a vzala ho s sebou do Paříže. Ale to nic nemění na skutečnosti, že je jen sluha mé matky. Suzanne, musíš svůj vztah s Markem skončit.“

„Paní markýzo, nešlo by ...“

„Suzanne, začni prosím už konečně přemýšlet hlavou a ne svojí ... Mark je možná milej hoch, možná taky ne. Ale ty máš před sebou budoucnost, kterou si nesmíš zničit. Suzanne, musíš mi ukončení poměru s Markem slíbit.“

„Paní markýzo, nechtějte po mně takový slib,“ rozpláče se komorná.

„Suzanne, udělala jsem někdy něco, čím bych ti ublížila? Radila jsem ti někdy špatně?“ zeptá se paní de Cavarlene naléhavým hlasem.

„Nikdy, paní markýzo.“

„Suzanne, jsme přítelkyně?“

„Vy jste paní domu, paní markýza ...“

„Ale také tvoje přítelkyně. Známe svá malá tajemství. Zůstanou navždy jen mezi námi. Souhlasíš?“

„Ano, paní markýzo.“

„Slibuji ti, postarám se, abys našla opravdu hodného manžela, abys byla skutečně šťastná. Ale musíš mi slíbit, že tvá avantýra se sluhou mé matky skončí. Suzanne, chci od tebe tento slib slyšet. Myslím teď na tvoje dobro, někdo musí mít rozum, když ty jsi poblouzněná láskou. Jednou mi za dnešek poděkuješ, ať budeš šťastná matka, budeš mít hodného manžela.“

„Ano, paní markýzo,“ špitne komorná.

„Slibuješ? Mohu ti opravdu věřit?“

„Ano, paní markýzo.“

„Jsem ráda, Suzanne, jsi rozumná dívka. Pro jistotu však v nejbližší době nebudeš vycházet z domu. Tědne pochůzky, tředne schůzky. Dokud na něj nezapomeneš. Domluveno?“

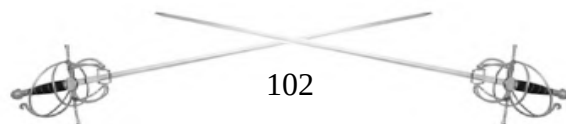
„Ano, paní markýzo,“ odvěti dívka, ale hlas srdce říká něco jiného. Nemá na výběr, její osud spočívá v rukách markýzi, ona jí může zajistit budoucnost nebo ji také zcela zničit. Skloní proto hlavu, slíbí, co je požadováno, nicméně cítí hroznou nespravedlnost. Paní si užívá s milencem a jí dává kázání.

„Suzanne, běž do své komnaty a uprav se. Vypadáš hrozně, jsi celá zapaťaná od slz. Dávám ti na večer volno, zůstaň ve svém pokoji, vyplakej se. Máš na slzy právo, ale nemusí je vidět celý dům. Všechno si dobře promysli a zítra si v klidu o všem znovu promluvíme. Pamatuj, jsem zcela na tvoji straně a máš můj slib. Zajistím ti budoucnost, jakou si zasloužíš.“

Dívka přikývne a jak náměsíčná opustí budoár své paní. Vcházela do něho šťastná, dnešní odpoledne strávila s Markem a nádherně se milovali. Z vrcholu blaha spadla rázem do slzavého údolí. Potácí se do svého pokoje, snažíc se zakrýt přede všemi svůj žal. Padne na postel, zaboří obličej do polštáře a její tělo se chvěje v usedavém pláči. Je skutečně Mark jen sluhou hraběnky, jak tvrdí paní markýza? Lhal jí nebo jen neřekl celou pravdu v obavách, aby o něj neztratila zájem?

Má poslechnout svou paní a už ho nikdy nespátřit? Už nikdy nepolíbit jeho ústa, nezčechrat jeho plavé vlasy, nepřitulit se k jeho pevnému tělu, nepocítit jeho mužství ve svém klínu? Neprožít s ním slastné okamžiky orgasmu? Teď, když jejich vztah došel nádherného naplnění? Má se vzdát muže, tak pozorného, milého a krásného?

Možná ji trochu zalhal, ale vť dyť nikdy netvrdil, že v Paříži u nikoho neslouží. Copak nelze získávat zkušenosti v domě paní hraběnky? Anebo si pravděpodobně vydělává na živobytí, aby mohl

poznávat svět obchodu a připravovat se na budoucí kariéru. Co je na tom špatného? Není ťenich pro ní, ale chce vůbec nějakého uslintaného oplzlého šlechtice, moťná trochu movitého, kterého nikdy nebude milovat, jen mu bude drťet a vychovávat pro něho kupu dětí? Chce takový ťivot? Nebylo by nakonec lepší odejít s Markem do Londýna a stát se manťelkou měšťana? Neměla by se lépe a hlavně, po boku muťe, jehoť miluje a který miluje jí? Paní markýza má pravdu, musí hodně přemýšlet a zvolit dobře.

MLADÝ PÁN FILIP DE ABOA

Jiť tři dny se poflakuje Filip de Aboa v Paříťi. Pokoj v hostinci U Bílé růťe vybavili další postelí pro rozmazleného fracka Antoine de Verdoyera, aby stále neskučel a nemlel o bolesti svého líného těla. Oba mladíci vyspávají až do pozdního dopoledne, pak courají po Paříťi a obdivují její krásy. Samozřejmě se nezapomenou otočit po hezké sukni, stejně jako zavítat do pěkně vypadající krčmy. Mnoho si však dovolit nemohou, protože je neustále doprovází Gouffier Fonville, bývalý voják, kterého hrabě de Aboa přijal natrvalo do svých služeb. Oficiálně je jen doprovází, ve skutečnosti dostal nakázáno dohlíťet na oba mladíky a nepřipustit, aby činili ve městě nepřístojnosti. Kupodivu mají respekt ze stroze a přísně vyhlíťejícího průvodce a ochránce, moťná však jen nechtějí hned zpočátku naštvat hraběte. Drťí se zpátky, byť si ťejdlík dají.

Třetího dne večer si do svého příbytku zavolá starší z bratrů mladšího, sejdou se opět v salóňku. Filip vstoupí s radostným výrazem, za pár dní stačil nasát atmosféru Paříťe, vycíťtil téměř neomezené moťnosti pro svůj rozmařilý ťivot. Ve svých tuťbách, odpovídající šestnáctiletému hejskovi, sní o neskutečných dobrodružstvích. Po večerech před spaním o nich básní s jeho podkoním Antoinem. I on je u vytrťení, i na něho Paříť zapůsobila. Přitom poznali jen její slupku, neměli čas ani moťnost dostat se pod ní a zjistit, jaká slastná tajemství skrývá.

Bratři se posadí proti sobě, přitůknou si pohárkem portského.

Kupodivu se ještě nedostali k vášnému rozhovoru, pouze jednou spolu povečeřeli. Odbíjí právě šest hodin, když hrabě pohlédne do tváře mladíka sedícímu naproti němu.

„Filipe,“ začne s vášnou tváří, „je načase, abychom si dnes vášně promluvili. O tvé budoucnosti. Poté tě vezmu na jednu návštěvu, o ní ti řeknu cestou.“

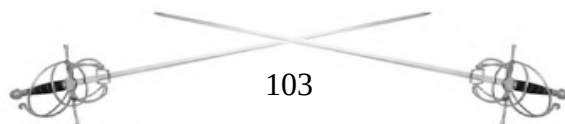
„Pojedeme na nějaký večírek? Na slavnost?“ rozzáří se oči mládence.

„Ne, půjde o společenskou návštěvu a ryze soukromou. O ťádnou zábavu,“ zpraťí ho starší bratr, „O tom teď nechci mluvit. Začnu dopisem, který mi poslala naše matka. Tušíš, co v něm bylo?“

„Já ho neotvíral!“

„Nepodezírám tě, ťe sis ho tajně přečetl. Jen se tě ptám, zda tušíš, co se v něm psalo.“

„Asi ano,“ přeběhne sebevědomý úsměv po tváři Filipa, „Kromě pozdravů si jistě matka neopomněla stěťovat, ťe jsem se občas pobavil a moťná tě také poťádala, abys na mě dohlédl.“

„Naprosto výstižné, ať na formulaci občas se pobavil. Na svůj věk si stihl napáchat dost vylomenin. Na pochopení tvého prostopášného životu mi stačilo pár řádek, ostatně matka byla v psaní velmi stručná jako vřdy. Ale obdivuhodně na dvou řádcích vystihla problémy, které s tebou měla.“

„Geoffi, nejsem už dítě. Bude mi brzo sedmnáct let a jsem muž. Matka mě stále měla za svoje přítulný miminko, který je třeba hlídat na každém kroku. A drtět doma. Já ale mám o životě jiný představu.“

„O tom nepochybuji. Kdy jsi začal s děvčaty?“

„Co tím myslíš? Kdy jsem to poprvé dělal se ženskou? To už budou skoro tři roky, do všeho mi zasvětila jedna naše služebná. Na svůj věk,“ usměje se ironicky mladík a pouťije schválně předchozí slova svého bratra, „mám se ženami už dost zkušeností.“

„Dokonce s vdanými, že?“

„Na co naráťáš?“

„V dopise byla zmínka, že ti někdo z Nantes šel po krku.“

„Ach tak, jeden starší šlechtic, který si vzal mladou dívku. Dali mu ji pro jeho peníze, nemohl unést, že hledala u mě, co u něj nemohla dostat. Jenže byl zbabělec. Místo aby mě vyzval na souboj, poslal na mě svoje pochopy.“

„Kterým jsi naštěstí unikl.“

„Měli štěstí, nechtěl jsem se s nimi špinit.“

„Nebo ty, že tě nechtyli,“ ušklibne se hrabě, pohybem ruky utne v zárodku další sebevědomou odpověď, „Filipe, budeš si muset vybrat, jestli chceš ode mne pomoc nebo ne.“

„Jak to myslíš? Chceš mi pomoc jen za určitých podmínek?“

„Jsi velmi bystrý, což je potěšitelné. Přesně tak. Jestli se mám o tebe postarat a uvést tě do společnosti, naučit tě způsobům skutečných šlechticů, musíš se chovat podle mých pokynů.“

„Takové podmínky se mi vůbec nelíbí. Ještě než si je vyslovil cítím, že mají za cíl mě omezovat. Geoffi, já nejsem o mnoho jinej než ty. Slyšel jsem o tobě dost, jak jsi vyváděl, když si byl mladší.“

„Máš pravdu. Však mě také poslal otec do armády, abych se tam zklidnil.“

„Ty chceš, abych šel sloužit k vojsku?“ ulekne se zřetelně Filip. Není zbabělec, nebojí se smrti, ale tento způsob dobrodružství ho v tuto chvíli ani trochu neláká. Do armády určitě půjde, ale časem a jako součást druhé významného urozence, teď si chce v Paříži utívat.

„Nelíbilo by se ti, kdybych se za tebe přimluvil a některý z dobrých důstojníků tě vzal pod svá křídla? Možná by ses mohl vyznamenat, dobýt si slávu, získat uznání.“

„Nebo taky žít někde v pustině, honit nějaký děvečky z vesnice a ještě se nechat zmrzačit. Geoffi, jestli si takhle představuješ svoji pomoc, tak pěkně děkuju, ale nechci.“

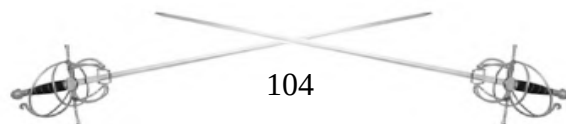
„Jsi skutečně rozmazlený a drzej fracek, Filipe,“ odvěti starší z bratrů drsně, „Pravděpodobně na tebe skutečně matka nestačila a ty ses choval jako hlupák. Nepřerušuj mě! Jsi druhorozený syn a podle toho bys měl uvažovat. Podle zvyklostí bys měl zkusit štěstí v armádě nebo v církvi!“

„Geoffi, teď si svou pomoc vylepšil,“ vyprskne smíchy mladší bratr, „Chceš, abych byl buď vojákem nebo flandákem? Kvůli tomu jsem cestoval takovou dálku za tebou? Tohle má bejt tvoje pomoc?“

„Filipe, ujasněme si jednu věc,“ zvýší hlas hrabě a podívá se na mladíka takovým pohledem, ať tomu spadne čelist, není zvyklý, aby s ním někdo takto tvrdě mluvil, „Já jsem hlava rodiny a ty budeš moje rozhodnutí respektovat. Nebo se seber a táhni zpátky domů. Nech se tam zmlátit nebo rovnou zabít nějakými pacholkami, ať tě najdou u silnice pohozeného jako toulavého prašivého psa. Aspoň nebudeš naší rodině dělat ostudu!“

Mladík zírá na bratra s otevřenou pusou. Očekával všechno možné, ale takový tvrdý odsudek nikoli. Jenže tvář Geoffiho je velmi zakaboněná a jeho výraz nepřipouští odpor.

„Filipe,“ pokračuje hlava rodiny, „jsem připraven ti podat pomocnou ruku. Jsi stejné krve, ze stejného otce. Ale nedovolím, abys mi v Paříži dělal ostudu. Jestli se dozvím, že se chováš nepřístojně, moje pomoc končí a jdi si kam chceš. Nemáš na výběr, buď mě budeš poslouchat nebo se sbal a táhni,

odkud si přišel. Nebo raději někam jinam, ať se matka netrápí. Postarej se sám o sebe. Je mi pak jedno, co s tebou bude.“

„Tohle jsou opravdu bratrská slova,“ pokusí se o vzdor mladík, ale vyzní spíše trapně než vát ně. Sedí zaražený, překvapený, zpražený.

„Přeber si moje slova jak chceš. Buď anebo. Já rozhodně smlouvat nebudu.“

„Co po mně vlastně chceš?“

„Budeš se v Paříži chovat, jak se sluší a patří na dobře vychovaného šlechtice. V tom případě se postarám o tvoji budoucnost. Získáš správné způsoby, abys ve společnosti nevypadal jak neotesanec. Naučíš se, že dámám se dá dvořit a ne jim pouze nadzvedávat sukně. Naučíš se pohybovat ve společnosti s noblesou. Naučíš se taky pokoře, protože tu budeš moc potřebovat, pokud chceš mít úspěch.“

„To mám být skutečně jako mnich?“

„Jako mnich být nemusíš. Jsi pohledný, urostlý, mladý, určitě se naleznou ženy, které ti rádi roztáhnou nohy. Ale ne jako rozpustilému vesnickému hejskovi, kterému čouhá sláma z bot, ale jako mladému elegantnímu šlechtici, který je kromě svým tělem a svým neustále vztyčeným údem okouzlí taky vybraným chováním, vystupováním hodným urozeného mládence.“

„Tohle mě jako budeš učit ty?“

„Já?“ rozesměje se hrabě, „Já nikoli. Budeš mít dobré učitele i učitelky, když bude potřeba. Ale jen za předpokladu, že slíbíš poslušnost.“

„Nebudu muset být jak vymyškovanej mnich?“

„Nebudeš. Proč by sis neužil, ale tvoje zálety musí mít úroveň. Anebo, když už jsi tak nadřžený, když nemůžeš vydržet, kup si nějakou děvku, dotáhni si ji sem a tady si to s ní rozdej. V tichosti, bez skandálů. Jestli budeš chtít, sám ti nějakou vhodnou doporučím.“

„Ty mi sám sešeneš děvku?“

„Sešenu ti dám, která poskytuje své služby vybrané klientele. Urozeným šlechticům. Která má úroveň a za peníze ti poskytne co potřebuješ a ještě tě naučí správným způsobům. Nechci, abys byl jako mnich, užij si, ale na úrovni. Jsou kurtizány, které jsou skutečné dámy. Není však hodné šlechtice, aby běhal za děvkami z ulice, honil prostitutky. To nech chátře. Ani si nemusíš ulevovat sám. Ale všechno musí mít svoji úroveň. Začínáš chápat?“

„Tohle už zní daleko lépe.“

„Neříkal jsem, že poslouchat moje příkazy bude jen nudná záležitost. Tak si srovnáš toho svého tak zvaného podkoního. Toho fracka nám byl taky čert dlužnej. Chodí s nosem nahoře, línej jak veš, namyšlenej jak princ a ač mu je teprve patnáct, nepochybuju, že vedl stejně rozmařilej život jako ty.“

„Antoine je můj přítel, víc přítel než podkoní. Geoffi, s kým jsem se měl doma bavit. Antoine má moť ná chyby, ale mám ho rád a nechci se ho vzdát.“

„Tak si ho srovnáš. Bude se chovat jako tvůj sloužící a ne jako sultán. Nebo mu nakopu ten jeho zadek tak, že se nezastaví než sto mil daleko.“

„Ty ho chceš vyhnat?“

„Posloucháš ušima? Můžeš si ho nechat, pokud se bude chovat jak má. Ale jemu já žádnou kurtizánu platit nebudu. Jestli si na ni ušetří, tak budiž. Nebo mu ji zaplat ze svých malých příjmů. Když ne, tak ať si pomůže sám nebo ať si najde nějakou vhodnou holku. Ale ani on nebude dělat ostudu tobě nevhodným chováním. Chápeš?“

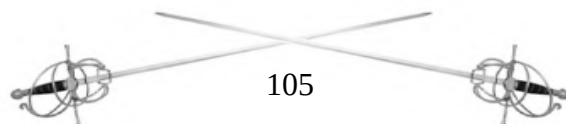
„Jak ze svých malých příjmů. Co tím chceš naznačit?“

„Budeš mít určité peníze, se kterými budeš muset vyjít. Pokud se domluvíme, bude o tebe dobře postaráno. Jsem ochoten ti dávat trochu peněz pro tvoje potřeby. Zaplatím ti potřebné učitele.“

„Potřebné učitele?“ zachmuří se tvář Filipa.

„Musíš se zdokonalit ve vystupování, v šermu, v tanci, ale také v konverzaci s dámami. K tomu budou učitelé. Buď ti je poskytne tvůj budoucí pán nebo ti je uhradím já.“

„Geoffi, já už tomu vůbec nerozumím. Jakěj zase budoucí pán?“

„Filipe, dozvíš se jeho jméno, pokud mi dáš slovo, že budeš poslouchat moje rady a budeš se chovat tak, jak ti já nařídím.“

„To ti musím říct teď hned?“ vykrucuje se mladík.

„Na co chceš čekat?“

„Souhlasím tedy. Budu poslušným bratříčkem a budu se držet tvých pokynů. Spokojenej?“

„Ano,“ usměje se poprvé hrabě, napije se vína a pak se na svého rozverného sourozence zadívá. Není si jist, nakolik svůj slib myslí vážně, ale je rozhodnut s ním jednat velmi tvrdě, pokud by se chtěl chovat jako doma v Bretani. V Paříži by lehce mohl přijít k úrazu nebo se zaplést do nějakého nepříjemného rodinného trojúhelníku. Tam ho možná ještě respektovali jako mladého pána de Aboa, v Paříži je jen obyčejný hejsek.

„Geoffi, slib si dostal. Jak si to myslel s tím pánem?“

„Zase jsi netrpělivý,“ protáhne starší bratr, „Dnes jsem měl tu čest mluvit s Monsieurem, královým bratrem. Od jisté doby mi je docela přátelsky nakloněn. Zmínil jsem se mu o tobě. Je ochoten tě vzít do svých služeb.“

„Do svých služeb? Jak tomu mám rozumět?“

„Tak jak říkám. Králův bratr má svůj vlastní dvůr, své služebníky. Je ochoten tě přijmout za jednoho z nich.“

„Mám sloužit u králeva bratra?“ rozzář se tvář mládence, pak však mu brada spadne, „Jsem přeci šlechtic, tak nemohu být nějakým sluhou.“

„Jsi hlupák, Filipe. U dvora králeva bratra jsou šlechtici, vykonávají pro něho některé čestné služby, jsou komorníky, páteři, dvořany. Vévoda d'Orleans s mým návrhem či spíše žádostí souhlasí, přijme tě do svých služeb. Bude jen na tobě, zda si povedeš dobře a dostane se ti možnosti v domácnosti Monsieura postoupit výše, nebo naopak zklameš a budeš vyhnán s ostudou. Proto jsem mluvil o tvém slibu.“

„Sloužitíci jsou tedy jen šlechtici?“ ujíždí se Filip.

„Samozřejmě ne všichni, ale na některých postech pouze šlechtici. Jeden z nich může připadnout tobě. Pravděpodobně začneš jen jako obyčejný páteř, budeš se muset hodně učit. Pokud budeš dobrý, ztratím za tebe slovo a jednou se třeba staneš i šlechticem, který se zúčastní s královým bratrem různých radovánek. Ale budeš muset napřed ujít kus cesty, stát se skutečným kavalírem a zapomenout na svůj neposedný a zhýralý život.“

„Tohle zní docela dobře.“

„Aby ne, takové cti se hned tak někomu nedostane. Ale jsi můj bratr a vévoda mi vyšel hodně vstříc. Pozitíř tě za ním zavedu, představím tě a ty mu poděkuješ.“

„Asi bych měl poděkovat tobě.“

„Asi,“ rozesměje se hrabě, „Filipe, jestli mě zklameš, tak tě už nechci znát. Budoval jsem si dlouho postavení mezi šlechtici Monsieura a nesl bych velmi nelibě, kdybych měl o své privilegia přijít jen proto, že se bude vévoda zlobit na tebe. Zítra s tebou velmi podrobně proberu, jak se budeš chovat a co budeš říkat. U dvora existují protokoly, jejichž nedodržení je považováno za velký prohřešek. Bylo by velmi hloupé, kdybys hned na začátku ztropil ostudu.“

„Nejsem žádný neotesanec, dostalo se mi dobrého vychování,“ trochu se urazí mladík, pak se však ulekne, „Geoffi, vřdyť já nemám žádný pořádný šaty!“

„Opravdu? Ty sis nepřivezl žádné vhodné šaty na takovou příležitost?“

„Mám hezký šaty, ale pro audienci u králeva bratra bych potřeboval zcela nový. Sám jsi říkal, jak je první dojem důležitý.“

„Výjimečně s tebou souhlasím. Asi budu muset Monsieura požádat, aby tvé přijetí odložil. Ovšem další příležitost může přijít třeba až za měsíc.“

„Taková smůla,“ skloní hlavu zklamaně Filip, už se viděl, jak oslňuje dvůr králeva bratra a nakonec ze všeho sejde jen kvůli šatům, „Geoffi,“ zvedne hlavu a v obličeji mu svítne nová naděje, „V

Paříť i určitě musí bejt krejčí, kterej by pro mě dokázal šaty připravit. Kdyť na nich budou pracovat třeba i v noci“

„Ovšem za jakou cenu. Víš ty, jak by byly drahé?“

„Geoffi, mám nějaký peníze. Sice jsem si je chtěl nechat pro horší časy, ale pro takovou příležitost je dám rád.“

„Konečně něco rozumného,“ přikývne spokojeně hrabě, pak na svého sourozence pohlédne a po tváři mu přeběhne úsměv, „Dnes večer, ať se sem vrátíš zpátky, na tebe bude čekat mistr krejčí. Už jsem se s ním domluvil. Ukážeš mu, jaké máš šaty a on posoudí, zda upraví jít hotové nebo na tebe něco spíchne.“

„Tys ho už objednal?“

„Co bych neudělal pro svého bratra.“

„Geoffi, omluvám se, že jsem o tobě špatně smýšlel. Ale kdyť si dneska začal o armádě a pak o kariéře kněze, hrozně jsem se polekal, že se mě chceš co nejrychleji zbavit.“

„Filipe, mám v úmyslu z tebe udělat okouzující ozdobu salónů, sešlostí, slavností. Do armády se stejně dostaneš, kaťdý z nás musí sloužit svým mečem svému králi. V tom vlastně díky ochraně naší matky meškáš. Ale třeba budeš bojovat v družině králova bratra. Ale napřed se zdokonalíš i v jiných oblastech. Bude pořádná práce překovat takové zlobivé mládě na kavalíra a obdivovaného společníka, ale já svůj úkol zvládnou. I kdybych ti měl vlastnoručně zmalovat hřbet holí. Buď ubezpečen o mém odhodlání.“

„Zase mi vyhroť uješ?“ rozesměje se Filip, do tváři se mu vrátila barva, ztracená dobrá nálada je znovu nalezena. Rychle se chopí poháru a přitukne si s bratrem na dohodu, která ho vynese do té nejlepší společnosti. Maluje si své další dny v růžových barvách, však mu spadne čelist ať zjistí, jak nuzné bude mít zpočátku postavení a jaké všechny protokoly a nařízení bude muset dodržovat.

„Filipe, běž se obléci, pojedeme na večeři.“

„Kam jedeme? A mám vzít pana de Verdoyer?“

„V žádném případě. Pojedeme mým kočárem, jen my dva.“

„Ke komu vlastně jedeme? A co si mám vzít na sebe?“

„Ke komu jedeme a jak se budeš chovat, ti řeknu cestou, oblékni se slušně, ať učiníš dobrý dojem. Snad umíš stolovat, aby ses neušpinil a nezničil si šaty.“

„Geoffi, já“

„Já vím, umíš stolovat a jsi dobře vychovaný. Počítám s tím, jinak bych tě nevzal s sebou. Ted' ale sebou hoď, za dvacet minut si tě vyzvednu,“ povstane hrabě, jeho bratr rovněž vyskočí. Sice netuší kam pojedou, ale doufá v zábavu. Pro tu by udělal vše.

Bratři de Aboa vyjdou hlavním vchodem a nastoupí do připraveného kočáru. Na kozlíku sedí Emile Toumeaux, další stálý člen domácnosti hraběte, spolu s ním naskočí i Philibert Misquton. V sedle svého koně jít čeká Gouffier Fonville, nezbytný ozbrojený doprovod. Ulice jít jsou temné a byť se cestou nedostanou do nebezpečných čtvrtí, bezpečnost nejde podceňovat.

Krátce po rozjezdu kočáru si hrabě odkašle, hledá vhodná slova, jak připravit svého sourozence na setkání, kterému se ho rozhodl vystavit. Není si jist, jak zamýšlené střetnutí přijme, přitom pro něho je nesmírně důležitý.

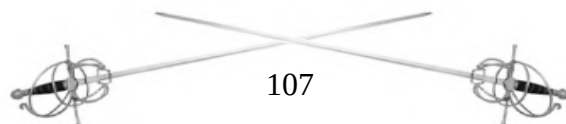
„Filipe,“ začne vátým hlasem, který vycházel ze tmy kočáru, „chci tě poťádat, abys byl velmi zdrťenlivý a odpustil si jakýkoli komentář, ať tvé pocity budou jakékoli.“

„Moje pocity? Nerozumím. Kam vlastně jedeme?“

„Jedeme za jednou vdovou, měšťankou, která je mojí tajnou přítelkyní.“

„Ale, ale, tak tajná milenka?“ neodpustí si rozvernou poznámku mladík.

„Přesně takových nejapností se zdrťíš, nebo mě hrozně našťveš. Ona vdova sice nikdy nemůžestanout na mé úrovni, přesto je řenou hodnou respektu a já si s ní dobře rozumím. Tobě, s tvými zkušenostmi se řenami, tohle snad vysvětlovat nemusím.“

„Zcela tě chápu,“ snaží se o vátý tón Filip, ačkoli se vnitřně raduje. Před chvílí dostával kázání a jeho bratr si vydrťuje nějakou vdovičku jako tajnou milenkou. Samozřejmě jen pro zábavu, sám řekl, že nikdy nebude mít naději na jiné postavení.

„Budeš se chovat zdrženlivě, zdvořile a v řádném případě neřekneš nic, čím by ses jí mohl dotknout nebo ji dokonce urazit. Pokud budeš mít o něčem pochybnosti, tak mi je sdělíš zítra.“

„Geoffi, nejsem dítě a také já chápu tvoje potřeby. Začínám se učit. Řádný skandál, pěkně v tichosti mít místo, kde dojdou naplnění tvoje choutky, přitom se nikdo nic nedozví. Obraz hraběte de Aboa není nijak ohrožen a všichni jsou spokojení. Jednomu ale nerozumím. Říkals, promluvíme si zítra. Proč ne večer? Stejně mám ještě nějaké dotazy ke své audienci u Monsieura, myslel jsem, že mi pomůžeš i v jednání s krejčím.“

„Promluvíme si zítra, protože já se dnes večer s tebou nevrátím. Po večeri tě pan Goufier odveze zpátky, pro mě se zastaví až zítra ráno.“

„Rozumím, jsem hlupák, že mě to hned nenapadlo.“

„Tak teď už to víš. Nezapomeň, řádné poznámky, slušné a zdvořilé vystupování,“ zopakuje hrabě. Jelikož mladší sourozenec nepovažuje za nutné na poslední slova reagovat, rozhostí se v kočáře ticho.

Po příjezdu k domu vdovy Vilbortové jsou oba šlechtici uvedeni do jídelny, kde již je prostřeno k večeri. Hrabě své milence zatajil totožnost hosta, stejně jako tomu svou dceru. Nachystal pro oba překvapení a nyní nervózně třeští pohledem z jednoho na druhého, aby se mu jeho záměr nezvrtnul. Aby nepadla nevhodná slova z jedné či druhé strany.

„Drahý pane hrabě,“ přivítá ho milenkou oficiálně a pohlédne přátelsky na jeho doprovod, „zmínil jste se mi, že s vámi přijde ještě jedna osoba, netušila jsem, že jí bude tak pěkný a urostlý jinoch.“

„Drahá Anno,“ usměje se na ní Geoffi, snažíc se skrýt nejistotu, „ten jinoch je můj mladší bratr. Filipe, toto je moje velmi dobrá přítelkyně Anna.“

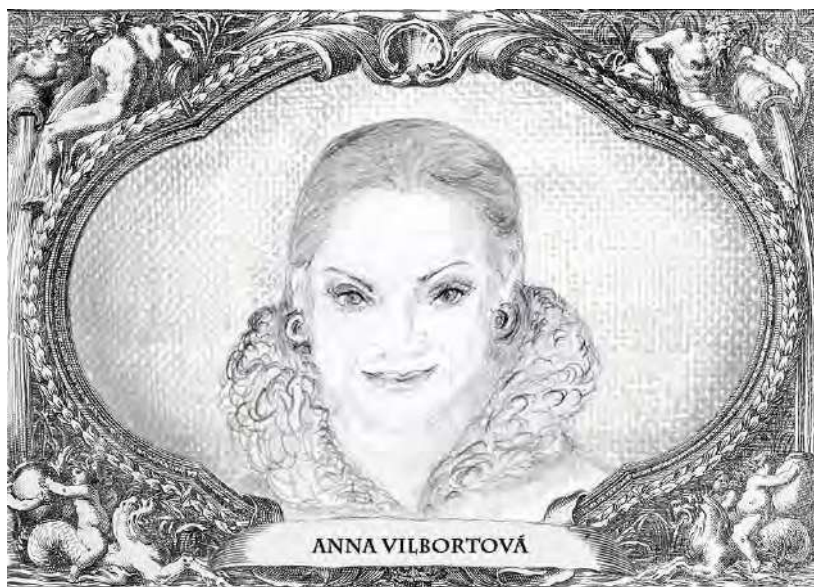
„Velice mě těší, madam,“ ukloní se způsobně Filip, přičemž v duchu kladně hodnotí postavu i vizáž bratrovy milenkky. Sice si myslel, že bude poněkud mladší, ale asi mu dokážete i díky své zkušenosti poskytnout, co zde vyhledává.

„Potěšení je na mé straně,“ odvětila ona zvesela, „Jsem velmi potěšena, že vás poznávám. Geoffi ... pan hrabě se zmínil, že má bratra, nikoli však, že se jedná o tak okouzlujícího mládence.“

„Anno, není třeba velkých formalit, Filip ví o našem přátelství a o úctě, kterou k tobě chovám. Ještě neť zasedneme k večeri, chtěl bych svého bratra s někým seznámit, o kom zatím nemá tušení,“ řekne hrabě a významně se na milenkku podívá. Ona pochopí, po tváři jí přelétne úsměv. Naznačí oběma mužům, aby ji následovali. Vede je o patro výš, kde se v přítomnosti pokoje ozařovaného pouze jednou svíci nachází kolébka a komorná.

Vdova Vilbortová nechá návštěvu dojít až k postýlce, pak z ní vyzvedne spící děcko, krátce se s ním pomazlí a předala ho jeho otci. Tomu se na tváři objeví blažený úsměv, pak se otočí ke svému bratru, jehož výraz nelze popsat jinak než naprosté ohromení.

„Filipe, moje dcera Anna,“ řekne starší bratr prostě.

Mladík se podívá skoro zděšena na spokojeného otce, pak na šťastnou matku, otevírá ústa k poznámce, pak však se jeho pohled stočí zpět k bratrovi a vida jeho mírný posunek, zase ústa zavře. Zpozoruje následný spokojený výraz ve tváři staršího sourozence.

„Drahý, nech pochovat naši Annu svému bratrovi,“ navrhne vdova a neť se naděje, drtí vyděšený jinoch v rukách uzlíček života. Skoro se mu roztřesou v obavách, aby drobnému stvoření nijak neublížil. Následuje krátké ticho, kdy se otec a matka děcka spokojeně usmívají a bratranec malého stvoření zírá na oba milence vytřeštěným pohledem. Oddechne si, když paní Vilbortová odebere svoji dceru z jeho rukou a uloží jí zpátky do kolébky. Teprve při této manipulaci se půlroční dívčina probudí a začne poplakávat. Okamžitě se jí ujme chůva, zatímco tříčlenná návštěva dětského pokoje, jeť novorozeně vytrhla ze spokojeného spánku, se vrací do jídelny k večeři.

Posadí se kolem stolu a dva sloužící začnou nosit jídlo. Filip jen zaraženě zírá, jeho bratr sedí v čele, proti němu jejich hostitelka. Mladík klopí zrak, netuší, jak se má chovat. Velmi ho zarazilo, že má bratr nelegitimní dítě a ještě více, jak zdvořile se chová ke své milence z třetího stavu a jak vřele ke své nelegitimní dceři, počaté v hříchu. Střetí se však cokoli poznamenat, aby se bratra nijak nedotkl, o to více mu šrotuje mozek, snažíc se všechny zážitky z tohoto domu nějak vstřebat a zařadit.

„Pane Filipe, mohu vám tak říkat?“ promluví na něho vdova, leknutím s sebou trhne.

„Ano, madam,“ odvětlí poněkud prkenně.

„Pane Filipe, naše tajemství vás zřetelně zaskočilo. Velice si vašeho bratra vážím a i když vím, jak je náš vztah nerovný, cením si jeho citu ke své dceři. Jsem ráda, že jsem vás poznala, bude mi potěšením vás pozvat i v budoucnu, pokud budete takové pozvání považovat za vhodné.“

„Jak, madam?“ vypraví mladík ze sebe.

„Pane Filipe, neznám váš názor na náš vztah, nicméně se mnou můžete hovořit zcela otevřeně. Jsem si vědoma, že váš bratr je pro mě vzhledem ke své urozenosti nedostupný a nedělám si žádné plané naděje. Jste poněkud zaražen, možná podobný vztah odsuzujete.“

„Madam, to bych si nikdy nedovolil,“ hlesne hoch, nevěda kam s očima, „Nemám právo hodnotit počínání mého bratra. Mé překvapení a rozpaky si nevykládejte prosím ve zlém, netušil jsem vůbec kam dnes večer jedeme a nic o vaší roztomilé dceři.“

„Jste stejně zdvořilý jako váš bratr,“ usměje se na něj hostitelka, najednou začne mladík chápat, co asi bratra na té ženě přitahuje. Naprosto uvolněná, bez nároků na cokoli. Má chování na úrovni, ač v jejích úšlechtech nekoluje ani kapka urozené krve.

„Filip pozítří nastupuje do služby u Monsieura, vévody d'Orleans,“ poznamená hrabě.

„Pak vám musím, pane Filipe, gratulovat. Takový skvělý mládenec s vybraným chováním si jistě vydobude brzy uznání.“

„Děkuji za vaše slova, madam. Musím se hodně učit, abych se naučil pohybovat ve vybrané společnosti. Bratr mi již něco naznačil, jsem připraven se stát skutečným šlechticem.“

„O vašem úspěchu nemám pochyb. Jistě budete zábavný a milý po svém bratrovi. Jste okouzlující mladý muž a nepochybují o velké budoucnosti, která vás čeká.“

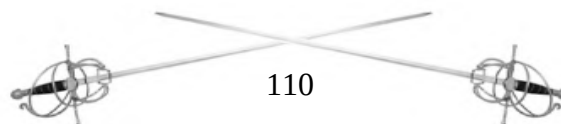
„Budu se snažit, madam, abych nezklamal,“ odvětlí Filip, sám překvapený, jak zdvořilý dokáže být. Před pár minutami by málem poznamenal něco nejapného, ať se teď hrůzou otřese. Uvolněnost a přirozenost paní Anny mu nedovolí, neť způsobně stolovat a zdvořile odpovídat. Podívá se na svého bratra, který se tváří velmi spokojeně. Není dnešní návštěva nakonec od něho zkouška, aby poznal svého sourozence z jiné stránky? Najednou mu docela závidí, že po skončení večeře zůstane v tomto tichém a nenápadném domě.

PADESÁTÁ KAPITOLA

PAN D'HOLFENE SE JEŠTĚ NEVZDÁVÁ

První dny měsíce dubna 1643 se ničím neliší od těch březnových. Zima ještě doznívá, byť postupně ztrácí svojí sílu, stav na politickém kolbišti francouzského království vykazuje téměř idylické rysy. Zdánlivý klid a mír vládne v nejvyšších kruzích, přičemž zraky všech se upírají k rozlehlému sálu paláce Sanit-Germain-en-Laye, kde své chorobě stále statečně vzdoruje Ludvík XIII. Ztratil další kilogramy hmoty, jeho pleť je ještě tlustší a jeho síla o něco menší. Stále však v něm přetrvává touha nepodlehnout zrádné a poníť ující nemoci vnitřností, ještě jednou, naposledy, zvítězit nad slabostmi svého těla, které ho suť ují po většinu jeho dospělého života.

Kardinál Mazarin se stává nepostradatelným pomocníkem, který navštěvuje obě Veličenstva a kuje železo, dokud je žhavé. Občas se s ním svezí i markýz de Almare, ačkoli se ke králi dostane pouze jednou a to na velmi krátkou chvíli. Naopak při jiné návštěvě stráví delší čas s malým Ludvíkem, budoucím čtrnáctým v řadě, přičemž zcela vátně diskutují nad jeho zálibami.

V domácnosti se markýz de Almare mnoho nezdrtí uje, přesto si najde čas vyzpovídat svého sluhu Auguste Bastiena. Dozví se o schůzce s Angelikou d'Saussier, která snad dopadla dobře a vyzvědačka jeho matky nepojala podezření o instrukcích, jeť obdrťel ohledně svého chování. Mladík alespoň tvrdí, že k tomu své milence nedal žádnou příčinu a svou nejistotu a nervozitu dokázal s přehledem zvládnout. Včetně hrátek v ložnici, kde se svého selhání obával nejvíce.

Hrabě de Godille se usilovně nudí a očekával netrpělivě příjezd svého tajemníka Tissota, jeť se ještě nevrátil ze své výpravy za nevěstou. Ač se Quido Dujardin snaží, některé záležitosti mu svěřit nemůž e či nechce. Není nutné se scházet s panem Daudetem často, ačkoli setkání s ním je druhým světlým bodem v šedi každodenního života mladého šlechtice, tím prvním nemůž e být nic jiného, neť schůzky s markýzou de Cavarlene v jejich tajném hnízdečku lásky.

Hrabě de Aboa uvede svého bratra ke dvoru vévody d'Orleans, Filip zvládne všechny úvodní náležitosti velmi dobře a rozhodně první dojem ničím nepokazí. Hřebínek mu spadne ve chvíli, kdy jsou mu sděleny jeho povinnosti a kdy pochopí, že můž e alespoň pro nejbližší čas zapomenout na oslňování dam ve společnosti. Dostane ale přidělené prostory v Lucemburském paláci obývaném vévodou d'Orleans, kam si vezme i svého podkoního pana de Verdoyer. Ten zcela zplihne při uvedení do vši té nádhery a velkoleposti.

Lucemburský palác v Paříži

Geoffi představí svému mladšímu sourozenci Madelin Dupontovou, noblesní pařit skou kurtizánu, která do tajů lásky před dvěma roky zasvěcovala markýze de Almare. Ačkoli jí táhne na třicet čtyři let a její život je velmi náročný a vysilující, udrž uje si vše, co nutně potřebuje ke své žitnosti. Hned při první

schůzce poskytne Filipovi některé doposud nepoznané taje lásky a okouzlená svým řádem, když by jí takových kunčatů její dlouholetý přítel hrabě de Aboa zajistil co nejdříve, stihne i první lekce v jednání s urozenými dámami.

Baron a baronka de Taille řídí přípravami na brzký odjezd na jejich zámek v Anjou. Jelikož na venkově předpokládají setrvat mnoho měsíců, balení nezbytných věcí představuje nekonečný proces. Ať baron s jemnou ironií poznamená, že na převezení všech zbytných nezbytností bude třeba kolona kočárů dlouhá na dvě míle a u zámku Taille se bude muset přistavět další objekt. Ale nedovede své řetě nic odepřít, i kdyby se rozhodla přestěhovat veškerý nábytek a snad i celou Paříž.

V domácnosti manželů de Cavarlene rovněž panuje pohoda. Markýza omezí své touhy po večírcích, na kterých je přítomnost jejího muže

nezbytná, ve svém domě uspořádají jen jednu menší sešlost, jinak občas stráví odpoledne ve společnosti svých přítelkyň. Tak si její činnost alespoň představuje její manžel. S komornou Suzanne se paní domu ještě jednou pobaví o její budoucnosti a povzbudí ji vymyšleným příběhem o jednání s potenciálním řetěm. Sklíčená komorná pomlčí o svých mukách, jeť protiřává zavřením v domě a nemořností se býť letmo vidět s Markem Bellisonem.

Ovšem pohoda je jen zdánlivá, v domě pronajatém hraběnkou de Besierre řídí kuř plány na odvetu. Angelika d'Saussier snadno prohlédne sluhu Bastiena, pochopí, jeho chování je kýmisi ovlivněno. Nedá mu samozřejmě nic najevo, ale myslí si svoje. Jeho dřívější poblouznění náhle ochladlo, začal býť nervózní a také v posteli přes veřkerou snahu není říd tím vášnivým milencem jako dřívě. Něco mu zabráňuje projevit naplno jeho touhu po jejím těle, skoro jako by se jí bál či pocířoval blížě nespecifikované zábrany. Snař í se býť stejný jako dřív, ale ři oklamat nedokář e.

V jejím přesvědčení ři utvrdí náhle zmizení komorné Suzanne, která o sobě nijak nedala věděť. Nevychází z domu a nepokusí se s Markem spojit. Přitom anglický svůdník potvrdí, ře je do něho zblázněná a z poslední schůzky odcházela naprosto spokojená.

Z těchto indiciř Angelika usoudí, ře děti hraběcky prokoukly jejich plány a buď své slouřící varovaly, jak se asi stalo v řípadě Augusta, nebo řim zabránily v dalších kontaktech, pro což se pravděpodobně rozhodla markýza de Cavarlene.

Toho večera svolají spiklenci válečnou poradu, v malém salóňku v prvním patře se u poháru s vínem sejdou Geofri d'Holfene, Angelika d'Saussier a Mark Bellison. Cílem je domluvit další postup. Z dosavadních výsledků jsou všichni rozladěni, věnovali tolik úsilí zpracování Augusta a Suzanne a nakonec má řijít všechna jejich snaha nazmar.

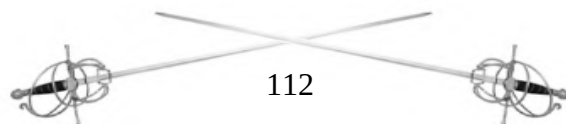
„Nedá se nic dělat, budeme muset zvolit jiný postup,“ pokrčí rameny otrávený d'Holfene.

„Nastává čas, kdy byste se měl sebrat a odjet za paní hraběnkou. Domluvit se s ní, co byste měli udělat,“ navrhone slečna d'Saussier.

„Pojedete za paní hraběnkou?“ oř ije Bellison, „Mohl bych jet s vámi?“

„Co mám paní hraběnce říct? Ře jsme zase tam, kde jsme byli na začátku? Ře nemáme nic v rukách, čím byste mohli zatlačit na její děti, aby s ní přestaly válřit, aby ři vrátily, co ři náleř í?“

„Moř ná paní hraběnka na něco řijde,“ spolěhá na svou paní Angelika.

„Velká škoda,“ povzdechne si Mark, „Suzanne byla zcela v mých rukách. Naprosto mi důvěřovala, byla zamilovaná. Byl jsem si tak jistý. Už by dlouho netrvalo a ona by mi řekla svoje tajemství.“

„Opravdu jsi byl už tak blízko?“ zpozorní pan d'Holfene.

„Jsem si tím jistý, pane. Je velká škoda, že se už další schůzka neuskutečnila.“

„Tak proč ji neuskutečnit?“

„Máte nějaký nápad?“ nepochopí předchozí slova šlechtice Angelika, „Bud' nás markýz a jeho sestra prokoukli, nebo je někdo varoval. Nějak moc náhod. Nejprve jsou odhaleny záměry Horného, teď zase naše. Nemají nakonec nějakého špeha v našich řadách?“

„V našich řadách? Pokud nezradil nikdo z nás tří, tak jak by se o našich záměrech mohli dozvědět?“

„Co naši noví služebníci? Anebo není možné, aby nás někdo tajně sledoval a podával o tom zprávy markýzi de Almare? Možná si sám někoho najal. Je chytrý a bohatý.“

„Na tom by něco mohlo být,“ připustí Geofri, „Přesto se ptám znovu. Proč by se nemohla uskutečnit další schůzka Marka a Suzanne?“

„Další schůzka? Suzanne je pravděpodobně zavřená v domě, markýza jí zakázala vycházet.“

„Otázkou je, zda se tak děje dobrovolně či nikoli.“

„Asi vám nerozumím.“

„Všdyť je to jednoduché,“ usměje se postarší šlechtic, „Bud' se Suzanne dozvěděla, že jsme na ni nastražili past a začala Marka nenávidět. Pak je u ní naše věc ztracena. Jestli je ale pravda, co tvrdí Mark a ona je do něho zamilovaná, můžete být všechno jinak. Je držená v domě proti své vůli a naopak po Markovi touží. V tom případě by mohla mít na svojí paní zlost a touhu se jí pomstít. Nebo jenom touží Marka znova vidět a on se můžete pokusit domluvit si se Suzanne schůzku. V obou případech máme naději. Zaměřil bych se na tuto poslední možnost. Naopak Augusta bych ji nechal být.“

„Máte pravdu,“ pochopí závěry úvah šlechtice slečna d'Saussier, „pouze zcela nesouhlasím s Augustem, není zase tak chytrý, aby mě přechytračil.“

„Chápu, asi je dobře v posteli,“ zasměje se pan d'Holfene.

„Proč hned taková slova,“ zatváří se ona potměšile, Geofri ji prohlédl. Auguste je sice jako zdroj informací skutečně k ničemu, ale jako milenec ... to už je o něčem jiném. Ačkoli jeho zájem ochladl, v jistých fázích jejich vztahu si uchovává svoji přitažlivost.

„Vraťme se k Suzanne. Je nutné, aby jí Mark napsal milostný dopis a my musíme vymyslet, jak ho k ní dostaneme.“

„Mám napsat dopis?“ promluví po dlouhé době Bellison, „Nemám vůbec tušení, co bych měl napsat.“

„My ti s ním pomůžeme, Angelika nalezne snadno vhodná slova, která chce Suzanne slyšet. Z domu musí vycházet jiné služebnictvo, přes ně by se mohl lístek dostat k Suzanne. Bud' ti můžete odpovědět nebo se můžete pokusit tajně zmizet. Aneb naopak tebe pustit tajně do domu.“

„Měl bych vstoupit do domu paní markýzi de Cavarlene? Co kdyby mě chytili? Mohli by mě ublížit, možná i zabít.“

„Jak se zdá, tvoje rozhodnutí pomoci paní hraběnce dost ochablo,“ tne do třívkého pan d'Holfene, mladík zrudne a sklopí hlavu.

„Zkusíme se spojit se Suzanne, pokud však neuspějeme, navrhuji odjet za paní hraběnkou.“

„Pokud uspějeme, pojedeme za hraběnkou s Markem,“ vynese poslední trumf nejstarší z nich, „Pokud však neuspějeme, zůstanete oba v Paříži a za hraběnkou pojedeme sám,“ dodá a nemůžete pro Bellisona stanovit větší motivaci. Geofri pozná úspěch svých slov podle jeho pohledu. Mladík udělá všechno, byť s velkým rizikem, aby komorná promluvila a prozradila na svou paní její tajemství. Pokud ovšem nějaké vůbec zná.

Po skončení rady začne Angelika s Markem smolit dopis, který se následného dne pokusí propašovat k Suzanne. Trvá jim dvě hodiny, než s uspokojením pohlédnou na své dílo.

„Drahá SuzanneL

omlouvám se předem za špatnou gramatikuLmluvím vaším jazykem celkem dobřeLale s psaním je to horší. Jsem velmi smutnýLže jsem tě neviděl tak dlouho. Stalo se něco? Zlobíš se na mě? Udělal jsem něco špatně? Miluji tě a chtěl bych tě zase sevřít v náručí. Stalo se něco ve vašem domě? Nemůžeš chodit ven? Marně na tebe čekám už několik dní. Pokusím se k tobě dostat tento lístek. Jestli mě chceš ještě vidět, jestli mě máš ještě ráda, pošli mi odpověď nebo mi dej nějak vědět. Budu nedaleko tvého domu každý den. Moc a moc tě miluji a líbám tě.

Mark“

„Není dopis moc stručný?“ přeci jen zapochybuje Bellison.

„Není, mnohdy je pár řádek účinnějších než román ... dlouhý dopis. Pak zanikne jeho význam. Píšeš tady, že ji miluješ a trápíš se nad dlouhým odloučením. Pokud tě má skutečně ráda, odpoví ti. Když se nám ovšem podaří dostat ten lístek až k ní.“

„Postaráš se o doručení?“

„Postará se o to tohle,“ zasměje se ona, v jejích zelených očích se objeví ohýnky, když zatřese koženým váčkem plným mincí.

Hned druhý den od rána hlídkuje Angelika d'Saussier v blízkosti domu markýzi de Cavarlene. Někdo z jejího služebnictva bude muset jít na nákup, někdo, s kým zkusí své štěstí. Musí se obrnit trpělivostí a snášet i ranní nepříjemnou zimu. Odměna se dostaví v podobě služky z kuchyně, kterou posléze osloví a navnadí cinkajícími mincemi.

„Tohle bude všechno moje, když předám dopis slečně Suzanne?“ ujišťuje se dívka.

„Ty všechny mince budou tvoje, když mi od ní přineseš odpověď,“ zacinká znova váčkem Angelika.

„Až když donesu odpověď? Co když nebude chtít odpovědět?“

„Tak máš smůlu. Teď dostaneš dvě mince jako zálohu. Zbytek až po odpovědi.“

„Zkusím získat odpověď, nevím ale, kdy budu moc přijít.“

„Jsi chytrá, určitě něco vymyslíš. Znovu se u vašeho domu objevím ve dvě hodiny odpoledne a počkám půl hodiny. Když se ti do té doby nepodaří získat odpověď, přijdu zítra ráno ve stejnou dobu jako dnes. Snaž se,“ zacinká do třetice mincemi slečna d'Saussier a nepřilíh hezké děvče na váček zálibně pohlíží. Angelika včera řekla Markovi pravdu, takový zvuk je nejlepším argumentem pro splnění jakéhokoli přání.

Vrátí se odpoledne jak slíbila, ale žádné odpovědi se nedočká. Ovšem z toho nic nevyvozuje, od předání dopisu uběhlo poměrně málo času a služebná z kuchyně se vůbec s komornou nemusela setkat. Nebo nemůže opustit dům.

Štěstí zkusí druhý den ráno. Služka skutečně vyjde ven a nenápadně na Angeliku pokývá. Ta pochopí, služka s ní nechce být viděna, proto ji pomalým krokem následuje. Dívka zajde do boční uličky a posečká příchodu slečny d'Saussier.

„Máš odpověď?“ zeptá se Angelika.

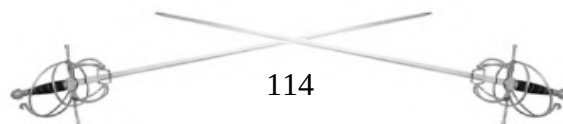
„Mám. Ale napřed peníze.“

„Pěkně z ručky do ručky,“ vytáhne krasavice váček s mincemi, zatímco daleko ošklivější děvče jí podává lístek.

„Je možné přes tebe opět něco Suzanne poslat?“

„Chodím každý den po ránu na nákupy na tržišť,“ pokrčí dívčina rameny, „Pokud budete chtít a budete mít ještě nějaké mince.“

„Uvidím, co Suzanne napsala. Možná se ještě ozvu. Když mě uvidíš, tak se zase nenápadně sejdem. Mincí mám mnohem víc, nebudu váhat ti nějaké zase přinést, když budeš naším prostředníkem.“

„V tom případě vám ráda pomůžu. Musím už jít, aby nás nikdo neviděl pohromadě,“ rozhlédne se slučka nejistě kolem a svá slova ihned promění v činy. Rychlými kroky se vrátí na hlavní ulici a směřuje za svými nákupy.

Angelika d'Saussier, s motná cenným písmem v záhradě, naopak spěchá ke svému domovu. Párkrát se ohlédne, zda jí někdo nesleduje. Nic podezřelého nepozoruje. Buď se tak neděje nebo jsou lidé najaté markýzem de Almare skutečně dobří, pomyslí si.

Lístek otevře hned po svém příchodu, jen co si odloží svrchní oděv a přitáhne si tědli poblít krbu, aby se zahřála. Čekáním promrzla, cítí chlad po celém těle. Hřeje ji však pomyšlení, že celá jejich věc nemusí být ještě ztracena. O všem rozhodnu řádky v lístku, který netrpělivě rozloží. Úsměv se objeví na její tváři jít po přečtení prvních slov.

„Drahý MarkuL

také tě velice miluji a trápím se odloučením od tebe. Moje paní se o nás dozvěděla a zlobila se. Zakázala mi vycházet z domu. Musím ji poslouchat, je moje vzdálená příbuzná a hlavně moje paní. Kdyby mě vyhnala, těžko bych s takovou hanbou mohla pomýšlet na lepší budoucnost.

MarkuLrozhodně se tě nechci vzdát. Chci tě vidět. Dnes v noci bych se mohla pokusit tajně opustit náš dům. Buď si mě nikdo nevšimne nebo bych hlídajícího sluhu mohla podplatit. Také bys mohl přijít ty za mnou, ale to by mohlo být pro tebe nebezpečné a to nechci dopustit.

MarkuLnevím zda se mi dnes v noci můj záměr podaří uskutečnitLkdybych nepřišla, tak jen proto, že to nešlo. Budu se ale pokoušet s tebou sejít každou noc. Moc tě miluji a strašně po tobě toužím. Udělám všechno, jen abych se s tebou zase mohla setkat.

Miláčku, líbám tě tisíckrát na tvoje sladké rty a tvoji krásnou tvář. Miluji tě.

Tisíc a tisíc polibků Suzanne“

Angelika okamžitě svolá poradu, které se kromě ní zúčastní i podvrhnutý milenec Bellison a současný pán domu pan d'Holfene. Všichni projeví radost nad odpovědí komorné markýzi de Cavarlene a hned vymýšlejí motný scénář nočního setkání. Padne několik návrhů, odvést Suzanne v kočáře sem do domu, zůstat v kočáře nedaleko bydliště komorné, hledat útočiště v zájezdním hostinci.

„Mám lepší nápad,“ zakončí diskusi Geofri, „Hned po obědě se seberu a pokusím se nalézt poblít domu paní markýzi nějaký byt k pronajmutí. Ať stojí co stojí.“

„Dokážete tak rychle něco sehnat?“ zapochybuje slečna d'Saussier.

„Peníze jsou všemocný pro přesvědčování. Kdybych neuspěl, bude se s ní muset Mark muchlovat v kočáře, případně pojedou sem. Podle času, který bude mít Suzanne. Ale kdyby se měly schůzky opakovat, byt poblít by všechno usnadnil.“

„Budou se schůzky protahovat?“ zeptá se Bellison posmutnělým hlasem.

„Nemám tušení. Nezapomeň na svoje poslání. Musíš donutit komornou, aby odkryla tajemství své paní, pokud nějaká jsou. K tomu musíš buď použít chytrosti nebo naopak zloby komorné proti své paní. Pokud po tobě bude toužit, tak se jistě bude pokoušet z domu unikat. Zlost na markýzu, která jí brání se s tebou scházet, bude vzrůstat. Zvlášť, když její lásku ještě povzbudíš.“

„Už se celá věc táhne moc dlouho.“

„Marku, byla by škoda teď selhat.“

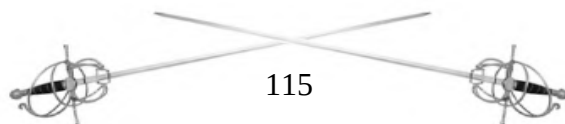
„Jsem si toho vědom, pane,“ pokývá hlavou mladík, „Už mě však unavuje všechno předstírání.“

„Spíš bys byl rád s někým jiným,“ ušklíbne se Angelika, „Nebo je ti snad té maličké líto?“

„Líto? Suzanne je mi zcela lhostejná. Je hezká a mladá, ale hloupá.“

„Ale v posteli s ní to není špatný,“ rýpne si znovu slečna d'Saussier. On na ni jen zasyčí, ale nic neřekne.

„Domluvíme se večer, uvidíme, zda budu úspěšný,“ uzavře s úsměvem debatu pan d'Holfene, zase se mu vrátila dobrá nálada. Neraď by odjít děl za hraběnkou bez hmatatelného výsledku. Touží se

před svou bývalou milenkou předvést v nejlepším světle, dokázat svou prospěšnost a vyvrátit podezření, že patří do starého železa.

Štěstí se na něho usměje po hodině úsilí. O tři ulice dál od domu markýzy de Cavarlene objeví přízemní místnost, kterou je majitel domu ochoten přepustit za dost vysoký poplatek. Jelikož má pronajímatel dostatečné množství financí, pocházejících ze zdrojů hraběnky, neváhá ani chvíli požadovaný obnos vyplatit. Tím získá pro Marka útulný šmajch kabinet nedaleko bydliště Suzanne.

PROZRAZENÉ TAJEMSTVÍ

Noční čekání znamená pro Bellisona zpočátku především strádání. Proklíná komornou, ke které má cítit vroucí lásku, za postupné tuhnutí svých údů. Schovaný v přítmí nedaleko jejího bydliště se zanedlouho klepe zimou jak ratlík. Dvakrát okolo něho přejde podivné individuum, vždy pevně sevře dyku ukrývanou pod pláštěm. Ještě aby ho někdo přepadl, to by mu tak scházelo.

Suzanne však svůj záměr dokáže realizovat, byť až okolo půl druhé v noci. Dům se ponořil do spánku dávno předtím, zamilovaná dívka však trne hrůzou, aby jí při jejím tajném výletu za milencem nenačapali. Vlastně se dnes nejprve zaradovala, když si přečetla lístek, ale od chvíle, kdy předala odpověď služce z kuchyně, se jí jen permanentně strachuje. Nejprve, aby její psaníčko nezachytila markýza, následně ze svého odvátného záměru.

Dvakrát se jí vydala na odchod, pokaždé zaslechla podezřelý zvuk a vrátila se s třesem do své komůrky. K jejímu štěstí spí jako oblíbená komorná a šlechtična sama. Díky tomuto privilegii má svou noční pouť jednodušší. Teprve napotřetí vyklouzne nepozorovaně ze svého pokoje a dorazí až k zadnímu vchodu. Tam na ni čeká starý sluha, který vládne v domě klíči a kterého odpoledne zpracovala za pouťití ženských půvabů, hraní na city a trochy peněz. Starý muž se domnívá, že krásné a milé komorné pomáhá ke štěstí, vzpomene si na svá mladá léta a zapomene na povinnost vůči panstvu. Je si vědom riskantního chování, ale slzičkám v očích zamilované dívky nedokáže odolat.

Jsou domluveni, ona se vrátí nejpozději do dvou hodin a on slíbí vyčkat. Snad neusne a ona neuvízne venku, strachuje se Suzanne. Druhá její obava pramení z dlouhého čekání, které musel Mark vydržet, jestli se mají shledat. Neodešel nakonec? A přišel vůbec? Pro tento případ je s dveřníkem také domluvená, on vyčká deset minut u vchodu, zda se ona nevrátí. Srdce se jí svírá strachem, ne však z temné noci a možnosti nebezpečí v ní ukrytého, ale z obav, zda vůbec svého miláčka uvidí.

Vyplíží se z domu a dostane se malými vrátky na ulici. Vyděšeně se rozhlíží, zda celá její náročná anabáze s opuštěním domu nebyla zbytečná. Asi minutu trvá, než se jí oči rozzáří. Ze stínu vystoupí její miláček, sevře ji pevně v náručí a začne vášnivě líbat na ústa. Chvilí setrvávají v oběti, poté ji vezme v podpaždí a vede v blízkosti zdi směrem k pronajatému bytu. Vklouznou do malé místnosti, u vchodu ji opustí a rozžehne jednu svíčku. Vzápětí jeho první starostí je přiložit do krbu, čekání bylo dlouhé a dříví jí téměř vyhořelo, naštěstí se teplo v kumbálku jaký taký udrželo. Za pár chviliek začne vyschlé palivo praskat a teplo se šířit od plamenů.

Mark rozloží na zem poblíž krbu plášť, na něj hodí tlustou pokrývkou z postele a nabídne své milence místo vedle sebe. Jen dosednou, začnou se opět oddávat vzájemnému prozkoumávání ústních dutin. Přitom si ona všimne, jak se její milý chvěje po celém těle.

„Ty jsi promrznul. Abys tak nakonec byl ještě nemocný,“ zděsí se.

„Jen je mi trochu zima,“ drkotá on ve skutečnosti zuby.

„Pojď ke mně, zkusím tě zahřát,“ navrhne mu sobecky, protože s touto se s ním mazlit.

On přinese ještě jednu pokrývkou, ulehnu na zem ke krbu v šatech, líbají se, tulí se, on jen plní své předsevzetí, ona prožívá krásné chvíle. Jen na chvíli přestanou, když on donese víno, kterého se napijí. Ale jen střídmo. Jejich laskání pokračuje, z krbu vystupuje stále více tepla a vzájemně se rovněť rozehřívají. To jim umožní se začít postupně zbavovat částí oděvu a tak své protitky zintenzivňovat. Za

dalších patnáct minut ji jsou jen ve spodním prádle, které umožňuje jejich rukám vzájemně proniknout ke kůži partnera. Intimní partie nevyjímaje. Drátí se stále více doteky, nakonec dojde k jejich splynutí, stále pod pokrývkou a ve spodních šatech, pouze potřebná místa poodhalí. On znovu nezklame a zúročí zkušenosti předávané mu hraběnkou a dokáže ji opět učinit blaženou.

Po vyvrcholení spokojeně leží na jedné pokrývce, druhou přikrytí. Aniž by vstával, natáhne se on a přihodí do krbu další dřevo. Ona mu vyhrne košili a svoji hlavu uloží na jeho hrud'. Raduje se z jejich setkání a těší se z vůně jeho těla, on hledí do tmy a přemýšlí, jak začít rozhovor, aby dnešní schůzka přinesla pokrok v jeho záměrech.

„Suzanne, co se vlastně stalo?“ zeptá se tichým hlasem a políbí ji na šíji.

„Marku,“ vytáhne ona svoji hlavu ze skrýše pod jeho košili, „paní markýza by mě chce provdat za nějakého vhodného šenicha, vytáhla ze mě o nás ...“

„Ona o nás nevěděla?“

„Nevím, možná něco tušila. Ale já hloupá skočila na její krásná slova o přítelkyních a všechno jí řekla. Pak se rozzlobila, tedy na nás se rozzlobila ... začala říkat ošklivé věci.“

„Copak říkala?“ zašeptá jí do ucha zdánlivě ledabyly, ve skutečnosti napnut nad očekáváním odpovědi. Je tedy možné, aby dcera paní hraběnky jejich vztah odhalila náhodou?

„Marku, říkala, že jsi jen obyčejný sluha u její matky,“ zašeptá ona, ale bojí se mu podívat do očí. Nechce ho v žádném případě ztratit a bojí se odpovědi. Bojí se, že jí bude lhát.

„To je pravda, Suzanne,“ odvěti on klidně, rychle vyhodnotil situaci, „Vždyť jsem říkal, že mě otec dal do služby jít v Londýně. Sloužím u paní hraběnky de Besiere, matky tvé paní. Myslel jsem si, že to víš.“

„Nikdy jsi mi o své službě nic bližšího neřekl, jak bych o tom mohla vědět?“ zvedne ona konečně hlavu a pohlédne mu do tváře, v ní ale nalezne jen úsměv a předstíraný zamilovaný pohled.

„Vždyť jsem několikrát doprovázel kočár paní hraběnky. Myslel jsem, že sis mě povšimla. Neříkal jsem o tom, protože jsme o mé službě nikdy nemluvili.“

„Máš pravdu,“ řekne ona rychle, uklidnila ji jeho odpověď. Má naprostou pravdu, nikdy jí nelhal. Možná se za službu trochu stydí a tak o ní nemluvil. Skutečně se zmínil, že slouží v domě jednoho šlechtice. Nebo šlechtičny? Už si přesně nepamatuje.

„Suzanne, nejsem urozené krve, jsem jen syn měšťana. Velmi váženého měšťana v Londýně. V Paříži jsem však jen jako obyčejný sluha. Chápu, tvé paní můj původ a má služba vadí.“

Ona neodpoví, naopak odvrátí svou tvář.

„Suzanne, tobě můj původ také vadí,“ zkonstatuje on smutně, otočí se na bok směrem ke krbu a hledí jakoby zamyšleně do plamenů. Zahraje zklamaného milence a využívá chvíle k přípravě další taktiky vedení rozhovoru. Není vůbec hloupý a jeho mozek pracuje na plné obrátky.

„Marku,“ ulekne se ona, vždyť ho vlastně urazila. Jak se chudák musí cítit! Mrzne kvůli ní několik hodin a ona mu pak dá najevo, že pro ní není dost dobrý! Začne ho líbat na tvář a na krk, pootočí ho a najde i jeho ústa. Velmi jemně ji poodstrčí.

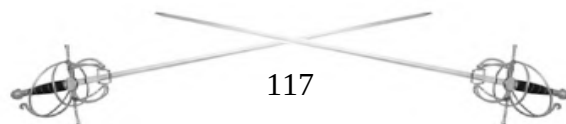
„Tvoje paní má pravdu,“ řekne on smutně, „Opravdu nejsem pro tebe dost dobrý. Ty máš jinou budoucnost. Tvá paní je hodná, nalezne ti vhodného šenicha a ty budeš šťastná. Nemám právo ti stát v cestě.“

„Marku, tak to není.“

„Suzanne, nemá smysl si lhát. Tvá paní je počestná šlechtice a myslí jen na tvé dobro. Nemám právo žádat od tebe takovou oběť. Má láska k tobě mě naopak nutí, abych poslechl tvou paní. Musíme se přestat scházet,“ řekne tím nejsmutnějším hlasem, kterého je schopen a políbí ji do vlasů.

„Marku, to se nesmí stát. Taky tě miluju a nechci nikoho jiného!“ zvolá ona.

„Suzanne, poděkuj své paní. Ona má větší rozum než my dva. Kde jsem nechal rozum. Tvá krása mě ... jak se to řekne ... očarovala, ztratil jsem rozum. Vůbec jsem neměl právo tě oslovit. Suzanne, promiň mi.“

„Marku! Co to povídáš. Učinils mě nejšťastnější ženou v Paříži. Jen v tvé blízkosti má pro mě můj život cenu.“

„Mezi námi je rozdíl, který nelze smazat.“

„Marku, miluješ mě?“

„Miluji tě, moc tě miluji. Právě proto ti nesmím stát v cestě. Miluji tě a chtěl bych být stále s tebou. Tím bych ti ale ublížil. Suzanne, dokáž i ti, jak velká je moje láska. Hned zítra odjedu z Paříže a už mě nikdy neuvidíš.“

„Marku! Tohle tě nesmí ani napadnout!“ hrozně se ona ulekne. On ji má skutečně rád, nechce jí stát v cestě a raději se vrátí se svým bolem do Anglie, než by ohrožoval její budoucnost. Jeho nesobecká slova a jeho obět' ji definitivně přesvědčí, jak čestný a milující je její Mark.

On neodpoví, zaboří svůj obličej mezi její řadry. V duchu se směje, navenek předstírá velký zármutek. Ona ho hladí ho po vlasech, líbá ho po nich. Položí ho na záda, čemuž se on nijak nebrání, vyhrne mu košili a začne ho líbat na prsou, na břicho, její hlava směřuje níž a níž. On zavře oči, ale v jeho myšlenkách se neobjevuje Suzanne, ale hraběnka. Ač ji dlouho neviděl, její chapadla zůstávají uchyceny v jeho mozku stále velmi silně a pravděpodobně se jen tak neuvolní. Musí si dát pozor, aby se neprozradil, uvědomí si uprostřed svého snění. Pomůže jí svléknout zbytek oděvu, sám odloží svůj, rozehrátí teplem z krbu i ze svých těl se znovu oddají vášnivému milování.

K rozhovoru o své budoucnosti se vrátí po další čtvrt hodině. On vstane, nalije jim oběma do poháru víno, přinese ho. Matný odlesk světla ze svíčky i z krbu dopadá na jeho tělo, ona ho pozoruje a skoro nedýchá. Obdivuje jeho svaly, jeho štíhlost a přitom silný trup. Jeho mužství.

Sama sedí před krbem rovněž nahá, jí naopak světlo osvětluje daleko více. Je skutečně pěkná, roztomilá, určitě žádoucí, uvědomuje si on, když se vrací s nápojem. Mnoho mužů by dalo nevím co za takové chvílky, jaké prožívá on. Vzrušil se, sdílel s ní příjemné okamžiky, ale duchem byl nepřítomen. Myslel na jiné tělo, sice daleko starší, ale téměř dokonalé. Suzanne je milá, zamilovaná, její tělo mu je schopno poskytnout téměř vše, ale styk s hraběnkou je zcela o něčem jiném. Zamyslí se nad tím proč, ale uspokojivou odpověď nemůže najít.

Znovu se oba zabalí do pokrývky, dotýkají se přitom, popíjejí víno. Mark naladí opět posmutnělý obličej.

„Co budeme dělat?“ zeptá se prostě, nicméně odpověď je z pohledu jeho milenky nesmírně složitá. V žádném případě nechce ztratit mladého muže, kterého vroucně miluje, jak po stránce tělesné tak duševní.

„Nesmíš odjet,“ řekne ona rezolutně, „Najdu si způsob, jak se s tebou setkávat. V domě je hodný sluha, který mě bude pouštět. Tak se dostanu za tebou, aniž by moje opuštění domu paní markýza tušila.“

„Jak dlouho bude trvat, než naše schůzky odhalí?“

„Budu si dávat pozor. Mezitím něco vymyslím.“

„Je ale co vymýšlet?“

„Pokud se milujeme, tak určitě. Nevzdám se tě, Marku. Je mi jedno, že nejsi šlechtic.“

„Ale tvá paní si nezaslouží, abys ji podváděla. Je na tebe hodná, myslí jen na tvé dobro. Může ti zaříditi dobrý život ...“

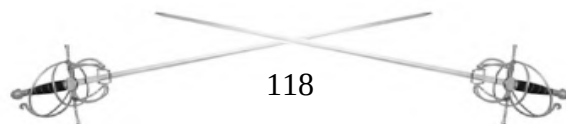
„Možná je hodná, ale sama mi nemá co vykládat,“ ujede jí a on se v hloubi srdce zaraduje.

„Nerozumím ti.“

„To já řekla jen tak.“

„Opravdu? Nemyslí tvá paní skutečně na tvé dobro? Zdálo se mi ...“

„Marku,“ povzdechne si ona, „paní markýza mě má asi skutečně ráda, ale neměří stejným metrem. Mě kárá za lásku k tobě a dovolává se kdoví čeho. Sama svého muže ... nesmím o tom mluvit ... její manžel je hodný, ale takový usedlý. Ona hledá potěšení mimo dům, stejně jako já. Měla by pro moji lásku mít pochopení,“ vyřvaní několika slovy mnohé.

Svrbí ho jazyk, aby se přímo zeptal, kdo je ten tajemný muž, který markýze vynahrazuje některé nedostatky jejího manžela. Cítí však, jak moc by další přímá otázka mohla být nebezpečná. Usilovně přemýšlí, jak z ní vytáhnout více a přitom nevzbudit pozornost.

„Marku, tohle jsem neměla říkat,“ ulekne se ona nad svými slovy.

„Suzanne, mě tvá paní nezajímá,“ odvěti on lhostejně, „Jedině ...“,“ zarazí se.

„Cos chtěl říci?“ zvedne ona hlavu.

„Jedině snad, kdybychom mohli využit chvíle, kdy ona pojede na tajnou schůzku a sami se sejít. Paní markýza asi dům v noci neopouští ...“

„Máš pravdu, ale já jejich schůzek už vytívala,“ usměje se ona potměšile, „Scházela jsem se s tebou v době, kdy moje paní byla ... kdy mě nepotřebovala. Ty její odpolední dýchánky,“ znovu se podřekne, aniž si uvědomí dosah svých slov. „Jenže teď už to nejde, dozvěděla by se, kdybych opustila dům. Nemůžeme jejich schůzek využit.“

„Paní markýza tě má skutečně ráda, když ti svěřila své tajemství. Měl jsem pravdu, ona skutečně myslí na tvoje dobro. Nemůžeme se na ní zlobit, ani ty nesmíš.“

„Má mě ráda?“ nechá se ona vyprovokovat, skočí na záměr svého milence, „Spíš potřebovala někoho, kdo by jí její zálety domlouval. Suzanne, zaběhni tam, vyřít tohle. Domluv mi schůzku. Marku, ty jsi strašně moc hodný, zastáváš se paní markýzi, která ... která tě nepovažuje za mne hodného. Sobě si dopřává a mně moji lásku odepírá. To od ní není spravedlivé.“

„Ty jsi jí domlouvala schůzky? Jsi tedy důvěrníci paní markýzi?“ podiví se on naoko.

„Proč se ptáš?“ zpozorní ona a on se ulekne, zda poslední otázka již nebyla navíc.

„Jen mě napadlo, zda by si znovu nemohla promluvit s paní markýzou ... ne, ne, toto není dobrý nápad,“ snaží se on vysvětlit svůj zájem a zamluvit předchozí dotaz, „Suzanne, musíme všechno ještě zvážit.“

„Marku, zařídím si, abych mohla tajně v noci opustit dům.“

„Suzanne, ráno budeš unavená. Paní markýza na tobě pozná ...“

„Vysvětlím jí svoji únavu. Trápím se a proto nespím. Kolik je hodin?“ ulekne se ona náhle.

„Musíš se vrátit?“

„Slíbila jsem, že přijdu za dvě hodiny. Ten sluha,“ zatváří se spiklenecky, „na mě bude čekat u dveří, aby mě vpustil do domu. Nesmím návrat zmeškat.“

„Máme ještě asi tři čtvrtě hodiny času,“ řekne on, „před chvílí odbíjelo půl třetí.“

„Jak krátká doba, v tvé přítomnosti čas hrozně letí,“ zatřpytí se v jejích očích slzy.

„Pak nesmíme ztrácet čas zbytečnostmi,“ políbí jí on na ústa. Po pravdě řečeno již na sex moc chuti nemá, ale bude se muset snažit být milý. Jeho touha pramení pouze z delšího půstu, její však z čisté lásky. Však si už nějak poradí, ne nadarmo bral lekce od vynikající učitelky.

Druhý den dopoledne se vrátí Bellison do domu hraběnky unavený. Ale spokojený. Sejde se v salóнку s Geofrim a Angelikou a vyličí jim přesný průběh schůzky, pochopitelně bez intimních podrobností. Včetně toho, jak čekal asi dalších patnáct minut po návratu Suzanne do jejího domu, zda nedojde k nějaké komplikaci. Jelikož se neozval žádný hluk, usoudil na hladný návrat své milenky do její komnaty.

„Tak měla Angelika pravdu,“ konstatuje suše paní d'Holfene.

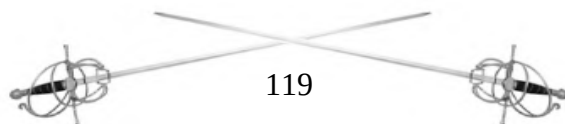
„O tom jsem nikdy nepochybovala. Už ale začínám tušit, jak vše markýza nastrojila.“

„Tušíš? Se svým milencem se schází odpoledne, ale nevíme kde.“

„Nevíme? Paní markýza navštěvuje některé přítelkyně, vřdyť jsme ji sledovali. Víme, které to jsou, dokonce kam jezdí nejčastěji.“

„Ano, ale v těch domech skutečně bydlí její přítelkyně, teď ko by si mohla odskočit z dýchánku za svým milencem a nepozorovaně se vrátit.“

„Myslíte?“ zableskne se v očích slečny d'Saussier, „Za jednou přítelkyní jezdí nejčastěji. Sledovali jsme její dům, pravdou je, že do něho žádný muž nevstoupil. Alespoň ne předním vchodem.“

„Předním vchodem?“

„Ano, ale mohl tam přijít zadem nebo dokonce jít v domě být. Zase tak podrobně jsme počínání markýzi nesledovali. Jen jsme chtěli znát její zvyky a na návštěvě u přítelkyně nebylo nic nápadného.“

„Mohla bys mít pravdu. Víš o který dům se jedná?“ zeptá se pan d'Holfene, který zavětrí šanci.

„Ano. Mluvila jsem o něm s paní hraběnkou i Horném, neť ... vlastně on sledování paní markýzi zařizoval. Moťná svoji práci odbyl.“

„My budeme důkladnější,“ zasměje se Geofri, „Marku, kdy se máš znovu se Suzanne setkat?“

„Pozítří v noci. Snad si do té doby odpočinu,“ zatváří se otráveně.

„Jen se nedělej,“ neopomene ho poškádlit slečna d'Saussier, „Celé dvě hodiny se oddává páchání hříchu a pak si stěť uje. Pokrytec.“

„Angeliko! Já ...“, zvolá Bellison.

„Pst, mladí přátelé,“ zarazí jejich moťnou rozepři šlechtic, „Marku, rozhodně musíš na další schůzku jít a nevzbudit podezření. Pokud by se ti podařilo získat další termín schůzky markýzi s jejím milencem, tak jen dobře. Ale určitě nesmíš naléhat, abys nevzbudil podezření.“

„Ano, pane.“

„Svůj úkol zatím plníš dobře. Můžes si jít lehnout, já s Angelikou si půjdeme nenápadně obhlédnout dům, který považuje za místo schůzek paní markýzi s jejím milencem. Já se potom postarám, aby z něj moji lidé nespustili oči dvacet čtyři hodin denně. Do domu nepronikne ani myš, abysme o tom nevěděli.“

„Co když se Angelika mýlí, pane?“

„I to je moťné, Marku. Však se znovu sejdeš se Suzanne, víme od ní o milenci její paní, budeme pokračovat v pátrání.“

„Snad už všechno brzy skončí,“ povzdechne si mladík, povstane a zamíří si do svého kamrlíku. Cítí se skutečně hrozně unavený, po odchodu slečny d'Fouguier mnoho nespál, hned po ránu spěchal oznámit výsledky své noční mise. Šourá se do svého pokoje, připadá si naprosto vysátý. Vůbec se nezamyslí nad tím, že v svým chováním těťce zraňuje mladou dívku, která by pro něj obětovala vše.

NÁVRAT MAURICE TISSOTA S NICOLET DEMOULINOVOU

Slečna Demoulinová nedávno oslavila dvacáté narozeniny, zkrásněla, trochu přibrala a tím vynikají její ťenské vnady. Stále má jemnou a hezkou tvář a zdá se být křehkou, nicméně ve skutečnosti projevuje houťevnatost a vnitřní sílu. Na její postavě ještě není patrné těhotenství, ačkoli doktor Perrin ji o něm znovu ubezpečil.

Tissota přijmou na zámku Prieu jako významného muťe, ačkoli samozřejmě ťádným takovým není. Zajistí mu ubytování ve velmi pěkném pokoji, daleko větším, neť vyuťíval minule, sluťebnictvo se k němu chová s úctou. Samozřejmě si jít nedovolí trávit noc společně s Nicolet, dodrťují zdání počestnosti. Jejich přivítání je tět zdrťenlivé, o radosti nad shledáním však svědčí jejich rozzářené obličeje. Hraběnka de Prieu se k oběma chová jako téměř k sobě rovným, sama se nachází v posledním stupni těhotenství a jímavých náladách. Porod je tak říkajíc na spadnutí a všichni okolo ní našlapují po špičkách.

Druhý den odjede Maurice za rodiči Nicolet v doprovodu hraběte de Prieu. Ti jsou návštěvou zaskočení, neboť neměli tušení o vztahu své dcery a mladého správce, natoť o jejím poťehnaném stavu. Přítomnost hraběte považují za naprosto neskutečnou událost. Nejprve jsou ze všeho zkoprnělí, na konci nečekané návštěvy se jít radují. Jejich dcera si vezme významného muťe z Paříťe, který zastává důletíťé místo v domě šlechtice. Se svatbou samozřejmě souhlasí, přijmou i pozvání na zámek Prieu, pouze cestu do Paříťe odmítnou. Ačkoli by veškeré náklady uhradil jejich nastávající zeť.

Odjezd snoubenců ze zámku Prieu nepostrádá prvky dojímavé fresky. Hraběnka se loučí s dlouholetou komornou se slzami v očích, ta jí oplácí stejnou mincí. Matka nevěsty pláče rovněž intenzivně. Hrabě de Prieu se vzhledem k původu obou mladých lidí chová nadstandardně vstřícně, přesto si zhluboka oddechne, když se za jejich kočárem zavře brána. Další problém zmizel, jeho žena se uklidní a bude se věnovat výhradně přípravám na příchod jeho potomka.

Cesta snoubenců trvá čtyři dny, Maurice nechce vystavovat těhotnou Nicolet nástrahám cesty více, než je bezpodmínečně nutné. Často uskutečňují zastávky, hodně spolu hovoří a oba se již těší na dům v Paříži, který pro ně bude novým společným domovem.

Tissot v doprovodu své nastávající slečny Demoulinové dorazí před dům hraběte de Godille krátce po půl šesté večer. Pomůžte své milence vystoupit, zatímco najatý doprovod začne vynášet do vestibulu domu jejich zavazadla.

Maurice se rozloučí s doprovodem, který si najal i s kočárem, a převede Nicolet přes práh. Za ním na ně čeká nastoupené veškeré služebnictvo, aby uvítalo budoucí paní správcovou. Z jejich jednání ona vycítí upřímnost, což ji potěší. Obávala se, jak bude přijata, zda na ni nebudou koukat skrz prsty, jelikož pochází z Evreux a nechala se přivést do jiného stavu mimo manželské lože. Její milenec podobnými pocity netrpí, rychle jí představí všechny sloužící.

„Pane Maurici,“ řekne zdvořile Quido, „měl byste odvést vaši nevěstu za panem hrabětem, je ve svých komnatách.“

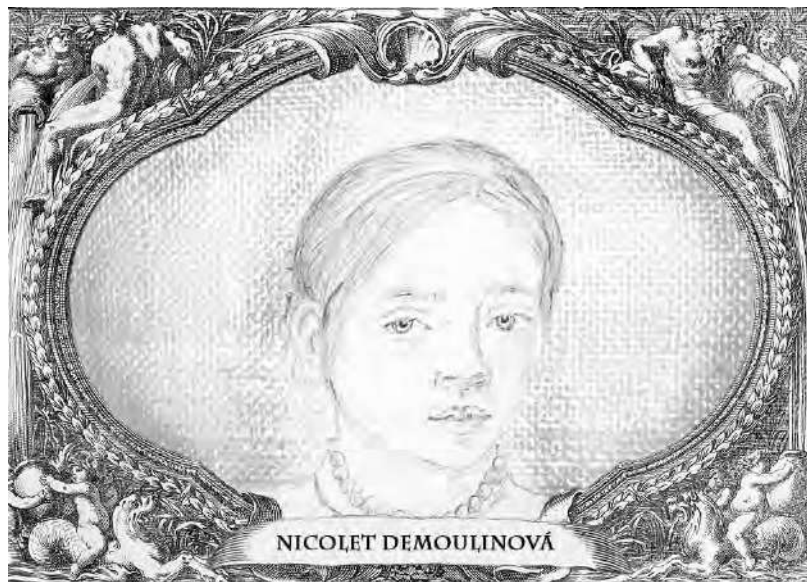
„Máš pravdu,“ přikývne tenich a nabídne dívce rámě. Stoupají po schodech do prvního patra, on opatrně zaklepe na dveře salónku. Na vyzvání vstříčí hlavu do místnosti.

„Maurici, konečně,“ povstane radostně pan de Godille.

„Pane hrabě,“ ukloní se tajemník, „mohu vám představit Nicolet?“

„Představit? Vždyť se známe. Ty uličníku, tys ji nechal čekat za dveřmi? Co je tohle za způsoby?“ kárá svého služebníka šlechtic, ale jeho hlas nezni rozzlobeně, „Nicolet, vítám tě v našem domě. Cesta proběhla bez potíží?“

„Pane hrabě,“ ukloní se dívka a trochu nervózně se na pána domu podívá, „děkuji za vřelé přijetí. I za optání na cestu. Jsem ráda, že jsem již zde.“

„Tomu věřím. Vypadáš velmi dobře, Maurice prokázal dobrou vkus. Na druhou stranu, nevím, nevím, jestli si tak krásnou ženu zaslouží,“ ťertuje dále Armand a nic nedá na mírné zamračení svého tajemníka.

„Pane hrabě, mohu odvést Nicolet do našich komnat? Jistě je po cestě unavená,“ zeptá se mladík.

„Samozřejmě. Ať se Nicolet ubytuje. Večeřeli jste vůbec? Asi ne, vť dyť ještě nebylo šest hodin.“

„Zastavili jsme se pouze na oběd.“

„Maurici, zavolej Quida a řekni mu, ať Marie připraví večeři tady v mém salónku.“

„Ano, pane hrabě, nechám vám donést večeři.“

„Špatně si mi rozuměl. Ať připraví večeři pro nás tři, pojíme společně.“

„Společně, pane hrabě?“

„Máš snad něco proti mému přání?“

„Nikoli, pane hrabě.“

„Nebo snad Nicolet?“

„Pane hrabě, máme večeřet s vámi?“ podívá se dívka.

„Jsi snad tolik unavená, ťe si raději půjdeš lehnout?“

„Pane hrabě, nejsem unavená. Já jen ... asi se nehodí, abychom večeřeli s vámi,“ uklouzne nevěstě, hned však sklopí oči.

„Co se hodí nebo nehodí nechte laskavě na mě. Maurici, nech připravit večeři pro nás tři sem do salónku. Neť se tak stane, můť ete se ubytovat. Snad se bude v našem domě tvé nastávající líbit.“

„Pane hrabě,“ zvedne ona znovu oči.

„Copak je, Nicolet?“

„Pane hrabě, chtěla bych vám moc poděkovat. Jste velmi šlechetný, ťe jste mě přijal do svých služeb a necháte nás u sebe bydlet.“

„Není třeba děkovat. Další ťenská ruka se nám bude hodit a navíc dohlídneš na Maurice, aby se choval jako řádný mladý muž, který má závazky vůči své rodině.“

„Pan hrabě ťertuje,“ opět se zachmuří Tissot a skoro prosebně se na svého pána zadívá, aby snad nezačal něco vykládat o jeho záletech s Augustem. Šlechtic se jen usměje, ale už neodpoví.

Tajemník s úklonou opustí salónek a vede svoji snoubenku přes chodbu do druhé části domu, kde jiť mají připravené, a nutno podotknout vzorně uklizené, své dvě místnosti. První je velmi vkusně zařízeným pokojem, druhá útulnou loť nicí. Nicolet zírá na obě místnosti s otevřenými ústy.

„Taková nádhera. Tady máme bydlet?“

„Ano. Vlastně jsme prostory zdědili po původním majiteli, panu baronu de Taille.“

„Tady bydlel pan baron?“

„Pan baron a původní majitel domu. Ale trochu jsem komnaty nechal upravit, samozřejmě všechno jsme vyčistili a vyměnili. Líbí se ti náš pokoj a loť nice?“

„Obě místnosti jsou opravdu jen pro nás?“ ujistťuje se ona.

„Ano, Nicolet. Tohle je teď naše malé království. Líbí se ti?“

„Maurici, ty komnaty jsou nádherné. Stále nemohu uvěřit ... jen nábytek musel stát jmění. A ty nádherné pohárky,“ zadívá se zálibně na sekretář.

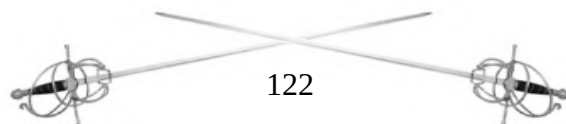
„Copak číše nebo nábytek. Ale jak se ti líbí nejdůleť itější součást?“

„Nejdůleť itější součást?“

„Přeci naše postel,“ zatváří se on potměšile. Pomilovali se jiť cestou, představoval ji na zastávkách jako svojí paní a spali v jedné posteli. Ale nyní znovu po ní hrozně zatouť í. Bude si ještě muset počkat, minimálně je čeká společenská večeře a později asi i prohlídka celého domu.

„Postel je také nádherná. Jako všechno tady,“ zkouší ona rukou měkkost lůť ka.

„Porozhlédni se. Zajdu za Quidem a nechám připravit večeři a odnést nahoru naše zavazadla,“ rozloučí se on se svou nastávající na krátkou chvíli. Jejich bagať vyloť ili ve vestibulu, nevěsta si přivezla nějaké své osobní věci, šaty a taky dárek od hraběnky de Prieu, tedy celou novou výbavu do manť elství.

Naštěstí jsou v ložnici a pokoji skříně, pomyslí si její budoucí manžel, i tak možná budou muset některé věci uložit jinde.

Než oba mladí milenci znovu vstoupí do salónku hraběte, uplyne více než půl hodiny. Na stolku již je prostřeno pro tři, pán domu se posadí na jednu stranu, oni vedle sebe na druhou. Quido, který pomáhá Marii servírovat, přisune odkládací stůlek, aby vše mohli ponechat v salónku. Rovněž nalije do pohárů víno, Nicolet ho na požádání zředí vodou.

„Dejme se do jídla,“ obejde se pan de Godille bez dalších proslovů, včetně poděkování Bohu za dary, jeť se chystají alespoň zčásti zkonsumovat, „Musíte mi vyložit, co se dělo na Prieu, jaká byla cesta. Jak se vůbec daří paní hraběnce? Jestli si dobře pamatuji, měl by na svět už brzy přijít jejich potomek.“

„Pane hrabě,“ polkne menší sousto Maurice a pustí se do vyprávění. Nejen o cestě na zámek, také o všech událostech tam a následně návratu do Paříže. Občas ho Nicolet doplní, ale pouze na vyzvání. Působí zaraženě, nádherné místnosti, večere se šlechticem, vše na ni velmi působí. Tento dům se vůbec nemůže měřit se zámkem Prieu, ale je nádherně vybavený a vycítí v něm příjemnou domácí atmosféru. Krmě si bere skutečně velmi střídmě, stále po očku pokukuje na svého nastávajícího chotě, který se baví se svým pánem uvolněně. Však spolu nestolují poprvé.

Není v silách trojice spořádat přinesené dobroty, a to zdaleka kuchařka Marie nekončila. Objeví se v doprovodu svého milence Quida znovu a přinášejí zákusky, sladkosti, kompot. Sklidí zbytky večere a naservírují druhý chod. Poté nechají trojici opět o samotě.

„Maurici, jak si představuješ další postup?“ zeptá se pan de Godille.

„Další postup?“ zatváří se nechápavě Tissot.

„Přeci vaše svatba.“

„Pane hrabě, rád bych ji uskutečnil co nejdříve.“

„Chápu, ještě dříve, než bude patrné, že tvá nevěsta čeká dítě ... Nicolet, není třeba se červenat,“ usměje se šlechtic, když zpozoruje ruměncem studu ve tváři dívky, „V mém domě vás nikdo odsuzovat nebude a pokud někde jinde ano, není třeba se tím zabývat.“

„Děkuji, pane hrabě,“ špitne ona, ale dobře po těle jí není.

„Maurici, máš v přípravách svatby volnou ruku, nezapomeň ale, na čem jsme se dohodli.“

„Na všechno si pamatuji, Excellence. Pokud nebudete nic namítat, chtěl bych obřad uskutečnit do konce dubna. Jestli naleznu pochopení i u ostatních.“

„Můj souhlas máš a můžete š využít i moje peníze v domluvené míře.“

„Velice vám děkuji, pane hrabě.“

„Pane hrabě,“ ozve se znovu nesměle Nicolet, „jaké úkoly budu mít ve vašem domě?“

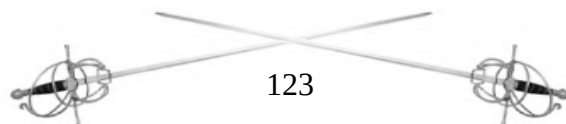
„Jaké úkoly?“ usmál se Armand a pohlédne na snoubence. Maurice má v obličeji výraz napětí, obává se přidělení úkolů, které by jeho budoucí manželku mohly před služebnictvem ponížit, případně ji postavit na jejich úroveň. Neopovazuje se však ani slovem své pochybnosti nastínit. Ona je naopak vděčná a ochotná dělat cokoli, „S tvou prací je trochu potíže,“ pokračuje šlechtic, „V našem domě není žádná paní hraběnka, jít bys mohla být komornou. Práce je tu jistě dost, však má slova můžete Maurice potvrdit.“

„Mám se o práci pro Nicolet postarat?“ zeptá se nejistě Tissot.

„Postarat? Maurici, probůh, uvědom si, Nicolet je nebo teda bude manželkou mého tajemníka a správce domu,“ praví pan de Godille a tvář mládence se rozzáří, přesně taková slova chtěl slyšet, „Z tohoto pohledu jí asi přísluší dohlížet nad chodem domácnosti. Ty si sice dobřeš správcem, ale v některých záležitostech se lépe vyznají ženy. Budeš se více věnovat mým záležitostem a chod domácnosti svěříš do ruky své budoucí manželky.“

„Děkuji, pane hrabě,“ podívá se mladík vděčně na svého pána.

„Nicolet, v nejbližších dnech se seznámíš s domem a služebnictvem. Ať získáš přehled, převezmeš otěže naší domácnosti. Dohlédneš, aby se v kuchyni zbytečně neutrácelo, možná by některé místnosti potřebovaly upravit. Služebnictvo v domě tě bude poslouchat. Jestli tě bude poslouchat také můj správce a tajemník, to už je věc jiná, to už si budeš muset zařídit sama.“

„Děkuji vám, pane hrabě,“ odvěti ona, s dalším ruměncem na tváři.

„Není třeba děkovat, Nicolet. Nespěchám na tebe, nejprve si zaříd' svatbu a se vším tady se seznam. Náš dům není příliš velkej, taky služebnictva je daleko méně než na zámku Prieu.“

„Váš dům je velmi pěkný, pane hrabě,“ řekne ona rychle, cítí nutnost pochválit nový domov, „Maurice mi ukázal místnosti, které jste nám laskavě dovolil užívat. Jsou nádherné, pane hrabě. Nikdy vám nebudeme moci být dostatečně vděční.“

„Dům je pěkněj, ale taky trochu smutnej,“ povzdechne si Armand, „Jestli do něj přineseš trochu života, budu jen rád. Máte ještě nějaký dotazy nebo nějaký přání?“

„Nikoli, pane hrabě,“ odvěti tajemník.

„V tom případě bys měl svoji budoucí choť odvést do jejích komnat a pomoc jí vybalit. Využijte k tomu koho potřebujete, ale to vám nemusím vykládat. Maurici, zastav se pak ještě za mnou, mám pro tebe pár drobností v rámci tvých povinností. Ale ať zařídíš všechno, co potřebuje Nicolet. Dneska budu bohužel celý večer doma, tak nemusíš spěchat.“

Oba snoubenci zahrnou svého pána dalšími projevy díky a poté odejdou do svého malého království, jak své komnaty nazval Maurice. Ten zavolá Marii a Jeana, aby jeho nastávající pomohli s vybalením zavazadel. Sám zajde za Quidem, aby zjistil, co se odehrávalo v jeho nepřítomnosti. Může být spokojen, domácnost fungovala na výbornou.

„Jen pan hrabě je hodně posmutnělej,“ konstatuje Dujardin.

„Posmutnělej? Jak ti mám rozumět?“

„Jako obvykle se hodně nudí. Divím se, proč nechodí víc do společnosti. Takový vznešený pán, mladý, hezký, urostlý. Jen občas vyjde z domu.“

„Te by nám zlenivěl?“ zasměje se Tissot.

„Nevím, ale je pak nerudný a je lepší se mu moc neplést do cesty. Zatím jsem mu raději posluhoval sám a nepouštěl k němu Emila, odůvodnil jsem jeho nepřítomnost jeho ještě nedostatečným zdravím. Ačkoli je už úplně v pořádku.“

„Tos udělal dobře. Quido, co ty a Marie?“

„Já a Marie?“ zrudne hoch.

„Jen se nedělej. Všichni tady vědí, jak ji po nocích chodíš obšťastňovat do její komůrky. Kolik ti je vlastně let?“

„Bylo mi jiť patnáct let!“ řekne Dujardin hrdě.

„Však já vím, v únoru, je tak? A Marii?“

„Pane Maurici, vť dyť dobře víte, že jsme se oba narodili nachlup stejně, oba patnáctého února. Na den stejně.“

„Na den stejně, Quido, ale Marie o čtyři roky dříve.“

„Vy se na mě zlobíte?“ zatváří se nešťastně na svůj věk dost urostlý a vyspělý chlapec.

„Ale nezlobím. Jen tě chci varovat. Podívej se, jak jsem dopadl já.“

„Vy? Budete mít krásnou manželku.“

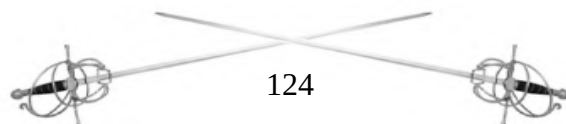
„To jistě, však si nestěžuju. Jen jsem ti chtěl naznačit, jak lehce může vztah přinést neočekávané následky. Rozumíš?“

„Ano, pane správce,“ zrudne znovu Dujardin a pak s mírnými rozpaky pokračuje, „Snažím se být opatrný, Marie mi všechno vysvětlila.... Je ... mám ji moc rád.“

„Těžko tě mohu kárat, když jsem sám přivedl do jiného stavu komornou paní hraběnky de Prieu,“ rozesměje se Tissot, očividně ve výborné náladě, „Ber moje slova jen jako upozornění staršího a zkušenějšího muže,“ dodá devatenáctiletý mladík, jeť si počínal tak zkušeně, ať jeho milenka po pár protitých společných nocích nosí jeho potomka ve svém lůnu.

„Mohu se tedy s Marií ... však víte, co myslím.“

„Ale ne tak okatě,“ zvedne varovně prst tajemník, ne, dnes není vhodná doba na výtky. Raději se vrátí ještě k některým obyčejným záležitostem, poptá se na další služebnictvo, peníze, které svěřil Quidovi a Marii na běžný provoz.

V té době slečna Demoulinová a slečna Tandonová navazují první kontakty, zatímco hoch jménem Jean kmitá dle jejich pokynů a ukládá věci na jimi určená místa. Začnou obecnými frázemi, na obou dívkách je znát jistý odstup. Nejistota.

„Pokud budete něco potřebovat, paní, stačí říci,“ nabídne svoji pomoc Marie.

„Není třeba mi především říkat paní.“

„Není? Vždyť budete manželku pana správce, který poroučí služebnictvu v našem domě. Asi nám také budete poroučet,“ podívá se zkoumavě Tandonová na novou obyvatelku.

„Pan hrabě mi rozkázal, abych se porozhlédla po domě a se vším se seznámila. Ať se tak stane, mám mít na starosti domácnost.“

„Tak vidíte. Budete pro nás paní správcová a budete nám dávat příkazy.“

„Marie, mezi námi, jsme jediné dvě ženy v tomto domě. Pro tebe budu Nicolet. Alespoň vždy, když budeme o samotě. Nemíním si hrát na žádnou paní.“

„Byla jste ale komornou u paní hraběnky, podívejte na vaše krásné šaty ... jste jak urozená dáma.“

„Nejsem urozená dáma. Já i můj budoucí muž jsme sloužícími pana hraběte. Mám sice v domě vést domácnost, ale rozhodně se nemíním nad vás nijak povyšovat. Dnes jste mě přivítali velmi mile a já jsem vám vděčná. Zdá se mi, že zde panuje pohoda.“

„Celkem ano,“ přikývne Marie, pak se jí zablískne v očích a pokračuje, „I když pan Maurice nás někdy pěkně pucuje a hraje si na velkého pána a skutečněj pán je v poslední době dost rozmrzelej.“

„Pan hrabě je rozmrzelý?“ podiví se Nicolet, „Vůbec se mi tak nezdál. Poctil nás pozváním na večeři a choval se velmi mile.“

„Byl rád, že si má s kým povídat, ty neposlouchej, když se baví dospělí a koukej rovnat ty věci,“ okřikne kuchařka Jeana, který jen vzdorovitě pohodí hlavou, ale neodvátí se nic namítnout, taky by mu mohl přistát za uchem pořádný záhlavec, „Pan hrabě by potřeboval nějakou paní hraběnkou,“ ztiší hlas.

„Paní hraběnkou?“

„Jasně. Nudí se a pak si čas od času zchladí žáhu na nás. Hlavně na svém osobním sluhovi Emilovi, bratrovi tady toho uličníka Jeana,“ šeptá dál Marie.

„Mně se zdá pan hrabě moc hodný.“

„Copak to von je. Představte si, když Emile včera onemocněl, tak mu zaplatil drahý léky. Přitom ho často peskuje a je tak trochu drtgrešle. Kdyby ale nedal ty peníze na léky, tak by asi Emile zemřel. Doktor to říkal.“

„Tak vidíš, je hodný.“

„Je, já si nestěžuju. Ale občas má příšernou náladu. My už ji na něm poznáme a raději se mu vyhýbáme. Jestli budete chtít, tak vám poradím, jak jeho špatnou náladu poznáte.“

„Za podobné rady budu vděčná.“

„Paní Nicolet, jsem vám k službám. Jestli budete opravdu něco potřebovat, ráda vám pomohu. Byla jsem tady doposud jediná žena mezi tolika muži. S nimi si prostě o některých věcech nelze povídat,“ zatváří se rozpustile Tandonová.

„Máš asi pravdu. Ale zase být mezi tolika muži ... máš tady svého favorita?“ vyloudí teď spiklenecký výraz Demoulinová.

„Favorita? Ale co, stejně to všichni věděj a určitě vám to brzo někdo vyslepičí. Všimla jste si toho hochy, který vás se mnou obsluhoval u večeře?“

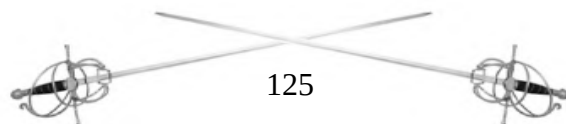
„Ten chlapec? Ale vždyť je ještě ...“ podiví se budoucí paní správcová.

„Je ještě kluk?“ ztiší hlas ještě víc Marie, „Je mu sice patnáct, ale je už víc než dost muž,“ usměje se a dodá poťouchle, „To mohu odpřisáhnout!“

„Tak ty a ten ... jak se jmenuje?“

„Quido. Doufám, že vám to nebude vadit.“

„Vadit? Copak já mám právo někoho kárat?“ sklopí hlavu Nicolet.

„Co je na tom špatnýho?“ je s jejími rozpaky hned hotová kuchařka, „Máte Mauriceho ráda, brzy se vezmete, tak ať si kať dej trhne nohou. Paní Nicolet, jsme tu jediný dvě ťensky, musíme spolu drťet,“ dodá téměř spiklenecky.

„Jsem také ráda, ťe si budeme moc spolu popovídat. Máš pravdu, o některých věcech se s muťi mluví jen obtíťně a některé naše záleťitosti oni jen obtíťně chápou.“

„Moje slova,“ mrkne významně vládkyně kuchyně na budoucí vládkyni domu a ještě tišším hlasem, aby Jean nezachytil ani slovo pokračuje, „Nemylte se, Quido je pěkně urostlej chlapec a taky dobře vybavenej. Byl trochu do všeho hr, ale vyškolila jsem ho a nemůťu si stěťovat. Proťil dětství na ulici, neť si ho pan hrabě vzal k sobě a tam venku předčasně dospěl. Je bláznivě zamilovanej, milej a má krásný tělo. Později vám ještě něco řeknu, nechci, aby něco slyšel Jean.“

„Děkuji za tvoji důvěru, Marie,“ je poněkud zaraťena nad předchozími slovy Nicolet, přeci jen se jí zdá poměr kuchařky s Quidem trochu divný a nebyla připravená vyslechnout hned po svém příjezdu takové důvěrnosti. Dokonce snad detaily z jejich intimního souťití.

„Jsem moc ráda, ťe budete v domě.. Zato vám budu připravovat jídlo, jak si budete přát, není nic, co bych nedokázala splnit,“ řekne Tandonová, hrdá na své kulinářské umění.

„Nemám ťádné zvláštní přání a nechci také plýťvat penězi pana hraběte.“

„Kuchyně je snad jediný, na čem nešetří,“ odvěťi potměšile královna nad hrnci a pekáči.

„Budu se muset se vším seznámit a budu moc vděčná, kdyť mi pomůťeš. Vida, Jean už vyrovnal mé věci,“ pohlédne Nicolet na hocha, který stojí nad prázdnou brašnou. Mrkne také do polic a lehce se jí zkrabatí čelo, zítra bude sama muset všechno přerovnat, ač se asi kluk snaťil, uložil obsah zavazadel do poliček ledabyle.

„Nebudu vás už zdrťovat, ale kdybyste cokoli potřebovala, nezapomeňte, Marie je tady vťdy pro vás.“

„Nezapomenu,“ přikývne Nicolet, pozoruje odcházející dvojici a pak tětce usedne do krásného a pohodlného křesla v pokoji. Dnešek byl pro ni neobyčejně náročný, cesta, večere s hrabětem, příchod do nového prostředí. Zarazila jí rovněť otevřenost Marie, se kterou mluvila jak o náladách hraběte, tak o svém hřišném poměru se sluhou Quidem. Svěst patnáctiletého kluka a ještě se tím chlubit ... ale má ona právo někoho soudit, kdyť se její svatba teprve chystá a přesto jiť nosí plod své lásky pod srdcem?

Maurice se mezitím dostaví k hraběti, který mu znovu nabídne pohár vína a křeslo. Tajemník se posadí, stále se v duchu cítí nesvůj, kdyť sedí v přítomnosti pána, ale zvyká si. Tázavě se podívá do ustarané tváře šlechtice, jako by se ptal na úkoly.

„Maurici, asi máme velkej problém,“ začne pan de Godille a promne si knír.

„Problém, pane hrabě? Smím se zeptat, v čem spočívá?“

„Zatímco ty jsi si jen tak jezdil, nečerti se, jsem rád, ťe už seš zpátky i s nevěstou. Tak zatímco si cestoval, pan Louvent a jeho lidé nelenili. Sluťebnictvo z domu hraběny se motá okolo tvých přátel.“

„Mých přátel?“

„Tak jest. Ta krasavice Angelika si omotala kolem prstu Augusta, tvýho kamaráda v mnoha různých zábavách, však ty víš, vo čem mluvím. Ne, nemusíš se bát, před Nicolet nic neřeknu. Varoval jsem pana markýze de Almare a prý se s Augustem domluvil. Ale to bohuťel není všechno. Další sluha hraběny, nějakej anglický krasavec Mark, se točí kolem komorné markýzi Suzanne. Dokonce jsou milenci.“

„Opravdu?“ lehce zbledne Tissot.

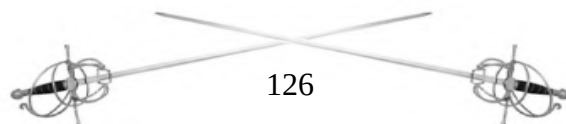
„Je. Ty taky chodíš za panem Louventem a znáš všechna naše tajemství, proto ti všechno říkám. Maurici, nemám z toho všeho dobrej pocit.“

„Ani já ne, pane hrabě. Co budeme dělat?“

„Co bysme dělali? Nic.“

„Pane hrabě, Auguste je milencem Angeliky? Té Angeliky od paní hraběny?“

„Ano, ale s ním problém nebude. Pan markýz de Almare s ním promluvil a všechno mu vysvětlil. Augusteho se bát nemusíme, ví na čem je.“

„Co Suzanne? Ta přeci ...“

„Právě toho se bojím, Maurici. Paní markýza si je její věností jistá, ale kdo zaručí, že něco nevytvaní třeba v posteli? Náhodou, bez zlého úmyslu.“

„Stále se scházejí?“

„Nevím, Andrea ... paní markýza mi slíbila, že jejich vztah ukončí. Taktně a nenápadně. Slíbila jí, že ji nechá, ale zakázala jí vycházet ven. Na našich schůzkách se domlouváme sami, Suzanne jiť neví, kdy se sejdeme.“

„Pane hrabě,“ zatváří se velice ustaraně Tissot, „stejně jsou vaše schůzky nebezpečné. Máte úplnou pravdu, Suzanne v posteli tomu chlapovi může něco vykákat. Mohu něco navrhnout, pane hrabě? I když se asi budete zlobit ...“

„Maurici, jestli chceš říct, co si myslím, tak raději mlč.“

„Pane hrabě, měl byste zvážit ...“

„Copak na to nemyslím? Ale mám o svých myšlenkách vykládat zrovna tobě? Miluju markýzu a ona mě.“

„Pane hrabě, prosím, alespoň na nějaký čas, neť se vše vyřeší ...“

„Jen na čas?“ zvolá Armand, „Vídáme se tak málo. Mám se vzdát i těch pár chvil?“

„Ano, pane hrabě. Alespoň na krátkou dobu.“

„Maurici, nepřichází v úvahu.“

„Pane hrabě,“ zatváří se zoufale tajemník, „byla by hrůza, kdyby se pan markýz domákl ... kdyby mu někdo prozradil, co se děje. Pane hrabě, vybudoval jste si pěkné postavení, máte dům, služebnictvo, získal jste si přátele a úctu. Všechno by mohlo být ohroženo ...“

„Nevím to snad?“

„Pane hrabě, co vlastně chcete?“

„To taky nevím. Nevím ani, proč ti všechno vykládám. Možno jen proto, že si vo tom nemám s kým popovídat. Jsi jedinej, kromě paní markýzi, její přítelkyně a Suzanne, který zná naše tajemství.“

„Velmi nebezpečné tajemství, pane hrabě. Nešlo by alespoň změnit místo vašich schůzek?“

„Sám jsem podobnou věc paní markýze navrhl, ale je si jistá jak svou přítelkyní, tak svou komornou. Všechno je taky výborně nastrojený.“

„Pokud však tajemství paní markýzi někdo neprokoukne.“

„Maurici, nechme toho. Řekl jsem ti o všem, abys mohl dál navštěvovat pana Louventa a věděl, o čem je řeč. Budu si dávat velkej pozor, aby mě někdo nesledoval. Dokonce jsem se domluvil s paní markýzou, na další schůzky přijdu o dobrou hodinu dříve. I kdyby ji někdo sledoval, nebude mít tušení o mé přítomnosti. Naopak odejdu o hodně později než ona,“ vysvětluje šlechtic svá opatření.

„Pane hrabě,“ povzdechne si Tissot, „nemám ze všeho dobrý pocit.“

„Ani já ne. Bavme se však o tobě. Nicolet je spokojená?“

„Celá zářila, když viděla naše místnosti. Všichni zde byli skvělí, musím vám znovu poděkovat, pane hrabě. Mám ještě prosbu, chtěl bych pozvat na zítra večer své rodiče a sourozence k nám na návštěvu. Mohu tak učinit?“

„Co si budeš dělat ve svých místnostech, je tvoje věc. Pokud nenarušíš svoje povinnosti v domě.“

„Děkuji, pane hrabě, ještě dnes večer zašlu Quida za rodiči s pozvánkou. Smím je také pohostit z našich zásob? Nechat pro nás připravit večeři?“

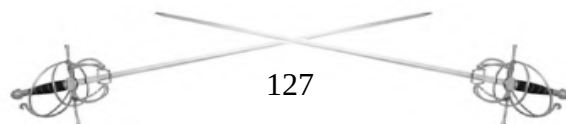
„Nemám nic proti jejich návštěvě. Ani proti večeři, když je to výjimka. Když už si zmínil Quida, ten je skutečně velmi schopnej kluk, měl jsem dobrej nápad ho získat do našich služeb.“

„Váš tah byl skutečně mistrný, pane hrabě.“

„Zato tvoji bratřenci, to je jiná.“

„Zase něco provedli?“ zachmuří se Tissot.

„Ale ne, jen asi moc nechápu, proč jsou tady. Jsou tvoji příbuzní, nechci na ně bejt příliš tvrděj, ale do Quida maj hodně daleko.“

„Zkusím jim domluvit. Zvláště Emil by si měl vážit, co jste pro něj udělal. Jinak jste se služebnictvem spokojen?“

„Nestěť uju si. Jen nechci vidět raději účty za kuchyň. Marie vaří moc dobře, ale ocenil bych větší šetrnost. Ne, nechci přednášku o mé urozenosti. Jen nechci zbytečný plýtvání.“

„Pane hrabě, Marie nevyhodí ani kousek jídla. Nemyslete si, co nedojíte, všechno zužitkuje. Ne pro vás, samozřejmě,“ řekne rychle tajemník, když uvidí kyselý obličej pána, „Jídlo něčím prostším nastaví a dá služebnictvu.“

„Aby ses jí nezastával. Zatím peníze máme, ale nezapomínej, naše výdaje nejsou malé.“

„Jsem si toho vědom, pane hrabě,“ odvětlí zdvořile Tissot, „I proto jsem vám moc vděčný, co jste udělal pro Emila a teď pro mě. Pokud později získám nějaké peníze ...“

„Kvůli tomu jsem o výdajích nemluvil ... ne aby sis zase myslel, jakej jsem lakomec ... nic neříkej, znám tvoje názory. Maurici, nezapomeň mě říct, jak pokračují přípravy na svatbu.“

„Všechno vám řeknu, pane hrabě.“

„Tak už běž, vidím jak se na ní těšíš,“ mávne jen rukou pan de Godille, závidí svému sluhovi, jak jen ten má svou milenkou blízko. Zatímco on musí jen čekat na další tajnou a krátkou schůzku. A ještě se obávat, aby jeho tajemství někdo neodhalil. Co je tohle za spravedlnost! On bude dnešní noc zase trávit v posteli sám, zatímco jeho tajemník bude sdílet lož s pěknou dívkou.

KLID PŘED BOUŘÍ

Maurice Tissot učiní vše, aby návštěva jeho rodiny proběhla dobře a na úrovni. Nechá prostřít ve svém novém hájemství k večeři a domluví se s Marií na jejích chodech. Nemá přehnané požadavky, ale i tak kuchařka připraví královskou hostinu. Nicolet se nastrojí do svých nejlepších šatů, Maurice si sám vezme svůj stejnokroj, který mu tolik sluší.

Kolem sedmé hodiny večerní zastaví před domem najatý kočár, který nechal tajemník poslat pro svoji rodinu. Vystoupí z ní manželé Tissotovi se svými dětmi Margaretou, Etienem a Victorem. Navlékli na sebe nejlepší šaty, které si nedávno opatřili i díky penězům od svého nejstaršího syna Mauriceho. Návštěvu vůbec neberou na lehkou váhu, naopak pro ně znamená velkou společenskou událost. Však i kočár, jímž byli dovezeni, pro ně představuje něco nového. Stále ještě plně nepochopili, jak velkou kariéru ve svých devatenácti letech učinil jejich syn. Jak se říká, ocitl se ve správnou chvíli na správném místě a další jít bylo otázkou štěstí, ale také jeho pílě a chytrosti.

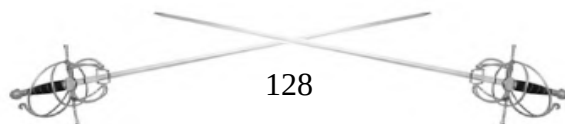
Celá pětice očekávaných hostů vstoupí do vestibulu a hned se jich ujmou bratři Foudrasové, synovci pana Tissota staršího. Odeberou od nich svrchní oděv, zatímco další ze služebníků Quido je odvede po schodech do prvního patra, do prostor přináležejícím jejich synovi Mauricovi. Ten na ně již čeká před prostřeným stolem, po jeho levici se ho za rámě přidrží Nicolet. Vzorně upravená mužská bytost skutečně považována za dámu, však také spoustu let žila v hraběcím domě a pochytila mnoho ze zdejších zvyklostí. Sama jen září štěstím, těší se na rodinu svého nastávajícího, připravena mu neudělat ostudu. Tato obava se musí zdát nesmyslná každému, kdo pohlédne na její postavu a pěknou tvář.

Celá rodina Mauriceho zůstane stát na kraji místnosti s otevřenými ústy. Zaskočení jak nádherou pokoje, tak okouzlení dvojicí, jež je vítá. Mladí budoucí manželé se usmívají a vytvářejí krásný pár jak z pohádky. Rodiče se musejí štipnout, aby uvěřili v tak velké štěstí svého syna, na jehož tváři se rozlévá vítězný úsměv.

Přivítání otce, matky a sourozenců a představení nevěsty se neobejde bez rozpaků. Nicolet se snaží za milým úsměvem skrýt nervozitu, ale příliš jí její záměr nevychází. Maurice se proto raději pochlubí ložnicí, která návštěvu rovněž uchvátí.

„Mužeme začít nosit na stůl, pane správce?“ zeptá se Quido, jakmile se rodina usadí okolo stolu.

„Samozřejmě, Quido,“ odvětlí hostitel.

„Vše zařídím, pane,“ ukloní se Dujardin, dojde však pouze ke dveřím a vydá příslušné pokyny. Poté se vrátí, sám se chopí láhve a začne nalévat víno, u dětí je na pokyn otce zředí vodou. Ještě než dokončí svoji činnost, objeví se ve dveřích pokoje osobně pán domu hrabě de Godille. Jakmile ho Maurice spatří, rychle vyskočí ze židle, povstane rovněž Nicolet, jež sedí vedle něho, a která rovněž šlechtice spatřila. Ostatní stolovníci se otočí a urychleně následují snoubence.

„Pane hrabě,“ vykročí ke svému chlebodárci tajemník.

„Maurici, nechci dlouho rušit vaši rodinnou sešlost,“ usměje se Armand, „Přišel jsem jen pozdravit tvoji rodinu a seznámit se s ní.“

„Pane hrabě, vy nás vůbec nerušíte,“ neví co říci tajemník. Jeho rodiče a sourozenci zírají na šlechtice, který oděný v nádherných šatech, zvýrazňující jeho urostlou postavu, se vlídně usmívá.

Maurice v mírném zmatení představí jednotlivé členy své rodiny, matka a otec se uctivě uklánějí, Margareta se rdí a mladší chlapci na pána domu skoro až drze zírají.

„Pane hrabě,“ ukloní se znovu pan Tissot, „nevím jak vám poděkovat, za vše, co jste pro mého syna udělal.“

„Maurice si koná svoje povinnosti dobře, našel si i velmi milou a hodnou nevěstu,“ pochválí pan de Godille svého tajemníka, který mu poděkuje pohledem.

„Jsem nesmírně šťastná, pane hrabě, to všechno jen díky vám,“ přidá se paní Tissotová.

„Bohužel vás budu muset opustit, čekají mě další povinnosti,“ zalže šlechtic, „Snad se v mém domě budete cítit dobře a vaše rodinná sešlost se vydaří.“

Zůstanou stát ještě chvíli po odchodu pána domu, stejně jako Marie, Jeane a Emile s pokrmu na chodbě a Quido u dveří, ten se vzpomíná jako první. Pohybem ruky naznačí svým kolegům, aby začali podávat na stůl, Maurice pak vyzve svou rodinu ke stolu.

Večeře nepostrádá nic z hostin určených panstvu. Předkrm, hlavní chod, zákusky. Obsluha koná svoji práci s maximálním zaujetím, pro správce a jeho budoucí paní nešetří svých sil, píše ani úsměvů.

Rodiče i sourozenci Maurice poprvé v životě zasedli k takto bohatě prostřenému stolu a rovněž v premiéře zažívají podstrojování služebnictva. Zvláště hoši si této nezvyklé situace užívají, naopak rodiče vše přijímali s velkými rozpaky. Okolo nich kmitají jejich synovci Foudrasové, vlastně stejně postavení lidé na společenském žebříčku. Jejich syn v roli správce, jak se jim zdá, je již na podobné hostiny zvyklý.

Jídlo je sklizeno, na stole přistanou zákusky, sladké i slané jednohubky, nadívané taštičky, tenké plátky pečeného masa, paštiky. Etien a Victor se teprve teď dostanou do rozpaků, netuší, odkud začít, vřdyť vše vypadá tak nádherně, stejně tak voní a nakonec i chutná. Obsluha odejde, Quido naposledy všem dolije víno a jako poslední zavře dveře.

„Maurici, tohle muselo stát hrozně peněz,“ pohlédne matka nejistě na syna.

„Pan hrabě svolil, abych na vaše pohoštění využil našich zásob. Kuchařka Marie se předvedla jako obvykle. Mě dnešní večeře nestála ani jedině sou.“

„Ani sou. Ale tohle přeci ...“

„Pracuji pro pana hraběte de Godille víc než rok a půl. Podle mého dobře. Určitě mě platí méně, než se platí lidem v mém postavení v jiných domech. Beru podobné věci jako odměnu v naturáliích.“

„Maurici! Jak můžешь takto mluvit,“ zatváří se hodně pohoršeně paní Tissotová, „Podívej se okolo sebe, podívej se na sebe! A na prostřený stůl. Dostal jsi slib na uspořádání svatby. Říci něco takového je hrozná nevděčnost!“

„Já svoje slova nijak zle nemyslel,“ brání se mladík, „Jsem vděčný panu hraběti, vřdyť máme s Nicolet svoje soukromí, dostal jsem svolení se s ní oženit a žít s ní tady. Dostali jsme od našich pánů nejen poťehnání, ale i příspěvek. Jenom jsem chtěl naznačit, že naše večeře rozpočet na domácnost nepoloží a jinak zde všichni jíme daleko střídmeji. Vlastně i já podobné hostiny zažívám jen občas.“

„Jen občas? Copak pan hrabě hostí takto své služebnictvo?“

„Své služebnictvo?“ zasměje se správce při pomýšlení na šetrnost svého pána, byť v poslední době ho několikrát mile překvapil, pak jeho pohled padne na matčin vyčítavý výraz, úsměv mu zmizí z tváře,

„Služebnictvo pan hrabě nehostí. Ale byl jsem párkrát pozván ke stolu s panem hrabětem a jeho hosty a o této příležitosti jsem mluvil.“

„Tobě je dovoleno stolovat s panem hrabětem?“ podiví se pan Tissot, zatváří se natolik nedůvěřivě, jako by si jeho syn vymýšlel, aby na ně udělal dojem.

„Nestává se tak často,“ zavrtí hlavou tajemník, „Jen při zvláštních příležitostech. Třeba když probíhají důležité rozhovory s obchodními partnery, správcem panství pana hraběte v Anjou, panem Leanderem. Někdy mě pozve na oběd pan radní Coiffier...“

„Pan radní Coiffier?“ vyvalí pro změnu oči matka, „Nikdy jsi nám o tom neřekl...“

„Styděl jsem se,“ sklopí hlavu syn.

„Styděl? Styděl za co? Za možnost sedět u stejného stolu jako pan hrabě nebo pan radní Coiffier? Vždyť co vím, tak je velmi vážený a bohatý muž ... vzpomínám, mluvil si o něm, jak jste mu pomohli najít dceru, ale stydět se za takovou poctu? Vůbec ti nerozumím!“

„Já se nestyděl za pozvání, já se styděl před vámi. Já jsem občas, ale opravdu jen velmi zřídka, mohl takto stolovat a vy ... u nás doma ... rozumíš? Bylo mi stydno před vámi, že já se někde cpu a ...“

„Maurici, jsi hodný chlapec, ale pochlubit ses mohl. Kdys naposledy stoloval s panem hrabětem?“

„Naposledy? Vlastně včera, když jsme přijeli s Nicolet, pozval nás pan hrabě na večeři.“

„Taková čest!“

„Jsem panu hraběti vděčný za všechno, co pro mě udělal.“

„Tak si na svoje slova dobře pamatuj,“ řekne s velmi vážnou tváří pan Tissot, „Velmi rychle si získal mnoho výhod, velmi rychle. Zase tolik práce si pro pana hraběte vykonat nemohl. Nesmíš zpychnout, protože bys mohl lehce o vše přijít. Nesmíš zapomenout, kde je tvoje místo. Kdybys začal nosit nos moc nahoru, mohl bys jím za čas taky rejt v hnoji!“

„Ale otče, já přeci nejsem žádný namyšlený hlupák!“

„V to doufám. Kolik ti je let? Cos dokázal? A přitom tady sekýruješ služebnictvo, necháš se obkakovat ... na přepych se lehce zvyká a lehce se zapomíná na svůj původ, odkud jsi přišel a kam patříš!“

„Myslel jsem dnešek dobře ... chtěl jsem vám udělat radost,“ sklopí mladík zklamaně hlavu.

„Tu jsi nám všem udělal,“ řekne rychle matka, „dokonce několikanásobnou. Mám velkou radost, že sis našel tak krásnou nevěstu a já budu, když Bůh dá, brzy babičkou. Otec ale myslí na tvoje dobro, abys něco nepokazil, nerozzlobil pana hraběte a neskončil ve svém postavení.“

„Budu na vaše slova pamatovat.“

„Chudák Maurice,“ ozve se náhle Margareta, „připraví pro nás takový hody a místo poděkování dostává kázání. Maurici, já a kluci jsme moc rádi, že jsme si alespoň jednou mohli zkusit, jak si utívá panstvo.“

Nastane krátké a poněkud trapné ticho, kdy se nikomu nechce navázat na předchozí slova. Rodiče jsou samozřejmě na svého syna pyšní, uvědomují si však jeho věk a jeho původ. Obávají se, aby mu nenarostl hřebínek příliš vysoko, neb pýcha předchází pád. Naopak Maurice je evidentně zaskočený, podobné kázání bylo poslední, co očekával.

„Vážený pane Maurici, vážená paní Margareto,“ promluví náhle a neočekávaně Nicolet, „Já i Maurice si velmi dobře uvědomujeme, jaké nezvyklé štěstí nás potkalo. Naše panstvo mělo právo se na nás zlobit a dokonce nás potrestat, zachovalo se však opačně. Dopřálo nám štěstí, ve které jsme ani jeden ve snu nedoufali. Navzdory si budeme pamatovat jejich velkodušnost a uděláme všechno, abychom jí byli hodni. Budeme poctivě a svědomitě sloužit panu hraběti. Nebudeme se na nikoho povyšovat.“

„Moc moudrá slova,“ pokývá hlavou pan Tissot.

Náhle dostane rozhovor zcela jiný směr, jakoby si jejich rodiče uvědomili, proč vlastně dnešní hostina vznikla. Začnou klást otázky nevěstě, ptají se na její rodiče, jak se s Mauricem seznámili. Nicolet odpovídá trpělivě a uhlazeně, jak se naučila při mluvě s paní hraběnkou de Prieu. Podrobnosti samozřejmě vynechá, ale i tak přítomné doslova uchvátí. Vystupuje jako opravdová dáma, ač rovněž vzešla s poměrů dost nuzných. Mnoho let v blízkosti urozené paní však vykonalo své a zcela změnilo její

způsoby vyjadřování a chování. Mauricovi zploditelé pochopí, jak obrovský poklad v dívce jejich syn získává.

Ve stejném čase jako rodina Tissotových se sejde zcela jiná společnost. Tvoří jí Angelika d'Saussier, Geofri d'Holfene a Mark Bellison. Posledně jmenovaný vyličí průběh dalšího setkání se svou milenkou Suzanne d'Fouguier a poté ho pošlou pryč. Potřebují se dohodnout na dalším postupu a nepotřebují u toho svědka, který jim sice hodně pomohl, ale do detailů jejich záměrů není zasvěcen. Respektive i on sám je klamán, když si jeho pomoc vynutili různými pokřivenými historkami, kde jeho milovaná hraběnka de Besiere vystupuje jako oběť proradného spiknutí.

„Pane d'Holfene,“ řekne vřavě Angelika, „měl byste neprodleně navštívit paní hraběnku.“

„Teď mám jet za hraběnkou?“ vyjádří oslovený evidentní nesouhlas.

„Právě teď. Vypátrali jsme důležitá tajemství markýzi de Cavarlene a jejího milence hraběte de Godille a paní hraběnka by měla rozhodnout, jak ho využijeme.“

„Stejně je mi divný, proč lidi Horného odvedli tak mizernou práci,“ odvede on řeč jinam, „Dyť měli dceru paní hraběnky sledovat a uniklo jim, kde se schází s hrabětem. Vlastně před jejich očima!“

„Já v tom zase tak velký pochybení nevidím. Nikdo nečekal, jak je markýza mazaná. Její přítelkyně a její dům jsou velmi dobrá zástěrka a kdyby nám její komorná nevytývanila, kdy se schází se svým milencem, nenapadlo by to ani nás. Hrabě dochází na schůzky v převleku, zadem, místo dýchánku se asi spolu peleší v nějakém koutě domu. Není divu, že si nikdo nic podezřelého nevšiml.“

„Možná máš pravdu,“ připustí on neochotně.

„Mám pravdu. Paní markýza je zkušená žena, však sám víte, z jaké je krve. Její přítelkyně vše kryje a kdo má tušit, že se nekoná jejich společenská konverzace.“

„My však o všem víme.“

„Ale ať teď. Právě proto byste měl odjet za paní hraběnkou a domluvit se s ní na dalším postupu. Jak našeho tajemství využijeme.“

„Jak ho využijeme? Jak jinak, než ztopením skandálu. Co udělá manžela, když se dozví, že je paroháčem a parohy mu nasadil rodinný přítel?“

„Snad o tom nechcete říci markýzi de Cavarlene?“ zděsí se ona.

„Proč ne? Dovedeš si představit, co bude následovat?“

„Možná, ačkoli kdoví, jak se ten nekňuba zachová. Ale co z toho budeme mít my?“

„Co? To se ptáš vřavě? Markýza se spojila se svým bratrem proti matce. Hrabě de Godille pomohl překazit vyloupení paláce a zmařil tak možnost se dostat k penězům a cennostem. Sám odvezl paní hraběnku do exilu, do její internace. Dost důvodů k pomstě, která dle mého bude sladká.“

„Pomsta? Jen pomsta?“ řekne ona zklamaně, očekávala od svého společníka lepší kombinační schopnosti.

„Je ti pomsta málo? Tak přidám další. Spojenectví markýze de Almare, jeho sestry a jeho nejlepšího přítele bude zničeno. Rozpadne se. Nebo si snad myslíš, že markýz de Almare o záletech své sestry ví?“

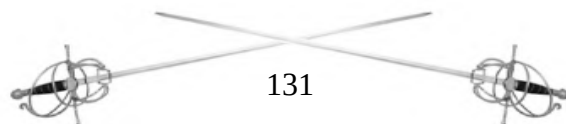
„Nedá se ani tahle možnost vyloučit, proč by měl mít ohledy na jejího manžela? Možná o tom vědí všichni tři.“

„Možná, ale já si spíš myslím, že je to tajemství jen hraběte de Godille a markýzi de Cavarlene.“

„I kdyby. Markýz de Almare nemá důvod bejt na straně hloupého manžela, bude na straně svého přítele a svojí sestry. Prozrazením nic nezískáme, možná způsobí markýz de Cavarlene skandál, možná vyzve hraběte de Godille na souboj.“

„Přesně v takový jednání doufám. Pak bysme zabili dvě mouchy jednou ranou.“

„Dvě mouchy jednou ranou?“ podívá se ona bedlivě na svého společníka, „Už začínám tušit, kam míříte. Z toho, co víme o hraběti de Godille, pokud dojde k souboji mezi ním a markýzem de Cavarlene, tak hrabě markýze zabije. Zmizí tak ze scény oba, jeden bude mrtvý a druhý bude mít velký problém.“

Sice bude mít přimluvce, ale asi bude muset minimálně načas zmizet z Paříže. Markýz de Cavarlene není jen tak někdo, aby bylo možný jeho smrt v souboji přejít bez mrknutí oka.“

„Začínáš uvařovat správně,“ pokývá on spokojeně hlavou.

„Přesto nesouhlasím. Uchování našeho tajemství nám dává do ruky lepší zbraň.“

„S tím nesouhlasím.“

„Pane d'Holfene, uvařujte. Když teď známe jejich tajemství, stačí, když budeme oba vydírat. Budou muset dělat, co budeme chtít my. Budou muset přejít na naši stranu, jinak bysme jejich tajemství prozradili.“

„Můj plán je lepší.“

„Váš plán má velké trhliny.“

„Trhliny? O žádné nevim.“

„Já vím hned o několika. Markýz de Cavarlene je tulpas, asi se na nic nezmůže. Udělá své tuhle scénu, možná jim rozvratíte manželství, ale na hraběte si netroufne.“

„Jen ho nepodceňuj. I takový nekňuba těžko snese parož. Potrpí si na svoji čest a udělá všechno, aby ji získal zpátky.“

„Málo pravděpodobné.“

„Naopak, velmi pravděpodobné. Znam takový lidi. Postarám se, aby markýz zažil skutečně parádní překvapení. To by v tom byl čert, aby zůstal klidnej. Když se pobijí, jen dobře, je mi jedno, kdo vyhraje. Ten druhý bude pykat taky.“

„Přesto vám znovu navrhuji, abyste se napřed poradil s paní hraběnkou. Jde o její dceru a jejího zetě, měla by rozhodnout ona.“

„Blázníš? Jak dlouho pojedou na Besiere a zpátky? Co se mezitím stane? Něco zpozorují, přestanou se scházet nebo si najdou jiné úkryt. Pak budou všechno popírat a kdo nám uvěří? Pokud nebudou přistiženi přímo, lehce se vymluví. Budou vše vydávat za spiknutí hraběnky a markýz jim milerád uvěří. Neztratí tím tvář a paní hraběnkou nenávidí.“

„Důkazů seteneme dost, když známe jejich tajemství. Ale především spoléhám na paní markýzu, nebude chtít rozvrat rodiny a pod hrozbou vyzrazení jejího tajemství nás bude poslouchat. Pane d'Holfene, nemáte právo rozhodnout bez svolení paní hraběnky.“

„Angeliko, nepoučuj mě! Mám dost zkušeností, abych se rozhodl správně. Neuvedlas jedinej závažnej důvod, proč bych všechno neměl vyřídit podle sebe.“

„Pane d'Holfene, prosím, rozmyslete si ještě svůj postup. Zničíte všechnu naši snahu. Nebudeme mít nic v rukách, naopak nás bude markýza ještě více nenávidět. Tedy svoji matku, bude jí jasné, kdo její tajemství prozradil.“

„Zbytečný strachy. Ale abych tě uklidnil, ještě jednou všechno zvažuju,“ řekne on neochotně.

„Pane d'Holfene, mám možná méně zkušeností, ale zkuste mi uvěřit. Paní hraběnka se na vás bude zlobit, když uděláte něco bez jejího vědomí,“ naléhá ona znovu, jista si svou pravdou. Znat něčí tajemství je základem úspěchu. Mít někoho v hrsti a moci ho vydírat a využívat, to je, oč tu běží. Pomsta je nanic, pokud nepřinese kýžené výhody. Možnost souboje milence a manželky je nejistá, pouze se zbaví trumfu ve svých rukách. Jak ale přesvědčit takového zbedněnce?

„Nestraš mě.“

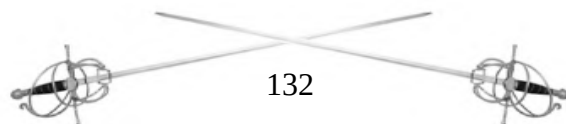
„Pane d'Holfene, slibte mi, ještě se poradíme, než něco uděláte.“

„Co ti mám co slibovat!“ utrhne se on na dívku.

„Jsem větší důvěrníci hraběnky než vy, na to nezapomínejte! Nejsem žádná služka, jsem stejně urozená jako vy. Jen z úcty k vašemu stáří,“ dotkne se ona jeho ješitnosti, on sraští v nevoli tvář, „trpím vaše jednání, váš projev neúcty vůči mé osobě. Chci váš slib, že neuděláte nic bez naší domluvy!“ zopakuje svůj požadavek zvýšeným hlasem.

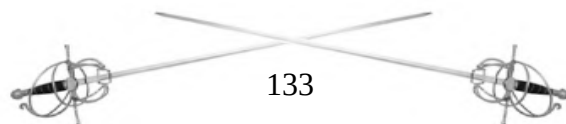
„Ukazuješ drábký?“ zachechtá se on, ale v jeho hlase zaznívá nejistota i rozčilení.

„Slibujete?“

„Ať je po tvým. Všechno si znovu promyslím a rozhodnu se co dál. Zítra se znovu sejdeme a můžeme všechno znovu zavát it. Máš rovněž čas nalízt lepší důvody, proč můj záměr není nejvhodnější,“ vysloví on s velkou neochotou závazek, o nějž byl poťádán. Rozzlobila ho, ale nechce se pouštět do otevřené rozepře s krásnou dračicí. Má dost jiných starostí, než ještě čelit jejich intrikám.

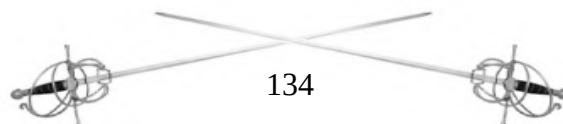

PADESÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

PROZRAZENÉ TAJEMSTVÍ

Hrabě de Godille se naobědvá velmi střídme a začne se chystat na schůzku se svojí milenkou. Od svého probuzení se těší na druhou hodinu odpolední, kdy sevře Andreu v náručí a prožijí spolu dvě hodiny lásky v jejich tajném hnízdečku. Vynechá snídani a po jedenácté hodině lehce pojí. Následně si zavolá Emila, jako vždy si vybere nenápadné šaty, do nichž mu mladý sluha pomůže se ustrojit. Věren svým bezpečnostním opatřením, vyjde z domova kolem půl jedné, aby se oklikou dostal na místo schůzky o hodinu dříve a ještě měl dost času i příležitosti si prověřit, zda není nikým sledován. Spokojeně proklouzne do domu přítelkyně své milenky a usadí se v jim vyhrazeném pokojíčku, který už slyšel jejich tisíce slastné vzdechy. Nalije si do poháru víno, zvony odbíjejí právě jednu hodinu, splnil tak svůj slib a přišel na schůzku v domluveném předstihu.

Spokojeně rozvalený v křesle nemůže tušit, že je tento dům již několik dní bedlivě sledován ze všech stran. Jeho tajemství pro některé nepřátele není dávno tajemstvím a oni jen vyčkávají, aby mohli svou zbraň využít. Jen co se za ním zavřou dveře domu, rychlým krokem odchází nenápadný muž směrem k pronajatému domu hraběnky de Besiere. Hned za tepla hlásí panu d'Holfene, že ptáček je na místě a asi očekává svoji drahou a roztouřenou samičku. Postarší šlechtic nelení, oblékne se a společně se svým špehem se vrátí k domu tajných schůzek hraběte a markýzi. Kočár, kterým přijel, nechá stát o dvě ulice dál, aby nevzbudil pozornost.

Stále však je v domě pouze pan de Godille, jeho milenka ještě nedorazila. Nemusí však čekat na její příjezd příliš dlouho. Krátce po odzvonění druhé hodiny zastaví její kočár před hlavním vchodem a ona pod dohledem uctivých sloužících je vpuštěna na nevinný odpolední dýchánek ke své přítelkyni. O jeho nevinnosti však její nepřátelé mají své oprávněné pochybnosti.

„Uť jsou obě hrdličky v hnízdě,“ poznamená špeh.

„Tak všechno dobře sleduj,“ nařídí mu pan d’Holfene, „Já si musím něco zařídit, určitě se sem vrátím. Musím vědět, že ani jeden z nich dům neopustil. Rozumíš?“

„Ano, pane. Vráťte se brzy?“

„V to doufám. Alespoň se budu snažit,“ přikývne Geofri a vyrazí. Jeho cíl je jasný, představuje dům markýze de Cavarlene.

Sedíc v kočáře, má dost času si všechno znovu promyslet. Uvědomuje si slib daný Angelice i její velké výhrady ke kroku, který se chystá učinit. Zaváhá, zda raději ještě nevyčkat. Ale na co? Kdy se naskytne podobná příležitost? Jestli mu manžel uvěří a nebude příliš váhat, mají možnost milence načapat přímo při jejich radovánkách. Pak nebude pochyb o jejich proradnosti a markýz bude postaven před hotovou věc. Před svědkem takové potupy si nebude moci dovolit zaváhat, bude muset jednat. Jako urozený muž, muž je čest nade vše, nemá příliš možností na výběr. Nechce-li se stát vysmívaným paroháčem. A aby se o jeho parotí všichni dozvěděli, o to už se postará.

Ještě jednou zaváhá, těsně než zaklepe na dveře markýzova domu. Ale jen na zlomek vteřiny, pak už zuřivě buší klepadlem. Jen aby byl podváděný manžel doma. Má štěstí, sluha, jež mu přijde otevřít, jeho přítomnost potvrdí a chvátá hosta ohlásit. Za pět minut již sedí v salóнку proti sobě a zaskočený markýz zírá na nečekaného návštěvníka. Nabídne mu pohár vína, pak propustí služebnictvo a tázavě se na rušitele jeho odpolední siesty podívá.

„Pane markýzi,“ začne udavač s vátou tváří, „mé jméno vám asi nic neřekne, jsem pan d’Holfene, ale to není podstatné. Přicházím za vámi jako váš přítel, jak záhy zjistíte. Ačkoli zprávou, kterou vám přináším, vás asi nepotěším.“

„Přinášíte mi zprávu? Od koho? Vaše jméno už jsem asi slyšel, ale teď si nevybavuji, při jaké příležitosti. Kdo vás posílá?“

„Kdo mě posílá? Nikdo, pane markýzi. Nebo snad, pokud si mohu dovolit malý básnický obrat, přivádějí mě za vámi dobré mravy a starost o vaši čest.“

„O moji čest? Pane, neřertujte v takových záležitostech!“ zatváří se nesmírně přísně pan de Cavarlene.

„To bych si nikdy nedovolil. Jak hned zjistíte, věc, kterou vám hodlám sdělit, není vůbec žertovná. Naopak, je velmi závažná a smutná.“

„Pane, přestaňte už mluvit v hádankách a řekněte mi, čemu vděčím za vaši návštěvu. Začínám totiž skoro litovat, že jsem se uvolil vás přijmout.“

„Pane markýzi, jen malé strpení. Hned pochopíte, proč jsem poněkud v rozpacích, jak vám svoje sdělení říci. Ale budu mluvit jako muž s mužem. Nebudu chodit kolem horké kaše a půjdu rovnou k věci. Jde skutečně o vaši čest. Zatímco my spolu tady sedíme a hovoříme, právě v tuto chvíli, je vaše ctěná choť ve společnosti svého velmi dobrého přítele. Ne, nazývejme vše pravými jmény, právě teď spočívá v náručí svého milence!“

Kdyby se dům zachvěl v základech a začalo praskat zdivo, kdyby ve vedlejší místnosti vybuchl dělostřelecký granát, nemohlo by mít nic tak zdrcující účinek, jako právě vyřčená slova. Markýz zesíná, pozvedne ruce, jako by chtěl svého hosta začít škrtit. Místo všeho jen ustrne a zírá téměř nepřítelně. Během minuty ticha jeho obličej mění výraz, zrudne, naběhne mu žíla na čele.

„To je hrozná urážka,“ zachraptí, „Budu po vás chtít satisfakci!“

„Pane markýzi, chápu, taková pravda ...“

„Mlčte!“ zařve pan de Cavarlene, „Jak si dovoluujete v mém domě vyslovit takové nehorázné obvinění! Jak si dovoluujete takto nechutně mluvit o matce mého syna!“ vyskočí a nakloní se nad posla špatných zpráv.

„Protože mluvím pravdu,“ odvětlí zcela klidně pan d'Holfene a nehne ani brvou.

„Vyzvu vás na souboj za takovou urážku!“

„Pokud se chcete s někým bít, volíte špatného soka,“ usměje se host.

„Pane, vy jste se zbláznil. Neznám vás, vy si jen tak přijdete do mého domu a obviníte moji ženu z tak hrozného poklesku. Nechám vás vyhodit sluhy a zpráskat!“

„Pane markýzi, chápu vaše rozčilení,“ pokrčí rameny návštěvník, „Neméně já si vaše urážky nezasloužím. Já jsem váš přítel a jen jsem vám přišel říci, co ví už někdo. Vaše žena má již delší dobu milence, scházejí se za vašimi zády a hrají s vámi moc ošklivou hru. O to hnusnější, že milence své ženy dobře znáte a považujete ho za svého přítele.“

„Pane, svá slova musíte dokázat, nebo vás, na mou čest, zabiju.“

„Pane markýzi, nikdy bych si nedovolil nic takového říci bez důkazů. Chcete se přesvědčit? Pokud se teď hned obléknete, pravděpodobně dorazíme na místo jejich milostné schůzky ještě před jejím skončením.“

„Prosím? To myslíte vážně?“ zarazí se Honoré.

„Naprosto. Ale jestli je chcete přistihnout v jejich hříšném smilnění, musíme neprodleně vyrazit. Sám víte, kdy se vaše žena vrací ze svých odpoledních pravidelných schůzek,“ dodá Geofri a podváděný manžel zbledle. Jeho host má minimálně správné informace.

„Kdo je tím milencem?“ zachroptí.

„Pan hrabě de Godille.“

Markýz se zapotácí, musí se zachytit okraje stolu. Zatmí se mu před očima. Hrabě de Godille, ten příjemný mladík, o němž říkal, jak čestným mužem je. Náhle se mu začnou před očima míhat výjevy, které dříve vůbec nepokládal za podezřelé, některé pohledy, úsměvy. Stojí zdrcený, ztěžka dýchá, přidrtí uje se stolu.

„Pane markýzi, nechci vás rušit ve vašem bolu, ale čas kvapí. Pokud se chcete přesvědčit na vlastní oči, musíme okamžitě jít,“ upozorní pan d'Holfene.

„Nejde o past?“ chytá se posledního stébka pan de Cavarlene.

„Vemte si s sebou sluhu, nechte ho na mě mířit pistolí a pokud bych vás podvedl anebo pokud bych vám nebyl schopen dokázat svá slova, nechte mě zastřelit. Nemám co skrývat, jsem si všim naprosto jistý. Již déle než tři čtvrtě hodiny je vaše žena a pan hrabě ve stejném domě. On přišel tajně zadními vrátky, ona předními dveřmi na údajnou návštěvu své přítelkyně. Chcete-li však jejich zradu spatřit, nesmíte už váhat.“

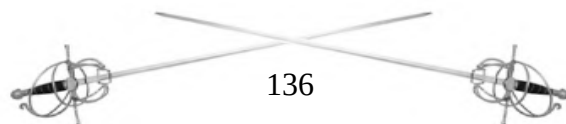
„Pane,“ zatne pěsti Honoré, „přistoupím na vaši hru. Ukážete-li se však, že jste mě oklamal, věřte, pak vás skutečně zabiju. To vám slibuji na svou čest, kterou jste tak hrubě zpochybnil.“

„Já ne, pane markýzi,“ rýpne si host a dotkne se podvedeného manžela na nejcitlivějším místě. Ten znovu děsně zrudne.

„Počkejte zde!“ křikne jen úsečně a spěšně vyrazí do svých komnat. Během pěti minut je zpátky, oblečený a s kordem po boku. Mezitím se Geofri v duchu směje, jak mu jeho záměr vychází. Markýz je tak rozrušený, že je schopen provést nějakou hloupost hned na místě, pokud nalezne svoji ženu v posteli s jiným.

Sejdou, lépe řečeno seběhnou ke kočáru pana d'Holfene. Cestou si pan de Cavarlene stále poposedává, jeho nervozita dosahuje obřích rozměrů. Stejně tak jeho vztek. Stále se vypyťává na podrobnosti, ale zvěstovatel jeho parotí mu odpovídá velmi stručně, jen aby dokázal svá tvrzení, ale neprozradil nic ze svých zdrojů.

Hrabě de Godille a markýza de Cavarlene se pomilovali a nyní popíjejí víno, sedící v posteli. Pokrývka je zahaluje do pasu, jsou opřeni se o nadzvednutý polštář, aby jim lahodný nápoj bez potíí sklouzával do krku a oni mohli lépe komunikovat. Ona položí svoji hlavu na jeho rameno, chce si užít co nejvíce přítomnosti svého miláčka. Ani jeden z nich netuší, že po špinavých pařátčích ulicích se k nim řítí rozběsněná urážená ješitnost a svým způsobem i spravedlnost.

„Andreo, stále musím myslet na nebezpečí, který nám hrozí při prozrazení našich tajných schůzek,“ promluví Armand, přitom se nedívá na svoji milenkou, ale na skleničku ve své ruce, jako by snad v třpytivém moku hledal odpověď na své trápení.

„Drahý, už jsem ti říkala o všech opatřeních. Suzanne sice byla chvíli smutná a asi ještě stále je, bývá občas hodně unavená, asi v noci pláče. Ale smiřuje se s rozchodem se sluhou mé matky a očekává, že ji naleznu ženicha.“

„Není možný, aby se s ním nějak setkala?“

„Od chvíle, kdy jsem s ní promluvila, nevyšla z domu. Je nemožný, aby se s někým setkala.“

„Možná by bylo lepší se scházet někde jinde. O tomto místě Suzanne ví a jestli o něm řekla sluhovi tvé matky ... raději nedomýšlet.“

„Drahý,“ usměje se ona, „děláš si zbytečný starosti. Moje přítelkyně hlídá, kdyby snad i někdo chtěl vstoupit do jejího domu, hned by mě varovala. Děláš si zbytečné starosti.“

„Možná. Ale už jsem zažil mnoho nepříjemných věcí, jsem proto opatrnější. Postavila se i se svým mužem na stranu bratra a tvoje matka by se ti mohla chtít pomstít. Její služebnictvo se netočilo okolo Augusta a Suzanne pro nic za nic. Nepochybně pro tvoji matku vyzvídá.“

„Neshodli jsme se a matka se možná cítí uražená, určitě by ale nezašla tak daleko, aby mi chtěla ublížit. Navíc je tak daleko.“

„Ona ano, ale její služebnictvo ne. Kdyby ublížili tobě, mně, tvému muži, jistě by tím tvoji matku potěšili a ona by odměnila jejich snahu.“

„Armande, já znám svoji matku lépe než ty. Nikdy neudělala nic, čím by mně ublížila. Možná spáchala křivdu na Pierrovi, ale mně vždycky pomáhala.“

„Ovšem tehdy jsi byla hodná holčička, teď si se stala zlobivou holčičkou ...“

„Tak holčičkou, jo?“ vycení ona své zuby, kupodivu ji takové přirovnání rozveselí, „Jsem pro tebe malá holčička? Tohle si představuješ, když to spolu děláme? Zvrhlíku!“

„Prokouklas mě,“ zasměje se i on, ale vnitřně zůstává nesvůj. Diví se, jak ona všechno bere na lehkou váhu. Jak si zahrává se svým manželem. Určitě měla milence i před ním, našla si svůj způsob, jak uspokojit svoje potřeby.

„Jsem tvoje malá holčička, která za tebou běhá a je do tebe bláznivě zamilovaná.“

„Miluju tě a mám obavy ...“

„Armande, jestli nepřestaneš, pokazíš mi celý odpoledne. Nepřišla jsem, abych se od tebe nechala strašit. Nemusíš se ničeho bát, manžel nic netuší, Suzanne nevychází z domu, nemůžeme nic Markovi říct. Stejně neví, kdy se zase setkáváme. A moje přítelkyně je na stráži, kdyby nám něco hrozilo, včas nás varuje. Přestaň už.“

„Slibuju, už o svých nepříjemných pocitech mluvit nebudu,“ povzdechne si on, napije se vína a podívá se znova do zbytku jeho hladiny v broušené číši.

„Tak se mi líbíš,“ přivine se ona k němu.

Zatímco milenci spokojeně popíjejí víno, blíží se kočár s rozrušeným manželem k místu provozování nevěry jeho ženy. Tárlivec poposedává na sedačce, nejraději by vyskočil na kozlík a sám povzbuzoval koně k rychlejší jízdě. Bez ohledu, zda by pod jejich kopyty skončila půlka Paříže.

„Pane markýzi, mohu vám navrhnout svůj plán?“ promluví pan d'Holfene.

„Váš plán? Jaký plán? Prostě půjdu za přítelkyní mé ženy, baronkou de Montjau a uvidíme, zda je moje žena na společenské návštěvě ...“

„Pane markýzi, tohle není dobrý plán.“

„Proč myslíte?“ odvětlí nerudně pan de Cavarlene, nechat se poučovat je poslední, co teď potřebuje.

„Pokusím se vám vysvětlit své důvody, proč váš návrh nepovažuji za vhodný,“ zachová svatou trpělivost i přátelský výraz ve tváři Geofri, „Paní baronka je nepochybně s vaší ženou domluvená. Pokud

vstoupíte do domu hlavním vchodem a necháte se ohlásit, bude mít dostatek času vaši ženu varovat. Ona si vymyslí důvod, proč se zdržela, mezitím její milenec vyklouzne.“

„Co navrhuje?“ zatváří se ještě víc otráveně podváděný manžel, v duchu musí uznat logičnost vývodů svého spolusedícího.

„Zastavíme s kočárem o několik ulic dál, půjdeme pěšky k zadnímu vchodu pro služebnictvo a tudý vnikneme do domu. Stejnými dveřmi, kterými dnes do domu vstoupil pan hrabě de Godille. Snad nám otevrou, když ne, můžeme do domu vniknout silou. Zachováme se podle chování služebnictva.“

„Navrhujete vniknout do domu silou? Zbláznil jste se? Jsem čestný muž, žádný lupič!“

„Pane markýzi, jste podváděný muž. Jestliže chcete znát skutečnou pravdu, musíte se zachovat podle mého plánu. Možná nám někdo ze služebnictva otevře, kdo by čekal pana markýze přicházejícího vchodem pro služebnictvo. Zmocníme se osoby, která nám otevře a donutíme ji, aby nás zavedla do místnosti, ve které se nachází vaše žena a pan hrabě.“

„Pouze pokud je vaše tvrzení správné, by se snad takový postup dal omluvit. Avšak, jestli se mýlíte, způsobím si obrovskou ostudu a už se nikdy nebudu moci své ženě podívat do očí. Paní baronka pak jistě bude takovou historku dávat k dobru při každé příležitosti.“

„Pane markýzi, ujišťuji vás, pan hrabě de Godille vstoupil do domu v jednu hodinu vchodem pro služebnictvo. Ve dvě hodiny přijela vaše žena. Pokud dorazíme včas, než jejich schůzka skončí, zjistíte pravdu o jejich vztahu. Nechal jsem své lidi sledovat dům. Řeknou mi, zda je pan hrabě stále uvnitř.“

„Své lidi,“ pohlédne teď na svého spolucestujícího pan de Cavarlene, „kdo vlastně jste, pane? Proč vlastně všechno děláte?“

„Není to jedno, pane markýzi?“

„Možná ano, pokud jsem skutečně podváděn. Ale nevěřím, že jste za mnou přišel jen tak. Jistě musíte mít svůj záměr.“

„Mám svůj záměr. Ale ten se netýká přímo vás. Pokud se mi budete chtít později odvděčit, nebudu se zlobit. Sledovali jsme někoho jiného a zjistili tajný vztah vaší ženy a vašeho přítele. Možná o něm ví více lidí, tuto možnost nemohu vyloučit. Řekl jsem vám vše, co jsem zjistil, vy budete mít možnost si moje tvrzení za pár minut ověřit.“

„Za pár minut?“ vyhlédne Honoré de Cavarlene z okénka.

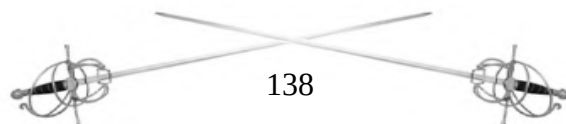
„Přesně tak. Už brzy zastavíme a dál půjdeme pěšky,“ pokývá hlavou Geofri.

Markýz vystoupí z kočáru a málem se mu podlomí nohy. Je mu třiatřicet let, jeho podsaditá postava rozhodně nenasvědčuje slabostem těla, ale nyní se cítí jako vetchý stařík. Jeho vztek vystřídá beznaděj, hrůza z okamžiku, který by měl přijít a on se přesvědčit o nevěrnosti své milované manželky. Vždy měl obavy, aby se mu daleko živější Andrea nespustila s nějakým šlechticem. Obával se parotí, šárlil na muže, kteří ji obletovali. Občas se mu zdálo podezřelé jejich chování, ale nikdy nebyl vystaven tak hroznému zjištění, které by mělo dnes přijít.

Jako ve snách následuje staršího muže, který mu přinesl tak hrozné zprávy. Horečně uvažuje, zda vše raději nezastavit. Zda se nevrátit domů a nepočkat na svoji manželku a teprve tam na ni uhodit. Mohl by se spokojit s její lží, uvěřit jejímu vysvětlení, kterého by se mu nepochybně dostalo. Vždyť spolu mají syna, jak krásné chvíle zažívá, když jsou všichni tři pohromadě. Jestli ale přestoupí práh domu baronky, navždy zničí jejich vztah a už možná nikdy nezažije společné radostné okamžiky.

Ovšem dokáže být s mučivým pocitem, který ho již nikdy neopustí? Ke své ženě byl vždy pozorný, byť je sice spíše usedlý a společenské večírky a zábava nejsou jeho zálibou. Ale snad poskytuje své ženě vše, co potřebuje. Proč hledá potěšení v náručí jiného? Navíc mladíka, kterého si oblíbil, kterého přijal do svého domu jako přítele. Jeho si vážil.

Znovu projede jeho tělem nával vzteku. Ne, musí mít jistotu, jestli slova dnes vyřčená jsou pravdivá. Musí vědět, zda jde o hrozný podvod anebo má mile se usmívající starší šlechtic pravdu. Je mu jedno, proč mu o hrozném tajemství jeho ženy řekl, je mu jedno, jaké cíle udává sleduje. Chce vědět pravdu, s ní se snad vyrovná lépe než s mučivým podezřením.

Co však jestli jde o past? Jestli jeho současný společník lže? Mohlo by jít o intriku, která ho má znemožnit a představit jako bláznivého žárlivého manžela? Co jestli najde svoji ženu ve společnosti baronky, jak nevinně tlachají v některém z jejích salónků? Kéť by se tak stalo! Kéť by vše byl jen nechutný třet, který ho má zesměšnit. Kéť by se hrozné obvinění ukázalo jako liché. Vrhne se rád k nohám své ženy a poprosí ji o odpuštění. Jak moc by si přál takový konec dnešní výpravy. Jenže asi mu nebude dopřáno odprosit svoji ženu za svou žárlivost, které nedokáže už déle vzdorovat.

Zastaví se, pan d'Holfene promluví s mužem nevzbuzujícím příliš důvěryhodnosti. Asi dvě minuty si něco vysvětlují, pak se Geofri vrátí za nešťastným podváděným manželem.

„Pane markýzi,“ řekne suše, bez jakékoli emoce, „vaše žena i pan hrabě de Godille jsou stále v domě. Požádal jsem tohoto muže, který patří do mého služebnictva, aby nás doprovodil. Bude se vydávat za poslíčka a požádá o vstup do domu vchodem pro služebnictvo. My počkáme skryti u zdi a jestli se mu podaří otevřít dveře, vnikneme do domu.“

„Dělejte jak myslíte,“ odvěti pan de Cavarlene, nelíbí se mu způsob, jakým chce jeho druh proniknout do příbytku baronky de Montjau, ale nutkání zjistit pravdu a případně přistihnout oba zrádce přímo při činu, převáží nad jeho jinak velmi uhlazeným a nekonfliktním jednáním. Jestli však baronka poskytuje útočiště jeho ženě, aby mohla provádět své cizoložství, omlouvá její pokrytecké jednání poněkud dramatický vstup do jejího domu. Je spoluviníci a nezaslouží si žádné ohledy.

V následných minutách se stává nervní manžel jen pasivním divákem. Naopak vše řídí pan d'Holfene a jeden z jeho mužů, asi pětatřicetník nevábneho zevnějšku i zápachu. Právě on však zaklepe na zadní dveře domu paní baronky a netrpělivě vyčkává, zda mu někdo přijde otevřít. Nastávala klíčový okamžik celého plánu, pokud se nikdo neuráčí přijít, teď ko se jim bude vnikat do domu, aniž by hlukem varovali milence.

Trvá celou věčnost, než se u dveří objevila služebná, která, zasvěcená do všech tajů zdejšího domu, před více než dvěma hodinami vpustila stejným vchodem hraběte de Godille. Otáče se na důvod rámusu, jeť jí donutil přijít a dostane se jí pravděpodobně uspokojivé odpovědi, neboť se dveře otevrou.

STŘETNUTÍ MANŽELA A MILENCE

Služebná baronky de Montjau v dobré víře odstranila závoru a pootevřela dveře muži, jehož považovala za posla přinášejícího do domu zmíněné výrobky svého mistra. Jak šeredně se zmýlila. V následné vteřině jí jeho smradlavá ruka zakryje ústa, jeho páchnoucí tělo ji přimáčkne ke stěně a na krku ucítí chlad čepele nože. Vyděšené oči dokladují její duševní rozpoložení, zcela zkameněla, nezmůže se na jediný projev odporu.

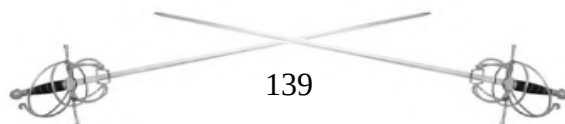
„Ani slovo, ty husičko!“ zasyčí jí útočník přímo do obličeje, ona ucítí nechutný zápach vycházející z jeho úst. Jen pootočí oči a spatří dva další muže, jak se derou do dveří, které tak důvěřivě otevřela. Co to jen provedla, určitě ji podříznou, jistě přišli loupit a nebudou mít slitování. Ačkoli ti další dva nevypadají jak lapkové, hledá pro sebe jiskřičku naděje.

„Je tohle nutné?“ utvrdí ji v jejím názoru spíše smutně znějící hlas markýze, jemuž se vůbec nelíbí násilí páchané na asi pětadvacetileté dívce.

„Bohužel, pane, nemáme na výběr,“ odvěti pan d'Holfene, pak se otočí ke služce, „Poslouchej, ty malá potvoro! Víme moc dobře, co se v tomto domě děje. Čemu napomáháš. Jestli si chceš zachránit krk, ve všem mě poslechněš. Rozumíš? Můj člověk ti uvolní hubu, ale jestli jen pípneš, jeho dýka ti prořízne krk. Pak už budeš zticha navždycky. Pochopilas? Jestli ano, tak přikývi.“

Ona lehce pokývá hlavou, na pokyn šlechtice uvolní útočník její ústa, jednu ruku však stále připravenou je znovu zacpat a druhou naznačuje ochotu provést vyslovenou hrozbu.

„Budu hodná, pane,“ špitne služebná a v očích se jí objeví slzy.

„Jen tak si zachrániš život. Ale jedinej hlásek, jedinej odpor, jediný nesplněný moje přání, jediná leť, a si mrtvá. Nebudeme mít slitování.“

„Ano, pane,“ hlesne ona znovu, její tělo se začne chvět.

„Víme o tajných schůzkách jedné šlechtice a jednoho šlechtice v tomhle domě. Dobře si teď rozmysli, co odpovíš. Cítíš ten nůž na krku? Jeden malej pohyb a tvoje krev bude stříkat kolem dokola. Víš kde jsou teď?“ vyřkne klíčovou otázku Geofri a podívá se dívce zpřímá do očí. Pokud byla před pár okamžiky odhodlána zapírat, teď, polomrtvá strachy, nenachází odvahu odporovat ani lhát.

„Ano, pane,“ hlesne služka a pan de Cavarlene se zapotácí. Hrozné obvinění jeho ženy je tedy pravda, jeho žena se peleší s jeho bývalým přítelem. Takový hnus. Těla mu naběhne na čele, cítí bušení srdce, zmocňuje se ho nevýslovný vztek. Zrádci. Tisícinásobní zrádci!“

„Poslouchej. Zcela potichu nás teď zaveď k místu, kde se oba nacházej. Jestli způsobíš hluk, jestli je nenajdeme, zemřeš. Nebudeme mít žádné slitování!“

„Pane, já ... moje paní ...“

„Tvoje paní ti může vystrojit pohřeb, pokud neuděláš co jsem ti řekl!“ odvěti důrazně pan d'Holfene.

Služce vyrazí z očí prameny slz, uvědomuje si, co právě činí. Zrazuje svou paní i oba milence, nemá však odvahu protivit se vyčenenému rozkazu. Když odmítne, proříznou jí hrdlo a stejně oba najdou. Když je však zaveď do jejich pokoje, možná ji ponechají naživu, ačkoli si tím také jistá není. Pokud chtějí spáchat zločin, nebudou potřebovat žádného svědka. Ovšem naděje je lepší než krutá jistota, o splnění výhrůžek ani na okamžik nepochybuje. Ten odporně páchnoucí chlap nebude váhat ani chvíli, jistě mu na jejím životě záleží asi tak jako na kuřeti, které podřízne k přípravě oběda.

Pomalým krokem, opatrně našlapujíc, vede trojici nezvaných návštěvníků po schodišti směrem k pokoji milenců. Jaká smůla, nikdo není v této části domu, právě proto, aby zůstalo tajemství schůzek markýzi a hraběte v bezpečí. Nemá šanci potkat nikoho, kdo by jí pomohl odstranit ostrou čepel dýky z krku. Připadá si jak ovečka vedená na porážku, jen a jen na libovůli nezvaných hostů závisí délka jejího života. Obává se, že jí může počítat na minuty.

Tiše našlapuje čtveřice po schodech, smradlavý zjev stále mává nohem kolem křehkého krku komorné, další dva muži jim jdou v patách. Služebná se zastaví přede dveřmi, zoufale se podívá na vetřelce a lehce pozvednutou levou rukou na ně ukáže.

„Pane markýzi, máme jít s vámi?“ zeptá se šepem pan d'Holfene.

„Ne, tohle si vyřídím sám,“ zasípe oslovený, krev mu pulsuje velkou rychlostí, ruce se mu chvějí. Ano, koná nesprávnou věc, ale nutkání poznat celou pravdu, ať bude jakkoli krutá, ho žene vpřed. Zvolna zvedne ruku ke klíče na dveřích.

„Pane markýzi, zůstaneme zde. Pokud byste potřeboval pomoc nebo naše svědectví, jsme připraveni,“ poznamená Geofri, ale vděku se nedočká. Honoré po něm jen šlehne zlostným pohledem, jeho ruka se dotkne kliky, zaváhá, skoro se mu zastaví dech. Pak však rázně otevře dveře.

Ocitne se v předpokojí, dveře do druhé místnosti jsou jen přivřené a skrz mezeru k němu proniká zvuk, který nemůže nepoznat. Vzdechy milenců, kteří jsou právě v nejlepším! Zapotácí se, pak však několika ráznými kroky překoná vzdálenost od druhých dveří, rozrazí je a málem omdlí.

Pohled, který se mu naskytne, ho přiková k zemi. Jeho milovaná žena spočívá na lůžku na čtyřech, jeho bývalý přítel jí pigluje zezadu. Jeho zadek se hýbe sem a tam, oba hekají. Zcela nazí, na nočním stolku skleničky s vínem, jejich šaty poházené na židlích nedaleko postele. Stále si zoufalého paroháče nevšimli, tak jsou zaneprázdněni sami sebou.

Honoré stojí jak solný sloup a zírá na konanou soulož na jeho manželce. Jak dobře se oba ti zrádci baví! Z hrdla nešťastného manžela se vydere nepřičetný výkřik, nebo spíše něco na způsob řevu gorily než člověka. Zároveň vytrhne z pochvy meč a namíří ho směrem k mladíkovým zádům.

Oba milenci otočí hlavu a teď pro změnu ztuhnou oni. Ona stále s vyšpuleným zadečkem, on stále se svou chloubou v ní. Jak na zjevení zírají na markýze, v jeho třesoucí ruce se blýská kord. Stačí jeden výpad a může ho zanořit mezi žebra svůdce jeho ženy. Jak velké je nutkání vyzkoušet pevnost kůže a

svalstva mladého šlechtice, vzrušeně a teď i vyděšeně oddechujícího, pokrytého drobným potem, jak obhospodařoval jeho řenu.

Hrabě de Godille se lehce natočí, čímž dojde k rozpojení obou milenců. Nastane trochu komická situace, ovšem komická jen pro naprosto nezúčastněné osoby. Stále ke styku připravená markýza na posteli, zcela bledá, odolávající mrákotám. Klečící mladý šlechtic, se stále ještě ztopořeným údem, který však pomalu ztrácí erekci. Proti nim stojící markýz s taseným mečem, zírající na pozadí své manželky i pohlaví svého soka. Napadne ho, zda je tato část těla hraběte důvodem, proč dostal od markýzy právo do ní vstupovat, nutně musí srovnávat, coť pro něho nedopadne dobře. Ještě více se zachmuří.

Náhle dostane zcela jiné nutkání, stačil by jeden švih ruky a byl by dokonale pomstěn. Ten hřebeček by si už nikdy neuťil. Jeden rychlý pohyb a vše je hotové, sladká pomsta by byla dokonána a zmrzačený záletník potrestán.

Pan d'Holfene a jeho nohsled, skryti na dveřmi, pozorují scénu s neskryvaným potěšením. Kdyby hned začala stříkat krev, jejich uspokojení by dosáhlo vrcholu. Na takový vývoj však je markýz až příliš slušně vychovaný a čestný, ač k takovým projevům nemá žádnou chuť ani důvody.

Těžko odhadnout, jak dlouho tento řivý obraz trvá. Všem aktérům se zdá čas věčnosti, řádný však nemá odvahu cokoli učinit. Všichni zsinálí, vzrušeně a zděšeně oddechující, jejich mozky šrotující a hledající zatím neznámé východisko z hrozné situace.

Hrabě si v pudu sebezáchovy uvědomuje ohrožení jak svého řitě značně povadlého mužství, na které zsinálý markýz stále upřeně zírá, tak svého řivota. Stojí doslova a do písmene nahý proti tasenému meči a pokud by se rozhodl podvedený manžel vykonat svoji pomstu, má na záchranu prachbídnu naději. Jeho kord leťí se šaty na řidli na tři metry daleko a neť by se ho zmocnil, určitě by byl minimálně zle posekán, ne-li přímo smrtelně zraněn.

Markýza se ještě nepohnula, jdou na ní mdloby, jak hroznou chybu udělala, když podceňovala rady svého milence k opatrnosti. Nemůž e pochopit, jak se ocitl manžel v jejím úkrytu. Otec jejího syna a jí milovaný mladík, nechce ztratit ani jednoho, ale můž e ve chvílce ztratit oba. O zničení vztahu mezi ní a manželem nepochybuje, pokud se však dopustí vraždy, coť jeho zuřivé oči nevylučují, můž e být její milenec mrtev a manžel pachatelem hrdelního zločinu.

Honoré oddechuje jak po maratónském doběhu. Pozoruje střídavě oba milence, nemůž e teď pro změnu odtrhnout oči od míst své řeny, kam v předešlých minutách pronikal místo jeho nástroje ten hraběcí. Který jako by ho stále vyzývá k useknutí. Nebo raději rozpárat jeho stále ještě rychle se vzdouvající břicho či ponořit pár coulů oceli mezi jeho řebra? Probodnout milence a poté setnout i milenku, východisko, které by s velkou chutí naplnil. Pak však pomyslí na malého Henriho. Chudák chlapec, má snad být navždy považován za potomka otce, který zavraždil jeho matku i jejího milence? Má mít kvůli zrádné řeně zničen řivot, dostat cejch na čelo? Vzpomínka na drobečka v kolébce poněkud potlačí jeho hrozné vrař edné choutky.

„Madam a pane, zakryjte se alespoň zčásti!“ křikne na oba naháče.

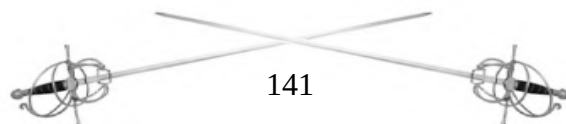
Ti reagují, jako když střelí do hejna vrabců. Andrea se vrhne ke svým šatům a začne se rychle oblékat, hrabě rovněž hbitě přistoupí k řidli. Ač se nahý necítí právě nejlépe, jeho myšlenky více neť na spodky, jeť si urychleně natahuje, směřují k meči, který má nyní na dosah. Řitě má šanci se bránit, pokud by si markýz vše rozmyslel a zaútočil na něho.

Pohledy obou mužů se setkají a Honoré pocítí nový nával vzteku. Zrak obou sklouzne k meči na řidli a náhle se už nedokáží řárlivý manžel ovládnout. Švihne párkrát kordem, jen aby si procvičil zápěstí, nikoho neohrožuje.

„Pane!“ zvolá vzrušeným hlasem, „Ač jste ten nejpodlejší zrádce, jakého jsem poznal, nezabil jsem vás jak prašivého psa, jak odpornou škodnou, jak byste si zasloužil. Jste naneštěstí také šlechtic, ačkoli pouze podle původu narození, ne podle skutků. Dostanete příleť itost! Braňte se!“

„Pane markýzy, nechci se s vámi bit,“ odvěti Armand, bosý a jen v bílých spodkách.

„Honoré, prosím vás ...,“ ozve se markýza, ale svým vstupem na scénu ještě více svého manžela popudí a rozdrátí.

„Vy mlčte, vy poběhlce!“ vykřikne paroháč, aniž by jí věnoval pohled, „Jak jsem vás miloval a vy jste takto znectila celou moji rodinu! Jak obyčejná děvka se tady válíte s mužem, který se vetřel do mého domu jako můj přítel! Kterému jsem věnoval svoji úctu, a který neváhal zneužít mého přátelství. Oba si zasloužíte nejpřísnější potrestání.“

„Pane markýzi, zde není důstojné místo na řešení našeho sporu,“ pokusí se vyjednávat hrabě, „Jsem připraven se s vámi zítra setkat a respektovat vaše rozhodnutí.“

„Nač čekat do zítřka,“ ušklíbne se pan de Cavarlene, rudý zlostí a třesoucí se vzteky, „Pokud vás obskakování mé ženy nevyčerpalo natolik a vy dokážete udržit meč ...“

„Pane markýzi, máte na své rozhořčení plné právo. Přesto vás prosím, abyste vše zvažil s chladnou hlavou. Není vhodné a nehodné šlechticů řešit ...“

„Mlčte, pane! Vy nemáte jediné právo se nazývat šlechticem! Zachoval jste se jako obyčejný ničemník a jen má úcta k vašemu ctěnému rodu mi brání, abych vás sprovodil ze světa jako škodnou.“

„Prosím, přestaňte, prosím,“ vrhne se k manželovi markýza, stále nepochopila, že ho svými slovy jen více dráždí. Marně se jí milenec snaží pohledem naznačit, aby se stáhla do pozadí.

„Madam! Ušetřete mě prosím svých výlevů. Táhněte mi z očí!“

„Honoré, ve jménu našeho syna ...“

„Mlčte! Na syna jste měla myslet, neť jste se pelešila s tímto mužem, nehodným nosit titul hraběte! Nedovolávejte se Henriho, jemuž si nezasloužíte být matkou.“

„Honoré, prosím, pojedme domů a všechno se pokusíme vyjasnit ...“

„Co chcete vyjasňovat, madam? Neviděl jsem snad dost? Nenašel jsem vás právě v nejlepším, když vás váš milenec obdělával? Nenašel jsem ho snad se ztopořeným údem, který při mém příchodu vytáhl přímo z vás? Co na tom chcete vysvětlovat?“ odpovídá ironickým tónem markýz, hlas se mu však stále třese vzteky, slova drmolí mezi sevřenými rty.

„Přesto vás prosím, odložte meč a pojedme domů ...“

„Domů? Vy jste můj dům zneuctila tím nejhorším způsobem. Jste mi odporná, madam. A vy, pane, ukažte, jestli se dovedete ohánět stejně tak zdatně mečem jako svým pyjem! Do střehu!“

„Pane markýzi, souboj zde je zcela proti všem pravidlům ...“

„Pane! Vaše šoustání mé ženy bylo také proti všem pravidlům! Braňte se, nebo, na mou duši, vás bodnu přímo mezi nohy!“

„Pane markýzi, ještě jednou vás žádám ...“

„Do střehu!“ zařve pan de Cavarlene a švihne svým mečem, špička zbraně rozčeří vzduch v nebezpečné blízkosti vydutých spodků jeho soka. Ten zbledne a jeho ruka zašmátrá po meči, zatímco zrak ani na chvíli nespouští z ozbrojeného protivníka. Cítí, jak se i jemu začíná vařit krev.

„Jak si přejete, pane,“ vytáhne meč pan de Godille, „Bůh je mi svědkem, že jsem tohle nechtěl.“

„Pane, udělejte mi tu radost a nedovolávejte se Boha, jehož přikázání jste před mýma očima tak hrubě porušil!“

„Jak si přejete, pane markýzi,“ ukloní se zdvořile vyzvaný duelant, bosý a s nahým trupem zaujme základní postavení.

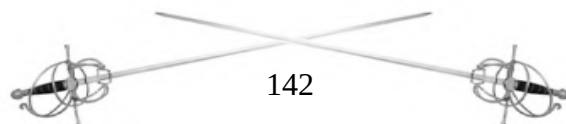
„Prosím vás, nesmíte se bít! Nechte toho!“ vykřikne markýza.

„Mlčte!“ zařve na ni manžel.

„Nemám na vybranou,“ odvětlí milenec.

„Armande! Nesmíš mu ublížit!“ vykřikne Andra a ač nepochybně myslí svá slova dobře, raní svého muže podruhé. Žádá svého milence, aby ho v následném boji šetřil. Výraz, který se objeví ve tváři podvedeného manžela, jeho sok pochopí a jen svráští čelo. Jestli si dělal naděje na urovnání sporu bez zkrýtky zbraní, teď ztratil veškeré naděje.

„Přimlouváte se za mě?“ zasyčí Honoré a poprvé se na manželku podívá. Ale jaký na ni vrhne pohled! Plný bolesti, vzteku a ponížení. Ona se celá roztřepe, pochopí odhodlání svého zákonitého muže, „Přimlouváte se za mě?“ zopakuje on celý rudý, „Jestliže váš milenec prolije mou krev, padne na vaši

hlavu. Pokud je však Bůh spravedlivý, povede mou ruku a já mu probodnu jeho zkažené srdce. Připravte se na smrt, pane hrabě!“

„Pane markýzi,“ ukloní se zlehka Armand, „Bůh je mi svědkem, netoužím po vaší krvi. Jsem ale ještě mladý a nehodlám umřít. Pokud budete trvat na souboji, budu se bránit a bohužel vás budu muset zasáhnout svým mečem.“

„Nikdo nesmí zemřít!“ vykřikne celá zoufalá markýza.

„Však vám jeden zůstane, vy nemáte nač smutnit!“ odvěti pohrdlivě pan de Cavarlene.

„Je mi líto, Andreo, byl jsem k tomu donucen,“ odpoví pan de Godille.

„Dost už řečí, pane!“ zařve markýz a rovnou soka napadne.

Kordy se střetávají, markýz útočí jak smyslů zbavený na polonahého mladíka, který uskakuje před jeho ranami či je s přehledem odrátí. Ani jeden z nich není špatným šermířem, oba dostatečně dobře vládnou svojí zbraní. Ale zručnost i chladnokrevnost je na straně milence, který sám zatím nezaútočil, pouze se brání. Což činí velmi dobře.

Nešťastná Andrea ve spodním prádle vyskakuje na postel a tiskne se k jejímu čelu. Osoby jí nejmilejší se bijí na život a na smrt. Hodný manžel a pozorný otec jejich syna a milovaný mladík, který jí přinesl tolik potěšků do jejího nudného života. K manželovi cítí úctu, k hraběti skutečnou lásku. Nechce přijít ani o jednoho, leč bez ohledu na její názor se schyluje k tragédii.

Ve dveřích ložnice dvojice mužů s potěšením sleduje souboj obou šlechticů, služebnou pustili, ta se rozběhla směrem ke komnatám své paní a řve jako na lesy. Což přesně splňuje záměr pana d'Holfene. Čím více svědků bude souboj mít, tím hůře půjde utajit, ať se již štěstěna přikloní na stranu kohokoli. Vítěz bude mít věru těžké vysvětlování, proč svého soka sprovodil ze světa.

Prostor ložnice nedává příliš možností k šermířskému duelu, nepřičetnost zatemňuje rozum markýze, hrabě ho mohl již minimálně dvakrát vážně zranit, pokudé však svoji ruku zadržel. Stále mu zní v uších slova jeho milenky, kterými ho prosila za svého manžela. Jenže jak má zastavit útočícího zběsilce, když ho sám nesmí poctit svým mečem? Jak dlouho dokáže odrážet zoufalstvím vedené rány, aniž by se, byť náhodou, sám nestal zraněným?

Ve dveřích ložnice se objevuje vyděšená baronka de Montjau a další tři čtyři členové jejího personálu. Geofri jim mile rád umožňuje výhled na scénu, která naplňuje jeho plán. Je mu naprosto jedno, kdo bude poraženým, pomsta bude sladká tak jako tak. Markýza přijde buď o milence nebo o manžela a když se vše dobře nastojí, tak o oba. Markýz de Almare zůstane opuštěn a bude snadnějším terčem pro svou matku.

„Pane, naposledy vás vyzývám, ukončíme náš souboj!“ volá na svého soka pan de Godille.

Odpověď nedostává, naopak přichází sprška ran, jednu zastavuje mladík na poslední chvíli. Pot mu ztéká z čela, pokrývá obnažený trup. Jeho sok je na tom ještě hůře, košile propocená, ztěžka oddychuje, nedokáže si přiznat skutečný vývoj souboje. Je mu jedno, zda zabije nebo bude zabit, jen a jen nesmírná touha po pomstě vládne jeho mozku. Cítí únavu, ale raději by padl mrtvý vyčerpáním, než by polevil ve svých výpadech.

Markýza chápe situaci zcela přesně, její milenec dělá vše proto, aby jejího manžela nezranil, ale jak dlouho vydrží? Má právo po něm chtít riskovat vlastní život, aby neohrozil život jejího manžela?

„Pane markýzi, ukončíme náš souboj!“ křičí znovu Armand.

„Skončí ho jen krev jednoho z nás!“ řve upocený Honoré.

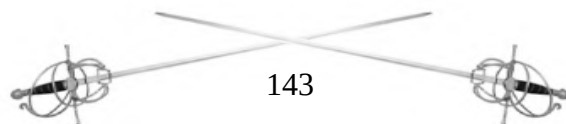
„Jestliže nepřestanete, bude to vaše krev!“

„Bůh je na mé straně!“ odpovídá vzrušeně markýz a udeří dvakrát vši silou. Znovu se obkryje a může být zasažen, nestane se tak.

„Pane markýzi,“ volá hrabě, odrátějí meč soka, „nemám tedy jinou možnost!“

„Armande! Nesmí zemřít!“ zní zoufalé volání z postele od nešťastné manželky a milenky.

Její hlas přináší další vlnu emocí do mysli parohatého manžela. Naopak hrabě přemýšlí, jak soka zranit, aby ho vyřadil z boje a přitom nezabil. Zranění musí být vážnější, jinak bude chtít pokračovat v boji, ale zase ne tak vážné, aby ohrozilo jeho život. Jenže takový záměr se lehce vysloví, ale obtížně

provádí. Markýz není špatným šermířem a pokud by zachovával chladnou hlavu, mohl by být duel daleko více vyrovnaný.

Sotva dozní zoufalý výkřik markýzi de Cavarlene, zaútočí její manž el znovu na svého soka, máchajíc mečem jak zběsilý. Hrabě ustupuje směrem ke stěně ložnice, uhýbá a odrát í rány. Při poslední z nich dopadá kord markýze na stěnu, uvízne v obložen í, což ho na moment vystavuje zcela do ruku nepřítele. Mladík vede ránu směrem pod pravé rameno soka, chce ho bodnout do těchto míst, ale nepř íliš hluboko.

Ovšem vše dopadá zcela jinak. Setrvačnost, s níž vedl poslední úder, valí hmotnost markýze dopředu, střetává se s mírně vytrčeným mečem Armanda. Ten se marně snaží zastavit svoji ruku, zadržet svůj výpad, s hrůzou pozoruje, jak se čepel jeho zbraně zarává stále hlouběji a hlouběji do masa jeho soka. Ten napíchnut asi deset centimetrů pod pravým ramenem vrávorá, lehce zasténá, jeho meč zůstává trčet uvězněný ve dřevě.

Kristepane, snad jsem mu nepropíchl plíci, napadá de Godilleho, který má od abbé Furrayho a z armády soudobé velmi mlhavé poznatky o anatomii lidského těla. Prudkým škubnutím uvolňuje svůj meč. Příliš hluboko se zaryl, příliš hluboko, uvědomuje si. Málem protrhl oděv na druhé straně. Honoré zavrávorá, levačku si tiskne na zraněné místo, ze kterého se začíná řinout krev. Pravačkou zašmátrá po houpajícím se meči, nedokáže ho však uchopit.

Bolest prostupuje jeho tělem, nechce se však vzdát, chce pokračovat v souboji. Chápe svou prohru, ale volí raději smrt než přet íti v hanbě. Nemá však dost sil realizovat svůj záměr, nohy má náhle jako z papíru a ač se snaží udržet rovnováhu, klesá na kolena. Jeho řlutavý oblek barví rudá krev, hrnoucí se z bodné rány.

Několik výkřiků splyne dohromady. Nejděsivěji zní od markýzi, ale poprvé je slyšet i hlas baronky. Vřak i pan d'Holfene si radostně zakř íčí, doufajíc ve vát nost zranění. Hroucí se postava podvedeného manž ela ho naplňuje potěšením, snad zdechne. Škoda, mladík mu měl dát ještě tět ší úder. Zcela jasně pochopil snahu hraběte zneškodnit soka, aniž by mu způsobil smrtelné zranění, ale stejně chápe i zděšení v jeho očích, jeho meč pronikl do těla nepřítele hlouběji, než chtěl.

Markýza seskakuje z postele a vrhá se ke zraněnému, který se jí snaží marně odstrčit. Nedbá na jeho odpor, snaží se zastavit krvácení. Její bělostné spodní prádlo je potřísněno krví Honorého, kterého ukládá na zem na záda. Zarudlost v jeho obličeji začíná střídat bělost.

„Nechte mě umřít! Jděte pryč! Nechci vás vidět,“ odstrkává zraněný svou manž elku, které se řinou slzy z očí.

Geofri a jeho sluha se naposledy podívají na spouř, kterou způsobili a spěšně opouřtětjí dům. Jejich mise dopadla podle jejich představ, jsou zde již k ničemu a nemají zájem vysvětlovat svoji přítomnost. Zatím jim nikdo nevěnoval pozornost, ale mladého milence by mohlo napadnout se pomstít, také sluřka jistě bude řalovat, jak hrubě s ní bylo zacházeno. Mizí rychle, dokud pozornost všech poutá následek duelu.

Jako by se znovu zastavil čas a byl vytvořen další řivý obrat. Na zemi spočívá tělo markýze de Cavarlene, nad ním skloněná jeho řena, tisknoucí svou ruku na jeho ránu pod pravým ramenem a cítící teplou krev řinoucí se mezi jejími prsty. Stále ještě mírně se chvějící meč, třící ve zdi a vedle něho vyděšený hrabě de Godille, se svým kordem v pravé ruce skloněným k zemi. Oddechující, s potem stékajícím mu po tváři, po prsou, po bř íše i mezi lopatkami. Zírající se zoufalým výrazem na svoje dílo. Ve dveřích stojící dvě řeny a dva muž i ze sluřebnictva a rovnět nádherná bytost, jeř uzřel mladík poprvé. Baronka de Montjau, čtyř iadvacetiletá řena střední postavy, nádherných řenských křivek a okouzlující tváře. Nyní výrazně pobledlé, vř dyř v jejím domě byla prolita krev řlechťice v zakázaném souboji. Spíše však v nechutné bitce podvedeného manž ela a milence.

Právě majitelka domu se jako první vzpomátuje. Okamř itě posílá sluhu pro svého osobního lékaře, kterému důvěřuje, druhého zabezpečit dveře, povřimla si dvou dalších návřtěvníků, o nichř ji mezi vzlyky informovala sluřebná. Teď lituje, ře jim nevěnovala více pozornosti. Vř dyř ti přivedli markýze a pomohli mu násilím proniknout do jejího domu. Nicméně není čas se zabývat příčinami tragédie, je třeba

řešit důsledky a zabránit těm nejhorším. Své služky posílá pro vodu a čisté hadry, jimiž chce zakrýt ránu, než dorazí lékař.

„Pane hrabě,“ řekne baronka směrem ke strnulému vítězi duelu, „Prosim, oblékněte se a urychleně opusťte můj dům.“

„Vyháníte mě, madam?“ hlesne souťný mladík.

„Nevyháním, pane hrabě. Jednám ve vašem zájmu. Právě jste probodl svého soka v souboji, který je zakázán. Moťná nešlo o pravý souboj, jen jste se bránil, ale vyložit se vaše střetnutí dá různě. Nevím, kdo sem pana markýze přivedl, ale už zmizeli a jestli se zpráva o vašem duelu rozkřikne, mohl byste mít vátňé starosti či být dokonce zatčen. Doporučuji vám zmizet z Paříže,“ odvětí chladně majitelka domu a její slova zpratí Armanda ještě více. Baronka má úplnou pravdu, zranil velmi vátňě jiného významného šlechtice v souboji. Vťdyť jeho čin můžte znamenat konec všem snům, které začínal naplňovat. Zbledne ještě více.

„Augustina má pravdu,“ povstane markýza, s tváří plnou slz a rukama zapatlanýma od krve, „Armande, zmizni rychle z Paříže. Nevím, co se bude dít, ale nesmíš se nechat chytit!“

„Já nechci utíkat,“ pokusí se vítěz o chabý odpor.

„Musíš pryč. Copak nechápeš? Všechno je někým nastrojený! Měls pravdu, já hloupá ti nevěřila, někdo mého mužte musel upozornit,“ pohlédne na svého manžela, leťícího na zádech, s očima přivřenýma.

„Pane hrabě,“ promluví znovu tvrdě a věcně baronka, „měl byste co nejdříve odejít. Jistě si naleznete způsob, jak dát paní markýze o sobě vědět. V domě byly dvě osoby, které neznám a které doprovázely pana markýze. Právě teď moťná někde vykládají o všem, čeho zde byly svědky.“

„Já vím, kdo to byl,“ odvětí pobledlá paní de Cavarlene.

„Vy je znáte drahá?“

„Bohuťel, tedy jen jednoho z nich. Jistý pan d'Holfene, bývalý milenec mojí matky. Poznala jsem ho, vlastně ať teď jsem si uvědomila, kdo to byl. Připadal mi povědomý, ačkoli poněkud zestárnul.“

„Chce vám uškodit?“

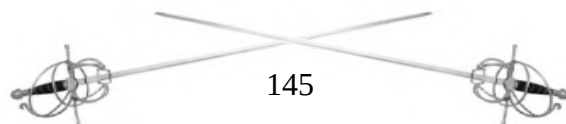
„Nevím, co chce udělat. Asi řekl mému muži o našem tajemství. Jsem ta nejhoupější ťenská na světě, nepoznala jsem, co se chystá. Přitom mě pan hrabě několikrát varoval,“ zpytuje svědomí markýza.

„O to větší důvod, aby pan hrabě rychle zmizel,“ trvá na svém baronka.

„Mám vás tady nechat samotné? Co pan markýz? Je vátňě zraněný ...,“ protestuje mladík.

„Pane hrabě,“ začínala jiť být netrpělivá paní de Montjau, „vy nám tady nejste k ničemu. O pana markýze se postará moje služebnictvo a lékař. Vy se postarejte o sebe. Oblečte se prosím a co nejrychleji opusťte můj dům. Prosim!“

Pan de Godille se začne strojit, na pomoc mu na pokyn baronky přiskočí jeden ze slouťících, ovšem vítěz duelu se chová jak náměsíčný. Skoro jako by nebyl myšlenkami přítomen. Obě šlechtičny se sklánějí nad zraněným mužem, který se zavřenýma očima, v poloze na zádech, ztětka oddechuje. Objeví se dvě služky, přinášejí lavór s vodou a plátna, jimiž má být zranění ošetřeno a hlavně omezeno krvácení. Ač markýz dýchá ztětka, v jeho ústech se krev neobjevila, což snad je dobré znamení. Pokud vůbec byly zasaťeny plíce, snad ne vátňě, utěšuje se autor rány. Něco ví o zraněních ze svého působení v armádě.

„Andrej, je mi všechno moc líto,“ stane nad tělem svého soka hrabě, cítí se jak chlapec, přistupující při zakázané věci, bojící se trestu rodičů.

„Armande,“ vytrysknou markýze slzy z očí, povstane, obejmě svého milence, několikrát ho vášnivě políbí na ústa.

„Nechtěl jsem ho zranit, tedy trochu ano, ale ne tak moc.“

„Já vím, viděla jsem, jak si ho šetřil,“ řinou se jí slzy z očí, vůbec si nedovede představit, co bude následovat, „Armande, utěč a někde se schovej. Teď jsou pro mě nejdůležitější dvě věci, aby tě neobvinili a nezatkali a aby von neumřel.“

„Nevím, co mám dělat ...“

„Armande, odjed' pryč z Paříže, nikomu nic neříkej. Někde se schovej. Nesmíš nic riskovat. Prosím. Uvidíme, jak se všechno vyvine, podle toho se zachováš.“

„Udělám co chceš,“ přikývne mileneček.

Následně, již oblečený a na nejvyšší míru rozčilený, opustí dům baronky de Montjau, dům ve kterém strávil tak nádherné chvíle se svou milenkou, aby nakonec těžce zranil jejího manžela. Je zmatený a vyděšený. Narazí si klobouk hluboko do čela a stále jak ve snu spěchá do svého domu. Nervózně se rozhlídí, co jestli už po něm jdou? Bude zatčen jako obyčejný zločinec? Obviní ho ze zakázaného souboje? Ztratí všechno, co se mu podařilo dosáhnout za necelé dva roky?

Panebože! Jak všechno krásně klapalo, opravuje a rozšiřuje svoje panství, spolupracuje s nejvyššími státními úředníky a teď taková tragédie. Markýz de Almare! Panebože, jak mu teď bude moci pohlédnout do tváře! Slzy neštěstí se mu derou do očí, hlupák, tisícinásobný hlupák, kvůli svému chtíči zničil všechno. Kariéru, přátelství.

Po odchodu hraběte se obě šlechtičny začnou věnovat výhradně zraněnému. Svléknou mu kabátec, přičemž on zasténá a otevře oči. Celou košili má prosáklou krví, kterou rovněž zmažou obě samaritánky. Ty mu přitisknou na ránu plátno a snaží se zastavit krvácení.

„Uložíme ho na lůžko,“ navrhne baronka.

„Ale ne na tohle, prosím, na tohle ne,“ odvětlí zoufalým hlasem markýza.

Paní domu přikývne, pochopí. Uložit zraněného manžela na postel, kterou před chvílí zkrápěli milenci důkazy svých rozkoší, by skutečně bylo krajně nevkusné. Čtyři sloužící uchopí markýze a přes jeho sténání ho odnesou do jiného pokoje na patře, kde ho umístí do čisté postele.

„Jestli nepřijde doktor brzy, zastavíme krvácení vypálením rány,“ sdělí svůj názor paní de Montjau.

„Jak myslíš. Panebože, co se to jen přihodilo. Nesmí mi umřít!“ sedne si na okraj postele zdrcená paní de Cavarlene.

„Tvůj mileneček ho mohl několikrát zabít, kdyby chtěl. Ani ho nechtěl tak vášně zranit, tvůj muž si vlastně naběhl na meč sám,“ posadí se baronka vedle přítelkyně, uchopí ji za třesoucí se ruce, pokoušejíc se ji utěšit.

„Co je to platný, když tady tak leží celý bledej a samá krev. Co jsem mu jen udělala!“

„Vůbec nic nechápu. Jak se tvůj muž dozvěděl o našem tajemství?“

„Asi mu o něm řekl bývalý mileneček moje matky. Jeden z mužů, co pronikli do tvého domu. Jak se sem mohli vlastně nepozorovaně dostat?“ podívá se teď Andrea vyčítavě na svoji přítelkyni.

„Ta husa hloupá služebná jim otevřela, myslela si, že nesou nějaký potraviny, nebo co. Pak jí dali nůž na krk a tak je za vámi dovedla.“

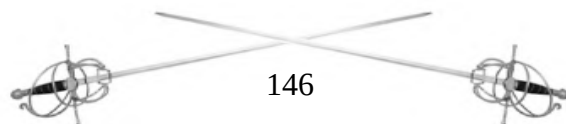
„Co budeme dělat?“

„Tak to opravdu nevím. Záleží, jak celou záležitost vysvětlíme.“

„Jak vysvětlíme?“

„Je sice pravda, že se ti dva pánové pobili, mám na mysli tvého muže a milence. Ale o skutečný souboj nešlo. Āádná výzva, āádní sekundanti, āádný domluvený místo. Tvůj muž tvého milence jednoduše napadl a ten se bránil. Nechtěl mu ublížit, ale musel ho zranit, aby si sám zachránil život.“

„Co tím chceš říct?“

„Copak nechápeš?“ zavrtí jakoby nevěřičně hlavou paní de Montjau, „Tvůj muž je těžce raněnej, bodl ho tvůj milenec. Jestli se zpráva o souboji dostane ke králi, bude záležet, jak celou záležitost posoudí. Muž e hraběte nechat zatknout a předhodit soudu. Pak se bude posuzovat, zda šlo o souboj nebo jen o obranu napadaného muže. Byl sice tvým milencem, což je prohřešek proti dobrým mravům, ale za nevěru se do vězení nedostane. Jenž e když se budou král a tím pádem i soud domnívat, že se bili podle pravidel, přestoupili králův rozkaz o zákazu soubojů. Ten příkaz je hrdelní, na to nezapomínej! Ačkoli tak daleko těžko zajdou, pan de Godille má své přímluvce ... ale ve vězení by skončit mohl,“ spekuluje.

„Musíme všechno ututlat!“ zvolá markýza.

„Jak chceš tohle ututlat? Copak o svoje služebnictvo se postarám, ještě dnes je všechny pošlu pryč z Paříže, všechny, který odpoledne byli doma. Nechám si jen ty, který nic neviděli. Najmu si jiný. Ale bývalý milenec tvojí matky a ta páchnoucí kreatura, co byla s ním, co ti o všem řeknou? Komu budou vyprávět, co tady dneska viděli?“

„Máš pravdu. Jestli sem mého muže přivedli, třeba právě takový konec očekávali.“

„Obávám se toho. Ale neť se něco takového donese ke králi, chvilku to potrvá. Král je těžce nemocnej a chodí k němu jen Mazarin. S ním je za dobře tvůj bratr. A pokud vím, tak pan hrabě je dokonce v jeho službách. Nebo oba?“

„Panebože, Pierre! Jak asi přijme zprávu, že jsem podváděla jeho švagra s jeho nejlepším přítelem?“

„Tak tohle si už budeš muset nějak vymluvit sama,“ pokrčí rameny baronka. Působí klidným dojmem, ovšem i ona je velmi rozčilená. Do jejího domu násilím pronikli tři muži i, jeden z nich teď krvácí do jejího povlečení. Jestli se rozkřikne, k čemu sloužil její dům, na pověsti jí smutná historka nepřidá.

„Augustino, vůbec nevím, co mám dělat. Jak se mám podívat do očí bratrovi, jak mám říci svému synovi, že jeho otce propíchl můj milenec?“

„Andreo, následný dny nebudou jednoduchý. Máš ale čas si všechno promyslet. Počkáme na příchod doktora a všechno zvátíme. Muž se tak akorát modlit, aby tvůj manžel přežil. Rána určitě není smrtelná, ale dost hluboká a vřdycky hrozí komplikace.“

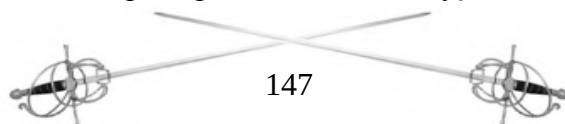
„Budu se modlit,“ zalíjí se markýze znovu oči slzami, uchopí ruku svého manžela. Ten na ni přivřenýma očima pohlédne, pokusí se svoji ruku vyprostit z jejího sevření, ale nemá dost sil. Jak ho teď muž e hanebnice jedna utěšovat, když všechno zavinila pro uspokojení svých mrzkých pudů. Jak nevkusné a ubohé. Raději zavře oči, cítí se nesmírně slabý, chce se mu spát.

HODINY PO SOUBOJI

Hrabě de Godille doklopýtá domů, hlavu skloněnou, rozrušený na první pohled. Hodí Jeanovi svůj plášť, nechá si zavolat Tissota a spěchá po schodech do svých komnat. Kdo ho vidí, klidí se mu z cesty. Výraz pána domu nesvědčí o jeho dobré náladě, právě naopak. Quido doběhne pro správce domu, nalezne ho spokojeného ve společnosti jeho snoubenky. Oznamí mu návrat pána ve značně špatné náladě a jeho přání svého tajemníka okamžitě spatřit u sebe. Maurice se zalekne, dobře ví, odkud se pán vrací. Pohádal se snad s milenkou nebo se stalo něco horšího? Nicolet zvedne tázavě oči při zpozorování jeho ustaraného výrazu. On jen zavrtí hlavou, na vysvětlování nemá chuť ani právo.

Pan de Godille si třesoucí rukou nalije ze sekretáře plnou broušenou číši vína, na ex ji vypije a stejný postup zopakuje znovu. Ať ze třetího naplnění vyzunkne jen třetinu, ztěžka dopadne do křesla. Stále se zdráhá uvěřit, co se stalo, jako by čekal na probuzení z hrozného snu. Ovšem procitnutí nepřichází, naopak.

Stále více a více si uvědomuje mořné následky. Bili se na kordy, bodl soka do prsou. Ať už přežije nebo zemře, jestli se všechno rozkřikne, bude čelit obvinění, které mu muž e zničit celý život. Jak se něco takového mohlo stát? K čemu platí pana Louventa, když nezabránil odhalení jejich tajemství?

Ovšem copak ho nevaroval jeho špeh více než jednou? Nevaroval on také vícekrát Andreu? Ten darebák pan d'Holfene přivedl markýze, hraběnka de Besiere se mstí i z exilu. Vzpomene si na její usměvavý výraz a vyslovená varování. Jak je ale odhalili? Od Augusta se nic dozvědět nemohli, od Mauriceho taky ne, asi zradila Suzanne.

Z úvah ho vyruší příchod Tissota, který s ustaraným a tázavým výrazem vstoupí do salónku. Armand zvedne hlavu, sluha mu pohlédl do očí a ulekne se. Takový výraz v nich nikdy nespátril. Oči spíše patří ustrašenému zvířeti, zahnanému do kouta, než sebevědomému a statečnému šlechtici. Sluha usedne na vyzvání do křesla, proti pánovi, skoro se bojí zeptat, co je příčinou jeho rozrušení.

„Maurici, nemůže nás nikdo slyšet?“ zeptá se vynervovaný Armand.

„Určitě ne, pane hrabě, v této části domu kromě nás nikdo není.“

„Běž se raději podívat!“

Nyní již rovněž vyděšený tajemník splní rozkaz, zbytečně nakoukne za dveře, pak se znovu posadí a pohlédl do tváře svého pána. Z ní pohledem sklouzne na jeho chvějící se ruce. Mrazení mu přeběhne po zádech, s hrůzou očekává další.

„Maurici, stalo se neštěstí,“ řekne tlumeně pan de Godille, oči se mu lesknou, dýchá ztěžka a přerývaně.

„Pane hrabě, co ...“, zlomí se hlas sluhy.

„Maurici, nemám moc času, tak mě pořádně poslouvej. Dnes odpoledne jsem byl jako obvykle s paní markýzou de Cavarlene, ale ten bídák pan d'Holfene, od hraběnky de Besiere, za námi přivedl markýze de Cavarlene. Načapal nás přímo v nejlepším ... prostě když jsem si to s Andreou rozdával. Byl tak rozzuřenej, že nešel zastavit, donutil mě se s ním bít na kordy. Nechtěl jsem mu ublížit, ale musel jsem ho trochu píchnout ...“

„Pane hrabě!“ vykřikne Tissot, pak se rozhlédne kolem a tlumeným, leč o to více vzrušeným hlasem pokračuje, „Pane hrabě, vy jste bodl pana markýze de Cavarlene mečem?“

„Bohužel, Maurici. Bohužel víc, než jsem chtěl, bodnul jsem ho pod pravý rameno, ale kord zajel hlouběji, než jsem chtěl. Snad tu ránu přetáhne, já ...“

„Vy jste vášně zranil pana markýze de Cavarlene?“ téměř zakvílí tajemník.

„Hrome, co ti vykládám? Seš hluchej nebo co?“ utrhne se šlechtic na chudáka správce, „Nemám moc času, musím zmizet. Netuším, co se bude dít.“

„Pane hrabě, vy jste se přes zákaz bili?“

„Von to ať takovej souboj nebyl, ten zuřivec útočil, já se jen bránil ... jenže kdoví, jak o tom kdo bude vykládat. Chápeš, co se děje? Hrozí mi, že budu vobviněnej a moťná zatčenej. Moťná vodsouzenej! Můžu skončit ve vězení, v tom lepším případě!“

„Pane hrabě, já vás varoval,“ záupí plačtivě Tissot.

„Ještě ty mi něco vyčítej! Myslíš, že nevím, co se může stát? Proto musím zmizet z Paříže, dřív, než se zpráva o našem souboji rozkřikne a než mě přijdou zatknout!“

„Kristepane, co si teď počneme?“ zvolá zděšený tajemník, myslí však teď více na sebe než na svého pána. Má krátce před svatbou, ovšem když bude jeho pán odsouzen, co bude s nimi? Co to jen ten blázen provedl? Nejradši by mu dal pár facek, kdyby mu ho nebylo tak líto a kdyby mu v tom nebránilo jeho společenské postavení.

„Maurici, dobře mě poslouvej. Na tobě teď bude moc věcí záviset. Teď budeš moc dokázat, že si skutečným tajemníkem a správcem. Můžeš mi vrátit moji důvěru. Jestli všechno zvládneš, slibuju ti, navždy získáš výsadní postavení v mém domě a ještě solidní příspěvek do manželství. Pokud ne, zapomeň na všechno, co bylo. Uděláš přesně co ti řeknu. Rozumíš?“

„Ano, pane hrabě. Můžete se spolehnout,“ chvěje se po celém těle slouťící.

„V první řadě, jen ty budeš vědět, kam se v nejbližší době schovám. Odjedu do našeho druhého domu v Saint-Germain, o něm nikdo moc neví. Nikomu o tom nesmíš říct, ani kdyby tě mučili!“

„Mučili? Proč by mě měli mučit? Vy myslíte ... budou mě vyslýchat ...“

„Ale ne,“ přeruší nakvašeně pan de Godille bédování správce, „to jsem řekl jen tak. Tobě nikdo nic neudělá. Prostě jsem někam odjel a ty nevíš kam. Ale ve skutečnosti budeš jedinej, kdo vo mně bude vědět. Schovám se v Saint-Germain a uvidím. Při nejhorším bych utekl někam do ciziny. Rozhodně se nenechám zatknout a vodsoudit. Ty budeš čekat, jak se všechno vyvine a pak za mnou přijedeš. Ale vopatrně, aby tě nikdo nesledoval. Ne ťe přivedeš případně vojáky ať za mnou.“

„Dám si pozor, pane hrabě.“

„Vyhleď pana Louventa, naznačíš mu, co se stalo, ačkoli on asi bude už všechno vědět, pokud svoji práci dělá dobře. V každým případě musí ve svý činnosti pokračovat, slib mu co bude chtít. Chci vědět o každým kroku toho darebáka pana d'Holfene. Komu vo našem souboji bude vykládat. Musí pokračovat ve sledování princů, co zjistí, nahlásíš markýzi de Almare.“

„Markýz de Almare o vašem souboji ví?“

„Neví nic a ani bych se mu nedokázal podívat do očí. Určitě mě bude mít za zrádce a už se mnou nebude chtít mluvit. Bude se na mě zlobit. Ale děláme důležitou práci pro stranu pana Mazarina a snad mi naše činnost pomůž. Snad mi taky Mazarin něco vrátí ... Ale spolýhat na to nemůžu ... Rozhodně pan Louvent musí pokračovat. A ty musíš zprávy předávat panu markýzi de Almare.“

„Jak si přejete, pane hrabě. Kdy mám pana markýze vyhledat?“

„Jen když budeš mít důležitý zprávy. Jinak ne. Seš v mejch službách a asi tě neuvidí rád. S tím musíš počítat. Přinejhorším, kdyby s tebou nechtěl pan markýz mluvit, musíš se nějak dostat k panu hraběti de Chavigny, znáš ho.“

„Pana hraběte znám, ale vůbec netuším, jak bych se k němu mohl přiblížit.“

„Na něco jistě přijdeš, spoléhám na tebe. Ale jinak nikomu nesmíš říct ani slovo. Nikomu ze služebnictva, ani svý Nicolet, ať s ní budeš v posteli a budeš mít slabší chvílku. Nikdo, ani pan Coiffier, prostě nikdo. Je možný, ťe paní markýza de Cavarlene a baronka de Montjau, to je dáma, co jí patří dům ve kterým jsme se scházeli,“ vysvětluje pan de Godille, když při vyslovení jména šlechticny spatří udivený výraz sluhy, „snad se jim podaří celou záležitost ututlat. Maurici, odjel sem, nemáš tušení proč ani kam, za mým nečekaným odjezdem můjou bejt státní zájmy. Přesně tahle slova budeš říkat. Nic víc. Pokud se nerozkřikne, co se dneska stalo. Pak už nemusíš mluvit, pak bude všem všechno jasný,“ dodá s trpkostí v hlase.

„Pane hrabě, udělám všechno, co bude v mých silách. Taková tragédie. Taková tragédie!“

„Přestaň bédovat a poslouvej. Vyrázím za setmění, coť bude za chvíli, do té doby určitě nikdo nepřide. Musíš mi připravit věci na cestu. Maurici,“ zaváhá na chvíli šlechtic, „ukážu ti, kde mám schovaný peníze. Teda to víš, ale ukážu ti přesný místo a mechanismus, kterej skreješ votevře. Není tam zas tak málo, určitě dost na to, abysme z nich mohli nějaký čas ťít. Já na útěku a ty v mém domě. Maurici, sám vidíš, jak moc ti důvěřuju.“

„Ano, pane hrabě,“ přikývne Tissot, prozrazení úkrytu s penězi a ovládnutí jeho mechanismu je od hamítného šlechtice opravdu důkazem mimořádné důvěry. Nebo mimořádně špatné situace, v níž se ocitl?

„Maurici, budeme se tvářit, jako by se nic nestalo. Nezapomeň, musel sem urychleně odjet z důvodů své služby a nevíš nic víc. Máš celej dům na starosti, rovněž činnost pana Louventa. Je to velká zodpovědnost, Maurici, skutečnej křest ohněm tvech schopností. Pokud uspěješ, nikdy toho nebudeš litovat. Na to máš moje slovo šlechtice.“

„Budete chtít sbalit nějaké jídlo?“

„Ano, něco mi s sebou dej. Netuším, co bude dál. Ale jen takový jídlo, který se nezkazí, však ty už budeš vědět. Taky mi připrav pistole do brašnových sedel a mého koně,“ vydává rozkazy Armand.

Slouřící přikyvuje, mozek mu přitom pracuje na plné obrátky. Částečně vnímá příkazy svého pána, částečně již přemýšlí nad důsledky jeho činů. Hlavou se mu honí velmi černé myšlenky, vykreslující nejhorší možný scénář. Hrabě sice uprhe, třeba i do zahraničí, ovšem co pak? Co bude s jeho majetkem? Komu připadne? Propadne královské koruně? Co bude se všemi slouřícími? Co bude s ním a jeho Nicolet, která čeká dítě? Ztratí práci, ztratí příjem. Bude muset pracovat jako otec? Vráti se

zpátky do poměrů, ze kterých vzešel? Jako by svého pána nevaroval. Nedokázal udržet svůj chťič po markýze a teď ponesou následky všichni.

Ale ještě je tu přeci pan Coiffier. Možno by ho mohl zaměstnat, dát mu nějakou práci, třeba i podřadnější, jen aby uživil svou rodinu ... Kristepane! Jak se všechno hroutí...

Doktor povoláný baronkou de Montjau se naštěstí dostaví včas a pustí se do práce. Obě ženy nejprve pozorují jeho dílo, pak se odeberou do salónku, kde markýza požádá o pálenku. Třesoucí se rukou vypije dvě skleničky, oči zarudlé od pláče, hlavu plnou chmur. Hostitelka se ji snaží utěšit, sama však nazlobená nad bitkou manželů a milence v jejím domě.

Samozřejmě ve vlastním zájmu přemýšlí, jak nejlépe celou věc ututlat. V tomto duchu poskytne stresované přítelkyni několik cenných rad. Klíčovou otázkou však zůstává, zda se panu d'Holfene dostane sluchu a u koho. Zda zranění markýze pronikne do společnosti či nikoli a zda doputuje až k uším krále.

Radící se šlechtičny vyruší až příchod doktora. Netváří se právě nadšeně, ještě celý zpocený od své dřiny.

„Bohužel, rána je hodně hluboká a zraněný ztratil hodně krve,“ začne, když však uvidí účinek svých slov na zsinalem obličej markýzi, rychle dodá, „Domnívám se však, že zraněnému nehrozí bezprostřední ohrožení života.“

„Díkybohu,“ zvolá paní de Cavarlene, i tvář majitelky domu se rozjasní.

„V každém případě musí mít trvalou péči a několik dní se nesmí hýbat. Je nutný bezpodmínečný klid na lůžku. Ten pán musí zůstat ve vašem domě, paní baronko.“

„Samozřejmě se o něj postaráme a očekávám to samé od vás. Peníze nehrají roli, pane doktore.“

„Věnuji mu maximální péči, nemohu však vyloučit následné komplikace. Ale pán je ještě poměrně mladý a silný, měl by se z rány vykresat. Naštěstí nebyly podle všeho zasaženy plíce, takže alespoň v tomhle pozitivní zpráva. Ještě dnes večer se u vás znovu zastavím a ránu zkontroluji. Vyčistil jsem ji, zažil a přiložil hojivé masti.“

„Pane doktore, dám vám, co si řeknete, jen když manžel přetáhne,“ praví naléhavě paní de Cavarlene.

„Paní markýzo, poskytnu vašemu muži nejlepší péči,“ ukloní se felčar, „Raději se neptám, jak ke zranění došlo. Předpokládám, že byl zasažen mečem nebo širší dýkou.“

„Mečem,“ hlesne Andrea.

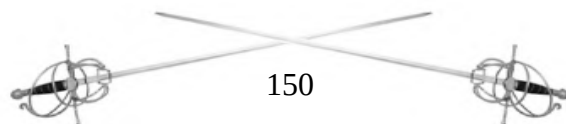
„Pane doktore,“ vloží se do rozhovoru paní de Montjau, „naprostá diskrétnost bude zahrnuta v ceně. Mám ve vás plnou důvěru. Nepřeji si, aby se o zranění pana markýze kdokoli dozvěděl.“

„Já jsem lékař, paní baronko,“ pousměje se felčar, jeť vycítí naději na velmi slušnou odměnu za záchranu zraněného šlechtice i za své mlčení, „Nepřísluší mi bádat po příčinách nehody. Mým úkolem je následky léčit a v tom se na mě můžete spolehnout.“

Obě ženy se po odchodu doktora zajdou podívat na ošetřeného nešťastníka, těžce oddechujícího, zsinaleho, s očima zapadlými. Zdrčená markýza se raději rychle rozloučí a nechá se odvést domů. Naopak baronka si zavolá své služebnictvo a nařídila jim se sbalit. Pošle pro svého přítele, který se postará o přepravu svědků souboje na její letní sídlo a nahrazení je jinými. Ti, kteří neměli v inkriminované době službu, jsou ponecháni. Všem sloužícím je slíbena tučná odměna, proto mnoho neprotestují, ačkoli některým rychlý odjezd značně zkomplikuje osobní život. Ovšem polemizovat s vrchností stejně nejde, natož rozkaz neuposlechnout.

Markýza de Cavarlene mezitím dorazí do svého domu, spolu se soumrakem. Rychlým krokem zamíří do svých komnat, kde se sama převlékne. Nikdo nesmí spatřit šaty zamazané od krve. Překvapené služebnictvo jen udiveně vrtí hlavou, ale o rozkazech se nediskutuje.

Další její kroky vedou za malým Henrim. Vyžene chůvu a zůstane se synem sama. Posadí se k jeho kolébce, položí si hlavu na její okraj a slzami smáčí povlečení. Snad půl hodiny šká a hlavou se jí honí možná další scénáře vývoje. Ani jeden nemá bohužel pro ni přijatelné řešení. Nebohý manžel těžce

zraněný, milovaný hrabě na útěku a ona zoufalá. Přitom oba dva má svým způsobem ráda, ani jednoho nechce ztratit. Marně se snaží přijít na řešení, aby jí oba zůstali, naopak většinou dojde k závěrům, kdy ztratí oba. I když manžel přetáhne a milenec nebude obviněn, i tak si nedovede představit pokračování dvojího života. Pečlivé matky a manželky a náruživé milenky.

Upraví si tvář i oblečení, zavolá zpátky chůvu a odebere se do svých komnat. Majordomovi oznámí, že manžel se několik dní zdrží mimo dům v naléhavé rodinné záležitosti, proto veškeré záležitosti domácnosti musí probírat výhradně s ní. Následně si nechá zavolat komornou Suzanne d’Fouguier. Nejraději by ji hned zpráskala, tak si je jista její zradou. Jak jinak by se sloužící její matky dozvěděli o hraběti a jejich tajných schůzkách. Zachová však s velkým přemáháním klidný výraz, nařídí komorné se posadit a upřeně se na ni zadívá.

„Suzanne, musíme se vrátit k našemu rozhovoru z minulých dní,“ řekne a bedlivě pozoruje tvář sloužící. Neunikne jí její poblednutí v obličeji po jejích slovech.

„Paní markýzo, o čem chcete mluvit?“

„O tvém manželovi, ty hloupá,“ usměje se s největším přemáháním paní domu, „Našla jsem pro tebe vhodného muže. Hned zítra budeš muset odcestovat za ním.“

„Zítra?“ ulekne se hrozně slečna d’Fouguier, myšlenkami se ocitá v pokojíčku Marka, kde jí je tak dobře. Představa okamžitého odjezdu ji zdrtí.

„Ano. Ale nic se neděje, nemáš v Paříži žádné závazky, kromě těch u mě, a já tě jich ráda zbavím. Už brzo najdeš hodného muže a budeš si žít svůj život.“

„Mám opravdu odjet hned zítra?“ vysouká ze sebe otázku zničená Suzanne.

„Proč ne? Nebo snad stále myslíš na toho podomka? Na toho naprosto bezcenného sluhu, lokaje, který je vhodnej tak leda pro děvečku z chlíva, ale ne pro tebe?“

Vzdor ve tváři d’Fouguier naznačí markýze, že měla do svého.

„Proboha! Ty snad stále myslíš na toho budižkničemu. Takovej křupan tě nikdy nebyl hoden. Určitě už si našel sobě rovnou milenkou, nějakou děvku od prasat. Může se pářit ve chlívě, kam ten tak zvaný měšťanský synek patří,“ pokračuje v urážkách paní de Cavarlene, vychutnává si nesouhlas mladé komorné, snažíc se jí zároveň vyprovokovat.

„Paní markýzo, křivdíte mu, Mark ...“, nevydrží urážky milence dívka.

„Tak?“ vyskočí teď paní domu, obličej zkřivený zlostí, uchopí dívku za vlasy, zvrátí jí hlavu a do vyděšeného obličeje křičí, „Ty děvko jedna! Co všechno jsem pro tebe udělala! A jak ses mi odměnila? Zradila mě s nějakým hovadem, odporným tvorem z ulice. Cos mu vykládala o mně a panu hraběti?“

„Paní markýzo!“ zvolá plačící děvče, bolest ze škubání s vlasy se mísí s hrůzou, takový výraz ve tváři své paní nikdy neviděla.

„Odpověz, ty děvko! Cos tomu darebákovi řekla? Cos mu prozradila?!“

„Paní markýzo,“ sténá Suzanne, „nikdy jsem mu nic neřekla!“

„Neřeklas mu, že mám milence?“ škube vlasy dívky rozrušená markýza, „Ani slůvkem ses nepodřekla? Odpověz!“

„Ani slůvkem,“ odpovídá dívčina, pak ještě více pobledne, náhle si vzpomene na svá slova o tom, že její paní ji nemá co soudit, neboť se také tajně schází s milencem, „Já mu nic neřekla, snad jen ...“, uvědomí si s hrůzou, že mu vlastně vyřadila i dobu schůzek.

„Co jen? Cos mu prozradila? Ty huso! Ty krávo!“ srší nenávist z očí markýzi.

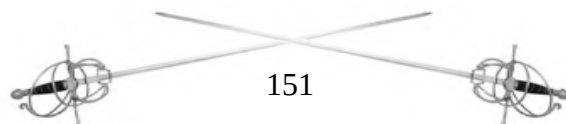
„Nic přesného jsem mu neřekla, snad jen ... jen že mě nemáte právo soudit, když ...“

„Kdys mu to řekla? Jaks mu to mohla říct, když si vod našeho rozhovoru nevyšla z domu?“ vřele se krev do hlavy paní de Cavarlene, náhle ji napadne věc, které se však zdráhala uvěřit.

D’Fouguier neodpoví, jen se dá do usedavého pláče. Markýza jí pustí vlasy, začala s ní třást za ramena a nakonec jí vlepí facku.

„Jak ses s ním sešla! Mluv, nebo tě na mou duši nechám vodvíst do sklepa a zmrskat jako poslední slůvku!“

„Já, paní markýzo, vy mu křivdíte ...“

„Já mu křivdím?! Ty náno pitomá, ty huso, ty krávo! Víš co se stalo? Přátele tvýho zasranýho Marka dneska přišli za mým mužem a všechno mu řekli. Dozvěděl se o mně a o panu hraběti! Jak se o nás dozvěděli, když ne vod tebe?!“

„Váš manžel ...“

„Můj manžel o všem ví. Proč si myslíš, že tady není? Odjel pryč,“ zalže Andrea, přeci ta coura nemusí vědět všechno.

„Ale já ... to musí být nedorozumění ...“

„Jen chci vědět,“ chytí ji znovu za vlasy markýza, „jestli si všechno vyřvanila, protože seš tak pitomá kráva, nebo jestli si tě koupili. Zaplatili ti?!“ poprská dívce obličej a třese její hlavou, drtí chomáč jejích vlasů pevně v sevření.

„Co si o mě myslíte, paní markýzo,“ brečí dívka a vzápětí v několika minutách všechno vyklopí. Jak se tajně několikrát sešla v noci s Markem, jak mu prozradila, kdy se markýza tajně schází s milencem.

Paní de Cavarlene už je vše jasné. Když byl prozrazen čas schůzek, nebylo pro špicly těžké přijít na její úkryt a způsob tajných schůzek, stačilo jim jen vyčkat na vhodný okamžik a přivést na scénu třáslivého manžela. Proč jen neposlechla svého milence, když ji varoval! Proč jen byla tak důvěřivá, tak sebejistá! Jak tvrdě za své pochybení teď zaplatí. A nejen ona. Děsivý vztek jí popadne na děvče, její slzy jí ještě více rozběsní.

„Paní markýzo, já vám nikdy nechtěla ublížit,“ kvílí Suzanne.

„Nechtěla ublížit?!“ zařve jí Andrea z bezprostřední blízkosti do obličej, pak ji uchopí za zátylek, mrskne s ní o zem. Neovládne se, minimálně třikrát ji kopne do boku a do břicha. Mít po ruce zbraň, je stavu ji použit. Skučící děvče v ní nevyvolá ani krapet soucitu, všechnu zlost nasměruje na odhaleného strůjce všech svých problémů. Nalezla viníka neštěstí.

„Táhni mi z očí, ty děvko jedna!“ syčí nepřítel paní domu, „Měla ses tu jak v ráji, všechno jsem pro tebe udělala a jak ses mi odvděčila? Šukala si s nějakým podomkem, kterého na tebe nasadili. Jenom proto, že měl velkej klacek a dobře tě udělal, si mu vyřvanila moje tajemství! Zničila si mi rodinu! Jen pro ten jeho vocas, cos musela cejtit mezi nohama! Si vobyčejná děvka. Měla bych tě nechat zmrskat a poslat mezi děvečky! Co mezi děvečky! Poslat tě do vykřičenýho domu, toho nejšpinavějšího v Paříži, kam patříš ty i ten tvůj Mark!“

Suzanne leží na zemi stočená do klubíčka, její tělo se cuká vzlyky, naprosto zničená a vyděšená. Markýza znovu napřáhne nohu, nutkání kopnout ji do hlavy je silné, ale ještě silnějším se ukáže její pud sebezáchovy. Pokud nechce nechat svědka svých poklesků odstranit, k čemuž nemá daleko, musí se s ní nějak domluvit. Ví o jejím vztahu s hrabětem a není záhodno, aby o něm vyprávěla. Pokud se celou aféru podaří ututlat. Opře se o křeslo, snaží se uklidnit, cítí pulsující krev ve spáncích.

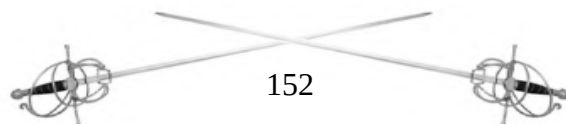
Několik minut zůstává obrázek stejný, pak donutí paní svou komornou se znovu posadit na židli proti ní. Při pohledu do jejího obličej plného rozmazaných slz ji znovu chytá rapl, znovu pocítuje touhu ten její ksichtík rozmlátit. Ovládne se, byť s velkým sebezapřením.

„Suzanne, dobře mě poslouvej!“ nakloní se Andrea ke své komorné, „Teď půjdeš do svého pokoje a nevytáhneš z něho paty. Zjutrá ráno si znovu v klidu o všem promluvíme. Už si mě zradila, ale udělalas to, protože seš pitomá nána. Jestli ještě někomu vo mně něco prozradíš, tak ti slibuju, bude to tvůj konec! Táhnej manžel, táhnej další spokojenej život. Pak se postarám, abys opravdu skončila jako poslední coura. Jako coura, se kterou si budou užívat ty nejhorší zjevy, dokud to nějaký z nich nepřetřene a ty neskončíš s podříznutým krkem někde ve chlívu!“

„Paní markýzo, je mi všechno tak líto,“ brečí slečna d’Fouquier.

„Tak nezapomeň, kde sloužíš! Další chybu už ti nikdy neodpustím! Nikdy!“ procedí paní de Cavarlene mezi sevřenými rty.

Komorná neodpoví, jen se odšourá pryč z místnosti. Více než následek tahání za vlasy a kopance jí bolí projevená nenávist její paní. Ovšem nemá ona nakonec pravdu? Nepokusil se ji opravdu Mark jen využívat? Musí to zjistit. Za každou cenu. Ještě dřív, než ji markýza nechá nadobro uvěznit. Rychle popadne svrchník, šátek, co je nejbližší po ruce, proběhne domem a vyrazí do tmy ulice.

Když ji za půl hodiny markýza hledá, už o mnoho klidnější, zjistí její zmizení. Nový nával vzteku lomcuje jejím tělem. Nebyla nakonec Suzanne s Markem domluvená a po splnění svého úkolu za ním neutekla? Jestli ano, stejně na tom už nic nezmění. Ostatně, co je svědectví nějaké malé děvky o jejích záletech proti svědectví pana d'Holfene o souboji v domě baronky de Montjau? V každém případě jí zmizení komorné na klidu nepřidá. S napětím očekává zprávu od baronky, kterou jí přítelkyně slíbila poslat hned, jak doktor vykoná večerní vizitu zraněného.

Ve stejné době, kdy se markýza de Cavarlene dusí vzteky i obavami, v salóнку domu její matky se sejde trojice strůjců jejích problémů. Pan d'Holfene si důležitě odkašle a pustí se do vyprávění. Nemůže mu ujít projevy nevole ve tváři Angeliky d'Saussier, stejně jako radost Marka Bellisona, jež předpokládá tímto skončení své mise. Starší šlechtic si dává načas, vypráví každý detail a skončí ve chvíli, kdy meč hraběte de Godille zasáhne tělo markýze de Cavarlene.

„Jak se ukázalo, můj předpoklad byl naprosto správný,“ pochválí sám sebe se na závěr své řeči, „Markýz podlehl návalu zuřivé žárlivosti a došlo k bitce mezi manželem a milencem.“

„V tomto jste se nezmýlil,“ připustí neochotně Angelika, „Stále se však nabízí otázka, jak dokážeme jejich rozepře využít.“

„Jak ji dokážeme využít?“ zatváří se vypravěč a strůjce intriky povýšeně, skoro jako by soucitně pohlédne na dívku, „To je přeci nad slunce jasnější. Oba šlechtici se bili a tím porušili nařízení krále. Oba jsou vinní, bez ohledu na výsledek souboje.“

„Jste si tím jistý? Sama jsem z vašeho vyprávění pochopila, že o žádné skutečné souboj nešlo. Zuřivý manžel napadl milence své ženy, který dělal všechno možné, aby ho ušetřil. Nakonec ho zranil pokud možno tak, aby žárlivec přetl. Možná se pobili, ale spíše šlo u hraběte o obranu. Těžko předpokládat, že by celou událost mohl král posoudit jako souboj. Spíše útok jednoho šlechtice na druhého, kterej ho v sebeobraně zranil.“

„Tohle je věc výkladu.“

„O tom není pochyb. Pokud se celá záležitost vůbec k uchu krále donese, kdopak mu ji asi náležitě vyličí? Kdo mu bude referovat o malé nepříjemnosti? Pravděpodobně Mazarin, kterej, jak je nám všem známo, zaměstnává hraběte de Godille.“

„Máme taky svoje lidi,“ zavrtí hlavou Geofri

„Svoje lidi? Ale prosím vás, kdopak jimi jsou?“

„Například vévoda de Vendome.“

„Pane d'Holfene,“ usměje se nyní soucitně slečna d'Saussier, „snad neočekáváte, že vévoda půjde tlaovat králi na chráněnce jeho oblíbence. Navíc v záležitosti tak sporný. Sám je jistě velkým odpůrcem králova ediktu o soubojích, těžko půjde udat jiného šlechtice.“

„Ani když tím prospěje svojí milence? Však uvidíme, zítra ho navštívím, už jsem mu poslal žádost o přijetí a odpověď byla kladná.“

„Uvidíte, vsadím se o co chcete. Vévoda vás s vaší žádostí odmítne.“

„I kdyby,“ trochu spadne hřebínek šlechtici, argumenty dívky musí považovat za opodstatněné, „svůj cíl můj postup splnil. Manželství markýzi de Cavarlene je v troskách, spojenci proti hraběnce jsou rozeštváni. Snad si ani ty, drahá Angeliko, nedokážeš představit další společný postup markýze de Almara a hraběte de Godille.“

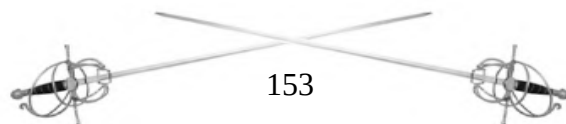
„V tom je dle mého jediný pozitivum vašeho postupu. Pokud se ovšem nedomluví, třeba markýz o avantýře svojí sestry věděl.“

„Pochybuju. Pořád něco hledáš, máš vztek, protože sem měl pravdu?“

„Nemám vztek co se týče vaší pravdy, mám vztek z jiného důvodu. Měli jsme odhalený tajemství využít lepším způsobem. Teď s tím ale už nic neuděláme. Vsadím se s vámi i podruhé.“

„Zase sázka? Co tentokrát?“

„Vsadím se, že paní hraběnka vám řekne to samý co já.“

„Máš pravděpodobně jasnovidecký nadání. Ale říkej si co chceš, já jsem spokojenej. Markýz leť i propíchnutej a hrabě musí trnout v obavách, jak všechno dopadne. Markýza bude mít doma peklo, určitě bude poznamenanej i markýz de Almare. Spojenectví proti hraběnce dostalo velkou trhlinu. A díky komu?“ zatváří se povýšeně šlechtic a nápadně oběma rukama ukáče na sebe.

„Díky Markovi,“ neodpustí si ona rýpnutí.

„Samozřejmě, na Marka nemůžeme zapomínat,“ ušklíbne se pan d'Holfene, „Odvedl dobrou práci a nepochybně bude paní hraběnkou pochválen a odměněn.“

„Moje úloha již skončila?“ zeptá se pro jistotu chválený.

„Ano, tvoje úloha už skončila,“ přikývne šlechtic a pokračuje, „Dodržíme taky svoje slovo. Zítra ráno jdu za vévodou de Vendome a hned jak se vrátím, odjít díme za paní hraběnkou.“

„Jedeme za paní hraběnkou?“ málem vyskočí radostí mladík.

„Ano, pojedeme jí referovat o našich úspěších a domluvit se na dalším postupu. Pojedeš s námi?“

„Nikoli, bude účelný, když zůstanu v Paříži a budu sledovat další vývoj,“ zavrtí hlavou Angelika.

„V tom s tebou výjimečně souhlasím. Ještě dnes večer ti představím muť, kterýho můžesh využít pro získávání zpráv z tábora nepřátel nebo i pro jiný službu.“

„Tak jsme se nakonec přeci jen shodli,“ ukáče mu ona své bílé zuby, nejraději by je zakousla do namyšleného šlechtice, který se již nemůže dočkat, aby se pochlubil své bývalé milence se svými úspěchy. Zlobí se nad jeho porušením dohody, slíbil přeci svolat poradu, než učiní nezvratné kroky. I když bitka mezi hrabětem a markýzem nakonec není k zahoezení, trpělivé vydírání markýzi mohlo dle jejího názoru být výhodnější. Prásknout milence mohli kdykoli.

„Pane, jestli mě už nepotřebujete, půjdu se sbalit,“ ozve se znovu Bellison, nadšený ze zítřejšího odjezdu za svojí bohyní.

„Můžesh jít,“ propustí ho blahosklonně Geofri. V následné téměř hodině s Angelikou probírají další možné scénáře a domlouvají se na dalších postupech. Také na otázkách, které má s hraběnkou probrat. V mnohém se opět neshodnou, ale jejich rozmluva je na úrovni. Vyruší je až příchod poněkud rozrušeného Bellisona.

„Copak, odjít díte až zítra,“ směje se Angelika.

„Já vím,“ odpoví mladík vátně, nepochopil ironii, „Přišla sem Suzanne, celá pláče, je dole u dveří.“

„Mluvil si s ní?“ zeptá se pan d'Holfene.

„Ne, jen jsem se na ni podíval ze schodiště. Co mám dělat?“

„Co bys měl dělat. Nic. Vyhod' ji.“

„Mám ji vyhodit? Jak ji mám vyhodit?“

„Počkejte,“ vloží se do rozhovoru Angelika, „nepotřebujeme žádný skandál. Je nutný se jí zbavit. Ta chudinka je do Marka zamilovaná a určitě mu bude dělat scény.“

„Jak se jí chceš zbavit? Snad nemyslíš ...,“ zarazí se šlechtic.

„Ale ne, proč taky. Nemůžeme nám uškodit. Jen je potřeba ji vysvětlit, jak moc nalítla a má nechat Marka na pokoji. Když dovolíte, s velkou radostí si ji vychutnám.“

„Vychutnáš? Co jí chceš říct?“

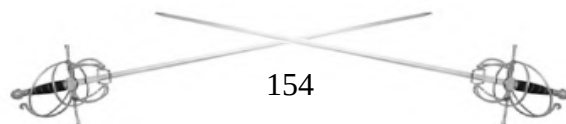
„Dost, aby už Marka neotravovala. Nechám ji sem zavolat, uvidíte, dobře se pobavíme,“ zatváří se krasavice skutečně hnusně a v jejích zelených očích se blýskají plamínky.

„Není zbytečný s mluvit? Když ji Mark řekne, že zítra musí odjet, bude to stačit. Ještě by se nám mohla hodit,“ nesouhlasí pan d'Holfene.

„Hodit? Prosím vás, jak asi? Markýza jí určitě bude tak ještě důvěřovat, není hloupá a už jistě pochopila, kdo její tajemství vyzvonil. Proč by sem jinak naše malá fňukna chodila a brečela. Určitě dostala co proto.“

„Asi máš pravdu,“ pokývá hlavou pan d'Holfene, „Tak si dělej co chceš.“

„Co mám dělat já?“ zeptá se Bellison, necítí se dvakrát dobře. Potřebuje se dívky zbavit, snad mu jí je i trochu líto, nakonec na něho byla vždy milá a poskytla mu vše, co mohl milující žena dát.

„Nic, ty jen sed' a mluv, jen když tě vyzvu,“ odvětlí slečna d'Saussier, otevře dveře na chodbu, zavolá si služebníka od vchodu a poručí mu dívku přivést do salónu.

Slečna d'Fouquier vejde do místnosti, tváře zapařené od slz, oči zarudlé. Překvapeně jimi pohlédne na trojici sedící okolo stolu. Marka i Angeliku zná, staršího muž e nikoli. Nechápe, proč je přijata takto, když přišla navštívit svého milence. Ten se však vůbec netváří nadšeně.

„Suzanne, vítej u nás,“ hlaholí slečna d'Saussier, „Posad' se, nabídní si pohár vína.“

„Promiňte, přišla jsem za Markem,“ odvětlí zmatená komorná.

„Ale to my všichni dobře víme. O vašem vztahu víme všechno. Posad' se s námi, ať nám nevynesete spaní a povídej, co tě přivádí.“

„Já chci mluvit jen s Markem,“ odvětlí nešťastná milenka vzdorovitě.

„Suzanne, s Markem si promluvíš později,“ nabídne jí znovu křeslo Angelika, povstane a vlastně ji skoro násilím donutí se posadit, „Napřed nám řekni, copak se stalo u vás doma? Vypadáš divně, snad si neplakala? Copak je příčinou tvého smutku.“

„Nesmím o tom mluvit.“

„Nesmiš?“ zasměje se jízlivě slečna d'Saussier, „Neboj se, mezi námi můž eš. My víme o markýze i její dnešní lapálii, kdy ji i jejího milence vyhmátl její manž el.“

„Vy o tom víte? Je to teda pravda?“ zbledne slečna d'Fouquier, krve by se v ní nedořezal. Proč jen Mark mlčí a dělá mrtvého brouka? Proč ji nechá vyslýchat usměvavou Angelikou?

„Copak je pravda?“

„O tom ... paní markýza se domnívá, že jste jejího manž ela přivedli úmyslně do jejich ... tam ho přivedli, aby ji načapal s milencem.“

„V tom má tak trochu pravdu,“ přikývne zelenooká kráska.

„Má pravdu? Jak jste mohli? Víte, co jste způsobili? Pan markýz kvůli tomu odešel z domova! Opustil mojí paní. Ta mi hrozně nadávala, dokonce mě bila ...“

„Ale, ale, tak pan markýz odešel z domova? Copak ti vlastně paní markýza řekla? Kdepak je její muž?“ podívá se významně na oba své společníky Angelika.

„Kde je její muž nevím, asi odjel na své panství. Všichni si myslí, že z rodinných důvodů. Přitom já vím, proč odjel. Zavinili jste to vy! Proč ale? Marku, proč? Cos mi to udělal?“ zoufá si Suzanne, její milenec zachovává kamenný obličej, jen uhne pohledem stranou.

„Tak on pan markýz odjel domů?“ začne se smát slečna d'Saussier, „Já jsem vám říkala, že to budu chtít ututlat. Mám pravdu. Tak pan markýz odjel na své panství. To se podívejme. A nakonec ho cestou přepadnou, ne?“

„Určitě zůstal u baronky de Montjau, sotva by v tom stavu mohl chodit. Markýza nelení, už vymýšlí, jak ze všeho vyklouznout. Naštěstí se najde pár svědků, co znají pravdu,“ zasměje se i pan d'Holfene.

„O čem mluvíte? Co to říkáte?“ třesl oči slečna d'Fouquier.

„Ty hloupoučká slepice,“ směje se stále Angelika, „Tvá paní ti neřekla pravdu. Její manž el nikam neodjel. Dnes odpoledne se pobil s hrabětem de Godille a ten ho bodnul mečem. Sotva teď někam můž e jezdit, bude rád, když přetj ije!“

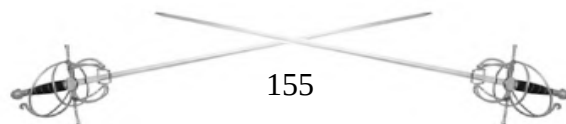
„Pan markýz ...,“ hlesne komorná, oči vytřeštěné, nemůž e uvěřit svým uším, „Vy mi lž ete.“

„Ale nelž eme, sám jsem viděl na vlastní oči, jak hrabě de Godille bodl mečem markýze de Cavarlene. Pořádně, všude bylo spousty krve. Pan markýz je určitě těž ce zraněnej. Zeptej se své paní. A taky se jí zeptej, proč lž e svému služebnictvu,“ vykládá pan d'Holfene. Čím víc lidí bude o souboji vědět, tím lépe. Pokud komorná historku rozkecá po celém domě, jenom dobře.

„Pan markýz je raněný, mož ná dokonce umírá ...,“ šeptá sama pro sebe Suzanne, „Můž u za jeho zranění já?“ vyrazí ze sebe zásadní otázku a zvedne své oči směrem k Markovi.

„Jen zčásti, pomohlas nám, když si prozradila, kdy a kde se tvoje paní schází s milencem. Další už jsme si domysleli a zařídili,“ směje se nešťastníci do obličeje slečna d'Saussier.

„Paní markýza má teda pravdu ... Marku, já tě miluju ... řekni mi, že to není pravda!“

Milenec znovu otočí hlavu stranou, neřekne však jediné slovo.

„Marku, tak odpověz. Stojíš ještě o tuhle dívku?“ vyzve ho Angelika.

„Suzanne,“ mluví ztěžka Bellison, přeci jen v něm trochu svědomí zůstává, „nemohu se s tebou už scházet. Musím odjet pryč z Paříže. Už se nikdy neuvidíme. Je konec.“

„Marku!“ vykřikne slečna d’Fouguier, „Je to teda pravda? Všechno byla leť? Jen si mě využil? Nikdy si mě nemiloval?!“

„Jsi hezká a hodná, ale já tě nemiluju!“

Zděšená podvedená komorná snad teprve teď vše pochopí. Zoufalým pohledem popatří na kať dého jednoho spolusedícího. Mark znovu uhne pohledem, modlí se, aby už odešla a všechno skončilo. Na dívce mu nezáleží, ale uvědomuje si, jak byla přitulná a zamilovaná, jak moc jí ublížil a trapnost těchto okamžiků ho minimálně netěší. Naopak Angelika se páse na neštěstí dívky, její zoufalství jí téměř vzrušuje. Moc dobře si uvědomovala, jaké muka asi nešťastnice prožívá. Pan d’Holfene zůstává neutrální, lhostejný k tomu využití komorné. Cíl je splněn, řekl jí o souboji šlechticů, teď už může vypadnout a co s ní bude dál, je mu naprosto lhostejné. Snad jen by ocenil, kdyby své paní uškodila ještě víc.

„Všechno bylo jen tak?“ zakvílí zoufalá komorná, sevře si obličej v dlaních a propukne v usedavý pláč. Snad dvě minuty místnost ozvučují jen její vzlyky.

„Ukončete to, prosím,“ řekne Mark a povstane.

„Ty odcházíš?“ zeptá se slečna d’Saussier a škodolibě se podívá na trpící dívku, která taky zvedne hlavu.

„Ano odcházím. Pro mě vše skončilo,“ odvěti Bellison, a aniž by znovu pohlédl na uplakanou, teď již svou bývalou milenkou, vyjde rychlým krokem ze salónku.

„Nakonec nemá Mark špatnej nápad,“ zvedne se i Geofri a následuje mladíka.

Obě dívky zůstanou samotné. Angelika si nadále vychutnává svoji převahu nad nešťastnou Suzanne. Přisedne si blíž, uchopí ji za ruku a začne ji naoko utěšovat. Ale svými slovy ji záměrně ještě více zraňuje a přesvědčuje o zoufalosti situace. Mluví o mužích jako o bytostech, kterým není radno věřit, kteří touží jen po jednom a když dosáhnou svého, ztrácejí o dotýcnou zájem. Lituje jí, jak se musí trápit kvůli Markovi, ale ani on není mezi muži výjimkou.

Otupělá, zdrcená a nešťastná slečna d’Fouguier se nakonec loučí s Angelikou jako s přítelkyní, která se jí snaží utěšit, zatímco Mark ji jen sprostě využil a odhodil a společně s tím starším šlechticem připravili past na její paní. Ve skutečnosti si Angelika s ubohou dívkou pohrává jako kočka s myší, raduje se z jejího zoufalství.

MAURICE TISSOT VYSVĚTLUJE A ORODUJE

Hrabě de Godille odjede s prvními příznaky soumraku, jeho tajemník ho doprovodí až na ulici, do domu se vrátí až po zmizení siluety jezdce za nejbližším rohem. Nezamíří však do svých komnat, ale celý pobledlý vstoupí do salónku svého pána, kde si drze nalije jeho vína, posadí se do křesla a celý zdrchaný začne přemýšlet.

Jeho zděšení nezná hranic. Neuvědomuje si, jak obtížné bude pro spiklence obvinít hraběte, jak obtížné bude vůbec o jeho souboji informovat krále. Naopak považuje za téměř jisté, že už po jeho pánovi pátrají královi vojáci. Je opravdu vše ztraceno? Bude muset jeho pán potupně uprchnout ze země nebo bude chycen, souzen a odsouzen? Není šance, jak celý proces zastavit a zvrátit? Jak zachránit kůň i hraběti a tím pádem také svoji?

Před nedávnem pozval své rodiče a sourozence na večeři a jeho otec pronesl památnou větu. Lehce nabyt, lehce pozbyl. Opravdu může v několika dalších dnech skončit jako tajemník i správce domu? Nejčernější myšlenky zaměstnávají mysl mladíka, málem se vidí mezi těbráky na ulici, po boku se svojí ženou a malým dítětem. Hrůza z takového vývoje ho donutí vypít další pohár vína.

Markýz de Almare! Jedině on můž e pomoci. Zná se s významnými lidmi, je nejlepším přítelem jeho pána. Ovšem je ještě jeho přítelem, když on smilnil s jeho sestrou a pobodal jeho švagra? Nezanevře na něho? Vždyť ale jeho pán nasazoval svůj život, aby markýzi pomohl. Nemůž e na všechno jen tak zapomenout. Musí pomoci příteli a tím pádem také své sestře a švagrovi. Vždyť soubojem porušili královo nařízení oba a markýza určitě nebude chtít zůstat bez manžela i milence. Ano, markýz de Almare je jedinou nadějí! Musí za ním okamžitě vyrazit, ačkoli mu takový postup jeho pán zakázal. Ještě dřív, než vyhledá pana Louventa, na něj bude dost času zítra. Teď musí orodovat za svého pána.

Mladík dopije víno, opatrně položí pohár na stůl a odebere se do svých komnat. Začne se oblékat, z ložnice vyjde Nicolet a bedlivě se na něj podívá. Nemusí být nijak zvlášť dobrou pozorovatelkou, aby pochopila rozpoložení mysli svého nastávajícího.

„Maurici, co se děje?“ zazní v jejím hlase úzkost.

„Nic zvláštního,“ zalže on velmi nepovedeně, „Pan hrabě musel nenadále opustit Paříž ve státnických záležitostech a já musím rovněž urychleně vyřídit pár věcí.“

„Ty odcházíš? Kdy se vrátíš?“

„Nevím, možná až ráno, možná až zítra. Kdybys něco potřebovala, řekni si Quidovi nebo Marii.“

„Maurici, co se stalo? Poznám na tobě, že není všechno v pořádku.“

„Drahá,“ uchopí ji on pevně za ruku, přesto se však brání přímému pohledu, „pan hrabě je ve službách nejvyšších státních úředníků. Někdy prostě musí náhle odjet. Jsem jeho tajemník a některá jeho tajemství znám. Nesmím však nic prozradit.“

„Hrozí panu hraběti nebo tobě nebezpečí?“ vzrůstá její neklid.

„Nebezpečí? Ne, nemusíš mít obavu, nikdo nám nechce ublížit, pokud myslíš na nějaké přepadení či podobně. Možná uškodit v jeho postavení, ale právě proto musel urychleně odjet, aby své záležitosti dal do pořádku. Nicolet, nemohu ti nic vysvětlit. Musíš mi věřit.“

„Já ti věřím,“ odpoví ona rychle, „Jen mám strach o pana hraběte a o tebe.“

„Opravdu nejde o nic tak vážného.“

„Maurici. Vždyť jsi hrozně rozčilený!“

„Nicolet, snad ti budu moc něco naznačit později. Teď mě však už nesmíš zdržovat,“ obejmě ji, políbí. Znovu uhne pohledem a raději rychle odejde.

Kráčí sám pěšky k paláci Almare a snaží si sestavit řeč, jeť hodlá přednést panu markýzi. Ten možná ani ještě neví, k čemu dnes odpoledne došlo. Jak mu jen co nejšetněji sdělit celou tragédii, přitom vykreslit svého pána v nejlepším světle? Jak omluvit jeho cizoložství? Jak přesvědčit markýze k pomoci a nerozzlobit ho?

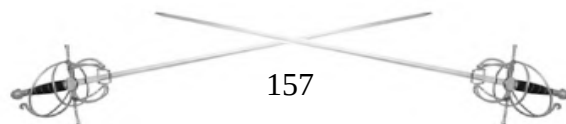
Komoří Merile mladíkovi oznámí, že jeho pán se ještě nevrátil a pravděpodobně hned tak nevrátí, v poslední době přijíždí až po osmé, deváté hodině. Někdy i později. Dokonce není vyloučeno, že přespí v Rueil či Saint-Germain-en-Laye a vrátí se až zítra večer.

„Já na něho v každém případě počkám, mám pro něho důležitý vzkaz,“ trvá na svém mladík. Komoří jen pokrčí rameny, zná Mauriceho i jeho pána, proto nijak neprotestuje. Zavede ho do místnosti pro hosty, dokonce mu nechá přinést karafu s vínem a drobné občerstvení.

Tissot si musí vytrpět další hodiny muk, čas se vleče neskutečně pomalu a dává obrovský prostor dalším fantaziím, povětšinou trýznivým. Asi třikrát si přehraje řeč, se kterou předstoupí před zdejšího pána, pokud se ten uráčí dnes večer dostavit domů. Modlí se, aby dostal příležitost spatřit pana markýze a poprosit ho o pomoc pro svého pána.

Pravděpodobně se modlí správně a usilovně, neboť pan de Almare dorazí kolem půl deváté. Je ihned zpraven o návštěvě sluhy svého přítele a jelikož Tissot již mnohokrát vyřizoval důležité vzkazy, rozhodne se ho přijmout neprodleně. Zvláště když mu řeknou, jakou už na něho čeká dlouhou dobu.

Komoří Merile, jako vždy nesmírně důležitý, doprovodí mladíka do salónku, kde na něho již čeká pán domu. Očividně unavený, ale přesto nasadí milý a usměvavý výraz a nabídne předpokládanému poslovi křeslo. Komoří nad takovou důvěrností vůči obyčejnému sluhovi v duchu vrtí hlavou, navenek však zachová kamennou tvář a s nosem nahoře odejde.

Nastane trapná chvílka, kdy oba mladí muž i, tak blízcí věkem a tak vzdáleni svým postavením, na sebe hledí. Šlechtic se snaží z tváře hosta vyčíst, zda nese dobrou či špatnou zprávu a nijak není svým pozorováním potěšen. Zachmuřená tvář sluhy dává tušit problémy. Ten znervózní ještě víc, neboť markýz se netváří jako někdo, kdo je již s odpoledním incidentem obeznámen.

„Maurici, jaké zprávy mi posílá pan hrabě?“ přeruší nakonec mlčení pan de Almare.

„Pane markýzi,“ zatváří se tajemník jak boží umučení, „pan hrabě vůbec neví o mé návštěvě u vás. Jak se zdá, asi jste ještě neslyšel, co se stalo dnes odpoledne.“

„Odpoledne? Něco se přihodilo?“ očividně se ulekne šlechtic.

„Pane markýzi, všechno vám řeknu, ale prosím, slibte mi, že se nebudete zlobit.“

„Maurici, ty mě děsíš! Mluv už, co se proboha přihodilo?“

„Tragédie, pane markýzi, moc velká tragédie. Pan hrabě de Godille a vaše sestra, paní markýza de Cavarlene ... oni ... nevím jak to říci, oni se oba moc milují a už se delší dobu scházejí!“ vybalí Tissot naplno tajemství, jeť ho dříve tak tůžilo a jeho dnešní odhalení a s tím spojené komplikace ho vyděsily ještě víc.

„Co povídáš?“ zbledne šlechtic, přes obličej mu přeletí velký temný mrak zlosti, ale díky svému skvělému sebeovládání pouze zatne zuby.

„Bohužel, pane markýzi, mluvím pravdu. Bohužel se o jejich tajemství dozvěděli také služebníci vaší paní matky, hraběnky de Besiere a ti ho ještě za tepla vyzvonili vašemu švagrovi. Ten dnes odpoledne vtrhnul do místnosti, kde se oba scházeli a ...“

„Maurici! Tak už mi rychle řekni všechno!“ ztratí na chvíli sebekontrolu Pierre.

„Pane markýzi, stalo se neštěstí. Váš švagr se hrozně rozzlobil a ohrožoval pana hraběte mečem. Ten byl nucen se bránit a pana markýze zranil. Ujistil mě však, že se ho snažil zranit tak, aby ...“

„Oni se pobili? Souboj?“ procedí mezi zuby šlechtic.

„Souboj? Snad ani ne, ačkoli se šermovali. Pan markýz pana hraběte napadl a ten ho bodnul, prý o trochu víc, než chtěl.“

„Více než chtěl! Nechceš mi snad pozvolna naznačit, že je můj švagr mrtvý!?“

„Proboha, snad ne. Můj pán ho bodnul pod pravé rameno, ale prý mu meč zajel hlouběji než chtěl. Bohužel nevím nic, co se dělo pak.“

„Maurici, naliž mi pohár vína,“ vysouká ze sebe zdrcený pán domu, zpráva ho zasáhla neskutečnou silou, nedokáže již zcela kontrolovat své emoce. Obrovská zlost na svou sestru a svého přítele ho ovládá. Oni se pelešili kdoví jak dlouho a on neměl o ničem ani potuchy. Jeho přítel, kterému tak důvěřoval, ho zradil zvláště mrzkým způsobem a dal trumfy do rukou jeho matce.

Tissot třesoucí se rukou naliže ze sekretáře pořádaný pohár a opatrně ho předá pánu domu. Sluhova nervozita dosahuje vrcholu, ještě nikdy neviděl markýze se tvářit tak zle. Zůstane stát a pozoruje šlechtice, jak do sebe obrátí obsah poháru. Následně mlčky zvedne ruku, Maurice pochopí a pohár znovu naplní.

Zlověstné ticho panuje v salónu a sluha očekává výbuch vzteku každou chvíli. Snad ho nenechá zpráskat, bude rád, když vyvázne se zdravou kůží, na pomoc pro svého pána dozajista muže zapomenout.

„Kde je pan hrabě teď?“ zeptá se pan de Almare a odloží zpola prázdný pohár na stůl.

„Pan hrabě odjel z Paříže.“

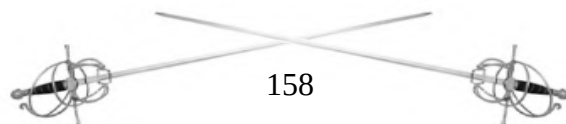
„Nedívám se mu. Klidně se celá událost muže vykládat jako souboj dvou šlechticů pro dámu. Maurici, opravdu jsi přišel sám, bez vědomí svého pána?“

„Ano, pane markýzi. Prosím Vaši Milost poníž eně o prominutí za moji opovážlivost. Pan hrabě mi rozkázal, abych Vaši Milost vyhledal jen v případě, kdy budu mít závažné zprávy od pana Louventa. Což je náš zvěd. Pan hrabě se domníval ...“

„Proč ses zarazil? Dopověz větu!“

„Pan hrabě se obával, že se na něho budete moc zlobit a ...“

„Pan hrabě se domníval správně,“ procedí mezi zuby Pierre a ve tváři sluhy by se krve nadořezal.

„Pane markýzi,“ záupí plačtivě Tissot, „jsem velmi nešťastný. Jsem naprosto bezradný. Porušil jsem příkaz svého pána a navštívil Vaši Milost, nevěděl jsem však, co dělat. Domníval jsem se, že dělám dobře, promiňte mi prosím moji velkou opovřelost.“

„Maurici, posad' se,“ řekne šlechtic tiše a pohlédne na posla hrozných zpráv mile, čímž ho trochu uklidní, „Ty se nemáš za co omlouvat. Jako jediného tě napadlo mně o všem říci. Neměl jsem o ničem tušení a ani moje sestra ani můj přítel a tvůj pán neučinili žádný pokus mě vyhledat nebo alespoň poslat vzkaz. Vůbec se na tebe nezlobím, naopak, musím ti poděkovat za tvé rozhodnutí.“

„Pane markýzi, vaše sestra i můj pán určitě prožívají hrozné chvíle. Pane markýzi, nesmíte se na ně zlobit.“

„Maurici, vať prosím svá slova,“ zachmuří se znovu tvář mladého urozece, „Ani tvoje správné rozhodnutí tě neopravňuje mě poučovat co mám nebo nemám dělat nebo dokonce co si mám nebo nemám myslet.“

„Promiňte, pane markýzi,“ znovu se ulekne Tissot, „jsem moc rozčilený, ani pořádně nevím, co říkám. Nikdy bych si nedovolil vůči Vaší Milosti žádné nezdvořilosti. Promiňte, pokud tak moje slova vyzněla. Pane markýzi, jsem hrozně nešťastný a ve vás vidím jedinou naději. Mám skutečně velký strach o mého pána. Jeho i vaši nepřátelé způsobili prozrazení tajemství a určitě budou chtít jak panu hraběti, tak vaši sestře uškodit.“

„A také mně, na to nezapomeň!“ zdůrazní pan de Almare, „Vztah tvého pána a moje sestry mě velmi zarmoutil. Domníval jsem se, že tvůj pán je mým nejlepším přítelem, ovšem skutečně nejlepší přítel by se mi s tak závažným tajemstvím nepochybně svěřil. Zvláště, když se mě tak bezprostředně dotýká!“

Vyřčená slova zasáhnou tajemníka velkou silou. Báľ se podobných závěrů, jeť bohuťel znějí naprosto logicky. Čin hraběte a markýzi a jeho následky skutečně nekomplikovali život jej jim oběma, ale také zdejšímu pánu domu. Kromě toho se ten asi také cítí uražen, neboť před ním skrývali své tajemství. Ostatně jeho zachmuřelá tvář vypovídá o jeho pocitech mnohé.

Rozhostí se tíživé ticho, kdy se oba mladíci zabírají svými myšlenkami. Nikomu se nechce promluvit, oba nemají potuchu, jak z celé nešťastné lapálie ven. Tissot se trochu uklidnil, zlost šlechtice nesměřuje proti jeho osobě, na druhé straně cíľ jeho návštěvy se jeví v nedohlednu. Můťe odejít a nechat markýze, ať se rozhodne jak uzná za vhodné. Ale cítí zoufalou nutnost pomoci hraběti, čímž ale také pomáhá sám sobě. Hluboce si povzdechne, rozhodne se riskovat a vše vsadit na jedinou kartu. Ať jiť bude dopad vůči jeho osobě jakýkoli.

„Pane markýzi, co s tím uděláme?“ řekne náhle zvonivým hlasem, ať se sám diví jeho sebejistému vyznění.

Pan de Almare zvedne překvapením hlavu. Obyčejný sluha se ho drze ptá, co budou dělat se zradou jeho pána. Co on bude dělat s problémem, který způsobil jeho přítel a jeho sestra. Udiveně zírá do tváře mladého sluhy, ve které čte odhodlání, ale také strach a zoufalství. Provokativně položená otázka ho zaskočila, v prvé chvíli vyvolala vlnu negativních emocí, postupně však zlost na troufalého sluha slábne.

„Maurici, taková slova se nehodí,“ pokárá Tissota méně přísně, neť by si zaslouť il a neť on čekal.

„Pane markýzi,“ vyskočí Maurice z křesla, poklekne na kolena před ještě více konsternovaným šlechticem, „prosím vás, neodsuzujte a nezavrhujte pana hraběte a paní markýzu. Oba dobře věděli, jak moc riskují, když se tajně scházejí. Jiť jsem se dopustil mnoha smělostí a naprosto nevhodného chování. Teď ho završím a pak mě třeba dejte zpráskat. Ale prosím vás, pane markýzi, prosím vás, Milosti, pomozte jim. Sám jsem si v minulých měsících proť il velké muka, protože dívka, kterou miluji a se kterou čekám dítě, byla pro mě hrozně daleko a náš vztah vypadal beznadějně. Dovedu pochopit, jak silná je láska. Můj pán se zachoval naprosto neuvěřitelně a vrátil mému životu smysl. Můj pán velmi miluje vaši sestru a tento cit byl mnohem silnější neť rozum, který mu velel nedopoušťet se takového chování. Pane markýzi, je naprosto nevhodné vám připomínat zásluhy mého pána, ale prosím, potrestejte mě přísně, ale přemýšlejte o mých slovech. Můj pán vám nikdy neodmítl pomoc a mohl při této pomoci být i zabít. Jelikoť jsem přinášel zprávy od pana Louventa, vím o vašich starostech hodně. Pane markýzi, Vaše

Milosti, ačkoli je to velmi a krajně neslušné a nevhodné, dovoluávám se vaši vděčnosti a prosím vás o pomoc,“ objeví se slzy v očích klečícího mladíka, hlas se mu při posledních slovech chvěje rozrušením.

„Maurici!“ zvolá pan de Almare, zasať en vyjádřením sluhy na nejcitlivějším místě.

V první chvíli Pierre znovu neovládne své emoce a na jeho tváři se objeví zlostný výraz. Slova Tissota ho ranila o to více, že v nich spatřuje obrovský kus pravdy. Armand skutečně neváhal nasadit svůj život v jeho zájmu a jeho sestra se postavila na jeho stranu proti jejich matce. Ostatně vyobrazení jejich tajemství je pomsta právě za tuto pomoc. Přesto jen s obtížemi vstřebává otevřená slova tajemníka hraběte.

„Vaše Milosti, jsem připraven pokorně přijmout jakýkoli trest, který mi vyměříte,“ skloní hlavu Tissot, potůček slz si hledá cestu po jeho pobledlé tváři.

„Jakýkoli trest?“

„Ano, Vaše Milosti. Jsem si vědom drzosti a naprosto nevhodného chování, kterého jsem se právě dopustil. Jsem jen obyčejný sluha, vy jste velmi urozený pán. Milosti, potrestejte mě prosím přísně, ale zapřísahám vás, neztratíte mého pána a svoji sestru,“ dokončí svoje poslání Maurice, zůstane klečet na zemi, hlavu skloněnou, ztěžka oddechujíc.

Pierre se na mládence u svých nohou dlouze zadívá, v jeho pohledu však není po zlosti stop. Naopak, náhle pocítí obdiv ke klukovi z ulice, který před necelými dvěma roky přišel jako rozpustilý uličník do služeb jeho přítele. Musí ho nutně porovnávat se svým osobním sluhou Augustem. Cítí obrovský rozdíl, zatímco Bastien zůstává dál hejskem, Tissot vospěl. Ač jistě i sám má zájem na urovnání celé záležitosti, nelze přehlédnout jeho vztah k hraběti. Jeho řeč ale byla skutečně smělá, drzá, porušující veškeré konvence. Sluha se dovoluává vděčnost šlechtice.

Pan de Almare povstane, nechá nehybného Tissota klečet před křeslem a vyjde ze salónku. Maurice za ním otočí hlavu, neodvažuje se však povstat. Netuší, jak se rozhodne markýz a je docela dobře možné, že zavolá své sloužící a nechá mu napráskat. Nebo ho jen s potupou vyhodí z paláce. Zoufalý prosebník hledí ke dveřím ať do doby, než se v nich pán domu znovu objeví, pak skloní hlavu připraven vyslechnout ortel.

„Maurici, vstaň,“ uslyší za svými zády hlas. Poslechne, ale jeho pohled směřuje do země.

„Volal jste mě, Milosti?“ ozve se sytý baryton s nepřeslechnutelným přízvukem. Sluha po očku pohlédne ke dveřím, kde stojí mohutná postava kapitána Alfreda Rotha, velitele markýzovi ochranky.

Tajemník se zachvěje, jestli urostlý švýcarský námezdník dostane rozkaz ho potrestat, má se nač těšit. Rotha zná, ten splní naprosto přesně a bez mrknutí oka rozkaz, bez slitování.

„Ano, pane kapitáne,“ odpoví Pierre, „pojd'te dál a zavřete dveře.“

Voják s úklonou učiní požadované a stojící jak svíce očekává další příkazy.

„Pane kapitáne,“ pokračuje jeho zaměstnavatel, „okamžitě necháte připravit kočár pana Vincenta. Musíme uskutečnit návštěvu ještě teď v noci a nechci pouít svůj kočár s erbem.“

„Milosti, jsem trochu zmatený. Vy pocestujete kočárem vašeho správce?“

„Ano.“

„Kolik vojáků mám vzít jako doprovod?“

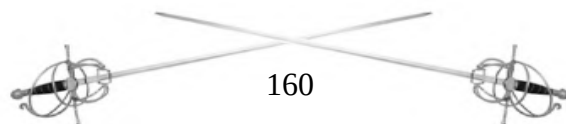
„Tádné vojáky, pane kapitáne. Vezmete jen kočího Edmonda, doprovodíte mě sám osobně.“

„Milosti, odpusťte mi mojí smělost, ale bezpečnost Vaší Milosti ...“

„Moje bezpečnost je teď ať druhořadá. Ale vy sám se dostatečně vyzbrojte a připravte pro každý případ pistole i pro mě a pro pana tajemníka pana hraběte de Godille, který pocestuje s námi,“ nepřipouští hlas markýze námitek, Tissot zvedne překvapeně hlavu.

„Jak si přejete, Milosti,“ ukloní se Roth a spěchá splnit rozkaz, ač si o něm nemyslí nic dobrého. Doprovázet pana markýze jen sám, co je tohle za lehkovátost, vťdyť jeho pán na zbraně není zvyklý a ten mladík od pana hraběte asi taky ne. Kdoví, kam chce pan markýz v noci jezdit a mohli by se stát terčem i necíleného útoku náhodných lapků. Jak pak má zajistit ochranu svého pána?

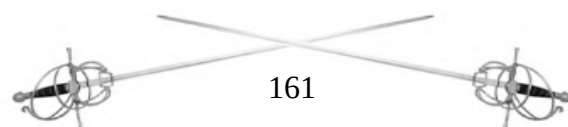
„Maurici,“ obrátí pan se pan de Almare na zkoprnělého sluhu, „musím se jít převléknout, vezmu si méně nápadné šaty. Sejdí do vestibulu a počkej tam na mě.“

„Jak si přejete, Milosti,“ ukloní se zmateně Tissot, neodvátí se však na nic zeptat.

Pierre naopak necítí potřebu nic vysvětlovat, zamyšleně opustí salón, aby se připravil na noční cestu. Únava bude muset být potlačena, čeká ho perná noc. Noc plná velmi nepříjemných rozhovorů.

PADESÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA

MARKÝZA DE CAVARLENE A MARKÝZ DE ALMARE

Krátce před desátou hodinou večerní se po pařížském dlátění blížil kočár k domu markýze de Cavarlene. Dopravní prostředek řídí jediný koč, řádní lokajové, uvnitř ve tmě trojice mučů. Všichni parádně rozrušení, ačkoli každý z jiných příčin. Kapitán Roth se modlí, aby noční cestování proběhlo bez komplikací, vynervovaný z pocitu malé ostrahy svého chlebodárcce. Markýz de Almare cítí zvětšující se tíseň každým metrem, jímž se přibližuje setkání se sestrou. Tissot se snaží odhadnout, kam cestují, ještě nepochopil záměry šlechtice ani důvod, proč je součástí osazenstva kočáru.

Markýz v doprovodu obou mučů vstoupí do domu svého švagra a nechá se ohlásit. Zároveň požádá, aby se služebnictvo postaralo o jeho služebníky. Nemůžte si nepovšimnout určité nervozity panující v domě, vdyť místní pán odpoledne nenadále zmizel, markýza se vrátila velmi rozrušená, posléze zmizela i komorná Suzanne, která se vrátila před krátkou chvilkou celá uplakaná. Zavřela se ve svém pokoji, kde ji navštívila paní domu a křičela na ni. Není divu, že se zmatek usídlil i v hlavách dalšího služebnictva.

Pan de Almare se nechá zavést do salónku, do něhož záhy vstoupí jeho sestra. Pohled na ni je tristní, neupravená, rozrušená, naprosto rozhozená. Na bratra upře provinilý pohled, v duchu přemýšlí, jak se tak rychle o všem dozvěděl, jinak by těžko přišel v tuto pozdní hodinu. I on uhýbá pohledem, celá situace mu přijde navýsost trapná a výsostně nepříjemná. Ani jednomu se do rozhovoru nechce, vědí však dobře, že mu neujdou. Sestra si nechá nalít likér, bratrovi nabídne pohár vína, pak vyťene sloužící a oba se posadí ke stolu.

„Jak ses o tom dozvěděl?“ přeruší jako první ticho paní domu.

„Přišel za mnou sluha pana hraběte de Godille, ten hoch na mě čekal několik hodin. Ale můj přítel ho neposlal, přišel sám o své vůli. Nebýt jeho, nic bych se nedozvěděl,“ odvěti s neskrývanou výčitkou.

„Pierre, určitě bych tě vyhledala, všechno je strašně moc ťivé.“

„Andreo, jak jste něco takového mohli provést?“

„Můj cit je silnější než já. Svěho muže si vátím a mám ho i svým způsobem ráda, ale Armanda skutečně miluju. Měla jsem i jiné milence, před ním, ale s ním jde o něco jiného. S ním jsem poznala skutečnou lásku.“

„Jak se daří tvému muži?“

„Paní baronka de Montjau mi poslala vzkaz. Doktor se za ním znovu večer zastavil a byl spokojený. Podle něho není v bezprostředním ohrožení života. Musí ale zůstat několik dní u baronky v jejím domě, jeho přeprava by mohla být nebezpečná.“

„Už jsi s ním mluvila?“

„Ještě ne,“ sklopí ona hlavu, „nechtěla jsem ho rozrušovat, přeci jen ztratil dost krve.“

„Jak chceš celou věc vyřešit?“

„Copak já vím?“ objeví se v jejích očích slzy.

„Andreo, nejde vůbec o žádný malý problém. Svědky jejich rozepře byli i lidé od naší matky, kteří tvého muže přivedli. Určitě si nenechají celou historku pro sebe. Uvědom si, pokud se jejich duel dostane ke sluchu krále, muž e ho brát jako porušení svého ediktu!“

„Jsem si vědoma možnosti podobného výkladu. Před chvílí se od nich vrátila moje komorná Suzanne. Ta husa se spustila s jedním sluhou naší matky a všechno mu vyťvanila. Když jsem jí vyčínila, běžela hned za svým milencem. Vůbec se ničím netajili, vyhodili ji a ještě se jí vysmáli. V celé věci má především prsty pan d'Holfene, bývalý milenec naší matky.“

„Pan d'Holfene? Vzpomínám si na něho, kdysi jsem s ním mluvil, byl tehdy ještě hostem pana du Tremblay v Bastile.“

„Ale proč, Pierre, proč?“

„Opravdu nechápeš? Jde o pomstu za pomoc, kterou jste mi oba poskytli. Tím, že ublížili vám, chtějí ublížit mně.“

„Bojím se, že máš pravdu. Stejně tak se bojím, že mě a Armanda budeš odsuzovat,“ řekne ona a provinile se na bratra podívá.

„Andreo, nebudu ti lhát,“ odvěti on s velkým smutkem v hlase, „Jsem hrozně zklamaný. Dvacet let jsem ťil jen se svými řeholními bratry v klášteře, jako nalezenec, který nezná domov, rodinu. Našel jsem tebe a tím pádem i svoji rodinu. Našel jsem Armanda, přítele, se kterým jsem si velmi porozuměl. Vy pro mě znamenáte víc než zámek, palác a bohatství v jeho sklepení. Jsem strašně zklamaný. Proč jste mi o svém vztahu neřekli? Jsem nešťastný, neboť jste tím rozbili rodinu, kterou jsem získal. Andreo, nedovedeš si představit, jak jsem nešťastný.“

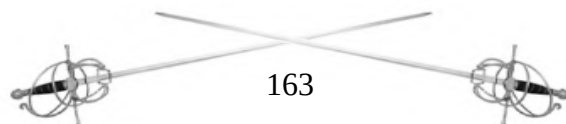
„Pierre, promiň,“ hlesne ona, hlavu sklopenou, slzy v očích.

„Lítost nám teď nepomůže. Musíme si vyjasnit, co se stalo a jak z toho ven.“

„Pomůžeš nám?“

„Co mi zbývá? Mám snad zahodit téměř dva roky života? V našich ťilách proudí stejná krev a tvůj milenec je mým nejlepším přítelem. Nasazoval pro mě svůj život, jak mi dnes večer hodně neomaleně připomněl jeho sluha.“

„Nezlobíš se tedy na nás?“

„Zlobím a strašně moc. Ale nemám na vybranou. Jsi moje sestra a Armand je můj přítel. Ačkoli jsem hrozně zklamaný a smutný, pokusím se vám pomoci. Sám ovšem v tuto chvíli opravdu nevím jak. Co udělá tvůj manžel, ať se vzpomene ze zranění? Co udělá pan d'Holfene, který byl svědkem souboje? Kolik dalších lidí vidělo, jak se oba bijí? Komu chtějí sloužit naši matky o jejich sporu vykládat?“

„Příliš mnoho otázek,“ hlesne ona a napije se likéru.

„Pokud si na ně neodpovíme, teďko budeme hledat východiska.“

„Vůbec netuším, co bude chtít Honoré dělat. Je tak upjatý a žárlivý.“

„Žárlivý? Jak se zdá, tak má proč,“ poznamená on s málo potlačovanou ironií.

„Pierre, vzala jsem si Honového, ne z lásky, sňatek domluvila naše matka. Zajistil mě do budoucnosti, vzešel z něho syn, ale vlastně mě pohřbil zaříváním. Já nejsem domácí puťka, která se raduje z nudného každodenního stereotypu, okořeněného jednou za čas stykem, při kterém mrzne krev v těle.“

„O čem mluvíš?“ zarazí se on a udiveně se na sestru podívá.

„Mluvím o svém muži. Je pozorný, je milý a je hodný. Ale já jsem žena, Pierre, která také potřebuje lásku, vášně a pořádně se pomilovat. Nic z toho mi Honoré není schopen poskytnout. Občas jsem si našla náhradu, ale vždy jen pro uspokojení svého těla. Dokud jsem nepoznala Armanda. S ním se všechno změnilo, poznala jsem muže, kterého bych byla schopna milovat a s kterým bych byla šťastná. Bohužel přišel do mého života příliš pozdě.“

„Andre, uvědomuješ si, v jaké jsme se všichni ocitli situaci?“

„Pierre, o čem teď mluvíš ty? Už dávno neţiješ v klášteře mezi mnichy. Copak si myslíš, že nevím o tvých avantýrách? Kolikrát už jsem si vyslechla, jaký je můj bratr roztomilý a zároveň vášnivý milenec? Nechceš mi snad tvrdit, že jsi nepodvedl žádného manžela. Když není žádná urozená manželka po ruce, kdo tě čeká ve tvé posteli? Tvá drzá služebná. Všichni o ní vědí. Dostane se ti uspokojení, kdykoli se ti zachce. Přitom ke svým milenkám i své služce vůbec nic necítíš. Jen se uvolníš a uspokojíš svoje potřeby. Já ale Armanda miluju. V čem jsem horší? V čem je horší Armand?“ mluví ona naléhavě, oči ale stále sklopené, bojí se pohlédnout přímo na bratra.

On je zaskočen. Pochopí její záměr, nejlepší obranou je útok. Připomenout mu jeho vlastní poklesky, aby její vyzněly v souvislostech vyřčeného ve zcela jiném světle. Takto otevřeně o intimních záležitostech ještě nikdy spolu nemluvili.

„Pierre, dovedeš si představit, jak hrozné pro mě všechno bylo? Být tak blízko jeho těla, cítit jeho vůni a přitom se na něj nesmět pořádně ani podívat, natož se ho dotknout! Stálé skrývání a očekávání odpoledne, kdy se sejdeme v domě paní baronky de Montjau. Dny nebo i týdny čekání a pouhé dvě, tři hodiny skutečného života.“

„Snažím se tě pochopit, ale markýz je slušný muž a nezaslouží si ...“

„Pierre! Mám s ním snad uzavřít dohodu, jak se děje v mnoha šlechtických domech? Budu mu pokornou manželkou, ale sem tam si užiju s nějakým mladým, krásným a urostlým sluhou, protože taková nevěra se nepočítá.“

„O čem teď probíhá mluvíš ty?“

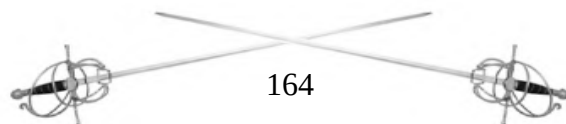
„O tvé služce, která ti je vždycky po ruce, když ji potřebuješ.“

„Já nejsem ženatý a nemám žádné závazky.“

„Ty ne, ale mnoho jiných šlechticů ano. Snad nechceš tvrdit, že jsou všichni tak věrní? Většina není tak studená jako můj muž. Kdyby bylo jen na něm, snad by chtěl se mnou styk jen pro zplodění dítěte. Snad z povinnosti.“

„Andre, určitě přeháníš.“

„Trochu ano,“ připustí ona, „ale když už mluvíme otevřeně, četnost našich styků a jejich průběh mě prostě nemůže uspokojit. Je těžké mě pochopit? Hledala jsem náhrady a našla něco zcela jiného. Muže, který je schopen mi to udělat skvěle a ještě se vedle něho cítím šťastná. Chceš mě za moji lásku odsuzovat?“

„Andreo, jsem zmatený,“ přizná se on, „Přišel jsem řešit váš rodinný problém a místo toho se zabýváme tvými neuspokojenými potřebami. Vždyť je naprosto jedno, proč k tvé nevěře došlo, my musíme vyřešit následky, aby nás všechny poznamenaly co nejméně.“

„Nemáš pravdu. Pro mě je moc důležité vědět, že mě neodsuzuješ a nepomáháš mi jen z povinnosti. Je pro mě strašně důležité vědět, že mě a Armanda chápeš.“

„Chápat snad mohu, ale schvalovat rozhodně ne.“

„Není tvůj postoj pokrytecký?“

„Panebože, o čem se zase bavíme?“ začne on být již značně nerudný.

„O tvém vztahu ke mně a k Armandovi. Chápu tvoji zlost na nás, scházeli jsme se a nic ti neřekli. Zlobíš se, protože jsme ti velmi zkomplikovali život.“

„Život jste zkomplikovali hlavně sobě,“ odvětlí on rozrušeně, „Vždyť tvůj muž může zemřít! Oba mohou být obviněni ze zakázaného souboje! Mohou skončit ve vězení! Nebo ještě hůř. Naši nepřátelé se pokusí souboje využít. Máš malého syna a jeho otec někde v jiném domě bojuje o život, protože ho vášně zranil tvůj milenec! Jak teď vedle sebe budete být, i když všechno dobře dopadne?“

„Tohle všechno si uvědomuju, proto potřebuji tvoji podporu. Moc mi záleží, abys byl na mé straně, abys mi pomohl překonat všechny těžkosti. Pierre, moc tě potřebuju!“

„Andreo, já tě mám rád a chci ti pomoc. Co ale bude s Armandem? Pokud všechno nějak urovnáme, tvůj muž se uzdraví, co bude dál? Přeci nemůžeš dál být s markýzem a chodit se milovat s hrabětem.“

„Já vím a jsem zoufalá,“ skloní ona hlavu a v očích se jí znovu objeví slzy.

„Jak vám ale mám pomoc? Co mám udělat?“

„Pierre, o všem jsem hodně přemýšlela,“ uchopí teď bratra za ruku a poprvé se mu dlouze podívá do očí, „Jsi blízkým spolupracovníkem Mazarina, který chodí za králem a královnou. Zpráva o souboji se nesmí dostat ke králi a pokud ano, musí být zlehčena, vyvrácena.“

„Věru nemalý úkol.“

„Ale můžeš ho splnit. Kdo by si teď dovolil krále obtěžovat takovými maličkostmi, když by mohl upadnout v nemilost? Kdo mu předává zprávy? Kdo může mluvit s královnou?“

„Andreo, já nemám takovou moc, abych zakryl tak vášnou událost.“

„Pierre, nikdo jiný jejich bitku ututlat nedokáže. Musíme přesvědčit manžela, aby o všem pomlčel a Armand musí někam na čas zmizet. Pro jistotu. Mazarin by ti mohl pomoc.“

„Mazarin? Andreo, vždyť on sám bojuje o vlastní přežití. Určitě se nenechá zaplést do takové lapálie, která by mu mohla zkomplikovat jeho vlastní zájmy. Naopak se může velmi rozzlobit.“

„Však ty už přijdeš na způsob, jak ho přesvědčit. Sám jsi mi říkal, jak často s ním mluvíš. Pierre, máš čas si všechno promyslet.“

„Musím mluvit také s tvým mužem a Armandem.“

„Můj muž leží v domě baronky a je při vědomí. Můžeš ho ještě teď v noci navštívit. Kde je Armand opravdu nevím.“

„Místo, kde se ukryl, zná určitě jeho sluha Maurice, vzal jsem ho s sebou. Čeká na mě s kapitánem mojí ostrahy. Mohu se pokusit promluvit s tvým mužem, pokud bude při vědomí, alespoň zjistím, jak je jeho zranění skutečně vážné. Pak mohu vyhledat Armanda. Ať potom se rozhodnu, jestli vůbec Mazarinovi něco řeknu.“

„Pierre, moc ti děkuji,“ stiskne mu ruku a zvedne k němu své usazené oči.

Chystá se jí odpovědět, když se rozlétnou dveře a do nich vpadne asi pětadvacetiletá služebná, očividně vyděšená.

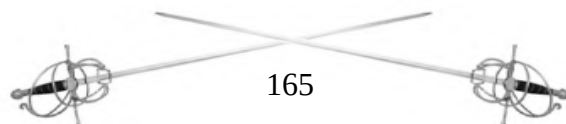
„Paní markýzo, paní markýzo,“ volá, nedodržujíc zásadní pravidla protokolu.

„Co se stalo?“ zeptá se paní domu, zhola nechápající příčinu zděšení komorné.

„Strašná tragédie, paní markýzo, strašná tragédie!“ křičí dívka.

„Co to meleš?“ vstane Andrea, stejný úkon učiní její bratr.

„Suzanne! Suzanne!“

„Co se děje se Suzanne? Zase zmizela?“

„Paní markýzo, hrozná tragédie. Takové krve!“

„Uklidni se,“ vloží se do zmatené diskuse pan de Almare, „Pěkně pomalu a jasně řekni, co se stalo?“

„Pane markýzi ...,“ má stále oči navrch hlavy komorná, „Suzanne ... vona si podřezala ťíly!“

„Ona se podřezala?!“ zvolá očividně konsternovaná paní de Cavarlene.

„Pojďme se podívat,“ navrhně Pierre, neboť se mu pokračování rozhovoru jeví jako zbytečné, vyplašená služebná i její zkoprnělá paní začínají ztrácet racionální pohled na události. Jeho návrh je přijat, celá trojice chvátá do kamrlíku patřícího slečně d’Fouguier.

Okolo její komnaty se tísní již několik služebníků, většinou postávají ve dveřích nebo okolo lůžka. Pouze jeden z nich, mladý sluha, neztratil hlavu a pokouší se její nepředložený čin napravit. Přiskočil k posteli, na níž spočívá krvácející dívka, a snaží se zabránit nejhoršímu.

Při příchodu markýzi a jejího bratra se služebnictvo uctivě rozestoupí, čímž se urozeným sourozencům naskytne pohled na celou scénu. Slečna d’Fouguier leží na zádech na posteli, hlavu na polštáři nepřirozeně zvrácenou, tvář zřetelně pobledlou a oči zavřené. Do povlečení se vpíjí krev, zasychající tekutinu nahrazuje její nový příliv. Předkloněný mladík u jejího lůžka svírá obě její zápěstí, které si malým notíkem ležícím na zemi vedle postele otevřela.

Markýza se zapotácí, její bratr ji musí zachytit. S očima rozevřenýma hrůzou zírá na tělo pohledné sedmnáctileté dívky, která se rozhodla skoncovat se životem. Nevnímá rámus okolo, vpíjí svůj pohled do nehybné postavy v tratolišti krve.

„Všichni odejděte,“ neztratí duchapřítomnost pan de Almare a přísně pohlédne na rozrušené služebnictvo setrvávající v hlasitém tlachání, lamentování, doprovázené výlevy projevované úctou a údivu. Nikdo se neodvážá odporovat, a ať na mladíka tisknoucího zápěstí podřezané dívky, odejdou. Mládenec obrátí tvář k paní domu, může v ní spatřit slzy zoufalství. Pravděpodobně komornou miluje, tajně, protože jako obyčejný sluha nemůže pomýšlet na hodnotnější vztah. Moťná mu jen je líto útlého stvoření, které již přestalo pociťovat touhu žít a rozhodlo se přejít na druhou stranu.

Pierre přistoupí k Suzanne, jemně se dotkne rukou mládence, který povolí stisk zápěstí a šlechtic spatří hluboké řezné rány, jež přeťaly ťíly na zápěstích.

„Je mrtvá?“ zeptá se šepem paní de Cavarlene.

„Ještě žije. Musíme zaškrtnout ruce nad ranami a hned zavolat doktora,“ odvětlí markýz, obrátí se ke dveřím a začne konat. Pořádá služebnictvo o škrtidlo, kterým se stanou obyčejné řemínky a rovněž o okamžitě zavolání doktora. Jelikož má jeho sestra svého rodinného lékaře, vyběhne jeden ze sloužících pro něho.

Krvácení slečny d’Fouguier zastaví, poté odešlou pryč i mladíka, celého zapatlaného od teplé krve poraněné dívky. Té podepřou hlavu, aby se jí lépe dýchalo, i tak je její dech sotva slyšitelný. Sourozenci netuší, kolik krve ztratila, než služebnictvo objevilo její zoufalý čin. Moťná zasáhl včas, moťná je na její záchranu již pozdě.

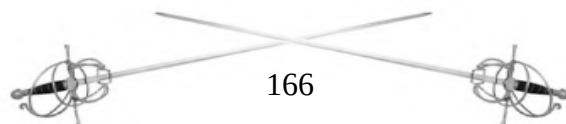
„Chudák holka,“ povzdechne si Andrea, „ale zavinila si všechno sama. Neposlechla mě a nalítla jim. Když se dozvěděla pravdu ...“

„Je ještě velmi mladá,“ odvětlí Pierre a se smutkem v očích pozoruje líbezný stvoření, z něhož život vyprchává skrz její proříznuté zápěstí.

„Její sebevražda není moje vina,“ praví ona se zarputilostí v hlase, čímž však svému bratrovi jasně naznačí, že si její zoufalý čin minimálně z části za vinu klade.

„Sama jsi mluvila, co dokáže láska. Pokud jí ten sluha dokázal náležitě poplést hlavu a ona se dnes večer dozvěděla pravdu, moťná nebyla schopna bolest unést. Pochopila, jakou obětí se stala a hledala v odchodu ukončení svého utrpení. Zrazena milencem, zatracena svou paní, cítící vinu za zranění svého pána. Asi moc na mladou a křehkou dívku.“

„Chceš mi svými slovy něco naznačit?“

„Andre, nic nenaznačuji. Nemá smysl si dávat další vinu a zvyšovat své trápení. Možná se jí podaří ještě zachránit.“

„Pierre, dneska je hrozný den,“ vytrysknou markýze slzy z očí.

On jemně sestru obejmě, přitiskne k sobě a pokouší se ji uklidnit. Ač je útlé a jemné postavy, cítí ona jeho velkou vnitřní sílu, náhle získá pocit bezpečí, opory.

Oba se posadí na okraj postele komorné, z druhé strany, kde nehrozí nebezpečí znečištění oděvů od její krve. Nemluví, ona si položí svoji hlavu na jeho rameno a čerpá z něj energii, tolik potřebnou pro ustání všech strastí, jímž je v posledních hodinách vystavována. On si uvědomuje rozporuplnost posledních událostí a snaží se najít optimální řešení. Uvědomuje si i obtížnost stabilizace rodinných vztahů jeho sestry, stejně jako nepříjemnost dalších rozhovorů, jež se této noci uvolil vést.

Posečká v domě své sestry až do odchodu doktora, který však není schopen odpovědět jednoznačně na otázku, zda se podřezaná dívka dožije rána. V každém případě doporučí, aby u ní stále zůstal někdo ze služebnictva, obává se možnosti opakování jejího zoufalého pokusu sebevraždy. Po případném probrání se z bezvědomí, pokud k němu vůbec dojde, by se mohla pokusit svůj čin dokončit uvolněním obvazů či způsobením si dalšího poranění.

Markýza slíbí službu zajistit a požádá doktora o maximální diskrétnost, o čemž se jí dostane uctivého ujištění. Pak se s dalšími proudy slz rozloučí s bratrem, který ji přislíbí navštívit příštího dne večer, kdy snad již bude moci sdělit výsledky své mise.

„Přetjje Suzanne?“ zeptá se nesměle Tissot, když spolu s markýzem a kapitánem usedne do tmy kočáru. Hnutí znamená jeho uvedení do pohybu.

„Nevím, doktor si není jistý,“ odvěti pan de Almare.

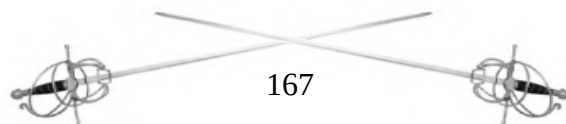
Kočár se ponoří do ticha. Maurice se samozřejmě dozvěděl od služebnictva a sebevražděním pokusu nešťastné komorné a znalý všech souvislostí, dokázal si dát dohromady důvody, které ji k zoufalému činu dovedly. Jeho samotného se tragédie Suzanne velmi dotkla, vřdyť ji dobře zná, tolikrát domlouval schůzku svého pána jejím prostřednictvím. Občas se scházeli, svým způsobem jí má rád. Určitě si nezaslouží takhle skončit, zrazená, opuštěná, s pocitem beznaděje a viny. V duchu se modlí, aby jí Bůh dal dost síly přetjít dnešní noc a následně najít nový smysl života.

MARKÝZ DE CAVARLENE A MARKÝZ DE ALMARE

Kočár s markýzem de Almare zastaví před domem baronky de Montjau. Krátce předtím odbilo půl dvanácté, přesto se mladík rozhodne návštěvu vykonat. Překvapené služebnictvo ho i s doprovodem vpustí do domu a historie se opakuje. Zatímco kapitán Roth a sluha Tissot jsou zavedeni do místnosti pro služebnictvo, mladého šlechtice doprovodí do salónku, kde musí vyčkat příchodu paní domu. Ta sice ještě nespala, přeci jen dnes její dům zažil poněkud dramatické události, rozhodně však není připravena předstoupit bez dalších osobních úprav před návštěvu. Jelikož však pochopí důvody, která přivádějí do jejího domu bratra její přítelkyně, uvolí se ho přijmout.

Objeví se v domácích šatech, jeť však ještě více zvýrazní její dokonalé křivky těla, jen tvář vykazuje již vzrůstající únavu i roztrpčení nad proběhlými událostmi. Nicméně vykouzlí úsměv, ostatně elegantní a pozornosti hodná postava markýze k němu přímo vybízí. Baronka je rovněť velmi náruživou a poťivačnou ženou a sblížení s krásným šlechticem by se rozhodně nebránila. Ovšem dnes v noci rozhodně není vhodná doba na pokus ho obloudit svými vřadami. Dovedla by si však představit jeho zdrťení, kdyby mu dovolila ji doprovodit do její ložnice a on se uvolil její nabídku přijmout. Dnes ale nepřichází její vyslovení v úvahu.

Pozdraví se, prohodili pár obvyklých frází a posadí se ke stolku. On odmítne jakékoli občerstvení, čas kvapí neúprosně vpřed a na něho čeká ještě mnoho úkolů. Ona se ho zeptá na příčinu poněkud pozdní návštěvy, ačkoli tuší odpověď.

„Velice rád bych hovořil se svým švagrem, pokud je ovšem ve stavu, kdy je schopen moji návštěvu zvládnout,“ odpoví on.

„Podle ujištění doktora váš švagr už není v bezprostředním ohrožení života. Ale je dost zesláblý a nevím, jestli neusnul. Je opravdu nutné trápit ho v tak pokročilou hodinu?“

„Sama dobře chápete vážnost posledních událostí. Slíbil jsem své sestře pomoc, ale pro volbu správných kroků nutně musím mluvit se svým švagrem. Pokud ovšem bude ochoten mě přijmout. Slibuji, v případě jeho rozrušení či větší únavy svoji návštěvu ihned ukončím.“

„Pane markýzi, jsem ráda za vaše rozhodnutí. Vaše sestra je mojí přítelkyní a velmi mě mrzí, k čemu dnes v mém domě došlo.“

„Jsem se vším obeznámen,“ pohlédne na ni on vyčítavým pohledem, ale okouzlující úsměv ho částečně odzbrojuje, nenajde odvahu dát před jejími půvaby a předstíranou vstřícností průchod svému roztrpčení, vť dyť právě ona poskytla jeho sestře útočiště pro páchání nevěry.

„Mohu vás ubezpečit, pane markýzi, váš švagr dostane veškeru péči, jaké jsme schopni. Raději jsem za ním osobně nešla, určitě mě bude vinit z ... však mi rozumíte. Budu vám vděčná, pokud se vám podaří všechno urovnat tak, aby celá událost zůstala stranou společenské konverzace.“

„Mám stejný zájem, právě proto musím se švagrem mluvit ještě dnes v noci.“

„Prosím, pane markýzi, doprovodím vás. Sám uvidíte, zda půjde váš záměr uskutečnit. Buďte však trpělivý, váš švagr dnes mnoho vytrpěl.“

„Jsem si jeho stavu vědom,“ přikývne on a následuje baronku. Procházejí potměným domem až do místnosti, v níž se nachází zraněný. Pokoj osvětluje jeden tříramenný svícen, u lůžka sedí asi třicetiletá služebná, která dohlíží na odpočívajícího, aby si snad prudkým pohybem nepřivodil obnovu krvácení či aby mu bez prodlení splnila jeho přání. Baronka zůstane ve dveřích, odvolá svoji služku a zavře za ní i za sebou dveře. Pierre a Honoré zůstanou v místnosti sami.

Mladík se podívá pozorně na svého švagra. Ten spočívá v nadýchaných pokrývkách, zakrytý k poprsí, pravá strana hrudi a pravé rameno obvázané. Oči má zavřené, podle chvění víček však vyjednávač pozná, že nespí a vnímá okolí. Jeho tvář je popelavě bílá, rysy ztrhané, jako by zestárnul v posledních hodinách o deset let. Co se asi honí zraněnému hlavou? Jak teď ce musí nést dnešní potupu!

Pan de Almare se snaží vťít do jeho pocitů. Nejprve se dozví o nevěře své ženy, poté ji nachytá s jejím milencem přímo při souloži, nakonec je sokem zraněn, když musí přestát další ponižení, nepřítel ho ušetřil. Jak teď ko musí dnešní události nést muť tak dbalý na rodinné zázemí, tak konzervativní. Určitě se mu zhroutil celý jeho svět. Bude vůbec schopen a ochoten o všem hovořit? Nezatrpkne vůči své ženě i jejímu bratrovi?

„Drahý švagře, mohu vás na pár minut vyrušit?“ zeptá se příchozí, stojí několik metrů od lůžka a s napětím čeká na první reakci. Ta muťe hodně napovědět, kam se bude jejich následný rozhovor ubírat či zda ho vůbec bude muťné realizovat.

Odpověď nepřijde, pouze se víčka zraněného zachvějí.

„Nechci vás dlouho unavovat, ale potřeboval bych s vámi probrat několik závažných otázek. Pokud vám dělá problémy mluvit, stačí jen, když mě vyslechnete a kývnutím dáte najevo, že má slova vnímáte. Uvědomuji si pozdní hodinu i vaše vyčerpání, pokusím se být v nejvyšší muťné míře stručný.“

Zase nic, jen levá ruka se lehce pohne, známka vnímání hosta v pokoji, stále však zůstává tajemstvím, zda je podvedený manžel ochoten podstoupit rozhovor s bratrem své nevěrné ženy.

„Drahý švagře, je mi moc líto, čím jste si dnes musel projít. Bohuťel mám váťné obavy. Smutná událost muťe nahrávat našim nepřátelům a ti se pokusí nás všechny poškodit.“

Víčka leťícího se zřetelně zachvějí, jeho strhaná tvář se ještě více zachmuří. Vlna emocí se přetěne vyčerpaným a poraněným tělem, stále však váhá dát odpověď.

„Nemohu bohuťel nijak odčinit nic z toho, co se už událo. Chci se jen pokusit co nejvíce zmírnit muťné následky. Byl jste dnes navštíven bývalým milencem mojí matky, paní hraběnky de Besiere, který přes komornou vaší ženy odhalil její poklesek. Stal se svědkem střetu a pravděpodobně se svým svědectvím pokusí ublížit všem, kteří jsou do události zapleteni. Obávám se pokusu vyložit váš střet jako

porušení králova ediktu o soubojích a využít vašeho neštěstí k pomstě proti všem, kteří se postavili proti mojí matce a vaší tchýni. Moc mě mrzí, jakou vám musím působit bolest, když o celé smutné události hovořím, ale chci se pokusit zabránit takovému nebezpečí. Hovořil jsem s vaší ženou, právě přijít dím z vašeho domu. Celá událost má již první oběť, vaši komornou Suzanne.“

Nyní zraněný otevře oči, tázavě se podívá na svého švagra, jeho poslední slova ho zaujala, snad pocítí i obavy o mladé a usměvavé děvče.

„Komorná vaší ženy Suzanne se stala obětí spiknutí. Do její přízně se vloudil sloužící mojí matky, chudák dívku svedl a využil. Bohužel Suzanne znala tajemství vaší ženy a prozradila ho špehovi mé matky. Díky tomu jste byl dnes vyhledán panem d'Holfene a záměrně přiveden do zdejšího domu, aby došlo k vaší očekávané reakci. Cílem nebylo vám odhalit pravdu, cílem bylo vám ublížit a nejen vám. Když dnes Suzanne zjistila, k jaké špinavé hře byla využita, podřezala si ve svém pokoji žíly na zápěstí.“

„Suzanne zemřela?“ promluví poprvé pan de Cavarlene, tragédie mladé dívky se ho dotkla, byť by se na ni měl asi zlobit, neboť pomáhala jeho ženě v jejích záletech.

„Když jsem opouštěl váš dům, ještě žila. Nevíme však, kolik krve ztratila, netě byla vašimi dalšími sloužícími objevena. Doktor nemohl dát uspokojivou odpověď, zda její pokus opustit pozemský život skončí úspěšně či nikoli. Je mi líto, přináším vám další špatné zprávy.“

„Dneska je hrozný den,“ zavře znovu oči zraněný.

„S tím nemohu netě souhlasit. Sám jsem se o chování mé sestry a mého přítele dozvěděl až dnes a velmi se mi jejich jednání dotklo. Nesouhlasím s ním, jsem na vaší straně. Ovšem ani jeden z nás nemůže odestát, co se přihodilo. Musíme se vyrovnat s jejich jednáním a pokusit se urovnat naše záležitosti tak, abychom ochránili naše dobrá jména,“ začne hrát mladík na velmi citlivou strunu paroháče.

„Ona ho pošpinila,“ řekne prudce Honoré, oči otevře dokořán a v záblesku světla se zatřpytí slzy.

„Drahý švagře,“ mluví tichým a klidným hlasem Pierre, „souhlasím s vámi. Ovšem uvědomte si, co všechno můžete způsobit proniknutím vašeho tajemství na veřejnost. Máte malého syna, vašeho dědice. Jste nositelem jména vašeho rodu.“

„Byl jsem zneuctěn.“

„Ano, byl jste podveden a zneuctěn. Jste však moudrý a rozvážný muž. V první chvíli jste se nechal unést hněvem a reagoval jste na danou situaci, které jste byl tak nešetrně vystaven. Nepochybuji však, že s odstupem času ...“

„S odstupem času mě její zrada trápí ještě víc,“ chvěje se hlas zraněnému.

„Čas dokáže mnohé rány zmírnit. Při uvědomění si všech možných následků se dají najít rozumná východiska. Není moudré dělat ukvapená rozhodnutí, která se nedají později vzít zpět. Nezvratné kroky je třeba činit až po velmi důkladném zvážení.“

„Co po mně chcete? Proč jste sem přišel?“ pozvedne mírně hlavu pan de Cavarlene, dává zřetelně najevo svoji nevoli. Ten hoch ho snad míní poučovat!

„Drahý švagře,“ pochopí pan de Almare pocity nešťastného muže, „nemám právo vám dávat žádné rady, jsem ještě mladý a nezkušený. Jen se pokouším urovnat možná neurovnatelné. Velmi si vás vážím pro vaši rozvahu, pro váš smysl pro rodinu. Chápu, jak moc vás musela zasáhnout zrada mojí sestry. Možná byly zcela zničeny všechny vaše city k ní. Není ...“

„Já vaši sestru a moji ženu vždy velmi miloval,“ zavře zase oči zhrzený manžel, „Vždycky jsem se snažil jí poskytnout vše, abych ji učinil šťastnou. Moje láska k ní ...“, zlomí se mu hlas a zmlkne.

„Bohužel život je někdy velmi komplikovaný. Lidský cit je zvláštní a zdánlivě nesmyslný. Poblouznění jinou bytostí může donutit jak ženu, tak muže, páchat roztodivné skutky, ublížovat osobám, které je milují. Bůh nám občas stanovuje těžké životní zkoušky, pokud je však překonáme, můžeme z nich vzejít posílení. Boží cesty jsou nevyzpytatelné. Neumím pochopit, proč vaše žena a můj přítel k sobě vzplanuli láskou, která je dovedla až k páchání skutků, které nám ublížují.“

„Váš přítel!“ vzkypí Honoré, opět doširoka otevře oči a v jeho obličeji se usadí nenávist, „Přijal jsem ho ve svém domě, vážil si ho! Považoval jsem ho za statečného a čestného šlechtice. Radoval jsem se, že ještě stále jsou šlechtici, pro které má slovo čest význam. Jak hluboce jsem se mýlil!“

„Nemohu zatajovat přátelství s panem hrabětem de Godille. Jsem rovněž velmi zklamán, považoval jsem ho za důvěrného přítele. Jeho vztah s mojí sestrou a vaší ženou rozhodně neschvaluji a pokud bych se o něm dozvěděl dříve, učinil bych vše, aby k nevěře vaší ženy nedošlo či aby byla ihned ukončena. Byl jsem rovněž oklamán a musím přiznat pocit zlosti. V první chvíli jsem pocítil velkou zlobu. Ovšem pak jsem si uvědomil možná důsledky a pokusil se vyrovnat se svým velkým zklamáním.“

„O jakých důsledcích mluvíte? Vy jste nebyl poškozen, vy nejste zneuctěn!“

„Mluvím o důsledcích pro lidi, které mám rád, které miluji a kteří jsou mojí rodinou. Mluvím o důsledcích pro vás, pro moji sestru, pro pana hraběte. Ale také pro mě. Dvacet let jsem nepoznal nic než studené stěny kláštera. Nedovedete si představit moje trápení. Moje pocity. Neznal jsem své jméno, svoje rodiče, svoji rodinu. Jen obyčejný nalezenec, kdoví kým a za jakých okolností zplozený. Zapomnění jsem hledal v knihách, v učených disputacích, ve snaze ukázat se být hodný stát se knězem. Cítil jsem vypálený cejch pohozeného dítěte, o to více jsem se snažil předčit své vrstevníky a přesvědčit představené kláštera o svých kvalitách. Dřel jsem do úmoru, abych byl lepší než moji bratři. Přesto jsem věděl, že ze sebe nikdy nesmyji hrozný cejch mého neznámého původu. Nikdy nedosáhnu důstojného postavení.“

„Proč mi vše vykládáte?“

„Promiňte, možná vás zatějuji svými starostmi, ale snažím se vám vysvětlit své postoje. Po dvaceti letech jsem poznal svoji rodinu, poznal jsem vás. Užítval jsem si každé chvíli, kdy jsem mohl být se svou sestrou, se svým švagrem a synovcem. Už jsem nebyl tvorem neznámého původu. Nedovedete si představit, co pro mě znamená. Nemohu připustit, abych o vás zase přišel.“

„Musíte si vybrat, na čí straně chcete být ...,“ praví vášním, ale rozhodným hlasem pan de Cavarlene.

„Mezi kým mám volit? Vždyť hrozí, že budete zničení všichni!“ odvěti pan de Almare rovněž velmi důrazně, lehce zvýšený hlas má záměrně dodat jeho vyjádření významu.

„Já jsem již zničen.“

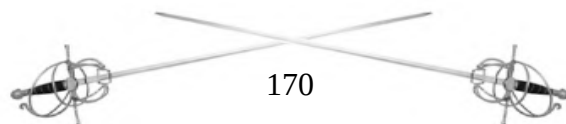
„Drahý švagře, jste zničen jen tolik, kolik si sám připustíte. Máte mnoho možností, jak se s objevenou zradou vyrovnat. Zatvrdit se, přeměnit své srdce v kámen. Pomstít se oběma, jak vaši ženu, tak jejímu milenci, tím však zničit sebe a zničit i život svému synovi. Zapudit svoji ženu, uzavřít se před celým světem. Mužete, pokud do té doby nebudete obviněni a zatčeni, ať se zotavíte, vyzvat znovu pana hraběte de Godille na souboj. I on má stále svoji čest a nepochybně vám vyhoví. Jeden z vás skončí mrtvý, druhý ve vězení a možná i v krajním případě díky vlivným nepřátelům na popravišti. Nebo díky jiným přímluvcům bude muset vítěz duelu odejít do exilu. Pak bude pomsta se vši důsledností dokonána. Vaše žena i váš syn budou žít s tímto hrozným břemenem po celý zbytek života. Mužete jen svou ženu zavrhnout, vzdát se pomsty a stáhnout se do ústraní. Mužete však také projevit velkorysost a o svou ženu dále bojovat. Přes všechna příkoří, které vám způsobila, mužete se pokusit ji získat zpět a tím také svého syna a svoji rodinu.“

„Nemožné,“ zavrtil hlavou Honoré, poslouchá se zavřenýma očima, ale neujde mu jediné slovo, sdělované vemlouvavým hlasem švagra.

„V tuto chvíli snad. Ale po zralé úvaze nikoli. Drahý švagře, pokud projevíte velkorysost, získáte mnohé výhody. Vy si budete diktovat podmínky a přitom budete velkorysí. Když si nezískáte srdce své ženy zpět okamžitě, získáte si v první chvíli její vděčnost. Časem se může objevit i ztracený cit. Mužete být znovu rodinou. Stín jejího selhání asi nikdy nezmizí, ale časem se budete moci znovu radovat, uvidíte růst svého syna, budete ho vychovávat podle svých zásad. Třeba přijdou další děti.“

„Nemohu žít bez své cti.“

„Svou čest jste již získal zpět, když jste se postavil s mečem v ruce svému soku. Toto vám nikdo nemůže upřít. Pokusím se zařídít, aby se o duelu nic nedoneslo ke sluchu krále, časem se na souboj zapomene, ale bude se vědět, že jste neváhal hájit svoji čest svým mečem. Váš duel s hrabětem se stane veřejným tajemstvím, jako mnoho jiných věcí, vy tím pádem zůstanete mužem, který si obhájil svoji čest, přitom ale neskončíte ve vězení, vyhnanství nebo mrtvý. Samozřejmě mnou nastíněné řešení znamená stáhnout se na čas mimo pozornost společnosti, postarat se, aby se na všechno zapomnělo. Nebo, lépe

řečeno, aby se nic neřešilo. Udělám všechno, aby se král nedozvěděl o vašem souboji. Zachráním vaši rodinu a její budoucnost.“

„Moje čest ...“

„Vaše čest byla zachráněna, krev prosakující skrze vaše obvazy je toho největším důkazem. Postavil jste se soku mladšímu, který daleko lépe ovládá meč, neboť je rozeným vojákem, muť i, který již mnohokrát svého soka zabil. Neváhal jste nabídnout svůj život, abyste zachránil svoji čest. Coť se vám podařilo a řádny čestný muť toto nemuťe zpochybnit. Ted' je však třeba myslet na budoucnost.“

„Nejsem si vašimi argumenty jistý.“

„Já naopak zcela. Jste čestný a moudrý muť. Projevil jste svou rozhodnost, projevil jste svoji statečnost. Ted' muťete projevít svoji velkorysost a svoji zodpovědnost především vůči svému synovi. On je vaším dědicem, on je vaší budoucností. Má snad vyrůstat bez rodiny? Má být vychováván nějakým poručníkem? Jak obří skandál potřebujete? Má být odebrán nevěrné, ale stále ho nezměrně milující matce? Má přijít o otce, který dokončí svou pomstu? Kdo se o něho bude starat? Kdo mu vysvětlí, ať začne chápat souvislosti, jak skončili jeho rodiče? Mohu se ho ujmout, pokud nebudu sám v důsledku skandálu zničen svou matkou. Konec konců, moťná se právě ona ukáže nejvhodnější vychovatelkou vašeho Henriho. Hodná babička se ujme jeho výchovy a dopřeje mu ji v duchu všech svých zásad.“

„Hraběnka,“ zesíná tvář pana de Cavarlene, pokud ještě jde rozdíl vůbec postřehnout, představa výchovy jeho syna tchyní ho přímo vyděsí.

„Proč ne? Král muťe brzo zemřít, dostane se k vlivu její milenec vévoda de Vendome, pomuťe jí proti mně a ona se ujme výchovy opuštěného dítěte. Jehoť matku otec zapudil a pak se oddal své pomstě. Hrabě vás v souboji asi zabije a sám bude muset uprchnout. Kdyť svou řenu zavrhnete, vše vejde ve známost a uť tět ko dokáť i zabránit skandálu a obvinění. V kaťdém případě nejvíce poškozený bude váš syn.“

„Pane švagře, vy mě strašíte a vydíráte!“

„Drahý švagře, jen se snaťím naznačit vaše moťnosti.“

„Co mi navrhuje? Co mám udělat, abych získal zpět svou rodinu a neztratil přitom svoji tvář?“ zeptá se zraněný a svými slovy dá dostatečně najevo, co chápe jako největší problém. Odsouzení společnosti pro něho je větší překáťkou, neť moťnost odpustit nevěrné řeně, tak alespoň cítí jeho obavy Pierre.

„Mám určitý návrh, ale v první řadě vás prosím, nedělejte nic.“

„Nic? Nerozumím.“

„Pokusím se v nejbliťších dnech všechno zachránit. S vyuťitím svého vlivu na Mazarina, nebudu váhat orodovat i u královny, bude-li třeba. Udělám všechno, aby se ke dvoru zprávy o vašem duelu nedostaly. Vás řádám pouze o zdrťenlivost a přemýřlení o moťných řeřeních.“

„To vám mohu slíbit, stejně jsem ve stavu, kdy nemohu ani vstát z lůťka.“

„Vaše slovo o zdrťenlivosti mi pro tuto chvíli stačí.“

„Máte ho mít. Co jste mi chtěl navrhnout?“

„Pokud se mi podaří zabránit skandálu, postarám se, aby pan hrabě de Godille odjel okamťitě z Paříťe. Zařídím mu nějaké pověření. Jakmile se vy uzdravíte, lépe řečeno, jakmile budete schopni převozu, odeberete se na svůj zámek. V doprovodu své manťelky a svého syna.“

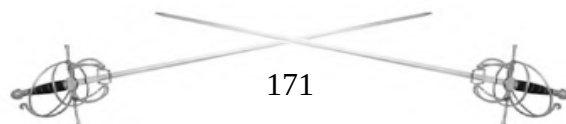
„To by ale znamenalo ...“

„To by znamenalo udržení si rodiny. Jak dlouho byste na svém zámku zůstal, je věc jiná. Věřte mi, neříká se mi to lehce, protoťe vás na čas ztratím, jen obtiťně vás budu moci často navštěvovat. Ale odjezd z Paříťe vidím jako nevyhnutelný. Vaše řena a pan hrabě budou rozděleni ...“

„Nevím ...“

„Drahý švagře, nechci ted' vaši odpověď. Jen jsem vám navrhl řeření, které bych já považoval za nejrozumnější. Ať se vám udělá lépe, pravděpodobně se tak stane v několika dnech, navřtívím vás se svou sestrou a všechno probereme. Vy se rozhodnete.“

„Musím si všechno promyslet.“

„Učiňte tak. Já vyhledám pana hraběte de Godille a postarám se, aby co nejdříve opustil Paříž. Tím pádem bude daleko od vaší řeny. Postarám se, aby se už neviděli.“

„Tohle mi slibujete?“

„Ano, jejich odluka bude moje podmínka, abych jim pomohl.“

„Budu o vašich slovech přemýšlet,“ slíbí pan de Cavarlene, pak však s tvrdostí v hlase dodá, „Neť se znovu setkáme, nechci svoji řenu vidět. Nechci, aby sem za mnou přišla!“

„Postarám se o splnění vašeho přání. Pošlu ji ještě dnes v noci vzkaz. Slibuji.“

Honoré zavře oči a přerývaně oddychuje. Rozhovor ho vysílil, fyzicky, ale především psychicky. Rána ho bolí jak čert, ještě více však jeho duše. Dostal mnoho námětů k přemýšlení, na druhé straně mu mladík nasadil brouka do hlavy. Jeho řivot by ještě moťná nemusel být navždy v troskách, jak mu připadalo před jeho příchodem.

„Ještě jednou mi dovoluť vyjádřit moji lítost nad všemi událostmi. Přeji vám rychlého uzdravení,“ slyší z dálky hlas svého švagra. Neodpoví, pouze pohybem ruky dá najevo, ře jeho slova slyšel.

„Kam jedeme teď, Maurici?“ zeptá se markýz de Almare, když dosedne na sedačku kočáru. Naproti němu sedí sluha jeho přítele a kapitán Roth, který právě zavřel dvířka.

„Kam jedeme? Pane markýzi, já nerozumím ...,“ zbledne Tissot, což však ve tmě kočáru není moťno postřehnout.

„Maurici, proč tě asi s sebou celou noc vozím? Nechceš přeci, abych začal pochybovat o tvých schopnostech,“ odvěť šlechtic unaveným hlasem.

„Já ... přemýšlel jsem o tom ... snad kvůli panu hraběti ...,“ blekotá tajemník.

„Tak vylez z kočáru a řekni kočímu, kam má jet,“ zazní jasný pokyn.

„Vy chcete mluvit s panem hrabětem?“

„Maurici, jsem hodně unavený, měl jsem velmi nepříjemné rozhovory a čeká mě ještě jeden. Buď tak laskavý a řekni kočímu, kam má jet.“

Tissot zaváhá. Sám však poťádal markýze o pomoc a pokud ho nechce urazit, nezbyvá mu neť splnit jeho rozkaz. Otevře proto dvířka do chladné noci, poté znovu usedne vedle kapitána Rotha.

„Kam jedeme?“ ozve se v temnotě hlas pana de Almare.

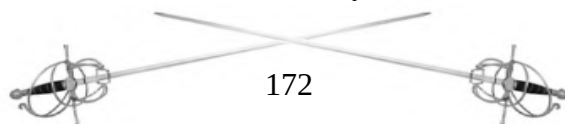
„Do Saint Germain,“ odvěť tázaný.

„Do Saint-Germain,“ zaúpí Roth u vědomí dlouhé cesty a všech moťných nástrah. Nevidí však moťnost, jak svému pánovi jeho záměr rozmluvit, proto se začne znovu v duchu modlit za bezproblémové překonání vzdálenosti mezi Paříží a vyřčeným cílem.

HRABĚ DE GODILLE A MARKÝZ DE ALMARE

Hrabě de Godille opustil Paříž za soumraku, v nenápadných šatech a na svém oblíbeném koni. S nedobрым pocitem projít děl stále ještě zaplněnými pařížskými ulicemi a mířil k bráně otevírající mu cestu do Saint-Germain. Teprve po jejím projetí na něj padla opravdová tíseň. Nikoli však z houstnoucí tmy, ale z beznaděje, která prostupovala kaťdou jeho myšlenkou. Marně vzpomínal, kdy se naposledy cítil tak zoufalý. Snad ve chvíli, kdy také za tmy prchal ze svého hradu, kde ho krátce předtím jeho strýc okradl a pravděpodobně se chystal k ránu zavraťdit. Tenkrát se také cítil naprosto zoufalý, bez naděje, bez budoucnosti. Jenťe dnes můťe ztratit daleko víc a o to jsou jeho pocity trýznivější.

Tma kolem něho jen znásobuje ponuru náladu jeho duše. Vťdy si uvědomoval, ře vztah s markýzou de Cavarlene nemůťe mít příznivé vyústění, potajmu doufal v působení času, kdy jejich vzájemná láska ochladne a oni se rozejdou. Zatím je ale stále spalovala jejich vášeň a dnes byl jejich vztah zle přerušen. Moc zle. Stále vidí před sebou hrouťícího se markýze de Cavarlene, svou milenku, jak zakrvácena klečí u těla svého manťela. Netuší váťnost poranění, jeť způsobil jeho meč. Je si vědom konce vztahu s markýzou, ale obává se také konce své kariéry. Jestli se roznesou po Paříži zvěsti o jejich

souboji, bude mít duel pro něho fatální následky. Právě v době, kdy začal dávat do pořádku své panství, získal prostředky a přízeň vlivného muže. Co jen provedl! Kvůli svému chtíči zničil vše, na čem téměř dva roky usilovně pracoval. Zradil svého přítele, zničil sám sebe.

Ať se snaží sebevíc, nemůže černé chmury zaplašit. Jen začne myslet na něco jiného, v myslu se objeví některý z obrazů odpolední tragédie a mučení jeho vědomí pokračuje. Chce se mu rvát, chce se mu ničit, chce se mu brečet. Zlostí tiskne otěže, nejradši by sám sebe zmlátil. Jenže nic nemůže změnit odpolední události, nic nemůže zacelit ránu na těle podvedeného manžela, nic nemůže vymazat z paměti pana d'Holfene scénu jejich duelu. Jak rychle se podaří slugebníkům hraběnky oznámit jeho porušení králova ediktu a vymoci si příkaz k jeho zatčení?

Naprosto s rozervanou duší dorazí k domu v Saint-Germain, který zdědil po baronovi de Taille. Kdo v něm však bude? Přepustil ho panu Montevideovi, ale ten je poslední, koho by zde chtěl dnes potkat. Zabuší na dveře.

Charles Lemaire, zdejší majordomus, zírá překvapeně na majitele domu. Je podroben krátkému výslechu, během něhož mladík dozná, že je dnes v domě správce sám, neboť pan Juan i pan Vincent jsou na několik dní mimo za obchody. Hraběti spadne kámen ze srdce, nařídí postarat se o koně a sám vstoupí do domu.

V následné půlhodině nepříliš přesvědčivě a jasně vysvětlí drobnému sloužícímu své požadavky. V první řadě musí zůstat jeho přítomnost utajena, v druhé mu má přichystat jeho pokoj, který mu zůstal stále vyčleněn a za třetí něco k jídlu. Ale z vlastních zásob, nechce vzbudit pozornost objednávkou jídla z blízkého hostince. Snad si jeho příjezdu nikdo nepovšiml a snad zde bude pro pár následných dní v bezpečí. Ale stoprocentně jistý si tím není.

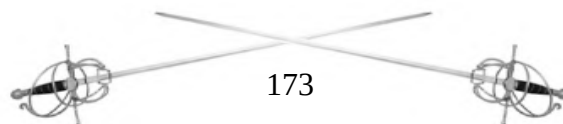
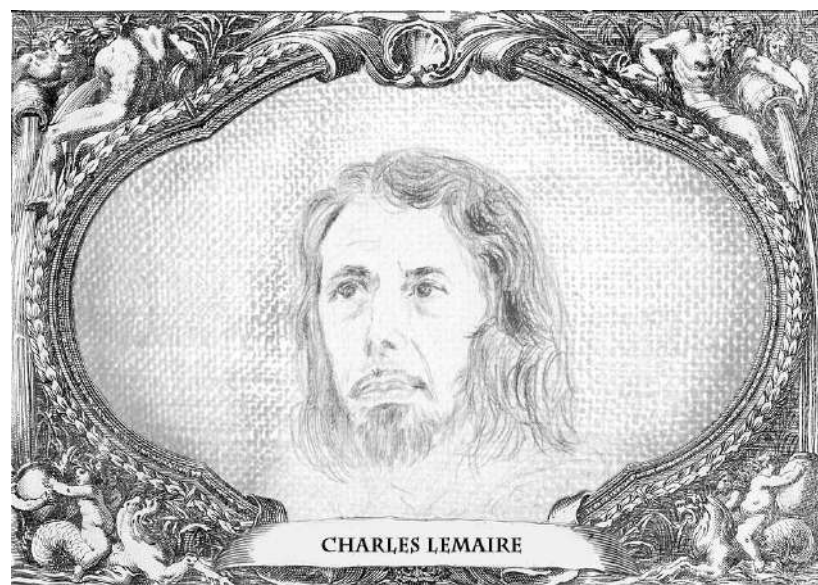
Hrabě se kolem desáté hodiny večerní nají a znovu vydá přísné instrukce panu Lemairovi ohledně jeho přítomnosti v domě. Zmatený slugebník nechápe zhora nic, ale neodvátí se položit jedinou otázku. Jeho úkolem je sloužit a ne se snažit pochopit vrtochy pánů.

Jelikož je komnata dostatečně vytopena, hrabě se sám svlékne a zaleze pod pokrývku. Plameny z krbu osvětlují místnost a vytvářejí zlověstné stíny na stropě, do něhož šlechtic tupě zírá. Leží sotva pár minut a již pokračuje jeho duševní trýznění. Naděje na spánek, v němž by mohl hledat zapomnění, se rovná téměř nule. V takovém rozrušení asi nebude schopen usnout ještě hodně dlouho.

Změní taktiku. Aniž by rozsvěcel svíci, donese si do postele láhev vína, druhou si postaví poblíž, a pije rovnou z ní. Snad alespoň lahodný mok mu poskytne nějakou útěchu či otupí jeho vjemy. K jeho zklamání, mozek poblouzněný drogou, začne vymýšlet další možné scénáře. Sice se v nich jeví silnější, je schopen vzdorovat sám samojediný celému oddílu vojáků, přišedších ho zatknout, ale po jejich pobití stále je tam, kde na začátku. Jen krve na jeho rukách je více a situace zcela beznadějná.

Proto se vrátí na začátek děje a snaží se přijít na jiné řešení, jak se vypořádat s oddílem gardistů Jeho Veličenstva. Které nakonec přijede podpořit sám pan kapitán de Guitaut. Další půlhodinu stráví fiktivním vyjednáváním s velitelem královny gardy, ať dorazí i jeho synovec pan de Comminges a on je obklopen téměř celou armádou.

Nakonec se rozhodne pro čestnou smrt v boji, těší se z pohledu na zarmoucení obou šlechticů, že tak odvážného muže jsou nuceni sprovodit ze světa. Sám sebe dojme svým tragickým osudem,

představuje si, jak na něho vzpomínají jeho přátelé, jak je jim najednou líto, že mu nepřišli na pomoc. Je ho škoda, slyší ve své fantazii hlas kardinála Mazarina, litující skonu věrného služebníka.

Po další hodině znovu oťije, aby se pustil do řešení jiné spletné situace. Nějakým zázrakem unikne z obklíčení vojáků a ocitne se na útěku. Zamíří na svůj hrad, kde se rozhodne vzdorovat přesile a ukončit své trápení na rodné hroudě. Vyzve všechny služebníky k odchodu, nechá strhnout most a vyzbrojen mušketami a pistolemi očekává své protivníky ve větě.

Právě dochází k obklíčování jeho hradu, když se u domu ozve hluk. Očividně někdo bouchá na dveře. Te by se snad sny přetavily do reality? Buší na dveře sám pan de Guitaut? Asi těžko, tak významným mužem není. Spíše poslali nějakého poručíka gardy či mušketýrů, aby ho zatkl. Ale tak rychle?

Natáhne na sebe kalhoty, do jedné ruky uchopí meč, do druhé pistoli a vyjde na chodbu. Zdátky zaznívá stále bouchání na dveře, pan Lemaire nikde. Ovšem těžko se divit, vť dyť před nedávnem odbýjely tři hodiny. Konečně Armand spatří světlo od svícnu, drt eného v rukách nakvašeného majordoma. Rychle za ním seběhne, cítí chlad podlahy na bosých nohách a znovu ho upozorní na svoji nepřítomnost. Pak se schová za roh a nechá naprosto zmateného a ke všemu hrozně vyděšeného slouž ícího před dveřmi.

Lemaire se chvěje po celém těle, polonahý pán s pistolí a mečem, kdosi se dobývající do domu, jít se vidí mrtvý v dešti střel či pod ranami dýk a mečů. Co má prapodivné chování šlechtice znamenat?

„Kdo je tam?“ zařve a hlas se mu přitom třese strachem.

„Maurice!“ ozve se hraběti známý hlas. Co tady chce jeho tajemník uprostřed noci? Přijít dí mu vyřídit nějaký vzkaz či ho zradil a přivedl vojáky? Moť ná ho vystrašili a donutili prozradit jeho úkryt. Lemaire se na Armanda tázavě podívá.

„Zeptej se ho, co chce,“ napovídá pan de Godille a majordomus jeho slova přetaví do patřičné hlasitosti.

„Přicházím s důleť itou zprávou.“

„Jste sám?“ zní další dvakrát vyslovená otázka.

„Jsem sám jen s jedním přítelem,“ ozývá se jít nervózní hlas tajemníka.

Lemaire, vůbec netušící, co má učinit, se tázavě obrátí na svého pána. Ten mu pohybem hlavy ukáťe ke vchodu, sám ustoupí do stínu chodby, tak aby viděl do vestibulu, ale nebyl viděn příchozími. Majordomus třesoucí se rukou otevře dveře a záhy vstoupí tři postavy. Svíce příchozí neozářuje dostatečně, aby další dva muže hrabě poznal, navíc jsou zachumláni do svých převlečníků a klobouků. Meče po jejich boku ale přehlédnout nelze.

„Co chcete?“ zeptá se znovu Lemaire.

„Jdeme za panem hrabětem de Godille,“ odvětí Tissot.

„Pan hrabě tady ale není.“

„Pane Charlesi, vím co máte říkat. Ale také dobře vím, že zde můj pán je, protože mi o svém pobytu zde sám řekl. Běť te mu ohlásit, že jsem za ním přišel společně s panem markýzem de Almare.“

„Bohuť el, nemohu panu hraběti nic ohlásit, když tady ...“

„Maurici, co se děje?“ vystoupí ze stínu Armand a přes váť nost situace sluhovi zacuká kolem koutků. Jeho pán před nimi stojí bosý, pouze ve spodkách, v levé ruce pistoli, v pravé meč. Také další dva hosté překvapeně zírají na polonahého šlechtice, který se náhle zjevil na scéně.

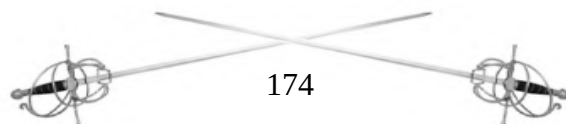
„Pane hrabě, přišel vás navštívit pan markýz,“ řekne tajemník důstojně.

„Zastihl jsem vás pravděpodobně ve spánku. Nevím, koho jste čekal, ale zbraně potřebovat nebudete,“ sundá si klobouk Pierre.

„Promiňte mi, nepoznal jsem vás,“ podívá se provinile neustrojený hřišník na zbraně ve svých rukách.

„Asi by bylo vhodné, abychom šli do míst, kde budeme mít soukromí. Maurici, postarej se o pana kapitána,“ ujme se vůdčí role markýz.

Lemaire stojí na chodbě v noční košili a se slušivým čepečkem, v ruce drť í svícen, nechápavě zírá na všechny přítomné. Copak se opravdu všichni zbláznili? Nebo vypuklo v Pařít i povstání? Nejprve

přijede pán domu, chová se jak podivín, nechá se zapírat, uprostřed noci další návštěva. Ale vem je čert, hlavně když se nevrátí, jak se obával původně.

Nabídne Rothovi a Tissotovi útočiště v kuchyni, naopak oba šlechtici stoupají po schodech do ložnice hraběte, kde se ten hned po příchodu sám dooblékne. Již ledabyle ustrojený se posadí ve vedlejší místnosti proti svému příteli a provinile se na něj podívá. Host mu oplatí vyčítavým pohledem, v jeho očích je patrný i smutek, znásobený velkou únavou.

„Přišel jste mi vyčinit?“ zeptá se pan de Godille a sklopí zrak.

„Zasloužil byste si víc než vyčínění,“ odvětí pan de Almare chladně, „Bohužel však není čas na výčitky, kvůli nim bych se netrmácel uprostřed noci do Saint-Germain.“

„Vaše návštěva mě překvapila.“

„Vašemu překvapení se nedivím, zvláště když jste nenašel odvalu mi vše osobně vysvětlit. Naštěstí má váš sluha více rozumu než vy a sám za mnou dnes večer přišel. Od té doby se věnuji nápravě křivd, které jste vy a má sestra napáchali.“

„Maurice vás vyhledal?“

„Ano a buďte rád. Co jste tady chtěl dělat? Před kým se skrýváte? Před špatným svědomím vás pistole ani meč neochrání. Bojíte se, že vás přijdou zatknout? Pak chcete královské vojáky přivítat kordem a pistolí? Pane hrabě, nevycházím z údivu.“

„Omluvám se za přivítání. Stalo se dnes odpoledne moc ošklivých věcí a ještě jsem se s nimi nevyrovnal.“

„Nepřišel jsem, abych vás zahrnul výčitkami, ale na rozdíl od vás k vám chci být upřímný,“ řekne Pierre a svými slovy zasáhne hraběte na citlivém místě, „Neschvaluji, co jste s mou sestrou prováděli a jsem velmi zklamaný, neboť jste se mi nedokázal svěřit. Jsem nazlobený, ale rozhodl jsem se vám pomoci. Mluvil jsem se sestrou, mluvil jsem i s jejím mužem.“

„Jak se mu daří?“ hlesne Armand a napjatě očekává odpověď.

„Huť než vám,“ neodpustí si jízlivou poznámku markýz a v rychlosti vyličí svému příteli zatímni průběh dnešní dlouhé noci. Sebevraťda Suzanne, snad nedokonaná, očividně hraběte zasáhne, další lidé již začínají trpět za jeho prohřešky. Naopak se poněkud uklidní, když vyslechne referenci o stavu zraněného soka a jeho slibu zvát it následné kroky a činit je až po další poradě se švagrem.

„Velice vám děkuji,“ praví tiše pan de Godille, „Chtěl bych se omluvit za všechny problémy, které jsem vám způsobil. Víím, má slova už nic nespraví, ale stejně se omlouvám za svoje chování. Jsem si vědom svého provinění, snad mi můžete být malou polehčující okolností, že vaši sestru opravdu miluji. Neomlouvá mě to, pravděpodobně jsem zničil její manželství, sám sobě kariéru a asi jsem i ztratil přítele, nejlepššího, kterého jsem měl.“

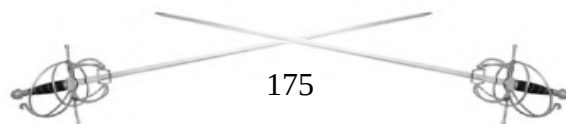
„Přijel jsem za vámi, abych se pokusil zachránit, co se ještě zachránit dá. Budu se snažit přesvědčit svého švagra, aby sestře odpustil. Můj úmysl nebude lehké prosadit, ale nevzdám se snadno. Vaše kariéra je rozhodně v ohrožení, bude nutné, abyste načas zmizel z Paříže. Ale rozhodně jiným způsobem, než pobíháním v domě v Saint-Germain polonahý a se zbraněmi v rukách. Co se týká našeho přátelství, určitě je vystaveno velké zkoušce. Váš sluha mi dnes důrazně připomněl, že vám vděčím za mnohé a ...“

„Maurice si dovolit něco takového říci?“ zrudne studem i zlostí Armand.

„Ano, učinil připomenutí mých dluhů k vám neomaleně, ale jeho slova jsou odůvodněná.“

„Příteli, pane markýzi,“ rdí se hrabě, „Musím se vám znovu omluvit. Připomínat některé mé nicotné projevy pomoci ... nikdy bych nic takového nevypustil z úst! Maurice za jeho chování přísně potrestám a donutím ho, aby se vám omluvil. Sám tak činím ...“

„Prosím, jen žádná velká prohlášení. Váš sluha se možná dopustil neomalenosti, ale jen díky němu jsem se dozvěděl včas pravdu a snad ještě mohu některé věci ovlivnit. Rozhodně byste mu měl spíše poděkovat, než ho trestat. Vy jste mi nikdy pomoc neodmítl a nedávno jste stál s mečem v ruce proti bandě ...“

„Prosím, pane markýzi, přestaňte. Už tak jsem celý zničený. Představa, jak se někdo mým jménem dovolává vaší vděčnosti, třeba jen prostřednictvím prostořekého sluhy, mě přivádí k dalšímu zoufalství. Jsem váš přítel, nebo možná jsem byl váš přítel, máte plné právo mě zavrhnout. Já však vás nepřestanu mít v úctě, ať se rozhodnete jakkoli. Neváhal bych pro vás udělat cokoli, ale nikdy bych za svou pomoc neřádal žádné protislužby. Nejste mi ničím povinován a jestli vaše pomoc má být ...“

„Zanechme prosím těchto planých řečí,“ přerušil pan de Almare dost nešetrně zoufalého hraběte, „Moje rozhodnutí pomoci urovnat vámi způsobený zmatek není motivována jen naším přátelstvím. Ve hře je mnohem více. Osud mé sestry, jejího manžela a jejich syna, mého synovce. Ale také moje kariéra, vředy jsem s nimi spojen rodinným poutem. Mám vlastní zájem nepřipustit ničivý skandál, který nás všechny zasáhne. Zanechme proto omluv a začněme se bavit o budoucnosti. Je nutné učinit naléhavé kroky, abychom minimalizovali následky.“

„Děkuji vám za vaši pomoc, ať vás k ní již vedou jakékoli důvody. Znovu vám ale opakuji, vy mi nejste nic dlužen a byl bych zoufalý, kdybyste se cítil mi čímkoli povinován.“

„Příteli,“ použil je poprvé toto oslovení Pierre, „není třeba se tím dále zabývat. Jsem vašim jednáním velice zklamán, určitě tento pocit zaznívá i z mých slov, nejsem schopen ho potlačit, ačkoli se snažím. Budeme mít jistě dost času si vše vysvětlit a rozebrat si důvody, které vás vedly k zamlčení vašeho tajemství přede mnou. Ne však dnešní noci. Čas neúprosně pokročil a musím se brzo vrátit do Paříže. Dopoledne mě očekává pan Jules a já musím promyslet další taktiku. Přišel jsem se s vámi domluvit na následných krocích, které by nás všechny snad mohly ochránit před skandálem.“

„Udělám cokoli, pokud bude možno napravit alespoň zčásti moje pochybení.“

„Rád vaše slova slyším, protože opravdu mám několik zásadních podmínek. V první řadě je vyloučené, abyste se v nejbližší době setkal s mojí sestrou. Pokud ji budete chtít něco vzkázat, učiníte tak výhradně mým prostřednictvím. Jste ochoten na tuto podmínku přistoupit?“

„Mám na vybranou?“

„Upřímně řečeno nemáte. Slíbil jsem svému švagru, že se do vašeho odjezdu nesetkáte a hodlám své slovo dodržet.“

„Souhlasím. Vyřídíte však své sestře, že ji i nadále velmi miluju, velice lituju všech následků, kterým bude vystavena. Mrzí mě i zranění, které jsem způsobil jejímu muži, snažil jsem se ho zranit co nejméně, ale kdybych ho nezasáhl, určitě by mě zabil. Nechtěl jsem zemřít ...“

„Vyřídím. Doufám ale, že chápete nutnost váš vztah okamžitě ukončit a nemožnost jeho pokračování kdykoli v budoucnosti.“

„Jsem z toho zoufalý. Máte právo se na mě zlobit, ale můj cit k vaší sestře je skutečný. Nejedná se o chvilkové poblouznění, trvá již déle než rok ...“

„Déle než rok?“ stěží se ovládne pan de Almare.

„Ona vám to neřekla? Začátek našeho milostného vztahu, skutečného vztahu, je od králova tažení do Rousillonu. Pobýval jsem nějaký čas v Paříži, při té příležitosti jsme se stali milenci. Ale vzájemnou náklonnost jsem pocítoval již dříve, pouze do té doby nebyla naplněna. Odmítám, že bych vztah s vaší sestrou bral jako povyražení. V žádném případě. Miluju ji a proto se jí vzdám, abych jí umožnil zachránit její rodinu. Navždy zůstane v mém srdci, které se bude muset zatvrdit, abych zoufalstvím nezemřel,“ mluví přerývaně Armand, snad až moc dramaticky, slovy vhodnými spíše do brakové divadelní hry, ale dobrý pozorovatel lidských duší a jeho přítel v jedné osobě mu jeho tvrzení věří. On se moc přetvářovat neumí, jeho vyjádření znějí pravdivě. Stejně tak vycítí jeho skutečnou bolest.

„Vyřídím sestře vaše rozhodnutí. Vás požádám, abyste setrval zde a buď já nebo váš tajemník vám přineseme nové zprávy.“

„Co bude se mnou?“ zeptá se hrabě a úzkost v jeho hlase je více než patrná.

„Bude záležet na vývoji celé kauzy. Pokusím se pro vás zařídit zastírací posláni, které by vás legálně odvedlo na čas z Paříže. Sam nevím, na jak dlouho. Bohužel ani nevím, zda se svou snahou uspěji. Nemohu bohužel ani vyloučit vaše obvinění, pak se pokusím následky zmírnit. Vycházím

z podstaty vaší rozepře, nešlo o klasický domluvený souboj, nicméně dva významní šlechtici spolu zkrátit ili své zbraně, ačkoli se tak stalo za poměrně nedůstojných podmínek.“

„Nezříkám se své zodpovědnosti, i když jsem se pouze bránil.“

„Vše je věcí výkladu. Král je vášně nemocný a dostávají se k němu jen ty nejvýznamnější zprávy. Kde není talobce, není ani soudce. Nemohu však vyloučit, že si pan d'Holfene najde cestičku, jak o vašem střetu zpravit významné osobnosti a ty ... však mi rozumíte. Proto také chci, abyste vy byl mimo Paříž a pan markýz de Cavarlene na svém zámku. Nejen proto, abyste byli s mojí sestrou odloučení.“

„Mohl bych odjet na své panství,“ navrhně hrabě.

„I takové řešení je možné, lepší však bude, pokud budete konat úkol ve službách krále. Pokusím se nějaké pověření vymoci u kardinála Mazarina. Nejsem si však jist svým snažením, určitě se mu vůbec nebude chtít zaplést se do vaší rozepře. Nepotřebuje komplikace ve své snaze zachovat si své postavení u dvora a někdo by mohl využít vašich problémů i k jeho pošpinění. Sám vidíte, jak vášně mohou být nakonec důsledky vašich činů.“

„Uvědomuji si všechny souvislosti,“ syje si popel na hlavu pan de Godille, v očích smutek, „Musím se vzdát své lásky, pravděpodobně přijdu o všechny výhody, které jsem získal předchozí službou pro Richelieu a Mazarina. Bojím se ztráty nejen svého postavení, ale také důvěry svých přátel. Přitom vlastně téměř nikoho nemám. Pan de Taille má svou mladou ženu a vidáme se jen velmi málo, pan de Aboa je ... snad bych řekl známý, ale rozhodně ne přítel. Vy jste byl jediný, s kým jsem si opravdu rozuměl, s kým jsem si mohl popovídat o svých starostech. Bohužel, nenašel jsem nikdy dost odvahy, abych vám svěřil toto tajemství. Věřte mi, trápilo mě to více, než si dovedete představit. Nedokázal jsem však odolat své touze, své lásce k vaší sestře. Těch pár hodin, kdy jsme občas byli spolu, jen v těch jsem skutečně žil. Naše láska však způsobila tolik bolesti ...“

„Bohužel, vaše poslední slova vyjadřují pravdu. Jsem si ale vědom důvodů, které vedly služebníky mé matky k odhalení pravdy mému švagrovi. Nešlo jim o vás, šlo jim o oslabení mého postavení. Zachránil jste mi můj majetek, zachránil jste život rodině mého správce, odvezl jste moji matku do exilu. Za své činy konané v můj prospěch nesete nyní následky, vy i má sestra. I když nesouhlasím s vaším vztahem, který rozbil rodinu mého švagra, jsem si vědom své viny na těch hrozných událostech.“

„Vy si nemáte co vyčítat,“ řekne rychle Armand.

„Ale mám. Můj boj s matkou o majetek poznamenal již mnoho lidí. Znamenal několik mrtvých poskoků v Saint-Denis, připravil o život vašeho gardistu, teď možná komornou Suzanne, je zničená rodina mé sestry. Vězení či vyhnanství se vznášejí nad vámi i mým švagrem. Platím obrovskou daň za neochotu vydat své matce požadovaný majetek. Věřte mi, netušil jsem, kam až všechno zajde. Kdybych dohlédl konečných důsledků, raději bych ji všechny peníze dal. Snad by pak zavládl mír a klid.“

„Není vůbec jistý, že by všechno vydáním pokladu ze sklepení vašeho paláce skončilo. Sám dobře víte, jak černá je její duše. Rozhodl jste se správně a já jsem vám uchystal mnoho nepříjemností. Je mi to líto, bohužel již nemohu vzít své činy zpět.“

„Nikdo z nás nemůže vrátit čas,“ zavrtí hlavou posmutnělý Pierre, „Snad jsme všichni podrobeni boží zkoušce. Ať příliš se nám dařilo, všechno nám vycházelo. Naše lehkomyšlnost nyní byla ztrestána. Jsem z kláštera dva roky a i já jsem se dopustil mnoha činů, kterých jsem později litoval. Příliš rychle jsem si zvykl na nové postavení, na blahobyt, na moc, kterou mi dává bohatství a titul. O všem si budeme muset promluvit později, nyní bohužel není čas.“

„Budete mi moct někdy odpustit?“ zeptá se hrabě, v jeho hlase zní úzkost i obava z následné odpovědi.

„Jsem vysvěcen na kněze, k odpouštění jsem byl cíleně veden. Je však rozdíl v odpuštění a důvěře,“ odpoví markýz vášním hlasem, „Mohu vám odpustit vaši uzavřenost. Sám jsem vám naznačil mnoho důvodů, proč jste se dostal do této situace a na některých mám vinu i já. V tuto chvíli jsem však plný emocí, vy i má sestra jste mě nepříjemně překvapili. Nezatrpkal jsem, ale kdybych vám teď řekl, že jsem se již s vaším vztahem vyrovnal, lhal bych vám.“

„Děkuji za naději,“ hlesne provinilec.

„Příteli,“ povzdechne si pan de Almare, „vztahy kolem mé rodiny jsou velmi komplikované a všichni jsme do nich osudově zapleteni. Vy možná daleko více, než jsem si původně připouštěl. Můj příchod do Paříže spustil lavinu událostí, která nás nyní všechny dostihla a zle pochroumala. Asi nemám právo vás soudit, moje důvěra však byla otřesena. Prosim, nespěchejte na mě, dejte mi čas všechno vstřebat. Necítím k vám žádnou zášť, ale zůstává ve mně trpkost. Musím se s událostmi posledních hodin vyrovnat především sám, pak mohu uvažovat o dalším.“

„Zklamal jsem vás a jsem z toho velice nešťastný. Udělám všechno, co mi řeknete. Věřím vám. Děkuji vám za vaši pomoc. Vaši sestru nevyhledám, budu se jí stranit. Nemůžu ji ale vymazat ze svého srdce. Budu hledat zapomnění, ačkoli to půjde jen velmi těžko.“

„Brzo vám vzkáži, jak jsem pochodil. Měl byste si vyřídit své osobní záležitosti, pokud uspějí, budete muset rychle odjet. Předpokládám ponechání Maurice v Paříži, po dobu vaší nepřítomnosti bych přes něj řídil činnost pana Louventa. Váš tajný agent a jeho lidé nám již hodně pomohli a nepochybuji o potřebě jejich služeb i v budoucnosti. Stav krále je více než vážný. Svým způsobem je jeho těžká nemoc vaše výhoda, neboť ve víru daleko důležitějších událostí nebude snad čas se zabírat vaším případem. Ale jestli král zemře, můžete se všechno znovu vrátit. Pokud uspějí nepřátelé kardinála Mazarina.“

„Maurice vám bude zcela k dispozici. Rozhodně zůstane v Paříži, bude mít na starosti dům. Domluvte se s ním, jak uznáte za vhodné.“

„Budu již muset odejít, rád bych zastihl pana Julese na cestě do Saint-Germain-en-Laye, abych s ním mohl promluvit o samotě. Ani nevím, zda stihnu návrat zpátky ...“

„Nemohl bych vám nějak pomoci?“

„Těžko. V Paříži mám svůj kočár, oblečení ...“

„Nespál jste dnes ani minutu.“

„Jednu noc vydržím,“ odvětlí Pierre velkoryse, snažíc se zamaskovat únavu.

Oba šlechtici sejdou do vestibulu, rozloučí se. Ale dnešní jejich loučení má daleko k dřívější srdečnosti, stín posledních událostí mezi nimi leží jak kalná stoka a oba budou ještě dlouho hledat lávku, po které by se znovu dostali k sobě blíž.

Armand si však částečně oddechne, jeho přítel ho přímo nezatratil, ačkoli pochopitelně nelibě nese odhalené tajemství. Jeho pomoc může mít cenu zlata. Má styky a má diplomatické nadání. Toho bude potřebovat plné hrsti, má-li spláchnout ze stolu nevěru své sestry se všemi jejími tragickými následky.

KARDINÁL MAZARIN A MARKÝZ DE ALMARE

Markýz de Almare povzbudí svého kočího Edmonda Villoissana slibem tučné odměny, pokud ve stanovený čas zastaví před jejich palácem. Tím všem zajistí poněkud zběsilou jízdu ze Saint-Germain do Paříže, kapitán Roth jen zvedá oči v sloup a Tissot tiše trpí. V duši však mladého sluhu hřeje pomyšlení nad svým splněným posláním, na setkání jeho pána s panem markýzem, snad se podaří rozehnat černé mraky stahující se nad jejich domem a odvrátit hrozící ničivou bouřku. Vycítil nezvyklý odstup obou šlechticů, chlad v jejich vztahu, což ale považuje za pochopitelné. Výrazně ho uklidňuje projevená snaha snad stále přítele jeho pána pomoc své sestře i hraběti.

Pan de Almare se s Tissotem rozloučí před svým palácem, má asi jen půl hodiny, než bude nucen v jiném kočáře, teď již s oficiálním doprovodem, znovu nastoupit namáhavou cestu do královského paláce. Rychle se nechá převléknout, za pochodu si zakousne studené taštičky plněné masovou směsí a už znovu usedá na polstrovanou sedačku svého kočáru.

Tentokrát se však veze v dopravním prostředku sám, kapitán Roth a jeho Švýčari klušou okolo jeho honosného kočáru. Markýz získá dostatek času o všem znovu přemýšlet. Cítí hroznou únavu, ale napětí, a očekávání pravděpodobně nejdůležitějšího rozhovoru, mu nedovoluje usnout, ostatně ani kodrcání po nerovných cestách ke spaní příliš nevybízí.

Snaží si urovnat v hlavě všechny události a zaujmout k nim vnitřní stanovisko. Své vlastní stanovisko, které může být v rozporu s tím, co bude prosazovat oficiálně. Nejprve se musí vyrovnat se vztahem své sestry a svého přítele. Je však takový vztah natolik překvapivý? Jeho sestra je atraktivní a společenského života chce, její manžel představuje pravý opak. Jestli je pravdou i její tvrzení o jeho malé aktivitě v posteli, je skutečně tak divné, že mladá, temperamentní a krásná markýza hledá jinde uspokojení svých potřeb? A že se zamilovala právě do hraběte? Proč ne? Je urostlý, pěkný, statečný, určitě dobrý milenec. Jestli mezi nimi vzniklo pouto skutečné lásky, musí nyní oba trpět dvojnásob. Má vůbec právo je soudit?

Vzpomene si na Marion de Lorme. Také s ní souložil, ačkoli tehdy ještě zcela jistě patřila markýzi de Cinq-Mars. I když s ní k sobě tehdy našli cestu, jejich odloučení se ukázalo pro jejich vztah smrtelné. Ale v době, kdy po ní intenzivně toužil, patřila jinému. Vzpomene si i na jiná svá milostná dobrodružství, dámy, jež mu nabídly svou postel i svůj klín, patřily oficiálně jiným. Nasazoval jejich manželům a partnerům parohy, stejně jako hrabě jeho švagrovi. Navíc v jeho vztazích nebyla žádná láska, prostě si jen užíval se ženou, která se mu nabízela a kterou pro sebe shledal atraktivní.

Jistě, co se nedotýká přímo tvé rodiny, vždy chápeš jinak. Ale má snad zatratit svoji sestru a svého přítele jen proto, že jeho švagr je žouma, který nedokáže pořádně obskočit svoji ženu a postarat se, aby nemusela hledat potěšení jinde? Markýz de Cavarlene je muž hodný úcty, ale lásky mladé a žádostivé ženy? Není skutečně velká část viny i na jeho straně?

Nutně si musí položit otázku, které se snaží všemožně vyhnout. Na čí straně jsou jeho sympatie? Na straně sestry a přítele nebo švagra? Cítí poškození Honorého, ale více sympatií stejně vzbuzuje nešťastně zamilovaná dvojice. Náhle se zalekne, uvědomí si, že začíná největší vinu za celý skandál klást na svého švagra, kterému vyčítá jeho sexuální nedostatečnost, moralizování a nakonec i nedůstojné napadení svého soka přímo v ložnici. Ještě tak neobratně, že je potupně ušetřen. Nesmí zapomínat, kdo komu nasadil parohy, ať již k nevěře vedly jeho sestru jakékoli důvody.

Hrabě a markýza budou dostatečně potrestáni, pokud je vyřešení kauzy rozdělí. Více určitě jeho sestra, na zámku Cavarlene bude jen obtížně hledat náhradu za svého milence, manžel ji nepochybně bude střežit jako oko v hlavě. Postará se, aby nedostala žádnou příležitost k nevěře. Uvědomí si, k jak velkému trestu ji jeho návrh odsuzuje a pocítí s ní soucit. Občasné setkání s venkovskou šlechtou, pod dohledem manžela, nudné dny v zámku a pravděpodobně i večery v ložnici. Hrabě si může najít náhradu, ať již v nové lásce či pouze v ženě, která mu poskytne tělesné potěšení. Ovšem teď předbíhá události, markýz de Cavarlene se ještě nerozhodl jeho návrhy akceptovat, Mazarin o ničem neví, není znám další postup intriky od pana d'Holfene.

Zastaví kočár na cestě do královského paláce a vyčkává příjezdu kardinála. Snad si dnes nepřivstal a neprojel dříve, pak by musel rozhovor odložit na pozdější dobu. Vyčká ještě tak půl hodiny, pokud se do té doby kočár s panem Julesem neobjeví, bude pokračovat v cestě a požádá ho o audienci na sklonku dne.

Štěstí se však na mladíka usměje, kapitán Roth asi po dvaceti minutách upozorní svého pána na očekávaný kočár. Markýz vystoupí a znamením na sebe upozorní. Jelikož se takto setkali již třikrát, kočí preláta zarazí koně a za krátkou chvíli spatří šlechtic mírně překvapený obličej kardinála. Když však Mazarin zřít postavu svého oblíbence, tvář se mu rozjasní a otevřením dveří mu nabídne další společnou cestu. Chudák, pomyslí si markýz, ještě netuší, jak mu svým vyprávěním zkazím dnešní den.

Pan de Almare po pár všeobecných frázích přejde rovnou k věci. Svým osobitým způsobem vykreslí události minulého dne, přičemž si dá záležet, aby vyzněly pro jeho přítele a sestru co možná nejlépe. Zdůrazní jejich nešťastnou lásku, vzpomene chlad markýze ke své ženě, upozorní na odpornou intriku služebníků jeho matky. Střet milence a manžela popíše jako napadení mladšího a šikovnějšího milovníka rozlíceným paroháčem. Mazarin ho poslouchá pozorně, jeho tvář zůstává kamenná, ale jeho oči nabývají na chladu. Není těžko pochopit rozpoložení jeho mysli, krev v něm vře a jen obrovská zkušenost a nácvik v přetvářce mu zabraňuje projevit rozhořčení.

„Vaše Eminence,“ zakončí své vyprávění mladík, „jsem z celé události velmi zarmoucený a nevím, jak vše co nejlépe urovnat. Proto vás, jako zkušeného muže, prosím o radu.“

„Prosíte mě o radu?“ protáhne kardinál, odmlčí se, trvá věčnost, než pokračuje, „Váš přítel i vaše sestra si způsobili velkou nepříjemnost. Bohužel ale nejen sobě, rovněž mnoha jiným. Sám dobře tušíte možná důsledky. Jak se zachová váš švagr?“

„Budu se ho snažit přesvědčit, aby mé sestře odpustil a aby oba odjeli na jejich zámek Cavarlene, ležící nedaleko Evreux. Snad se mi podaří švagra k odpuštění přesvědčit,“ odvěti šlechtic, mile překvapen věčností preláta a absencí jakýchkoli emocionálních projevů rozhořčení.

„Pan hrabě de Godille slíbil ukončit svůj poměr s vaší sestrou?“

„Ano, slíbil. Jeho slovu věřím.“

„Měl by ale na čas také zmizet.“

„Jsem stejného názoru, Eminence. Mám v úmyslu ho požádat, aby se odebral na své panství, ale možná by se našel nějaký úkol, který by ho odvedl pryč z Paříže a také od jeho milenky.“

„Uvažujeme stejně,“ přikývne Mazarin, zdá se jít vyrovnaný, rychle hledající východisko z nepříjemného problému.

„Vaše Eminence, rád bych upozornil ještě na jeden možný problém. Markýze de Cavarlene přivedl na inkriminované místo pan d'Holfene, služebník mé matky. Tu jsme na králův rozkaz nechali internovat na jejím zámku v Borgogne. Ovšem ona je milenkou vévody de Vendome, mám obavy, aby s jeho pomocí nebyla rozehrána daleko rozsáhlejší intrika.“

„Pane markýzi,“ přelétne přes tvář diplomata jako by soucitný úsměv, „všechny tyto souvislosti jsem si uvědomil již během vašeho vyprávění. Proto usiluji o nalezení řešení.“

„Musím se přiznat k obdivu nad vaším nadhledem, Vaše Eminence.“

„Můj nadhled, jak jste poznamenal, spočívá v pouhém uvědomění si nulové racionality jiného jednání. Jakýkoli projevený hněv a nespokojenost, jít vnitřně cítím, nijak naší věci neprospěje. Pan hrabě de Godille a vaše sestra nám oběma zkomplikovali naše záměry. Možná jde jen o vyřizování účtů v rámci vaší rodiny, já však musím myslet i dál. Co jestli záměrem není jen poškodit vás, ale přímo mě? Řídí pana d'Holfene vaše matka nebo přímo její milenec? Neplánují úskok, který by poškodil přímo mě?“

„Jsem přesvědčen o cíleném útoku na moji osobu, Eminence. Pravděpodobná je i pomsta mé sestře a panu hraběti za podporu, kterou mně poskytli.“

„I já považuji vámi právě zmíněnou možnost za pravděpodobnější, což neznamená vyloučení druhé alternativy. Musíme být připraveni i na horší variantu.“

„Vaše Eminence, zeptám se přímo, je ve vašich silách zabránit proniknutí zpráv o té nešťastné události až ke sluchu krále?“

„V tuto chvíli nejsem schopen odpovědět. Záleží na odhodlání našich nepřátel, kam až jsou připraveni zajít. Král je zatím nemocný a oni jsou s touto okolností dobře seznámeni. Chtějí využít lapálie vaší sestry pro oslabení mého postavení? Chtějí riskovat střet, ze kterého mohou vyjít posílení, ale také oslabení, pokud já uhájím svou pozici? Však i k vám cítí král i královna jisté sympatie a pravděpodobně vám budou naslouchat více, než proradnému panu ve Vendome. Což si jistě i on uvědomuje. Bude ochoten takto riskovat, zvláště když sám má zájem vyřešit kladně své vlastní nemalé problémy?“ odvěti Mazarin otázkou.

„Vaše Eminence, přemýšlel jsem o všem a došel ke stejnému názoru. Vévoda de Vendome má příliš mnoho hříchů u svého nevlastního bratra, než aby se nyní rozhodl hrát riskantní hru proti vám. Z vyřčeného pramení mé přesvědčení o komplotu pouze služebníků mé matky směřující proti mně.“

„Komplotu? Spíše bych řekl využití příležitosti, kterou jim váš přítel a vaše sestra nabídli. Pokud se vám a vašim blízkým chtěli pomstít, záměr jim vyšel náramně. Vůbec se mi nechce do problémů vaší rodiny zaplétat, bohužel jsem k tomu donucen. Tušíte jistě důvody, nutící mě se osobně angažovat.“

„Pravděpodobně. Byl jsem spatřen ve vaší společnosti a skandál kolem mé rodiny by mohl vyspíchnout trochu špíny i na váš obraz. Distancováním se od mé osoby byste si příliš nepomohl. Co se týká pana hraběte de Godille, má vliv na vaši gardu, vede si znamenitě při řešení delikátních úkolů, o

čemť přesvědčil jiť pana kardinála de Richelieu, který byl výborným znalcem lidí a vybíral si spolupracovníky velmi pečlivě. Vyplatí se ho na čas uklidit a pokud se poměry u dvora zdramatizují, povolat ho nenápadně zpět.“

„Souhlasím s vašimi závěry, ačkoli jimi nejsem příliš potěšen. Nutí mi pomáhat hříšníkům, místo abych dané osoby vyplísnil. Udělal jste dobře, když jste mě neprodleně vyhledal. Pokusím se problém vyřešit jiť během dnešního dne. Pana hraběte uklidíme pryč z Paříže, večer vám sdělím své rozhodnutí. Nepředpokládám rychlý pokus zpravit krále o nedůstojné bitce jeho šlechticů a rozrušovat jeho jiť tak neklidnou a bolestmi rozervanou duši.“

„Rozumím. V případě pokusu budete argumentovat královým zdravím a nicotností drbů, mohoucí podřývat práci královských lékařů.“

„Nemohu vyloučit jiný způsob pokusu o zdiskreditování vašeho přítele, vaší sestry a švagra. V tom případě se poradíme, jak postupovat. Vás však čeká obtíťný úkol, rozhodně těťší neť je můj.“

„Obtíťný úkol?“

„Určitě víte o čem mluvím, pane markýzi, jinak byste mě velmi zklamal,“ usměje se poprvé mile Mazarin.

„Snad jsem pochopil záměry Vaše Eminence,“ pokusí se oplatit stejnou mincí pan de Almare, „Budu muset přesvědčit svého švagra, aby se vzdal dalších nepřátelských kroků vůči milenci své ženy, nezapudil ji a stáhl se do ústraní. S vědomím svého parotí. Bude muset i přejít okolnost, kdy ho v bitce sok ušetřil. Překousnout tolik potupy bude pro mého švagra opravdu velmi obtíťné.“

„Obtíťnost úkolů vyťadu je mobilizaci našich nejlepších vlastností. Vyřešení vaší delikátní rodinné záleťitosti hodně napoví o vašich schopnostech. Bohuťel postel, nevěra, řárlivost, nenávisť s tím spojená, ovlivňuje i daleko váťnější záleťitosti, neť je, při vši účťě k vám, pane markýzi, vaše rodina. Uť od pradávna, jak si jistě při svém vzdělání vzpomenete.“

„Vzpomínám na mnohé příběhy, včetně lásky Parida a Heleny,“ pousměje se mladík.

„Tak prosím nepřipusťte řádnou trojskou válku ve vaší rodině a uť ne vůbec tak dlouhou a nelítostnou. Bohuťel mnozí nedokáťí rozlišit osobní a veřejné zájmy ani dnes,“ povzdechne si prelát.

„Udělám vše, co bude v mých silách,“ pouťije hodně obehnanou frází mladík, pak však u vědomí vyřčeného klišé dodá, „Moje role je velmi obtíťná, jelikoť můj švagr ať příliš lpí na své cti a rodinné tradici.“

„Pak vyuťijte ve svůj prospěch právě tyto jeho vlastnosti. Učínťe z něho zachránce rodiny.“

„Jiť se stalo. Zatím mám jeho slib. Zavázal se neudělat nic bez rady se mnou. Jeho slovu mohu věřit, on by ho nikdy neporušil, ačkoli je ve velmi trapné situaci. Mám i slovo pana hraběte. Bude respektovat vaše rozhodnutí a moji sestru jiť nebude vyhledávat.“

„Dnešní noc pro vás asi byla perná,“ poznamená Mazarin a pohlédne do unavené, ale spokojené tváře mladíka, coť mu neujde a proto dodá, „Vyřídťe však svému příteli moje rozhořčení nad jeho jednáním, kterým nás přinutil řešit jeho osobní záleťitosti. Měl by do budoucna více zvaťovat svoje kroky, pokud se nechce vzdát pro řenskou sukni své kariéry.“

„Vyřídím mu váš vzkaz, Eminence, i když si je jistě vědom svého pochybení.“

„Jak se zdá, blíťíme se ke královskému zámku,“ vyhlédne Jules z okénka, „Sice mi s vámi cesta rychle utekla, ale jen za cenu dalších starostí, které jste nahnul na moji hlavu.“

„Vaše Eminence takové drobné starosti nepochybně vyřeší bez větších nesnází.“

„Malé starosti a jejich řešení nám ubírají čas pro záleťitosti daleko většího významu, pane markýzi. Čas, který oba strávíme problémem vašeho přítele a jeho chťiče, jsme mohli věnovat dišputaci nad státnickými otázkami. Musíme se modlit, aby z malého ohýnku, který rozťehl pan hrabě de Godille, nevznikl daleko větší, od kterého bychom se mohli všichni popálit.“

„Proto je nutné ho udusit jiť v zárodku,“ připomene pan de Almare.

„Jistě. Takně mi naznačťte nemoťnost jiného řešení, neť pomáhat hříšníkovi, který nectil desatero boťích přikázání a poťádal o řenu blíťního svého,“ poznamená Mazarin.

Pierre hledí na preláta s obdivem. Určitě mu jeho vyprávění notně hnulo ťlučí, přesto zachoval stoický klid a soustředil se na věčné hledání řešení. Byla by skutečně škoda, kdyby tento diplomat italského původu nedostal šanci pokračovat v práci svého předchůdce pana de Richelieu.

VÉVODA DE VENDOME A PAN D'HOLFENE

V domě pronajatém hraběnkou de Besiere panuje od rána čilý ruch. Vše směřuje k přípravám odjezdu pana d'Holfene a Marka Bellisona na zámek Bessiere. Především anglický krasavec po dlouhé době září jak sluníčko, nemůže se již dočkat chvíle, kdy padne k nohám své velitelky a stane se jejím otrokem. Otrokem, který následně bude odměněn tím nejkrásnějším způsobem, alespoň z jeho pohledu. Touha po starší ženě z mladíka nevyrchala, proti tomu románek s mladou a pohlednou Suzanne zůstává již téměř zapomenut, naopak naděje na brzké spatření své ikony v mládenci probouzí sexuální fantasie.

Pan d'Holfene se nasnídá, nastrojí a pěšky vyrazí do nedalekého paláce na sjednanou schůzku s vévodou de Vendome. Nemusí čekat dlouho, králův nevlastní bratr ho přijme v salónek sám. Očekává rozhovor o své milence a k němu nepotřebuje žádné další svědky. Host však začne z jiného soudku a vyličí mu události předešlého dne, při jejich vyprávěních na něho velmož zírá poněkud překvapeně a nejistě.

„Pane, proč mi o této milostné avantýře vyprávíte?“ zeptá se, zřetelně zaskočen.

„Monseigneure, dle mého názoru bychom mohli této záležitosti využít ve prospěch paní hraběnky a konec konců i ve váš prospěch,“ odvěti zaražený Geofri, očekával zcela jinou reakci hostitele.

„Využít v můj prospěch? Nějaký šlechtic svede dceru paní hraběnky a její manžel zuří, dokonce s ním zkrátí meče. Přijde mi to jako smutná, ale velmi obyčejná záležitost. Vůbec netuším, jak by mohla prospět mým zájmům.“

„Monseigneure, pan hrabě de Godille byl spolupracovníkem kardinála Richelieu, dokonce jeho oblíbencem. Nyní je ve službách kardinála Mazarina, který usiluje o získání přízně obou Veličenstev. Král je vášně nemocný a pokud zemře, mohl by kardinál překáčet vašim zájmům.“

„Ten úlisný talián? Je jen obyčejný úředník a pohrobek velkého kardinála. Připouštím, Richelieu byl skutečný nebezpečný nepřítel, on skutečně vládl. Ale Mazarin? Je jen šašek, který poklonkuje králi a královně. Jeho vliv není velký.“

„Nepodceňoval bych ho, monseigneure,“ pronese prorocké varování host.

„Pane, Mazarin je jen obyčejný slouha,“ mávne rukou César, „Nějaký hrabě de Godille je rovněž bezvýznamná figurka. Nechápu, jak bych já mohl mít prospěch z této nevěry.“

„Monseigneure,“ rozhodne se pro poslední pokus rozčarováný intrikán, „kdyby se král dozvěděl o souboji obou šlechticů, mohl by je nechat zatknout. Lehce bychom dokázali, že hrabě de Godille pracuje pro jeho nového oblíbence Mazarina a tak ho zdiskreditovali v králových očích. Skandál kolem markýze de Cavarlene a markýze de Almare, který také patří k blízkým služebníků Mazarina, by rovněž mohl v očích krále oslabit jeho pozici.“

„Pane, jak si své návrhy představujete?“ zvedne udiveně obočí vévoda, „Navrhujete, abych krále požádal o audienci a přišel mu líčit bezvýznamnou avantýru a následný spor dvou nevýznamných šlechticů? Musel by mě považovat za blázná!“

„Hrabě de Godille a markýz de Cavarlene porušili králův edikt o soubojích.“

„Chtěl jste říci edikt kardinála Richelieu,“ opraví hosta César, „Jen takovej proradnej ničema jako Richelieu, mohl přijít s tak ponižujícím zákonem pro šlechtu, který jí brání chránit svoji čest tím nejpřirozenějším způsobem.“

„Máte pravdu, monseigneure,“ řekne pobledlý Geofri.

„Samozřejmě mám pravdu,“ odvěti povýšeně velmož, „Vždyť i vy sám jste strávil několik let v Bastile pro tenhle nesmyslný edikt. Divím se, že vás vůbec něco takového napadlo. Pane d'Holfene, my

zde mluvíme o nejvyšších zájmech království. Mezi ně prkotiny, o kterých jste mi vyprávěl, vůbec nepatří.“

„Omluvám se, monseigneur,“ syne si popel na hlavu host, „asi jsem správně nedomyslel všechny okolnosti. Pro vás jde o skutečně nevýznamnou událost, ale pro paní hraběnkou de Besiere je vše naopak velmi důležitá.“

„Nedomnívám se.“

„Monseigneur, její syn, sestra a švagr, a vlastně i milenec její dcery, ti všichni se spikli a jejich výsledkem bylo vyhnání paní hraběnkou do Borgogne. Z tohoto pohledu by zatčení pana hraběte de Godille a markýze de Cavarlene mohlo paní hraběnce pomoci. Král by mohl změnit názor na její vyhnání a zrušit příkaz k jejímu exilu.“

„Chcete poťádat krále o audienci a vše mu vyličit?“ zeptá se vévoda s neskryvanou ironií v hlase.

„Já určitě ne. Ale vy jako jeho nevlastní bratr ...“

„Pane d'Holfene,“ řekne už téměř nazlobeně pan de Vendome, „já mám svých starostí dost. Sám jste správně poznamenal, jak vášně je Ludvík nemocný. Moťná brzy zemře. Mám snad chodit a obtěovat ho v tak těžkých chvílích takovými nicotnými věcmi? Mám vzbudit jeho nelibost? Ostatně si nejsem jist, zda by mě vůbec přijal. Jsme sice nevlastní bratři, ale v minulosti jsme se dost poškorpili, což nepochybně víte.“

„Omlouvám se, monseigneur,“ rezignuje již zcela žalobníček, „snažil jsem se pouze hájit zájmy paní hraběnkou.“

„Coť jste dle svého mínění učinil, když jste se postaral o odhalení nevěry její dcery,“ praví pohrdavým tónem César, ani tímto činem si u něho host příliš sympatií nezískal.

„Monseigneur, všechny moje kroky směřovaly k pomoci paní hraběnce, která byla před králem nespravedlivě očerněna svými nevděčnými dětmi a kterým vydatně pomáhal právě pan markýz de Cavarlene a pan hrabě de Godille. Podařilo se mi mezi její nepřátele vnést rozkol, ačkoli moťná moje kroky příliš obdivuhodné nejsou.“

„Obdivu hodné rozhodně nejsou. Pokud povedou k návratu paní hraběnkou zpátky do Paříže, budiť. Ale já vám v tuto chvíli opravdu pomoc nemohu, moje zájmy jsou výrazně vyšší, než vaše malicherná pleticha. Nemohu se nechat do vašich her zaplést,“ řekne důrazně vévoda, v jeho hlase zní pouhé strohé konstatování faktu, žádná omluva či lítost nad odmítnutím pomoci.

„Chápu vaše zájmy, monseigneur,“ odvěti stejně věcně a chladně pan d'Holfene, „Vyřídím vaše slova paní hraběnce. Ještě dnes se za ní chystám odjet.“

„Pane d'Holfene! V žádném případě si nepřejí, abyste paní hraběnce líčil můj postoj k vaší záležitosti jako moji neúčast s jejím vyhnáním. Jsem jí velice zarmoucen, ale okolnosti mi neumožňují v tuto chvíli zasáhnout v její prospěch. Pokud se však poměry u dvora výrazně změní a já získám vliv, který mi po právu náleží, učiním veškeré moťné kroky pro její okamžitý návrat,“ zdůrazní pan de Vendome a přísně se na hosta podívá.

„Samozřejmě vše takto paní hraběnce vysvětlím, monseigneur,“ usměje se Geofri, „Nepochybně vaše rozhodnutí pochopí.“

„Vyřídte také paní hraběnce moje pozdravy a rovněž, jak moc ji stále chovám ve velké úctě. Jsem velmi smutný z jejího údělu, pevně věřím, že brzy důvody jejího exilu pominou. Stále ji považuji za blízkou přítelkyni naší rodiny a je mi smutno z její nepřítomnosti.“

„Vyřídím všechna vaše slova, monseigneur. Máte snad zájem paní hraběnce poslat písemný vzkaz?“

„Písemný vzkaz?“ protáhne César, „Nevím jaké poměry panují v místě jejího exilu, moťná budete prohledán. Nebylo by vhodné, aby se král dozvěděl o mém dopisu osobě, která se těší v současné době jeho nemilosti.“

„Rozumím a naprosto chápu vaši obezřetnost.“

„Pane d'Holfene,“ řekne znovu velmi důrazně velmoť, „ve hře jsou významné státní záležitosti, které mi znemožňují v tuto chvíli paní hraběnce pomoc. Slibuji ji však vše vynahradit, jakmile se mi

k tomu naskytne první příležitost. Chci, abyste toto doslova paní hraběnce vyřídil, spolu s mými vřelými pozdravy a projevem mé velké náklonnosti k ní.“

„Učiním vše naprosto přesně,“ zachová kamennou tvář velmi zklamaný Geofri, „Jakmile se vrátím do Paříže, požádám vás o audienci, abych vám mohl tlumočit odpověď paní hraběnky.“

„Budu se na její odpověď těšit. Vyřídíte jí ještě, že velmi chybí celé naší rodině,“ dodá vévoda pokrytecky, schovávat své tužby za rodinu je v takto soukromém rozhovoru dle mínění hosta zbytečné.

Pan d'Holfene odchází z paláce Vendome jak zpráskaný pes. Dračice Angelika d'Saussier měla bohužel pravdu. Ludvík nastolil u dvora křehký smír mezi všemi znesvářenými stranami a nikdo ho nechce v tuto chvíli porušit, aby se nejevil v negativním světle v očích umírajícího krále. Opravdu asi již brzo půjde o daleko důležitější záležitost, než je spor hraběnky s jejími dětmi o majetek a nějaký ušmudlaný souboj, pro prince navíc dvou naprosto bezvýznamných šlechticů.

Angelika hned pozná, jak pan d'Holfene pochodil a vítězoslavně na něj vycení své zuby. Zachová se však velkoryse, nedává najevo svůj triumf a pokud ano, tak jen velmi zdrženlivě. Neúspěšný vyjednávač zkontroluje přípravy na cestu, kočár s najatým doprovodem již postává před domem, jejich zavazadla sbalil Mark a připravil u vchodu. Geofri zamíří do salónku, sám si nalije pohár vína, posadí se ke stolku, kam za ním během chvilky připluje krásná ať démonická Angelika.

„Vévoda nebude vyvíjet žádnou aktivitu,“ ověří si pouze svůj správný postřeh, jeho přikývnutí pro ni je dostatečnou odpovědí, „Budu sledovat, jestli vaše rozhodnutí alespoň rozloží rodinu markýze de Cavarlene.“

„Věřím v nenávist markýze de Cavarlene. Hrabě ho ponížil dvakrát, nejprve, když mu nasadil parohy, a pak ho ušetřil v souboji. Musí ho nenávidět a možná bude trvat na opakování souboje, tentokrát již se všemi náležitostmi.“

„Myslíte?“ protáhne ona, pak s mírně ironickým úsměvem zavrtí hlavou, „Markýz de Almare asi nenechá věci zajít tak daleko. Ale určitě je jejich spojení proti paní hraběnce těžce otřeseno. Možná se všichni na čas stáhnou do ústraní a nechají markýze de Almare opuštěného.“

„Plánujete snad něco proti němu?“ podívá se on podezřívavě.

„Pochybuji v nějakou vhodnou příležitost. Markýz je velmi dobře chráněn a po těchto událostech si dá dvojnásobný pozor. Jeho sluha Auguste je už nepoužitelný.“

„I v posteli?“

„Tam si svoje odvede,“ ukáže mu znovu svoje zuby, „ačkoli od doby, co ho asi jeho pán instruoval, jak se má ke mně chovat, tak je při milování roztržitější a podstatně horší než na začátku. Asi se budu muset porozhlédnout po někom jiném, kdo mi ho nahradí.“

„Při tvých přednostech asi nebudeš muset hledat dlouho.“

„Muže či chlapce do postele určitě ne. Znáte ale moje záměry, ráda bych uléhala vedle muže významného postavení, je mi jedno, jestli bude starý nebo mladý, hezký nebo ošklivý, jen když mi otevře dveře do nejvyšších kruhů.“

„Začínám věřit v tvůj úspěch. Ač nerad, musím přiznat tvůj správný odhad ohledně vévody de Vendome. Ale markýz de Cavarlene se zachoval podle mých předpokladů.“

„Teď už je jedno, kdo co říkal. Něco jste udělal a vzít zpět to nejde. Jak dlouho se chcete na Besiere zdržet?“

„Netuším, ale návrat do Paříže nehodlám odkládat. Jen předám paní hraběnce zprávy a jejího věrného a výkonného Marka,“ usklíbne se on potměšile, „vyslechnu si její dobré rady a zavelím k návratu. Stačí mi jen pár dní k odpočinku, i když moje kosti stárnou.“

„Pane d'Holfene, nezapomeňte na naši dohodu,“ změní ona náhle výraz a přejde do vášné tóniny, „Vzájemně si pomůžeme, abysme dosáhli svých cílů. Snad jsem vás už přesvědčila, že své předsevzetí myslím vážně. Nechci s vámi soupeřit o přízeň paní hraběnky, chci využít její pomoc.“

„Zatím jsme mnoho nedosáhli,“ odvětil on trpce.

„Od paní hraběnky jsem se naučila orientovat i v politických poměrech. Všude se šušká o špatném zdravotním stavu krále. Ať umře, a když Bůh dá, zemře brzy, znovu se bude rozdělovat moc. Pak máme

naději pomoci paní hraběnce zpět na výsluní a po jejích zádech se vyšplhat ke svým cílům. Vy ke spokojenému stáří v blahobytu, já do vyšších kruhů společnosti.“

„Jsi at příliš otevřená.“

„Alespoň vidíte, že s vámi hraju poctivě. Můžu se spolehnout na naši dohodu?“

„Naši dohodu? Nepamatuji si žádnou naši dohodu,“ odvětlí on, když spatřil její ztuhnutí rysů a zlověstného záblesku v očích, přejede mu po tváři malý úsměv a dodá, „Naše záměry nejsou v rozporu. Vyzdvihnu tvoje schopnosti před paní hraběnkou. Ale nepouštěj se do žádných intrik proti markýzi de Almare, alespoň ne, dokud se nevrátím.“

„Jak si přejete,“ znovu předvede svůj zdravý a silný chrup, starý šlechtic stále nepochopil, kdo z nich má budoucnost a kdo je schopen přijímat správná rozhodnutí. Zpackal její sňatek a připravil je o triumf v rukách při vydírání dcery hraběnky i jejího milence. Však mu dnes hodně spadl hřebínek v paláci Vendome. Skoro se soucitem se podívá na pana d'Holfene, dopíjející pohár s vínem.

DRUHÁ MISE MARKÝZE DE ALMARE

Kardinál Mazarin při svém návratu z královského paláce opět nabídne místo v kočáře markýzi de Almare, jež ho s radostí přijme. Prelát se tváří spokojeně, snad mu bude tlumočit dobré zprávy. Je už téměř tma, spíše se slyší než vidí.

„Pane markýzi, jak pohlížíte na cestování?“ zeptá se překvapivě Marazin.

„Na cestování? Kam mě hodláte poslat, Eminence?“

„Naši nepřátelé podnikají kroky proti našemu království, v současné době nám hrozí nebezpečí na východě. Vojsko španělské a císařské pod vedením Francisca de Mella je v Ardénách a hrozí, pokud nebudou zastaveni, pokračování jejich tažení až k Paříži.“

„Opravdu hrozí takové nebezpečí? O té situaci pochopitelně vím, Eminence. V této oblasti ale má vojsko vévoda d'Enghien.“

„Správně, pane markýzi. Vévoda d'Enghien, na mou radu, převzal vojsko v dost špatném stavu a teď se z něj snaží vybudovat dostatečně silnou zábranu před záměry našich nepřátel. Pokud by neuspěl, otevřela by se jim cesta na Paříž.“

„Otevřela by se jim cesta skutečně? Nemohli by být zastaveni později?“

„Mohli a museli, ale za jakou cenu? Nepřítel na našem území, pustošící naše města, nutnost vybudovat silnou armádu či povolání další vojska, to vše by znamenalo další významnou zátěž pro naši téměř prázdnou státní pokladnu. Je proto více než žádoucí, aby mladý vévoda uspěl, pokud se nepřítel nezalekne a nestáhne se.“

„Vévoda d'Enghien je sice mladý, ale má vojenství v krvi, však také pochází z rodu Condé.“

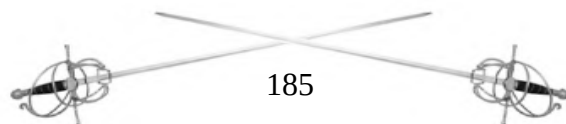
„Máte pravdu, ale na jihu v loňském roce, po odchodu krále a pana de Richelieu, způsobeným jak jejich zdravotním stavem, tak zradou pana de Cinq-Mars a jeho spojenců, zcela neuspěl. Ale je rozhodně velmi schopný mladík. Pokud se ve své ztřeštěnosti nepostaví do cesty střele, prorokuji mu velkou budoucnost.“

„Kdy mám k vévodovi d'Enghien vyrazit?“ zeptá se věčně markýz.

„Co nejdříve. Dostanete ode mne listiny, ve kterých mu Jeho Veličenstvo vyjadřuje důvěru a povzbuzuje ho v těmž úkolu zastavit nepřítele. Kromě toho vyřídíte vévodovi také mé osobní pozdravy, zdůrazníte mu význam jeho počínání.“

„Souvisí můj odjezd s panem hrabětem de Godille?“ zeptá se mladík, který již začíná tušit, odkud vítr fouká.

„Soudíte správně. Pan hrabě bude oficiálním doručitelem dopisu od krále, vy ho doprovodíte a budete mým poslem. Je dobré se vévodovi připomenout, ujistit ho o mojí podpoře jeho zájmům.“

„Již chápu, Vaše Eminence a obdivuji vaši kombinaci. Uklidíte pana hraběte k vojsku vévody d'Enghien, kam ještě navíc doručí královny pozdravy a tět, pochopitelně, vaše. Jaká však má být úloha pana hraběte u pana vévody?“

„Postavení vašeho přítele záleží na vaší šikovnosti, pane markýzi.“

„Na mé šikovnosti? Nechápu nyní přesně vaše záměry.“

„Mé záměry nejsou špatné. Neřídám pana vévodu o špatnou funkci pro pana hraběte, vy ať na místě musíte zvolit vhodnou taktiku a zajistit mu jeho setrvání u vojska v roli pro něj důstojné. Můžete zůstat oficiálním pozorovatelem krále, poslem, hostem vévody. Jde však o velmi citlivou záležitost, proto vás tím pověřuji osobně.“

„Mé instrukce jsou ať příliš volné. Nebylo by možno v dopise zmínit krátkou doušku ohledně pana hraběte?“

„Něco takového by bylo možné, ale naši princové mají jednu velmi neblahou vlastnost, jsou hrozně namyšlení a ješitní. Vévoda d'Enghien by mohl spatřovat v mé špatnosti snahu zasahovat do jeho práv, případně se domnívat, že pan hrabě má sledovat jeho počínání a hlásit ho buď mně či králi. Oboje by mohlo výrazně narušit vztahy vévody d'Enghien s královskou korunou a také s mojí osobou. Nic takového se však nesmí stát.“

„Již rozumím. Mám s panem vévodou domluvit, aby si pana hraběte nechal u sebe z jiných příčin.“

„Však vy se mezi sebou jako velmožové domluvíte, o tom nepochybuji,“ naznačí možnou cestu prelát, jeho ironický úsměv mladík díky tmě vidět nemůže. Nemá o většině princů i vysoké šlechty valné mínění, mnohé jejich zvyklosti či tradice považuje za přežitky, brání rozumným kompromisům a o jejich ješitnosti, aroganci a mnohdy i vyslovené tuposti byla již řeč dříve. Ovšem mladý syn vévody de Condé rozhodně patří k hrstce schopných urozenců, kteří zastávají mnohé významné posty díky svému původu. Ač mu je teprve dvaadvacet let, již dokázal své vůdcovské schopnosti.

„Snad jsem pochopil záměr Vaší Eminence. Pan hrabě dostane možnost doručit poselství od krále a tím bude zdůvodněna jeho přítomnost. Pokud budu úspěšný, mohu mu zajistit setrvání u vojska delší dobu. Ale ne na přání krále či Vaší Eminence, ale z rozhodnutí samotného prince. Avšak pokud budu neúspěšný?“

„Pak mě zklamete a také asi vašeho přítele. Máte při svém vyjednávání velkou výhodu, jste s panem vévodou příbuzní a v paláci jeho otce jste přijímán více než vřele. Ale počítat musíme se všemi eventualitami. V tom případě se vy vrátíte urychleně do Paříže a pan hrabě odjede na své panství. Zde setrvá, dokud ho nepovoláme zpět.“

„Má svůj odjezd chápat jako vyhnanství?“

„Je v jeho zájmu, aby na čas zmizel z Paříže, pokud se jeho nepřátelé pokusí rozvířit nešťastnou událost mezi ním a markýzem de Cavarlene. Jestli se ukáží naše obavy jako liché, můžeme pro něho poslat brzy. Kdy můžete vyrazit?“

„Mohli bych odjet již zítra, pokud však bude Vaše Eminence souhlasit, odjel bych pozítří. Využil bych zítřejšího dne k zařízení svých záležitostí a přípravě na cestu.“

„Tedy pozítří. Zítra odpoledne budete mít připraveny listiny, zastavte se v Saint-Germain-en-Laye a převezměte si je. Po svém návratu mě vyhledejte. Nezdrtujte se u pana vévody dlouho, jen dobu nezbytnou k tomu, abyste vykonal své poslání a případně prince neurazil. Potřebuji vás zde, máme mnoho práce a schopných spolupracovníků je málo.“

„Děkuji za vaši pochvalu, Eminence, snad se jí ukáží i být hoden.“

„Pane markýzi, přeji vám dobré pořízení. Nezapomeňte, máme zájem mít pana vévodu, vašeho bratránka, na svojí straně, pokud by došlo, nedej Bože, ke skonu krále. V tom je vaše cesta významná. Pan vévoda musí být přesvědčen o mé důvěře v jeho schopnosti. O mé připravenosti všemožně podporovat jeho zájmy, pokud budu mít možnost rozhodovat. On touží po vojenských úspěších a já mu mohu poskytnout velkou podporu, aby byl jmenován velitelem armády při důležitých operacích.“

„Budu vaše ujištění o jeho podpoře tlumočit, samozřejmě velmi důvěrně.“

Mazarin již necítí potřebu jejich rozhovor prodlužovat, proto nechá zastavit kočár a umožní mladíkovi vystoupit. Ten zůstane stát na cestě v chladu a tmě, dokud nepředjede jeho kočár obklopený houfem Švýcarů v čele s kapitánem Rothem. Paradoxně má daleko větší doprovod než prelát, který zastává daleko významnější postavení u dvora. Kardinál však dbá na nenápadnost, proč na sebe upozorňovat okázalostí, vzbuzující pak zbytečnou závist jeho nepřátel. A těch tuší již teď poťehnaně a pokud král zemře, jistě jich opět přibude.

Pokyn markýze de Almare zní jednoznačně. Jejich další kroky směřují do Saint-Germain k domu hraběte de Godille. Jelikož kapitán Róth zná cestu, není nutné dalšího vysvětlování. Mladík se pohrouží do svých myšlenek, jen s velkými obtížemi přemáhá únavu. Začne počítat, kolik hodin už je vlastně vzhůru, minulé noci nespal ani minutu. Oči se mu klíží, vždy ho však probere otřes kočáru. Snaží se přemýšlet o slovech Mazarina, ale nějak se nemůže soustředit. Se svým posláním je vcelku spokojen, byť ho čeká cesta za vévodou d'Enghien.

Vůbec své poslání nepodceňuje, mladý princ je důležitým hráčem na politické scéně, jakožto prvorozený syn a budoucí nositel slavného titulu vévody z Condé, který stále patří jeho otci. Ten rovněž velel mnoha vojskům, ačkoli se nikdy příliš nevyznamenal. Dokonce na něm lpí skvrna pochybného počtu, i on svou matku podezřival, že jeho otce otrávila a zplodila ho s panošem. Neměl jednoduchý život, ať v jeho jedenatřiceti letech se mu dostalo satisfakce, sloužil králi a Richelieuovi, bojoval proti hugenotům, pak proti císařským i Španělům.

Na větší úspěch vévoda de Condé čeká marně, nicméně stále patří k nejvýznamnějším francouzským velmožům. Však s ním kdysi kalkulovali i jako s kandidátem na francouzského krále výměnou za Ludvíka, pročet se ocitl nakonec i ve vězení. Nakonec však byly všechny jeho pletichy zapomenuty, pravdou je, že do mnohých byl uvtřán svými našeptávači z řad vysoké šlechty a velmožů. Usmířil se s Ludvíkem a od roku 1619 mu věrně sloužil. Už téměř pětadvacet let.

Markýz de Almare si také uvědomí relativnost slov kardinála, opravdu dobře vychází s vévodou de Condé a jeho chotí, kteří mu projevují svou náklonnost, naopak s vévodou d'Enghien se zná jen zběhně. Tím bude jeho úkol obtížnější.

Kočár zastaví před domem hraběte de Godille v Saint-Germain, markýz se nechá majordomem Lemairem ohlásit, jeho doprovod čeká v chladné noci. Nicméně jen krátce. Pierre svému příteli nic dlouze nevysvětluje, vyzve ho k odjezdu do Paříže, přičemž ho usadí ve svém kočáře. O koně hraběte se postarají Švýcaři.

Když se kočár rozjede směrem k Paříži, vyličí v rychlosti markýz svému spolucestujícímu výsledky svých jednání s Mazarinem. Kdyby tma nezakrývala tvář hříšníka, spatřil by v ní velkou úlevu. Svitne mu naděje vyváznout z celé nepovedené taškařice jen s menšími šrámy.

„Zítra si musíte zařídit všechno potřebné, chci vyrazit pozítří po ránu,“ ukončí své povídání pan de Almare, „Postarám se o doprovod, pojedeme mým kočárem. Vy si však vezměte své služebnictvo, pokud se moje jednání zdaří, zůstanete nějaký čas u vévody, pokud neuspějí, čeká vás cesta do Anjou.“

„Chci vám moc poděkovat,“ řekne tiše pan de Godille, v jeho hlase zní smutek, pocit viny, vděčnost, ale též i zárodek naděje.

„Čeká nás dlouhá cesta, budeme mít hodně příležitosti si všechno vyjasnit,“ konstatuje rovněž tichým a unaveným hlasem Pierre, „Stále však ještě nemáme vyhráno.“

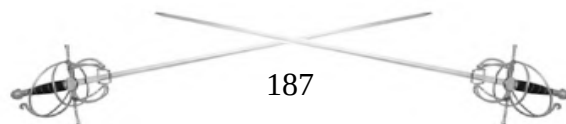
„Jsem si vědom mých problémů. Budete mluvit se sestrou a švagrem?“

„Sestru navštívím ještě dnes večer, jen co se rozloučíme, za švagrem hodlám zajít zítra.“

„Mohu něčím pomoci?“

„Buďte tak laskavý a zůstaňte až do odjezdu ve svém domě. Nezapomeňte na váš slib. V žádném případě nevyhledávejte moji sestru.“

„Svůj slib dodržím. Prosím, vyřídte jí moje omluvy a ... raději nic,“ sklopí hlavu Armand, jeho povzdech vychází z hlubin zmučené duše.

„Ještě bych vás poţádal, abyste pokud moţno setrval ve svém domě a svůj odjezd vysvětlil posláním, kterým vás pověřil král. Tím rozptýlíte pochybnosti, pokud se vyskytnou. Kdo všechno ví o vašem sporu s mým švagrem?“

„Z mého domu pouze Maurice.“

„Muţete mu věřit?“

„Naprosto.“

„Tak jsem svůj dotaz nemyslel, asi jsem se špatně vyjádřil. Ptám se, zda nehrozí nebezpečí, aby si hoch pouštěl ústa na špacír.“

„Jsem si jistej. Maurice nikomu nic neřekne.“

„Pokud hodláte vzít větší mnoţství sluţebnictva, mohu vám poskytnout ještě jeden kočár.“

„Nebude třeba. Vezmu jednoho nebo dva ze svých sluţů. Ti navíc pojedou na koních, aţ se vy vrátíte do Paříţe, budou je potřebovat.“

„Domluvte s Mauricem způsob, jakým mi bude předávat zprávy od pana Louventa a po dobu nepřítomnosti nás obou zajistíte předání zpráv panu Julesovi.“

„Uţ jsem o tom přemýšlel. Vyuţiji pana hraběte de Chavigny nebo pana kapitána de Seinges, velitele kardinálový gardy.“

„Pan de Seinges není do mnoha tajemství zasvěcen, ačkoli o jeho loajalitě nepochybuji. Pana de Chavigny povaţuji za vhodnějšího prostředníka,“ zamyslí se pan de Almare.

Armand přikývne, coţ však zakryje tma. Rozhostí se ticho, oba mladíci se pohrouţí do svých myšlenek. Stále mezi nimi stojí bariéra, vytvořená provaleným tajemstvím. Markýz cítí zklamání z neupřímného jednání svého přítele, kdy mu zamlčel velmi důleţitou informaci týkající se jeho vlastní rodiny, hrabě naopak trpí pocitem viny. Cítí se o to trapněji, ţe přes svou zradu na příteli mu ten pomáhá vybřednout z bahna, do kterého předminulého dne zapadl aţ po krk.

Rozloučí se kousek od domu Armanda, ten převezme svého koně, zatímco kočár s mírovým emisarem pokračuje k domu jeho sestry. Pan de Almare kromě únavy začíná pociťovat i hlad, málem se mu udělá špatně. Zatne však zuby, ještě jeden nepříjemný rozhovor, pak uţ jen večere a spát, spát a spát..

Markýza de Cavarlene ho uvítá v salóнку se zarudlýma očima, váčky pod nimi svědčí o nedostatečném spánku. Tíţivé myšlenky i ozvěny svědomí ji v uplynulých čtyřiaadvaceti hodinách trápily více neţ dost. Skelnatým zrakem popatří na svého znaveného bratra, nabídne mu občerstvení.

„Děkuji, ale jsem tady jen na pár slov,“ odmítne on jakékoli pohoštění, „Nejprve mi řekni, jaké máš zprávy o svém muţi a jak dopadla tvá komorná.“

„Honoré se uţ cítí lépe, tedy co se týká jeho zranění. Baronka mi poslala svého sluhu se vzkazem. Suzanne svůj pokus o sebevraţdu přetřila, ale stále spí. Jen na chvíli se probudila, nebyla jsem u toho, prý litovala, ţe je stále mezi ţivými. Nechala jsem u ní stále někoho ze sluţebnictva, aby se nepokusila svůj čin zopakovat. Aţ se trochu vzpamatuje, tak s ní promluví.“

„Měla bys ji odpustit,“ praví on smutným hlasem, „vţdyť i ty a pan hrabě ţádáte o odpuštění. Naloţila si na tak mladou dívku velké tajemství a zkušený špehové hraběnky ji lehce popletli hlavu.“

„Zvátím tvůj návrh,“ odvěti ona, ale v očích se jí zablýsknou zlověstné plaménky. Stále povaţuje jednání své komorné za zradu a během svých nočních přemítání se dokonce přistihla, jak jí není proti mysli stav, kdy by ona svým zraněním podlehla. Kruté zjištění, ale vycházející z její rozervané duše a snahy nalézt přijatelného viníka svých současných trápení. Obyčejná komorná je rozhodně vhodnější neţ intrikující matka a několikanásobně lepší neţ ona sama a její milenec.

„Zítřa odpoledne se zastavím za tvým muţem,“ pokračuje on, „cestou zpátky tě znovu navštívím. Teď se však uţ těším domů a na svoji postel, protoţe jsem uţ dva dny nezamhouřil oko. Jsem hrozně unavený, proto se omlouvám za tak krátkou návštěvu.“

„Jak dopadlo tvé jednání s Mazarinem?“ zeptá se ona s rozpaky, pak se krátce odmlčí a otázku rozšíří, „Mluvil také s Armandem?“

„Úplně jsem zapomněl, to ta moje únava,“ odvěti on, ve skutečnosti ji chce alespoň malinko vytrestat či potrápit, donutit ji samotnou poloţit choulostivou otázku, „Kardinál Mazarin se zachoval

velkoryse. Učinil z pana hraběte královského posla, bohuťel však ho budu muset doprovodit. Odjítíme pozítří, já se vrátím asi za deset až čtrnáct dní, Armand se pravděpodobně u adresáta poselství zdrtí déle.“

„Odjít dítě? V tuhle dobu?“ téměř ona zaúpí, z delší nepřítomnost bratra, jediného člověka, na jehož pomoc se můž e spolehnout, ji ovane hrůza.

„Nedá se bohuťel jinak,“ pokrčí on rameny.

„Kam vlastně cestujete?“

„Jde bohuťel o státní zálež itosti, nemám právo o nich hovořit,“ odvětí on, pak si však uvědomí příkrost odpovědi i zoufalého pohledu své sestry a smířlivěji pokračuje, „Pan kardinál nám vyšel vstříc, pan hrabě bude uklizen na čas na bezpečné místo a já musím s ním, abych vyřídil vzkazy Jeho Eminence a domluvil azyl Armandovi. Vrátím se, jak nejrychleji to půjde.“

„Co mám ale dělat já?“ třese se jí hlas při této otázce.

„Domluvíme se zítra. Po rozhovoru s tvým manž elem budeme moudřejší. On bude mít dost času si promyslet své další kroky. Neť se vrátím, mohl by se zmátořit a pak bychom všechno dořešili. Naštěstí Armand bude na hony vzdálený, kdyby ho napadaly černé myšlenky.“

„Mohl by ho vyzvat na otevřený souboj?“ zeptá se ona s úzkostí v hlase.

„Bohuťel ani takovou variantu nelze vyloučit.“

„Ale sám se přesvědčil, ť e na něj nestačí!“ téměř zvolá ona, poděšená odpovědi bratra.

„Tvůj manž el je ve své podstatě čestný a spravedlivý muž . Dbající velmi na svoji čest. Výzvou na souboj by nemusel mít záměr zabít, ale být zabit,“ upozorní on, čímť jí ještě více vyděsí.

„Viš, co by jeho výzva znamenala?“ zakvílí ona.

„Ať moc dobře,“ řekne on se stisknutými rty, „Pan hrabě by neměl moť nost výzvu nepřijmout bez ztráty cti. Tvůj muž by byl pravděpodobně zabit a tvůj milenec by mohl teoreticky mohl skončit i na popravišti, pravděpodobněji by ho čekalo vězení, nejpravděpodobněji dlouhodobé vyhnanství.“

„Pierre, tohle nesmíš připustit!“

„Budu se snažit, ale nejsem Bůh,“ odvětí on příkře, ať moc, její zsinálý obličej ho přeci jen obměkčí, „Tvůj muž mi slíbil nedělat nic, dokud si znovu nepromluvíme. Poť ádám ho o totěť do svého návratu. Zkusím mu domluvit, ale moť ná bude ť ádat oběti i z tvé strany.“

„Oběti z mé strany?“ vyděsí se ona.

„Je předčasné o tom mluvit. Pokusím se zachránit tvé manž elství, moť ná však bude nutné opustit na čas Paříť a odjet na zámek Cavarlene.“

„Hlavně nesmí dojít k jejich souboji.“

„Snad se mi podaří tvého muže přesvědčit, ť e svým zraněním zachránil svoji čest. Můj odjezd vše komplikuje, ale neměl jsem moť nost odmítnout. Mazarin se zachoval velkoryse, ačkoli nepochybně také zuřil. Je však velký diplomat, nedal svoji zlost najevo a hned hledal řešení. Ale Armandovi asi jen tak nepromine, bude u něj mít pořádný vroubek,“ řekne on, pak si trochu povzdychne, „Nemám jednoduchou úlohu. Snať im se zachránit tvoje manž elství, Armandovi krk a kariéru, pro sebe svou rodinu a přítele.“

„Jsem ti strašně moc vděčná a ...“

„Andre,“ přeruší ji on, „teď je předčasné děkovat, ať budou nějaké hmatatelné výsledky. Cesta k nim nebude jednoduchá a znamená pro mě hodně nepříjemných jednání a také jít zmíněné cestování. Omlouvám se, ale jsem skutečně hrozně unavený. Zítra se musím připravovat na cestu, vyhledat pana kardinála a vzít si pověřovací listiny. Také znovu jednat s tvým muž em. Potřebuji se alespoň trochu vyspat.“

„Děkuji, Pierre, nebudu tě už zdrť ovat. Jsem tak zoufalá!“

„Stále je naděje ve smírné řešení,“ pokusí se ji utěšit na závěr své návštěvy, přesto však cítí nedostatečnost svých vyřčených slov.

Ihned po návratu do svého paláce si markýz nechá připravit večeři do svých komnat a ještě neť bude nachystána, svolá krátkou poradu do salónku. Jí se kromě něho zúčastní správce Burdain a kapitán Roth. Pán domu sedí v křesle, oba sluť ebníci postávají před ním a očekávají jeho rozkazy.

„Pozítří ráno odjít dím jako vyslanec Jeho Eminence kardinála Mazarina za panem vévodou d'Enghien,“ oznámí suše pan de Almare, pak své prohlášení rozšíří, „Je u své armády, nevím přesně kde se nyní nachází, ale polohu si nechám ještě upřesnit.“

„Jaké příkazy s tím spojené mám očekávat?“ zeptá se stejně věcně Burdain.

„Jedu pouze vyřídít poselství, zdržím se nejvýše pár dní. Pojedu svým kočárem, je tedy potřeba zajistit věci spojené s cestou a vybavením pro mne, mého osobního sluhu Augusta a můj doprovod.“

„Jak velký bude doprovod? Budete si přát další kočár pro věci nebo služebnictvo?“

„Velikost doprovodu nechávám na panu kapitánovi, proto jsem ho rovněž povolal.“

„Milosti, to je zapeklitá záležitost,“ podrbá se za uchem Švýcar, „Budeme mít nějaký vojenský doprovod?“

„Nikoli, o žádný jsem neřádal. Ochranu si musíme zajistit sami.“

„Jak jsem pochopil, jedeme k armádě pana vévody d'Enghien.“

„Ano. Pan vévoda připravuje své vojsko, hrozí střet s nepřítelem, který se naopak shromažďuje v Ardénách. Neočekávám však žádné velké nebezpečí. Jsem králův vyslanec a na území, kterým budeme projít dít, nejsou hlášeny žádné střety.“

„Možná,“ pokývá vát ně hlavou Roth, pak však řekne své ale, „Jenže kolem armády se vřdy mohou potulovat zběhové, mohu plenit a přepadat. Vřdy hrozí nebezpečí.“

„Pane kapitáne, naše bezpečnost je vaše starost. Mě pouze zajímá váš názor, kolik mužů budete chtít na moji ochranu. Pan Vincent vám poskytne potřebné prostředky, pokud bude třeba někoho najmout nad současný stav.“

„Doporučoval bych alespoň dvacet, možná třicet mužů.“

„Pane kapitáne, já nejedu dobývat žádnou pevnost, já jen nesu vzkaz pro pana vévodu. Deset mužů musí stačit. Kromě toho budu přítomen já, vy, cestou tam i pan hrabě de Godille se svými sluhy. Dostatečný počet na odrazení obyčejných dezertérů.“

„Milosti, pan hrabě a jeho sluhové se budou s námi vracet?“

„Pravděpodobně ne.“

„Milosti, doporučuji minimálně patnáct vojáků.“

„Dvanáct,“ ukončí smlouvání markýz.

„Milosti, velmi mi ztějujte moji službu,“ povzdechne si velitel ochranky.

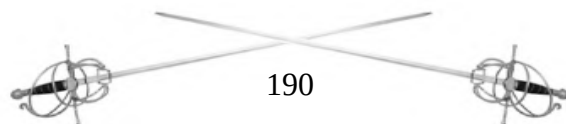
„Pane Vincente,“ nenajde Roth žádnou odezvu u pána domu, „poskytněte vše potřebné panu kapitánovi, aby pozítří ráno bylo připraveno jeho dvanáct mužů k odjezdu. Dále koně pro mého sluhu Augusta a pro mě, kdybych se rozhodl na nějaký čas opustit kočár či si učinit vyjížďku. Považuji za vhodné vzít dva kočí. Pane kapitáne,“ obrátí se na vojáka, „zajistěte si mužstvo a jeho výzbroj. Zítra však dopoledne pojedeme do Saint-Germain-en-Laye a odpoledne krátce budeme popojít dít po Paříži.“

„Jak si přejete, Milosti,“ ukloní se rezignovaně Švýcar, při své opatrnosti by rozhodně volil početnější doprovod, zvláště když si ho jeho pán může bez problémů dovolit.

„Vše bude připraveno, Milosti,“ ukloní se i správce.

„Pánové, nyní mě omluvte. Potřebuji se navečeřet a odpočinout si. Pane Vincente, pošlete za mnou Augusta, dám mu rovněž příkazy,“ ukončí definitivně poradou pan de Almare.

Za půl hodiny již je po večeri a s plným břichem se svalí na lůžko. Usne sám téměř okamžitě, odstrojen Augustem, jež v této činnosti nahradil neukoženou Mariettu. Ale i ta dnes pochopí, jak moc je její pán unaven a proto nijak nenaléhá a nevytahuje svou přítomnost v jeho posteli.

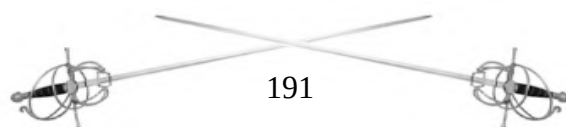
PADESÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

HRABĚ DE GODILLE SE CHYSTÁ NA CESTU

Hrabě de Godille dorazí do svého domu v daleko lepší náladě, než z něho předevčírem prchal. Křehké usmíření s markýzem de Almare i skutečnost, že ho kardinál Mazarin nehodil přes palubu, mu vlily novou energii do žil. Samozřejmě cítí velké obavy z dalšího jednání pana d'Holfene a také markýze de Cavarlene, kterému celý rok nasazoval parohy, až se pověstné ucho u dť bānu utrhlo.

Zamíří do svých komnat a okamžitě si zavolá Tissota. Jeho správce a tajemník v jedné osobě přiběhne téměř okamžitě a v jeho očích se zračí nervozita. Příjezd pána ho překvapil, netuší však, zda jde o dobré či špatné znamení. Hrabě mu poručí připravit večeři pro oba dva a než ji Marie přinese, začnou s důležitými jednáními.

Tissot, ač sám již pojedl se svou snoubenkou, nemůže takovou poctu odmítnout a briskně zařídí tlumočení pánova příkazu. Pak se vrátí, oběma nalije pohár vína a pohlédne do tváře šlechtice. Přeci jen vycítí jistou změnu, nečistí z ní jen naprostá beznaděj, jak tomu bylo při jeho úprku z Paříže.

„Maurici, věci se daly, jak se zdá, do pohybu,“ začne Armand ze široka, sluha mu visí napjatě na rtech, „Díky pomoci pana markýze de Almare se mořná podaří celý skandál vyřešit. Ale není to jistý. V každém případě pozítří odjít dím pryč, takže na tobě bude ležet velká tíha zodpovědnosti.“

„Odjít díte pryč, pane hrabě? Smím vědět kam?“

„Jde sice o státní záležitost, ale tobě cíl své cesty řeknu. Stejně už znáš tolik tajemství, ať to není hezký. Kardinál Mazarin zařídil, abych byl králem pověřen vyřídít poselství vévodovi d'Enghien, který připravuje na severu armádu proti vpádu nepřátel na francouzské území.“

„Králov posel?“ rozzáří se oči tajemníka, „Neupadl jste v nemilost?“

„Prozatím, Maurici, prozatím. Král pochopitelně nemá tušení, co se přihodilo mezi mnou a panem markýzem de Cavarlene a je otázkou, jak se bude všechno vyvíjet dál. Jestli mě někdo králi nepráskne, jestli nebude markýz de Cavarlene trvat na další satisfakci. Bez pomoci pana markýze de Almare bych však nikdy takovou naději na urovnání celého skandálu neměl,“ řekl šlechtic a podívá se pátravě do očí sluhy, neb on na tom měl velkou zásluhu, „Maurici, jak sis mohl dovolit připomenou panu markýzi, že mi má být vděčný za moje služby?“

Tissot, očekávající pochvalu za svoji misi, při těchto slovech zbledne. Pohled jeho pána je přísný, daleko od projevů díků. Panebože, pomyslí si nešťastný sluha, další dobrý skutek, který bude po zásluze potrestán!

„Maurici, něco takového si už nikdy nesmíš dovolit! I kdybych měl přijít o hlavu, nikdy už nesmíš nikomu nic takového říct! Jak hrozně jsem se styděl, když se mi o tvech slovech pan markýz zmínil! I jeho tvoje drzost značně pohoršila!“

„Pane hrabě, já ... snažil jsem se ...“, sklopí hlavu sluha, do očí se mu derou slzy. Jakou tíseň v posledních hodinách pocítoval, jen díky jeho návštěvě u markýze de Almare se věci daly do pohybu, jak sám přiznal i jeho pán. Nakonec ale bude on ten špatný, který si zaslouží pškování či potrestání!

„Maurici, sám pan markýz mi doporučil, abych upustil od tvého potrestání, protože jsi jednal v dobrém úmyslu. Ale prosím tě, už nikdy mě nesmíš takhle ponížit. Slibuješ?“

„Jistě, pane hrabě, samozřejmě,“ oťije tajemník, snad nakonec všechno dobře dopadne. Díky jeho neomalenosti začal markýz de Almare jeho pánovi pomáhat a tím on splnil svůj úkol.

„Vraťme se k našim záležitostem a na tuhle trapnost zapomeňme,“ navrhne k radosti svého služebníka pan de Godille, „Nevím jak dlouho se zdržím u vévody d'Enghien. Mořná delší dobu, mořná od něho pojedu na čas na svoje panství. Buď tam nebo tam vyčkám, jak se vyvinou události ohledně markýze de Cavarlene. V každém případě nebudu delší čas v Paříži. Jak dlouho, nemám vůbec tušení. Chápeš, co moje nepřítomnost pro tebe znamená?“

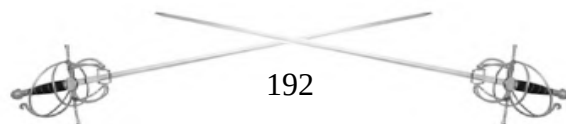
„Pravděpodobně, pane hrabě,“ přikývne Tissot, „Musím se postarat o váš dům a také o záležitosti pana Louventa.“

„Správně. Za panem vévodou se mnou cestuje pan markýz de Almare, pokud by se do jeho návratu přihodilo něco významného, musíš se jedno jak dostat k hraběti de Chavigny a předat mu zprávy. Po návratu pana markýze budeš spolupracovat s ním. Budeš důležitá spojka mezi ním a panem Louventem. Znamená to však seznámení se s mnoha důležitými tajemstvími z nejvyšších sfér společnosti. Musíš být opatrný a hlavně naprosto diskrétní.“

„Slibuji, pane hrabě,“ znovu souhlasně přikývne sluha a chce něco dodat, k čemuž nedojde. Do pokoje vejde Marie s Quidem a přinášejí na podnosu večeři. Rozhovor utichne, pán i kmán čekají, ať oba servírující opustí salónek. Vyhládlý hrabě se pustí s vervou do konzumace, zasycený tajemník jen už dibuje, aby se neřeklo a z mlsnosti, neboť připravený pokrm je jako obvykle nesmírně chutný.

„Maurici, dolej nám víno,“ nařídí Armand, pak pokračuje, „Zítra hned ráno musíš zajít za panem baronem de Taille a požádat ho, aby mě neprodleně navštívil. Řekni mu, že odjít dím na delší čas mimo Paříž a potřebuji se s ním domluvit ohledně mého panství v Anjou. Víš o co jde. Musím zařídít, aby mu vydali část mých peněz uložených ve finančním domě a on je odvezl Leanderovi. Nejraději bych, aby mě navštívil před obědem.“

„Zařídím vše potřebné, pane hrabě.“

„Dále mi musíš připravit věci na cestu. Také se musím rozhodnout, koho si vezmu s sebou. Pojedu s panem markýzem de Almare v kočáře, ale tam zůstanu bez kočáru, jen se svým koněm. Mořná pak budu cestovat do Anjou.“

„Doporučoval bych Quida jako osobního sluhu a trojici Lucas, Matyas a Simon, stejně zůstane váš kočár v nečinnosti ve stájích.“

„S Quidem souhlasím, uvať oval jsem také o Emilovi.“

„Emile se na takovou cestu nehodí, navíc se jen nedávno uzdravil. Mohl by znovu onemocnět a nebo dokonce umřít a pak by bylo škoda peněz, které jste na jeho vyléčení vynaložil,“ ví přesně Tissot, jak svůj nesouhlas zdůvodnit.

„Máš pravdu. Tak si vezmu jen Quida.“

„Ale pane hrabě, jste přece pan hrabě! Nemůžete cestovat jen s jedním sluhou!“

„K vévodovi d'Enghien přijedu společně s markýzem de Almare a ten bude mít nepochybně silnej doprovod svých Švýcarů. Tím budeme mít zajištěnu jak bezpečnost, tak i odpovídající početný služebnictvo. Pokud zůstanu nebo budu cestovat na svůj hrad, tak mi Quido stačí.“

„Pane hrabě,“ zavrtí nesouhlasně hlavou tajemník, „Quido je sice šikovný kluk, ale je pořád jen kluk. Zatímco ti tři, které jsem vám navrhl, jsou zkušený muž i, všichni už sloužili v armádě a umí se ohánět se zbraněmi. Jejich doprovod by byl více než potřebný. Sám nevíte, zda nebudete pokračovat v cestě a kolem armád se vť dycky potuluje různá sebranka.“

„Něco na tom je, ještě se rozmyslím. Ale nechci nechat dům bez ochrany. Jen sám Velkej Simon je málo. Tvoji bratrance jsou jen kluci.“

„Tak tady nechte ještě jednoho z těch tří a další dva si vezměte. Prosím, pane hrabě, neštěstí už bylo v poslední době dost!“ naléhá úpěnlivě Tissot.

„Maurici, ještě se rozmyslím. Všechno zvať ím.“

„Pane hrabě, nevíte jak dopadla Suzanne, komorná paní markýzi? Včera v noci ...“

„Slyšel jsem, co se stalo,“ posmutní pan de Godille, „Bohuť el nic nevím. Slíbil jsem však, ť e do svého odjezdu paní markýzu nevyhledám, není tedy mořný se ptát a tobě taky zakazuju se přiblížit k jejímu domu. Někdo by si tvůj zájem mohl vykládat všelijak.“

„Chudák Suzanne, měl jsem ji docela rád.“

„Mořná neumřela.“

„Kěť by jí Bůh zachoval ť ivot, ačkoli se zachovala tak bezboť ně a chtěla si ho sama vzít.“

„Tak se za ní pomodli.“

„Uť jsem tak učinil,“ usměje se bolestně tajemník, „V poslední době se modlím stále, nejen za Suzanne,“ dodá a významně se na svého pána podívá. Ten pochopí, co má sluha na mysli. Nastane krátké ticho, přerušované jen mlaskáním šlechtice.

„Maurici, neť si půjdu lehnout, máme ještě něco důleť itýho? Samozřejmě doufám, ť e si o všech věcech pomlčel. Před kýmkoli!“

„Samozřejmě, pane hrabě,“ odvěť Tissot, pak si promne bradu, nejistě se na pána podívá a vznese další, pro něho však klíčovou otázku, „Pane hrabě, co mám dělat se svou svatbou?“

„Hrome, pravda, tvoje svatba,“ povzdechne si Armand.

„Máme už vše naplánováno za necelých čtrnáct dní ...“

„Tak se oť eň.“

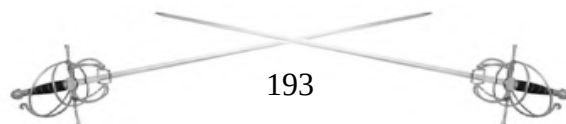
„Jaká škoda, ť e nebudete moci být přítomen,“ zalituje sluha.

„Nedá se nic dělat. Důleť itý je, když bude přítomen ť enich a nevěsta. Jsi domluvenej s panem Coiffierem?“

„Ano, poskytl mi cenné rady a pomoc.“

„Maurici,“ zvať ní šlechtic, „kde mám schovaný peníze víš, tak je na svatbu s rozmyslel pouť ij. Nedávám ti ť ádný omezení, ale očekávám tvoji zdrť enlivost.“

„Pane hrabě, moc děkuji!“

„Zaslouť iš si nějakou odměnu,“ odvěti pan de Godille smířlivě, „Ukázal ses jako dobrej tajemník a tak si svoji svatbu uť ij. Máš moje svolení uspořádat v domě hostinu, pozvi si koho chceš. Nebo si udělej hostinu někde v jinde, jak uznáš za vhodný.“

„Jste velmi laskavý, pane hrabě.“

„Ale šetři, kdoví, jak na tom budeme v nejbližší době. Od Mazarina teď určitě slíbený peníze nedostanu, můžu být rád, že mě rovnou nezatratil. Máme jich sice zatím dost, ovšem kdoví, jestli v brzký domě nalezneme nějaký příjem. Kdyť uť mluvíme o příjmu, poptej se pana Coiffiera, případně pana Juana, jak si stojí naše obchody. Je tomu uť rok, co jsem do obchodů vloť il svoje peníze a zatím jsem nezískal ani sou zpátky!“

„Poptám se, pane hrabě. Ale neť se obchody rozhybou a začnou přinášet zisk, mnohdy uplyne delší doba,“ upozorní sluha, jenť v poslední době absolvoval další školení u odborníka dohozeného mu panem radním Malletem.

„Podobný ujištění slychám na můj vkus uť příliš dlouho!“

„Poptám se, pane hrabě.“

„Maurici, Maurici, všechno se nám nějak zhatilo,“ povzdechne si šlechtic a mohutně si přihne ze své číše.

Tissot po ukončení pracovní večere se svým pánem odejde vyplnit jeho příkazy. Prvně upozorní Dujardina na jistotu jeho odjezdu s panem hrabětem pozítří ráno a Lormaina, Bangeho a Rosena na možnost téhoť. Nejvíce hořekuje Marie, jejíť lůť ko nebude navštěvovat sličný Quido kdoví jak dlouho. Ten sice před svou milenkou předstírá rovněť smutek, ale za jejími zády se mu oči rozzáří. Možnost spatřit jiná místa, naděje proť it nová dobrodružství, obě ho nesmírně láká.

Tissot se vrátí do svých komnat, svlékne se a vklouzne pod peřinu vedle své milované Nicolet. Ta má zavřené oči, na sobě na rozdíl od něho noční košili. Jemně pohladí její zatím jen mírně se nadouvající břicho, jenť skrývá jeho potomka.

„Co se děje, Maurici?“ zeptá se ona šeptem. Jelikoť zhasl svíci na stole, je v loť nici tma, nicméně se mu zdá, že její oči zůstaly zavřené.

„Všchno je v pořádku, drahá,“ pokusí se jí uklidnit, cítí v jejím hlase znepokojení. Uspokojivě jí nevysvětlil náhlý odjezd hraběte, jejich společná dnešní večere jistě nebyla taky jen tak.

„Maurici, nelť i mi, prosím.“

„Nicolet, nemohu ti nic říct, slíbil jsem to panu hraběti. Ale nejde o nic mimořádného. Pan hrabě pozítří odjít dí pryč. Není jisté, jak dlouho bude pryč.“

„Pan hrabě upadl v nemilost?“

„Těť ko. Odjít dí jako zvláštní královský posel. Ale víc ti opravdu uť říct nemůť u.“

„Jako zvláštní královský posel? Nějaké tajné poslání?“

„Nicolet, nemůť u odpovídat. Ale sama vidíš, nic mimořádného se neděje. Pan hrabě poť ívá stále velkou důvěru samotného krále. Jistě by ke zvláštnímu poselství nevyslal někoho, komu by nedůvěřoval.“

„Pojedeš s ním?“ skoro se ona bojí zeptat, úzkost v jejím hlase nejde přehlédnout.

„Nepojedu, moje malá rozkošná skoro řenuško,“ řekne on a ochutná její rty, čímť utlumí její radostný vzdych.

„Díky Bohu,“ zašeptá ona, kdyť jí konečně uvolní ústa.

„Uť je všechno v pořádku, jen budu mít víc starostí, kdyť bude pan hrabě delší dobu pryč.“

„Delší dobu? Myslela jsem ... hrozí mu nebezpečí?“

„Nehrozí,“ zalť e on, snať í se být přesvědčivý.

„Maurici, kdyť bude pan hrabě delší dobu pryč, tak ... tak ...“

„Nicolet, nemusíš mít strach, naše svatba se uskuteční v domluveném termínu. Pan hrabě mi dal svolení ji uspořádat. Zachoval se navíc opravdu velkoryse.“

„Velkoryse? Co tím chceš říct?“

„Svatba se bude konat podle dohody a smíme uspořádat hostinu buď tady v domě nebo jinde, jak se rozhodneme. Pozvat si můžeme koho budeme chtít. Na její zaplacení smím použít peníze pana hraběte.“

„Je opravdu moc hodný. Kolik ti na hostinu dal peněz?“

„Kolik budu chtít.“

„Asi mi nerozumíš, Maurici. Ptám se, kolik můj hostina nejvíc stát.“

„A já ti odpovídám. Kolik budu chtít. Pan hrabě mi řekl, že si mohu vzít, kolik peněz budu potřebovat. Ale mám prej bejt zdrťenlivej.“

„Kolik budeš chtít!“ málem zvolá ona, „Taková důvěra! Maurici, ne abys ji příliš zneužil!“

„Budu zdrťenlivej,“ usměje se on, kdyby však nebyl jeho obličej zahalen ve tmě, spatřila by poťouchlý výraz. Nebude zbytečně rozmařilý, ale pořádnou svatební hostinu si zaslouží.

„Maurici, já jsem tak šťastná!“ vzdychne ona roztouřeně.

„Opravdu? Jak moc šťastná?“

„Moc,“ usměje se tentokrát poťouchle ona, pak její ruka sklouzne po jeho břiše k jeho intimním partiím, „Určitě víc, ne? ...“ nedořekne, protože ji políbí na ústa a ona cítí, jak v její ruce mohutní.

Baron de Taille se dostaví již v deset hodin. Když mu Maurice naznačí zítřejší odjezd jeho pána v královských službách, pochopí šlechtic důvody vyžádané návštěvy. Nelení, oblékne se a rovnou sluhu doprovodí. Najde dům svého přítele v přípravách na cestu.

Armand učinil konečné rozhodnutí a vybral si jako doprovod patnáctiletého Quida Dujardina a dva třicátníky, šlachovitého kočího Lucase Lormaina a vysokého Švýcara Matyase Rosena. Naopak třetí ze služebníků, darovaných mu radním Malletem, Simona Bangeho, ponechá v domě. Snad oba Simonové dokážou zajistit jeho dostatečnou ostrahu, pokud by nějaké zloděje napadlo přibytěk navštívit. Urostlí jsou na to oba dost.

Baron je přivítán v salóнку, odmítne víno, naopak si nechal přinést čistou vodu. Odmítne rovněž jakékoli pohoštění, neboť krátce předtím posnídal v posteli i se svou manťelkou.

„Slyšel jsem o vašem odjezdu, prý ve státních službách,“ podívá se pan de Taille pozorně na svého přítele, který mu přijde poněkud zamlklý a skoro až nešťastný.

„Není všechno až tak jednoduchý, příteli,“ povzdychne si pan de Godille, „Bohužel vám nemohu nic vysvětlovat, ačkoli bych se vám rád svěřil. Bohužel nemůžu. Snad mě pochopíte.“

„Máte nějaké starosti? Mohu pomoci?“

„Bohužel, s mými starostmi ne. Snad vám časem budu moc sdělit víc. Teď vás však ale skutečně žádám o pomoc. Potřebuji dopravit panu Leanderovi čtyřicet tisíc liber na práce na mém hradě do podzimu. Sám tak bohužel učinit nemohu.“

„Začátkem května se chystáme s manťelkou odjet na můj zámek. Vaše peníze předám v pořádku, budeme mít bezpečný doprovod, jinak by nás ani pan Coiffier nepustil.“

„Budu vám velmi zavázán. Příteli, musíme ale ještě zajít do jednoho finančního domu, kde jsem na radu ... to je jedno, kde jsem peníze uložil. Můžeme tak udělat před obědem?“

„Samozřejmě, stačí, když se obléknete a můžeme vyrazit.“

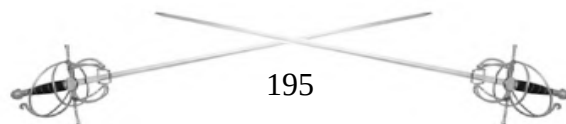
„Jsem vám opravdu moc vděčný. Mám však ještě jednu prosbu. Mohla by ta hotovost zůstat na vašem zámku a pan Leander by si bral jen tolik, kolik bude potřebovat? U vás bude v bezpečí, zatímco u mě na staveništi ... však to znáte, příležitost dělá zloděje.“

„Opatrnosti není nikdy dost. Půjďme?“

„Ano. Můžeme si povídat cestou, mám tolik otázek. Jsem moc rád, že jste našel alespoň vy štěstí.“

„Příteli, vy mě děsíte ...“, znovu se zkoumavě Horné podívá na hraběte, „Ano, nesmíte nic říkat. Ale hrome, buďte opatrní, cítím z vás velký starost.“

„Půjdu se obléknout,“ zvedne se raději hostitel. S jakou radostí by svému staršímu příteli všechno vyprávěl, svěřil se mu se svým bolem. Leč nemůže tak učinit. Čím méně lidí ví o jeho kauze, tím lépe.

Ale možnost si s někým popovídat velmi postrádá. Se sluhou považuje diskusi za nevhodnou, s markýzem de Almare za nepříjemnou, k markýze de Cavarlene se nesmí ani přiblížit. Tak se utírá se svými myšlenkami sám a jen ve svém podvědomí vede fiktivní rozhovory.

ŠVAGROVÉ

Markýz de Almare se vrátí ze Saint-Germain-en-Laye, kde mu Mazarinův tajemník předá slíbené pověřovací listiny, naobědvá se a začne se duševně i takticky připravovat na rozhovor se svým švagrem. Na hodinu se zavře do nepřístupného království své pracovny a medituje. Hledá vhodný způsob, jak mluvit s mužem, tak strašně potupeným svým rodinným přítelem, s mužem, jehož parohy narůstaly déle než rok. Vhodnou taktiku považuje za bezpodmínečnou, pokud chce přispět k vyřešení a ne další eskalaci konfliktu.

Sychravé a vlezlé dubnové počasí, mírný ale všudypřítomný drobný déšť, jako by i nebesa dávala najevo náladu podobnou té mladého šlechtice, jenž zahalen do převlečníku nasedá do svého kočáru. Zavelí směrem k domu baronky Augustiny de Montjau, která svůj příbytek propůjčila k páchání hříchu a odměnou jí teď je poraněný podváděný manžel její přítelkyně, o něhož se musí se svým služebnictvem starat.

Sličná baronka přijme markýze velmi vřele a musel by být slepý, aby si nepovšiml jejich významných pohledů, jimiž ho častuje. Obdiv a naznačené možnosti od krásné vdovy ho na jednu stranu potěší, na druhé trochu rozzlobí, vředyť ona poskytovala jeho sestře záštitu pro páchání její nevěry. Ale oči baronky, jimiž na něho skoro až toužebně hledí, mu neumožní dát najevo jakékoli negativní pocity. Raději proto jejich setkání rychle ukončí a zamíří za svým zraněným švagrem. Dozvěděl se právě o jeho vcelku přijatelné rekonvalescenci, čistá bodná rána nepoškozující žádný důležitý orgán by se měla dle doktora hojit bez komplikací. Ačkoli stále trvá na naprostém klidu svého pacienta. A nemůže vyloučit zánět, který už byl příčinou smrti mnoha i méně zraněných osob.

Mladík se hned při vstupu do místnosti může přesvědčit o pravdivosti slov felčara, alespoň co se týká fyzického stavu pacienta. Sedí na lůžku opřený o jeho konstrukci, pod zády načechnuté polštáře. Jaký však je jeho stav duševní, se přichozí neodvážuje spekulovat, jen z letmého pohledu vytuší jeho zapšklost. Služebná po příchodu hosta rychle a s hlubokou úklonou opustí místnost, oba švagrové zůstanou zcela sami.

Pan de Almare si přinese beze slov k lůžku čalouněnou měkkou židli, posadí se na ni a pohlédne do strhané tváře muže na lůžku. Čte v ní mnoho bolesti a utrpení, ale většinou neodvozeného od zranění pod pravým ramenem, ale z jednání své nevěrné ženy. Ponechaný sám se svým bolem, upoutaný na lůžko, musí podvedený manžel prožívat peklo při svých meditacích o své rozpadající se rodině. To vše se až příliš zřetelně odráží v jeho očích, které nyní upře na svého hosta.

„Podle vyjádření ošetřujícího lékaře se vám daří lépe a jsem tím velmi potěšen,“ řekne mladík na úvod.

„Opravdu? Ach ano, doktor je schopen posoudit pouze stav těla. V tom má asi pravdu, cítím se skutečně lépe a asi bych již vydržel převoz z tohoto odporného místa hříchu. Ale ani zbla netuší, jak se skutečně cítím.“

„Právě proto jsem přišel, drahý švagře. Jsem sice daleko mladší, ale jak dobře víte, byl jsem vysvěcen na kněze a byl zdokonalován v poskytování útěchy potřebným. Pokud od vás dostanu příležitost, rád bych těchto znalostí využil a rozebral s vámi vaše trápení.“

„Vyzpovídat byste měl někoho jiného a někde jinde,“ odvětí trpce Honoré.

„S tím nelze než souhlasit. Ovšem já jsem přišel za vámi, abychom spolu vyřešili otázku naší rodiny, její pověst, jméno a další osud je vážně ohrožen. Nejprve bych si dovolil vám sdělit pár podrobností, které se mi podařilo vyřešit. Snad s mým počínáním budete spokojeni.“

„Tím si nejsem jist.“

„Uvidíte sám později. Omlouvám se předem, jsem nucen s vámi hovořit otevřeně o okolnostech vám nepochybně značně nepříjemných, ale nelze jinak. Co se týká pana hraběte de Godille, zařídil jsem jeho neprodlený odjezd z Paříže. V mé společnosti odjít dříve zítra ráno. Pan kardinál Mazarin, který je s naším problémem obeznámen, mu zařídil posláni ve státním zájmu, které ho na delší dobu odvede daleko od Paříže. V žádném případě se do svého odjezdu neshledá s vaší ženou. Jejich vztah skončil.“

Zraněný neodpoví, pouze ztěžka polkne, vzpomínka na svého soka mu vřene ruměncem do tváří, zlost na věrolomného mladíka je stále příliš veliká.

„Navštívil jsem rovněž váš dům. Komorná Suzanne pokus o sebevraždu přetřela, je však v žalostném stavu. Vaše žena hluboce lituje svých činů a je připravena vás požádat o prominutí.“

Muž na lůžku se po těchto slovech začne chvět, hrozí výbuch vzteku, ale dokáže se ovládnout. O stavu jeho mysli však hovoří barva jeho pleti i třesoucí se ruce.

„Kardinál Mazarin je připraven učinit vše, co bude v jeho silách, aby se vaše rozepré s panem hrabětem nedonesla ke sluchu krále. Je však otázkou, jak se budou činit služebníci mé matky, nelze bohužel vyloučit ani další komplikace. Proto by bylo vhodné, abyste i vy co možná nejdříve opustil Paříž a uchýlil se na svůj zámek.“

„Co po mně vlastně chcete?“ procedí mezi zuby pan de Cavarlene.

„Chtěl bych společně s vámi nalézt přijatelné řešení, které co nejméně poškodí naši rodinu. Jsem připraven s vámi probrat postupně všechny možnosti a rozebrat jejich následky. Jsem přesvědčený, že jsme schopni nalézt řešení, které bude přijatelné pro všechny a především pro vás.“

„Měl jsem o všem možnost dost dlouho přemýšlet,“ řekne poněkud zlověstným tónem podvedený manžel.

„Jsem si vašeho nepochybně dlouhého a nepříjemného rozjímání vědom. Drahý švagře, pojďme si rozebrat všechny možnosti a pokusme se nalézt řešení. Nezasťírám, očekávám od vás jistou velkorysost.“

„Velkorysost! Pane markýzi! Uvědomujete si, v jakém jsem postavení? Jak krutě si se mnou pohrála moje žena, vaše sestra, a jak odporně se zachoval muž, kterému jsem nabídl své přátelství, kterého jsem vřady srdečně vítal ve svém domě? Na něco takového se nedá zapomenout, něco takového se nedá nikdy odpustit!“ vyráží ze sebe vzrušeně paroháč.

„Zapomenout se jistě nikdy nedá. Odpustit? Možná také ne. Přesto, ať učiníte cokoli, na skutečněných činech již nic nezměníte.“

„Pane markýzi! Vy jste odklidil svého přítele asi dost daleko, ale tím jste nic nevyřešil. On může být třeba v Tramtárii a já na druhém konci světa, proto však náš spor nezmizí. Jen jste všechno odsunul. Možná by bylo lépe všechno vyřešit okamžitě a ukončit to.“

„Nejjednodušší řešení nebývají vřady nejlepší. Zeptám se vás na jednu velmi choulostivou otázku, která je dle mého klíčová. Proč jste si vzal moji sestru za manželku? Byla vám nabídnuta její matkou nebo možnost prostřednictvím jiné osoby. Zdálo se vhodné spojit vaše rody. Ale takový sňatek může postrádat důležitou věc, kterou je vzájemná náklonnost manželů.“

„Tohle jsou moje osobní záležitosti!“ vybuchne Honoré.

„Pane švagře, bohužel se nyní dotýkají daleko více osob. Nepřišel jsem za vámi, abych vás trýznil. Prosím, pojďme se na něčem dohodnout. Pokuste si představit, že jsem opravdu vašim zpovědníkem. Já na oplátku mohu slíbit naprostou diskrétnost. Vše vyřčené v této místnosti, zůstane navřady ukryto v mém nitru. Potřebujete si o svém soužení s někým promluvit a já vám tuto možnost nabízím. Berte mě, jak sám uznáte za vhodné. Jako svého švagra, jako svého přítele, jako svého zpovědníka. Na druhou stranu vám dám slib. Nebudu na vás nijak naléhat, nijak vás násilně přesvědčovat o dalších krocích. Jen vám nabízím možnost si s někým o všem popovídat, přičemž všechno, co zde řekneme, zůstane navřady pro všechny skryto. Uleví se vám ve vašem bolu, kterému rozumím a pro který s vámi hluboce soucítím.“

Podvedený manžel neodpoví, ale pozorně se na mladého společníka podívá. V jeho ušlechtilé tváři nenachází ani stopy po výsměchu, po zistných záměrech, ale naopak opravdu soucítění s jeho trápením. Ač velmi mladý, přesto působí Pierre důvěryhodným dojmem. Jeho hlas zní navíc uklidňujícím

způsobem, ať se starší ze šlechticů zarazí, jak vyspěle jeho mladší švagr působí. Na rozdíl od mnoha hejsků v jeho věku, které poznal a nad kterými ohrnuje nos.

„Tádám vás o jediné,“ pokračuje emisar rodinného smíru, „pojďme otevřeně o všem mluvit. Uvidíte, i vám se uleví. Je velmi důležitě popovídat si o svých starostech. Zvláště, když já jsem do mnohých i velmi nepříjemných tajů naší rodiny zasvěcen.“

„Pane markýzi,“ zavrtí se na lůžku zraněním, starostmi a ťalem poničený muž, „z vašich slov cítím skutečný zájem. Jsem potěšen vaší rolí prostředníka, ačkoli vám nemohu slíbit, že vaše snaha najde naplnění dle vašich představ.“

„Pane markýzi,“ zavrtí hlavou pan de Almare, „zapomeňme teď na moje zájmy, soustředme se pouze na vás a na váš problém. Pojďme mluvit otevřeně a zkusme potlačit emoce, ačkoli je to v takovém případě velmi obtížné. Prosím, berte moje případné otázky a poznámky jen jako snahu dopátrat se pravdy, najít podstatu vašich problémů. Věřte mi, netouším vyvídat podrobnosti z vašeho soukromí s nějakým pochybným zájmem, ze zvědavosti, ale abych vám pomohl pochopit důvody vašeho soužení. Moťná, když se nám podaří odhalit příčiny, budete schopni nalézt způsob jejich řešení.“

„Souhlasím s vámi,“ přikývne k velké radosti vyjednávače Honoré, „předem se vám však omlouvám, pokud budu nepříjemný. Pane markýzi, máte moji velkou úctu. Ale jsem plný ťalu a asi také nenávisti, jen teď ko mohu o svých záležitostech hovořit klidně a věčně.“

„Plně vás chápu. Pokud jsme domluveni, musím vám znovu položit stejnou otázku, ať je již pro vás jakkoli bolestná. Uzavřeli jste se svou ťenou sňatek, na jakém základě však vznikl?“

„Máte pravdu, myslím tím vaše původní vyjádření. Sňatek byl domluven vlastně dříve, než jsme se vůbec poznali. Ale takový postup není nic neobvyklého.“

„Určitě není, ale můžete být zárodkem mnoha problémů. Jste naprosto rozdílné povahy. Objevil se ve vašem vztahu, dle vašeho názoru, nějaký jiný cit než vzájemná úcta?“

„Z mé strany nepochybně. Svou ťenu jsem si skutečně zamiloval, domníval jsem se o tomtě z její strany. Zvláště po narození syna Henriho se mi zdálo, že mezi námi panuje vzájemná láska.“

„Jste si tím skutečně jistý? Švagře, vaše ťena vás má ve velké úctě, váší si vás pro váš smysl pro rodinu, pro vaše zásady, pro vaše uvátlivé jednání. Poskytl jste jí domov, zázemí, útočiště. Ale ona je mladá a také ťádoucí ťena. Uspokojil jste také tyto její potřeby?“

„Jak svoje slova myslíte?!“ vykřikne pan de Cavarlene, mladík však nehne ani brvou, „Promiňte, neudržel jsem se. Do jakých podrobností chcete zacházet?“

„Chcete se dopídit skutečné pravdy? Skutečné podstaty?“

„Samozřejmě,“ řekne zraněný, ale příliš přesvědčivě jeho odpověď nevyzní.

„Pak musíme jít do těch nejhlubších podrobností. Prosím, berte mě teď jen jako důvěrníka.“

„Pokusím se.“

„Zopakuji tedy svoji otázku. Vaše ťena je velmi atraktivní, ale také velmi ťivá a asi i plná touhy. Její mladé ťenské tělo pudově volá po uspokojení. Moťná i po vášnivě lásce se vším jejím naplněním.“

„Chcete naznačit, že jsem zklamal jako muž?!“ téměř nadskočí na posteli Honoré.

„Tak nelze moji otázku formulovat. Máte syna, čímž jste dostatečně prokázal svoji mužnost. Ale jste daleko usedlejší a uzavřenější než vaše ťena. Moťná jste pouze ...“

„Chcete říci, že byla nucena hledat u milence to, co jsem jí nebyl schopen poskytnout já?“

„Já nevím. Bůh má někdy záměry, kterým jen obtížně rozumíme. Ale ťeně nadělil také touhu, která ji dokáže pobláznit. Moťná se jen zamilovala do pana hraběte a ten do ní. Jejich cit je skutečný, s oběma jsem mluvil. Nešlo jen o naplnění nějakých jejich pudů, ale o daleko víc.“

„Pane markýzi! Uvědomujete si, jakou bolest mi teď způsobujete?!“ zaúpí mnohonásobně poraněný.

„Ano, naprosto. Pane markýzi, vy sám jste si během pobytu na tomto lůžku mnohokrát položil stejnou otázku, jakou jste sám před chvílí vyřkl. Sám sebe jste se mnohokrát ptal, zda vaše ťena v náručí jiného muže jen nehledala něco, co jste jí vy sám nebyl schopen poskytnout. Bohužel nevím, jak jste si sám sobě odpověděl,“ řekne pan de Almare s takovou přesvědčivostí, ať starší šlechtic překvapeně

nadzvedne hlavu. Ten mladík mu vidí až do žaludku, je nebezpečný zpovědník, pokládá mu nahlas otázky, které si on pokládá potichu ve svém nitru.

„Dobrá tedy,“ zavře zlostně pan de Cavarlene, „slíbil jsem vám hrát tuto nechutnou hru, dohrajme ji tedy do konce, ačkoli pro mě znamená jen další ponížení. Ano, ptal jsem se sám sebe a sám sobě jsem si odpovídal. Lehávám se svou ženou a plním si své manželské povinnosti. Obávám se ale, že ne v dostatečné míře, aby byla plně uspokojena. Jste spokojen?“

„Nezáleť i na tom, zda jsem já spokojen,“ odvětí naprosto klidně a mírně mladík, „Důležitější je, že jste sám sobě ochoten připustit pravdu. Rozhovor se mnou vám rozhodně nepřináší ponížení, naopak. Máte stále větší a větší moji úctu, protože jste ochoten o všem uvažovat a nejednat jen zaslepený svou nenávistí, svou potupou, svou touhou po pomstě.“

„Řekl jste, že se pan hrabě a moje žena milují, nešlo jen o obyčejné dobrodružství, jakých je ve zdejších strašlivých mravech bezpočet. Tím jsem navzdory svou ženu ztratil a ...“

„Nic takového,“ přeruší zpovídaného rychle Pierre, takové vývody jsou pro jeho záměry velmi nebezpečné. „Naopak. Vaše žena není žádná poběhlice, která by se vrhala do náručí každému muži na počkání. Jen její touha byla silnější než její rozum. Uvědomovala si špatnost svého počínání, nebyla však schopna své touze odolát. Což její nevěru nijak neomlouvá, ale přeci jen ji staví do jiného světla. Vaše žena není bezstarostná poběhlice, pan hrabě pro ni nebyl jen náhražkou pro její neuspokojené ženské pudy. Ona je stejně nešťastná jako vy. Miluje svého syna, vás má v nejvyšší úctě, ovšem její srdce bylo poblázněno jiným. Nikdy vás nechtěla zradit ani zranit, ale nedokázala odolát.“

„Co tím chcete naznačit,“ polkne ztěpká Honoré.

„Sám nevím, pouze se snažím věci správně pojmenovat. Porozumět jednání vaší ženy a pana hraběte, ačkoli ho neschvaluji. Z mého pohledu neměla jejich láska nikdy najít naplnění, měli se soužit, měli se trápit, měli být nešťastní, ale měli svůj úděl přijmout jako boží zkoušku. Vaše žena vám měla zůstat věrná.“

„Moje žena je tedy dle vás nešťastná?“

„Daleko víc, než si jste ochoten připustit. Ale abyste mi rozuměl, já před vámi její jednání nijak neomlouvám. Udělala hroznou chybu.“

„Jsem snad dle vás také vinen?“

„Vinen? Vaše otázka mi napovídá o vašem sebeobviňování se ve vašich úvahách. Uvědomil jste si, jak moc je vaše žena temperamentní, než abyste byl schopen ji ve všech jejích požadavcích uspokojit. Ovšem to ji neopravňuje hledat útěchu v posteli s jiným. Jako správná a spořádaná manželka má přijmout svůj úděl a vyrovnat se s ním. Má vám být vděčná za rodinu, za vaši lásku a něhu, za svého syna. Neobviňujte se, vina je jasně prokazatelná. Vaše žena neměla právo vás podvádět jen proto, že ona byla trochu nešťastná.“

„Byla trochu nešťastná,“ zopakuje hodně nešťastný manžel, „Ale já přeci nechtěl, aby byla nešťastná! Já jsem ... udělal jsem všechno, abych ji uspokojil. Setrvali jsme v Paříži, aby mohla být ve společnosti, ačkoli já bych raději žil na svém zámku. Chodil jsem na večírky a sešlosti, kde jsem se já cítil špatně. Musel jsem sledovat pohledy šlechticů, které na ni vrhali. Poslouchat projevy hlupáků a prostopášníků.“

„Souhlasím s vámi. Bohužel touha byla silnější než rozum vaší ženy. Což zapříčinilo všechno, co se následně událo.“

„Co ale mám dělat?“

„Nevím, opravdu nevím. Pojmenovali jsme příčiny problémů, řekl jste jen nahlas to, čím jste se soužil ve své mysli. Snad se vám trochu ulevilo, určitě se tím však výrazně vaše trápení nezmenšilo a už vůbec nám nenapovědělo, jaké je ze všeho východisko.“

„Pane markýzi, jste tak přímý a věcný, až mi z vás jde mráz po zádech,“ skutečně se zachvěje Honoré, „Připadáte mi jako z jiného světa, jako byste byl ... nevím jak se správně vyjádřit. Máte ale naprostou pravdu. Všechny tyto otázky jsem si kladl stále do kola a chtěl na ně najít odpovědi.“

„Pak vám tedy přidám další zásadní otázku, nepochybně taky mnohokrát vaší myslí probíranou. Máte stále ještě rád svoji ženu a jste schopen si představit svůj další život s ní?“

„Jste nesmírně krutý!“

„Já vím. Přesto bych vás požádal o odpověď.“

„Ale vřdyť já nevím. V jednu chvíli bych ji byl schopen všechno odpustit, kdyby za mnou přišla a řekla, že zase bude se mnou a na svého milence zapomene. Vzápětí bych ji nejraději zamordoval. Představa, jak tu nevěrnici budu mít ve své blízkosti, mě dohání k šílenství. Chvíli hledám možnost obnovy naší rodiny a nezdá se mi vyloučená, vzápětí toutžím po krvi jejího milence i její. Toutžím je vidět umírat, nejlépe vlastní rukou. Toutžím vidět unikat krev z jejich těl. Toutžím je vidět kroutit se u mých nohou ve smrtelných křečích!“

„Zkuste si představit jiné, méně drastické řešení. Vy i se ženou a synem odjedete na váš zámek. Budete žít vedle sebe, pokusíte si o všem promluvit. Možná k sobě znovu naleznete cestu, možná také ne. Byl byste ochoten o takové zkoušce uvažovat?“

„Já nevím. Nemohu přeci přejít chování pana hraběte jen tak!“

„Jeho jednání jste jen tak nepřešel. Postavil jste se mu s mečem v ruce ...“

„Ach, pane markýzi, jak se teď za svoji prchlivost stydím! Taková půtka nehodná šlechtice! Měl jsem pana hraběte vyzvat na souboj, poslat mu své sekundanty. Místo toho jsem jak zběsilý bušil do téměř nahého mladíka, který celou dobu dělal všechno proto, aby mě vášně nezranil! Jak ubohé a odporné! Jak hrozně ponižující!“

„Vaše prudká reakce se dá pochopit. Služebníci mé matky vás takové situaci vystavili záměrně, očekávali vaše jednání pod vlivem nutného šoku. Neovládl jste se, váš zážitek ...“

„Můj zážitek!“ vykřikne teď zoufalým hlasem pan de Cavarlene, „Pane markýzi! Já ten obraz před sebou stále vidím! Moje žena na posteli na čtyřech, jak kobyla, on do ní vniká zezadu, jak hřeben! Když mě spatří, tak ho z ní vytáhne a klečí tam na posteli, celý ztopořený ... ona s vystrčenou ... Kriste pane, ten obraz mě provází každou chvíli, když zavřu oči!“

„Je tedy skutečně nevyhnutelná zkáza vaše a pana hraběte?“ zeptá se teď velmi smutně pan de Almare.

„Zkáza? Jak svá slova myslíte?“

„Mluvím o vašich dalších zatím skrytých myšlenkách. Ať se zotavíte, vyzvete znovu pana hraběte na souboj. Je asi zručnější než vy, pokud nebudete mít štěstí nebo pokud se on nerozhodne pro vaši ženu obětovat a nepřijme smrt z vašich rukou, budete zabít. Nebo těžce zraněn. On pak ponese následky souboje. Nebo je ponese vy. Další duel se již neutají, neutají se smrt či vážné zranění jednoho z vás, i kdybyste se bili na tajném místě a ve vší tichosti. Vaši nebo jeho nepřátelé zamlčení souboje nedopustí. Vaše touha po dalším, teď zcela regulérním souboji, znamená zkázu vás obou. Je opravdu podobné řešení nevyhnutelné?“

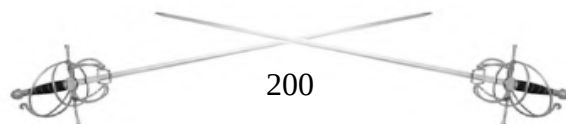
„Vy mi souboj nerozmlouváte?“

„Mělo by smysl vám rozmlouvat rozhodnutí, pokud po zralé úvaze uznáte za nutné přivodit vaši zkázu? Pokud je smrt jediný způsob, který vás zbaví vašich zlých přeludů a přinese klid vaší duši? Jestliže se pro ni rozhodnete, budu muset vaše stanovisko respektovat.“

„Ale já myslel ...“

„Pane markýzi, mojí snahou je nalézt východisko, aby vše neskončilo právě naznačenou tragédií. Jestli se však ukáže, že žádné jiné není, budu vaše rozhodnutí respektovat. S velkým bolem v srdci, ale já jsem si již na strádání zvykl. Přijdu o přítele, kterého přes jeho zradu mám stále rád, přijdu o švagra, kterého si vážím a budu se dívat na svou sestru, která si do konce svého života bude vyčítat vaši smrt. Budu nešťastný, ale mohu vám slíbit, pokusím se vychovat vašeho syna podle vašich zásad. Učinit z něj šlechtice hodného vašeho jména. Budu za něj bojovat proti mé matce a proti celému světu. Pokusím se zachránit, co se dá.“

„Můj syn, můj malý Henri ...“, řekne Honoré a oči se mu zalijí slzami.

„Vždy mu budu opakovat, jaký byl jeho otec statečný a čestný muž. Snad časem odpustí i své matce, i když o tom pochybuji, jistě mu nezapomenou zlí lidé sdělit, že ona zavinila smrt jeho otce. Snad odolám útokům své matky, abych ho dokázal vychovat jako správného šlechtice.“

„Ale tohle já přece nechci ...“, zaúpí nešťastný manželek a otec, zakryje si obličej levou rukou.

„Vím, co pro vás znamená vaše rodina, váš syn, ale také vaše čest a váš smysl pro spravedlnost. Dostal jste se do hrozné situace, kdy vám každé řešení přináší jen bolest a utrpení. Nemám právo vám radit, který z těchto údelů máte přijmout. Zda dát přednost radosti vidět syna vyrůstat, ačkoli se tím budete muset vzdát své pomsty a odpustit své ženě. Nebo raději vše skončit, ačkoli tím připravíte svého syna o otce a asi i o matku. Nebo si syna ponechat a jeho matku zapudit. Pak mu budete muset vysvětlovat, co vás k takovému kroku vedlo a doufat, že jeho přirozený stesk po matce se neobráti proti vám. Jste opravdu ve velmi obtížné pozici a asi není žádné řešení, které by nějakým způsobem nepřinášelo bol a žal,“ mluví Pierre tiše, klidně, ale jeho hrozná slova se zabodávají do mozku jeho švagra strašlivým způsobem. Mladík mu shrnul jeho neštěstí a jeho dilema do několika děsivých vět.

Rozhostí se tíživé ticho, kdy zsinálý pan de Cavarlene zírá do tváře svého švagra. Ten mu nabídl rozhovor a hledání východisek, ale ve skutečnosti ho naprosto rozebral a jeho budoucnost mu vyličil ve strašlivých barvách. Přitom nemluvil o ničem jiném, než nad čím on přemítá bez přestání dokola a dokola. Ale slyšet takové hrozné vyhlídky z cizích úst, naprosto bez příkras a otevřeně, velmi otřese podvedeným manželem. Přitom tak krutě se vyjádřivší mladík určitě není jeho nepřítelem, jeho tvář i pohled jsou plné smutku i účasti. I v jeho výrazu je zoufalství nad neschopností nabídnout přijatelné východisko.

„Prosím, dejte mi napít,“ zachrčí po drahné době Honoré a ukáže třesoucí rukou na nedaleký stůl, kde se nachází džbán s vodou a broušená číše. Pije hlavě, část vody mu stéká po bradě a zanechává fleky na jeho noční košili, do které ho zde navlékli.

„Pane markýzi,“ řekne tiše a smutně pan de Almare, když vrátí sklenici na stůl a znovu se posadí k lůžku, „mám k vám jednu prosbu. Zítř ráno odjít dím s panem hrabětem ve službách krále. Pan hrabě setrvá pryč delší dobu, já se však do deseti, možná čtrnácti dní vrátím. Chtěl bych vás požádat, abyste do té doby neučinil žádné nevratné rozhodnutí. Teprve až po mém návratu. Slíbil jsem vám svoji podporu, ať se již rozhodnete jakkoli. Můj slib platí. Ale prosím vás o čas, který mi zabere cesta. Hned po mém návratu vás zde vyhledám ...“

„Tady? Dalších deset či čtrnáct dní? Vyloučeno!“ zvolá poděšeně pan de Cavarlene.

„Proč? Bude zde o vás dobře postaráno, budete odloučen od své ženy a budete si moci vše znovu promyslet.“

„Naprosto vyloučeno. Tento veřejný dům, který z něj paní baronka udělala ... pane markýzi, já chci odjet na zámek, pryč z Paříže, jen co mi lékař cestu schválí. Zranění se hojí dobře ...“

„Na zámek? Ale jen obtížně se za vámi dostanu, abychom pokračovali v našem rozhovoru.“

„Pane markýzi,“ řekne teď úpěnlivě raněný, „nemohu zde zůstat. Jsem ochoten vám dát jiný slib. Než se rozhodnu vyzvat pana hraběte na souboj, napřed si s vámi promluví. Chci ale odjet na svůj zámek co nejdříve a budu-li schopen cesty, nic mě v Paříži neudrží!“

„Co vaše žena?“ zeptá se napjatě Pierre.

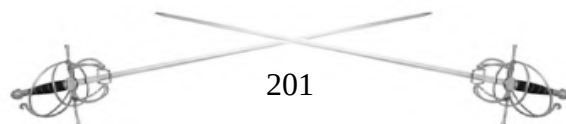
„Stále je moje žena. Mohl bych ji nechat v Paříži, ale pak bych si tětko mohl odvést syna. Jsem ochoten ji vzít s sebou. Což ale neznamená moje odpuštění. Pojede se mnou, ale doposud jsem se nerozhodl, jak se zachovám.“

„Kdy odsud chcete odejít?“

„Nejraději bych už byl pryč. Vrátím se do svého pařížského domu a jak bude možné, odjedu na svůj zámek. Moje žena mě bude následovat a setrvá v mé blízkosti, ačkoli můj odstup k ní ... jistě chápete.“

„Co vaše zranění?“

„Co myslíte? Ach ano, rozumím. Způsobili mi ho neznámí útočníci, kteří se mě pokusili okrást. Proto odjít dím na svůj zámek, abych se tam doléčil.“

„Velmi rozumné řešení.“

„Nikoli, špatné řešení. Jen oddálení. Vše si promyslím. Ať se rozhodnu, pokud se rozhodnu věc vyřešit soubojem, vyhledám vás. Dříve pana hraběte nevyzvu. Ale mám také jednu prosbu. Postarejte se, aby toto rozhodnutí přijala bez dalšího nutného rozhovoru moje žena. Nic jí nemíním vysvětlovat, omezím se jen na zdvořilostní konverzaci před služebnictvem.“

„Naprosto vám rozumím a vše zařídím. Můžete se spolehnout,“ odvětil pan de Almare, navýsost spokojený. V každém případě oddálil případný zoufalý čin svého švagra. Spoléhá na čas, který dokáže zhojit mnohé jizvy na těle i na duši.

„Pane markýzi, děkuji vám za vaši účast. Spoléhám na vaši naprostou diskrétnost.“

„Na mou diskrétnost se můžete naprosto spolehnout. Jsem potěšen vaším rozhodnutím. Velmi si vás vážím a jsem vám kdykoli k dispozici. Nevím, jak se budou vyvíjet události kolem krále, ale pokud si naleznou čas, navštívím vás na vašem zámku. Ale nemohu slíbit kdy, jsem teď dost svázan s kardinálem Mazarinem a jaký je zdravotní stav krále je vám známo. Možná se hned tak nedostanu k vaší návštěvě. Pak si prosím moji nepřítomnost nevykládejte ve zlé.“

„O zdraví krále se stále mluví. Pokud zemře, budu jen rád, když budu na svém zámku. Mohou se zde dít velmi ošklivé věci. Buďte opatrný, jestli k tomu dojde.“

„Budu velmi opatrný a zdrženlivý, slibuji.“

„Pane markýzi, děkuji vám,“ oťiže poněkud Honoré, jako by přijaté rozhodnutí odjet na svůj zámek i se svou ženou znamenalo pro něho vysvobození. Není si jist, zda se rozhodl správně, ale nyní si tuto svoji volbu může sám před sebou omlouvat jako slib daný svému švagrovi. Slib, který je nutno dodržet.

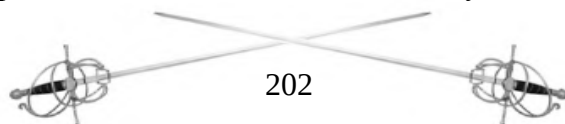
BRATR A SESTRA

Markýz de Almare nasedne do svého kočáru, otře si orosené čelo a sleduje z okénka ubíhající ulici. Jeho pouť směřuje do domu jeho sestry, kde musí završit svoji dnešní misi. S předchozím jednáním je spokojen, slovo markýze de Cavarlene považuje za dostatečnou záruku, může si být jist jeho zdrženlivostí v nejbližší době. A pokud bude jeho sestra šikovná, ať budou opět ve společné, byť asi hodně tiché domácnosti, snad upustí markýz od svých temným myšlenek na souboj či jinou formu odvety.

Stejně tak považuje za důležitý slib svého švagra nejprve ho vyhledat, než učiní další kroky. Bude mít vždy ještě příležitost Honorému jeho úmysly rozmluvit, pokud by se rozhodl pro nějaké pošetilé řešení. Rovněž rozdělení obou soků o jeho sestru má velký význam. Když bude hrabě de Godille daleko od Paříže a markýz de Cavarlene záhy zmizí na svém panství, jen obtížně by mohlo dojít k nějaké výzvě na duel. Snad čas otupí hroty nenávisti zaseté v duši nebohého manžela a snad zacelí i rány tamtéž způsobené. Když bude jeho švagr na svém zámku, společně se svým synem, možná bude zase na vše pohlížet trochu jinak.

Se sestrou se sejde ve stejném salónku jako v předešlých dnech. Odmítne občerstvení, požádá jen o sklenici vody, přinesou mu ji i s druhou číší vína. Vodu vypije, daleko lahodnější mok zůstane na stole nedotčený, možná později by si mohl dát dva tři doušky. Teď však potřebuje čistou hlavu, musí přesvědčit sestru, aby se podvolila jeho plánu, který svým způsobem vnukl svému švagrovi. Jen pokud dokáže v dalších dnech a týdnech přesvědčit jeho sestru svého muže o možnosti jejich dalšího soužití, nebude usilovat podvedený a zoufalý muž o satisfakci. Jen tak zabrání následkům jak pro vítěze, tak pro poraženého v krvavém duelu.

Velmi stručně, ale naprosto výstižně vylíčí své ujednání s markýzem de Cavarlene a bedlivě svoji sestru pozoruje. Její tvář se napřed rozjasňuje, pak si asi plně uvědomí, co pro ni takové řešení představuje a do očí jí vstoupí úzkost. Nervózně a roztěkaně vyslechne poslední slova svého bratra,

tváříciho se na její vkus ať příliš spokojeně. Ano, učinil obrovský kus práce a jestli její nevěra skončí dobře, jeho zásluha bude nezpochybnitelná. Ovšem myslel taky trochu na ni a její další život, pokud se zahrabe někde na zámku Cavarlene?

„Pierre, děkuji za tvoji pomoc. Jestli jsem tvoje slova dobře pochopila, je Honoré připraven se vrátit sem domů s pochybnou historkou o svém zranění a je připraven následně odjet na svůj zámek. Já mám zůstat v jeho blízkosti,“ ujišťuje se nejistým hlasem, zda vyřčené správně pochopila.

„Ano. Tak se rozhodl a jelikož mi dal své slovo, věřím v jeho naplnění. Ovšem rozhodně nemůžes počítat s jeho přívětivým chováním. Určitě ti nepadne kolem krku a se slzami v očích ti vše neodpustí.“

„Pierre, teď jsi byl hodně ošklivý!“ řekne ona vyčítavě.

„Nechtěl jsem tě zranit,“ povzdechne si on, „Jen ti chci naznačit poněkud tvrdou skutečnost. S brzkým odpuštěním nemůžes počítat. Honoré je velmi zásadový a vše, co se stalo, ho velmi zranilo. Na druhé straně velmi miluje svého syna, ctí rodinné tradice a tak je naděje na jeho odvrácení od takových poštilostí, jakým by byla výzva pana hraběte na souboj. Tentokrát podle všech pravidel a téměř jistě bez motnosti jeho utajení. Bude velmi záležet na tobě, jak se ti ho podaří od jeho černých myšlenek odvrátit.“

„Chápu, čeho jsi vyjednáváním dosáhl a jsem ti vděčná. Ale co bude teď se mnou?“

„Andreo, nemohu ti lhát. Budeš muset obětovat svůj vztah s Armandem, je nemožné, aby tato avantýra pokračovala. S tím se musíš smířit.“

„Já si tohle uvědomuju, ale Pierre, já Armanda skutečně miluju!“

„Pochopil jsem. Máš ale manžela a syna. Jsi vdaná žena, která se dopustila cizoložství, což je samo o sobě špatné, ale daleko horší je, že ses přitom nechala přistihnout svým mužem. Snad sis od počátku musela uvědomovat neudržitelnost svého vztahu s Armandem.“

„Pierre,“ derou se jí slzy do očí, „všechno bylo daleko silnější než já. Armand mi poskytl všechno, co nenacházím ve svém domě. Lásku, vášně, obdiv. Pro něho jsem byla žena a ne jen matka dítěte a manželka. Milování s ním nebylo plnění manželských povinností, ale skutečné naplnění našeho citu, skutečný vztah mezi mužem a ženou.“

„Snažím se tě pochopit, nechci vás odsuzovat ...“

„Ale činíš tak! Poznám to na tobě. Zlobíš se na mě i na Armanda.“

„Ano, zlobím se. Podívej se, co jste všechno způsobili. Copak ti stále nedochází, co všechno můžete oba ztratit? Ty přijdeš o rodinu a v budoucnu i o svého syna, ať se dozví, co jsi způsobila jeho otci. Jestli se rozhodne tvůj muž hnát vše ať do krajnosti a oni se znovu pobijí, přijde jeden o život a druhý bude asi muset uprchnout za hranice. Buď bude jeden mrtvý nebo zmrzačený a druhý potrestaný či psanec.“

„Nic takového se nestane!“ řekne ona pevně a přesvědčivě.

„Také doufám v jiné vyústění vašeho vztahu s mužem. Mám stále Armanda rád, on mi hodně pomohl a byl bych nevďěčník, kdybych na jeho zásluhy zapomněl. Ani mi je jeho sluha nemusel připomínat. Ale vždyť on si může zničit celý život a zničit ho také tobě. Jsou tisíce žen a on musí zvát do postele právě tebe.“

„Pierre, ty jsi ještě nikdy nebyl skutečně zamilovanej, jinak bys takhle nemohl mluvit. Jestli někdy budeš, uděláš pro svoji lásku i věci, o kterých budeš vědět, že jsou špatné. Ale pokud ti ten druhý, nebo v tvém případě ta druhá, za to bude stát ...“

„Nechtěj po mně, abych ti lhal. Měli jste mít rozum a uvědomit si, co vše dáváte v sázku. Mysleli jste jen na sebe a vůbec ne na ty, které vás taky milují, kterým na vás taky záleží, kteří vás potřebují,“ mluví teď on neobvykle vzrušeně a i v jeho očích se objeví slzy.

„Pierre, vím kolika lidem jsme ublížili. Ale věř mi, nešlo jen o nějaký obyčejný zálet, náš vztah je skutečný a oba teď trpíme. Jsem si vědoma, co ode mne očekáváš a mám z toho hrůzu!“

„Přesto nemůžes jednat jinak, pokud nemá dojít k tragédii.“

„Já vím, ale jsem tak nešťastná,“ vytrysknou jí z očí slzy, je na ni zoufalý pohled, uchopí bratra pevně za ruce, sklopí svou hlavu a její tělo se chvěje v rytmu jejích vzlyků. On na ni hledí se soucitem,

ale také s láskou. Svoji sestru si oblíbil a jen těžce nese její ztrátu, která se mu jeví minimálně na delší čas jako nevyhnutelná.

„Nejsi sama, kdo je teď nešťastný,“ řekne on, ale jeho vyjádření nemá vyznít jako výčitka, spíše konstatování skutečnosti, „Celý váš příběh velmi poznamenal osudy mnoha lidí. Nejen tvůj a Armanda, nejen tvého manžela. Ale také tvůj komornou, která se pokusila zabít a také můj. Jak jsem byl tak šťastný, že mám svoji rodinu a své přátele. Jak moc mi na vás všech záleží. Ty teď odjedeš daleko a Armand také. Mohu se obklopit spoustou přátel, ale jakých. S nikým jsem si nikdy nedokázal popovídat jako s Armandem. Mohu se obklopit spoustou milenek, peněz mám dost. Ale jak mám nahradit tebe, svoji sestru, kterou jsem poznal teprve nedávno a která pro mě představuje moji rodinu? Něco, co jsem nikdy neměl a po čem jsem tak toužil? Jsem také nešťastný a věř mi, nikdy bych od tebe nevytádoval takovou oběť, kdybych znal jiný způsob řešení.“

„Třeba je jiný způsob ...“

„Bohužel není, pokud se nechceš dopustit zločinu. Tvůj manžel se nikdy nesmíří s tvým milencem, na to je příliš hrdý. Jen jeho smrt by tě mohla vrátit do náručí hraběte.“

„Pierre, jak můžеш ...“

„Proboha, já nic takového nenavrhuji ani nechci,“ zvolá on, protože jeho slova byla pravděpodobně pochopena špatně, „Tvůj manžel a můj švagr je až příliš usedlý a moťná není dobrým milencem, ale je čestným mužem a určitě bude i dobrým otcem tvého syna. A moťná i dalších dětí, pokud k sobě znovu naleznete cestu. Musíš se o navázání nového vztahu pokusit. On tě stále miluje, v tom je jeho neštěstí. Tvou lásku ale nezískal. Snad tvou úctu či vděčnost, ale ne lásku. S tím se jen těžko smíruje, o to více ho vše dohání k šílenství.“

„Co bude s Armandem?“ osuší si ona své oči.

„Zítřka odjít díme z pověření krále. Uvidíme, jak bude naše cesta úspěšná, ale v každém případě nebude nějakou dobu v Paříži. Určitě si velmi pokazil svoji reputaci, kterou získal u kardinála Mazarina. I když je nejasné, co se bude odehrávat po králově smrti a zda si Mazarin své postavení uchová. Pokud ne, nastanou nám daleko horší časy a pravděpodobně někdo znovu vytáhne vaši historii s Armandem na světlo.“

„Máš na mysli naši matku?“

„Ano. Je milenkou vévody de Vendome a ten se jen třese, aby zasedl minimálně v Královské radě. Což však naštěstí není tak jisté. Ale jestli zmizí kardinál Mazarin, určitě budu i já hodně oslaben a určitě se najdou tací, kteří připomenou Armandovy služby pro oba kardinály, toho současného i toho obávaného.“

„Můžеш tomu nějak zabránit?“

„Budu se snažit, ale i já jsem teď velmi oslaben. Naše matka se jistě pokusí nějakou cestou získat zpět nejen panství Besiere, které už mohla mít dávno, ale také asi pařížský palác a alespoň část z dědictví po našem otci. Pokud nebudu mít dostatečnou ochranu na vysokých místech, stanu se daleko více zranitelným. Však i proto její bývalý milenec d'Holfene s nepochybnou škodolibostí přivedl tvého muže přímo k posteli, kde jste si s Armandem užívali.“

„Šlo podle tebe o její pomstu?“

„Jestli šlo o její pomstu nebo ne, neumím posoudit. Uškodit nám všem určitě chtěli, neznám příkazy, které od ní její sloužící dostali. Nechala nás všechny sledovat, jedna z jejích služebných svedla i mého osobního sluhu. Svým dobrodružstvím s Armandem jste jim poskytli zbraň, kterou okamžitě použili. Ale nemá cenu plakat nad rozlitym mlékem, musíme se pokusit zachránit, co se dá. Já jsem svoji práci odvedl, teď je řada na tobě. Pokud skutečně Armanda miluješ ...“

„Pierre, já ti nelžu! Skutečně ho miluju!“

„Jestli skutečně Armanda miluješ,“ zopakuje on předchozí větu a upřeně, skoro uhrančivě se jí zadívá do očí, „tak ho svým jednáním musíš zachránit. Jestliže nedokážeš odradit svého muže od další pomsty či vytádování další satisfakce, může takové vyústění stát Armanda i život. Bude muset tvého muže zabít a sama dobře víš, že za souboj již padaly i hlavy. Nebo následovalo dlouholeté vězení či

nutnost navždy skončit v exilu. A co by mohl Armand v exilu jiného dělat, než se nechat najmout do nějaké šoldnéřské armády? Jak by se vyrovnával s exilem? Se ztrátou rodového majetku?“

„Uvědomuju si tebou zmíněný nebezpečí. Ale Pierre, uvědomuješ si ty, k čemu mě odsuzuješ?“

„Andre, neznám opravdu jiné přijatelné řešení. Ty i Armand se musíte vzdát jeden druhého. Ty musíš hledat útěchu u svého zákonitého muže a otce svého syna, on si musí najít jinou ženu, kterou bude schopen milovat a ona jeho. Váš vztah neměl nikdy budoucnost a vy jste si toho museli být vědomi od samého začátku. Trval dost dlouho, teď však bohužel končí. Není jedinou láskou, která musela ustoupit důležitějším zájmům. Moje slova teď určitě znějí ošklivě, tvrdě, krutě, ale taková je skutečnost. Čím dříve si ji oba uvědomíte, tím dříve se s ní vyrovnáte,“ mluví on velmi vážným tónem, ale jeho slova ji nesmírně zraňují.

„Jsi krutý!“ vyzná se mu ona stručně ze svých pocitů.

„Možná jsem krutý, ale pokud mě poslechněš a pokud splníš, co od tebe očekávám, zachráníš si rodinu a i budoucnost svému milenci. Cokoli jiného vám přinese ještě větší neštěstí.“

„Kriste pane, když jen pomyslím na zámek Cavarlene, co mě tam čeká,“ vydere se jí povzdech z hlubin nitra, „Budu tam zavřená a jediným rozptýlením bude občasná návštěva nějakých přátel. Určitě nikam nebudeme chodit, nebudou žádné oslavy, sešlosti. Budu muset očekávat, zda se rozhodne Honoré splnit své manželské povinnosti. Jestli mě vůbec nezavrhne a nebude mě trápit nejen vším tím prostředím, ale ještě i svou nevšímavostí.“

„Andre, jsi velmi schopná žena a jistě dokážeš i v tak chladném muži, jakým tvůj manžel možná je, probudit znovu touhu. Určitě bude trvat delší dobu, než se ti podaří ho znovu získat a asi nikdy stín tvé nevěry nezmizí. Ale máš možnost hodně věcí změnit. Pomužte ti nepochybně i Henri, kterého Honoré zbožňuje a pro kterého je schopen udělat cokoli. Snad se i vzdát své pomsty či naplnění své cti.“

„Přijedeš někdy za mnou?“

„Snad, nevím co se bude dít u dvora, před chvílí jsem ti říkal o špatném zdraví krále. Jestli zemře, budu tady muset bojovat za své zájmy, tak trochu ale i za vaše zájmy. Jestli však budu mít příležitost, tak za tebou přijedu. Ale snad se můžeme setkat se svou přítelkyní, paní hraběnkou de Prieu, která brzy čeká dítě, pokud ho již neporodila. Zámek Cavarlene není v pustině.“

„Není v pustině,“ připustí ona neochotně, „ale Honoré je schopen z něj pustinu udělat. Možná jen proto, aby se mi pomstil.“

„Pokud by tak činil, zkusím mu domluvit. Někáký čas musíš vydržet jeho špatné duševní rozpoložení, pak se ho pokus změnit. Jinou radu ti neumím dát.“

„Kdy se Honoré vrátí?“

„Chce co nejdříve, zranění snad nebude tak vážné, pokud nedojde ke komplikacím. Ale zkus ho přimět, aby se svou cestou tolik nespěchal, aby si nepřitíhl. Potřebujeme ho zdravého a klidného, všechno ostatní by se mohlo obrátit proti nám,“ upozorní ji on na možné následky zhoršení stavu jejího muže, nedej bože jeho smrt.

„Proč jsi si peklo na zemi,“ znovu si ona povzdechne, pak se trochu provinile na bratra podívá, „Mluvil jsi s Armandem?“

„Ano, mluvil jsem s ním a zítra spolu vyrážíme na delší cestu. Určitě si nalezneme čas, abychom si některé záležitosti vyjasnili.“

„Říkal něco o mně?“

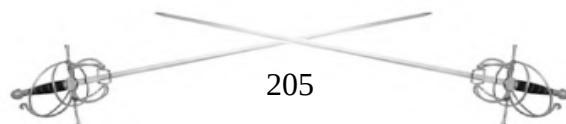
„Co chceš slyšet? Že tě stále miluje? Ano, je tomu tak. Ale budu na něj naléhat stejně jako na tebe, aby zapomněl. On má výhodu, není k nikomu vázán, může nalézt rozptýlení ve své práci a také ...,“ nedej bože větu, protože mu její dokončení přijde příliš kruté pro jeho sestru, ona však pochopí a zatváří se jak boží umučení.

„Řekl ti, že mě stále miluje?“

„Ano. A já mu povím, aby svoji lásku k tobě dokázal tím, že ti zmizí ze života.“

„Můžeš mu něco vyřídít?“

„Ano, mohu. Tuším asi co.“

„Řekni mu, že ho také miluju a navždy budu. Byla jsem ale donucena okolnostmi ... však ty už víš,“ nedořekne ona svoji myšlenku a znovu se rozpláče.

„Andreo, strašně mě mrzí, jak všechno dopadlo. Věř mi, kdybych uměl dělat zázraky ... neznám způsob, jak vám pomoci. Budeš mi hrozně chybět.“

„Snad se za čas, když všechno dobře dopadne, zase vrátíme do Paříže. Co myslíš?“

„Pevně doufám. Pokud ti tvůj muž znovu uvěří, snad bude ochoten se vrátit do Paříže. Sice ho zde nic nedrží, nemá žádný úřad u dvora, nemá žádné povinnosti. Ale jestli vše dobře dopadne a já budu mít nějaký vliv, pokusím se zařídit, aby dostal nabídku, kterou by snad neodmítl. Aby byl povolán do Paříže a ty s ním. Ale určitě něco takového nedokážu zprostředkovat hned, opravdu neumím dělat zázraky.“

„Mám strach, že už nebude chtít ze svého zámku nikdy odjet a ...“, opět ona nedořekne, její budoucnost ji připadá strašlivá.

„Andreo, budu už brzo muset jít,“ řekne on velmi jemně, pohled na její utrpení mu přináší rovněž bolest, „Mohu se podívat na Henriho?“

„Chceš se s ním rozloučit? Asi bude spát, ale máš pravdu, asi ho dlouho neuvidíš ...“, vytrysknou jí znovu slzy z očí, uvědomí si znovu, kam odjít dříve a jak nejasný je návrat do civilizace, alespoň podle jejích měřítek.

„Pokud mohu,“ povstane on a pomůže své sestře. Je malátná, její tělo se chvěje.

Trvá další hodinu, než se bratr se sestrou rozloučí. Muž se ze své cesty vrátit dříve, než se markýz de Cavarlene zotaví natolik, aby mohl cestovat, ale jistý si tím není. Určitě jeho švagr bude ochoten riskovat i své zdraví, jen aby byl co nejdříve na svém zámku.

S těžkým srdcem opouští svou sestru, pohled na ni ho naplňuje žalem. Proč jen nedokázala odolat své touze po hraběti. Anebo proč hrome nebyli opatrnější! Ať ho tato svým způsobem pokrytecká myšlenka zarazí. Byl by ochoten jejich vztah připustit, pokud by zůstal jeho švagru utajen?

Proboha, vždyť Armand přece věděl o všech nástrahách, tak proč si nezajistil bezpečnost svým milostným schůzkám s jeho sestrou. Musel vědět o aktivitách sloužících jeho matky a přesto tolik riskoval. Dostane na něj znovu zlost, teď by měl vidět jeho sestru, jak tam stojí v salónu, neschopná ho ani vyprovodit, jak jí tečou po lících potoky slz.

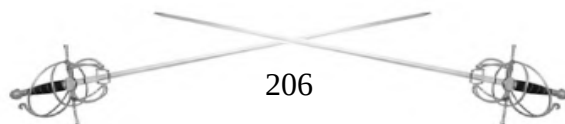
Povzdechne si. Však bude mít v následných dnech dost času hříšníkovi pořádně vyčinit. Alespoň on měl mít rozum, když už ho neměla ona!

VÉVODA D'ENGHIEN

Hrabě de Godille opouští dům před osmou hodinou ránní, doprovázený vším služebnictvem. Naskočí na svého koně, to samé pyšně učiní Quido Dujardin a lhostejně Lucas Lormain a Matyas Rosen. Šlechtic je ustrojen do obyčejných, leč bytelných a elegantních cestovních šatů, jeho sloužící si přes uniformy jeho domu navlékli teplé cestovní pláště. Všichni jsou ozbrojeni štíhlými dýkami u pasu, včetně mladíčka Dujardina, ve výbavě na hřbetě koně jim nechybí kord a v sedlových brašnách spočívají každý dému jezdců dvě pistole. Na dalšího koně naloží i zavazadla, jeho uzdy se ujme nejmladší člen skupiny.

Všichni se s odjíždějícími loučí s těžkým srdcem, netuší cíl jejich putování, ale každý dá cestu v této době přinášející svá rizika. Ano, pán je důležitým šlechticem a obdržel pověření od krále, ale naprosto neurčitý návrat a nejasný cíl zvyšuje nervozitu zbytku domu. Možná zase brzo propuknout boje, možná jejich pán směřuje do války. Jako už vícekrát. Ne každý mladý šlechtic se vrací jako vítěz, ne každý mladý šlechtic se vůbec navrácí.

Především těžkou hlavu má pan správce, daleko nejvíce zasvěcený do příčin odjezdu pána, podobně jeho žena, tušící skryté problémy. Nicméně nejhůře nese rozlučku kuchařka Marie Tandonová. Jak se její teprve patnáctiletý milenc hrdě vypíná v sedle koně, jak dlouho ho však neuvidí a nedej Bože,

aby se mu stalo nějaké neštěstí! On se však cítí na vrcholu blaha, málem si připadá jak velmož, s dýkou u pasu a na hezkém koni, opravdu nic mu nechybí k dokonalosti.

U paláce Almare se připojí zbytek výpravy. Hrabě přisedne do kočáru markýze a předá svého koně Lormainovi. Kapitán Alfred Roth přehlídí důležitě svých dvanáct vojáků, vesměs rodilých a ztepilých Švýcarů. Kromě nich se klátí na koni i Auguste Bastien, ke své malé radosti. Pierre se rozhodl jen pro jeden kočár a všichni kromě něj a hraběte musí do sedel. Se dvěma kočími, Edmondem Villoisanem a Adrienem Baretem, činí doprovod dvou šlechticů devatenáct osob, tedy počet značný pro odrazení případných lapků. Navíc uniformy doprovodu a jejich hřmotné postavy působí na jednu stranu velmi reprezentativně a na druhou i výhrůžně. Všichni vyzbrojeni meči a pistolemi, na kočár uloží Roth navíc šest mušket, pro kaťdý případ.

Cesta se nakonec stane více nudnou než dobrodružnou, vznešenému pánovi a jeho hrůzu budícímu doprovodu na všech zastávkách prokazují potřebnou úctu. Zpočátku jedou dle plánu, v závěru pak podle otázek směřující k místu posledního pobytu mnohatisícového vojska. Nalézt ho však není až tak problematické, takový kolos nejde přehlédnout, zvláště když přítomnost velkého množství vojáků, byť pro místní obyvatelstvo přátelsky nakloněných, ve svém okolí stejně vzbuzuje obavy. Ne vše jde uhlídat, proto se místní hospodáři bojí o své domácí zvířectvo, ale také manželky a dcery.

Hrabě a markýz skutečně využijí dlouhé společné doby v kočáře k téměř nekonečným rozhovorům, v nichž pokračují na zastávkách nad pohárem vína. Zpočátku mezi nimi panuje velké napětí, které se postupně zmírňuje. Ale k dřívější velmi uvolněné a vřelé atmosféře jejich besed má jejich současný stav stále daleko. Mnohokrát rozebírají stejné téma, mnohokrát se Armand omlouvá a lituje posledních událostí, opakovaně vede polemiku s Pierrem nad svými poklesky a často musí obhajovat své jen těžko obhajitelné konání. Smutek zůstává usídlen v hlavách obou mladíků a mísí se tam s obavami z událostí budoucích.

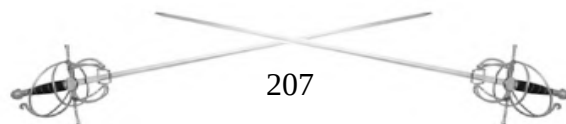
K cíli své cesty se přiblíží kolem třetí hodiny odpolední. Poslední den však již vědí přesnou polohu vojka, je však příliš roztáhlé, pročť najít velitelské stanoviště není jednoduché, stejně jako se k němu nakonec dostat přes mnohé hlídky. Ač jejich doprovod jim zjednává respekt, podržtený průvodními listinami s pečeti samotného krále.

Samotnou armádu přebíral vévoda d'Enghien nedávno, v ťalostném stavu, ale již intenzivně pracuje na její bojeschopnosti. Utužuje disciplínu, když neváhá použít i drastických trestů, cepuje velitelský sbor a především působí kouzlem své vlastní osobnosti. Mladý velmož s jedním z nejlepších rodokmenů v zemi, jeho přirozené vojácké vystupování, přísný pohled i orlí nos, to vše dohromady mu dává dostatečnou autoritu, kterou neváhá podpořit i tvrdou rukou, je-li třeba. Sám se sebou spokojený, jak za krátkou dobu dokázal pozvednout morálku vojska. Ve své mladickém nadšení již touží dát nepříteli pocítit jeho sílu.

Krátce před cílem jejich cesty se rozhodne markýz de Almare svému příteli učinit rozsáhlou přednášku o rodu de Condé, aby si uvědomil, s kým bude mít tu čest, až se setká s mladým vojevůdcem. Své poznatky čerpá z dřívějších studií i rozhovorů v paláci vévody de Condé, kde je vítaným hostem.

„Drahý příteli,“ vykládá mladý učenec, „historie rodu z Condé je opravdu velmi zajímavá a dobrodružná. Zakladatelem této větve rodu Bourbonského byl Louis de Bourbon, kníže de Condé. Narodil se před více než sto roky jako syn Karla z Bourbonu a bratr Antonína, krále navarrského. Tento Louis první de Bourbonu se zúčastnil mnoha vojenských tažení, bojoval v mnoha bitvách, včetně některých na území Itálie. Ovšem jeho kariéru poznamenala intrika, ostatně jak jinak. Ono se vlastně už několik století kolem panovnických dvorů stále jen intrikuje, skupiny velmožů se spojují, pak zase vytvářejí sdrůžení proti sobě navzájem. Kníže de Condé se přidal na stranu spiklenců proti rodu de Guise, tedy se přiklonil společně s maršálem de Coligny na stranu hugenotů. Chtěli se zmocnit krále Františka druhého, ale byli prozrazeni a Louis, který byl označený jako hlavní viník, měl být zkrácen o hlavu. Smrt krále ho zachránila před popravou.“

„Tak to měl docela štěstí,“ poznamená hrabě, jemuž z tolika historických dat jde hlava kolem a už po chvíli začíná ztrácet souvislosti. Střetí se však dát cokoli najevo.

„Ne tak docela, osud ho nakonec stejně dostihl. Bojoval později celkem ve třech hugenotských válkách, v poslední byl zajat a již jako zajatec zrádně zastřelen. Hádejte, kdo podlou vraždu spáchal! Osobně velitel gardy vévody de Anjou, pozdějšího krále Jindřicha III. K vraždě Ludvíka de Condé došlo v roce patnáct set šedesát devět.“

„Příteli, jak si můžete pamatovat tolik dat a souvislostí?“ zeptá se s obdivem pan de Godille.

„Zapamatovat si data není těžké, když se naučíte se učit a vytvoříte si systém. Nastudoval jsem z historie rodu de Condé mnohem víc, vám říkám jen velmi strohá fakta, abyste si o hlavních postavách tohoto rodu učinil obrázek. Mohl bych vás zahrnout daleko více podrobnostmi,“ usměje se pan de Almare, když spatří trochu poděšený výraz v očích spolucestujících.

„Hlavně mě z vašeho výkladu nesmíte zkoušet,“ vysouká ze sebe Armand, leč dalšímu vyprávění nezabrání.

„Pojďme dál v rodokmenu,“ pokračuje dějepřevce, „Ludvíkův syn Henri první de Bourbon, narozený v roce patnáct set padesát dva, jde v otcových šlépějích. Bojoval pod panem de Coligny ve třetí hugenotské válce a po uzavření míru se odebral ke dvoru. Během noci bartolomějské v roce patnáct set sedmdesát dva byl vyzván králem Karlem devátým., aby volil mezi smrtí nebo přestoupením na víru katolickou. Je vám předpokládám povědomé, co byla bartolomějská noc?“

„Neznám podrobnosti, ale v té době vyvraždili mnoho hugenotů, mužů, žen i dětí. Ale ne všichni byli tak odhodlaní věřit a v mnoha případech šlo více o moc a majetek, než o skutečnou víru.“

„Ano i ne, mnohým byste křivdil. Dost významných mužů, ale i celých rodin, volilo raději smrt, než by se zřekli svého přesvědčení, své víry. Ale náš kníže de Condé naoko přestoupil, čímž si zachránil život. Po smrti krále své rozhodnutí zrušil a prohlásil se protektorem hugenotů, v Německu shromáždil vojsko a po vpádu do Francie si na Jindřichovi třetím vynutil mír, kterým ukončil již pátou válku hugenotskou. Bojoval pak i v dalších válkách, v osmé hugenotské pomohl Henrimu Navarskému k vítězství u Coutrasu, ta se udála v říjnu roku patnáct set osmdesát sedm. Pak se uchýlil do Saintogne. Panovaly domněnky, že chtěl v jihozápadní Francii založit samostatné knížectví a proto byl otráven hned následného roku.“

„Chudák knížata de Condé. Zase vražda! Jak se zdá, končili všichni nějak špatně. Komu vadil tenhle?“

„Jeho smrt dodnes zůstává neobjasněna, v každém případě vraždou svého otce trpěl i jeho syn Henri druhý de Bourbon náš současný kníže de Condé. Jde o otce našeho vévody d'Enghien. Narodil se až po otcově smrti jako pohrobek. Chudák však trávil své dětství s matkou Charlottou de La Tremoille v tálai. Právě ona byla obviněna, že svého muže otrávila. Panovaly domněnky, že svého syna počala s panošem a proto podala svému muži jed. Až po dlouhých letech byla uznána nevinou.“

„Tak otrávila ho nebo ne? Nebo ho nechala otrávit?“

„Bůh sud. Kníže de Condé určitě vadil mnoha mocným té doby, osobně se více přikláním k verzi politické vraždy. Jeho snaha vytvořit samostatné knížectví, určitě s hugenotským vyznáním, navíc pod jeho vedením hrozící velkou mocí ... jeho úsilí muselo být černou mřinou pro mnohé. Jak se říká, nikoho za ruku nechtyli a naopak manželka s podezřelým vztahem s panošem byla po ruce. Naštěstí pro ni byla později zbavena obvinění a kníže de Condé byl přiveden ke dvoru, kde byl vychován ve víře katolické. V roce šestnáct set devět se oženil s krásnou Charlottou z Montmorency. Bohužel ani tady jeho trápení nekončilo. Prostopášný Henry čtvrtý, otec našeho krále a mnoha dalších princů a princezen, se jeho manželku snažil svést a učinit ji svou milenkou, proto s ní mladý kníže uprchl nejprve do Pikardie a pak do Bruselu. Vrátil se až po smrti Henriho čtvrtého, na kterou však nemusel čekat dlouho, již následující roku přišla z rukou vraha.“

„Samá vražda,“ zatváří se pohoršeně pan de Godille.

„Váš krutost historie překvapuje? Jen si vzpomeňte na poslední dva roky, jak jste sám pomáhal odvrátit podobný osud plánovaný pro kardinála de Richelieu. Nakonec dopadla sekera na krk pana de Cinq-Marse a pana de Thoua. Vražda Jindřicha čtvrtého vzbudila ostatně velké emoce, mnozí vraha považovali za nástroj v rukách jezuitů, možná však jen využíli příležitosti, aby moc jezuitského řádu ve

Francii omezili. Ale vraťme se k otci našeho vévody. Počínal si ztřeštěně. Spojil se s dalšími velmoži a působili matce našeho současného krále Ludvíka, královně regentce Marii Medicejské mnohé nesnáze. Intrika stíhala intriku, vyhlašovali přímo rebelie. Jejich hlavním cílem nebylo svrhnout regentku či jejího oblíbence pana de Concini, jejich snaha byla upřena k získání bohatství a královna si jejich poslušnost kupovala. Rozdávala jim peníze plnými hrstmi a vlastně rozházela veškeré bohatství, shromážděné jejím manželem a pod názvem královský poklad uloženým v Bastile.“

„O tom již něco vím.“

„Však mluvím o událostech nedávných, o době před třiceti roky a blíže. Otec našeho vévody d'Enghien však byl stále nenasytný a nakonec byl zajat přímo v Louvre a skončil na tři roky ve vězení. Mimochodem, tam se narodila i sestra našeho mladého vévody, krásná Anna-Genevieva. V té době se kníže de Condé snažil další velmožové využít jako náhražku za tehdy šestnáctiletého krále Ludvíka., v té době považovaného za naprosto neschopného a možná až slabomyslného. Vévoda de Condé se docela rád postavil do čela spiklenců. Ovšem neodhadl dobře politickou situaci. Zřejmě mu však tři roky v Bastile i zámku ve Vincennes dobře posloužily, protože po svém propuštění v roce šestnáct set devatenáct zcela změnil své chování. Věrně sloužil Ludvíku. i Richelieuovi a bojoval proti hugenotům, za něž tak vehementně prolévali krev jeho předci. Pak stanul proti vojskům císařským i španělským, což vlastně činí dodnes. Ale na rozdíl od svých předků výraznějšího vojenského úspěchu nedosáhl.“

„Dost pohnutej osud, snad všechna ta krveprolití, úklady, spiknutí našeho mladého vévodu příliš nepoznamenaly. Jestli bude jako otec, tak s ním nebude lehký pořízení.“

„Neznám ho tak dobře, abych ho mohl soudit či dokonce odsuzovat. Náš vévoda d'Enghien, Louis druhý de Bourbon, získá titul kníže de Condé až po smrti svého otce. Je stejně starý jako já, narodil se v roce šestnáct set dvacet jedna a je rovněž vychován ve víře katolické. Už před třemi roky byl přítomen obléhání Arrasu, kde se i vyznamenal, ale o tom vy víte, byl jste tam také. Stejně jako o jeho působení v loňském roce při obležení Perpininghamu. Nyní je jmenován velitelem vojska ve Flandrech. Tím končím svou přednášku, drahý příteli, dalšího přílivu dat se nemusíte obávat.“

„Děkuji za ni,“ řekne s poněkud kyselým výrazem nevděčný posluchač.

„Mimochodem, vévoda d'Enghien miloval jistou slečnu Marthe du Vigean, nicméně byl nucen se před dvěma roky oženit s jinou dívkou, v době svatby teprve třináctiletou, Clarou Clémence de Maille-Breze.“

„Rozumím,“ přikývne Armand, chápe, proč mu o této okolnosti přítel říká.

„Slečna Clara Clémence je neteří kardinála de Richelieu, politické zájmy tedy převážily nad údajnou láskou mladého prince.“

„Chápu,“ znovu přikývne hrabě, raději však opustí téma zhrzených lásek, „Tak jeho pradědečka odpráskli jak psa v zajetí, jeho dědečka otrávil, jeho otce věznili nejprve jako dítě a pak i už jako dospělýho,“ shrne si vyprávění po svém, „Jaká je pak výhoda být z knížecího rodu?“

„Nějaké výhody být knížetem přeci jen má,“ rozesměje se Pierre, „Například. Ač je stár přibližně jako vy, vévoda d'Enghien velí armádě, zatímco vy za ním jedete jen jako posel. Ale v jednom máte pravdu, osudy mocných jsou velmi temné a krvavé. Vyprávěl jsem vám jen historii rodu de Condé, ale kdybych začal třeba rodem de Guise ...“

„Raději ne, nebo se začnu bát! A také se mi všechno pomotá.“

„Tak někdy jindy. Historie, příteli, je strašně zajímavá. Dozvíte se díky ní mnohé a také se můžete velmi poučit. Dějiny se stále opakují, rody se spojují a pak zase proti sobě válčí, svazují se manželvstvími a rozdělují vraždami příbuzných. Proti tomu jsou spory v mé rodině skutečně slabým odvarem, ačkoli moje matka, hraběnka se Besiere ... ale o tom raději mluvit nebudu. Ostatně můj rod je s těmi mocnými dost spjatý ... vřdyť víte ... ale o tom taky až někdy jindy. Nás nyní zajímá vévoda d'Enghien, můj bratránek, pokud mohu takového příměru použít, na kterého musíme učinit dojem. Pokud chceme, abyste mohl zůstat u jeho armády.“

„Ano, bratránek. Ale co se divím, vřdyť vás tak tituloval i král ...“

„Příteli, snad neřárlíte. I vy jste ze vznešeného rodu, možná se jednou podívám i vaši historii na zoubek a budete se divit, jaké významné předky a příbuzenské vztahy objevím. Vám možná doposud skryté. A co se týká oslovení bratránek, vám snad nemusím vysvětlovat jeho používání. Jen co máte s někým pár kapek společné krve, už jste bratránek či případně sestřenka.“

„Třeba vám těch pár kapek krve, nebo možná víc kapek společné krve, pomůže ve vyjednávání.“

„Snad. S vévodou de Condé, o kterém jsem vám vyprávěl, i s jeho manželkou, mám velmi přátelské vztahy. Ale s jejich synem se bohužel tak dobře neznám. Příteli, prosím, hlavně před mladým vévodou ani slovo z toho, co jsem vám vyprávěl.“

„Nebojte se, nejsem padlej na hlavu, nebudu mu nic vykládat o jeho předcích intrikánech či jak je vrať dili jednoho po druhým.“

„Buďte od té dobroty a opravdu si takové vyjádření nechte pro sebe. Snažte se ale udělat dojem,“ usměje se lehce pan de Almare.

„Budu se snažit. Snad nic nepokazím. Nevím ale, jak moc je ten kluk vévodská nafoukanej. Co ale asi čekat, když je od malička protěťovaný,“ povzdychne si pan de Godille.

„Možná protěťovaný je, ale určitě mu mnozí věří. Velení zdejší armády dostal ve chvíli, kdy byla v rozkladu. Podle hlášení, které jsem jako spolupracovník pana Julese měl možnost číst, ji výrazně pozvedl. Určitě zde nevelí pro nic za nic. Jeho úkol je obrovský, pokud by byl nepřítelem poražen, otevře se španělsko císařskému vojsku cesta na Paříž. Přenesení války hluboko do našeho území, nebo dokonce až před brány samotné Paříže ... sám si dovedete představit, co by následovalo.“

„Nepřítel myslí svůj útok skutečně vát ně? Nejde jen o rozmlísku na hranicích? Jako obvykle?“

„Pravděpodobně ne. Náš vévoda má přes dvacet tisíc mužů. Nepřítel má armádu ještě početnější, schopné velení a zdá se být odhodlaný. Náš vévoda má důležitý úkol, který by určitě nesvěřili do rukou hlupáka.“

„Neřekl jsem, že je váš bratránek hlupák,“ začepýří se hrabě, „Jen mám obavy, aby s námi nejednal až příliš z vrchu.“

„Podobného jednání se bohužel dočkat můžeme, nicméně vám doporučuji zdrženlivost.“

„Budu hodnej. Ale stejně bude záležet na vás,“ mávne jen rukou Armand.

„Budu hledat cestičky,“ usměje se znovu markýz, ale dál nepokračuje, protože oba šlechtice upoutá obraz, který spatří z okénka kočáru. Přiblížili se již k hlavnímu ležení obrovské armády. Hraběti se rozzáří oči, opět mu do těla začíná pronikat zápach vojska.

Armáda čítající třiadvacet tisíc hlav nemůže být pochopitelně celá soustředěná na jediném místě. Zvláště když kromě tohoto počtu bojeschopných pěšáků a jezdců je oklopena tisíci dalších osob, které zajišťují provoz takového kolosu.

Obecně tvoří bojiště posledních let téměř celá Evropa, jsou nutné dlouhé přesuny, za kterých se musí armáda udržovat. Proto existují jasné postupy, jak zajistit ubytování, zásobování, ale také doprovod některých vojáků, neboť mnohdy je následují i jejich družky. Vévoda d'Enghien má nyní výhodu vlastního území a státní priority, což znamená na soudobé poměry bezproblémové zásobování. Ovšem dovezený proviant musí někdo přetavit ve skutečné příděly, opatrovat, střežit.

Oba šlechtici mohou spatřit téměř do nekonečna se rozkládající ležení, které zdaleka nezahrnuje všechny jednotky. Stovky, tisíce různě se pohybujících osob, především mužského pohlaví, různě ustrojených a ozbrojených, mnohdy jdoucích tiše, jindy halasně povykujících. Mezi tím stovky povozů s potravinami, výzbrojí, střelivem. Další vozy s opracovaným dřevem, ze kterého se dá postavit i provizorní most.

U jezdeckého pluku se předpokládá, že na každých dvanáct mužů je zapotřebí jeden vůz se čtyřspřežím, na kterém se nachází osobní věci vojáků. Kolem nich se pak motá mnoho pomocného personálu, vozků, honáků, služebnictvo důstojníků. Ale ještě více doprovodných vozů potřebuje dělostřelectvo. Do toho se mísí povozy obchodníků, kteří armádě ochotně dodávají své zboží. Dopravní prostředky samozřejmě nejsou jednotné, od obyčejného dvoukoláku zapřaženého za jedním tažným

zvířetem, ať po mohutné přepravní vozy, některé odkryté, jiné s plachtami, další s dřevěnou konstrukcí. Jde uzřít i stáda dobytka čekajícího na porážku, aby zásobila mužstvo čerstvým masem.

V takovém množství mnohdy velmi pochybných existencí samozřejmě záleží velmi na kázni a schopnostech velitelů udržet jakýs takýs pořádek a přehled. Pokud jsou povolena stavidla volnosti, objeví se přímo v ležení prostitutky, družky vojáků a mnohdy i jejich potomci, kdoví, kdy a kde zplozené. Mnoho vojáků patří k rutinním ťoldněřům a v různých vojskách slouží již mnoho let. A to nejen v různých vojscích stejné země či stejného paktu, ale mnohdy na stranách zcela opačných. Často upadnou ťoldněři do zajetí a ochotně pak doplní stavby jednotek svých přemožitelů. Zkušený ťoldněř se cení a dobře platí, vřdyť válečná vřava v Evropě trvá již pětadvacet let a její konec je, přes mnohá nadějná mírová jednání, stále v nedohlednu.

Vévoda d'Enghien po svém příchodu našel armádu právě ve stavu velké nekázně, morálka byla značně uvolněná, pokud se dá o nějaké vůbec hovořit, jeho budoucí mužstvo se opíjelo u stánků markytánek, hráli hazardní hry, hojně a někdy i veřejně souložili s mnohými prostitutkami či družkami, docházelo ke rvačkám o jídlo, kvůli hrám i ťenským. Mnohdy jejich spory přerostly ať ve vřady či těžká zranění, někdy se řevnivost přenesla i mezi jednotky.

Jelikož ťoldáci jsou již značně otupělí z mnoha válečných hrůz, jelikož se pro ně smrt v mnoha podobách stala nedílnou součástí života, bez mrknutí oka dokážou podříznout kohokoli, včetně svého včerejšího kamaráda, zvláště když už tak otupělou mysl ještě více zatemní alkohol. Udržení kázně nejde vynutit neť opravdu tvrdými tresty, kdy provinilci musejí počítat i s tím nejvyšším. Jinými slovy dostanou pozvánku na návštěvu neblaze proslulého místa bez návratu, skončí na popravišti.

Pro tak rozsáhlé vojsko vévody d'Enghien, byť značně roztahaném po krajině, nestačí k ubytování okolní vesnice, kláštery či usedlosti, jak je zvykem. Většinou k malé radosti místních obyvatel, které nezvané návštěvníky často musí žít ze svých skrovných zásob. S výjimkou těch podnikavějších a šťastnějších, kteří dokážou své služby vhodně zpeněžit a kterým žádný opilý voják nezpůsobí újmu na zdraví, majetku či nezprzní ženu nebo děti.

Vévoda d'Enghien má zajištěno ubytování v nedalekém menším šlechtickém sídle, ale hodně času tráví ve svém velitelském stanu, postaveném v srdci svého ležení. Považuje svoji přítomnost mezi vojáky v tuto chvíli za vhodnější, zprávy o nepříteli jsou alarmující a on zdaleka ještě není spokojen se stavem své armády. Ačkoli se od jeho příchodu změnila k nepoznání, velitelský sbor začal konat svoji povinnost, zavládl alespoň organizovaný chaos, dbá se na přípravu vojáků, cvičení se zbraněmi. Sám vojevůdce často projít dí se svým početným doprovodem a z hřbetu svého koně shlíží přísně na veškerá konání.

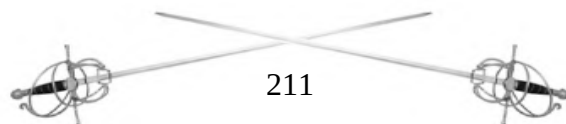
Hlídky zastaví kočár i doprovod obou šlechticů, vyjednávání se ujme osobně kapitán Roth a vede ho velmi úspěšně. Svým strohým a účinným vystupováním dokáže přesvědčit hlídkující o důležitosti přijít dějících a tak jeden z nich kvapí za svým velitelem, aby se nedostal do následných problémů.

Nikdo nepochybuje o urozeném stavu příjezdců, vzhledem k jejich nádhernému kočáru, jehož eleganci nezvládne zakrýt ani nános bláta, stejně jako uniformovanému doprovodu i velmi přísnému a povýšenému jednání velitele ochranky šlechticů. Příslušný nízký velitel přiběhne a velmi uctivě si vyslechne přání Rotha. S úklonou pak krokem doprovází celý konvoj ať k dalšímu nadřazenému.

Tak postupují ležením krok za krokem, celkem třikrát, přičemž neurazí ani dvě stě metrů. Ať jakýsi plukovník přistoupí uctivě k okénku a požádá o pověřovací listiny. Markýz de Almare ukáže dokument s královskou pečeti, starší důstojník se hluboce ukloní, ani nechce dál nic číst. Příjezdy královských posílů nejsou řídké, ale taková výprava z Paříže asi musí být daleko významnější. Požádá oba šlechtice o trpělivost a jde zařídit jejich ohlášení.

„Promiňte, pane markýzi,“ vrátí se asi za deset minut, „Monseigneur má v tuto chvíli krátkou poradou, doprovodím vás do blízkosti jeho velitelského stanu, ale budete muset posečkat.“

„Prosím, ukažte našemu doprovodu cestu,“ odvětlí povýšeně pan de Almare, nechce si hrát na náfuku, ale považuje za potřebné dát najevo svoje postavení. Také hned zatáhne záclonku a již nevěnuje okolí žádnou pozornost. Hrabě de Godille naopak stále zírá na vše okolo, vychutnává si obrovské ležení, z něhož však ke své lítosti spatřil zatím jen malou část. Ale i ta ho stačila uchvátit.

Čekání se protáhne skoro na tři čtvrtě hodiny. Teprve pak se objeví pobočník vévody d'Enghien a doprovodí oba šlechtice do velkého stanu s křeslem proti vchodu, niťšími židlemi u stěn, ale také lůžkem umístěným v prostoru za křeslem a odděleným od dalšího prostoru mobilní stěnou. Uprostřed se nachází velký stůl, na němž leží mapa a také mnoho dalších listin. V příbytku setrvává ještě několik dalších důstojníků a také hlídka před stanem je po ruce, kdyby snad bylo potřeba jejich služeb.

„Pan markýz Pierre Paul de Almare a pan hrabě Armand de Godille přinášejí poselství od Jeho Veličenstva,“ oznámí důležitě pobočník, vévoda sedící v křesle se jen lehce pousměje a pohlédne na oba mladé muže. Zhodnotí rychle i jejich postavy, oba rozhodně působí urozeným dojmem, byť každý je očividně z jiného těsta. Hrabě se prezentuje urostlou postavou, zatímco markýz ho upoutá svojí elegancí, obličejem skoro až s ženskými rysy, jeho útlá postava se nehodí na bitevní pole, ale určitě slaví úspěch v salónech a palácích. Jeho jméno mu není neznámé, o existenci hraběte do dnešního dne neměl ani potuchy.

Markýz s úklonou předstoupí před sedícího vévodu, ustrojeného v souladu k polním podmínkám, chybějí krajky a kudrlinky, ale převládá pevná látka, vysoké jezdecké body i tuhá hnědočervená kazajka. Vojevůdce upře svůj zrak na posla, spíše však v jeho výrazu převládá zvědavost. Copak přimělo krále, nebo spíše jeho rádce, aby mu poslali hned dva šlechtice? Stalo se snad něco významného?

Rozlomí pečeti a přečte si obsah listu, na tváři se mu objeví zklamání. Obyčejné blábole, kterými ho zásobují z Paříže opakovaně. Zvedne svůj zrak a podívá se tázavě na nositele listu, který jeho pohled vydrží s kamenným výrazem.

„To je vše?“ zeptá se trochu neomaleně před svými podřízenými.

„Monseigneur,“ odvěti pan de Almare bez hnutí brvou, „pan hrabě de Godille, který mě doprovází, dostal pokyn předat vám tento list. Poselství se dá vyřídit nejen písemně,“ dodá a významně se podívá na muže postávající ve stanu.

„Rozumím, pane markýzi,“ pokývá hlavou pan d'Enghien, pak se obrátí na svého pobočníka, „Postarejte se o doprovod pana markýze, mého drahého bratránka, i o pana hraběte. Vás, pánové, teď už nepotřebuji.“

Pokyn všichni pochopí, přečte se během krátké chvíle stan vyprázdní. Zůstanou pouze vévoda a markýz, stráž před vchodem jsou v dost značné vzdálenosti, než aby mohli slyšet cokoli z vyřčeného. Pohled velmože dává i bez položené otázky jasně najevo, že očekává vysvětlení naznačeného.

„Monseigneur, před svým odjezdem jsem měl dlouhý rozhovor s Jeho Eminencí kardinálem Mazarinem. Pověřil mi vyřízením osobních pozdravů a vyjádření své plné důvěry ve vaše schopnosti a své podpory vašim zájmům. Jak ve vašem současné pověření, tak i v budoucnu. Zároveň mám pár postřehů k předpokládaným plánům nepřítele, na čemž se shodli mnozí diplomaté u dvora. Rovněž vás chci zpravit o zdravotním stavu Jeho Veličenstva a zodpovědět vaše případné dotazy ohledně poměrů u dvora.“

„Pane markýzi, bratránku,“ usměje se Louis, „o skutečném stavu krále mám poměrně dobré zprávy, pocházející z kruhů mé nejbližší rodiny. Kam, pokud mi je známo, také nezřídkla docházíte. Víím o oblibě, které se těšíte u mého otce i matky. My jsme zatím neměli možnost se poznat stejně důvěrně.“

„O vašich dobrých zprávách nepochybuji, monseigneur.“

„Chápu, jaké zájmy má Jeho Eminence. Kdo bude ochoten skutečně podporovat moje zájmy v budoucnu, se nepochybně přesvědčím. Podpora mého poslání se nejlépe prokáže zlepšeným zásobováním a splněním mých požadavků ohledně vybavení mého vojska.“

„Se všemi vašimi závěry naprosto souhlasím. Avšak dva přímluvci jsou více než jeden. V mnoha případech při pověření důležitým úkolem rozhodují maličkosti, které mohu změnit výrazně osud i významné osoby oběma směry.“

„Tak? Koho vlastně zastupujete, pane markýzi? Jaké jsou vaše zájmy? Neměly by být daleko více spjaté s naší rodinou? Pamatuji se, jak jste se pohyboval v blízkosti králova oblíbence pana markýze de Cinq-Mars,“ podívá se zkoumavě vévoda na svého hosta.

„Moje zájmy ...“, usměje se Pierre, „Velice si váším vaší rodiny, monseigneur, vřdyť váš otec byl při mém příchodu ke dvoru svým způsobem mým protektorem. Mám ho v hluboké úctě, stejně jako celou vaší rodinu. Já sám nemám příliš vyhraněné zájmy, ovšem rád bych působil v diplomacii Jeho Výsosti.“

„Slyšel jsem o vás dost dobrého. Máte k tomu prý předpoklady.“

„Snad. Vyrůstal jsem však do dvaceti let v klášteře a byl jsem vysvěcen na kněze, než jsem se ujal svého dědictví. Díky tomu jsem se zabýval studiem jazyků a historie. Když jsem přišel před dvěma roky do Paříže, skutečně jsem se tehdy spřátelil s panem markýzem de Cinq-Mars. Nesouhlasil jsem však zcela s jeho záměry a nijak jsem do jeho plánů nebyl zasvěcen. Pan markýz byl můj přítel, ačkoli se choval někdy bohužel jak velké dítě. Katova sekera mu nedala možnost dospět. Ale asi jsem byl také jediný, kdo ho v jeho posledních chvílích neopustil a nezatratil. Den před jeho popravou jsem s ním večeřel. Musím přiznat, chtěl jsem mu poskytnout přátelskou útěchu, ale nakonec musel utěšovat on mě.“

„Velmi zajímavé, co mi vyprávíte,“ změnil zcela výraz vévoda, „Jak jste se ale proboha dostal ke kardinálovi Mazarinovi? Považujete toho italského přivandrovalce za muže, který má v našem království budoucnost?“ dodá dost neomaleně, čímž naznačí vědomí si svého postavení, nemusí se klanět před poslem obyčejného ministra.

„Pane vévodo,“ usměje se pan de Almare, „na vaše otázky jsou velmi obtížné a nejednoznačné odpovědi. Vzhledem k mému vzdělání, znalosti cizích jazyků, určitým teoretickým znalostem z oblasti historie a politiky, napadlo pana kardinála Mazarina nabídnout mi služby v diplomacii. V posledních měsících jsem v jeho doprovodu několikrát navštívil krále i královnu a získávám cenné zkušenosti.“

„Pane markýzi, proč však posílá právě vás ten vychytralý Ital za mnou? Ostatně mně dlužíte ještě jednu odpověď.“

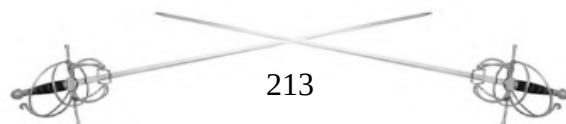
„Jsem si vědom, monseigneur. Není však vůbec jednoduchá. Ať si již myslíme o kardinálu de Richelieu cokoli, jedno mu nemůžeme upřít. Dokázal najít velmi schopné spolupracovníky. Kardinál Mazarin je dle mého názoru velmi schopný diplomat a pokud získá možnost prokázat své přednosti, jeho služby se našemu království vyplatí. Svůj dobrý odhad, zdá se, uplatnil již ve vašem případě. Vnuknul myšlenku pověřit vás vedením této armády kardinálu de Richelieu, ten zase králi. Následně sám právě kardinál Mazarin výrazně přispěl k tomu, abyste dnes mohl sedět v tomto křesle.“

„Pane markýzi! Přišel jste mě získat pro stranu pana Mazarina?“

„Pane vévodo, nejsem zde za tímto účelem. Vy jste se však ptal a já vám odpověděl.“

„Pokud jste nedostal instrukce, jak máte odpovídat.“

„Pane vévodo, pokud bych potřeboval instrukce ke každé odpovědi, asi bych nebyl vhodným ani k vyřizování vzkazů daleko méně vznešenějším osobám, než jste vy. Pan kardinál je opravdu schopný diplomat, který, stejně jako kterýkoli jiný diplomat Jeho Výsosti, bude potřebovat vzhledem k době, ve které žijeme, velké vojevůdce. Jejich schopnost na bojišti a jeho schopnost v diplomacii mohou přinést nejedno vítězství a slávu všem. Ale zda skutečně bude pan kardinál mít příležitost své schopnosti prokázat, je značně nejisté. Dobře si vřatnost jeho postavení uvědomuji. Stejně jako nebezpečí být s ním úzce spjat, pokud neuspěje. Vzhledem k úctě, k jakou vám chovám, jsem vám však odpověděl upřímně, byť jsem možná vzbudil vaši nelibost.“

„Nelibost? Určitě ne. Vzbudil jste můj zájem. Jste zajímavá osoba, pane markýzi, jak se o vás vypráví. Jste prý zcela jiný než ostatní mladí šlechtici ve vašem věku. Ačkoli prý na slavnostech poutáte pozornost více než kdo jiný.“

„Dvorské drby je třeba brát s velkou rezervou, monseigneur.“

„Jistě,“ rozesměje se pan d'Enghien, „Pane markýzi, jste svým způsobem jeden z nás, patříte k našemu rodu. Možná brzy přijdou chvíle, kdy bychom měli všichni stát pevně vedle sebe a za sebou. Nemusím vám jistě nic vysvětlovat, však vy mi dobře rozumíte. Možná je dobře, když jste v blízkosti kardinála. Pokud si v pravý čas vzpomenete, kam skutečně patříte.“

„Rozumím, monseigneur. Nezastávám v tuto chvíli žádný úřad, nejsem v tuto chvíli oficiálně k nikomu vázán. Jsem vděčný vašemu otci i matce za velmi vřelé přijetí i přízeň, kterou mi projevují. Nevím, zda budu moci být v budoucnu něčím užitečný...“ nedokončí zcela záměrně svou řeč Pierre.

„O tom bychom si měli velmi vážně promluvit, bratránku. Nakonec je velmi dobře, že jste právě vy přinesl poselství od pana kardinála. Budeme mít více času se poznat.“

„Potěšení je na mé straně, monseigneur. Ačkoli vás nerad ruším ve vaší důležité činnosti. Nepřítel je silný a odhodlaný probít si cestu k Paříži. Jeho zastavení je neobyčejně důležité. Pane vévodo, ať porazíte nepřítele a odvrátíte nebezpečí invaze, zapíšete se do dějin.“

„Pokud si své plány nakonec nerozmyslí,“ odvěti Louis a v jeho hlasu je poznat, jak moc by ho mrzelo, pokud by nakonec ke klíčovému střetu nedošlo.

„Pochybuji, nepřítel již vydal mnoho peněz a úsilí, aby připravil své tažení. Odvrátit ho od jeho záměrů může jedině schopný vojevůdce a jeho dobře vycvičená a připravená armáda.“

„Pokoušíte se o pochlebování?“

„Monseigneur, něco takového není hodno vás ani mě. Sám jste si dobře vědom významu, který pro vás má velení této armády. Vítězství vám může zajistit slávu a především další podobné úkoly v budoucnosti, neúspěch pak vzdálit další podobná pověření.“

„Dobře řečeno, uvědomuji si význam mého úkolu,“ zasměje se pan d'Enghien, „Stejně tak jako mnoha nevěřících názorů a přání mnohých, abych neuspěl. Máte pravdu, je jen málo příležitostí a mnoho čekatelů. Nehodlám svou příležitost promarnit.“

„Vaše odhodlání je dobrá zpráva jak pro vás, tak pro státní zájmy.“

„Zde se shodneme. Pane markýzi, musíme si promluvit při vhodnější příležitosti. Ještě mi řekněte, proč s vámi přijel pan hrabě?“

„Pan hrabě je šlechtic, který je bytostně vojákem, na rozdíl od mé osoby, která se cítí být diplomatem. Poskytl mi doprovod. Ale musím k vám být upřímný, jeho přítomnost má svůj význam, který vám chci objasnit. Je k tomu však nutné delší vysvětlení. Ale z úcty k vám předesílám, v jeho případě jde o soukromou záležitost, se kterou se na vás hodlám obrátit a požádat vás o radu, případně o pomoc.“

„Nějaké tajemství? Zajímavé, pane markýzi, znovu jste vzbudil můj zájem. Nespěcháte s návratem? Můžete se zdržet v mém táboře?“

„Nejsem vázán časem, ačkoli mé služby budou účelněji využity v Paříži než zde. Jak jsem se již zmínil, dávám přednost diplomacii, mám k ní blíž. Nejsem zrozen pro válečné operace, řeč děl a mečů ponechám jiným, daleko zdatnějším.“

„Jste určitě zajímavý muž, pane markýzi. Někdy trávím v táboře i noci, ale mám ubytování v nedalekém zámku. Nechám tam ubytovat vás i pana hraběte. Vás osobně zvou na dnešní večeři, získáme tak prostor pokračovat v zajímavém rozhovoru.“

„Jsem nesmírně poctěn, monseigneur,“ ukloní se pan de Almare.

„Vydám příslušné pokyny, můj pobočník vás odvede do zámku, já za vámi dorazím později. O váš doprovod bude rovněž dobře postaráno.“

„Přijmete mé díky, monseigneur.“

Mladý vojevůdce, jehož původní upjatost je ta tam, vydá opravdu patřičné pokyny a za další půl hodiny sedí oba šlechtici poslové ve svém kočáře a pobočník je s doprovodem vede na přechodné sídlo

svého velitele. Ten si zabral pro sebe menší ale útulný zámček, majitelům nezbylo než souhlasit, na druhé straně si mohou přítomnost prince vykládat jako čest a zároveň mají zajištěnu dokonalou ochranu svého majetku. Ostatně brzy se svého nájemníka zbaví. Již se výrazně blíží den, kdy armáda vyrazí dál. Směrem ke svému nepříteli, který již přešel Ardény a blíží se k francouzským hranicím. Zprávy zvědů hovoří více než jasně.

Markýz i hrabě získají útulnou komnatu, kterou pravděpodobně musel kdosi narychlo opustit. Doprovod obou šlechticů je ubytován daleko hůř, výjimku tvoří pouze Quido a Auguste, kterým hodí na zem v pokoji pánů nějaké hadry, neboť přítomnost osobních sluhů v blízkosti obou urozených mladíků se jeví jako nevyhnutelná.

Hrabě de Godille se snaží vyzvědět, jak dopadla první schůzka s vévodou a jeho přítel ho ujistí o zatímním zdárném průběhu. Ubytovaní u vévody a příslib večere pro markýze dává naději na vyjednávání o osudu nešťastného milence. Ten po spatření tábora a jen letmém nasátí atmosféry vojenského letění zatouží zde zůstat. Ovšem k tomu má stále hodně daleko. Mrzí ho, že večere se odehraje bez něho, přezírání mladého vévody se ho očividně dotklo. Pokud ale chce setrvat, musí překousnout pošramocení své ješitnosti.

VEČEŘE S VOJEVŮDCEM

Večere s vévodou d'Enghien se uskuteční až po desáté hodině. Vojevůdce až příliš dbá na své povinnosti a kontrola jeho rozkazů, vydávání dalších i porada se svým štábem ho zdrtí déle, než předpokládal. Přesto se dostaví v dobré náladě, s ním uvítá svého hosta. Služebnictvo jim připraví sice prostší, ale chutnou krmí. Zpočátku padne jen pár frází, ale po pár minutách konzumace se oba pustí do druhé konverzace. Jsou stejně staří, jsou vzdáleně příbuzní a moţná i tato skutečnost určitým způsobem bourá bariéry. Vévoda je sice daleko významnější, ale markýz také zná svoji cenu, chová se s úctou, ale ne podbízí a svým osobitým vystupováním si rychle získá náklonnost mladého velitele armády.

Nejprve proberou obecné starosti dvora, kdy markýz může díky svému kaţdodennímu styku s tímto prostředím mluvit velmi zasvěceně. Dokáţe své poznatky líčit věcně a přitom barvitě, což posluchač také ocení. Vévoda se pro změnu pochlubí svými opatřeními, kterými pozdvihuje bojeschopnost své armády a i on mluví o své práci zaníceně. Po necelé hodině besedování zmizí další zábrany a mladíci spolu hovoří téměř jak staří přátelé.

Znovu se vrátí ke zdravotnímu stavu krále a host netají svoje obavy. Polituje také královnu a její děti, kteří musí vidět zoufalý stav svého manţela, respektive svého otce. S velkým obdivem mluví o Dauphinovi, ocení jeho jednání i mluvu, ačkoli mu ještě nebylo ani pět let.

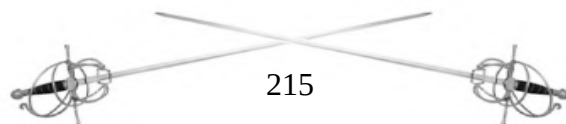
„Měl jste moţnost malého Ludvíka pozorovat?“ zeptá se vévoda, moţná při vzpomínce, kolika omezení a protokoly se musel řídit i on, ačkoli není přímým následníkem trůnu. Jen jedním z čekatelů na něj, kdyby smrt začala řádit v královské rodině, respektive v královské větvi bourbonského rodu.

„Ano, pozoroval jsem ho velmi zblízka,“ usměje se Pierre, „Dostalo se mi cti moci přinést následníkovi malý dárek a Její Veličenstvo mi pak umoţnilo, abych strávil nějaký čas s jejími dětmi.“

„Opravdu? Asi jste zaujal i královnu.“

„Spíše malého Ludvíka,“ zaťertuje vyslanec, „Dokonce jsme se spolu tak zabrali do her, až jsem přehlédl příchod Jejího Veličenstva. Seděli jsme na zemi, Ludvík mi s velkým zaujetím vysvětloval účel jednotlivých dárků. Královna však byla tak laskavá a moji neomalenost ni prominula. Naopak jsem dostal příleţitost si návštěvu následníka zopakovat.“

„Vy máte přístup ke královským dětem? Pane markýzi, na to, jak jste v Paříţi krátce, jste si již získal významné postavení. Přitom se snaţíte zůstat v ústraní a příliš neprovokovat své okolí. Vzhledem k neklidné době vaše počínání povaţuji za rozumné.“

„Stále se jen učím,“ odvěti skromně pan de Almare, „Sice jsem velmi rychle uvykl novému stylu života, ale proniknout do spleti různých zájmů, vztahů a vazeb mi stále ještě činí problémy. Netoužím po slávě, ta přináší jen problémy. Musím se přiznat, práce v zákulisí, jemné předivo jednání, se kterým jsem měl v poslední době možnost se seznámit, mě fascinuje.“

„Sláva a moc, koho by něco takového nelákalo.“

„Někdy nemusí sláva a moc být totéž,“ připomene Pierre, „Samozřejmě, každý z nás je ve své podstatě ještěitný a touží slyšet uznání své osoby od jiných. Možná jsem se nevyjádřil úplně přesně. Líbí se mi oblast diplomacie, kdy se dá dosáhnout mnohdy víc, než jen s velkou armádou. Což možná není vhodné říkat ve vaší společnosti.“

„Já vaše slova přetjím,“ rozesměje se Louis.

„Na obranu vás, našich armádních velitelů, bez silného vojska bychom nemohli dojednat nic. Spíše jsem měl na mysli okolnost, kdy pouhá hrozba silou a následky jejího použití můžou znamenat víc, než svoji hrozbu skutečně provést, často s nejistými výsledky.“

„Jak ale vidíte tady a teď, někdy se prostě boji nevyhneme. Náš nepřítel postupuje vpřed a zastavit ho mohou jen moje jednotky.“

„Bohužel, ne vždy jde vše vyřešit od jednacího stolu. Přesto je už konflikt, který se rozhořel snad ve všech zemích našeho kontinentu, hrozně dlouhý a vyčerpávající. Ale bohužel stále nevidím možnost řešení, zájmy jsou velmi protichůdné a nalézt kompromis přijatelný pro všechny je obtížné.“

„Pochopitelně,“ přikývne vévoda, „každý se snaží vytvořit si co nejlepší podmínky pro své vyjednávání. Když budou španělské a císařské jednotky před Paříží, bude se našim nepřátelům u jednacího stolu dýchat lépe, než když je zpráskáme a zaženeme zpátky do ardénských lesů.“

„Vystižení by význam vašeho tažení sotva kdo vyjádřil.“

Nastane krátká odmlka, oba mladíci jsou již dostatečně zasyceni, ačkoli jídlo zůstává stále na stole. Spíše se věnují svým číším s vínem, oba však popíjejí s mírou.

„Není pomalu čas, abyste mi poodhalil roušku tajemství, která se týká vašeho spolucestujícího?“ podívá se pátravě pan d'Enghien na svého hosta.

„Máte pravdu, monseigneur,“ připustí pan de Almare, „Pan hrabě de Godille je můj přítel a jsem mu zavázán za mnohé služby. Jde o neobyčejně statečného šlechtice, který dobře ovládá svoje zbraně, což už vícekrát prokázal. Bohužel se v poslední době dostal do velmi nepříjemné situace a já se mu snažím pomoci.“

„Sloužil už v nějaké armádě?“

„Pokud vím, má odsloužené tři roky ve francouzských gardách. Zúčastnil se také bitvy u La Marfée, jako jeden z mála zbaběle neuprchl a s nepřítelem bojoval. Dokázal se probít, byť byl přitom zraněn. Nechci zastírat, působil také ve službách kardinála de Richelieu a vykonal několik posláních ve státním zájmu.“

„Zajímavé,“ trochu se zachmuří Louis.

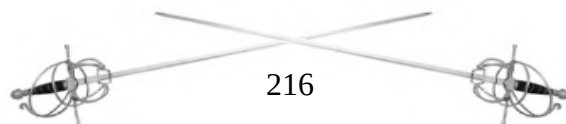
„Monseigneur,“ uvědomí si Pierre důvody nepříznivé reakce svého protějšku, „chápu vaši nedůvěru k někomu, kdo spolupracoval s kardinálem de Richelieu. Nedovolil bych si vám však lhát. Pokud pana hraběte poznáte, zjistíte jeho přímé jednání, spolehlivost a věrnost.“

„Jde mu snad někdo po krku, komu přiskřípl prsty ve službách pro kardinála?“

„Ach ne, tak jeho problém vůbec nestojí,“ pousměje se pan de Almare, „Jde o daleko prostší a daleko osobnější záležitost.“

„Opravdu? Pane markýzi, prosím, nechodme okolo a řekněte mi své přání. Já pak zvážím, zda vám mohu či nemohu nabídnout svoji pomoc,“ projeví vojenskou přímou hostitel.

„Monseigneur, můj přítel hrabě se zamiloval do velmi krásné šlechtice, její jméno jsem nucen zatajit. Bohužel k jeho smůle tato žena je provdána a její muž se o jejich vztahu dozvěděl. Shodou nešťastných náhod mu dobří přátelé, myšleno pejorativně, donesli, kde se oba milenci scházejí. Vypravil se na místo jejich schůzek a načapal tam mého přítele se spuštěnými kalhotami.“

„Se spuštěnýma kalhotama,“ rozesměje se pan d'Enghien, „Zajímavá historka. Tak ho chytil manžela přímo při činu! Skutečně měl kalhoty dole?“

„Ještě hůř, pane vévodo,“ rozhodne se vyjednávač trochu historku okořenit, „Jen mezi námi, ale nechte si podrobnosti mnou vyřčené prosím pro sebe, načapal tam oba tak, jak je pán Bůh stvořil, oddávali se právě milostným radovánkám.“

„To musela být pěkná podívaná,“ vrátí se opět barva do tváře vévody, okolnosti nevěry ho zaujaly, obával se daleko závažnějších zápletek.

„Jak pro koho, jak pro koho,“ zavrtí hlavou Pierre, ale z tváře mu nezmizí trochu poťouchlý výraz, zcela záměrně přijal takovou tóninu vyprávění, ač mu při něm vůbec do smíchu není, „Starší šlechtic, který na uspokojení své mladší a temperamentnější ženy nestačil, hned vytáhl meč a vrhl se na mého přítele. Zkuste si představit tu situaci, monseigneur. Můj nahý přítel se brání výpadům onoho šlechtice, jeho milenka prosí, aby jejímu manželovi neublížoval. Pan hrabě se jen brání a odrátí zběsilé útoky ctěného paroháče.“

„Skoro vidím celou scénu před sebou,“ směje se Louis, docela se dostává do varu, historka ho nadchla, „Jakpak souboj dopadl? Tekla krev?“

„Tekla a jak jste dnes viděl pana hraběte, tak ne jeho. Svého soka nezabil, ačkoli k tomu měl nesčetně příležitostí, ale jen ho bodl do hrudi, pod pravé rameno. Jak se onen šlechtic skácel, můj přítel se rychle oblékl a upaloval pryč.“

„Budou z jejich střetnutí problémy?“

„Právě proto jsem tady,“ povzdechne si pan de Almare, „Pan hrabě se samozřejmě svěřil mně a já jsem využil svého vlivu u kardinála Mazarina. Zbytek už znáte. Zajistil jsem pověření pro pana hraběte, sám se k němu přidal a stanuli jsme před vámi.“

„Tak takhle to je, vy liško podšitá,“ začne se smát mladičský armádní velitel, „Jste opravdu pořádný intrikán, to vám řeknu. Váš přítel píchne šarlivého manžela, vy proto přemluvíte Mazarina, ten zase krále a oba nakonec přijdete za mnou. A chcete mě poťádat, abych tady vašeho přítele schoval, je tak?“

„Oceňuji váš důvtip, monseigneur,“ rozesměje se i host.

„Poslouchejte, vy jste opravdu velmi zvláštní a taky asi opravdu velmi schopný! Král samozřejmě nic netuší, ví alespoň Mazarin, jak se věci mají?“

„Víš, ale nesmíte mu říci, že jsem vám to prozradil, příště by mi už nepomohl.“

„Co bych mu vykládal. Stále vašemu vyprávění nemohu uvěřit. Tak tohle všechno je jen proto, abyste odklidil na čas stranou svého přítele? Pro malou lapálii vytvoříte mohutnou ofenzivu? Pane markýzi, ať se bojím domyslet, co jste schopen zosnovat, pokud půjde o něco významného,“ trochu zvání Louis a podívá se přímo do očí svému spolustolovníkovi. Ten pohled přijme, pochopí, že nastává rozhodující okamžik.

„Monseigneur, ke všemu se doznávám a zcela se vydávám do vašich rukou,“ pokračuje v lehčím tónu Pierre.

„Proč zrovna já?“ položí klíčovou otázku vojevůdce a úsměv mu zmizí z tváře docela.

„Vaše vojsko je dost daleko od Paříže a zraněného manžela. Můj přítel je voják, můj e vám být už itečný. Mám dobré vztahy s vašimi rodiči, jsme vzdáleně příbuzní. Na koho jiného bych se měl obrátit? I vzhledem k vašemu věku bych snad mohl nalézt pochopení.“

„Pochopení?“ protáhne teď Louis, „Nebylo by lepší přijít s nějakou přijatelnější historkou, než na mě rovnou vybalit celý možná pikantní, ale přeci jen obyčejný příběh?“

„Tím si nejsem jistý,“ zvání také pan de Almare, tváře obou mužů teď jsou napnuté, vyjednávač na chvíli zaváhá, pak však pevným hlasem pokračuje, „Mohl bych býval zařídil, aby pan hrabě dostal pověření u vás setrvat, třeba jako králův pozorovatel. Zdálo se mi však, že by podobné pověření mohlo vyvolat vaši nelibost, mohl byste se domnívat, že vás král jeho prostřednictvím kontroluje. Mohl jsem samozřejmě přítele poslat někam jinam, například jako doprovod vyslance do Anglie nebo jinam. Ale

snažil jsem se také vyhovět jeho přání. U vojska přijde na jiné myšlenky. On tu ťenu skutečně miluje a jen teď ko se smiřuje s rozchodem.“

„Jste upřímný, ať běda!“ zvolá pan d'Enghien, „Tak já bych se mohl urazit. Mohl jste zařídít. Pane markýzi, napadlo vás, že bych se mohl teď skutečně cítit uražen? Já tady mám obrovské starosti s armádou, říti se na nás velmi silný nepřítel a vy sem přijedete pod záminkou královského posla a chcete po mně, abych řešil problémy vašeho přítele s jeho zálety? Není vaše jednání příliš troufalé?“

„Nepochybně je.“

„Tak proč se do takové věci pouštíte?“

„Protože můj přítel mi za moji snahu stojí,“ odvětlí emisar a pohledem neuhne.

„Zvolená taktika se vám zdá správná?“

„Ve vašem případě ano,“ odpoví bez zaváhání Pierre, „Jste voják a jste zvyklý na přímé jednání. Nedovedu si představit lepší taktiku, než vám říci přímo pravdu. Styděl bych se vám lhát, zvláště po tak srdečném přijetí, které se mi od vás dostalo.“

„Když však odmítnu?“

„Pak se vám, monseigneure, hluboce omluvím za váš drahocenný čas, o který jsem vás připravil. Zítřka já i můj přítel odjedeme, on se uchýlí na své panství do Anjou a já se vrátím do Paříže.“

„Zajímavé. Když jste diplomat, který by měl umět odhadnout záměry svých protivníků, jak se podle vás rozhodnu?“

„Položil jste mi velmi obtížnou a svým způsobem i záludnou otázku. Ještě vás tak dobře neznám.“

„Vykrucujete se!“

„Nevykrucuji.“

„Váháte!“

„Máte pravdu, váhám. Snažil jsem se odhadnout vaši povahu.“

„Odhadnout moji povahu? K čemu vám bude dobré znát moji povahu?“ je zase plný zaujetí pan d'Enghien.

„Když vám svou taktiku řeknu, ztratím veškeré výhody.“

„Veškeré výhody? Máte vůbec nějaké výhody?“

„Nepochybně. Záleželo, zda budete chtít dokázat můj špatný odhad, nebo, zda jste se už rozhodl a jen mě zkoušíte. Pokud budete chtít dokázat můj omyl, musím v zájmu mého přítele volit negativní odpověď. Vy pak řeknete opak a budeme spokojeni oba.“

„Taková je vaše taktika?“ zblýskne se v očích vojevůdce, pak se však škodolibě usměje, „Jenže teď jste mi řekl svoji taktiku a tím jste ztratil veškeré výhody. Takové chyby se přeci nesmí dobrý velitel, ale ani dobrý diplomat, dopustit.“

„Prozrazení své taktiky by se dobrý velitel ani diplomat neměl dopustit.“

„Tak proč jste tak učinil?“

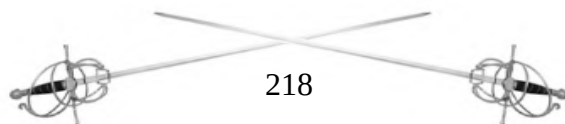
„Protože vy jste se už rozhodl. Jste čestný muž a nezměníte své rozhodnutí jen proto, abyste mi dokázal svoji převahu. Tu stejně máte, neboť máte právo říci ano i ne, zatímco já pouze prosím a děkuji,“ odvětlí pan de Almare a s výrazem naprosté nevinnosti se na svůj protějšek zadívá.

Vévoda neodpoví, jen se překvapeně dívá do tváře mladíka před sebou, která však zůstává naprosto kamenná, náhle zbavená veškerých emocí. Louis se snaží se rozpoznat, zda si z něj host dělá legraci či zda svá tvrzení myslí vřelě, ovšem nevyčte z jeho velmi mladistvého působícího výrazu nic

„Nu dobrá, tak jak jsem se rozhodl?“

„Budete tak laskavý a vyjdete mé prosbě vstříc.“

„Opravdu?“ zaváhá na chvíli vévoda, náhle si uvědomí, jak se sám dostal do pastí. Pokud řekne ne, může být jeho stanovisko vykládáno jako snaha dokázat mýlku svého hosta. Ale svrbí ho jazyk tak učinit, přeci není žádný zaopatřovatel zneuznaných či pronásledovaných milenců. Na hraběti mu vůbec nezáleží, byla by ale chyba se rozejít v rozeptí se zajímavým hostem, svým příbuzným, který je nepochybně chytrý a schopný, již si vybudoval dobré styky a může mu být ještě v budoucnu užitečný. Zvláště když vyslyšení jeho prosby je pro něho naprosto bezvýznamná záležitost.

„Jen vy sám víte, monseigneur, zda se mýlím či nikoli. Já mohu jen hádat, což činím nerad, ale podvolil jsem se vámi navržené hře.“

„Dobrá, budiž. Ale přijímám pana hraběte jen kvůli vám, pane markýzi. Určitě se v budoucnosti ještě mnohokrát setkáme. Bude dobře, když budeme hájit stejné zájmy, já s mečem v ruce na vojenském poli a vy v zákulisí.“

„Děkuji vám, monseigneur. Prominul jste mi již moji drzost, se kterou jsem před vás předstoupil a s jakou jsem vám přednesl svou prosbu?“

„Vaše jednání bylo skutečně nezvyklé.“

„Máte pravdu, ale rozhodl jsem se k přímému útoku. Tědne úskoky, tědne kličky, ale přímý útok. Doufal jsem, že můj postup jako voják oceníte.“

„Je vám odpuštěno. Nechám si tedy pana hraběte, zůstane jako královský posel. Král se necítí dobře a chce se ihned dozvědět, pokud nastane zásadní střetnutí. Proto zde pan hrabě zůstane. Zařadím ho do svého štábu, uvidíme, zda je tak dobrý, jak říkáte. Tědko mu mohu nabídnout nějaké místo u svých jednotek, protože všechny velitelská místa odpovídající jeho postavení jsou obsazeny a ještě k tomu lidmi, kteří mají zkušenosti a za sebou už delší výcvik se svými vojáky. Ale jako pozorovatel a člen mého štábu zůstat může.“

„Velmi vám děkuji.“

„Mám však podmínku. Zítra společně všichni tři posnídáme, ale časně z rána. Následný den mě budete doprovázet a rozloučíme se zítra u večere. Na vaši počest uspořádám slavnostní večeři svého štábu. Vyhovuje vám navržený program?“ usmívá se Louis.

„Jsem zahanben vaší velkomyslností, monseigneur.“

„Vždyť moje pomoc ani nestojí za řeč, drahý bratránku. Strávil jsem příjemný večer a na chvíli zapomněl na svoje starosti, které se valí na mou hlavu nejen v podobě nepřátelské armády.“

„O to víc si vašeho pozvání cením. Připravil jsem vás o mnoho vašeho drahocenného času a přesto jste ke mně velmi laskavý.“

„Pane markýzi, určitě jste nejzajímavější vyslanec dvora, který za mnou přijel. Ještě si zítra během dne nebo u večere popovídáme, zajímaví mě vaše názory na některé záležitosti. Také s vámi proberu některé své požadavky, které ne zcela byly u dvora vyslyšeny. Kladné stanovisko odpovědných osob by mohlo přispět k vylepšení stavu mé armády.“

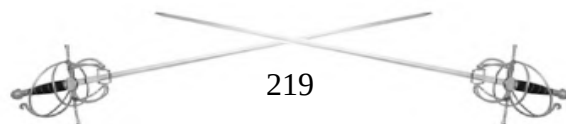
„Pokusím se učinit vše ve váš prospěch, monseigneur. Nepochybně našemu nepříteli ukážete svoji sílu.“

„Pokusím se vám zítra trochu představit svoji armádu. Nejen proto, abyste mohl referovat panu kardinálovi nebo případně přímo králi, ale abyste se sám přesvědčil, jak fungují některé pořádky, které jsem tady zavedl. Škoda předchozího velení. Můj předchůdce nechal vojsko tolik zpustnout, jinak jsme mohli být už o velký kus dál.“

„O vaší práci zde se u dvora mluví s úctou, monseigneur, o tom buďte ujištěn. Tato má slova nejsou žádnou úlitbou, ale naprostou pravdou.“

„Možná máte pravdu,“ zatváří se potěšeně vojevůdce, „jenže pokud neporazíme nepřítel, veškeré zásluhy budou zapomenuty, stejně jako stav, v němž jsem vojsko přebíral. Ale já neprohráju, pane markýzi, tím jsem si jistý. Zanedlouho vysvitne moje šťastná hvězda a Bůh povede moje kroky,“ dodá malinko zasněně.

Markýz de Almare se vrátí za svým přítelem spokojený, ačkoli ho ještě chvilku napíná. Pak mu vyjeví výsledky svého snažení. Hrabě by nejraději skákal radostí deset stop vysoko. Bude moc zůstat, sice jen jako pozorovatel, ale určitě udělá všechno, aby se nějak mohl zapojit do bojových operací. Armáda, masa ozbrojených mužů, síla z nich čišících, zvláštní nepopsatelná atmosféra, nedokáže definovat své pocity a přání, kromě jediného. Chtěl by velet opravdové jednotce, vést své muže do útoku a slavit s nimi vítězství.

„Jen vás upozorňuji, příteli, musel jsem vévodovi vyjevit pravdu. Abyste nebyl překvapen, pokud učiní nějaké narážky,“ dodá markýz a popíše, co vše z tajemství prozradil.

„Vévoda tedy neví, o jakou šlo dámu?“

„Jméno jsem zamlčel a buďte té dobroty a učinite to samé. Příteli, nevím, zda se vám dostane uspokojení, pravděpodobně budete vše jen sledovat z povzdálí. Vévoda si vás asi moc všímat nebude, možná se budete nudit. Nemohu vám radit, jak máte získat jeho přízeň. Vyšel nám vstříc a je přesvědčen, že vám poskytl útočiště před problémy v Paříži a zuřivým manželem vaší milenky.“

„Snad mě nebude příliš ponížovat.“

„Spíše vás bude přehlížet.“

„Jeho nezáměrem přetiju. Rád bych osobně podstoupil pořádnou bitvu.“

„Asi vás zklamou, vévoda vám nemůže nabídnout žádnou velitelskou pozici odpovídající vaší urozenosti. Pokud dojde k bitvě, pravděpodobně ji uvidíte jen z povzdálí. Ačkoli, u vás, kdo ví ...,“ usměje se pan de Almare.

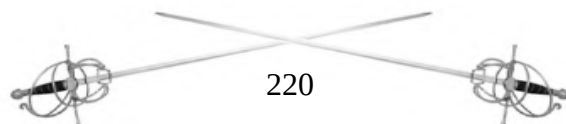
„Jak to myslíte?“

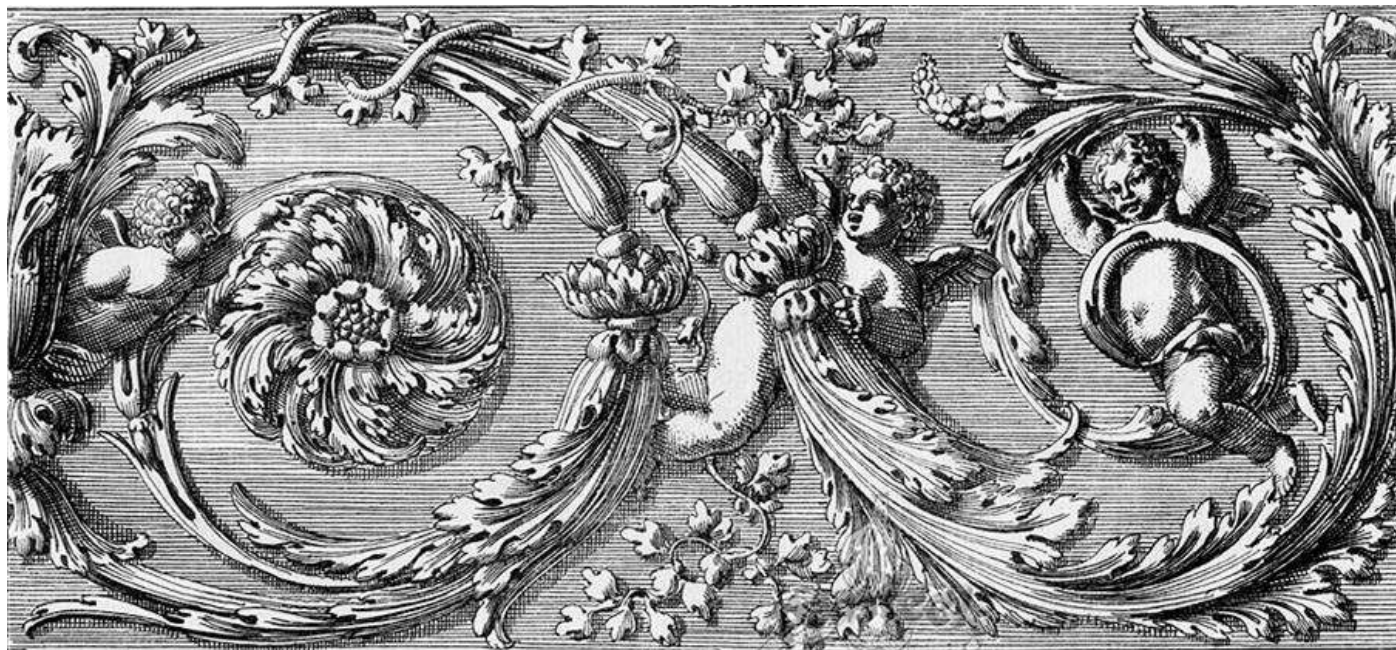
„Při vašem štěstí se k něčemu přimotat ... možná si dáte ránu mečem či vystřelíte. Ale pokud se někde přiletíte, buďte tak laskavý a dejte na sebe pozor. Nedojednal jsem vám azyl, abyste se v něm nechal zabít bezejmennou španělskou kulkou.“

„Budu opatrnější,“ usklíbne se Armand, „Jsem vám neskonale vděčnější za vaši obrovskou pomoc. Snad uprostřed armády přijdu na jiný myšlenky.“

„Pevně věřím v to samé. Navrhuji nyní zalehnout, zítra brzo ráno vstáváme, čeká nás snídaně s vévodou a potom inspekční prohlídka jeho vojska.“

„Asi neusnu. Mám velkou radost,“ objeví se po delší době ve tváři pana de Godille optimistický výraz.

PADESÁTÁ ČTVRTÁ KAPITOLA

MARKÝZ DE ALMARE A SLUHA AUGUSTE BASTIEN

Markýz de Almare se vrátí do Paříže od vévody d'Enghien spokojený. Jeho přítel zůstal s mladým velitelem armády, ten ho představil jako pozorovatele a případného posla krále. Markýz prožil v blízkosti svého přítele i vévody celý den, následně i velmi příjemnou večeři ve společnosti dalších významných šlechticů a druhý den nastoupil cestu k návratu. Během ní se i díky silné ostraze neudálo nic mimořádného, pouze se šlechtic nudil a měl čas přemýšlet o mnohých věcech. Se smutkem si uvědomoval, že jeho přítel zůstává daleko a pravděpodobně záhy odcestuje i jeho sestra, pokud se tak již nestalo.

Okamžitě po návratu, ještě téhož večera, se nechá informovat o všech novinkách. Jeho švagr s manželkou skutečně den předtím opustili Paříž a v jejich domě zanechali jen nezbytný počet služebnictva, aby nemovitost udržovali a hlídali. Markýz de Cavarlene, ať stále ne zcela doléčený, trval na svém odjezdu. Což nakonec jeho švagr přijímá s povděkem, neboť jeho sestra svého muže následovala a dostane tak příležitost rodinnou krizi urovnat.

Pošle pro Maurice Tissota, který mu však nepřinese žádné podstatné zprávy od pana Daudeta. Pouze indicie o více a více všudypřítomné spekulaci o vátém stavu krále a co nastane, pokud se odebere na pravdu Boží. Sluha mu připadá velmi nervózní, proto se ho zeptá na důvody jeho stavu. Ty však jsou velmi prozaické, za tři dny má svatbu se svou Nicolet. Markýz s úsměvem vysloví gratulaci a popřeje bujarou a úspěšnou veselku. Mladík se osmělí a požádá, zda může využít příležitosti a pozvat svého kamaráda Auguste Bastiena a ten může být na konkrétní dobu uvolněn. Což mu je blahosklonně slíbeno.

Pan de Almare nařídil spěchat a cesta zpátky tak trvala o celý den méně, nicméně následky pocítuje na svém těle, když se sotva dobelhá na lůžko. Celá jeho mise, okořeněná na místě určení celodenní inspekci u jednotek, ho skutečně zmohla. Zítra se chystá za Mazarinem a potřebuje být čilý jak

rybička. Ovšem sotva vejde do své ložnice, usmívá se na něj Marietta, spočívající obnažená na jeho lůžku. Naopak se začne mračit, když spatří Augusta, který pána doprovází a posunky sluhovi naznačuje vhodnost jeho zmizení. Ten zaváhá, místo svého odchodu zírá na půvaby komorné, jeť však jsou z celého domu určeny jen jedinému muži, tomu nejvýše postavenému.

Markýz zaváhá rovněž. Delší dobu neměl ženu a touha je značná, ovšem únava rovněž. A tak tam stojí pán i kmán a očumují vysvlečenou a vyzývavou Mariettu. Nakonec se Pierre rozhodl vyhovět svému tělu, ošklivě se podívá na zevlujícího sluhu, který rychle sklopí zrak a zmizí. Nato vyskočí čiperka z lůžka, začne okolo pána poskakovat, ať se jí prsa natřásají. On se přestane bránit, nechá se svléknout a posléze i uspokojit. K její malé libosti, jak dojde k jeho vyvrcholení, otočí se k ní zády, zachumlá se do pokrývky a usne snad ještě dříve, než zavře oči.

S Mazarinem se setká v královském paláci až odpoledne, do té doby jen mluvil s dalšími jeho spolupracovníky. Ovšem i oni jsou o mnohém informováni a poskytli mu celkem hodnověrný obraz událostí ve dnech, kdy se kochal ubíhající dubnovou krajínou z okna svého kočáru.

Prelát je v jednom kole, přesto si najde patnáct minut pro svého oblíbence. Zavrou se v jednom z kabinetů, aby je nikdo nerušil a mohli spolu hovořit, ačkoli si nikdy nemohou být jisti, zda je přes všechna bezpečnostní opatření neslyší nastražené nepovolané uši. Ani jeden z nich si nedělá iluze o zdejším prostředí, tak jako oni mají svého Daudeta a další špehy, který pro ně sbírají informace, tak i další významné rody dokáží získávat své zdroje a dozvídat se o událostech z královského paláce. Každá maličkost může být důležitá, neboť stav panovníka se zdál být neudržitelný.

„Král už mluví o své smrti nepokrytě,“ dodá Mazarin na závěr svého rychlého přehledu určenému jeho spolupracovníkovi, v němž mu v rychlosti popsal události po dobu jeho nepřítomnosti.

„Ale Jeho Veličenstvo stále nevyjevilo svoji vůli, jak si představuje uspořádání země po své smrti,“ upozorní Pierre.

„Ano, ale již se k jeho vyjádření schyluje. Do několika dní bude sezvána vybraná společnost, na které král sdělí své rozhodnutí.“

„Královo rozhodnutí znamená významný pokrok.“

„V souvislosti s tím budeme mít mnoho starostí všechno připravit. Ke všemu bude ještě následovat křest Dauphina a obě tyto události mají velký význam. Následné dny strávíme ve velkém pracovním vytížení.“

„Máte nějaké náznaky, jaké bude královo rozhodnutí?“

„Není vhodné o čemkoli hovořit,“ ztiší hlas kardinál a rozhlédne se kolem. Svědky mu jsou jen tiché a staré zdi místnosti, ale co když se za nimi skrývá něco navíc?

„Kdo bude kmotrem a kmotrou Dauphina?“ téměř šeptem se ptá pan de Almare.

„Jejich jména znám,“ rozhostí se na tváři preláta spokojený výraz.

„Můžete mi naznačit ...“, pochopí mladík z výrazu kardinála dobrý vývoj v této oblasti.

„Kmotrou bude princezna Charlotte de Condé, matka vévody d'Enghien, od kterého jste se vrátil.“

„A kmotrem?“

„Kmotrem budu já,“ odvěti s vítězoslavným úsměvem Mazarin.

„Výtečný zpráva, Vaše Eminence,“ zaraduje se mladík.

„Ale tiše, vše je ve stadiu příprav. Očekávám vaše urychlené zapojení, je třeba ještě tolik vykonat, abychom zajistili hladký průběh obou zmíněných aktů.“

„Jsem vám plně k dispozici,“ zamyslí se pan de Almare a dodá, „Volba kmotřenců napovídá, že Jeho Veličenstvo chce spojit oba tábory, vás jako představitele klanu bývalého kardinála de Richelieu a kněžnu de Condé, jako zástupce klanu princů.“

„Tiše, pane, tiše, některé věci je lepší si jen myslet,“ znovu se rozhlédne Mazarin, pak převede rozhovor na jiné téma, „Vaše cesta byla úspěšná?“

„Naštěstí, Vaše Eminence. Vévoda d'Enghien mě přijal velmi srdečně. Vyhověl mé prosbě a nechal si pana hraběte de Godille dočasně jako královského posla a pozorovatele ve svém štábu. Tím je o

něj postaráno a není problém ho kdykoli povolat zpět, pokud nastane vhodná příležitost nebo bude třeba jeho služeb. Sám princ byl velmi vstřícný.“

„Udělal na vás dobrý dojem, zdá se.“

„Ano. Dvakrát jsme spolu večeřeli, druhou večeři uspořádal na moji počest. Vykonal jsem v jeho doprovodu inspekci jeho jednotek. Domnívám se však, že jeho zámyslem bylo předvést mně svoji dobře odvedenou práci, abych o tom mohl u dvora referovat. Vévoda je na svůj věk velmi ctižádostivý a precizní, snad si stejně dobře povede i na bojišti.“

„Doufejme, protože střet s armádou seňora de Mella se zdá být nevyhnutelný. Snaha zastavit jejich postup diplomatickou cestou ztroskotává. Prostě bude nutno opět jednou použít naše zbraně a um našich vojevůdců. Dej Bůh, aby ten chlapec dokázal splnit své poslání. V době, kdy král umírá, mít před branami Paříže silnou armádu nepřítele, by mohlo přinést hrozné zvraty.“

„Přítomnost nepřátelské armády, v případě královny smrti, by mohla některému z princů či zájemců o moc vnuknout myšlenku jejího využití k vyjednávání s ...“

„Pane markýzi, tady prosím ne,“ přeruší mladíka Mazarin, „Vaše vývody jsou jako obvykle velmi správné, nebezpečí, které jste nastínil, nelze podceňovat, zvláště když mnozí v minulosti nepokrytě s našimi nepřáteli vyjednávali o podpoře svých zájmů. Možná i proto naši nepřátelé tak spěchají se svým postupem. Ale v tomto paláci není vhodné místo na podobné úvahy. Můžeme se k nim vrátit jinde, kde budeme mít jistotu ... však mi rozumíte.“

„Ano, Vaše Eminence,“ usměje se pan de Almare, chápe opatrnost preláta, ačkoli si je jist, že jejich téměř šeptaná slova nemůže nikdo zaslechnout, nemá-li nadpřirozené schopnosti.

„Pane markýzi, půjdeme teď za královnou, doprovodíte mě. Později vás pověřím dalšími úkoly.“

„Jsem vám zcela k službám,“ zopakuje Pierre, unešený atmosférou poslední doby.

Tajné a důvěrné rozhovory s mocnými, rozebírání možných cest vývoje, hledání východisek, spojenců, zdvořilostní návštěvy královského páru, vyřizování vzkazů a dojednávání podrobností s mnohými dalšími významnými osobami, to vše přesně splňuje jeho představy o své budoucnosti.

Už vůbec nelituje přijetí nabídky od Mazarina, jen se modlí, aby ten zůstal na vrcholu i po smrti krále. Ale mladík nenechává vše jen v cizích rukách, snaží se vytvořit si dobré zázemí pro svůj případný přestup, pokud by skutečně kardinál byl zbaven moci a vlivu. Však i své mise u svého bratránka k tomu využil. Teď však pokorně následuje preláta, který zamíří ke komnatám Jejich Veličenstev.

Během dne obdrží pan de Almare pokyny, bude muset následného dne vyřídit několik vzkazů s ohledem na plánovanou královu poslední vůli. Vše se udrží uje v naprosté tajnosti, o jeho rozhodnutí před vybranou společností sdělit své poselství ví jen okruh nejzasvěcenějších. Mazarin samozřejmě musí vyřizovat v souvislosti s tím mnoho úkonů, aby se všichni pozvaní dostavili.

Markýze pověří návštěvou vévody a vévodkyně de Condé, rodičů vévody d'Enghien, a předáním listu od Mazarina, v němž jsou oficiálně zváni k návštěvě umírajícího krále. Zítra bude mít tu čest se s nimi setkat. Pierre pochopí důvody, proč byl vybrán právě on, vrátil se právě od jejich syna a oni jistě rádi uslyší, jak dobře si jejich potomek vede. Další návštěvu u jednoho z představitelů parlamentu v souvislosti s tímto posláním považuje mladík za téměř bezvýznamnou.

Vrátí se domů až pozdě večer, unavený, ale spokojený. Ač zůstává zcela ve stínu, alespoň se o taková chování všemožně snaží, začíná se dostávat k nejvýznamnějším informacím. Při své vrozené inteligenci, kombinačních schopnostech a vzdělání, které mu umožňuje lépe chápat některé souvislosti, dokáže si začít sestavovat křehkou mozaiku spletených vztahů v nejvyšší společnosti. Ba co víc, začíná se s některými významnými osobnostmi blíže seznamovat. Skromný, tichý, zdvořilý, ale přitom dostatečně urozený, působící vznešeným, skromným a až uklidňujícím dojmem. Díky těmto vlastnostem se mu dostává vřelých přijetí, zvláště když on vycítí, jak zahrát na citlivou strunu jednotlivých aktérů, s nimiž přijde do styku. Jeho schopnost vystihnout slabší místo konkrétní osoby a vhodnými slovy se dotknout jejího ega, je na jeho věk až obdivuhodná.

Dojí, vstoupí komoří Merile v doprovodu služky a sluhy z kuchyně a také uvidí za jeho obrysy vykukovat hezkou tvář svého dvacetiletého osobního sluhy Bastiena. Všechny propustí, jen jeho pozdrtí. Sluha přistoupí blíže a hluboce se ukloní.

„Auguste, mám k tobě pár drobností,“ řekne mu na úvod vát ně šlechtic, ať se mladík zachvěje. Marně si snaží vybavit, co zase v poslední době provedl, kdo si na něho stěží oval. Na nic kloudného však nepříjde, čímž se jeho nervozita ještě zvýší.

„Milosti,“ ukloní se ať příliš.

„Auguste,“ pokračuje pan de Almare, „před časem jsme mluvili o jedné ženě, ke které jsi měl nebo máš stále máš blízko. O Angelice.“

„Ano, Milosti,“ otře se sloutí, ten rozhovor si vybavuje jen velmi nerad.

„Ještě se s ní stýkáš?“

„Ano, Vaše Milosti. Dle vašich příkazů. Dávám si ale velký pozor, abych nic neprozradil. Nejsem si ale jistý, zda mě neprokoukla.“

„Máš takový pocit?“

„Nevím, náš vztah se mi zdá méně vřelý, takový trochu upjatý. Asi je moje vina ...“

„Teď už je stejně tvůj vztah k ní lhostejný. Chci, abys ho okamžitě ukončil. Mohl by ses dostat do problémů. Angelika jako šlechtice, tedy osoba urozená, vztah s tebou nikdy nemyslela vát ně. Byl jsi pro ni jen hračkou, máš vzhledem ke svému mládí a pěkné postavě zajímavou, ale stále jen hračkou. Chtěla tě jen sprostě využívat, aby se dostala přes tebe do mé blízkosti.“

„Vaše Milosti, pamatuji si na vaše slova. Od té doby jsem neprozradil ani slůvko z vaší domácnosti, Milosti, opravdu ne.“

„Věřím ti, ale stejně chci, aby ses s ní už nescházel. Je to můj příkaz. Bude zatěžko ti ho vyplnit?“

„Je-li to váš příkaz, uposlechnu ho.“

„Ale bezpodmínečně, Auguste. Ona dáma je skutečně velmi hezká a je mášné ...“

„Vaše Milosti,“ řekne rychle Bastien, „Angelika je skutečně nádherná a ... prostě chvíle s ní byly skutečně užasný.“

„Auguste!“

„Milosti, od chvíle, kdy jsem se dozvěděl, proč mě pozvala do své postele ... od té doby už nic nebylo jako dřív. Byl jsem hlupák, Milosti, když jsem si jen na okamžik pomyslel, že by mohla opravdu mít zájem o takového obyčejného kluka jako jsem já. Mám svoji hrdost, Milosti, kdybyste mě nepotádal, abych v té hnusný hře pokračoval, sám bych náš vztah okamžitě ukončil a naopak ty dámě řekl pár slov od plic. Jedno že je z urozený krve, když jí nevadil můj neurozenej vocas, tak by musela snést i moje neurozený a drsný slova.“

„Auguste, nemluv hrubě v mém domě! Tádne výčitky. Je zbytečné drát dit hada bosou nohou. Buď rád, ty jsi vyvázl bez úhony. Slyšel si, co se stalo Suzanne, komorné mojí sestry?“

„Suzanne? Ne, nic o tom nevím. Co je s ní? Mám ji docela rád, je milé děvče ...“

„Suzanne se stala stejnou obětí jako ty, pouze ji využíval jiný služebník hraběnky.“

„Mark? On jí ublížil?“

„Auguste, mluvím s tebou o velmi vát ných a důvěrných věcech! Ať skončí náš dnešní rozhovor, na všechno zapomeň. Rozumíš? Na všechno!“

„Snažím se pochopit, Milosti, ale nějak nerozumím ...“

„Auguste, zapletl ses do událostí, kterým zcela nerozumíš a které pravděpodobně úplně nechápeš. Ani se je pochopit nesnaž a poslechni mě!“

„Udělám co si budete přát, Milosti. Co je se Suzanne?“

„Komorná mé sestry se do Marka zamilovala, skutečně zamilovala. Když zjistila, jak se věci mají a on se jí vysmál, neunesla všechno neštěstí a podřezala si žíly.“

„Suzanne je mrtvá?!“ zvolá Auguste, vzpomene si na společné schůzky i usměvavého a galantního Marka a ruměnc zloby mu vystoupí do tváře, „Pane markýzi, dovolte mi, abych se o toho darebáka postaral!“

„Postaral? Co bys chtěl udělat?“ podívá se udiveně na hubeného mladíka jeho pán, „Mark je daleko silnější než ty!“

„Oh, Milosti, já však mám v Paříži mnoho přátel. Rádi by si bouchli do anglickýho přivandrovalce, který zprznil naše děvče tak, ať si vzalo život! Jestli dovolíte ...“

„Nic nedovolím! Právě proto s tebou mluvím, aby nedošlo k dalším nepřijemnostem.“

„Milosti, to mu má taková svihárna projít?“

„Auguste! Vol slova v mé přítomnosti!“

„Milosti, promiňte,“ sklopí pokorně hlavu Bastien, stále však velmi rozrušen, „Nechal jsem se unést, už se to nebude opakovat.“

„Naštěstí Mark odjel z Paříže, jak se mi doneslo a Suzanne není mrtvá. Na poslední chvíli ji zachránili. Odjela s mojí sestrou a mým švagrem na jejich zámek. Ale její duševní stav není dobrý.“

„Suzanne teda žije?“ zaraduje se sluha, pak však rychle zase nasadí neutrální výraz.

„Auguste, všechno skončilo. Jsi stále do Angeliky zamilovaný?“ podívá se pan de Almare zpytavě do tváře sloužícího, „Nerad bych, abys také provedl nějakou hloupost.“

„Oh, pane markýzi, já si kvůli tý potvoře říly nepodřetu,“ zasměje se sluha, pak si uvědomí nevhodnost takové reakce a nasadí opět pokrytecky zkroušený výraz.

„Taková slova rád slyším. Skutečně není žádný problém ukončit okamžitě vztah s Angelikou?“

„Von vlastně už skončil, delší dobu se neozvala a já jí nevyhledával. Teď jsme byli přeci pryč ...“

„Naštěstí jsi nepodlehł jejímu kouzlu.“

„Milosti,“ odvěti domýšlivě Bastien, „já mohu mít děvčat, kolik budu chtít, vlastně jsem ještě žádnou skutečně nemiloval. Ale s ní jsem to moc rád dělal, takou ženu jsem ještě nikdy neměl, bylo to zcela něco jiného ...“

„Ušetři mě podrobností ze svého milostného života,“ zatváří se pohoršeně pán domu.

„Omluvám se, Milosti.“

„Auguste, ještě jedno upozornění! Jestli se dozvím, že ses s ní znovu sešel či váš vztah pokračuje, budu se velmi zlobit. Budu tvé jednání považovat za zradu. Už u mě nebudeš moc dál sloužit a protože znáš mnoho tajemství ...“

„Milosti,“ zbledne Bastien, „já vás nikdy nezahladím. Už si vůbec nepamatuji nic, co se událo ve vašem paláci a čeho jsem byl svědkem. Přísahám!“

„Kupodivu ti věřím, ale přesto tě musím varovat. Jestli porušíš moje rozkazy, pošlu tě na svůj zámek správci Ronsardemu a ten tě tam nechá dělat práci obyčejného podomka. A kdyby ses vzpouzel, kapitán Roth je připraven splnit jakýkoli rozkaz!“

„Milosti,“ zatváří se vyděšeně Bastien, „já vás mám rád a moc si služu by u vás vážil. Opravdu pro vás nepředstavuju žádný nebezpečí. Vůbec pro vás nejsem nebezpečnej! Jestli někdo tvrdí něco jinýho, tak lže!“

„Nikdo nic netvrdí, Auguste. Jen chci, aby mezi námi bylo jasno.“

„Milosti,“ podívá se teď zoufale sluha do tváře pána, „vy se na mě zase zlobíte? Co se za takovou krátkou dobu v Paříži stalo? Vy si myslíte, že bych mohl někomu vykládat něco, co jsem se nedopatřením dozvěděl?“

„V tuto chvíli ne.“

„Jenže ... jenže ... co když vám někdo něco napovídá a vy ...“, je bledý jak stěna mladík.

„Co plácáš za nesmysly?“

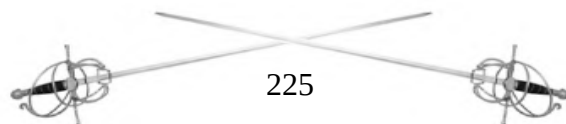
„Milosti, moc dobře si pamatuji na náš poslední rozhovor okolo Angeliky.“

„Auguste, teď ti zase nerozumím já. O co jde?“

„Já mám strach, pane markýzi!“ vyhrkne Bastien.

„Strach? Z čeho máš strach?“

„Z vás, Milosti. Bojím se, aby vám někdo něco nenapovídal, něco, co nebude pravda. Vy se pak rozzlobíte, zavoláte toho hroznýho kapitána a řeknete mu, Auguste mě zklamal. Už ho nechci nikdy vidět. A kapitán vás poslechne a já ...“

„Auguste,“ zachová vášnou tvář pan de Almare, byť mu je spíše do smíchu, „já si všechno vtýdy ověřuji. Pokud dodržíš, co jsem ti nařídil, nemáš se čeho bát. Zvykl jsem si na tebe a nemám zájem se tě zbavit. Ale od svých sloužících vyžaduji věrnost. Doba je zlá, já se pohybuji v nejvyšších kruzích a nemohu si dovolit žádný skandál. Pamatuj na moje slova a bude vše v nejlepším pořádku.“

„Milosti, máte mé slovo. Když jen někde Angeliku zahlídnu, hned vezmu nohy na ramena a budu utíkat, ať se za mnou bude prášit!“ zvolá Bastien a spokojený pán jeho sluhům uvěří. Nejen z důvodů ať příliš drastických výhrůtek, ale také pro povahu svého sluhy, který pro něho jsou objektem jeho chvilice a skutečná láska mu zatím zůstávala skryta.

„Tvým slibem je záležitost vyřízena, Auguste. Nikdy nebyla žádná Angelika, nic netušíš o Markovi, nic nevíš o Suzanne.“

„Na všechno jsem dávno zapomněl, Milosti. Nic nebylo, nic nevím. Žádná Angelika nikdy neexistovala a neexistuje. Nevím nic, co by vás jakkoli mohlo poškodit. Nic o Domě tajemství, nic o vašich přítelkyních ... Nic o sporu s vaší paní matkou. Pane markýzi, dám si velký pozor, abych se před nikým ani slůvkem nezmnínil o vaší domácnosti!“

„Tvé rozhodnutí je správné, jednáš jako skutečný dobrý služebník,“ přikývne Pierre, „Teď k druhé záležitosti, pokud si dobře vzpomínám, pozítří má svatbu tvůj kamarád Maurice.“

„Ano, Milosti. Pokud si však nepřejete, abych na ni chodil ...“

„Naopak. Tvoje účast je nevyhnutelná. Pokud půjdete zítra zapít jeho svobodu, což se prý někdy činí, máš k menší oslavě moje svolení, ale nezapomínej, že es mým sluhou a nesmí být ostuda. Pozítří půjdeš na jeho svatbu.“

„Děkuji za svolení a uvolnění ze služby, Milosti.“

„Ještě jsem neskončil. Maurice je velmi schopný mladík a prokázal nám dobré služby. Bylo by vhodné mu přinést dárek.“

„Milosti,“ usměje se po dlouhé době znovu Bastien, „já už pro něj dárek mám. Tedy pro oba. Teda pro všechny tři.“

„Pro všechny tři?“

„Mám pro něj objednanou kolíbku, asi se jim bude hodit.“

„Praktický dárek,“ pousměje se šlechtic, „Chci, abys mu vyřídil pozdravení i ode mě a předal mu malý dárek za moji osobu. Bohužel nemám vůbec tušení, co by se novomanželům mohlo hodit. Proto jsem se s tebou chtěl poradit.“

„Se mnou poradit?“ zapýří se radostí sluha, jak velký obrat, před chvílí byl málem na odpis a teď se s ním chce pán radit. Metodu cukru a biče uplatňuje šlechtic dokonale.

„Ano, chci mu udělat radost a vyjádřit svoji účast. Nenapadá tě něco?“

„Nevím, skutečně nevím, co by se jim mohlo hodit. Pan hrabě jim vyčlenil dvě nádherné místnosti v domě, opravdu nádherný, byl jsem se tam podívat. Vybavení dostala Nicolet od své paní.“

„Co by dle tvého názoru potřeboval nejvíc?“

„Nejvíc? Milosti, co tak asi když dej potřebuje nejvíc.“

„Peníze?“

„Asi ano. Když dá drobnost se hodí, navíc má početnou rodinu, kterou Maurice vlastně podporuje. Pokud přijde dítě ... víte, von vod pana hraběte zase tak moc nedostává, když jsme si někam vyrazili, tak jsem většinou platil já.“

„Asi tě přeplácím,“ poznamená pan de Almare a když uvidí zděšený výraz v obličeji sluhy, od srdce se rozesměje, „neboj se, tvoji mzdu nesrazím. Asi máš pravdu. Ovšem musíme najít způsob, jak mu peníze předat, zvolit vhodný a svatbě odpovídající způsob.“

„Milosti, já se nestačím divit,“ zatváří se hrozně překvapeně Bastien, „Vždyť Maurice je vobyčejnej sluha. Jsem překvapený, že jste si na něj vůbec vzpomněl. Teď mu ještě chcete dát dárek a nakonec máte strach, aby to vypadalo dobře!“

„Auguste,“ nasadí vátý výraz šlechtic, „dobré služby se mají odměňovat. Maurice je sice obyčejný sluha, který se ale velmi vypracoval. Je správcem domu pana hraběte a vyřizuje mnohé důležité záležitosti. Měl by sis z něj vzít příklad.“

„Tak já taky nějakou zbouchnu, abych pak vod kažďýho něco dostal,“ vysvětlí si vše po svém sloužící.

„Auguste, jsi drzý!“

„Promiňte, Milosti, já jen, že je to trochu nespravedlivý,“ sklopí hlavu mladík.

„Nespravedlivé? Vysvětlí mi, jak si došel k takovému závěru.“

„Milosti, Maurice přivedl do jináče Nicolet, muchloval se s ní pod střechou pana hraběte de Prieu. A co se stalo? Kvůli dvěma vobyčejnejm sloužícím se panstvo můž e přetrhnout. Vona dostane výbavu a poťehnutí, von byt a neomezený peníze na svatební hostinu vod pana hraběte. Ještě mu pomáhá pařitský radní pan Coiffier, velmi bohatěj a vátenej vobchodník. Teď mu chcete poslat peníze i vy!“

„Auguste, Maurice je přeci tvůj kamarád a ty mu prachšprostě závidíš!“

„Promiňte, Milosti,“ sklopí hlavu sluha, „Maurice je vopravdu hodnej kluk a zaslouží si to. Jen nechápu, že má takový štěstí. Ale mám ho rád a přeju mu to.“

„Taková slova už zní lépe, Auguste. Nemíním ti nic vysvětlovat, ale Maurice už dávno není jen obyčejný sluha. Prostě ho chci odměnit za služby, které i mně poskytl a jeho svatbu vidím jako příležitost,“ říká pan de Almare rozvátně, pak se znovu zamyslí, neť pokračuje, „Řekl jsi peníze. V pořádku. Mohli bychom mu poslat nějakou skříňku, pokladnu, zdobený váček, co já vím.“

„Jestli mu chcete poslat nějaké peníze, pak by jejich ukrytí do zmíněného futrálu mohlo být zajímavé.“

„Mohl bych mu dát cokoli, třeba menší šperk, náhrdelník pro jeho ženu, ale peníze pro ně budou asi nejvíce praktické, máš pravdu. Auguste, prober dárek s panem Vincentem, vymyslete obal společně.“

„Jak si přejete, Milosti. Zbývá jen říci, kolik by mělo být těch peněz.“

„Tak akorát, částka rozumná pro muť e v jeho postavení a dostatečná, aby mu přinesla užitek. Sám vlastně nevím, domluv se rovněť s panem Vincentem. Nemáte žádný omezení, on bude schopen odhadnout lépe neť já rozumnou míru.“

„Všechno zařídím, Milosti.“

„Auguste, spoléhám na tebe. Vyříd' Mauricemu moje pozdravení, stejně tak jeho ženě. Od zítra odpoledne máš volno, na další dva dny.“

„Velice děkuji, Milosti.“

„Auguste, náš rozhovor skončil, muť eš jít. Pamatuj na vše, co zde bylo dnes řečeno. I na případu Maurice se muť eš přesvědčit, že dobré služby jsem schopen štědře odměnit.“

„Milosti, na mě se muť ete zcela spolehnout. Nemáte věrnějšího sluhu, neť jsem já. Slibuji, nikdy nebudete litovat svého výběru. Slibuji.“

„Auguste, muť eš jít. Pošli sem Mariettu, jdu si lehnout, ať mě přijde odstrojit,“ ukončí rozhovor pan de Almare a blahosklonně přejde letmý úsměv, který přeběhne po tváři Bastiena. Jistě patří zmínce o Mariettě, která vykoná pravděpodobně více služeb neť pouhé odstrojení svého pána.

U DVORA VÉVODY D'ORLEANS

Vévoda Gaston d'Orleans, bratr churavějícího krále Ludvíka XIII., uspořádá ve svém domě slavnostní večeři pro své přátele a oblíbence. Společenské hostiny se zúčastní samozřejmě rovněť hrabě de Aboa, těšící se od dob nezvládnutého spiknutí markýze de Cinq-Mars zvláštní oblibě prince. Hostina se koná jako vťdy ve velkém stylu, bez ohledu na mnohé dluhy hostitele. Spolu s ním je účastna další významná osoba, jeho dcera Marie-Anne-Louisa, které všichni říkají la Grande Mademoiselle.

Je jí teprve šestnáct let, ale působí daleko více dominantně než její otec. Kdo ji trochu pozná, musí si utvořit obrázek o její aroganci. Shlíťí z vrchu na všechny přítomné, vlastně i na svého zploditele. Bohužel pro ni je dost ošklivá, má spíše muťské než ženské rysy. Naštěstí pro ni, díky dědictví zesnulé matky vévodkyně de Montpensier, první manželky jejího otce, je nejbohatší partií ve Francii.

Během večere je zábava umírněná, určitě se daleko více rozjede, jakmile zůstanou jen někteří věrní soupeřníci stárnoucího vévody. Je mu sice teprve pětadvacet let, ale dvacet z nich prožil opravdu ve víru událostí, kdy vylomenina stíhala vylomeninu. Takový šílený životní styl se musí projevit i na jeho tělesné schránce. Usiloval o odstranění Richelieua a možná chvílemi i svého bratra, pořádal bujaré oslavy a pitky, několikrát utekl ze země, jindy za dramatických okolností zpátky, byl ochoten se spiknout s kýmkoli, s vévodou Lotrinským, představiteli Španělska, dalšími princí. Dlouhou dobu škodil z exilu, ale ani po návratu si nedal pokoj. Opakovaně zrazoval svého bratra, opakovaně žádal o odpuštění a opakovaně se mu ho dostávalo.

Od svého posledního pokorného návratu ke dvoru v lednu tohoto roku však působí téměř jak beránek. Ať se někteří domnívají, zda není skutečně vážně nemocný, jak předstíral, uražen svým bratrem, který mu v ediktu zapověděl navždy možnost stát se po jeho smrti regentem svého malého synovce a následníka trůnu. Tak dobrým a citlivým bratrem vladaři ještě nikdy nebyl.

Ovšem ti, jež ho znají lépe, tuší hlavní příčiny jeho zdánlivě neskutečné proměny. Její důvod spočívá nemohoucí na lůžku královské komnaty a velebí každý další den, který mu Bůh ještě dopřeje. Král často uvažuje o své smrti jako o vykoupení, o vysvobození z ponižujícího zdravotního stavu, kdy se rozkládá zevnitř, kdy mu hnis a hleny vycházejí všemi otvory, zničený a vyčerpaný, stále však s horlivou snahou zajistit svému malému synovi království co nejvíce sjednocené.

Vybraní hosté vévody d'Orléans se přesunou do jiných komnat, kde pokračují v zábavě, posilující se alkoholem, hrající hazardní hry, koketující s přítomnými dámami či jen mezi sebou volně klábosící. Dcera vévody se již poněkud hrubší zábavy nezúčastní, ne snad z vlastní vůle, ale přeci jen ještě jakási otcovská autorita strýci Jeho Veličenstva zůstala.

Hrabě de Aboa nemůže mezi vybranou společností samozřejmě chybět, byť se i on v poslední době drtí více zpátky. Jeho důvody však jsou vesměs osobní, než napodobování svého příznivce.

Spočívají ve vlivu vdovy Vilbortové, malé dceři a tět v jeho bratrovi, který se stal součástí vévodova dvora. Jako jeho páte je i přítomen hostině, jeho činnost spočívá ve vytváření ozdoby domu. Spolu s dalšími urozenými mladíky postává v jednotné ústroji u dveří a pečlivě pozoruje okolí. Vzhledem k jeho ztepilé postavě i pěkné tváři, se hodí na podobnou úlohu dokonale. Však také na něj čas od času upře svůj zrak o něco déle, než bylo nutné, některá z přítomných dam, občas však i z pánů.

Hrabě svého bratra rovněž příležitostně zkontroluje pohledem, ovšem z jiných než naznačených důvodů. Kvituje jeho zdrženlivost, dnes se však jeho tvář zakabonila. Nemohl si nepovšimnout dlouhých pohledů, kterými jeho bratr utkvíval na samotné princezně Louise. Brzy již sedmnáctiletý mladík, plný energie a elánu, již delší čas tlející promiskuitním životem, je asi zaujat dominantní šestnáctiletou dcerou vévody. Pravděpodobně však ze zjištěných důvodů, tak moc zase přitažlivá není. Nechce snad ten hlupák začít budovat kariéru přes flirtování s tou namyšlenou dívkou? Kriste pane, pomyslí si hrabě, ještě aby se tak do něčeho zapletl. Je dost velký blázen. Mladá a arogantní princezna by si z něho mohla vytvořit oběť své zábavy a zloba jejího otce by mohla dopadnout na oba sourozence.

Hrabě poťádá po večeri svého příznivce a hostitele, aby mu dovolil krátce si promluvit se svým bratrem, ač je ve službě, a samozřejmě se mu dostane svolení. Trochu nervózní Geoffi uchopí svého bratra za levou paži, moťná stiskne až příliš, o čemž svědčí překvapený výraz ve tváři mladíka. Nepovolí, odvede ho stranou, ocitnou se daleko od dalších hostů a snad mohou bez obav hovořit, přesto oba mluví velmi potichu.

„Filipe,“ začne starší sourozenec, „jak se zdá, vedeš si v domě vévody dobře. Zatím jsem neslyšel žádná stížnosti, což jak doufám i tak zůstane.“

„Děje se něco? Dyť se snažím, ačkoli je někdy těžký jen tak zevlovat ... a někdy se mi zdá, že jsem mihnout obyčejnej sluha.“

„Chovej se podle mých rad a bude dobře.“

„Proč sis mě odvedl stranou? Nebude se vévoda zlobit, když nejsem na svém místě?“

„Mám jeho svolení. Dnes si mi však přidělal další starost, Filipe. Víš o čem mluvím?“

„Nemám vůbec tušení.“

„Nemáš? Musel bych být slepý, abych si nepovšiml, jak se díváš na princeznu! Skoro si z ní nespustil oči! Zbláznil ses? Když jsem si tvých nevhodných a nejapných pohledů povšiml já, mohl tak učinit kdokoli jiný.“

„To bych se divil,“ usklíbne se hoch, „jsem tady jen jako dekorace. To já bych si měl stěžovat. Jak mě někteří vokukují, cítím, jak mě svlíkají pohledem. Tedy u některých dam bych se nebránil ...“

„Prosím tě, nech těch hloupých řečí.“

„Hloupých řečí? Poznám snad, když si mě prohlížejí a určitě v duchu hodnotějí. Jak říkám, nebránil bych se nějakému povyražení, tedy se řenu, pokud moťno,“ zasměje se velmi decentně mladík, což však jeho bratra popudí.

„Ať tě ani nenapadne se tady s někým spustit! Filipe! Jde o naši budoucnost, už brzy se moťná bude rozhodovat o dalším osudu země. Nechci tady a teď o tom mluvit, probereme to jindy a jinde, až budu mít jistotu, že nás nikdo nepovolaný nezaslechne. Chci jen tvůj slib, že pro tebe bude princezna jen vzduch, skrz který tvůj pohled jen projde jak sklem.“

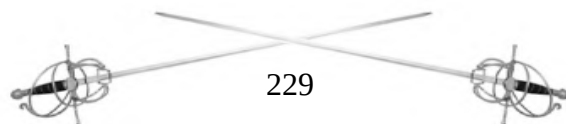
„Za koho mě máš? Copak si myslíš, že jsem blázen? I ona sama říká, že se provdá jen za člena královské rodiny, slyšel jsem ji podobný řeči vykládat několikrát. Myslí prej na malýho Ludvíka. A mimochodem,“ dodá skoro neslyšitelně, „žádná krasavice rozhodně není.“

„Filipe! O čem zase blábolíš? Prostě nechci, aby ses choval tak hloupě!“

„Já jsem nic neudělal. Mademoiselle Louisa ke mně byla milá, dokonce se na mě párkrát sama usmála ...“

„Hlupáku! Ne aby sis její koketování nějak vykládal! Je protivná, rozmazlená, arogantní,“ ztiší na nejvyšší moťnou míru hlas hrabě, „Moťná jí může bavit koketovat s mladým a hezkým panošem, ale pro tebe by z jejího chování mohla vyplynout zkáza! A já bych se svezl s tebou!“

„O tohle se bojíš?“

„Nic nevíš o náladách králova bratra! Jsi jeho oblíbenec, chová se málem jako přítel a vzápětí tě hodí přes palubu! Na ničem jiném než na sobě samém mu nezáleží. Tak neudělej nějakou hloupost, nedej mu žádnou příčinu, aby se rozzlobil.“

„Slibuju, budu nejvzornější panoš v jeho domě,“ odsekne nakvašeně Filip, více otrávený poučováním bratra, než obsahem jeho slov.

„Tak se vrať kam máš a pamatuj na moje rady,“ propustí ho hrabě, přesto jeho tvář zůstane zachmuřená. Ještě aby tak bratra sama princezna dostala do problémů. Je hezký a jí by se mohlo zamlouvat si s ním pohrávat. Jen pro svou zábavu, rozptýlení.

Geoffi se vrátí ke společnosti a nějaký čas se baví s ostatními, ačkoli ve skutečnosti dobrou náladu a zaujetí pouze předstírá. Nejen starost o bratra mu vyrýsuje vrásky na čele. Králův konec se blíží a jeho favorit, na kterého vsadil, je stále ve hře. Ačkoli platí výnos Jeho Veličenstva, vztah královských bratrů se v posledních měsících zlepšil.

Asi po další půl hodině si ho najde sám vévoda. Rovněž má hlavu plnou starostí, z toho pramení špatná nálada, kterou mu jeho suita zatím nedokázala pozměnit. Možno si sám povšimne zádumčivého hraběte, nebo si jen chce popovídat. Odvede svého oblíbence stranou od ostatních a dá se s ním do řeči. Nikdo se je nedovolí rušit, zůstávají sami a dostatečně vzdáleni od všech přítomných, než aby ti mohli zaslechnout byť slůvko z jejich rozhovoru.

„Váš bratr si vede dobře,“ zkonstatuje po několika více méně frázích pan d'Orleans.

„Vaše slova mě těší, Monsieur,“ ukloní se pan de Aboa, „Snad bude i nadále zdrženlivý a poslušný. Je totiž až příliš ťivý.“

„Ale příteli, co byste chtěl. Je mladý, krásný a plný ťivota. Vzpomeňte na naše mladá léta, nebyli jsme jiní,“ zasní se vévoda, vzpomínek na vylomeniny z ranného věku jeho ťivota jsou desítky, spíše však stovky.

„Máte naprostou pravdu, Monsieur. Ovšem já za něho cítím zodpovědnost. Mám strach, aby se do něčeho nezapletl.“

„Myslíte, aby se nezatoulal pod sukni nějaké urozené dáme, její manžel by z toho mohl mít osypky?“ zasměje se princ.

„Tak nějak, Monsieur.“

„Dohlídnu na něj, příteli, nemusíte mít strach. Kdyby přesto provedl nějakou klukovinu, všichni vědí, k jakému domu patří a pochybuji, že by si někdo dovolil cokoli činit proti mému páteti. Ale jen mezi námi, jemu nic raději neříkejte, mohl by se pak cítit beztrestný. Vám ale říkám, je pod mojí ochranou, nemusíte mít obavy.“

„Moc vám děkuji, Monsieur.“

„Taková malá služba pro věrného přítele je samozřejmostí,“ prohlásí Gaston a Geoffi mu nevěří ani slovo, přesto se na něj mile a vděčně usměje, „Snad vás moje ujištění zbaví starostí, zdál jste se mi dnes poněkud smutný.“

„Můj bratr je jen jedna z příčin.“

„Jedna z příčin? Máte tedy více starostí?“

„Ovšem, Monsieur. Tak jako všichni, kterým leží na srdci blaho Francie a také vaše.“

„Pane hrabě, máte snad pro své obavy nějaké důvody?“ zpozorní vévoda, vědouc o dobré informovanosti jeho oblíbence.

„Těch důvodů je víc,“ odvětlí zamyšleně pan de Aboa, „Jeho Veličenstvo je velmi vátně nemocné a blíží se doba, kdy si ho Bůh rozhodne povolát k sobě. Francie bude potřebovat pevnou vládu za nezletilého následníka. Zkušeného a schopného muže, který dokáže zvládnout všechny nástrahy.“

„Kéť byste měl pravdu a taková osoba byla vyvolena,“ povzdychne si princ, mluvíc sám o sobě, „Obávám se však ve zcela jiný scénář.“

„Bratr vám nic nenaznačil?“

„Pane hrabě, nevím zda je teď vhodná chvíle na vátné úvahy,“ rozhlédne se nejistě kolem vévoda, všichni však jsou dostatečně vzdáleni, proto se uklidní, stejně však svého dvořana odvede ještě kousek

stranou, ať téměř k oknu místnosti, „Pozitíří se koná důležitě jednání u krále, měl by zde konečně vyjevit svoji vůli. Je ostatně od něho velmi nezodpovědné takto vše odkládat, jeho je stav vášnův a můžeme každým dnem umřít.“

„Opravdu jsou věci ať tak daleko?“

„Bohužel, jak se zdá,“ povzdechne si pan d'Orleans, proč se ale jen zdá hraběti jeho výraz smutku tak nepřesvědčivý, „Lékaři mluví téměř o zázraku, netuší, z čeho vlastně můj bratr ještě žije. Vše, co pozře, z něj okamžitě vychází. Zřejmě tráví sám sebe, už je skoro kost a kůže.“

„Smutný konec.“

„Věřu, velmi smutný,“ znovu si pokrytecky povzdechne Gaston, „Pane hrabě, jsem zdrcen stavem svého bratra, teď, když jsme si konečně porozuměli. Měli jsme mnoho neshod, nikdy neunesl, že mě naše matka měla radši. Ale když ho vidím tak bezmocného, poníženého, zuboženého, derou se mi slzy do očí. Modlím se k Bohu, aby mu dal buď sílu zvládnout svoji nemoc a rychle se uzdravit, anebo zkrátit jeho utrpení,“ dodá a jeho posluchač věří pouze poslední větě, pokud se vévoda skutečně modlí ve spojitosti se životem svého bratra. Už brzy se může stát skutečností, o čem snil celý život. Ovšem v cestě mu stojí dost silných osobností, možná i bratrova vůle ho odstaví od moci co nejdál bude schopný.

„Nevíte stále, jak bude vypadat králova závěť?“ vyzvídá Geoffi.

„Nevím přesně, ale naznačil mi při našem posledním rozhovoru, že počítá s moji podporou následníka. Doufám v rozumné nástroje, abych byl takové podpory schopen.“

„Králova vůle je sice důležitá, leč ...“

„Pane hrabě,“ podívá se přísně na svého milce pan d'Orleans, ovšem jde pouze o pokrytecký projev, „není správné něco takového ani naznačovat.“

„Omlouvám se, Monsieur, jsem si jist vaší věností bratrově poslední vůli. Jsou tady však ještě jiní, kteří mohou smýšlet rozdílně.“

„Máte nějaké zprávy o jejich úmyslech?“ znovu zpozorní a znejistí princ.

„Jen se domýšlím, Monsieur,“ pokračuje ve svém našeptávání pan de Aboa, „Královna bude chtít uchvátit co nejvyšší moc, je zde pohrobek Richelieua kardinál Mazarin a celá jeho klika, další princové nebudou také chtít zkrátka, váš nevlastní bratr vévoda de Vendome či jeho synové jistě budou vznášet nároky. Nesmíme zapomenout ani na knížete de Condé a jeho rodinu.“

„Za dva dny budeme moudřejší.“

„Monsieur, král by si měl uvědomit vaše práva. Jediným legitimním regentem jste vy. Jako jeho bratr máte nezpochybnitelné právo! Jestli chce volit jinak, nahrává jen dalším spekulacím.“

„Když by vás slyšel,“ zatváří se spokojeně pan d'Orleans, hrabě správně odhadl, jak se nejlépe naladit na správnou tóninu, podobná slova nepochybně korespondují i s vévodovým názorem.

„Situace se může ještě více zkomplikovat, pokud mladý pan de Condé, myslím teď vévodu d'Enghien, nedokáže zastavit nepřátelská vojska. Pokud ti prorazí a potáhnou na Paříž, kdoví, co může někoho napadnout.“

„Čím zase strašíte, drahý hrabě?“

„Tím, na co jistě myslíte i vy, Monsieur. Královna je Španělka, je dcerou zesnulého španělského krále a bratrem současného krále. Vždy se svými příbuznými udržovala dobré styky, na španělském dvoře dlí její věrná společnice vévodkyně de Chevruse. Nemohlo by ji napadnout takového vývoje využít? Usurpovat pod záminkou nutné dohody celou moc pro sebe?“

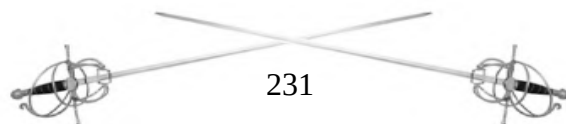
„Pane hrabě, toto jsou závažná obvinění, podezříváte vlastně královnu z velezrady!“

„Kolikrát už s nepřítelem intrigovala,“ poznamená Geoffi, taktně mlčící o stejné intenzitě zrad na svém národu a bratru ze strany jeho hostitele.

„Tiše, příteli, tiše,“ rozhlédne se znovu vévoda kolem.

„Monsieur, možná by měl tyto souvislosti někdo králi naznačit,“ konspiruje dále dvořan.

„Jsem si jistý, že můj bratr si je všech možných okolností vědom,“ odvěti Gaston, ale přesvědčivě jeho vyjádření nezní. Naopak, sám začíná uvažovat, zda by i on nemohl zmíněné situace využít, pokud by nastal vývoj naznačený jeho oblíbencem.

„Monsieure, vť dy jsem myslel na vaše blaho,“ lť e bez uzardění pan de Aboa.

„O vaší věrnosti dobře vím a vašich rad a postřehů si velmi cením. Pane hrabě, zde opravdu není vhodné místo na tak váť ný rozhovor. Pozítří se od svého bratra dozvím víc, poté bych vás rád přivítal ve svém domě, kde bychom v soukromí celou záleť itost rozebrali.“

„Monsieure, bude mi ctí. Nemám tak velké zkušenosti jako vy a ani takový rozhled,“ pochlebuje Geoffi, vědouc, ť e se taková slova od něho očekávají, „rád však přispěji svými chabými postřehy.“

„Vaše postřehy jsou vť dy velmi přesné a pro mě velmi důleť ité,“ lť e stejně tak vévoda, takový postup patří však ke koloritu zdejších poměrů. Vzletná slova, byť úsudek jejich autora je jejich významu na hony vzdálen.

„Jsem neobyčejně potěšen vaší přízní.“

„Drahý hrabě, pojďme se rozptýlit, seť eneme pár přátel a dáme si partičku karet. Snad oba přijdeme na jiné myšlenky.“

„Velmi rád, Monsieure,“ zatváří se smutně dvořan, „bohuť el si nejsem jist, zda mám u sebe dostatečnou hotovost.“

„Ĥádný problém, příteli,“ mávne jen rukou vévoda, „Zaloť ím vás. Kdyť prohrajete, nic mi vracet nemusíte. Kdyť budete mít štěstí, je výhra vaše,“ dodá, ostatně taková nabídka není nic nového a hrabě by musel být hlupák, kdyby ji nevyuť il. Vřak si také uť u vévody přiřel na velmi sluřné peníze, které díky své řikovnosti získal v řůzných hrách, ale také v podobě řůzných dárků, jimiť princ své oblíbence řastuje. Proč by ne, dluhy vévodovi problém nečiní, vť dy je v zájmu dobrého jměna rodiny urovná jeho bratr, mnohdy se skřípěním zubů, ale pokať dé nakonec dotuje jeho rozmařilý ť ivot.

SVATBA MAURICE TISSOTA A NICOLET DEMOULINOVÉ

„Bůh vás provázej vařím nejvýznamněřším dnem,“ prohlásí kuchařka Marie Tandonová, přinářejíc správci domu Tissotovi a jeho nastávající slečně Desmoulinové snídani na tácu do jejich nádherné loť nice. Ona jak mírným mrazem přeřlé poupátko v noční kořili, on tak trochu jak vyoraná myř, vystavujíc na odiv svoji stále jeřtě neochlupenou hrudť, oba sedí opřeni o načechrané poľštáře, pokrývka je oba zakrývá do pasu. Jejich výraz odpovídá stavu probuzení před malou chvílí.

Přání Marie v Mauricovi vyvolá nutkání zamyslet se, zda je dneřní den skutečně řím nejvýznamněřším v jeho ť ivotě. Jistě, dnes potvrdí svůj stav před zraky Boha se svou Nicolet a navť dy ji k sobě připoutá. Ovřem opravdu je tento den nejvýznamněřším v ť ivotě? Z pohledu jeho budoucí nádherné mladé a obtěť kané paní nepochybně. Určité je nesmírně důleť itý, ale nejvýznamněřší? Kde leť í počátek, který ho přivedl do nadýchané postele s nebesy a po bok nádherné nevěřty?

Ba ne, nejvýznamněřší den se udál před necelými dvěma roky, kdyť ho tehdy jako sedmnáctiletého vyvaleného kluka jeho příbuzný Augusto Maqules představil hraběti de Godille a nabídl mu ho za osobního sluhu. Ten den začala jeho hvězdná kariěra, s mnoha zlomy, větřinou vřak vedoucími k lepšímu. Vyuť il příleť itosti nebývalým způsobem, z kluka odstrojujícího svého pána a trpícího jeho náladami, se stal jeho důvěrník, správce jeho domu a osoba svým způsobem nepostradatelná. Jen málokdo ví, jak důleť ité zprávy přináří od pana Daudeta a do kolika řůzných tajemství je zasvěcen. Ať se nad řím oťese hrůzou, není dobře znát tolik důvěrností z významných domácností.

Nebo seznámení s panem Malletem, jemuť se svým pánem pomáhal zachránit jeho dceru. Velkorysý dar od bohatého měřť ana ho postavil skutečně na nohy a umoť nil mu i pomoci své rodině. Vť dyť i s Nicolet se seznámil jen díky sluť bě u hraběte de Godille. Dva roky štěstí, pravda s občasnými mraky, ale po nich větřinou vysvitne sluníčko s jeřtě větří intenzitou. Je to vřbec pravda? Nesní? Leť í skutečně v posteli po baronu de Taille, vedle dívky, kterou miluje a která čeká jeho dítě? Opravdu jemu

přináší služebná snídani až do postele? Jak vzdálena je doba, kdy se jako mladé ucho téměř plazil okolo lůžka svého pána, aby nevzbudil jeho nevoli.

Co se všechno za necelé dva roky událo! Čeho všeho byl svědkem! O dramatické události nouze nebyla, opravdu si nemohl stěžovat na nudu. Konspirace, kdy přenášel vzkazy od hraběnky de Prieu, právě společně se svou současnu skoro manželkou. Dramatické události na panství Prieu, jejichž byl svědkem. Záchrana současné baronky de Taille, která mu vynesla přízeň bohatého radního Malleta. Ubytování v Rueil v posledních dnech velkého kardinála. Přes udržování kontaktů s agentem, který shromažďuje informace snad o celé Paříži, dokonce o královu bratru! Dramatické události kolem markýze de Almare, domlouvání schůzek svého pána a markýzi de Cavarlene, které bohužel skončily tak neslavně. Nesmí samozřejmě zapomenout na svatbu na panství de Prieu, kde vlastně poprvé dostal okusit sladké plody své milované a kde počal svého potomka.

Našlo by se víc zajímavostí, například jeho řádění s Auguste Bastienem v Angers, kdy dohodili svým pánům prostitutky a sami pro sebe si sehnali levnější. Další pijatiky a zálety, na které ho vřdy lákal prostopášný Auguste. A samozřejmě, jeho vzestup v tomto domě, kdy se z ucha stal správce domu, ač mu teprve před dvěma měsíci bylo devatenáct a pochází z velmi skromných poměrů. Tolik štěstí, až se zalekne. Vzpomene si na slova svého otce. Nahoru se jde pomalu a obtížně, dole může být člověk šupem a ryje drťkou v hlině, či jak se onehdy vyjádřil.

Ach ano, je teprve půl deváté, ovšem v půl dvanácté ho čeká obřad v kostele Saint-Merri. Na tomto místě trval, neboť zde se scházel s Nicolet, když tajně předávali vzkazy mezi hraběnkou de Prieu a hrabětem de Godille. Zde či spíše v jeho okolí vznikla jejich náklonnost, která vyvrcholila na zámku Prieu a dovedla ji až sem, do jeho nové, tak měkké a jemné postele. A dnes ji postaví v půl dvanácté vedle něho právě v kostele Saint-Merri. V půl druhé je čeká hostina zde v domě, kde se setká se svými nejbližšími. Vlastně jen pan Mallet s rodinou je z cizích pozván a také Auguste Bastien, z rodiny jeho ženy bohužel nemůže být přítomen nikdo. Chybět samozřejmě nebudou jeho rodiče a sourozenci. Rozhodl se však šetřit a udělat jen malou oslavu.

Probíral vše s panem Malletem a ten zpočátku protestoval, nakonec však s jeho názorem souhlasil. Byl tak laskavý, že se sám nabídl zastoupit otce nevěsty při obřadu. Pocta, které si Maurice nadmíru váží. Dnešní den si musí užít, vlastně bude dobře, když hostina bude jen v nejbližším kruhu. Jednak ušetří peníze panu hraběti, za druhé se jistě bude cítit lépe.

Tissot nemůže tušit sadu překvapení, které pro něho jeho přátelé uchystali. První nastane hned, jak dokončí snídani. Začne se shánět po krejčím, šaty na svatbu, jak pro něj tak pro nevěstu, si naposledy vyzkoušeli včera večer, slíbené drobné úpravy se měly odehrát v noci.

„Zavolám ho, pane,“ odvětlí Emile Foudras, motající se kolem správce.

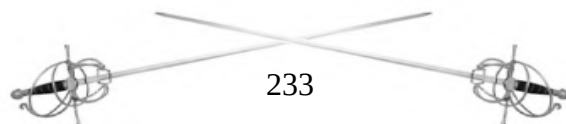
„Tak už běž, čas kvapí,“ popotene ho Maurice, v půl jedenácté přijedou kočáry pro ženicha a nevěstu, je obstarat si vymínil pan Mallet a odmítnutí by se rovnalo urážce. Tissot si je vědom velké účasti radního, který se však asi stále cítí zavázán za záchranu své dcery a svůj dluh již splácí dle mladíka neúměrně štedře a dlouho. Přízeň bohatého a mocného muže Paříže však pro něho znamená příležitost do budoucnosti, dává si bedlivý pozor, aby se pozorného mecenáše byť slůvkem nedotkl.

Do dveří vstoupí krejčí, následován dvěma pomocníky a jednou pomocnicí, za nimi se do místnosti tlačí kuchařka Marie.

„Vážený pane správce,“ ukloní se zdvořile mistr jehly a nití, „Dovolte mi vám předat vaše šaty.“

Tissot chce přikývnout, pak se však zarazí. Spatří oblek, který si zkoušel, stejně tak svatební šaty své ženy, ovšem vedle toho přinášejí učedníci mistra další pár oblečení a jen slepý by nepoznal vyšší kvalitu i krásu. Vyvalí oči a zalapá po dechu! Te by jeho žena? Tedy skoro žena? Kristepane, to bude drahé, není odborníkem přes látky, ale když si uvědomí cenu za domluvené zboží a spatří nádheru druhého páru šatů, udělá se mu nevolno.

„Když dovolíte, pane správce,“ září jak sluníčko Marie, „S pomocnicí pana krejčího půjdeme za slečnou Nicolet a pomůžeme jí se strojením.“

Tissot jako ve snách přikývne, nevěsta zůstává v negligé v ložnici, on sám je jen v kalhotách a bosý, s krejčím a jeho pomocníky se nacházejí ve druhé z místností, patřící v současné době jemu. Obě ženy obtíženě ošacením zmizí ve dveřích ložnice.

„Pane správce, zde jsou vaše šaty,“ pozvedne v rukách krejčí hezcí z oblečení, „S oblékáním vám pomůžte váš sluha nebo chcete využít pomoc mých hochů?“

„Pane mistře,“ ztěžka polkne tenich, „kde se tady vzaly ty druhé šaty?“

„Nesmím prozradit, jde o malý svatební dárek od vašeho neznámého přítele. Přesně tak mám odpovédět, váš ený pane, na vaši otázku, která byla očekávána.“

„Chcete říci, že jsem vám dlužný jen za objednaný pár?“

„Chci říci, pane správce, že mi nejste dlužný nic. Onen váš tajemný přítel mi zaplatil a musím podotknout, dobře zaplatil,“ usmívá se krejčí, pak však zvatí, „Ty druhé šaty pro vás i vaši nevěstu jsme šili přesně podle těch prvních, odzkoušených. Přesto trnu, zda nedošlo k chybě, drobnost bych snad stačil opravit, ale kdyby něco nesedělo ... Bohužel přání vašeho přítele bylo jasné a my před vámi naše dílo museli utajit. Jsem však hrozně napjatý, aby vám i vaši nevěstě šaty seděly.“

„Vy znáte onoho tajemného dárce?“

„Ano, pane Maurici. Ale nesmím vám jeho jméno v žádném případě prozradit,“ odvětlí krejčí sveřepě, z čehož mladík pochopí zbytečnost vyptávání.

Strojení obou svatebčanů zabere téměř hodinu, vlastně skončí až téměř ve čtvrt na jedenáct. V té době se oba sejdou ve vestibulu domu, za bedlivého pozorování bratrů Foudrasových, Marie, obou Simonů a také krejčího s jeho pomocníky. Právě včas, neboť do domu právě vstoupuje v nádherném obleku pan Mallet, přes ramena přehozený svrchník z nejlepší látky a posledního střihu.

„Jste oba úchvatní,“ uvede se poklonou Mauricovi a Nicolet, ale dobře vystihne danou situaci. Devatenáctiletý mladík i jeho o rok starší nevěsta opravdu k dokonalosti mají jen krůček. Šaty jim padnou jak ulité, k tomu se jim dostane návdavkem zbrusu nových a rovněž nádherných převlečnicků.

„Moje slova, pane radní, moje slova,“ přidá se třesoucím se hlasem dojatá Marie a vzápětí jí z očí vyhrknou slzy.

„Vážení, kočáry již čekají. Pane Maurici,“ promluví velmi váženě Mallet, „Nevěsta pojedje v kočáru se mnou, neb zastupuji jejího otce, vy nastoupíte do druhého kočáru.“

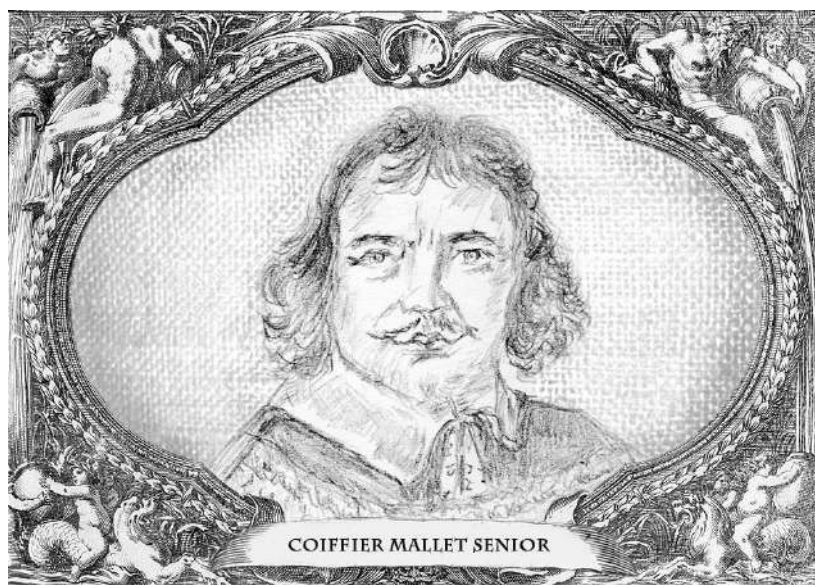
„A moji rodiče ...,“ polkne naprázdno mladík.

„Kočár pro ně již byl přistaven,“ usměje se radní.

Vyjdou před dům, kde spatří dva nádherné a vyzdobené kočáry, tažené bělouši s mnoha pentlemi v jejich postrojích. Okolo se tísňí kolemjdoucí, taková nádhera, dnes se musí tenit snad vévoda. Okázalost události je uchvacující, Tissotovi se podlomí nohy. Mallet dvorně pomůžte nevěstě nastoupit, za spontánního potlesku služebnictva, ke kterému se přidá okolostojící zevlující dav. Tenich stojí před dvířky otevíranými jedním ze čtyř lokajů, ke každému dopravnímu prostředku patří dva vzorně ustrojení urostlí mladíci.

„Pane Maurici raďte nastoupit,“ povzbudí zkoprnělého Tissota radní.

„Pane Coiffiere ... nemám slov ... děkuji,“ zalíjí se náhle oči mládence slzami.

„No tak, mladý pane,“ usměje se na něho Mallet, sám spokojený s dojmem, jenž vytvořil, „Slzy nechme ťenám. Rychle dovnitř, odjít díme,“ dodá a vtlačí ťenicha do dvířek.

Kriste pane! Taková sláva, taková nádhera! Maurice se v kočáře vzpamatovává z prvních překvapení. Očekával poklidnou svatbu v úzkém rodinném kruhu, čtyřspřetí obou kočárů mu však vyrazilo dech. Jistě, pan radní má svoji úroveň, co také mohl čekat. Moťná i ty šaty jsou jeho práce, určitě ano, kdo jiný by byl schopen a ochoten vyhodit tolik peněz!

Ještě se plně nevzpamatuje ze šoku způsobeného oblékáním a odjezdem a již musí čelit dalšímu. Prostranství v okolí kostela Saint-Merri je zaplněno kočáry i nosítky, jejichž kvalita dává tušit na dobré finanční poměry jejich majitelů. Kolem dokola mnoho měšťanů, ovšem oblečených tak, že si nezadají ani s vysokou šlechtou. Moťná jen jejich celková vizáž je vkusnější než u osob prvního stavu.

Sám obřad zabere více než hodinu, proslovy, kázání, příchod ťenicha a nevěsty. Maurice zůstává jako ve snách, jeho nastávající musí uklidňovat její svatební otec a sušit její zvlhlé oči. Ťenich se rozhlíží, koho z hostů, jeť zcela kostel zaplní, vlastně poznává. Mnoho jich není, většina určitě přišla, protože svatbu organizuje pan Mallet a řadí se mezi jeho přátele či osoby, kteří s ním chtějí být zadobře. Ať již kvůli obchodům či jeho postavení na pařížské radnici. S překvapením uzří i barona a baronku de Taille, oba mu věnují přátelský úsměv. Několik hostů zná od vidění, z hostin v domě Malletů, ale většina pro něho zůstává pouhou dekorací jeho obřadu. Jen s obtížemi vnímá slova kněze, který celý obřad pojímá více než vznešeně. Jde vůbec o svatbu nebo je účastníkem slavnostní mše?

Konečně se stanou panem a paní Tissotovými a procházejí špalírem hostů, kteří jim k jejich nezvratnému kroku blahopřejí. Ať teď si mladík uvědomí, jak skvěle jsou jeho rodiče a sourozenci oblečeni, ovšem nemá vůbec čas s nimi prohodit byť jediné slovo. Už ho jeden z mnoha pomocných organizátorů manévruje do kočáru. Tentokrát však nastupuje se svou právoplatnou manťelkou.

„Maurici, já jsem tak šťastná,“ vyhrknou jí další slzy z očí a obejmě svého muťe, jen co se zavrou dvířka a na chvíli je oddělí od veřejnosti a stovek zvědavých pohledů.

„Nicolet, miluju tě a navždy budu,“ začne jí vášnivě líbat na rty, cítí jejich zvláštní slanou příchut', asi od slz, které jí rozmazaly její líčení.

„Taková nádherná svatba. Maurici, skoro jako když se ťenil pan hrabě de Prieu,“ hladí ho po vlasech, „Moc ti děkuji.“

„Mně díky nepatří, to spíše tvému adoptivnímu otci,“ odvěti on trochu zaraťeně.

„Ty nemáš radost?“ zmizí její úsměv.

„Mám, mám velkou radost, ale jsem ze všeho nespůj. Takových lidí, všichni se na nás dívali. To snad ani není pravda. Už se těším do našeho domu.“

„Jedeme teď k nám domů?“

„Vím já, kam jedeme?“ odvěti on rezignovaně, „Doufám jen, že neskončíme v Louvre,“ dodá a oba se začnou smát. Šťěstí je pohlcuje, tisknou se k sobě a uťívají si pomalé jízdy. Pochopí, dnešní den jim organizuje někdo jiný a oni si ho mají jen vychutnávat. Dostávají se do vleku událostí, nechají děj plynout a oddávají se svému štěstí.

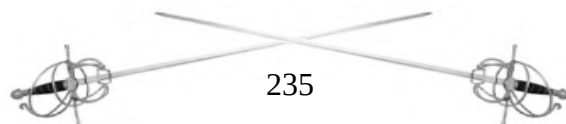
Do Louvre nedojedou, ale také ne do domu hraběte de Godille. Skončí před palácem barona a baronky de Taille. Vystoupivší novomanťel jen tázavě pohlédne na pana Malleta.

„Pane Maurici,“ řekne dojatě verbálně tázaný, „dovolili jsme si malé změny v programu. Hostina v domě pana hraběte de Godille se uskuteční večer, budou vás tam čekat další hosté a vaši další přátelé. Teď však je připraven slavnostní oběd v domě mého zetě. Chtěl jsem ho uspořádat u mě, ale oni mají větší sál než já a všichni hosté by se do mého domu nevešli.“

„Všichni hosté ...,“ polkne naprázdno mladík.

„Ano, pozval jsem své přátele, mnozí z nich mají vliv a mohou se nám hodit. Pane Maurici, vzal jsem vaši svatbu tak trochu za svoji, snad se na mě nezlobíte.“

„Zlobit ... pane radní ... já ... já nevím, jak vám poděkovat. Nikdy vám ...,“ zlomí se Tissotovi hlas a jeho oči se zatřpytí od slz.

„No tak, chlape, dá dost práce opravit líčení nevěstě. Už iverjte si dnešního dne,“ poplácá mladíka po zádech přátelsky vrchní organizátor a vřele se usměje na jeho ženu, jeť svírá její manžel křečovitě v nabídnutém ráme.

Příjezd asi stovky hostů, kteří se skládají k prostřeným stolům ve velkém sále paláce, zabírá drahý čas. Nevěsta je zatím upravena, její manžel najde čas si krátce promluvit se svou rodinou. Matka slzí nepřetržitě, otec těko skrývá dojetí, sestra se tváří naprosto konsternovaně a oba bratři jen valí oči.

„Maurici, jsem na tebe tak pyšný,“ třese se otci hlas.

„Já o tom vůbec nevěděl,“ odvětí syn.

„Pan radní Coiffier nás navštívil a řekl nám o chystaném překvapení. Nechal nám ušít šaty, ale tys o tom neměl vědět. Dokonce k nám poslal nějakého pána, který s námi probral naši roli a vysvětlil nám nějaké zásady stolování. Budeme se snažit ti neudělat ostudu. Všichni jsme nesví, nikdy jsme mezi takovým panstvím nebyli ...“

„Vůbec by mě nenapadlo ...“

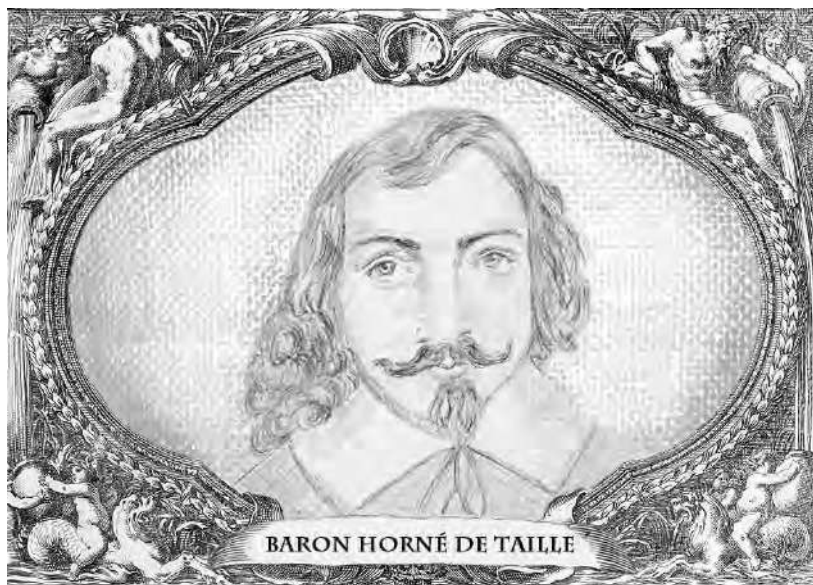
„Maurici, máš nádhernou ženu a skvělého příznivce. Vať si všeho, co se dnes stalo a zůstaň dál skromný a hodný. Takové štěstí, jaké tě potkalo ...“, nedokáže otec dokončit větu.

„Bojím se, co nás ještě čeká,“ odvětí ženich a nervózně se rozhlíží.

Konečně je většina pozvaných na svých místech, pravda, pár opozdílů majících problém se protlačit do paláce, doběhne krátce těsně před zahájením. Ženich a nevěsta sedí v čele největšího stolu, po pravé ruce jeho rodina, po levé baron a baronka de Taille a rodina radního Malleta. Dále hosté dle jejich významu a postavení. Jelikož by se všichni takto nevešli, další dva stoly, obsazené rovněž z obou stran, stojí napravo a nalevo od hlavního. Ozve se opakovaně tuž přítomného hudebního tělesa, hosté v sále se usadí a utiší. Radní Mallet povstane, drtící číši k připitku.

„Vážený pane otče ženicha, vážená paní matko ženicha, vážení novomanželé, vážení a milí hosté,“ začne, původně chtěl přenechat úvodní řeč svému zeti, ten však s díky odmítl, proslovy nejsou jeho silná stránka, „dovolte mi pronést krátkou řeč na úvod. Pan farář skvělými slovy sice všechno důležitě vystihl, ale snad ani já nezklamou. Možno se někteří ptáte, proč zrovna já mám řečnit na této svatbě. Věřte mi, není to jen proto, že bych se málo vypovídal na zasedání pařížské radnice,“ pokusí se o třetí a ten je kladně přijat, „S radostí jsem se uvolil k čestnému úkol, kterým je zastoupit rodiče nevěsty, kteří se bohužel dnešního dne nemohou zúčastnit. Jelikož zde zastupuji otce nevěsty, přenechal mi velkomyslně můj zeť právo pronést tento úvodní projev, za což mu velmi děkuji.“

Sešli jsme se zde, abychom se zúčastnili nejvýznamnějšího dne mého přítele pana Maurice,“ pokračuje řečník a při slově přítel přeběhne ženichovi mráz po zádech, takto veřejně být prohlášen za přítele tak významného a bohatého muže ..., „Když však dovolíte, rád bych zde, v okruhu vás, významných osobností Paříže, řekl pár slov, které se přímo dnešní slavné události netýkají, ale velmi s ní souvisí. Asi před půl rokem byla moje dcera unesena a můj současný zeť, pan baron de Taille, váženě zraněn. Jen díky panu hraběti de Godille, jehož správcem, tajemníkem a důvěrníkem pan Maurice je, mohla být jejich láska nakonec naplněna. Nemohu zapomenout na šlechetný čin pana hraběte, který nasadil svůj život pro záchranu mé dcery a nevěsty svého přítele, ale také na podíl pana Maurice, který s pátráním velmi pomáhal.“

S dojetím vzpomínám na mladíka, který seděl u lůžka mého zraněného zetě, který s panem hrabětem po nocích v nebezpečných místech pátral po úkrytu únosců a který v době, kdy celá událost vrcholila, mě utěšoval v mém velkém žalu a pomáhal mi přelstít zákeřné únosce. Nikdy nebudu moci být dostatečně vděčný panu hraběti de Godille, ale ani panu Mauricovi a dalším, kteří mi vrátili moje dítě a kteří mi umožnili, abych svou dceru mohl přivést před oltář a předat mému ctěnému zeti panu baronovi de Taille. Pane Maurici, přijmete prosím vy osobně, i v zastoupení pana hraběte de Godille, moje veřejné poděkování za vaši nezištnou pomoc, kterou jste vrátili světlo do celé mé rodiny, kterou jste zachránili manželku, dceru, sestru.“

Řečník se odmlčí a dá příležitost společnosti, aby se projevila. Ozve se potlesk a do toho výkřiky typu „bravo“. Tenich neví kam s očima, sám svůj význam na celé zmíněné události považuje za epizodní, tíhu všech nebezpečných situací nesl jeho pán se svými gardisty. I Quido vykonal víc, uvědomuje si, ale když vidí obdivné výrazy hostů, slzy v očích své manželky a rodičů, málem se rozbrečí taky.

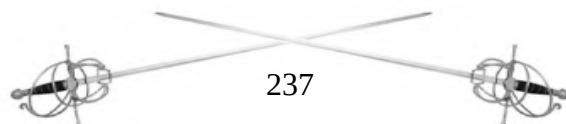
„Jak jsem již zmínil, rodiče sličné nevěsty mého přítele pana Maurice bohužel dnes nemohou být přítomni. Jsem šťastný, že jsem mohl zastoupit otce krásné paní Nicolet a doprovodit ji k oltáři. Budu ještě

šťastnější, pokud mi zachová přízeň a umožní mi být kmotrem jejich synovi nebo dceři, dle toho, čím Bůh obdaruje toto nepochybně šťastné manželství.

Rád bych zde ještě krátce představil naše novomanžele. Pan Maurice, ač stár pouhých devatenáct let, se dokázal již za dva roky vypracovat na správce domu hraběte de Godille, na pozici jeho tajemníka a vlastně i důvěrníka. Tento mladík je zároveň skromný i ctižádostivý, pracovitý i schopný a já mu, vážení, prorokuji velkou budoucnost. Projevil již svůj obchodnický talent a snad mi můžete věřit, toto dokážu opravdu dobře posoudit. Naše sličná paní Nicolet pochází z Evreux a patřila k domu pana hraběte de Prieu, který se svou ženou vyjádřil naší krásné nevěstě své poctou a obdaroval ji skvostnou výbavou. Jak jsem paní Nicolet měl čest poznat, je dívkou nejenom krásnou, úchvatnou, ale také velmi duchaplnou. Jen se na naše novomanžele podívejme, jak moc jim chybí k dokonalosti?“ ukáže na mladý pár, odmlčí se, aby se mohli všichni o pravdivosti jeho slov přesvědčit. Oba krásní mladí lidé se rdí pýchou i studem, nádherné a padnoucí šaty jen zdůrazňují slova řečníka.

„Vážení přátelé,“ pokračuje radní, „než si dovolím ukončit svoji řeč, chtěl bych vás ještě seznámit s dalším postupem, tak jak jsem ho naplánoval. Ostatně, znáte mě a víte, jak rád věci organizuji,“ usměje se Mallet a vyvolá podobné reakce u většiny hostů, „Po připitku na počest našich skvělých novomanželů, si dovolím tenicha a nevěstu poctit, aby se postavili před hudbu a tím nám všem umožnili jim osobně pográtulovat k jejich významnému životnímu kroku a předat jim naše malé dárky. Pokud některé z vás neustále rostoucí daně neotěbračili natolik, že vám nezбудe, než svoji účast vyjádřit pouze gratulací,“ rýpne si do státní správy a tak trochu i sám do sebe, většina se rozesměje, nouzí nikdo z přítomných rozhodně netrpí.

„Vážený pane Maurici, vážená paní Nicolet,“ dokončí svoji řeč Mallet, „dovolte mi jménem svým i celé této společnosti, popřát vám mnoho štěstí ve vašem svazku a zachovejte ve svých srdcích přízeň mně i všem vašim přátelům, kteří vás při vašem životním kroku přišli doprovodit. Bůh vás i vaše potomky opatruj! Na šťastné, dlouhé a plodné manželství!“

Číše je pozdvížena, povstanou všichni hosté, opakují sborově přípitek a následně různou intenzitou nápoj ochutnají. Novomanželé skoro ještě nestačí odložit své číše a již je horlivý spoluřadatel postrkuje tak, aby se vytvořila mezi nimi a stolem dostatečná mezera pro had gratulantů, který se dle předem daného scénáře začne tvořit. Předstoupí důležitě se tvářící a vyšňořený ceremoniář a ujme se své role, využívajíc písemného seznamu se svými poznámkami.

„Pan baron Horné de Taille, paní baronka Gabriela de Taille,“ zvolá dunivým hlasem.

S gratulací obdrží novomanželé i dárek, Maurice dýku s perleťovou rukojetí v nádherně zdobeném pouzdře, ona neméně honosnou brož. Dárek vzápětí odebere určené služebnictvo a uloží na stůl, který narychlo přinesli a postavili za záda mladého páru.

„Pan radní pan Coiffier, paní radní paní Gabriela, syn pana radního pan Coiffer, dcera pana radního slečna Madeline.“

Děkování proběhne tentokrát z druhé strany, nejen za skvělý projev, ale za celou organizaci svatby, paní Malletová vřele nevěstu obejmě. Drobné osobní dárečky chybět nemohou, jedná se vesměs o cenné cetky podporující vyšňoření pro společenské akce.

„Otec ženicha pan Maurice, matka ženicha paní Margareta, sestra ženicha slečna Margareta, bratr ženicha pan Etienne, bratr ženicha pan Victor.“

Daleko prostší dárečky, zato tryská z rodičů obrovské dojetí. V nových šatech však působí celá rodina velmi důstojně, těžko by někdo hledal pod oblekem otce muže tvrdě manuálně pracujícího, pokud by si neprohlédl jeho ruce.

Následují další a další jména z okruhu radnice, vysokého měšťanstva, ale také soudní správy, většina však jde novomanželům jedním uchem tam a druhým ven, zato rodina Tissotova zírá na zástup významných osobností města. Stůl za zády novomanželů se plní dárky, jejich hodnota v mnoha případech rozhodně není malá.

„Pan Vincent, správce paláce markýze de Almare, přichází předat pozdravy a malou pozornost od pana markýze Pierra Paula de Almare!“ křičí ceremoniář a všichni se zarazí. Jméno významného šlechtice vzbudí pozornost a výrazným způsobem zvýší kredit novomanžela. Ten také zírá jak vyoraná myš, jeho rodiče rovněž.

„Pane Maurici, paní Nicolet,“ praví Burdain vátně, ale natolik hlasitě, aby ho značná část osazenstva slyšela, „Dovolte mi jménem pana markýze de Almare vám blahopřát k vašemu životnímu rozhodnutí a předat malou pozornost,“ podá krásnou zdobenou skříňku plnou nových zlatých louisdorů.

Proud gratulantů nemá konce, čas se natahuje, hlad se projevuje, vytvářejí se skupinky diskutujících a popíjejících, případně si občas někdo zakousne z jednohubek, nachystaných na stole. Konečně odejde poslední z hostů a novomanželé se vrátí ke stolu.

„Pane Coiffiere, cítím potřebu poděkovat,“ rychle zaskočí ke svému mecenáši mladík.

„Můžu být. Jste připraven?“

„Nejsem, ale snad můj projev nebude hrozná ostuda.“

„Dobrá, ohlásím vaši řeč,“ přikývne radní, dá pokyn hudbě, která doposud pouze decentně podbarvuje atmosféru, teď výrazně znovu zahraje tuš. Po minutě ji zopakuje, to již většina sedí na svých místech.

„Vážení přátelé,“ zvolá Mallet, „než dá pan baron de Taille pokyn služebnictvu, které naše asi již hladové břicha obšťastní nepochybně chutnou krmí, chtěl by nám říci pár slov tenich. Svěřil se mi se svým dojetím, proto budme shovívaví, přeci jen je dnešní den pro něho plný emocí.“

Mladík povstane a zraky všech se upnou k němu. Tolik významných mužů a jejich rodin ho teď sleduje, on cítí, jak se mu chvějí nohy, podívá se na své třesoucí se ruce. Náhle se mu zdá, že není schopen ze sebe vypravit ani hlásku, přesto musí promluvit ke stovce hostů.

„Vážený pane barone, paní baronko, vážený pane radní, paní radní, vážení hosté, přátelé,“ dere se mu z úst s velkými obtížemi, hlas se mu chvěje trémou, rukama se zapře o desku stolu, aby udržel stabilitu, „Dnešní den je pro mě opravdu významným, stal jsem se manželem skvělé ženy a stalo se tak před zraky skvělých lidí. Pan radní Coiffier ve své řeči, na rozdíl ode mne bravurní, řekl mnoho hezkých slov o mé osobě, asi však poněkud přeháněl. Tolik chvály si jistě nezasloužím,“ podívá se nervózně směrem ke svému mecenáši, ten ho povzbudí pohledem.

„Naopak plně však souhlasím s jeho slovy o mé ženě,“ souká ze sebe chvějícím se hlasem mladík, „Ale slovo jsem si vzal především proto, abych vám za sebe i moji choť velmi poděkoval za vaši přítomnost, za vaše blahopřání i vaše dary, kterými jste nás zahrnuli,“ začíná mluvit s větší jistotou, však ono to půjde, znovu se zhluboka nadechne a s mírným, ustrnulým úsměvem na rtech, pokračuje, „Pan radní byl tak laskavý, nabídl mi pomoci s mou svatbou a zastoupil rodiče mé nastávající. Jsem mu nesmírně vděčný a chci mu zde veřejně poděkovat. Pokud se uvolí být kmotrem našeho dítěte, budeme to s chotí považovat za obrovskou čest. Netušil jsem, že pan radní pojme moji svatbu tak velkolepě, společně s váženým panem baronem de Taille, v jehož paláci se nacházíme. Marně hledám slova, kterými bych vyjádřil svou vděčnost oběma a také vám všem, kteří jste dnes tady s námi.“

Vážení přítomní, pan Coiffier má pravdu, je mi devatenáct let a Bůh mi dal pocítit svou milost. Získal jsem postavení v domě pana hraběte de Godille, získal jsem podporu tak skvělého člověka, jako je pan Coiffier. Jsem však teprve na začátku a snad mám tak naději se zlepšovat, například v projevech,“ pokusí se o třetí, jenž je dle výrazů přítomných přijat kladně, pokračuje a stále nabývá větší jistoty, vidí úsměvy a povzbuzující pohledy, což mu dodává odvahy i rozhodnosti na hlase, „Nesmím zapomenout na své rodiče, na svou rodinu, jsem jim vděčný za vše, co pro mě udělali a doufám, že jim budu moc v budoucnu vše splatit. Jsem také vděčný rodičům mé ženy, kteří ji pro mne tak skvěle vychovali.“

Jsem také nesmírně šťastný z přítomnosti vás všech. Dosáhli jste skvělých postavení, skvělých úspěchů a jste úspěšnými ve svých profesích. Jste pro mě příkladem, jste pro mě i výzvou, abych se snažil na sobě pracovat a abych neudělal ostudu těm, kteří mi projevili tolik dobrodiní a podpory. Vážení hosté, opravdu marně hledám vhodná slova, kterými bych dokázal popsat pocity své i mé krásné manželky, pocity štěstí a obrovské radosti. Jsem si až moc dobře vědom, že si zatím nezasloužím takové pocty, jaké se mi dnes dostalo, tedy pocty zasednout k jednomu stolu s tak významnými hosty.

Je mi líto, ve své nedokonalosti nedokážu nalézt vhodná a vzletná slova, kterými bych popsal, co pro mě a moji ženu vaše přítomnost znamená. Je mi líto, nedokážu lépe vyjádřit svoji vděčnost a úctu k pánovi a paní zdejšího domu ani k celé rodině pana Coiffiera. Věřte mi však, že srdce vám všem děkuji. Dnes je mým nejšťastnějším dnem v životě a vaše přítomnost mi vše ještě znásobuje.

Tolik slov a tak málo řečeno,“ zasměje se na závěr svého proslovu mladík, ale cítí přátelské pohledy většiny přítomných, „Mohl bych pokračovat až do večera a stejně budu cítit, jak málo jsem vyjádřil své díky. Pokračování by však bylo kruté vůči všem, kteří s námi dnes prožili svatební obřad a kteří se již jistě těší na dobroty z kuchyně zdejšího paláce. Proto raději ukončím svůj projev, také mi již stéká pot po zádech a nohy se mi chvějí,“ zaťertuje Tissot a ozve se několik decentních zasmání, „Raději vyslovím přání dobré zábavy všem po zbytek slavnostního oběda. Děkuji za vaši neskonale trpělivost, kterou jste projevili a vyslechli má slova. Bůh vám vaši velkorysost oplatí. Ještě jednou díky, za mě i moji

ťenu,“ skončí, čelo orosené a trochu vyděšeně se podívá na pana Malleta. Na jeho tváři můž e spatřit úsměv a vzápětí se ozve potlesk.

„Dobrá slova,“ ozve se, „Správná řeč, je to dobrý mladík, skromný, dokážete si vátit zkušených,“ nebo „Zajímavý mladík, ten má budoucnost,“ či „Velmi dobře, není se co divit, že je již v tak mladém věku správcem, že si ho pan hrabě tak považuje,“ anebo „Pan Coiffier si dovede vybrat přátele.“

Nakolik jsou slova míněna doopravdy, či kolik v nich je pokrytectví, nakolik směřují ke skutečným hostitelům, tedy baronovi a baronce de Taille a radnímu, lze jen odhadovat. V každém případě Tissot dopadne naprosto psychicky vyčerpaný na řidli a automaticky sáhne po číši s vínem. To již dá pokyn pán domu a vyrojí se obrovské množství slůbectví ze všech stran a začnou nanášet jídlo na stůl. Ať při této invazi si Maurice uvědomí, jak moc drahá musí být tato hostina, zbledne a roztřesou se mu ruce s ještě větší intenzitou.

Oslava pokračuje opravdu královskou hostinou, jídla tuny, pití sudy, ať nakonec je oficiální část u stolu ukončena a společnost se rozdělí na skupinky. Mnoho z hostů však využije možnosti znovu promluvit s novomanželi, pochválí jeho řeč, jeho skromnost a prorokuje mu dobrou budoucnost. Maurice, po boku se svou ženou, je jako v transu, připadá si jako v tom nejkrásnějším snu, bojí se probuzení.

„Maurici, jsi opravdu skvělý chlapec,“ ozve se mu po boku a on pozná hlas pana de Taille.

„Pane barone,“ rychle se obrátí, to samé učiní jeho žena, „tak skvělá hostina. Tak skvělé místo. Taková oslava asi musela stát nesmírné peníze ...“

„Maurici, i vy, drahá Nicolet,“ usměje se pán domu, „Nic ve srovnání s mým štěstím, podívej, mám svoji ženu po boku živou a zdravou. Vlastně je dnešek i naše rozloučení s Paříží, za pár dní odjít díme. Užij si dnešního dne, nepřemýšlej, co stála hostina. Pamatuj si, kdybychom ji pro vás uspořádat nechtěli, nikdo by nás nedonutil. Učin svou ženu šťastnou a buď tak dobrým slůbectvím panu hraběti, jako jsi byl dosud.“

„Pane barone, paní baronko,“ povšimne si ať teď manž elky hostitele, „Děkuji vám za všechno.“

„Vím, co znamená získat muže, kterého skutečně milujete,“ vykouzlí úsměv na tváři Gabriela, „Přeji stejné štěstí i vám, Nicolet. Oba spolu buďte šťastní. Bůh vás opatruj!“

„Moc děkuji, paní baronko,“ září a rdí se zároveň novopečená paní Tissotová.

„Maurici, nebudu už déle zdržovat, jistě s vámi budou chtít mluvit i další z hostů. Zastavím se za tebou v příštích dnech, musíme dořešit záležitost pana hraběte. Potřebuji probrat pár podrobností,“ řekne ještě pan de Taille a i se svou ženou zmizí, čímž dá příležitost dalším, aby prohodili pár duchaplností s mladou dvojicí.

Kolem páté hodiny se začnou vytrácet první hosté, kolem šesté hodiny se začne balit i rodina Tissota, do které teď patří i Nicolet. Jejich kroky směřují do domu hraběte, kde na ně čeká ještě jedna oslava, daleko méně okázalá, o to jistě srdečnější.

„Kočár je připraven,“ přijde oznámit s úsměvem pan Mallet.

„Pane radní, doprovodíte nás?“ zeptá se Tissot.

„Zvete mě ještě do svého domu?“

„Pane radní, pokud takové pozvání nepovažujete za nevhodné ...“

„Nevhodné? Myslíte, zda je taková hostina pro mě dost dobrá?“ usměje se Mallet a přesně vystihne nevyřčené, mladík rozpačitě přikývne, „Dobrá, doprovodím vás a chvíli u vás zůstanu. Ale opravdu jen chvíli, musím vyzvednout své děti a manž elku. Nechám je tady u mladých, jistě si jich rádi ještě užijí.“

„Udělal jste mi velkou radost, pane radní,“ rozzáří se oči Tissota.

„Oslava se povedla, i tvoje řeč byla dobrá,“ vyjádří Mallet spokojenost s průběhem dne, tedy i sám se sebou „Co se týká dárků, slůbectví mého zete je zítra dopraví k vám domů.“

„Dárky ...“ zachvěje se mladíkovi hlas, „Je v nich celé jmění ...“

„Alespoň máte něco do začátku,“ usměje se měšťan, mající o bohatství poněkud jiné představy.

Nevěsta a ťenich nasednou do kočáru taťeného bělouši, spolu s nimi vyrazí další dva, v jednom sedí radní a v druhém celá rodina Tissotova. Cesta je poměrně krátká. Kočár pro rodinu Tissotovu zůstane, stejně tak radního, vůz pro svatebčany jiť svoji roli dohrál a odjít dí.

Přivítání je daleko méně okázalé, ale o to srdečnější. Přítomna je rodina Foudrasových, Auguste Maqunles, Auguste Bastien, dalších několik příbuzných ze strany Maqunlese. Zasednou k prostřenému dlouhému stolu v jídelně, Marie navařila a napekla kopec dobrot. Pan Mallet se zdrťí asi půl hodiny, pak se omluví a odejde. Teprve potom se zábava skutečně uvolní, i Maurice si začne přihýbat. Do této chvíle se drťel hodně zkrátka, chtěl být co nejvíce bystrý ve společnosti, jeť se objevila na slavnostním obědě.

„Jsem rád, ťe jsem se dnešního dne doťil,“ obejmje svého syna Tissot starší a po tvářích mu začnou stékat slzy, „Ani nevíš, co jsem cítil, kdyť jsi dnes mluvil. K tolika významným lidem. Tak jsem se trásl, abys něco nepokazil, tak jsem byl pyšnej, tak pyšnej...“

„Však jsem se málem podělal strachy,“ rozesměje se synátor, ovšem při vzpomínce na zmíněnou událost mu znovu přeběhne mráz po zádech.

„Takovejch nádhernejch dárků, co jste dostali! Maurici, je z tebe boháč!“

„Nevím, nebyl čas si je prohlédnout.“

„Ale já se díval! Co dárek, to stovky liber. Moť ná i víc! Poslouchej, co ten pan markýz de Almare, proč ti ten poslal dárek?“

„Pan markýz de Almare je soused pana hraběte de Godille v Anjou, má tam obrovský a nádherný zámek. Také v Paříťi má krásný palác, určitě patří k nejbohatším šlechticům. Je dobrým přítelem pana hraběte a také blízkým spolupracovníkem pana kardinála Mazarina, nejbliťšího současného důvěrníka krále.“

„Tak významný moť?“ polkne naprázdno otec, „Proč však ...“

„Nevím. Pan markýz je velmi milý a není pyšný, ačkoli pomáhá panu Mazarinovi a co vím, tak chodí také ke králi a královně,“ pokrťí mladík rameny, jeho otec však při těchto slovech ještě více pobledne, „Čas od času jsem s panem markýzem hovořil, vyřizoval jsem mu vzkazy,“ zaťe, nemůťe vysvětlovat, jak důležitě informace pro šlechtice zprostředkovává.

„Dal ti nádhernou skřínku ...“

„Skřínka je krásná a určitě cenná, ale kdybyste viděl, co je v ní,“ přitočí se Bastien, který rozhovor vyslechl a jeho touha prozradit něco více je silnější neť varování rozumu, ťe se takové jednání příliš nehodí.

„Auguste, co o tom víš?“ zatváří se naoko přísně Maurice.

„Vím,“ září sluha markýze, „Můj pán si mě zavolal a řekl, ťe se chce poradit, se mnou poradit, co by bylo vhodný ti dát ke svatbě. Tak jsem mu řekl, ťe nejlepší by byly peníze.“

„Auguste! Jak jsi mohl!“

„A co? On jich má tolik! No, a tak řekl, ťe mám s panem Vincentem vybrat něco, do čeho by ty peníze schoval. Jo, tys vlastně neměl čas tu skřínku votevřít, ale je vopravdu plná zlatých dvoulouisdorů!“

„Pane Boťe!“ zvolá otec Tissot.

„Tu skřínku odněkud přitáh správce Vincent a celou ji naplnil. Ale řek bych, ťe ta skřínka má stejnou hodnotu, jako to, co je uvnitř. Jsi šťastnej chlap, Maurici.“

„Jen tenhle dárek ...“

„Určitě má cenu několika tisíc liber,“ usmívá se Bastien.

„Pane Boťe!“ zopakuje své zvolání otec Tissot.

„Dostals ještě nějaký dárky?“ zajímá se Auguste.

„Nějaký dárky? Stůl se s nima jen prohýbal. Bylo tam tolik významných lidí a kať dý něco přinesl!“

„Tak seš fakt bohatej chlap, Maurici,“ zasměje se Bastien, „Víš ty ale, co to znamená? Ať spolu příště vyrazíme do hospody, tak platíš ty!“

„Rád, Auguste, rád,“ začne si uvědomovat novomanťel, co se vlastně tohoto dne událo. Mnozí hosté si nemohli dovolit přinést příteli pana radního a svého významného obchodného partnera bezcennou cetku, aby se nestali objektem pomluv svých kolegů či se neshodili v očích hostitelů.

„Maurici, vlastně když to všechno slyším, tak se skoro stydím ti dát svůj dárek,“ posmutní kamarád ťenicha.

„Tys mi taky něco přines?“

„Přines, ale když tě poslouchám ...“

„Auguste, tak to vůbec není. Ty dárky jsem vlastně nedostával já, ale pan radní Coiffier či jeho zeť, pan baron de Taille. Na mně jim vůbec nezáleželo, jen se chtěli předvíst. Z drobných dárků, které mám od své rodiny či od svých skutečných přátel, těch si vátím víc, než dražších cetek, daných jen jako úlitba panu Coiffierovi. Voni naše obdarování brali jen jako společenskou nutnost, u mě a u mojí ťenu vůbec nešlo!“

„Opravdu?“ zaraďuje se Bastien a odběhne.

„Maurici, to řekl moc hezky. Chlapče, nesmíš zblbnout. Máš teď dost peněz, ale ...“ obejmeme znovu svého syna pan Tissot.

„Já vím, otče,“ zalesknou se oči mladíka, „Jsem si moc dobře vědom, ťe dnes všichni neblahopřáli mně, Mauricovi, ale funkci správce hraběte a chráněnci pana radního. Jsem pořád nic. Ale otče,“ pozvedne svůj zrak hoch, „já dokážu, ťe nejsem jen něco, hračka, věc. Já dokážu, aby si mě jednou vátí ili jako člověka, ne jako něčího chráněnce!“

„Po dnešku ti věřím, Maurici. Ale nesmíš ...“

Dál se nedostanou, objeví se Bastien a vleče sice levnou, ale krásně zdobenou kolébku. Je tak tětka, ťe mu s ní musí pomáhat Emile. Když jejich lopotnou práci vidí hromotluk Simon, jen se trpně usměje a chytí kolíbku do svých pazourů, jak nic ji přenese ať ke správci a postaví ji k jeho nohám.

Bastien rozpoutá druhé kolo dárečků a blahopřání, všichni se dozvěďeli o velkolepých darech na slavnosti v paláci Taille a styďeli se předat své maličkosti. Když však vidí, jak vstřícně dopadl se svým pokusem Auguste, rozběhnou se a ze svých skryší vytahují své pozornosti. Všichni něco přinesou, většinou levné drobnosti, ale novomanťelé vycítí upřímnost v konání zdejších hostů a sluťebnictva.

Kolem desáté hodiny se odporoučí rodina Tissotova, k velké nelibosti především sourozenců novomanťela. Dnešní den pro ně znamenal návštěvu na cizí planetě, i zdejší jít skrovná oslava znamená věc nevidanou. Pak se rozloučí další. Nakonec zůstane sedět u stolu jen hrozně unavená, ale šťastná nevěsta a středně přiořilí Auguste a Maurice.

„Půjdu si lehnout,“ zvedne se Nicolet kolem půl dvanácté.

„Tak já taky půjdu,“ chce ji následovat Bastien.

„Jen ještě sedťte, klidně si povíďejte ...“

„No jo, ale co svatební noc?“ zatváří se důleťitě Auguste.

„Svatební noc,“ usměje se paní Tissotová, políbí svého muťe do vlasů, pak si přejede rukou po svém mírně se nadouvajícím břiše, „V našem případě asi nebude tak důleťitá. Jen si popovíďejte, jsem hrozně unavená a chce se mi spát. Ale vy si máte asi moc co říct.“

„Není to nevhodný?“ zatváří se nejistě poslední host.

„Asi jo,“ přikývne Tissot, „promiň, kamaráde, půjdeme si lehnout.“

„Ne, ne,“ zadrťí oba vstávající mladíky novopečená paní správcová, „Maurici, vidím na tobě, jak moc se ještě chceš s Augustem bavit. Určite máš hodně co probrat, dnešní den ... popijte, popovíďejte si. Maurici, byl jsi skvělý, jsi skvělý,“ opraví se, políbí dlouze svého muťe na rty, pohladí ho po vlasech, usměje se mile i na jeho kamaráda a odchází.

Oba mladíci se za ní dívají, dokud v jídelně nezůstanou sami. Zdáli se ozývá menší hluk, v kuchyni, v hájemství Marie, ještě hoduje sluťebnictvo. Ale ať si dají, dneska má v tomto domě právo být šťastný a veselý kaťdý, pomyslí si jeho správce.

„Tak Maurici, ty ničemo jeden bohatej, tak nalej,“ zvolá Auguste a ukáťe na jejich prázdné číše a poloprázdný džbán s vínem.

PADESÁTÁ PÁTÁ KAPITOLA

KRÁLOVA VŮLE A KŘEST DAUPHINA

Markýz de Almare je dokonale pohlčen přípravami na vyslovení poslední vůle Ludvíka XIII. a křtu jeho následovníka. Samozřejmě tvoří jen kolečko v soukolí, ale tím se dostává až k těm nejtajnějším informacím a má možnost sledovat jednání nejvýznamnějších osobností. Jeho návštěva u vévody de Condé skončí velmi dobře, odchází z knížecího příbytku spokojen sám se sebou, sblížením s rodinou svých významnějších příbuzných je svým způsobem pojistka, kdyby mu sázka na Mazarina nevyšla.

Nemůže být samozřejmě přítomen hlavnímu aktu vyhlášení královny vůle ohledně regentství, motá se však okolo příprav a má tak zprávy z první ruky. Rovněž od jednotlivých aktérů události získá cenné postřehy, ti si rádi popovídají s příjemným a milým mladíkem. Ocitne se však v blízkosti krále, když ho jeho slugebnictvo připravuje na návštěvu pozvaných vybraných osobností.

Ludvík je krátce předtím strojen, při té příležitosti má možnost spatřit své nahé tělo. Sám je zděšen svou vyzáblostí. Zřejmě králi tato okolnost leží v hlavě, protože ji připomene i při setkání s Mazarinem.

„Panebože, pane kardinále, jsem tak hrozně hubený,“ posteskuje si, čímž však jen decentně vyjádří svůj stav. Jeho svalstvo téměř neexistuje, je tak říkajíc skutečně kost a kůže. Nechá si podložit záda polštáři tak, aby mohl pozorovat své hosty, pak nechá zatáhnout závěs, který bude opět rozhrnut, ať se objeví pozvaní aktéři.

Vlastní průběh sdělení poslední vůle se koná v přísně vybrané společnosti, přesto získá pan de Almare o průběhu přesné informace. V králově blízkosti se v osudový den ocitne samozřejmě královna, s očima uplakanýma nad bídným stavem manželky, jeho nezdárný bratr vévoda d'Orleans, kardinál Mazarin, kníže de Condé, jeho žena princezna Charlotte de Condé, hraběnka de Soissons, nemohou chybět jeho ministři a pozváno je i šest vybraných členů parlamentu. Unavený vladař ceremoniál neprotahuje, ale dbá na jeho majestátnost. Státní sekretář pan de La Vrillere důstojně předstoupí k lůžku, stane u králových nohou.

Vlastní vyhlášení o regentství nepostrádá slavnostní úvod, v němž je zmínka o vymýcení kacířství, znovunabytí území, jichž se zmocnili nepřátelé království, o sjednocené a tím pádem neporazitelné zemi, o jeho touze zachovat tuto jednotu.

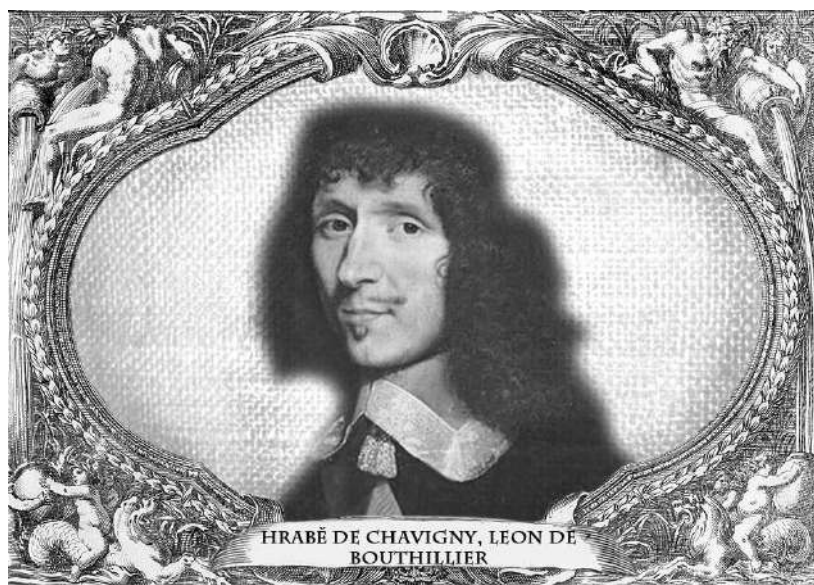
Hlavní přijde ve chvíli, kdy pan de La Vrillere začne chvějícím se hlasem číst pasát o rozhodnutí okolo regentství. Panovník v ní vyjadřuje svou vůli, posílenou slovy chceme a prikazujeme. Do doby, než starší syn dosáhne čtrnáctého roku života, v případě jeho smrti do zletilosti jeho bratra vévody z Anjou, což však je jen čestný titul, jeho předrahá a milovaná manželka, královna matka zmíněných dětí, bude regentkou a získává právo rozhodovat o výchově jejich dětí i správě království.

„Všechna moc přejde do rukou královny?“ zeptá se lehce chvějícím hlasem markýz de Almare, když krátce po skončení slavnostního slyšení v zákoutí zámku Saint-Germain-en-Laye hovoří s ministrem hrabětem de Chavigny a ten mu líčí jeho přibližný průběh a obsah.

„Naštěstí pro nás nikoli,“ odvěti pološeptem účastník zmiňované události, „Ustanovení královny regentkou je jen jedna část králova rozhodnutí. Dalším výrazně královně svazuje ruce.“

„Svazuje jí ruce?“

„Ano. Dle jeho vyjádření je těžké pro královnu zvládat tak těžký úkol, ke kterému jí chybí i znalosti, které musí nabyt teprve zkušenostmi. Proto ustanovuje radu, kterou budou tvořit státní ministři. Těmi mají být králův bratranec kníže de Condé, kardinál Mazarin, kancléř a strážce pečeti pan Seguier, můj otec a když dovolíte, tak taky moje maličkost.“

„Skvělé zprávy,“ zaraduje se markýz, ovšem směrem dovnitř, navenek zůstane jeho obličej kamenný, „Dovolte mi přijít s gratulací, stejně prosím vyřídíte svému otci, spolu s mou nesmírnou úctou, jenž k němu chovám.“

„Vyřídím. Jsem zvědav, jak bude králova vůle přijímána.“

„Pravda, po smrti krále mohou vzniknout jisté tlaky ..., poslyšte, pane hrabě, vůbec jste nemluvil o strýci následníka a královu bratru vévodovi d'Orleans.“

„Nebojte se, ani na něho Jeho Veličenstvo nezapomnělo. Byl ustanoven vrchním správcem království.“

„Trochu zvláště sestavená rada,“ ztiší hlas Pierre a pro jistotu se rozhlédne, nikdo viditelný však v dosahu není.

„Asi ano. Všichni jsme však královu vůli přijali bez výhrad, dovolím

si říci, nikdo nedal najevo nic, z čeho by se dalo usuzovat na jeho pocity. Bez prodlení jsme museli složit slavnostní přísahu. Král byl ať příliš vyčerpaný, hned po ní nás pustil.“

Hrabě de Chavigny, nyní člen nově ustanovené regentské rady, se omluví a chvátá za dalšími povinnostmi. Určitě s otcem budou mít dlouhou rozpravu, co pro ně vlastně jmenování znamená. I markýz odchází hodně zamyšlený, snaží se utřídit si informace a vyvodit si názor, z něhož mu vyjde zřetelný záměr Jeho Veličenstva. V tuto chvíli je ze složení rady i rozdělení jednotlivých kompetencí velmi zmatený.

„Vaše Eminence, snažil jsem se přijít na záměr krále, proč nakonec zvolil tak, jak zvolil,“ řekne pozdě večer v pracovně Mazarina svému příznivci.

„K jakému jste došel názoru, pane markýzi?“ zeptá se ten.

„Král chce rozdělit moc mezi všechny strany, tedy královnu, svého bratra, stranu princů i vás, kteří jste zůstali po smrti kardinála Richelieua na svých postech.“

„Zajímavý postřeh. Přemýšlel jste o možných následcích?“ upře prelát svůj zrak na svého nadaného žáka.

„Snažil jsem se, ovšem abych mohl zvážit vaši otázku objektivněji, musel bych znát přesné kompetence jednotlivých jmenovaných členů. Například se mi zdá, že funkce vrchního správce království pro vévodu d'Orleans může nakonec být jen čestný úřad bez velkých pravomocí, což se mu rozhodně nemusí líbit. Také jmenování jen jednoho z mnoha princů, vévody de Condé, se může zdát poměrně dost malé zastoupení jejich strany, vzhledem k dalším členům rady. Slyšel jsem o vztahu královny ke kancléři panu Seguierovi, od dob, co jí hledal v záhradě kompromitující lístek o jejím tajném vyjednávání za zády svého chotě se španělským dvorem. Nikdy ho neměla ráda, od té doby ho prý bytostně nesnáší. Té vrchní správce financí a jeho syn, i ti určitě nepatří k oblíbencům královny. Té je sice přiznáno regentství, ovšem pokud by chtěla brát takovou radu vátě, co jí zbude kromě titulu? Možná výchova jejích dětí, pokud jí v tom necháte volné rozhodování. Ale dle protokolu v sedmém roku života má výchova Dauphina přejít do rukou matky.“

„Jste velmi bystrý mladík,“ usměje se Mazarin.

„Pokud však mám alespoň trochu pravdu, nezdá se mi taková volba šťastná. Král sice vyvátí jednotlivé strany, možná se ať příliš přiklonil k bývalým zkušeným hodnostářům kardinála de Richelieu. Má však vátě obavy, Eminence, smír v takové radě nemůže trvat dlouho. Moje příkré hodnocení je

velmi opovátlivé, vzhledem k mým malým zkušenostem, soudit poslední vůli krále je z mé strany nehoráznost, ale snažím se odpovědět upřímně na vaši otázku.“

„Je vám odpuštěno, vše zůstane uzavřeno v našich myslích a těchto čtyřech stěnách. Ale bohužel s vámi musím z velké části souhlasit. Tolik členů, kteří byli jednoznačně spojeni s kardinálem de Richelieu, také nepovažují za šťastné. Její Veličenstvo se skvěle ovládalo, ale zdálo se mi zaskočené.“

„Vaše Eminence, je asi předčasné dělat závěry, ale královna určitě nebude spokojená, dokonce můžete tolik bývalých přívrženců kardinála de Richelieu považovat za osobní urážku. Stejně tak si nejsem jistý, jak přijme roli vévoda d'Orleans. Když nic jiného, královna a její švagr se brzy dostanou do sporu, oba budou chtít pro sebe usurpovat co nejvyšší moc. Bude-li usnesení rady od obou vnímáno vát ně, tak se oba následně dostanou do sporů minimálně s dalšími členy, možná s výjimkou vévody de Condé, ale pravděpodobně i s ním.“

„Pane markýzi, načrtl jste dost neradostný obraz budoucnosti.“

„Snad se mýlím, Vaše Eminence. Snad vaše diplomatické schopnosti dokážou rozepřím zabránit, pokud však budete mít v takové radě dost silný hlas. Uspokojit zájem královny, králova bratra a prince de Condé, přes kterého asi začnou na své zájmy tlačit další princové, se mi zdá téměř nemožné. Nevěřím totiž v jejich proměnu. Jejich zájmy jsou tak rozdílné, bohužel často v rozporu s potřebami království.“

„Král se vyjádřil a je třeba jeho vůli přijmout,“ pokrčí rameny Mazarin.

„Samozřejmě,“ přitaká Pierre, ale svůj názor nezmění.

Druhého dne odpoledne je naplánováno a také uskutečněno pokřtění Dauphina, následníka trůnu, pro něhož se až příliš rychle blíží okamžik, kdy se stane Ludvíkem XIV. Ani ne pětiletý chlapec se s velkou pravděpodobností, hraničící téměř s jistotou, již brzo stane vladařem Francie.

Sláva křtu se uskuteční v pozdním odpoledni v kapli Starého paláce. Volba kmotra a kmotřenky je pokračováním poslední vůle panovníka, vévodkyně Charlotte de Condé zastupuje klan princů a kardinál Jules Mazarin silný tábor Richelieuových pohrobků. Jako by mělo být pětileté dítě pojátkem mezi těmito dvěma nesmiřitelnými tábory, vředy Richelieu tak drastickým způsobem omezil moc princů, rozbořil jejich hradby, omezil jejich příjmy, mnohé donutil emigrovat, odrážel jejich opakovaná spiknutí. Tekla i krev, byť z kruhů nejvyšších jen ojediněle.

Avšak tekla, vředy bratr princezny Charlotty, vévoda Henri de Montmorency, před jedenácti roky položil hlavu na špalek, poté co nevyšlo jeho spiknutí s vévodou d'Orleans. Sestra popraveného francouzského admirála, a manželka jeden čas vězněného prince de Condé, teď stane po pravé straně a kardinál Mazarin, nutně považovaný za pokračovatele díla kardinála Richelieu, vlevo od roztomilého chlapce, jehož již brzy začnou všichni zvat králem Francie. Dějiny někdy hrají zvláštní hry s lidskými osudy.

Tentokrát si markýz de Almare zajistí účast na slavnostním křtu, byť pouze v koutku. Sám téměř nepozorován, sleduje celý děj, který řídí meauxký biskup v doprovodu svých dalších osmi kolegů. Zrak mladého šlechtice s obdivem po většinu doby spočívá na Dauphinovi, kterého přivedla paní de Lanclas. Chlapec má přes oblek přehozené roucho ze stříbrného taflu.

Chudák dítě, pomyslí si markýz, jak je vředy a nesmělý, jistě má strach, aby něco nepokazil. Jen na chvíli se usměje, když spatřil svého kamaráda Vivona, který s úsměvem přes celou tvář stojí uprostřed

pát at. S jak vát ným hlasem hoch řádá meusského biskupa o posvátný obřad křtu, slova mu našeptává jeho matka a on je s vát nou tváří opakuje. Je pomazán na prsou, oblek mu nět ně odhalí jeho matka, a také na čele, vzápětí obdrť í krajkovou čepečku.

Slavnost dávno skončila, všichni se rozešli. Markýz de Almare ustrnul v koutku kaple, vyuť ívá této chvíle, aby do sebe nasál atmosféru svatého místa. Náhle mu přijde všechno tak pomíjivé, téměř nicotné, ve srovnání s posvátnou vírou, nesmrtelností duše a slibovaným posmrtným ř ivotem. Za čím se všichni plahočí a co všechno jsou proto ochotni podstoupit.

Zůstává v kapli sám, důleť ítí aktéři jít směřují ke královským komnatám, biskupové důstojně odkráčeli, jejich pomocníci odnesli veškeré nutné rekvizity. Houf přihlíř ejících je dávno ta tam, svíčky pomalu dohořívají, ale ještě stále osvětlují okolí.

Mladík se rozhlédne, uvědomí si, komu je toto místo určeno. Je však zcela sám, nikdo v dohledu, kdo by ho mohl pokárat za čin, který se rozhodne provést. Postoupí dopředu, poklekne na dlať bu, sepne ruce a začne se modlit. Ne za sebe, ne za svou zemi, ale modlí se za malého chlapce, kterému za krátkou dobu přibudou další hrozná povinnosti. Modlí se za dítě, kterému ještě není pět let, ale jemuť uť brzy budou říkat Sire. Za dítě, v jehoť jménu svedou dospělí a důleť ítí této země boj o moc a jménem kterého budou chtít spravovat jeho království.

Užří ve svých představách znovu, s jakým půvabem Dauphin sepjal ruce, s jakou důstojností vykonal celý obřad. Uvědomí si podobnost jeho osudu s otcovým. Ludvík XIII. se stal králem v deseti letech, když mu zavrař dili otce, zař il hrozná ústrky ze strany své dost necitelné matky, které ho poznamenaly na celý ř ivot. Čeká snad pětileté roztomilé dítě podobný osud? Budou mu také nař izovat, přikazovat, budou s ním manipulovat, zdůvodňují své kroky státními zájmy? Čeká ho rovněť nakonec dlouhá a úspěšná vláda? Vť dyť jeho otec bude jít králem třiatřicet let, z toho skutečným králem sedmadvacet. Opravdovou moc získal jen za cenu vrař dy oblíbence své matky maršála de Concini, bude muset i mladý Dauphin zabíjet, aby dosáhl svých práv a povede se mu jich vůbec plně dosáhnout?

Náhle začne myslet i na sebe. Jak mnoho se změnil jeho osud za poslední dobu. Vť dyť ještě před dvěma roky byl knězem, touť ící po kariěře v církvi, tvrdě na sobě pracující, chtějící svou vlastní pílí a dovednostmi překrýt svůj nejasný původ.

Ted' je majitelem obrovského jmění, ale přinesla mu změna skutečné štěstí? Ve světském ř ivotě určitě, dostalo se mu uznání, je respektovaným šlechticem, otevírají se mu dveře ke kariěře. Je však toto cesta, kterou chce skutečně jít? Chce se stát součástí světa, kde proti sobě intrikují bratři, kde se udrť uje moc za pomoci temných činů? Kde nelze věřit nikomu a nikdy? Kdy se jedno říká a jiné myslí?

Našel někoho, s kým si skutečně rozumí? S kým se můť e podělit o svoje starosti, o svoje radosti, s kým můť e bez přetvářky hovořit? Existuje osoba, ke které by mohl přicházet a hledat u ní útěchu či pochopení? Spokojil se s obyčejnou slůtkou v posteli, nepokrytě zneuť ívá svého postavení a hřeší s dívkou, která je po ruce. Zmizely některé jeho milenky, dávno je pryč Marion de Lorme, o nít si myslel, ř e ji opravdu miluje. Ona jít lehá s jinými šlechtici a šeptá jim stejné nesmysly, jaké předtím šeptala jemu. Jeho sestra je nešťastná a daleko, v područí manř ela, kterého nemiluje a kterého jí domluvili kvůli majetku. Daleko je jeho přítel, který by dokázal jeho sestru učinit šťastnou, ale osud je učinil oba nešťastnými. Má desítky přátel, nebo alespoň osob přátelství deklarující, má na desítky slouť ících, má majetek ve statisících liber, pravděpodobně v milionech liber. Ale ve skutečnosti je hrozně sám. Opuštěný, nejistý.

Zvedne svůj zrak k symbolům víry a padne na něho hrozná tíseň. Tolik přetvářky, která ho obklopuje, která se stala součástí způsobu ř ivota, jenť se rozhodl ř ít. Nejhorší je, ř e si jít ani nepřipouští jinou moť nost volby, líbí se mu tajná jednání, rozplétání nitek intrik, úskoků, za nímť však stojí zmařená nebo zničená lidská ř ivoty. Válka postihuje celý kontinent, umírají tisíce lidí, další ř ivoři v bídě. A také houfně umírají. Chtěl poskytovat útěchu, chtěl kázat slovo Boř í, místo toho se pohybuje v nejvyšších kruzích a mile se usmívá na zrádce, věrolomníky, kteří připraví tomu malému a bezbrannému chlapci, co ho dnes slavnostně pokřtili, nejednu ošklivou chvíli. Pocítí lítost nad dítětem, pocítí lítost sám nad sebou, nad svou sestrou, svým přítelem. Náhle si uvědomí vlhkost na svých tvářích.

„Co zde děláte, mladý pane?“ uslyší v dáli tichý hlas, zní více překvapeně než nazlobeně.

Prudce se otočí, cítí se jak hoch přistižený v cizí zahradě, který dostal chuť na plody, jenž mu nepřísluší otrhat. Provinile zírá do tváře otce Dineta, starého králova zpovědníka.

„Promiňte, Otče ...“, zmůže se na dvě slova.

„Pan markýz de Almare“, pozná kněz mladíka, potkali se párkrát v paláci, byli představeni. Ale jen letmo, nikdy spolu nehovořili.

„Otec Dinet“, oplatí stejnou mincí šlechtic, pak znovu provinile pozvedne zrak, „Otče, promiňte mi mou troufalost. Sledoval jsem zde slavnost křtu a zamyslel se. Náhle byli všichni pryč, já osaměl a pocítil jsem velké nutkání pokleknout a ...“

„Není třeba se omlouvat“, pohlédne zpovědník do tváře nezvaného návštěvníka královské kaple, „Vidím však ve vašich očích slzy. Trápí vás něco? Může vám starý kněz pomoci?“

„Otče, je tolik smutných věcí“, sklopí hlavu Pierre, stále klečí na studené zemi, starý zpovědník stojí nad ním, ale v jeho hlase i výrazu cítí účast, „Přišlo mi náhle strašně líto malého Ludvíka, ale ne Ludvíka krále, ale Ludvíka dítěte. Tíseň nad jeho dalším osudem, když ho jeho otec opouští a nechává v nepřátelském světě. Ve světě tak vzdáleném duši pětiletého dítěte.“

„Myšlenky na malého Ludvíka vás tolik dojaly, pane markýzi?“

„Také, ale rovněž můj vlastní osud. Vy ho asi neznáte ...“, zadrhne se hlas šlechtice.

„Neznám, vím však, že je vždy možno hledat pomoc a útěchu. Přišel jsem se pomodlit za Ludvíka krále, aby mu Bůh ukázal svoje milosrdenství.“

„A já vás vyrušil. Navíc jsem zneužil místo, které přísluší pouze ...“, povstane rychle pan de Almare, chce se s omluvami rozloučit.

„Pane markýzi“, zadrží ho Dinet, „zdejší kaple není skutečně určena vám, ale Bůh přeci neodmítne svého kajícího, který s ním chce rozmlouvat. Není nutné odcházet, jsem zde já a jsem připraven vám naslouchat. Neslibuji vám ale rozhřešení.“

„Nic takového nečekám, Otče“, usměje se šlechtic, „Řekl jsem vám o svých obavách o malého Ludvíka, možná však na mě jen dolehly moje vlastní černé myšlenky, které ono nevinné děcko obnažilo. Sám jsem si prožil velmi těžké dětství, můj otec byl zavražděn, matka mě ukryla do kláštera, aniž bych já nebo kdokoli jiný věděl o mém původu. Do dvaceti let jsem žil jako bezejmenný v angerském klášteře, byl vysvěcen na kněze. Možná jen smutné vzpomínky otily při spatření dítěte, které je tak roztomilé, tak malé, ale přitom nuceno jednat jako dospělý. Bylo mi umožněno si s malým Ludvíkem hrát, Její Veličenstvo mě tak moc poctilo, náhle jsem viděl jiný záblesk v jeho očích, najednou smělo být na chvíli obyčejným dítětem ...“

„Tak vy jste kněz, pane markýzi?“ podívá se Dinet, pak pohlédne zpřímě do smutných očí mladého muže, „Neodcházejte. Pojdme, poklekněme a pomodlíme se spolu. Ať tak učiníme, pokud budete cítit potřebu, můžeme spolu rozmlouvat. Nikdo nás nebude rušit, všichni mají jiné starosti.“

Pierre zaváhá, cítí však v hlase starého muže účast, jeho ochotu mu naslouchat, hovořit s ním. Může se však svěřit se svými starostmi zpovědníkovi krále? Může věřit, že je jeho slova, pokud bude chtít být upřímný, nebudou zneužita? Nedělá si iluze o zájmech církve a jejích představitelů, kteří se objevují v blízkosti mocných. Ale o svých pochybách o svém dalším směřování snad může hovořit. Mráz mu přeběhne po zádech. Starý kněz mu nabízí útěchu a on přemýšlí, jak moc upřímný může být.

Přijme nabídku a spočine na místě, ze kterého před chvílí povstal. Není však sám, vedle něho se modlí starý muž, který jistě v životě hodně zažil. Markýz se však nemůže soustředit na své myšlenky, stále se mu honí hlavou, jak by mohlo být nebezpečné svěřit se otci Dinetovi s některými svými starostmi. Nedožví se o jeho pocitech nepovolané uši? Nemůže tím ohrozit svoje postavení? Stydí se sám před sebou, ale nedokáže se od svých pochybností oprostit.

Hovoří spolu posléze více než půl hodiny, Pierre se však dokáže vyznat pouze ze svých starostí o směřování svých dalších kroků, svěří se pouze o svém původním odhodlání učinit kariéru v církvi, o své touze stát se biskupem či kardinálem. Se svými pochybnostmi, zda nesešel z cesty určené mu Bohem. Nezmínil se ani slovem o dvorních intrikách, jež ho tíží ve spojitosti s Dauphinem a už vůbec ne o

problémech osobních. Přesto velmi upoutá pozornost starého kněze, který je velmi překvapen hloubkou myšlenek mladého muže.

NAVRŽENÁ INTRIKA

Filip de Aboa, ustrojený v barvách vévody d'Orleans, se obezřetně rozhlíží, zda po chodbě nikdo nejde. K jeho radosti není na obzoru nikdo, kdo by mohl pozorovat, kam jeho kroky směřují. Nebezpečně se blíží komnatám vyhrazeným Mademoiselle Louise, poněkud panovačné dceři králova bratra. Zapadne do jednoho ze salónků, nikdo jiný v něm však není. Ukryje se za mohutnou sedačku, čímž ho nemůže nikdo zpozorovat, i kdyby snad náhodně nahlédl do místnosti. Posadí se na zem, překříží nohy a trpně očekává, zda se neobjeví dívka, která čím dál víc získává hlavní slovo v domácnosti, schopna si jít tvrdě za svým.

Přijde jiným vchodem, rozhlédne se, on nepatrně vykoukne, když uvidí ji, vystrčí svoji střapatou hlavu plnou hustých hnědých vlasů a upře svá tmavá kukadla na mladičkou princeznu, které po tváři přeběhne spokojený úsměv. S frivolním a hodně povýšeným výrazem přejde pomalým krokem až k sedačce, nakloní se nad ni a pohlédne na mladíka krčícího se za ní.

„Kdopak se to tady skrývá?“ zašveholí, „Nejde snad o krásné páté mého otce? Jistý Filip de Aboa? Kdepak se tu vzal? Neměla bych zavolat někoho, kdo by ho ztrestal za jeho opovátlivost?“

„Pokud tak učiníte, Madmoiseille, pravděpodobně mě čeká velmi chmurný osud,“ odvěti zvaný vetřelec naoko smutně, v očích mu však jiskří.

„Jak bych mohla přejít takovou drzost, vstoupit do komnat, kam je přístup zakázán. Co by se stalo, kdyby sem náhodou někdo vešel.“

„V tuto chvíli? Určitě by se našla krásná princezna, která by zabránila odhalení jednoho smutného a nebohého páté a zabránila tak jeho krutému potrestání.“

„Kruté potrestání? Co však, když by princezně dělalo potěšení vidět takové páté krutě trestané?“

„Pak má dotyčný smůlu a nic ho již nemůže zachránit před jeho hrozným osudem. Zlý sráček počestnosti krásné ale kruté princezny přijde a připraví nebohému chlapci hrozné okamžiky. Už nikdy nespatří krásnou tvář princezny, která ho pro svoji zábavu vydala tvrdému trestu,“ lže Filip, minimálně co se týká okouzující tváře princezny.

„Moc hezká představa, jak by se takový mládenec kroutil na mučidlech,“ pohlédne mu ona do rozesmátého obličeje a sklouzne k jeho šlachovité postavě, která však působí velmi lákavě v uniformě jejich domu, přiléhavý oblek obepínal jeho útlé tělo, kalhoty mu vytvářejí vyboulení v místech pro Mademoiselle zajímavých. On pohled opětuje, ale ačkoli nečeká nic než tlachání, těší ho zájem princezny, jejíž nálad se většina domu obává, moťná včetně jejího otce. Ona by mu mohla dobrým slovem pomoci v rychlejším postupu, být páté není to právě ořechové.

Když skrytý za kusem nábytku shlíží směrem nahoru na princeznu, vzpomene si na dobré rady svého bratra, ale jen se nad nimi pousměje. Vždyť nic nedělá, jen klábosí s nudící se princeznou, jejíž pozornost dokázal upoutat, což mu v jeho vlastních očích vylepšuje jeho již tak dost vysoké ego.

„Pokud je přání krásné a kruté princezny vidět nebohé páté trpět, není mu pomoci. Jistě zařídí jeho nespravedlivé obvinění a o to bude její potěšení větší. Nezbyvá mu, než se modlit k Bohu, aby mu dal dost síly všechny tyto nástrahy se ctí vydržet. Potěšením mu může být, že učiní na krátkou chvíli šťastnou tu, ke které vzhlíží s takovým obdivem.“

„Ale, ale, někdo se nám tady rozpovídal,“ opře se ona o sedačku a svrchu pohlíží na hochu, taková vzájemná pozice jí přijde odpovídající jejich postavení, on ležící v prachu u jejích nohou, marně se snažící dosáhnout na nedosažitelné. Ale zájem atraktivního a vtipného mladíka jí dělá dobře, byť ho bere jen jako rozptýlení, kdy s ním může koketovat, dráždit ho, ale nikdy mu nedovolí se přiblížit, „Jestli pak by byl taky tak upovídaný, kdyby ho tu objevil někdo, kdo dbá na počestné poměry v tomto domě?“

„Kdyby ho tu někdo načapal?“ zasměje se on, „Musel by se přiznat ke svému pokleslému záměru.“

„Pokleslému záměru?“

„Ano. Ve své mladičké nerozváţnosti se chtěl tajně sejít s dvorní dámou princezny, jejíţ jméno by neprozradil ani na mučidlech. Kál by se a ťádal o odpuštění, kterého by se mu asi dostalo, moţná s nudnou přednáškou o jeho zpustlých mravech.“

„Tak ty slídíš za mými komornými?“ zatváří se ona rozzlobeně.

„Copak by mohl někdo uvěřit, ťe by snad princezna ze svého piedestalu shlédla aţ do míst, kde se nachází obyčejné pátě? Sice pěkné, urostlé, vtipné, milé, které dokáţe ťenu učinit blaţenou ...“

„Není tady někdo hodně namyšlený? Takové nedochůdce, obyčejné pátě, mající jen slouţit k obsluhování urozených hostů? Prý hezký a urostlý. Leda tak hubený. Obličeţ neforemný, nos zakřivený, rty odulé,“ posmívá se mu, ale při pohledu na jeho tvář a rty zatouţí po polibku, „A je     vtipný a milý. Nudný a otravný. Jsem tu jen chvíli a už se d  sn   nudím. Někdo se marně snaží upoutat moji pozornost, přitom jen hlupák by nechápal marnost takového po  n  n  .“

„Je zakázáno milovat a obdivovat bohyni?“ zvr  t   on lehce hlavu a zatv  r   se vyz  vav  .

„Skládat poklony bohyni je dovoleno,“ usměje se ona, natáhne ruku a lehce se dotkne jeho vlasů. Vy    i  e této chvilky, pokusí se uchopit její pa   i a vtisknout na ni polibek. Ona v   ak rychle ucukne, m  rn   zaskočena, pak se v   ak pon  ekud k    ov  t   rozesměje.

„O co se pokou     ? Copak nevi   , ty omezen  ce, tahle ručka je určena jen pro polibky od hlavy pomazan  !“

„Pak mi nezbyvá, než nav   dy uzav  r  t sv   srdce, proměnit je v kámen a nadosmrti zůstat zamilovan   do bytosti tak bo  sk  , až k n  i moji oči st      dohlédnou,“ nenechá se on vyvést z míry, poklekne na obě kolena a sepne své ruce, přičemž zvr  t   hlavu a p  edst  r  a neskute  n  y bol. Tv  r   se jak bo    umučení, jak nejnešťastnější mladík na zemi.

„Jsi pokrytec a je     ke v   emu drz  !“

„Jeli tomu tak, sta   i jedin   vaše slovo, Mademoiselle, a nehodn  y červ plaz  c   se u va   ich nohou j    nikdy k vám nezdvihne svůj zrak. Jedin   slovo, Mademoiselle.“

„Ani sama nevím, proč se s tebou vůbec bavím. Proč tady ztrácím   as. S takov  m nedoch    etem.“

„Taky se div  m,“ nenechá se on drsnými slovy rozhodit, „Na vašem m  st  , Mademoiselle, bych se vr  t  l ke svým dvorním d  m  m a vychovatelkám. Jak lepší se s nimi nudit a poslouchat jejich dobr   rady, ne   ztrácet čas s obhroubl  m p    tem.“

„Co povid     , Filipe?“

„Mademoiselle, jste dcera králova bratra, můžete mít v   echno, na   pomyslíte. Určitě v  m najdou ťenicha hodného va   eho postavení, ale kdoví, kdy to bude. Máte v   echno a přitom možné si jen chcete s někým popovidat. S někým, kdo zase tak nedb  a na p    sn   zákony protokolů, ačkoli t  m riskuje velmi, zatímco vy vůbec nic.“

„Jak svoje drz   slova myslíš?“ zpozorn  i a zv  t  n  i ona.

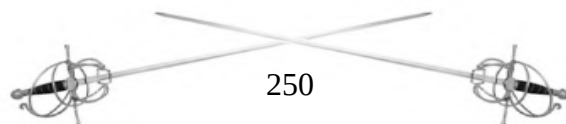
„Jak je říkám, Mademoiselle. Kdyby n   s tady teď někdo nachytal, vám se dostane mo  n   tak p  r nudných kázání, co v   ak bude se mnou? S ostudou m   vyřčenou, bratr se hroz  n   rozzlob  i a já budu muset okam   it   jít k armádě. Mo  n   v n  i udělám kari  eru, mo  n   m   někde v zapomenut  m kout   zabij  . Určitě se v     otec postará, abych si dostate  n   v   echno odnesl. Aby m   hned v první bitvě poslali do míst, odkud je návrat velmi nepravd  podobn  .“

„Nep  reh  n  j. Co jsi říkal o m   nud  ?“

„Co máte na mysli, Mademoiselle?“

„Tv   nevhodn   poznámky o m   nud  .“

„A nejsou pravdiv  ?“ zv  t  n  i on, „Jsem mo  n   naivn   p    , ale nejsem hlupák. Jsem jen oby  ejn   šlechtic, vy jste princezna, která j     m  a zaji    t   budoucnost. Nezbyvá, než se ptát, proč se mnou ztrácíte   as.“

„Máš pravdu, ztrácím tady čas,“ zatváří se ona uraženě, otočí se k němu zády a posadí se na sedačku. Trucuje, zlobí se, vycítí ztrátu převahy nad mladíkem. Který je pouhý vzduch, nehodný k ní vůbec pohlednout, natož ji oslovit. Měla by ho nechat vyhnat.

„Mademoiselle, nechťel jsem vás urazit,“ položí si on bradu na okraj paravánu, jen hlava mu vyčuhuje, „Jsem taky opuštěný. Jsem vděčný za spočinutí vašeho pohledu na mé bezcenné maličkosti. Znam svoje postavení, jsem nehodný se k vám jen přiblížit,“ povídá on smutným hlasem.

Ona jen pohodí trucovitě hlavou, ale neotočí se.

„Mademoiselle, odpusťte mi má nevhodná slova. Zapomněl jsem s kým mluvím, nechal jsem se unést. Zasloužit si, abyste si mě už nikdy ani nepovšimla,“ kaje se on stále pokorným hlasem.

Ona však nemůže vidět jeho tragicky se tvářící kukuč, neboť nijak nesleví ze svého trucování. On chvíli čeká, ale ona sedí mlčky dál a zírá na dveře.

„Mademoiselle, jsem nešťastný. Jen jsem vás chtěl trochu potěšit. Zdála jste se mi smutná, domníval jsem se, že malé rozptýlení vás snad přivede na jiné myšlenky. Prosím, neříkejte svému otci o mém nevhodném chování, slibuji, již nikdy se k vám nepřiblížím a již nikdy vás neoslovím. Jen k vám budu vzhlížet a obdivovat vás,“ říká on tichým hlasem, chvíli počká, zda nepřijde nějaká reakce, když se však ani teď ona nepohne, povstane a pomalým krokem odchází ke dveřím, kterými vstoupil a ke kterým ona nyní pohlíží. Je již skoro u nich, asi se opravdu naštvála, pomyslí si a natáhne ruku ke klíče.

„Filipe!“ ozve se, on se usměje, když se však otočí, je jeho obličej plný pokory, „Vrať se zpátky. Dovolila jsem ti snad odejít?“ zní její hlas velitelsky.

„Mademoiselle,“ učiní on několik rychlých kroků a poklekne přední, „Mohu doufat ve vaše odpuštění?“ skloní hlavu.

„Ještě se rozmyslím,“ odvěti ona, ale po její tváři přelétne mírný úsměv.

„Jsem zachráněn, spatřil jsem usmívat se bohyni,“ zvolá on a v očích se mu zajiskří.

„Ty uličníku jeden!“ řekne ona a pohlédne do jeho opětovně smutných a řadonících očí, nevěří v jeho pokoru, na to je příliš rozpustilý, ale právě jeho komedie se jí líbí, dělá jí radost vidět hezkého mládence klečet u svých nohou, řadonit o její pozornost, on zase vycítí její nálady a vychází jí vstříc, „Koukej zalézt zase zpátky, co kdyby skutečně někdo přišel.“

Pokorně vyplní její rozkaz a demonstrativně se po kolenou odšourá za sedačku, odkud posléze zase vystrkuje jen svou hlavu. Pokračují v podobném duchu ještě asi půl hodiny. Ona v jeho blízkosti zahání nudu, jemu činí potěšení koketovat s princeznou. Ačkoli mu je jasné, že pokud má zájem uspokojit své stále neukojené potřeby, bude muset hledat jiný objekt.

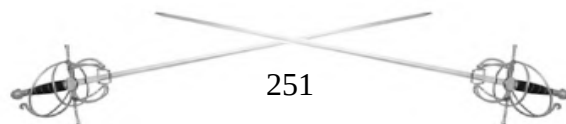
Vytvoří si zvláštní vztah, ona ho peskuje, on pokorně řádá o odpuštění, ale tato zdánlivě nevinná hra, jeť přijmou za svou, jim oběma vyhovuje a přináší jim uspokojení a rozptýlení. Porušování pravidel, nutnost skrývat se, zvyšuje jejich potěšení. Ona si je vědoma, jak moc je jí takový mladík vzdálen, ale zdánlivá moc nad ním, jeho ponižování, které on přijímá s pokorou, se jí líbí. On je pro svou kariéru ochoten učinit cokoli, trochu této komedie vydrží. Kdoví, kdy se mu přímluva pyšné princezny bude hodit.

Zatímco Filip de Aboa hraje pokorného otroka šestnáctileté dívky s mužskými rysy, jeho bratr usedá ke stolku v salóne ve společnosti jejího otce. Obdrží pohár s vínem, na stole připravilo služebnictvo malé občerstvení, na pokyn pána domu zůstanou o samotě. Host pohlédne do zachmuřené tváře králova bratra.

„Něco jsem již zaslechl, Monsieur,“ přejde host sám po úvodních zdvořilostních a obecných konverzačních tématech k podstatě jejich schůzky, „Skutečně se pokusil váš bratr rozdělit moc mezi více z vás?“

„Odkud získáváte své zprávy?“ zeptá se vévoda, spatří jen tajemný výraz v očích hosta, který více tápe, než zná dopodrobna skutečný stav věcí. Dokáže však i málo dobře prodat, zvýšit svoji zajímavost. Princ v rychlosti sám vylíčí průběh vyslovení poslední vůle panovníka, což umožní Geoffimu zjistit podstatu, vypravěč se netváří vůbec nadšeně.

„Monsieur, vůle vašeho bratra je opravdu zvláštní,“ poznamená pan de Aboa.

„Zvláštní?“ ohrne rty nakvašeně vévoda, „Trochu slabé slovo, pane hrabě. Budiž, královna nelze zcela vyloučit, i když při její zkušenosti se státnickými událostmi ... Ale pánové de Chavigny, de Bouthillier a dokonce ten kancléř Séguier, samozřejmě kardinál Mazarin, tohle už je příliš. Kardinál Richelieu ovládá mého bratra ještě čtyři měsíce po své smrti!“

„Snad lze chápat snahu vašeho bratra, aby vyvát il všechny strany ...“, zamýšlí se nahlas host.

„Chápat? Mohu jeho vůli respektovat, ale chápat? Ať mezi námi bylo cokoli, pořád jsem jeho bratrem a logické by bylo svěřit regentství mně. Bez nějaké potupné rady, nebo, jen s jejím hlasem poradním.“

„Svatá pravda, Monsieur. Nechápu však, jak si král představuje rozdělení moci mezi regentku královnu, vás jako správce království a takto jmenovanou radu, plnou bývalých přísluhovačů Richelieua.“

„Jak si rozdělení moci představuje? Moťná se chce ze záhrobí bavit, jak se mezi sebou budeme hádat.“

„Moťná vás chce donutit, abyste se dohodli.“

„Dohodli? Copak je dohoda vůbec moťná? Snad s princem de Condé, s tím bychom našli společnou řeč. Ale s těmi dalšími? Patolízalem Mazarinem, který krouží kolem mého bratra a mé švagrové a podkuřuje jim? O dalších pánech se raději ani nezmiňuji.“

„Já se domnívám, že největší nebezpečí hrozí od královny.“

„Od mé švagrové?“

„Ano. Určitě čekala daleko více, než jí nakonec poslední vůle manžela dává. Bude ochotna se s tím smířit? Bude ochotna dbát na zájmy Francie, když je z rodu španělských Habsburků a kaťdý ví o jejích stycích se současnými nepřáteli země?“

„Plně s vámi souhlasím, moje švagrová představuje pro naše království riziko. Velké riziko. Jenomže je tady poslední vůle krále,“ upozorní pan d'Orleans.

„Jeho Veličenstvo vyslovilo své přání, vy jste mu odpřísáhli věrnost. Ovšem musíte být také věrni své zemi, odkazu svých předků. Kdyby se ukázalo ohrožení základních státních zájmů, v takovém případě by kaťdý pochopil nemoťnost slepě plnit vůli zesnulého krále.“

„Co naznačujete?“ zbystří pozornost Gaston, sám dlouze přemítá, jak naložit s bratrovým prohlášením, které se mu vůbec nelíbí. Tolik let čekal na větší podíl na moci a když se naskýtá příležitost, měl by zase zůstat odstrčený? Jako celý život?

„Monsieur,“ odvěti Geoffi s kamenným výrazem ve tváři, „je tak vyloučená hypotetická moťnost, kdy královna zatouží po větší moci než jí král udělil? Co si v takovém případě počít? Vy, věrný odkazu svého bratra, musíte v zájmu Francie zasáhnout, nemůžete něco takového nechat bez povšimnutí. S hlubokou lítostí musíte předložit parlamentu návrh, kterým bude pozměněna králova vůle, protože si takový zásah státní zájmy řadají. Ač nerad, musíte na sebe převzít zodpovědnost regenta.“

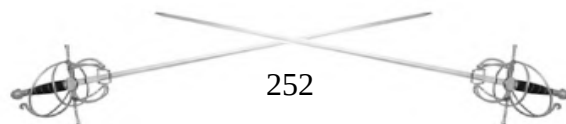
„Pane hrabě, pronesl jste velmi vátná slova, která by se mohla rovnat téměř vlastizradě. Nezapomínejte, můj bratr je stále naživu, ačkoli už není schopen ani vstát z lůžka,“ řekne pokrytecky princ, zrada kohokoli a kdykoli je pro něho přirozeností.

„Monsieur, já jen uvatuji o moťných scénářích. Dejme tomu, kdyby se objevily důkazy o tajných jednáních královny s nepřáteli státu, důkazy, kdy se za pomoci nepřátel chystá uchopit moc v naší zemi do svých rukou a zavléct naše království do područí našeho španělského souseda. Všichni vědí, odkud Její Výsost pochází, všichni vědí, kolikrát zradila svého muťe, který jí vtýdy odpustil. Připadalo by její podobné jednání někomu snad nemoťné?“

„Nemoťné určitě ne. Ovšem bez důkazů ...“

„Samozřejmě. Důkazy je nutné mít. Buď jimi donutit královnu, aby se sama vzdala regentství výměnou za jisté výhody a svěřený dohled nad dětmi, nebo ji donutit silou, internovat ji a převzít vládu nad zemí. Princ de Condé by jistě pochopil, zvláště při slibu navrácení některých dříve zabavených statků či s příslibem jiných. Někteří ministři by se přidali na stranu silnějšího, jiní by prostě byli odejiti. Jistě by se našlo dost věrných a schopných, jimiž by se dali nahradit.“

„Pane hrabě, jste velmi otevřený!“

„Monsieur,“ říká naléhavým hlasem pan de Aboa, „čekáte na svoji příležitost příliš dlouho, neť abyste ji nyní nevyužil. Zvláště při nespravedlnosti králova uspořádání. Malému Ludvíkovi nebylo ani pět let, dalších devět let zbývá do jeho plnoletosti, další několik let, neť bude skutečně schopen sám rozhodovat. Vám je pětatřicet let, jste v plné síle, máte velké zkušenosti, schopnosti, máte právo dané vám vaším rodem. Strýc by měl být oporou synovci, aby mu pomáhal nést obrovskou tíhu jeho údělu.“

„Vaše slova znějí logicky,“ poznamená princ, zastává stejný názor.

„Nelze nečině přihlížet, Monsieur, je třeba konat. Velmi obezřetně, s naprostou diskretností, s lidmi, kterým můžete naprosto důvěřovat. Již nyní je třeba pracovat na podmínkách, které by vás, s pokorou vám vlastní, donutily převzít zodpovědnost za osud svého synovce, za svou zemi. Blaho následníka i Francie vám přeci leží na srdci.“

„Málem slyším státnický proslov.“

„Jen vyjádření mého nejniternějšího přesvědčení, Monsieur.“

„Důkazy proti královně ...“

„Takové důkazy je nutné zajistit.“

„Pokud však nejsou ...“

„Pak je nutné takové opatřit.“

„Mluvíte o spiknutí, pane hrabě!“

„Monsieur, stačí jen nabídnout vějičku. Královna již několikrát prokázala neschopnost správně kombinovat. Pokud se jí nabídne vhodná možnost, nastráží past ...“

„Nevycházím z údivu, pane hrabě, s jakou otevřeností mě nabádáte k vlastizradě,“ téměř spráskne pokrytecky ruce pan d'Orlenans, ale přitom pozorně poslouchá nápady svého milce.

„Monsieur, pokud se královna chytí, a já jsem přesvědčen, že se chytí, bude přede všemi odhalena a všichni se dozvědí její skutečné úmysly. Pokud sama neuzná porádku a raději dobrovolně neustoupí. Pak si dovedu představit vaši spolupráci, kde ovšem budete mít hlavní slovo vy. S velkorysostí vám vlastní se postaráte o královnu vdovu i královnu matku a spravedlivě budete spravovat království za nezletilého Ludvíka. Do doby, neť ho uznáte způsobilého převzít vládu, což nemusí být dosažením jeho čtrnáctého roku,“ bez skrupulí popíše pan de Aboa scénář, který by se mu velmi zamlouval, neboť by sám mohl počítat s podílem na moci.

„Švagrová nikdy nebyla oddána zájmům naší země.“

„Naprosto souhlasím, Monsieur. Navíc, kdo vám může zaručit, že je ona ochotna poslední vůli svého muže respektovat?“

„Vy se domníváte ... skutečně by mohla ...“, zbledne poněkud Gaston.

„Kde máte jistotu, že neuvažuje stejně? Nerozhodne se skutečně učinit kroky, kterými by posílila svůj vliv? Je opravdu smířená s rolí, kterou jí váš bratr přidělil? Jak může být skutečnou regentkou, když vy budete vrchním správcem království a v regentské radě zasednou její nepřátelé?“

„Vaše slova znějí nebezpečně, ale shledávám v nich obrovský kus pravdy.“

„Monsieur, dle mého názoru je třeba konat okamžitě. Váš bratr sice stále žije, sám jste však říkal, v jak ubohém je stavu. Bůh ve svém milosrdenství se může kdykoli rozhodnout ukončit jeho utrpení a povolát ho k sobě. Pak nastanou rozhodující chvíle. Osud bude přát připraveným.“

„Navrhujete začít připravovat vaši myšlenku ihned?“

„Okamžitě. Bez odkladu. Po smrti vašeho bratra se bude rozhodovat o převzetí či rozdělení moci a vy musíte mít páky, jak ji co nejvíce získat pro sebe.“

„Jak si vůbec představujete zkompromitování mé švagrové?“ zeptá se vévoda a dá tím najevo, že navržený postup zcela nezavrhuje.

„Monsieur, dá se vhodnými podněty přimět zástupce španělského království, aby vstoupili do jednání se svou oddanou přívrženkyní na francouzském trůně. Španělská a císařská vojska jsou ve Flandrech, hrozí jejich postup k Paříži. Co kdyby už teď začala jednání s vedením této armády? Někdo by mohl jménem královny navštívit jejich velitele seňora de Mella a oslovit ho. Ten by jistě buď na jednání

přistoupil či by zájem o ně tlumočil dále. Tím by se události daly do pohybu. To samé lze učinit z druhé strany, návrh na jednání můžeme přijít směrem k Její Výsosti.“

„Takovou past byste chtěl na moji švagrovou naličit?“

„Past? Monsieur, já zde mluvím o možnostech, jak taková jednání vyvolat. Nikde však není psáno, že se tak jít neděje. Přeci natolik královně nedůvěřujete, než abyste mohl takovou možnost vyloučit. Já se jen snažím naznačit jednu z možností, jak získat potřebné důkazy, kterými ji můžeme donutit se podvolit vaší vůli. Nebo, pokud nebude rozumná, veřejně ji obvinít a zatlačit do ústraní.“

„Velmi zajímavé.“

„Monsieur, dívím se rozhodnutí vašeho bratra. Při vši úctě k vaší paní matce, její regentství přineslo vašemu bratrovi dost potíží. Domníval bych se, po těchto zkušenostech, že dá příležitost zkušenému strýci svého syna před nevypočitatelnou matkou, jejíž náklonnost ke španělskému dvoru mohl tolikrát ke své malé libosti sledovat. Nezapomínejme však ani na kardinála Mazarina, prohnáný Ital je všemi mastmi mazaný a rozhodně usiluje o co největší podíl na moci.“

„Mazarin? Ten nemá tak velký význam.“

„Monsieur, jeťákem kardinála Richelieua. Nebude chtít jít v jeho šlépějích? Nemyslí si například na funkci prvního ministra a možnost dostat se tak k praktické moci? Neobletuje snad vašeho bratra a vaši švagrovou, nenašeptává jim své rady, které mají v konečném důsledku zvýšit jeho vliv? Není snad kmotrem Dauphina?“

„Všechny vazby jsou velmi zamotané,“ připustí pan d'Orleans.

„Máte pravdu. Pan Seguier, pan de Chavigny či pan de Bouthillier budou rádi podporovat kohokoli, kdo jim zajistí udržení jejich úřadů. Největší jistotu však mají, když pomohou posílit moc právě Mazarina. Královna je ráda nemá a vy jistě také nemáte důvody je milovat. Určitě jste nezapomněl na jejich role v různých záležitostech, kdy vystupovali proti vám. Mazarin je pro ně největší nadějí.“

„Co kníže de Condé?“

„Princ de Condé je osoba, která se dá dobře koupit. Můžeme ho získat kdokoli, kdo mu nabídne dobré podmínky, především peníze, statky. Za získání peněz nebo statků podpoří cokoli a kohokoli. Když se k tomu připojí podpora jeho velmi ambiciózního prvorozeného syna, slib na velení armády, půjde se s rodem de Condé domluvit.“

„Co mi vlastně navrhuje, pane hrabě?“

„Monsieur, bylo by vhodné začít konat, velmi obezřetně jednat. Pověřit někoho, kdo by začal všechno připravovat, samozřejmě jen po vašem schválení. Komu můžeme věřit.“

„Máte snad na mysli sebe?“ podívá se teď pátravě na svého hosta vévoda.

„Například, Monsieur, ale jistě se najdou i další vhodní šlechtici, ochotni vás podpořit. Je nutné být velmi obezřetný, mnohdy vaše záměry skončily neúspěchem jen díky nevhodným lidem, kteří nedokázali udržet tajemství nebo věc připravovali ledabyle.“

„Jistě byste vše nedělal nezištně.“

„Monsieur,“ zachová kamenný výraz pan de Aboa, „jsem veden snahou pomoci vám v nabytí vašich zasloužených práv. Pokud bych byl úspěšný a pokud byste shledal moje kvality dostatečnými, třeba bych vám mohl i nadále pomáhat ve vašem přetěžení úkolu, například v ministerské funkci.“

„Pane hrabě, já nevycházím z údivu. Vy, mluvící vždy tak zásadově jen v náznacích, jste dnes jak otevřený dopis. Nečekal bych takovou upřímnost.“

„Monsieur, jen vůči vám. Ale považuji stav v dané záležitosti za natolik naléhavý, že jsem si dovolil vám své názory vyjevit naprosto otevřeně. Jsem připraven respektovat jakékoli vaše rozhodnutí a zapřít veškeré své síly a schopnosti ve váš prospěch.“

„Věřím vašim záměrům, zvláště když mohou přinést užitek i vám,“ rýpne si Gaston.

„Vše závisí na vašem rozhodnutí, Monsieur,“ odvěti pokorně Geoffi.

„Vaše návrhy a postřehy jsou jako vždy velmi zajímavé,“ zamyslí se princ, „Nicméně jsou také velmi nebezpečné. Sám jste řekl o dalších, kteří chtějí svůj vliv posílit. I jim by se hodilo, kdyby mě mohli do něčeho zaplést.“

„O jejich nepřátelských úmyslech nemůž e být pochyb.“

„Budu o všem přemýšlet,“ slíbí vévoda a napije se vína.

Beseda mezi královým bratrem a jeho našeptávačem pokračuje téměř celou další hodinu. Rozebírají podrobně zájmy kať dého člena regentské rady, ale taky královny i zdejšího pána domu. Přesto odchází hrabě nespokojen, na závěr vévoda zopakuje pouze mlhavý slib o jeho návrzích přemýšlet. Pan de Aboa si zlobně hryč e rty, vč dy se pan d'Orleans poušřel bezhlavě do různých intrik a spiknutí. Ted', kdy by měl konat ve svém základním zájmu, ted' váhá. Jen aby nebylo pozdě, neř se rozhoupe!

POSLEDNÍ DNY LUDVÍKA XIII.

Pokud někdo řivil ve svém nitru naději, ře s příchodem měsíce května a jeho přívětivějším klimatem, na rozdíl od dubnových plískanic, se stane zázrak a stav churavějícího krále Ludvíka XIII. se obrátí k lepšímu, dojde zklamání. Padají poslední zoufalé naděje na boř í zásah, jeř jediný by snad dokázal zastavit zhoubný rozklad tělesné konstrukce umírajícího panovníka. Naopak se zřetelně dostavuje poslední fáze jeho nemoci. Trpí velkými bolestmi, lékaři kroutí hlavou nad tím, z čeho vlastně přetřívá. Jeho tělo je vyzáblé, pouze kosti potař ené kůř í, ke všemu zevnitř hnije. Pokud z něho něco vyjde, z toho mála co dokář e pozřít, jeho exkrementy jsou plné červů, vlastně parazitů je víc neř cokoli jiného. Puch, šířící se okolo jeho loř e, předč í snad i zápach v komnatách jeho dlouholetého prvního ministra Richelieua.

Ař byly vztahy mezi královnou a králem v minulosti jakékoli, v době vrcholící nemoci se ona zachová jako vzorná maň elka. Nechá si zbudovat loř nici hned vedle králových komnat, na opačné straně předpokoje. Ostatně tyto prostory byly kdysi její, neř je velkoryse přepustila nemocnému muř í. Jiř nemá odvahu vodit sem své syny, stav maň ela svíjejícího se v bolestech, jeř zvrací krev a z něhoř vychází odporný zápach spolu s červy, není pohled vhodný pro pětileté a třileté dítě.

Samozřejmě se musí i nadále řřadovat, ovšem hlavní role se ujme, a nutno podotknout velmi rád, kardinál Mazarin. Král uř není schopen příliš vnímat, královna spí jen pár hodin denně, přetřvává v odporném smradu a modlí se za duř svého umírajícího maň ela.

Markýz de Almare spatř í krále začátkem května, jen jednou, kdy na svoji vlastní řádost doprovodí Mazarina ke královu loř í. Zůstane však stranou a s velkou pravděpodobností ho umírající ani nezaregistruje. Lítost ho prostoupí při pohledu na lidskou trosku, která řřiatřicet let, budiř, ve skutečnosti o pár let méně, činila zásadní rozhodnutí velkého království.

„Proč mu Bůh nedopřál klidnějš í a důstojnějš í smř?“ poloř í otázku otci Dinetovi, se kterým od společné motlitby v královské kapli několikrát hovoř il.

„Boř í cesty jsou nevyzpytatelné,“ odvěř í kněz, sám však uzná nevhodnost takové odpovědi pro řroveň tazatele, „Snad jde o poslední zkouřku velkého muř e. Sám jsem se modř il, aby jiř Bůh vyjevř il svoji vůř i, buř učinř il zázrak uzdravení nebo př ijal svého syna do svého království.“

„Není jeho řalostný stav i nedůstojné umřírání jen trest za všechnu krev, kterou byl nucen Ludvík XIII. prolřt při své cestě k moci a během jejího udrř ování?“ tář e se mladík ař příliš odvážnými slovy, však se také starý muř rozhlédne. Uklidň í se, nikdo nevhodná slova nemohl zaslechnout.

„Milý synu, nepř ísluř í nám soudit záměry našeho pána. Oč řěř řší chvíř e proř říváme na zemi, o to slastnějš í bude naše vykoupení. Oč delř í je utrpení zde na zemi, o to kratř í bude doba v očistci.“

„Jeho Veličenstvo vř dy tak dbalo na protokoly, na projevování řucty své osobě, která zřtěšřovala řřad krále Francie. Jeho utrpení duřevní musí být větř í neř tělesné. Nutnost před svými blízkými projevovat se tak nemohoucí, v tak odpudivé podobě. Bůh by jiř měl jeho utrpení ukonč it, pokud mu skutečně nechce projevřt svoji moc zázrakem uzdravení,“ říká smutně pan de Almare.

„Jeho Veličenstvo snáší svůj úděl velmi statečně,“ odvětlí otec Dinet, ale v jeho očích se objeví slzy, „Velmi mu pomáhá Její Veličenstvo. Ponížení jeho důstojenství jsou svědky jen jeho nejbližší nebo jen úzký okruh služebníků.“

„Otče, je snad nějaký smysl v takovém podobenství? Před několika měsíci, v téměř totožném stavu, umíral kardinál de Richelieu, on snad ale tolik netrpěl, v jeho umírání bylo méně bolesti a více klidu. Oba kdysi tak mocní muž i a nemoc je tak zachvátila.“

„Milý synu, ve smrti jsme si všichni rovni. Pro někoho si přijde znenadání, jiného uchvátí až po dlouhých útrapách. Proti ní jsme všichni bezmocní. Bůh každému vyměřuje dle svého rozhodnutí, nepřísluší nám posuzovat jeho vůli, on ví co činí.“

„Neodpověděl jste mi na mou otázku, Otče.“

„Muž ná jen hledáš boží záměr tam, kde není. Muž ná však máš pravdu. Oba velcí muž i byli spolu dlouhá léta úzce svázáni. Pokud však je v jejich podobných útrapách skryto nějaké boží poselství, nedokázal jsem mu porozumět.“

„Přijde mi jejich úděl symbolický, otče. Zástupy mocných se před nimi třásly, oni uchvátili do svých rukou obrovskou moc, ale nakonec je zradilo vlastní tělo. Dokázali se vyrovnat se svými nepřáteli, nedokázali však přemoci nemoc, která je oba pomalu a dlouhá léta stravovala zevnitř. Přitom mohli ještě mnohé dokázat. Nebo snad Bůh již uznal jejich skutky za dostatečné? Jejich dílo za ukončené? Sjednotili Francii, vnesli do ní řád a pořádek, upevnili moc krále. Ale je dílo skutečně nezvratné?“

„Asi ti zcela nerozumím, synu,“ podívá se zpytavě na mladíka kněz.

„Mluvím o jejich velkém úkolu, který na svá bedra vzali. Podle mého nebyla Francie nikdy tak silná, nikdy nebyla královská moc tak pevná. Mluvil jsem o délce jejich života. Kardinálovi Richelieuovi bylo osmapadesát, král umírá dokonce ve svých jedenačtyřiceti letech.“

„Již jsem říkal, Bůh někomu dopřeje dlouhý život, jinému daleko kratší. Zálež i také na činech, které byly v jeho trvání vykonány. Sám jsi mluvil o velkém díle obou muž ů.“

„Ano, Otče, velkém díle. Pro blaho země učinili mnohé, ale také pro blaho své. Jejich úspěch byl vykoupen velkým množstvím krve. Bude jim odpuštěno?“

„Synu, není vhodné klást takové otázky v tuto chvíli a v těchto prostorách. Jsem si jist tvými dobrými úmysly, tvým zájmem pochopit příčiny, ale ne každý by ti mohl rozumět,“ upozorní Dinet markýze na jeho poněkud odvážné výroky, jeť by si mohl náhodný posluchač vysvětlit zcela jinak, „Bůh určitě zhodnotí všechny dobré skutky, které Jeho Veličenstvo vykonalo pro svou zem. Jeho Veličenstvo muselo nést velké břímě odpovědnosti, kdy jsou nutná rozhodnutí, které v zájmu jeho poslání mohou přinést i neštěstí jiným. Ale Bůh bude jistě měřit spravedlivě.“

„Máte pravdu, Otče, nemám právo pochybovat. Ale přesto, jejich čas mohl být delší. Prospělo by to celému království,“ dodá pan de Almire a raději spolkne další svou nejistotu, týkající se dalšího vývoje ve státní správě, jeť nastane ve chvíli, kdy zatlačí králi oči.

Devátého května se zdá, že Bůh vyslyšel modlitby mnohých o ukončení utrpení nebohého Ludvíka XIII. Usne tak tvrdě, že ho nejsou schopni probudit, marně s ním doktoři třesou či na něj křičí, ku pomoci jim přispěchá i starý králův zpovědník Dinet. Ať jemu se podaří krále probudit, ale tento zážitek všechny přesvědčí o nevyhnutelném a blízkém konci.

„Zdá se již chvíle králova skonu nevyhnutelná,“ odpoví Mazarin, když se ho markýz zeptá na stav Jeho Výsosti, „Královna nařídila připravit Jeho Veličenstvo k poslední návštěvě dětí a sežvat královské prince. Je tradicí, aby očekávali na místě zprávu o smrti krále.“

„Chudáci děti, pokud musí vidět svého otce v takovém stavu.“

„Nemusíte mít obavy, král bude umyt a připraven na jejich návštěvu. Bude ostatně krátká. Je nutné ji uskutečnit, dokud ještě jeho Veličenstvo vnímá,“ podotkne kardinál, pak pohlédne trochu zpytavě na svého mladého spolupracovníka, „Královské děti vám přirostly k srdci, zdá se.“

„Máte pravdu,“ odvětlí smutně mladík, který v květnových dnech několikrát navštívil oba královské syny a strávil s nimi delší čas, královna usoudila na jeho dobrý vliv na ně a jelikož sama věnuje většinu svého času umírajícímu choti, umožnila jejich rozptýlení i tímto způsobem, „Zvláště Ludvík mi

přijde na jednu stranu velmi zranitelný a na druhé neobyčejně silný. Když si však uvědomím, co všechno ho čeká ...“

Návštěvu svého umírajícího otce uskuteční oba synové následného dne, král je skutečně na takové setkání připraven, stejně tak jako místnost. Jeho Veličenstvo je umyto, převléknuto, prostor vyvětrán a prosáknut všemožnými vůněmi, které však stejně nedokážou veškerý zápach zcela překrýt, vytvoří zvláštní těžký odér, jen obtížně dýchatelný.

Po krátké návštěvě královských dětí, přivedených a odvedených paní de Lanclas, přijdou na řadu přítomní princové, kteří složí umírajícímu poslední poklonu.

Ovšem očekávaný konec se nekoná, král je naživu i následného dne, ačkoli lékaři tvrdili, že jeho odchod je jen otázkou nejbližších hodin. Již jednou si byli jisti, že král zemře, už ho všichni oplakali či se těšili z jeho smrti, stalo se tak před drahnými roky při italském tažení. Pak se však jakoby zázrakem uzdravil. Tentokrát však je jeho stav tak tristní a hlavně tak dlouhodobě tristní, že nikdo už nevěří v možnost zázraku a jeho uzdravení. Král však z posledních sil vzdoruje smrti, ačkoli se s ní již smířil a vlastně si ji i svým způsobem přeje. Trpí jak zvíře, rozloučil se s dětmi i svými příbuznými, pak se však probudil do dalšího dne.

Markýz de Almare se v těchto smutných dnech často pohybuje v prostorách Saint-Germain-en-Laye, v blízkosti králových komnat, ale vše pozoruje z povzdálí, jako divák sleduje představení na jevišti. Maximálně prohodí pár zdvořilostních frází s některými z přítomných princů či princezen.

Snaží se vstřebat do sebe co nejvíce zážitků z těchto významných chvil v dějinách země. Ať je sám překvapen, jak na něho doléhá tíha králova umírání. Možno však si jen dává ať příliš věcí do souvislostí. Obavy z budoucího vývoje, lítost nad malými královskými dětmi, jež si oblíbil, vlastní starosti, kdy byl donucen rozdělit sestru a svého přítele a oba je učinit nešťastnými. Tím pádem také sám sebe. Klade si ať zbytečně moc otázek, které trýzní jeho duši a odpovědi na ně ho zraňují.

V pozdním večeru dalšího dne, které Jeho Veličenstvo přežilo, se ocitne markýz o samotě s kardinálem Mazarinem v jeho zdejší pracovně. Přijde mu sdělit úspěšné splnění jednoho nepříliš významného úkolu. Již se chystá odejít, ale pohled na velmi ustaranou a unavenou tvář preláta ho zastaví.

„Vaše Eminence, v poslední době jsem hodně přemýšlel,“ ucítí nutnost svěřit se kardinálovi se svými obavami, „Nejsem si jistý, zda všichni budou ochotni přijmout bez výhrad královu vůli.“

„Jde jen o vaši úvahu nebo máte nějaké konkrétní indicie z vašich tajných zdrojů?“ zpozorní Mazarin, ví o využívaní agentů svého předchůdce.

„Nemám žádné zprávy, naopak, všichni vyčkávají, jak se zdá. Ale obávám se, zda nejde jen o klid před bouří.“

„Co vás trápí, pane markýzi?“

„Asi si dělám jen zbytečné starosti,“ podívá se na svého učitele rozpačitě mladík, „Jste velmi unavený a já vás okrádám o váš drahocenný čas.“

„Pár minut si jistě mohu dovolit. Vaše postřehy jsou obvykle minimálně zajímavé, byl bych špatným politikem, pokud bych nebyl ochoten vás vyslechnout.“

„Vaše Eminence, dlouho jsem přemítal nad záměry Jeho Výsosti, na jejichž základech postavil svoji poslední vůli ohledně rozdělení moci. Chápu jeho nedůvěru v jednotlivé osoby i jeho snahu žádnou stranu nenechat zcela mimo, aby se necítila ukřivděná a nechtěla rozpoutávat intriky,“ mluví velmi vážně Pierre, „Snažil jsem se představit si události následující po králově smrti, jak se mohou odehrávat. Ale bohužel jsem poněkud dospěl ke katastrofě v souvislosti se způsobem regentství určeného králem.“

„Můžete být konkrétnější?“

„Na jedné straně Její Veličenstvo jako regentka, na druhé straně vévoda d'Orleans jako správce země, na třetí straně regentská rada, složená z prince de Condé a bývalých blízkých spolupracovníků kardinála de Richelieu. Pokud pominu pana knížete de Condé, který se trochu vymyká, tak jde o trojúhelník. Každý z těchto vrcholů tohoto trojúhelníku má naprosto protichůdné zájmy, nalezení jejich průniku je dle mého téměř vyloučené. Domnívám se, že každý z těchto vrcholů bude mít zájem být dominantním, tedy činit vysoko nad zbylými dvěma. Pokud bych ještě posílil teorii o straně princů, kterou

bude zastupovat vévoda de Condé, docházím dokonce ke čtyřúhelníku. Snaha jednotlivých vrcholů bude natočit obrazec tak, aby jejich vrchol byl nahoře a další pod nimi. Jestliže připustím snahu manipulovat s pomyslným obrazcem, bude docházet ke snaze s ním otáčet a zajistit dominanci svého vrcholu. Přitom můžete docházet k velmi tvrdým střetům. Obávám se, aby takové střety nakonec nevyvrcholily až občanskou válkou, kdy jednotlivé strany proti sobě pozvednou zbraně," popisuje pan de Almare obrazně své představy o budoucím mocenském uspořádání státu.

„Pane markýzi, vyjevil jste mi velmi zajímavou teorii, velmi zdařile vysvětlenou pomocí vědy zvaná matematika. Chcete ji ještě něčím podpořit?“

„Jsem velmi málo seznámen se zákulisním jednáním, Eminence, s představou jednotlivých stran na uchvácení kompetencí, proto se mi vše jen velmi obtížně hodnotí. Systém zvolený Jeho Veličenstvem můžete fungovat jen v případě vzájemné spolupráce a vzájemné vůle se domluvit. Nikoli při snaze získat pro sebe nějaké výhody.“

„Povinnosti se opravdu dají rozumným způsobem domluvit, právě tato domluva můžete zabránit vnitřním rozbrojům, tak jak jsme toho byly svědky v minulosti.“

„Vaše Eminence,“ zavrtí hlavou mladík, „nedovedu si například představit domluvu mezi Jejím Veličenstvem a jejím švagrem. Jestliže jedna strana neuzná převahu druhé strany, bude se snažit prosazovat své zájmy jakýmkoli prostředky. Královna i vévoda dlouho čekali ve stínu krále a kardinála de Richelieu a dle mého se ani jeden nesmíří s podřadnou rolí. Jak bude takový nesourodý celek vystupovat vůči třetímu stavu, jak bude řídit zemi, stanovovat daně? Nebude tlak obrátit směřování státu, umenšit znovu vliv královské moci v zemi a posílit moc jednotlivých správců departmentů? Zvýšit privilegia velmožů v jejich državách? Nepovede jejich tlak k výraznému oslabení země jako celku? Dokážete takto podivně vedená země dostatečnou sílu vůči zrádcům ve vlastních řadách a před vnějšími nepříteli?“

„Nastolil jste příliš mnoho otázek, pane markýzi.“

„Vaše Eminence, těch otázek mám mnohem víc. Jestli naši vnější nepřátelé zjistí naši vnitřní slabost, nevrhnou se na nás ze všech stran? Ve Flandrech nám hrozí silná armáda, ale můžete dojít k vpádu i z jiných stran, císařští i španělská Habsburkové se snaží podmanit si celý kontinent, jsme v obklíčení svých nepřátel nebo velmi nejistých spojenců. Navíc se obávám, aby s nimi někteří nezačali jednat za zády jiných členů regentské rady. Jsme ve válce se Španělskem, odtud však přišlo Její Veličenstvo? Nehrozí snaha výrazně změnit směřování zahraniční politiky? Změnit spojence? Nehrozí nám daleko nevýhodnější postavení? Například Monsieur mnohokrát dokázal zájem pouze o posílení sama sebe, jeho spiknutí a zrady se staly směšné a odpudivé zároveň, ale také varovné. Nemůžete se dohodnout s dalšími princí a pokusit se jakýmkoli způsobem zvrátit královu vůli a učinit ze sebe sama regenta? Za slib podpory jeho zájmů by ho jistě ochotně uznali. Záminka na změnu královny vůle se vřdy najde.“

„Pane markýzi, chcete po mně odpovědi na vaše otázky či jste je sám nalezl?“

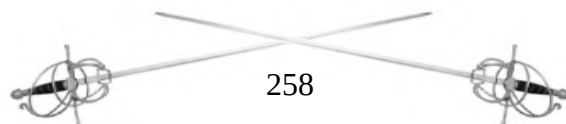
„Snažil jsem se poctivě hledat odpovědi, Eminence, na všechny vám přednesené otázky a nejistoty, zabývat se možným vývojem událostí, jejími různými variantami. Vřdy jsem došel ke stejnému závěru. Není žádné dobré řešení.“

„Jsme tedy Jeho Veličenstvem vystaveni do bezvýchodné situace,“ usměje se Mazarin, ale dává si dobrý pozor, aby jeho výraz nemohl být chápán jako výsměch. Oceňuje snahu markýze zamýšlet se nad daným stavem z širšího pohledu a kvituje i jeho postřehy.

„Dle mého do doby, než jedna strana získá zřetelně navrch a ti další její dominanci uznají.“

„Jak však lze k takovému řešení dojít?“

„Obávám se velmi těžké cesty, jak jsem se již zmínil. Královna nebo její švagr musí získat na svou stranu další a je už jedno jakým způsobem. Silou, úplatkem, slíbenými prebendami. Je dle mého naprosto vyloučené, aby královna byla představitelkou moci a vévoda d'Orleans její výkonnou paťí. Toto spojení nemůžete fungovat. Její Veličenstvo v takovém případě bude potřebovat rádce, výborné úředníky. To samé vévoda d'Orleans. Ani jeden z nich se skutečně nevyzná ve správě země.“

„Pane markýzi, nyní jste zabředl do velmi závažných spekulací. Jeho Výsost král ještě ani nezavřel navždy oči a vy již dost dramatickým způsobem zpochybňujete jeho vůli.“

„Omlouvám se, Vaše Eminence. V mém počínání není žádná neúcta ke králově vůli, žádná má samolibost nad správností vlastního úsudku. Jsem jen plný nejistoty a obav, zdálo se mi vhodné se vám s nimi svěřit.“

„Učinil jste dobře. V mnohém vám dokonce dávám za pravdu. Cítím velkou nespokojenost Jejího Veličenstva, cítím vratkost našeho jmenování do regentské rady. Vše je ještě daleko složitější, než jste naznačil, jsou zde i další osoby, které budou chtít uplatnit své nároky a se kterými bude nutné se vypořádat.“

„Moje obavy jsou tedy zbytečné a já vás skutečně okradl o drahocenný čas.“

„Nikoli, vaše názory jsem si rád vyslechl. Pane markýzi, v tuto chvíli vám nemohu sdělit nic konkrétního, sám velmi tápu a Její Veličenstvo je po většinu své doby upoutáno u lůžka umírajícího manžela. Očekávám však velmi vážná a důležitá jednání, jakmile si Bůh krále povolá k sobě. Jednání velmi delikátní. Zatím k nim nedošlo, všichni cítí jejich nevhodnost v této osudové a smutné chvíli,“ hovoří Mazarin, přičemž si dává dobrý pozor, aby neprozradil nic ze svých záměrů, uvažuje obdobně jako jeho oblíbenec, dokáže dohlédnout mnohem dál a ještě nachází i varianty řešení. Z nich se snaží vybírat ty, přinášející největší posílení jeho pozice.

„Pak vám musím popřát mnoho zdaru,“ pochopí naznačené Pierre, kardinál si je vědom nepřehledné situace, hodlá s tím něco dělat, ale nemůže či nechce o svých záměrech mluvit.

„Pane markýzi,“ pohlédne vlídně na mladíka prelát, „vaše zkušenosti v oblasti takto delikátních jednání jsou sice poměrně malé, ale možná budu potřebovat i vaši pomoc.“

Pan de Almare odchází stejně neklidný jako před rozhovorem s Mazarinem. Jeho zkušenosti opravdu jsou příliš chabé, aby dokázal vytáhnout z protřelého diplomata jakýkoli náznak jím preferovaného či připravovaného řešení. Je si téměř jist, že jak on, tak královna také nejsou spokojeni, už daleko méně, zda jsou schopni spolupracovat. Mazaný kardinál však jistě dokáže dohlédnout dále než on a hlavně zná lépe reálné možnosti jednotlivých zmíněných aktérů.

Od tohoto rozhovoru mladý šlechtic s Mazarinem na dané téma již nehovoří, stane se opětovným tichým a bedlivým pozorovatelem posledních dnů svého krále. Jeho stav je nadále kritický a smutná zpráva se očekává každým okamžikem. Ještě však Ludvík XIII. stihne požádat o mši a další setkání se svými syny, oba mu dle svědků v dojemné scéně řeknou své sbohem tatínku. Poblíž je stále zpovědník otec Dinet, sám velmi rozrušený. Na chodbách či předpokojí krále čeká houf nejbližších příbuzných či vybraných hodnostářů. V očekávání skonu svého panovníka se v pokleku modlí za jeho duši.

Krátce před třetí hodinou odpolední, ve čtvrtek 14. května léta páně 1643, opustí duše Ludvíka XIII. jeho zmučené tělo.